

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KROŚNIE**

PLAN URZĄDZENIA LASU

OGÓLNY OPIS LASÓW

NADLEŚNICTWA LUTOWISKA

na lata 2025 - 2034

Przemyśl 2025 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyśle
ul. Wysockiego 46A, 37-700 Przemyśl
tel. 16 670 52 81
e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl, <http://www.buligl.pl>

Wykonano na zlecenie

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu

ul. Wysockiego 46A, 37-700 Przemyśl

tel. (16) 670 52 81

e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl

www.buligl.pl

Autor opracowania

mgr inż. Andrzej Równicki – Kierownik pracowni KU-1, wykonawca planu cięć

Członkowie zespołu:

mgr inż. Bogdan Draguła – analizy GIS

inż. Bartłomiej Jakubowski – analizy GIS, skład tekstu

Ryszard Gaweł - SLMN

mgr inż. Waldemar Gagat – inwentaryzacja terenowa

mgr inż. Krzysztof Socha – inwentaryzacja terenowa

mgr inż. Tomasz Różga – inwentaryzacja terenowa

inż. Stanisław Piątek – inwentaryzacja terenowa

inż. Grzegorz Krzywonos – inwentaryzacja terenowa

Stanisław Połec – inwentaryzacja terenowa

Wiesław Sarzyński – inwentaryzacja terenowa

Roman Kwolek – inwentaryzacja terenowa

Nadzór i kontrolę prac prowadził:

mgr inż. Dariusz Królak - Zastępca Dyrektora Oddziału

Nadzór merytoryczny nad całokształtem prac sprawował:

mgr inż. Bogumił Dąbek - Dyrektor BULiGL Oddział w Przemyślu

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2025 do 2034

dla Nadleśnictwa Lutowiska w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2025 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2025

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha

2 | 0 | 6 | 3 | 1 | 9 | 4

w tym według obrębów leśnych:

1) Lutowiska

1 | 3 | 8 | 5 | 8 | 0 | 3

2) Dwernik

6 | 7 | 7 | 3 | 9 | 1

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha

1 | 9 | 4 | 9 | 3 | 3 | 9

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwat przyrody

5 | 2 | 9 | 9 | 2

- lasów uznanych za ochronne

1 | 8 | 7 | 8 | 7 | 8 | 3

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1 | 7 | 5 | 6 | 4

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

1 | 8 | 9 | 8 | 1 | 0 | 4

- gruntów niezalesionych

3 | 3 | 6 | 7 | 1

w tym: do odnowienia

0 | 0 | 0

gruntów związanych z gospodarką leśną

1 | 7 | 5 | 6 | 4

**I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha**

1 | 1 | 3 | 8 | 5 | 5

w tym: przeznaczonych do zalesienia

0 | 0 | 0 | 0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2025 DO 2034

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

7 | 5 | 9 | 3 | 8 | 5 m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym (zal. z 5% przyr. i niezal.)

6	0	9	6	6	1

 m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha
o orientacyjnej miąższości

3	7	4	3	1	0

1	4	9	7	2	4

 m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha
w tym:

7	9	8	7	2	4

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

2	8	2	4	6

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

3	9	6	1	6	8

c) trzebieże

3	7	4	3	1	0

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) – ha

0	0	0

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha

0	0	0	0

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych
do użytkowania rębnego – ha

1	6	8	3	4	6

w tym zrębami zupełnymi

0	0	0

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha

3	7	7	5

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha

0	0	0

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha

0	0	0

g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha

2	1	3	5	0	7

w tym wodnych – ha

0	0	0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej)
przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na
mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Ogólny opis lasów nadleśnictwa - Elaborat

W opisanu ogólnym lasów nadleśnictwa zamieszczono dane historyczne urządzanego nadleśnictwa jego położenie, stan posiadania i stan granic, przedstawiono podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, stan zasobów drzewnych, jak również scharakteryzowano warunki przyrodnicze i ekonomiczne mające wpływ na produkcję leśną. W opisanu ogólnym znajdują się także wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu oraz ocena gospodarki leśnej w nadleśnictwie za lata 2015-2024 dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. W dalszej części dokumentu zamieszczono rozdziały dotyczące gospodarki przyszłej – opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami. W części końcowej elaboratu zawarto prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego oraz podsumowanie prac urzędniowych, w tym metodykę prac, uzyskane dokładności i terminy ich realizacji oraz wykonawców prac. Część opisową zamykają tabele i wzory instrukcyjne wygenerowane przez program „Taksator”.

2. Program ochrony przyrody

Program ochrony przyrody zawiera kompleksowy opis stanu przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. W Programie zawarte są zapisy działań ograniczających negatywny wpływ wskazań gospodarczych zapisanych w projekcie planu urządzania lasu, w kontekście jego wykonania oraz propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków jego realizacji. Załącznikiem do programu ochrony przyrody jest mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa.

3. Opis taksacyjny

Opis taksacyjny lasu opis sporządzony dla wszystkich gruntów pozostających w zarządzie nadleśnictwa, to jest lasów oraz gruntów nieleśnych sporządzonych dla każdego wyłączenia, dla którego wykazuje się oddzielnie powierzchnie w ramach oddziału leśnego. Opis sporządzony jest dla obrębów leśnych, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzania lasu zawierają dokładną lokalizację drzewostanów oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcję lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanów wraz

z liczbowymi elementami jego charakterystyki oraz planowane wskazania gospodarcze.

4. Wykaz projektowanych cięć rębnych

Wykazy projektowanych cięć oraz zadań z zakresu hodowli lasu dla nadleśnictwa zestawionych w postaci stosownych tabel: projektowanych cięć użytkowania rębного, przedrębного, projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, pozycji niezaliczonych na poczet etatu, drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy, drzewostanów w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia.

5. Operaty dla leśniczych

Obejmują dokumentację PUL w skład których wchodzi następujące materiały:

- opisy taksacyjne lasu,
- wykaz projektowanych cięć rębnych,
- wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu,
- wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного,
- wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu,
- wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych,
- wyłączonych z użytkowania (tzw. 5%),
- wykaz stref buforowych cieków,
- wykaz ksylobiontów
- streszczenie programu ochrony przyrody i prognozy oddziaływania PUL na środowisko,
- mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów i projektowanych cięć rębnych.

6. Materiały kartograficzne

Materiały kartograficzne obejmują opracowanie wyników inwentaryzacji w postaci map. Mapy gospodarcze i przeglądowe sporządzono na bazie LMN. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi: mapy gospodarcze w skali 1:5 000, mapy gospodarczo-przeglądowe w skali 1:10 000 dla leśnictw, mapy przeglądowe w skali 1:25 000 - drzewostanów, projektowanych cięć rębnych, siedlisk leśnych, ochrony lasu, nasiennictwa i selekcji, gospodarki łowieckiej, zagospodarowania rekreacyjnego, walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa, obszarów chronionych i funkcji lasu, ochrony przeciwpożarowej z koordynatami całego

nadleśnictwa oraz mapa sytuacyjno-przeglądowa w skali: 1:50 000 obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

7. Prognoza oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko, została sporządzona na podstawie planu urządzenia lasu i zgodnie z przepisami ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko (art. 51-53) oraz ustawy o ochronie przyrody, nie jest częścią planu urządzenia lasu, ale dokumentem sporządzanym w trakcie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu. Obejmuje ona analizę oraz oceny stanu środowiska przyrodniczego i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu, jego przewidywane oddziaływanie na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Załącznikiem do prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko jest mapa przeglądowa obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu.

SPIS TREŚCI

Strona

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	19
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	19
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa	19
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	24
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	29
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	34
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego.....	34
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	36
1.2.3. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji	40
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia.....	40
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.....	41
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	41
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	41
1.3.3. Rzeźba terenu	43
1.3.4. Warunki klimatyczne, wodne, glebowe	44
1.3.4.1. Warunki klimatyczne.....	44
1.3.4.2. Warunki wodne.....	45
1.3.4.3. Warunki glebowe	47
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew.....	50
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....	54
1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanów (TD) dla poszczególnych typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych	54
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej.....	57
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	61

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa z POP	62
1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	62
1.3.10. Analiza występowania złóż	63
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego.....	65
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu działania Nadleśnictwa	65
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu	65
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna	67
1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa	68
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	69
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa	70
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	71
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących	72
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku	73
1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących.....	83
1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału	85
1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących	92
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	95
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej oraz technicznej drzewostanów	99
1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	102
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	104
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego.....	105
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU.....	111
2.1. Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Lutowiska	113
2.2. Koreferat wykonawcy planu	160
2.3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu.....	172

2.4. Monitoring skutków realizacji zadań gospodarczych.....	192
2.5. Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.....	202
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	206
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa	206
3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	207
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych.....	212
3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności	212
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa	214
3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej.....	218
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne	219
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	220
3.1.3.1. Etat użytkowania rębego	220
3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	220
3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu.....	224
3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębego.....	225
3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego	226
3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych	229
3.1.3.4. Strefy funkcjonalne	230
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa.....	233
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	233
3.2.1.1. Użytkowanie rębne	239
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne	246
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	248
3.2.2.1. Zestawienie zadań gospodarczych dla leśnictw	246
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	256
3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej	262
3.2.4.1. Użytkowanie uboczne	262
3.2.4.2. Gospodarka łowiecka	262
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji	267
3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych.....	267
3.2.5.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych	267

3.2.5.3. Budowa i remonty siedzib jednostek Lasów Państwowych oraz budynków gospodarczych.....	268
3.2.5.4. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji	268
3.2.5.5. Wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego.....	268
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	270
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	272
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	274
6.1. Prace przygotowawcze.....	274
6.1.1. Prace wstępne.....	274
6.1.2. Prace glebowo-siedliskowe.....	274
6.1.3. Prace fitosocjologiczne	274
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe	275
6.2.1. Prace terenowe.....	276
6.2.2. Prace kameralne	281
6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu	282
7. KRONIKA.....	286
8. TABELI I WZORY INSTRUKCYJNE	296
9. ZAŁĄCZNIKI	406

SKOROWIDZ TABEL

Numer tabeli	Tytuł	Strona
I	<i>Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju</i>	296
II	<i>Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji</i>	314
III	<i>Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących</i>	320
IV	<i>Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących</i>	334
Va	<i>Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu</i>	351
Vb	<i>Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu</i>	362
VI	<i>Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności</i>	374
VIIIa	<i>Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy</i>	382
IX	<i>Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem</i>	122
X	<i>Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami</i>	131
XI	<i>Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych</i>	134
XII	<i>Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych</i>	135

Numer tabeli	Tytuł	Strona
XIII	<i>Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie</i>	137
XIV	<i>Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego</i>	385
XV	<i>Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach</i>	387
XVI	<i>Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku</i>	390
XVII	<i>Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć</i>	396
XVIII	<i>Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu</i>	399
XIX	<i>Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej</i>	68
XX	<i>Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego</i>	69
XXI	<i>Zestawienie miąższości drewna martwego</i>	103
Wzór 2	<i>Wykaz obiektów selekcji nasiennej</i>	402

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Lutowiska usytuowane jest w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego w powiecie bieszczadzkim (gm. Czarna, Lutowiska i Ustrzyki Dolne)

Nadleśnictwo podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

Nadleśnictwo Lutowiska sąsiaduje z następującymi jednostkami administracyjnymi Lasów Państwowych:

- od północy z Nadleśnictwem Ustrzyki Dolne (RDLP w Krośnie);
- od wschodu z Ukrainą;
- od południowego wschodu z Nadleśnictwem Stuposiany (RDLP w Krośnie);
- od południa z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym;
- od południowego zachodu z Nadleśnictwem Cisna (RDLP w Krośnie);
- od zachodu z Nadleśnictwem Baligród (RDLP w Krośnie).

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w Lutowiskach (leśnictwo Dwerniczek, oddz. 38B-a).

Współrzędne: N 49°15'10.30'' E 22°41'31.60''

adres:

38-713 Lutowiska 4

tel. 13 461 01 68, fax 465 19 22

e-mail: lutowiska@krosno.lasy.gov.pl

Zestawienie powierzchni nadleśnictwa

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	Obręb LUTOWISKA	13044,1509	231,7203	129,0645	13404,9357	452,9200	13857,8557
		13044,24	231,68	129,15	13405,07	452,96	13858,03
2	Obręb DWERNIK	5936,7448	105,0479	46,4996	6088,2923	685,6778	6773,9701
		5936,80	105,03	46,49	6088,32	685,59	6773,91
Ogółem nadleśnictwo		18980,8957 18981,04	336,7682 336,71	175,5641 175,64	19493,2280 19493,39	1138,5978 1138,55	20631,8258 20631,94

Wykazana powierzchnia ogólna Nadleśnictwa, według stanu na dzień 01.01.2025 r., wynosi 20 631,94 ha (20 631,8258 ha).

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Różnice pomiędzy tabelą I, a zestawieniami przedstawionymi w planie urządzenia lasu wynikają z zaokrągleń do arów powierzchni ewidencyjnej wykazanej w m² w ramach poszczególnych działek ewidencyjnych oraz wyłączeń.

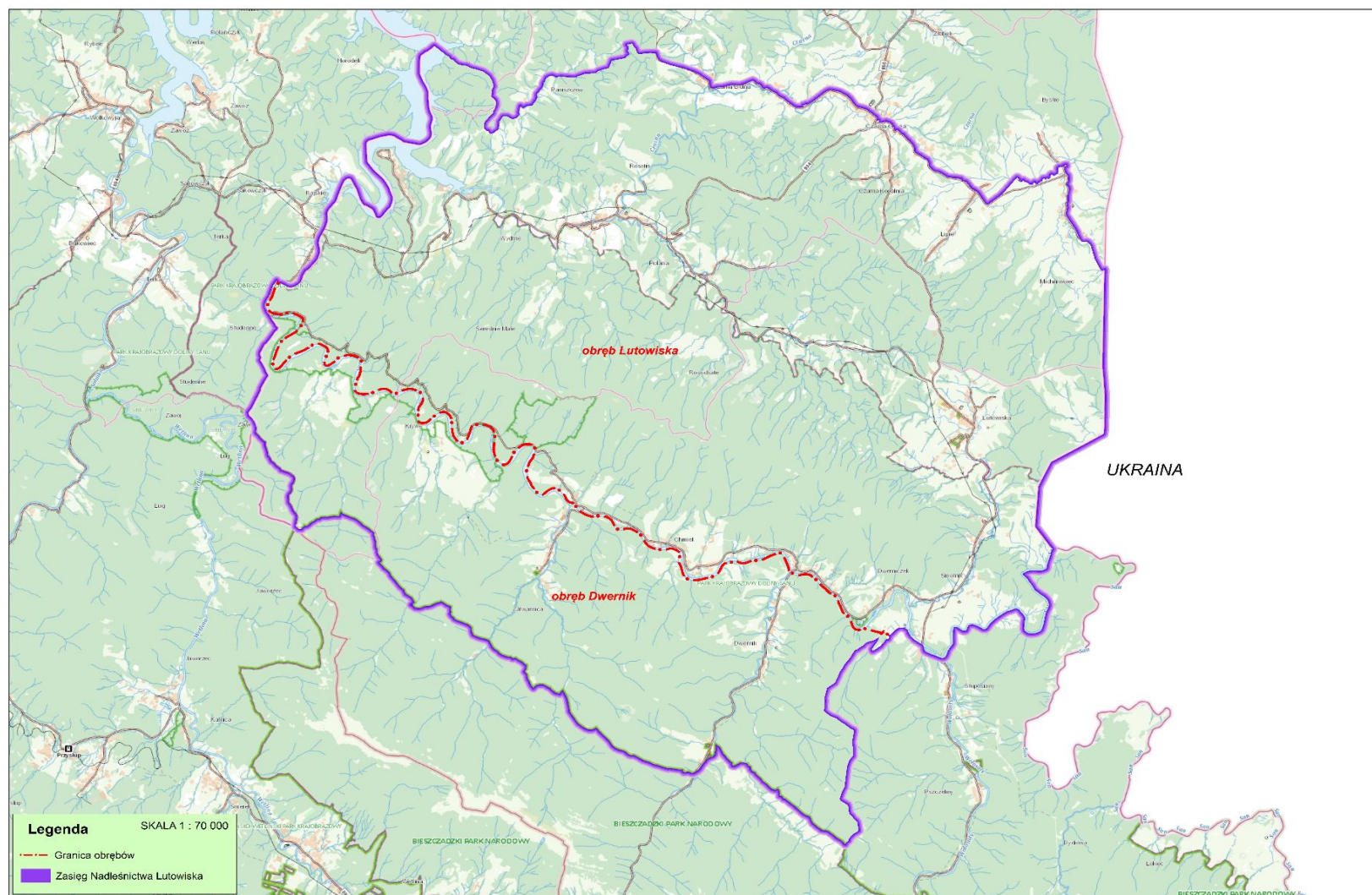
Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Czarna	7734,3238	131,1681	68,3027	7933,7946	480,2110	8414,0056
gm. Lutowska	11077,3503	205,6001	107,2614	11390,2118	658,3868	12048,5986
gm. Ustrzyki Dolne Obszar wiejski	169,2216	-	-	169,2216	-	169,2216
pow. Bieszczadzki	18980,8957	336,7682	175,5641	19493,2280	1138,5978	20631,8258
woj. Podkarpackie	18980,8957	336,7682	175,5641	19493,2280	1138,5978	20631,8258
Ogółem	18980,8957	336,7682	175,5641	19493,2280	1138,5978	20631,8258

Nadleśnictwo składa się z dwóch obszarów Lutowska oraz Dwernik podzielonych na 14 leśnictw, których wielkość i przebieg nie zmienił się w porównaniu z poprzednią rewizją Planu Urządzenia Lasu (PUL). W strukturze Nadleśnictwa wyodrębniono także 1 leśnictwo łowieckie.

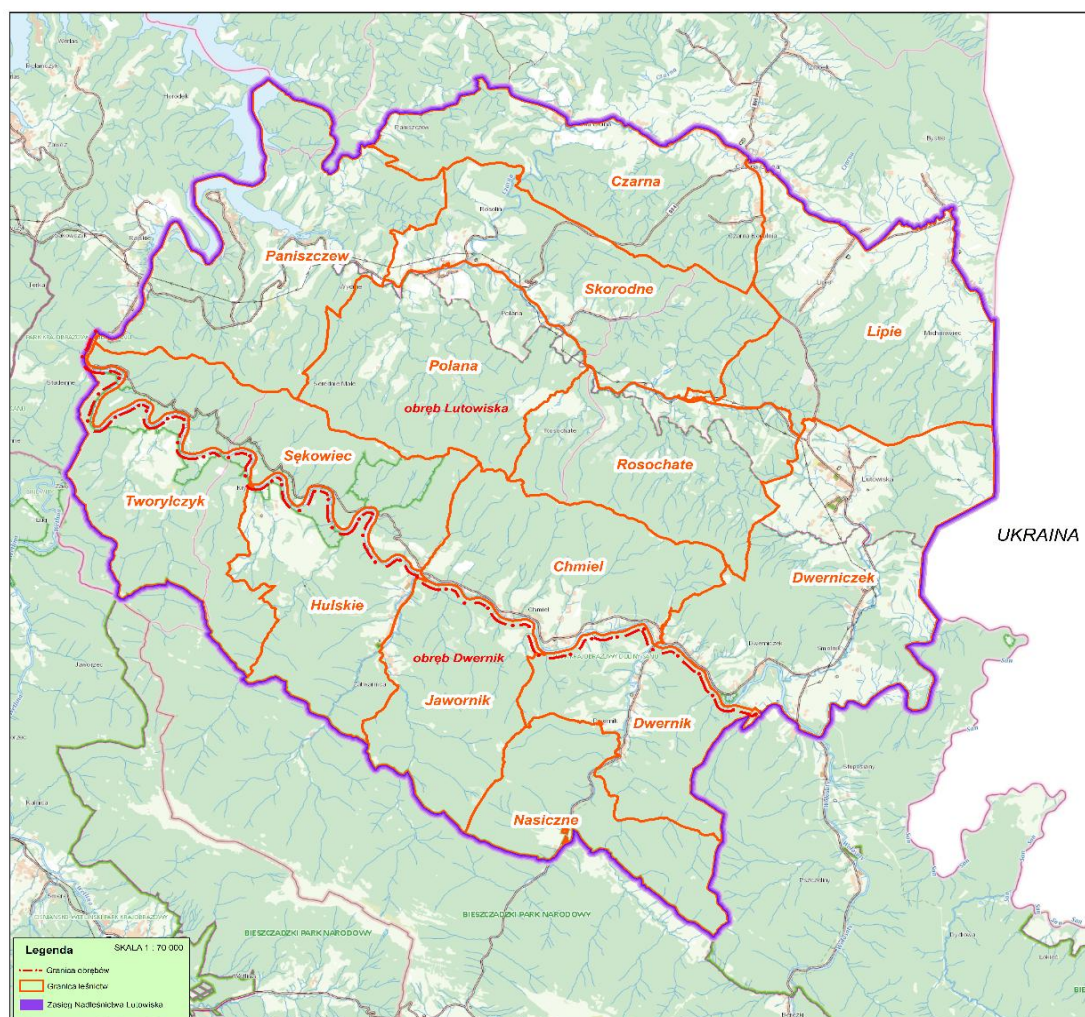
Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa leśnictwami

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb LUTOWISKA						
1 Lipie	1-6, 6A, 16, 16A, 17-19, 1A, 1B, 20-24, 24A, 24B, 40-42, 42A, 43, 43A, 44, 4A, 57, 57A, 5A	1470,00	12,62	1482,62	74,01	1556,63
2 Czarna	7-9, 9A, 10-12, 14, 14A, 15, 15A, 25, 25A, 26-31, 31A, 32-33, 53-53A-53, 53A	1423,56	7,71	1431,27	7,20	1438,47
3 Paniszczew	54-55, 55A, 56, 56A, 56B, 56C, 62-64, 64A, 79B, 81, 81A, 81B, 81C, 82-86, 115-121	1547,59	15,76	1563,35	37,64	1600,99
4 Polana	52B, 75B, 75C, 75D, 76, 76A, 76B, 76C, 76D, 77, 77A, 78-79, 79A, 80, 80A, 80B, 104-114	1556,82	12,58	1569,40	69,11	1638,51
5 Skorodne	34, 45, 45A, 46-49, 49A, 50, 50A, 51, 51A, 52, 52A, 53B, 54A, 58, 58A, 59-61A-61, 61A	1436,70	7,50	1444,20	33,96	1478,16
6 Rosochate	65, 68, 68A, 69, 69A, 69B, 70-71, 71A, 72, 72A, 73-75, 75A, 93-103	1600,72	13,73	1614,45	68,06	1682,51
7 Dwerniczek	35-36, 36A, 37-38, 38A, 38B, 39, 66, 66A, 67, 87- 92, 122-123, 123A, 124- 127	1341,77	19,42	1361,19	72,93	1434,12
8 Chmiel	128-129, 129A, 130-143, 163-167	1355,77	17,96	1373,73	46,97	1420,70
9 Sękowiec	144-145, 145A, 146, 146A, 147-148, 148A, 149-150, 150A, 151, 151A, 152, 152A, 153- 154, 154A, 155, 155A, 156-161	1542,99	21,87	1564,86	43,08	1607,94
Razem		13275,92	129,15	13405,07	452,96	13858,03
Obręb DWERNIK						
10 Tworylczyk	91-93, 95-119	1299,48	11,04	1310,52	279,12	1589,64
11 Dwernik	1-14, 27-29, 33-34	1116,19	10,00	1126,19	51,18	1177,37
12 Nasiczne	15-26, 35-47	1197,32	6,50	1203,82	48,18	1252,00
13 Jawornik	30-32, 48-66, 68-71	1378,58	10,00	1388,58	22,59	1411,17
14 Hulskie	67, 72-90, 90A, 90B, 94	1050,26	8,95	1059,21	284,52	1343,73
Razem		6041,83	46,49	6088,32	685,59	6773,91
Ogółem nadleśnictwo		19317,75	175,64	19493,39	1138,55	20631,94

Mapka sytuacyjna obszaru terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Lutowiska w skali 1 : 70 000

Schemat podziału Nadleśnictwa na leśnictwa

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Lutowiska wynosi 274,46 km², został ustalony Zarządzeniem Nr 79 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku oraz zmieniającym go Zarządzeniem nr 53 DGLP z dnia 23 sierpnia 2021 roku o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krośnie.

Nadleśnictwo położone jest na terenie 1 powiatu i 3 gmin.

Lokalizację siedziby Nadleśnictwa oraz jej odległości od ważniejszych urzędów zestawiono poniżej.

Odległość Nadleśnictwa od ważniejszych urzędów

Odległość siedziby Nadleśnictwa od:	[km]
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie	103
Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie	135
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie	135
Starostwa Powiatowego w Ustrzykach Dolnych	26

Odległość siedziby Nadleśnictwa od:		[km]
Urzędu Gminy:	Ustrzyki Dolne	26
	Lutowiska	0,3
	Czarna	9

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

Historycznie lasy jak i pozostałe grunty znajdujące się obecnie w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Lutowiska, bardzo często zmieniały swoich właścicieli jak i przynależność państwową, należąc raz do Polski to znowu Rusi czy też ZSRR. Większość wsi zakładano na prawie wołoskim (od XV do początku XVIII wieku), a trzon osadnictwa stanowiła ludność ruska i Wołochy. Osadnicy karczowali olbrzymie połacie lasów pod uprawę ziemi lub na opał. Po zniesieniu pańszczyzny w roku 1848 uregulowano sprawy serwitutowe, co przyczyniło się do zaprzestania wypalania lasów i wypasu w nich bydła.

Do II wojny światowej całość gospodarki leśnej nastawiona była wyłącznie na pobór masy drzewnej przynoszącej doraźne korzyści materialne właścicielom. Lasy włościańskie zagospodarowane były na podstawie istniejących wówczas lokalnych przepisów i zarządzeń, a lasy większej własności musiały posiadać plany gospodarcze.

Po II wojnie światowej (1945-1950 r.) znaczna część obecnego obrębu leśnego Lutowiska została włączona do ZSRR, a zamieszkała tam ludność przeniesiona w głąb ZSRR. W 1951 r. w ramach tzw. prostowania granic zwrócono Polsce powiat Ustrzyki Dolne w zamian za powiat Rawa Ruska na Lubelszczyźnie.

Po przeprowadzeniu reformy rolnej na podstawie dekretu z 6.09.1944 r. i dekretu PKWN z 12.12.1944 r. wszystkie lasy większej własności zostały upaństwowione i oddane w administrację Lasom Państwowym. Jako jednostka administracyjna Nadleśnictwo Lutowiska zostało utworzone w 1953 roku, a w 1954 roku zostały przeprowadzone prace prowizorycznego urządzenia lasu. Według ówczesnego planu Nadleśnictwo Lutowiska obejmowało powierzchnię 7 816,18 ha. Definitywny plan urządzenia lasu został sporządzony w 1961 r.

Grunty obecnego obrębu leśnego Dwernik wchodziły w skład nadleśnictwa Dwernik, którego granice i nazwa została określona w trakcie prowizorycznego urządzenia lasu w 1954 r. Z powodu braku personelu administracyjnego i osad służbowych do 1956 r. Nadleśnictwo Dwernik podlegało formalnie Nadleśnictwu Lutowiska, a chwilowo Nadleśnictwu Stuposiany. Samodzielną jednostką gospodarczą stało się dopiero w 1957 r. i według ówczesnego planu posiadało powierzchnię 10 254,18 ha.

Połączenie dwóch Nadleśnictw w jedno dwuobębne nastąpiło dopiero w 1973 r. i podlegało Rejonowi Lasów Państwowych w Ustrzykach Dolnych i OZLP w Przemyśle.

W planach pro wizorycznego (1954 r.) jak i definitywnego urządzenia lasu (1961 r.) wyróżniano jeden STL – las górski. Lasy podzielono na dwie grupy: I-ochronne i II-gospodarcze. W ramach tych grup przyjęto następujące gospodarstwa: zrębowo–przerębowe, przerębowe, przedplonowe i wywłaszczeniowe.

Gospodarstwo wywłaszczeniowe dotyczyło lasów użytkowanych rębiami zupełnymi na gruntach wywłaszczeniowych przewidzianych pod budowę zbiornika Solińskiego. Użytkowanie rębne odbywało się za pomocą rębni IIb o nieilimitowanej powierzchni, z 3 nawrotami cięć i 15-20 letnim okresem odnowienia. Zaplanowane zadania w planach nie zostały wykonane zarówno w użytkowaniu rębnym jak i hodowli.

W planie I rewizji (1971-1981 r.) wszystkie lasy zaliczono do grupy I-lasów ochronnych. Ze względu na dostępność terenu, lasy podzielono na 3 gospodarstwa: strefy dostępnej, trudno dostępnej i niedostępnej. Użytkowanie rębne odbywało się za pomocą rębni IIb, IIlc, IV, w źle produkujących drzewostanach świerkowych rębnią Ia, a w drzewostanach olszowych tzw. rębnią przebudowy. Zaplanowane zadania w planach zostały wykonane w 50%. Stosowane środki ochrony upraw i młodników nie sprawdziły się. Brak prawidłowych cięć pielęgnacyjnych, wpłynęło na pogorszenie stanu lasu.

W planie II rewizji (1984-1993 r.) wszystkie lasy podzielono na gospodarstwa: specjalne, zrębowo-przerębowe i przerębowe. Całość lasów ponownie zaliczono do lasów ochronnych. Użytkowanie rębne odbywało się głównie za pomocą rębni II i III, tylko w przypadku drzewostanów olszowych rębnią zupełną gniazdową lub zupełną gniazdowo-smugową. Plan użytków rębnych wykonano w 89%, a przedrębnych w 73%. Skupiono uwagę na porządkowaniu wszystkich drzewostanów pod względem sanitarnym i metod przebudowy drzewostanów olszowych. Plan hodowli został zrealizowany w ograniczonym zakresie.

W planie III rewizji (1995-2004 r.) zachowano dotychczasowy podział na gospodarstwa, kategorie ochronności, utrzymano przyjęte w poprzednich rewizjach wieki rębności. Użytkowanie rębne w ujęciu powierzchniowym zostało zrealizowane w 100%, w ujęciu masowym w 89%. Cięcia przedrębne zostały powierzchniowo wykonane w 100%, a masowe tylko w 77%, ze względu na wysoki poziom użytków przygodnych spowodowanych wystąpieniem dużych szkód od wiatru i śniegu. Zadania odnośnie odnowień i zalesień zostały zrealizowane w 70%, przy czym realizacja odnowień po rębniach złożonych wynosiła tylko 27%.

Plan IV rewizji (2005-2014 r.) podobnie jak w III rewizji zachowano dotychczasowy podział na gospodarstwa, kategorie ochronności, utrzymano przyjęte w poprzednich rewizjach wieki rębności. Użytkowanie rębne w ujęciu

powierzchniowym zostało zrealizowane w 93%, w ujęciu masowym w 91%. Cięcia przedrębne zostały powierzchniowo wykonane w 101%, a masowe w 132%. Zadania odnośnie odnowień i zalesień zostały zrealizowane w 86%, przy czym realizacja odnowień po rębniach złożonych wynosiła 90%.

Plan V rewizji (2015-2024 r.) podobnie jak w III i IV rewizji zachowano dotychczasowy podział na gospodarstwa, kategorie ochronności, utrzymano przyjęte w poprzednich rewizjach wieki rębności. Użytkowanie rębne w ujęciu powierzchniowym zostało zrealizowane w 91,21%, w ujęciu masowym w 99,16%. Cięcia przedrębne zostały powierzchniowo wykonane w 99,35%, a masowe w 89,76%. Zadania odnośnie odnowień i zalesień zostały zrealizowane w 104,17%, przy czym realizacja odnowień po rębniach złożonych wynosiła 92,11%. Pozostałe dane szczegółowe i ich realizację przedstawiono w Analizie gospodarki przeszłej.

Ważniejsze dane dotyczące gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Lutowiska przedstawiono w kolejnej tabeli.

Nadleśnictwo Lutowiska wchodzi na podstawie art. 13b, ust. 1 i art. 33, ust. 1 ustawy o lasach z dnia 28.09.1991 r. w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie”, który został powołany Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych:

- 1) Nr 63 w dniu 29 listopada 2011 r. dla obszaru Nadleśnictw Stuposiany, Lutowiska obręb Dwernik i Cisna obręb Wetlina,
- 2) Nr 5 z dnia 19 stycznia 2015 r. dołączono Cisna obręb Cisna, Lutowiska obręb Lutowiska oraz całe Nadleśnictwo Baligród (obręby Baligród i Bukowiec), obecnie o łącznej powierzchni 69 532 ha.

Podstawowe dane z kolejnych cykli urzędzeniowych

Wyszczególnienie	J. m.	N A D L E Ś N I C T W O LUTOWISKA													
		Obręb Lutowiska							Obręb Dwernik						
		plan definitywny 1961	plan I rewizji 1971	plan II rewizji 1984	plan III rewizji 1995	plan IV rewizji 2005	plan V rewizji 2015	plan VI rewizji 2025	plan definitywny 1961	plan I rewizji 1971	plan II rewizji 1984	plan III rewizji 1995	plan IV rewizji 2005	plan V rewizji 2015	plan VI rewizji 2025
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Powierzchnia ogólna	[ha]	11605,09	13252,41	13466,72	13456,38	13969,43	13862,56	13858,03	9678,56	10945,13	10872,74	6495,42	6820,74	6777,75	6773,91
Powierzchnia lasów(bez zw. z gospodarką leśną)	[ha]	11361,55	12700,76	12826,54	13014,25	13196,95	13265,96	13275,92	9198,48	10454,31	10038,84	5844,35	5999,26	6015,72	6041,83
Powierzchnia lasów ochronnych	[ha]	1978,30	12700,76	12639,88	12430,54	12775,08	12775,69	13275,92	855,52	10154,31	9658,51	5613,65	5807,45	5807,59	6041,83
Otulina BPN	[ha]	-	-	-	-	8086,89	7909,45	6307,12	-	-	-	-	6820,74	6777,75	6773,91
Powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu	[ha]	-	12700,76	12639,88	13014,25	5881,54	6356,29	6356,29	-	10454,31	10872,74	5844,35	-	-	-
Powierzchnia rezerwatów	[ha]	-	-	186,66	381,61	369,77	386,28	386,28	-	-	-	380,33	155,30	146,73	146,73
Powierzchnie stref uszkodz. I strefa	[ha]	-	-	-	12812,15	-	-	-	-	-	-	5613,65	-	-	-
Zapas na pow. leśnej	[m³]	2090146	2218270	2462691	2646752	3466869	3226355	3182548	2566398	2369444	2684261	1309370	1354366	1444448	1248606
Średnia zasobność	[m³/ha]	219	174	196	209	267	246	243	279	244	271	230	230	243	208
Średni wiek	lat	58	56	62	67	71	75	78	90	83	87	74	74	80	76
Roczny etat użytków rębnych:															
- powierzchnia: plan wykonanie	[ha]	76,55 72,96	270,30 -	769,47 392,37	- -	772,72 769,26	736,66 651,53	875,53	207,30 85,73	363,06 -	545,75 276,91	- -	315,98 282,96	339,47 329,98	347,18

Wyszczególnienie	J. m.	NADLEŚNICTWO LUTOWISKA													
		Obręb Lutowska							Obręb Dwernik						
		plan definitywny 1961	plan I rewizji 1971	plan II rewizji 1984	plan III rewizji 1995	plan IV rewizji 2005	plan V rewizji 2015	plan VI rewizji 2025	plan definitywny 1961	plan I rewizji 1971	plan II rewizji 1984	plan III rewizji 1995	plan IV rewizji 2005	plan V rewizji 2015	plan VI rewizji 2025
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
- masa: plan [netto] wykonanie [netto]	[m³]	25889 18557	45836 -	29427 25145	20897 -	53063 47814	380455 38442	44529,2	56531 27082	58850 -	22379 17117	15562 -	20107 18629	24491 23568	16437
Roczny etat użytków przedrębnych:															
- powierzchnia: plan wykonanie	[ha]	269,29 209,78	268,3 -	440,00 346,28	501,84 -	427,09 422,36	364,31 361,25	241,85	126,48 -	93,63 -	343,00 149,19	140,10 -	179,40 187,86	118,82 118,82	132,47
- masa: plan [netto] wykonanie [netto]	[m³]	7055 4538	5180 -	7466 1083	10034 -	15587 19360	17123 16523	9674	5978 2837	1385 -	7185 3753	2946 -	6094 9198	6773 4926	5298
Roczny etat użytków głównych plan [netto] wykonanie [netto]		32944 23095	51016 -	36893 26228	30931 -	6865 6717	55168 54965	54203	62509 29919	60235 -	29564 20870	18508 -	26201 27828	31264 28493	21735
Odnowienia i zalesienia															
- powierzchnia: plan wykonanie	[ha]	640,33 281,34	565,78 -	- -	162,90 -	211,24 173,22	80,00 70,42	151,14	358,27 205,19	401,08 -	364,20 -	96,46 -	96,10 104,23	33,49 34,13	56,01

Szczegółowe wykonanie zadań w ubiegłym okresie gospodarczym przedstawiono w rozdziale „Analiza gospodarki przeszłej”.

Plan urządzenia lasu VI rewizji opracowany dla Nadleśnictwa Lutowiska na okres 1.01.2025 r. do 31.12.2034 r. omówiony zostanie w niniejszym opracowaniu w rozdziale „Analiza gospodarki przeszłej”.

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Nadleśnictwo Lutowiska posiada numeryczną mapę ewidencji gruntów. Nadleśnictwo przekazało wykonawcy projektu planu u.l. bazę geometryczną do LMN. Do planu u.l. przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków zgodne z powszechną ewidencją gruntów. Uzgodnienie stanu posiadania Nadleśnictwa z danymi powszechnej ewidencji gruntów i budynków zostało dokonane przez Nadleśnictwo. Stwierdzone na gruncie różnice w zakresie rodzajów użytkowania były na bieżąco zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie załatwienia sprawy.

Grunty Nadleśnictwa Lutowiska składają się z 718 działek ewidencyjnych, z czego 1 działka to współwłasności, a 100% ma założone księgi wieczyste.

Obowiązujący Plan Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 sporządzany jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I zestawionej dla obrębów i Nadleśnictwa z dokładnością do 1m² nieznacznie się różni z uwagi na przyjęcie zasady zaokrąglania powierzchni w planach urządzenia lasu dla poszczególnych działek ewidencyjnych do pełnych arów.

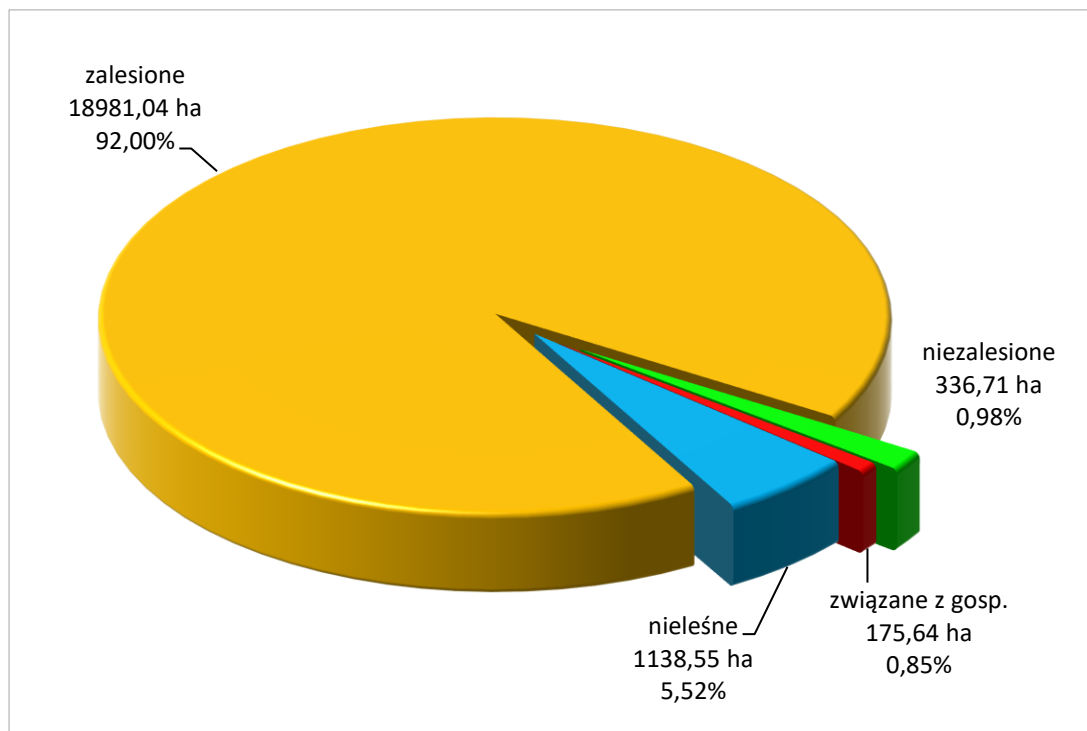
Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg głównych kategorii użytkowania zgodnie ze stanem na 1 stycznia 2025 r. znajdujące się w planie urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg użytków gruntowych

Rodzaj użytku	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo Lutowiska
	Powierzchnia [ha]		
1. Lasy - razem	13405,07	6088,32	19493,39
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	13044,24	5936,80	18981,04
1) drzewostany	13044,24	5936,80	18981,04
2) plantacje drzew - razem			
w tym:			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	231,68	105,03	336,71
1) w produkcji ubocznej - razem	60,04	15,21	75,25
w tym:			
- plantacje choinek			
- plantacje krzewów			
- poletka łowieckie	60,04	15,21	75,25
2) do odnowienia - razem			
w tym:			
- halizny			
- zręby			
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	171,64	89,82	261,46
w tym:			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	164,90	87,83	252,73
- objęte szczególnymi formami ochrony	6,52	1,99	8,51
- przewidziane do małej retencji			
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	0,22		0,22
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	129,15	46,49	175,64
w tym:			
1) budynki i budowle	1,91	0,14	2,05
2) urządzenia melioracji wodnych	0,03		0,03
3) linie podziału przestrzennego lasu	7,60		7,60
4) drogi leśne	68,24	29,99	98,23
5) tereny pod liniami energetycznymi	13,81	4,64	18,45
6) szkółki leśne			
7) miejsca składowania drewna	27,11	11,62	38,73
8) parkingi leśne			
9) urządzenia turystyczne	10,45	0,10	10,55
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,68	4,58	5,26
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	13405,75	6092,90	19498,65
3. Użytki rolne - razem	424,30	269,25	693,55
3.1. Grunty orne - razem	44,74	5,25	49,99
w tym:			
1) role	25,99	1,04	27,03
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	18,75	4,21	22,96
3) ugory, odłogi			
3.2. Sady			
3.3. Łąki trwałe	132,98	70,10	203,08
3.4. Pastwiska trwałe	202,48	81,23	283,71
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,58	0,44	1,02

Rodzaj użytku	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo Lutowiska
	Powierzchnia [ha]		
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	0,07	0,30	0,37
3.7. Grunty pod rowami rolnymi			
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	43,45	111,93	155,38
4. Grunty pod wodami - razem w tym:	2,86		2,86
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	2,70		2,70
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,16		0,16
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne - razem		404,74	404,74
6. Tereny różne - razem w tym:			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem w tym:	21,55	5,21	26,76
7.1. Tereny mieszkaniowe	4,80	2,53	7,33
7.2. Tereny przemysłowe	1,93	1,21	3,14
7.3. Tereny zabudowane inne	0,67	1,17	1,84
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem w tym:			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej			
7.6. Użytki kopalne	8,19		8,19
7.7. Tereny komunikacyjne - razem w tym:	5,96	0,30	6,26
1) drogi	5,96	0,30	6,26
2) tereny kolejowe			
3) inne tereny komunikacyjne			
8. Nieużytki- razem w tym:	3,57	1,81	5,38
1) bagna	1,16		1,16
2) piaski			
3) utwory fizjograficzne	2,41	1,81	4,22
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			
Razem (2-8) Grunty niezaliczone do lasów	452,96	685,59	1 138,55
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia			
OGÓŁEM (1-8)	13858,03	6773,91	20631,94

Struktura użytkowania gruntów w Nadleśnictwie Lutowiska

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska dominującą formą użytkowania są lasy – zajmują 94,48% powierzchni wszystkich gruntów. Pozostałą część terenu zajmują grunty nieleśne, z pośród których największy udział mają użytki rolne.

Na terenie Nadleśnictwa Lutowiska występują grunty we współwłasności, figurujące jako grunty w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska i osób fizycznych, których łączna powierzchnia wynosi 0,5187 ha, zgodnie z IUL grunty te nie są elementem planowania urządzeniowego, a jedynie zostaną ujęte w opisach taksacyjnych, rejestrze gruntów oraz na LMN. Jest to jedna działka nr 269 (*użytek B – zabudowania inne, 38W a*) położona w obrębie ewidencyjnym Lutowiska.

Nadleśnictwo nie prowadzi żadnego postępowania wynikającego ze sporu o przebieg granic zarządzanych gruntów. Grunty określone jako sporne w ewidencji Nadleśnictwa Lutowiska nie występują.

Ewidencja gruntów w nadleśnictwie prowadzona jest zgodnie z Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 stycznia 2019 r. Wszystkie nieruchomości będące w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska mają uregulowany stan prawny. Księgi wieczyste założono dla 100% nieruchomości.

Dokładny przebieg granic gruntów Nadleśnictwa Lutowiska został uwidoczniiony na mapach gospodarczych i przeglądowych.

Zestawienie gruntów we współwłasnościach

Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb Lutowiska							
1	38W a	269	bieszczadzki	Lutowiska	Lutowiska	0,5187	8935/116924
Razem obręb Lutowiska						0,5187	
Ogółem Nadleśnictwo						0,5187	

W poniższej tabeli zostały zawarte niektóre dane charakteryzujące podział powierzchniowy Nadleśnictwa Lutowiska.

Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Cecha	Obręby		Nadleśnictwo
		LUTOWISKA	DWERNIK	
1	2	3	4	5
Liczba oddziałów	szt.	233	121	354
Średnia powierzchnia oddziału	ha	59,73	55,98	58,45
Brakujące nr oddziałów	numer	13, 162	-	
Oddziały z literą	numer	9A, 16A, 24A, 24B, 25A, 31A, 36A, 38A, 38B, 42A, 43A, 45A, 49A, 4A, 50A, 51A, 52A, 52B, 53A, 53B, 54A, 55A, 56A, 56B, 56C, 57A, 58A, 5A, 61A, 64A, 66A, 68A, 69A, 69B, 6A, 71A, 72A, 75A, 75B, 75C, 75D, 76A, 76B, 76C, 76D, 77A, 79A, 79B, 80A, 80B, 81A, 81B, 81C, 123A, 129A, 145A, 146A, 148A, 14A, 150A, 151A, 152A, 154A, 155A, 15A, 1A, 1B	90A, 90B	
Liczba pododdz.	szt.	2094	1224	3318
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	6,59	5,51	6,19
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	169	81	250
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	2263	1305	3568
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	6,12	5,19	5,78

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem w dziedzinie polityki zagospodarowania przestrzennego na omawianym terenie jest *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego*, perspektywa 2030 powołany uchwałą nr LIX/930/2018 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.

Ogólnym celem polityki przestrzennej województwa, ustalonym w obowiązującym *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego* jest sterowanie rozwojem przestrzennym, podejmowanie działań oraz określenie i realizacja zadań publicznych o znaczeniu ponadlokalnym, które w efekcie przyniosą między innymi korzystniejsze warunki dla zrównoważonego rozwoju województwa, przełożenie priorytetów określonych w Strategii rozwoju województwa do układów przestrzennych, efektywniejsze wykorzystanie istniejącego stanu zainwestowania terenu. W Planie uwzględnione są ustalenia m.in. w zakresie: ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska i dziedzictwa kulturowego, infrastruktury technicznej. Wskazane są tereny objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Gospodarka leśna jest uzależniona od funkcji, jaką pełnią lasy, tj. funkcji produkcyjnej i pozaprodukcyjnej. Na terenach lasów państwowych gospodarka leśna prowadzona jest zgodnie z planami urządzenia lasów, uwzględniającymi przyrodnicze i ekonomiczne warunki oraz cele i zasady gospodarki leśnej, wraz ze sposobami ich realizacji. Plan w zakresie gospodarki leśnej przewiduje:

1) zachowanie dwóch podstawowych funkcji lasów:

- produkcyjnej, mającej na celu zachowanie ciągłości i trwałego pozyskania użytków drzewnych (w tym produkcję i przetwarzanie drewna oraz innych surowców i produktów na zasadzie racjonalnej gospodarki),
- pozaprodukcyjnej, w tym: środowiskowotwórczej (m.in. glebo- i wodochronnej, krajobrazowej, ostoi zwierząt) oraz społecznej (m.in. uzdrowiskowej, turystycznej, rekreacyjnej),

2) rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej.

W celu ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej lasów oraz rozwoju trwałej, zrównoważonej gospodarki leśnej Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego przewiduje:

- 1) kontynuację realizacji modelu zrównoważonego gospodarstwa leśnego, uwzględniającego współistnienie funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych, poprzez między innymi powiększanie powierzchni lasów ochronnych, głównie w północno-wschodniej i środkowej części województwa, gdzie udział lasów ochronnych jest najmniejszy;
- 2) zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania lasów w tym:
  - zachowanie dotychczasowego stanu różnorodności biologicznej i krajobrazowej lasów województwa;
  - ukierunkowanie ruchu turystycznego i rekreacyjnego oraz poprawa zagospodarowania turystycznego w lasach;
- 3) powiększanie zasobów leśnych, w tym:
  - zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych oraz tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych;
  - tworzenie powiązań ekologicznych na terenach o małej lesistości, w formie płatów i wysp;
  - wskazywanie do zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo (również małych obszarów).

Nadleśnictwo prowadzi swoją działalność w granicach administracyjnych gmin: Ustrzyki Dolne, Lutowiska, Czarna. W poniższym opisie przedstawiono najbardziej istotne dokumenty planistyczne obowiązujące w poszczególnych gminach.

*Zestawienie dokumentacji zagospodarowania przestrzennego, strategii
i programów ochrony środowiska*

Jednostka administracyjna	Rodzaj dokumentu
Województwo podkarpackie	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego, perspektywa 2030
	Program ochrony środowiska województwa podkarpackiego na lata 2020-2024 z perspektywą do 2027 r.
	Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska województwa podkarpackiego na lata 2020-2024 z perspektywą do 2027 r.
	Strategia rozwoju województwa - Podkarpacie 2030
Gmina Ustrzyki Dolne	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustrzyki Dolne uchwalonego uchwałą Nr IX/126/19 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 16 kwietnia 2019 roku, z późniejszymi zmianami.
	Strategia Rozwoju Gminy Ustrzyki Dolne na lata 2015-2025
Gmina Lutowiska	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lutowiska uchwalonego uchwałą Nr XXVI/145/2013 Rady Gminy Lutowiska z dnia 8 maja 2013 roku, z późniejszymi zmianami.
	Strategia Rozwoju Gminy Lutowiska do roku 2026
	Strategia Rozwoju Gminy Lutowiska na lata 2023-2030

Jednostka administracyjna	Rodzaj dokumentu
Gmina Czarna	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna uchwalone Uchwałą Nr XV/136/01 z dnia 24 kwietnia 2001 r. z późniejszymi zmianami.
	Strategia Rozwoju Gminy Czarna na lata 2015-2025 przyjęta Uchwałą Nr XI/84/2015 Rady Gminy Czudec z dnia 30 grudnia 2015 r.

Z założeń zawartych w ww. dokumentach, można wyodrębnić główny cel – to jest stworzenie obszaru zrównoważonego rozwoju, który spaja wszystkie cele społeczne, ekologiczne i gospodarcze. Zapewnia jednocześnie możliwość realizacji potrzeb społeczeństwa i osiągnięcie wysokiego standardu życia. Zapisy zawarte w dokumentach planistycznych wskazują główne kierunki rozwoju obszaru. Jednym z nich jest trwale zrównoważona gospodarka leśna. Dokumentacja dotycząca zagospodarowania przestrzennego uwzględnia przepisy ustawy o lasach.

W związku z tym nie stwierdza się zagrożenia dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej pod wpływem realizacji polityk przestrzennego zagospodarowania. Ponadto strategie rozwoju gmin i powiatów uwzględniają współpracę z Lasami Państwowymi zwłaszcza w zakresie rozbudowy i utrzymania infrastruktury turystycznej.

Większość terenów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lutowiska nie posiada aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego. Planami zagospodarowania przestrzennego objęte są jedynie niewielkie obszary przeznaczone pod inwestycje. Pozostałe grunty zagospodarowywane są na podstawie wydawanych indywidualnie decyzji o warunkach zabudowy.

Treść gminnych dokumentów planistycznych nie narzuca specyficznych sposobów planowania i zagospodarowania lasów. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w formie częściowej, dotyczą terenów poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska.

Projekt Planu urządzenia lasu jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Wspólną cechą rozwoju miast, gmin i powiatów jest utrzymanie zasady zrównoważonego rozwoju poprzez racjonalne i proekologiczne gospodarowanie zasobami zieleni nie urządzonej i terenami nie zainwestowanymi. Teren działania

Nadleśnictwa Lutowiska obejmuje jeden powiat oraz jedno miasto na prawach powiatu oraz trzy gminy.

W podobnym brzmieniu funkcje pełnione przez lasy traktują dokumenty strategiczne przygotowywane przez gminy, na terenie których lasami administruje Nadleśnictwo Lutowiska.

Województwo podkarpackie posiada **Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do 2031 roku**, przyjęty Uchwałą Nr LXXI/1229/24 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 26 lutego 2014 roku.

W dokumencie tym, w punkcie: Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zrównoważony rozwój lasów – priorytet 6, zawarte zostały cele, które są realizowane w *Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska*:

- zachowanie i przywracanie właściwego stanu siedlisk i gatunków, w szczególności gatunków zagrożonych;
- budowa świadomości ekologicznej społeczeństwa i wzmocnienie publicznych funkcji lasów;
- rozwój zielonej infrastruktury jako nośnika usług ekosystemowych;
- prowadzenie trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- ochrona lasów przed katastrofami (pożary, szkodniki);
- zwiększanie zasobów hydrologicznych w lasach.

Dla województwa podkarpackiego opracowano Strategię Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (zał. nr 1 i 2 do Uchwały Nr XXXVII/697/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2013 r.). Okres realizacji dotychczasowej Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2020 upłynął 31 grudnia 2020 roku, dlatego też z dniem 28 września 2020 roku na podstawie uchwały Nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego została przyjęta Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.

W **Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego** wyróżniono 4 główne obszary strategiczne, wokół których będzie skupiał się jego rozwój. Są to:

- konkurencyjna i innowacyjna gospodarka,
- kapitał ludzki i społeczny,
- sieć osadnicza,
- środowisko i energetyka.

Jednym z celów strategicznych jest racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów z poszanowaniem środowiska naturalnego, w tym osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska oraz zachowanie bioróżnorodności poprzez

zrównoważony rozwój województwa. Cel ten przełożony na kierunki działań wskazuje na właściwy stan zagospodarowania lasów.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego „Perspektywa 2030” z 2018 roku (załącznik nr 1 do uchwały Nr LIX /930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.) w zakresie gospodarki leśnej wprowadza następujące zapisy:

Gospodarka leśna jest uzależniona od funkcji jaką pełnią lasy, tj. funkcji produkcyjnej i pozaprodukcyjnej.

Na terenach lasów państwowych gospodarka leśna prowadzona jest zgodnie z planami urządzenia lasów, uwzględniającymi przyrodnicze i ekonomiczne warunki oraz cele i zasady gospodarki leśnej, wraz ze sposobami ich realizacji, przy czym:

- na terenach, na których wyznaczono leśne kompleksy promocyjne polityka leśna i działania określone są w jednolitych programach gospodarczo-ochronnych,
- na terenach, gdzie ustanowiono rezerваты przyrody, gospodarka zasobami leśnymi prowadzona jest zgodnie z planami ochrony rezerwatów lub rocznymi zadaniami ochronnymi.

W gospodarce leśnej przewiduje się:

1) zachowanie dwóch podstawowych funkcji lasów:

- produkcyjnej, mającej na celu zachowanie ciągłości i trwałego pozyskania użytków drzewnych (w tym produkcję i przetwarzanie drewna oraz innych surowców i produktów na zasadzie racjonalnej gospodarki),
- pozaprodukcyjnej, w tym: środowiskotwórczej (m.in. glebo- i wodochronnej, krajobrazowej, ostoi zwierząt) oraz społecznej (m.in. uzdrowiskowej, turystycznej, rekreacyjnej),

2) rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej:

W celu ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej lasów oraz rozwoju trwałej, zrównoważonej gospodarki leśnej przewiduje się między innymi:

- kontynuację realizacji modelu zrównoważonego gospodarstwa leśnego, uwzględniającego współistnienie funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych, poprzez między innymi powiększanie powierzchni lasów ochronnych, głównie w północno-wschodniej i środkowej części województwa, gdzie udział lasów ochronnych jest najmniejszy;
- zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania lasów w tym: zachowanie dotychczasowego stanu różnorodności biologicznej i krajobrazowej lasów województwa, ukierunkowanie ruchu turystycznego i rekreacyjnego oraz poprawa zagospodarowania turystycznego w lasach;
- powiększanie zasobów leśnych, w tym: zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych oraz tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych, tworzenie powiązań ekologicznych na terenach o małej lesistości, w formie płatów i wysp,

wskazywanie do zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo (również małych obszarów).

W **Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego** określono priorytety ekologiczne w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska, którego głównym celem jest zachowanie w dobrym stanie pełnej różnorodności biologicznej województwa dla przyszłych pokoleń.

Określone kierunki działań służące zachowaniu, ochronie i przywracaniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ochronie zasobów leśnych oraz rozwojowi trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej to:

- opracowanie instrumentów do zarządzania ochroną przyrody, krajobrazu i lasów (m.in. plany ochrony lub zadań ochronnych, plany urządzenia lasów, plany zalesienia, audyt krajobrazowy);
- zachowanie i przywracanie właściwego stanu siedlisk i gatunków, w szczególności gatunków zagrożonych;
- budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa i wzmocnienie publicznych funkcji lasów;
- rozwój zielonej infrastruktury jako nośnika usług ekosystemowych (m.in. rozwój terenów zieleni w miastach i w miejskich obszarach funkcjonalnych, poprawa drożności korytarzy ekologicznych);
- prowadzenie trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- ochronę lasów przed katastrofami (pożary, szkodniki) i zwiększenie zasobów hydrologicznych w lasach;
- opracowanie i wdrożenie zasad renaturyzacji małych cieków wodnych zamienionych w przeszłości na kanały melioracyjne.

W istniejących programach ochrony środowiska szczebla powiatowego i gmin zawarte są przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii oraz włączania aspektów ekologicznych do polityk sektorowych oraz edukacji ekologicznej.

W ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego** przyjętych zostało 10 osi priorytetowych, w tym oś „Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego”. Jednym z celów tej osi jest: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Realizacja celu osiągnana będzie poprzez cele szczegółowe, tj.:

- przywrócenie i zachowanie różnorodności biologicznej,

- ukierunkowania ruchu turystycznego w sposób, który przyczyni się do ochrony dziedzictwa przyrodniczego i promowania wartości chronionych (w ramach projektów skierowanych na ochronę różnorodności biologicznej),
- wzrostu poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców i jakości informacji o środowisku.

1.2.3. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Na stan 1 stycznia 2025 roku w Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska nie figuruje grunty wyłączone z produkcji.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia

W projekcie PUL nie przeznacza się gruntów Nadleśnictwa Lutowiska do zalesień. Część użytków gruntowych zalesionych w sposób naturalny zostało w trakcie prac terenowych nad projektem Planu opisanych jako lasy i w ramach umowy geodezyjnej przeklasyfikowanych na grunty leśne.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

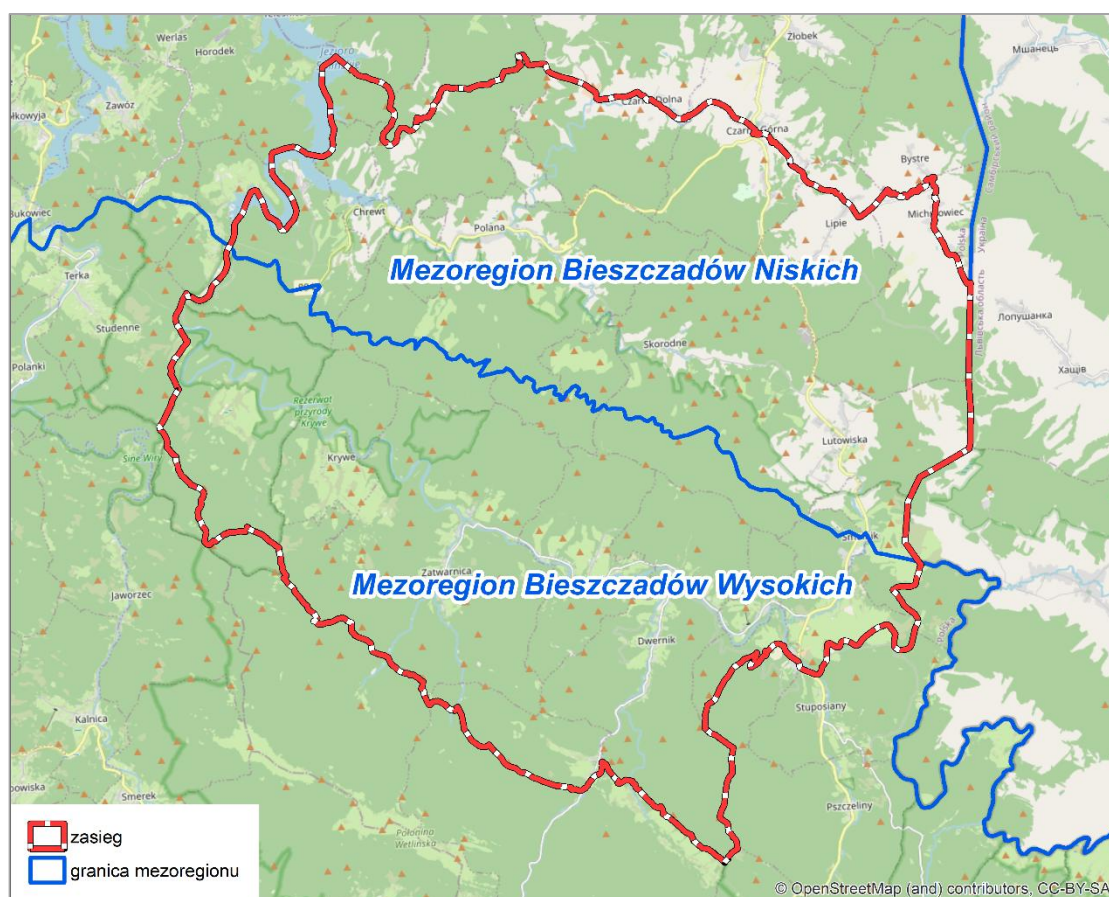
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Zgodnie z obowiązującą „Regionalizacją przyrodniczo-leśną Polski” 2010 (Zielony R. Kliczkowska A., CILP 2012), obszar terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa położony jest w:

Krajinie: Karpackiej (VIII)

Mezoregionie: Bieszczadów Niskich (VIII.15)

Bieszczadów Wysokich (VIII.16)

Położenie Nadleśnictwa Lutowiska wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony i in. 2012)

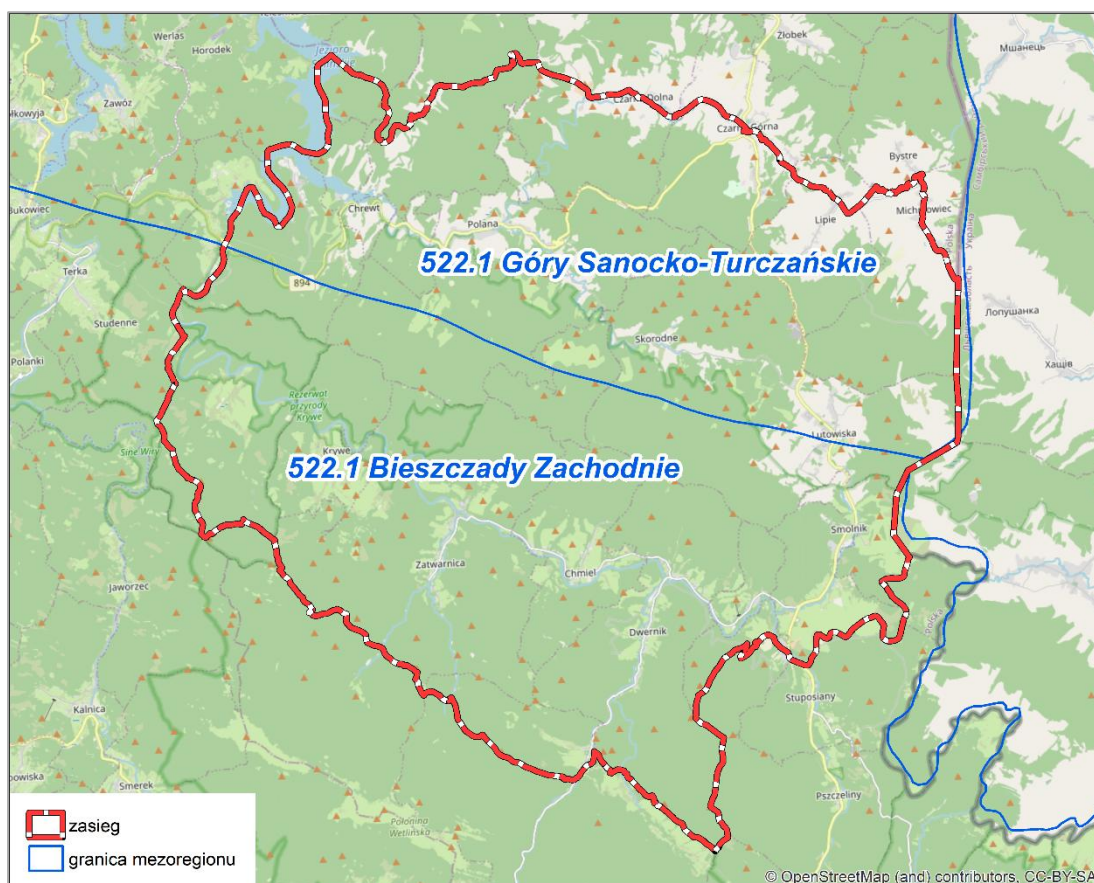
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Lutowiska w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są pomiędzy 49°20'37", a 49°09'16" szerokości

geograficznej północnej oraz pomiędzy 22°44'32", a 22°27'11" długości geograficznej wschodniej.

Grunty Nadleśnictwa (wg Kondrackiego: Geografia regionalna Polski, PWN 2011, z oznaczeniem dziesiętnym; w modyfikacji przebiegu przez Solon i in. 2018) leżą w wymienionych poniżej jednostkach podziału fizyczno-geograficznego:

Megaregion - Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska	- 5
Prowincja - Karpaty i Podkarpacie	- 51-52
Podprowincja - Zewnętrzne Karpaty Wschodnie (Beskidy Wschodnie)	- 522
Makroregion - Beskidy Lesiste	- 522.1
Mezoregion - Bieszczady Zachodnie	- 522.12
Mezoregion - Góry Sanocko-Turczańskie	- 522.11

Położenie Nadleśnictwa Lutowiska na tle podziału fizyczno-geograficznego
(Solon i inni 2018)

Położenie hydrograficzne

Nadleśnictwo Lutowiska znajduje się w południowo-wschodniej części Polski, w województwie podkarpackim. Jest to region o bogatej sieci hydrograficznej, który charakteryzuje się przede wszystkim obecnością wielu rzek, strumieni oraz

źródeł. Najważniejszą rzeką w tym obszarze jest San, który jest główną osią hydrograficzną regionu. Nadleśnictwo Lutowiska obejmuje również tereny wzdłuż jego dopływów, takich jak Wetlina, Solinka czy Ośława, które są częścią dorzecza Sanu.

Obszar nadleśnictwa znajduje się w Bieszczadach, co sprawia, że jego położenie hydrograficzne jest ściśle związane z górskim charakterem regionu. Wody płynące przez nadleśnictwo charakteryzują się dużą czystością i są ważnym siedliskiem dla wielu gatunków fauny i flory. Rzeki i strumienie w Bieszczadach są także atrakcją turystyczną, oferując możliwości dla kajakarstwa, wędkarstwa oraz innych form aktywnego wypoczynku na łonie natury.

Ponadto, w rejonie tym znajdują się liczne mniejsze ciekі wodne i źródła, które zasilają lokalne ekosystemy i przyczyniają się do ich bogactwa i różnorodności. Obszar nadleśnictwa Lutowiska, z jego zróżnicowaną siecią hydrograficzną, stanowi więc ważny element krajobrazu Bieszczadów oraz pełni istotną funkcję w utrzymaniu równowagi ekologicznej regionu.

1.3.3. Rzeźba terenu

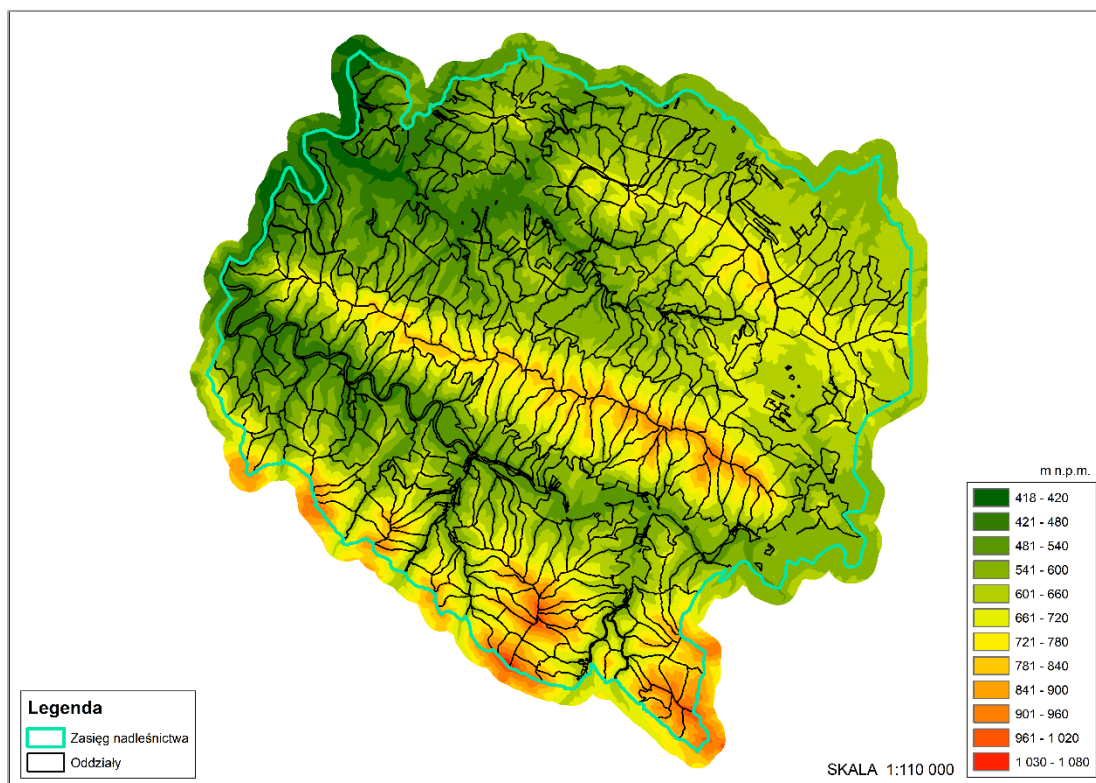
Nadleśnictwo Lutowiska położone jest w sercu Bieszczadów, jednego z najbardziej malowniczych i dzikich regionów Polski. Rzeźba terenu tego obszaru jest zróżnicowana i charakterystyczna dla górskiego krajobrazu, z dominującymi szczytami, głębokimi dolinami oraz rozległymi płaskowyżami.

Główną cechą rzeźby terenu nadleśnictwa Lutowiska są góry i wzgórza. Według danych topograficznych najniższy położony punkt na terenie nadleśnictwa Lutowiska znajduje się na wysokości 417 m n.p.m., natomiast najwyższy punkt to 1041m n.p.m. i znajduje się w południowej części nadleśnictwa.

Doliny rzeczne, takie jak dolina Sanu i jego dopływów (np. Wetliny, Solinki), są kolejnym ważnym elementem krajobrazu. Rzeki te, meandrujące przez tereny leśne i łąkowe, tworzą malownicze doliny, które są ważnym siedliskiem dla wielu gatunków fauny i flory. Doliny te stanowią również naturalne korytarze ekologiczne, umożliwiające migrację i wymianę genetyczną między populacjami zwierząt.

Rzeźba terenu nadleśnictwa Lutowiska tworzy zróżnicowany krajobraz, który przyciąga turystów, naukowców oraz miłośników przyrody z całego świata. Jest to obszar o wysokiej wartości przyrodniczej, kulturowej i rekreacyjnej, który stanowi ważny element dziedzictwa naturalnego Polski.

Nadleśnictwo Lutowiska na tle numerycznego modelu terenu-ISOK-hipsometria

Rozkład przestrzenny wzniesienia nad poziom morza w Nadleśnictwie Lutowiska generalnie układa się rosnąco w przebiegu z północy na południe, z kulminacją w części południowej. W środkowej części nadleśnictwa, a jednocześnie w południowej części obrębu Lutowiska znajduje się pasmo wyższych szczytów.

W położeniu topograficznym dominują stoki, o dosyć stromym nachyleniu i wystawie, często poprzecinane licznymi potokami i jarami. Pozostałe formy (kotliny, wierzchowiny, zagłębienia bezodpływowe) stanowią niewielki udział w powierzchni i są to głównie obszary wzdłuż rzeki San.

1.3.4. Warunki klimatyczne, wodne, glebowe

1.3.4.1. Warunki klimatyczne

Według podziału klimatycznego E. Romera obszar Nadleśnictwa leży w strefie klimatu pochodzenia atlantyckiego, rejonu klimatycznego górskiego i podgórskiego. Klimat ten jest stosunkowo chłodny. Najcieplejszym miesiącem tego obszaru jest lipiec (średnia miesięczna temperatura 18,5°C), najzimniejszym zaś styczeń (-1,0°C). Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,6°C.

Okres wolny od mrozu (o temperaturze wyższej od 0°C), trwa średnio od połowy marca do końca listopada. Okres wegetacyjny (o średniej dobowej

temperaturze ponad 5 °C), wynosi od 215 do 195 dni. Zaczyna się zwykle w drugiej dekadzie kwietnia i trwa do końca października. Średnia temperatura tego okresu wynosi 13,8°C. Temperatury powietrza w poszczególnych dniach w roku wykazują dużą zmienność.

Na terenie Nadleśnictwa Lutowiska występują niekorzystne dla wegetacji przymrozki wiosenne i wczesnojesienne. Szczególnie istotne, negatywne znaczenie mają przymrozki późne – wiosenne.

Średnie roczne sumy opadów wykazują duże zróżnicowanie, a zależne są od ukształtowania terenu, wysokości nad poziomem morza oraz przeważających kierunków wiatrów. Południowo-wschodnia, najwyższa część terenu Nadleśnictwa otrzymuje więcej opadów niż część północno-wschodnia.

W przebiegu rocznym opadów zaznacza się zdecydowana przewaga opadów letnich nad zimowymi (miesięczna średnia opadów z danych wieloletnich (2015-2024), największe to: V- 109 mm, VI- 110 mm, VII- 117 mm i najniższe II- 55 mm, III- 54mm). Z rozkładu miesięcznego wynika, że nasilenie opadów przypada na maj, czerwiec i lipiec, zaś najmniej opadów obserwuje się w lutym i marcu.

Liczba dni z pokrywą śnieżną waha się od 65 do 85 w ciągu roku. Największą grubość osiąga w styczniu i lutym.

Na terenie Nadleśnictwa Lutowiska panującymi wiatrami są wiatry z kierunków zachodnich, południowo-zachodnich i północno-zachodnich. Wiatry z kierunku wschodniego z kolei powodują nagłe zmiany pogody i niekiedy znaczne szkody w drzewostanach. Największe prędkości wiatru obserwuje się w zimie, najmniejsze zaś w lecie.

Dane na temat średnich rocznych temperatur w regionie zostały wzięte ze stacji Solina-Jawor, natomiast z przyczyn kompletności danych wieloletnich dane odnośnie opadów pochodzą z stacji Polana.

Średnia roczna temperatura w omawianym dziesięcioleciu wyniosła 8,6°C. Najcieplejszym miesiącem był lipiec ze średnią temperaturą 18,5°C, najzimniejszym natomiast styczeń -1,0°C.

1.3.4.2. Warunki wodne

Obszar Nadleśnictwa Lutowiska należy do zlewni Morza Bałtyckiego (dorzecze Wisły) oraz na mniejszej powierzchni do zlewni Morza Czarnego (dorzecze Dniestru).

Podział na poszczególne zlewnie (wg rzędów) przedstawia się następująco:

Zlewnia I rzędu: rzeka Wisła (poza obszarem Nadleśnictwa);

Zlewnia II rzędu: rzeka San;

Zlewnie III rzędu: rzeka San (jej lewobrzeżna część);

Zlewnie IV i V rzędu: rzeka Czarna, Olchowiec, Paniszcówka,
Głuchy, Z Góry Hulskiej, Słotwina, Ostry, Rosochy, Dopływ
w Skorodnym, Z Góry Obryt, Smolniczek, Chmiel, Otryt,
Dopływ w Czarnej Kopalni;

Zlewnia I rzędu: rzeka Dniestr (poza obszarem Nadleśnictwa);

Zlewnia II rzędu: rzeka Strwiąż (poza obszarem Nadleśnictwa);

Zlewnie III i IV rzędu: rzeka Mszanka, Mszaniec, Lechnawa.

Ponadto teren ten jest odwadniany bezpośrednio przez szereg mniejszych cieków.

Obszar opracowania charakteryzuje się znacznymi spadkami terenu, co nie sprzyja występowaniu obszarów podmokłych i zabagnionych.

Teren Nadleśnictwa Lutowiska, obręb Lutowiska obejmuje następujące jednostki Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- RW90001272– Lechnawa,
- RW900012748– Mszaniec do Syhawki,
- RW200014221199 – San od Wołosatego do zb. Solina,
- RW200012221349 – Czarna,
- RW200012221149 – San do Wołosatego,
- RW2000122211529– Smolniczek.

Układ sieci rzecznej na terenie Nadleśnictwa Lutowiska jest silnie skorelowany z rzeźbą terenu, a także jest uwarunkowany litologicznie. Sieć rzeczna przyjmuje układ dendryczny. Ilość wód płynących w rzekach, wahania stanów wody, zamarzanie i inne zjawiska hydrologiczne są funkcją występujących współcześnie warunków klimatycznych. Główną rolę odgrywają sumy opadów i ich roczny rozkład oraz warunki termiczne. Zasilanie rzek w wody odbywa się głównie za pośrednictwem źródeł, sporadycznie (w dolinach) poprzez zasilanie gruntowe, w mniejszym stopniu bezpośrednio przez opady. Dla bilansu wodnego terenu duże znaczenie ma retencja wód opadowych, której rolę w tym obszarze spełnia w pewnym stopniu pokrywa śnieżna (co nie potwierdza się w ostatnim czasie). Sieć rzeczna obszaru Nadleśnictwa charakteryzuje śnieżno-deszczowy ustrój zasilania, z dwoma wysokimi stanami wody w ciągu roku. Zasilanie śnieżne może powodować wysokie stany wód w okresie wczesno wiosennym (marzec), a zasilanie deszczowe związane jest z letnim maksimum opadowym, choć ostatnimi laty – zimy z niewielką ilością śniegu nie potwierdzają tej reguły. Najniższe stany wód tzw. „niżówki” występują zwykle jesienią (wrzesień-październik). Wezbrania zdarzają się najczęściej na wiosnę i w okresie letnim. Największe stany wód w rzekach występują przeważnie w marcu

i w kwietniu, niekiedy utrzymują się do połowy maja oraz pod koniec czerwca, rzadziej w lipcu.

Równolegle ze sporządzaniem projektem pul trwają prace związane z wykonaniem opracowania hydrologicznego dla części zlewni Sanu dla Nadleśnictwa Lutowiska. Zgodnie z umową operat końcowy przekazany będzie do 30.09.2025r.

1.3.4.3. Warunki glebowe

Nadleśnictwo posiada operaty glebowo-siedliskowe dla obrębu leśnego Dwernik wykonany w 2014 i dla obrębu leśnego Lutowiska wykonany w latach 2022-2023 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyślu. Szczegółowy opis geologii i gleb znajduje się w tym opracowaniu.

Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów i podtypów gleb w Nadleśnictwie Lutowiska zamieszczono poniżej, na podstawie bazy danych programu TAKSATOR.

Udział powierzchniowy i procentowy typów gleb przedstawia tabela.

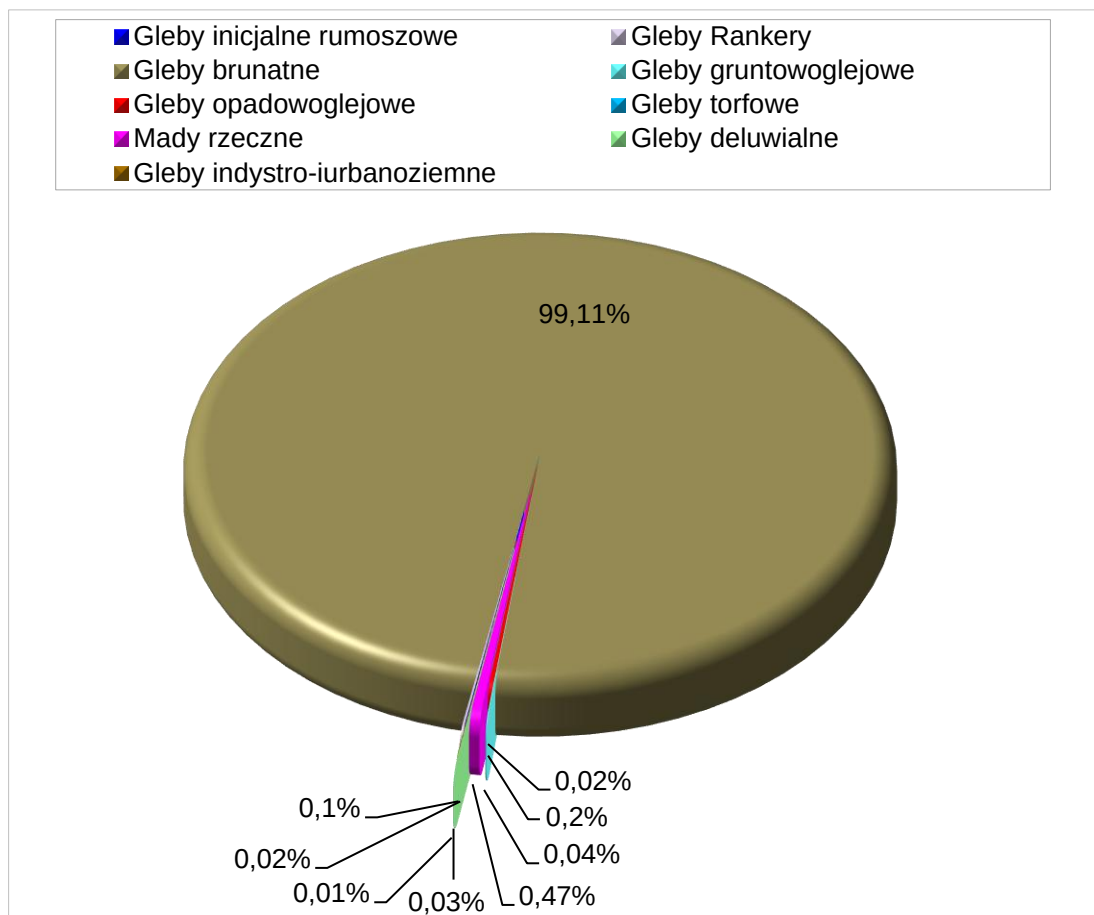
Zestawienie powierzchni i udziału podtypów gleb w nadleśnictwie

Podtyp gleby	Obręb LUTOWISKA		Obręb DWERNIK		Nadleśnictwo Lutowiska	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Gleby inicjalne rumoszowe	2,52	0,02	0,91	0,02	3,43	0,02
Razem Gleby inicjalne rumoszowe	2,52	0,02	0,91	0,02	3,43	0,02
Rankery brunatne	18,26	0,14	1,50	0,02	19,76	0,10
Razem Rankery	18,26	0,14	1,50	0,02	19,76	0,10
Gleby brunatne właściwe	184,61	1,39	206,09	3,41	390,70	2,02
Gleby brunatne wylugowane	6249,78	47,08	852,12	14,10	7101,90	36,76
Gleby brunatne kwaśne	6720,36	50,62	4934,82	81,68	11655,21	60,33
Razem Gleby brunatne	13154,75	99,08	5993,06	99,19	19147,81	99,11
Gleby gruntowoglejowe mułowe	7,79	0,06			7,79	0,04
Razem Gleby gruntowoglejowe	7,79	0,06			7,79	0,04
Gleby opadowoglejowe właściwe	36,14	0,27	3,17	0,05	39,31	0,20
Razem Gleby opadowoglejowe	36,14	0,27	3,17	0,05	39,31	0,20
Gleby torfowe torfowisk niskich			3,99	0,07	3,99	0,02

Podtyp gleby	Obręb LUTOWISKA		Obręb DWERNIK		Nadleśnictwo Lutowiska	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Razem Gleby torfowe			3,99	0,07	3,99	0,02
Mady rzeczne właściwe	4,11	0,03	1,07	0,02	5,18	0,03
Mady rzeczne próchniczne	5,96	0,04			5,96	0,03
Mady rzeczne brunatne	42,91	0,32	36,95	0,61	79,86	0,41
Razem Mady rzeczne	52,98	0,40	38,02	0,63	91,00	0,47
Gleby deluwialne właściwe			1,18	0,02	1,18	0,01
Razem Gleby deluwialne			1,18	0,02	1,18	0,01
Gl. industro i urbanoziemne o niewyksz. prof.	3,48	0,03			3,48	0,03
Razem Gleby industro- i urbanoziemne	3,48	0,03			3,48	0,03
Razem grunty leśne zalesione i niezalesione	13275,92	100,00	6041,83	100,00	19317,75	100,00

Dominują gleby brunatne, które zajmują 99,11% powierzchni leśnej, a ich łączny areał wynosi 19 147,81 ha. Występują głównie w podtypie gleb brunatnych kwaśnych (11 655,21 ha, 60,33%). brunatnych wylugowanych (7 101,90 ha, 36,76%), oraz w podtypie brunatnych właściwych (390,70 ha, 2,02%).

Dużo mniejsze znaczenie - bo wykazujące udziały poniżej 1% powierzchni mają pozostałe typy gleb: mady rzeczne (91,00 ha, 0,47%), gleby opadowoglejowe (39,31 ha, 0,20%), rankery (19,76 ha, 0,10%), gleby gruntowoglejowe (7,79 ha, 0,04%), gleby torfowe (3,99 ha, 0,02%), gleby industro i urbanoziemne (3,48 ha, 0,03%), gleby inicjalne rumoszowe (3,43 ha, 0,02%) oraz gleby deluwialne (1,18 ha, 0,01%).

Udział procentowy typów gleb

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew

W załącznikach do opisanego ogólnego zamieszczone zostały:

- **tabela nr II** – Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- **tabela nr IV** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- **tabela nr Va** – Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- **tabela nr Vb** – Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.

*Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu
(wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)*

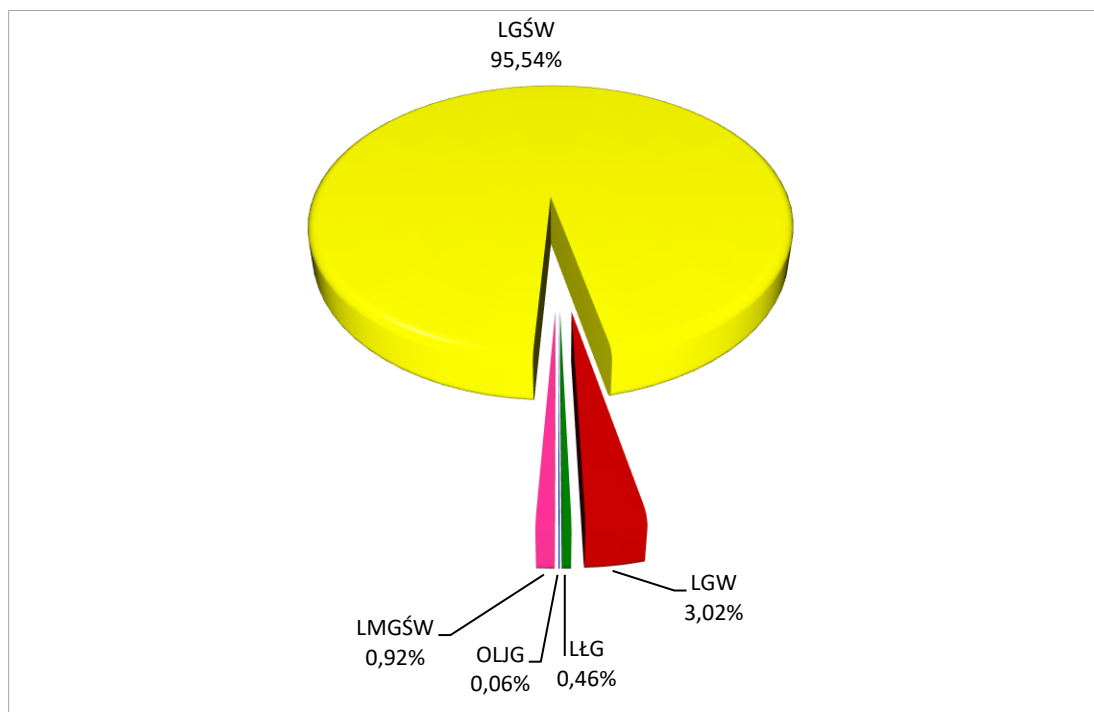
Typ siedliskowy lasu	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo	
	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7
LMGŚW	-	0,00	177,33	2,94	177,33	0,92
LGŚW	12714,93	95,77	5739,85	95,00	18454,78	95,54
LGW	500,22	3,77	83,95	1,39	584,17	3,02
LŁG	51,56	0,39	38,03	0,63	89,59	0,46
OLJG	9,21	0,07	2,67	0,04	11,88	0,06
Razem	13275,92	100,00	6041,83	100,00	19317,75	100,00

Na terenie Nadleśnictwa Lutowiska wyróżniono 5 typów siedliskowych lasu: las górski świeży (LGŚW), las górski wilgotny (LGW), las mieszany górski świeży (LMGŚW), las łęgowy górski (LŁG), ols jesionowy górski (OLJG). Ich udział powierzchniowy zobrazowano na wykresie.

Dominujący udział powierzchniowy posiada siedlisko lasu górskiego świeżego (LGŚW), zajmujące 95,54% powierzchni. Udział pozostałych stanowi łącznie 4,46%.

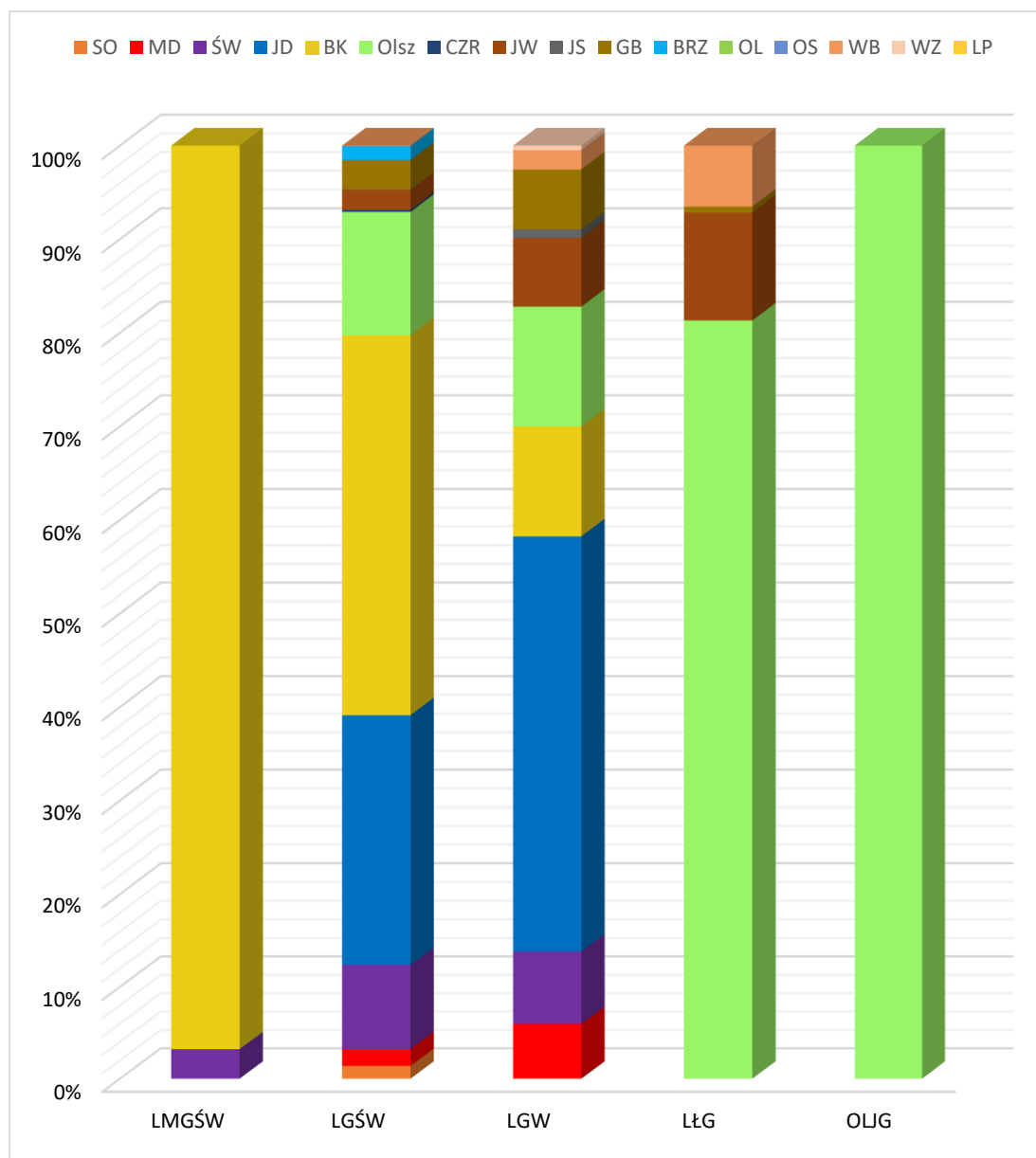
W ujęciu wilgotnościowym siedliska świeże zajmują 96,46%, zaś siedliska wilgotne i łęgowe pozostałe 3,54%.

W ujęciu troficznym siedliska lasów zajmują 98,56%, siedliska lasów mieszanych 0,92%, olsów jesionowych górskich 0,06% i lasów łęgowych górskich 0,46% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Lutowiska

Klimat, gleby i siedliska stwarzają optymalne warunki przyrodnicze dla wzrostu i rozwoju wszystkich gatunków drzew, szczególnie dla buka i jodły.

*Rozkład gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu
w Nadleśnictwie Lutowskim*

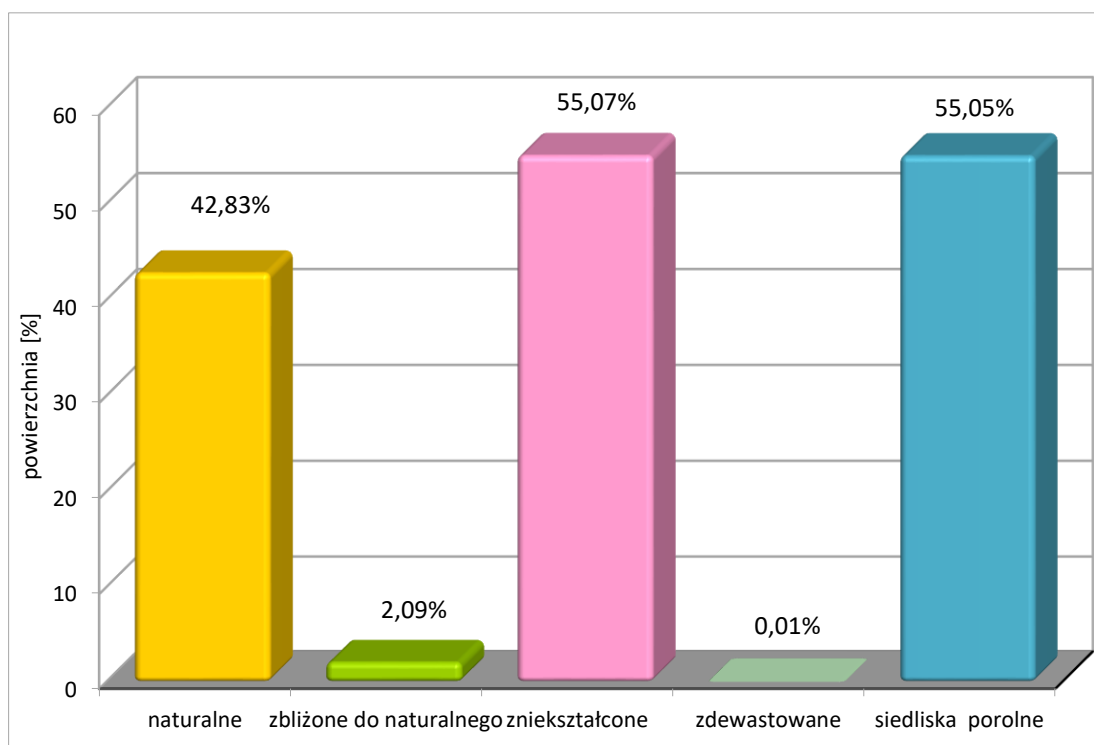
Z powyższego diagramu wynika, że na podstawowym siedlisku w Nadleśnictwie jakim jest LGŚW za duży jest jeszcze udział olszy i świerka.

Na leśnych siedliskach przyrodniczych, gdzie postawiono nieco odmienne cele hodowlane, sukcesywnie eliminowane powinny być gatunki obce geograficznie i siedliskowo. Preferowane winny być osobniki właściwe siedlisku, o dużej witalności, niekoniecznie o wysokiej jakości technicznej, czy dużym przyroście.

Stan siedlisk przyjęto z opracowania glebowo-siedliskowego opracowanego dla obrębu leśnego Dwernik wykonanego w 2014 i dla obrębu leśnego Lutowskiego wykonany w latach 2022-2023 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyślu.

Stan siedlisk leśnych, porolność

Stan siedlisk	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo Lutowiska	udział %
	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]			
naturalne	5316,65	2957,40	8274,05	42,83
zbliżone do naturalnego	83,07	320,25	403,32	2,09
zniekształcone	7875,19	2764,18	10639,37	55,07
zdeprawowany	1,01	-	1,01	0,01
Razem	13275,92	6041,83	19317,75	100,00
<i>w tym: siedliska porolne</i>	7872,72	2761,35	10634,07	55,05

Stan siedlisk leśnych Nadleśnictwa Lutowiska

Na terenie Nadleśnictwa Lutowiska największy udział mają siedliska w stanie znieskształconym, które łącznie zajmują 10 639,37 ha, co stanowi 55,07% powierzchni ogólnej siedlisk. Są to głównie drzewostany na gruntach porolnych (55,05%, 10 634,07 ha powierzchni leśnej), gdzie występuje sukcesja naturalna olszy, brzozy, osiki oraz wierzby. Aktualna powierzchnia zasięgu siedlisk porolnych jest większa niż w opracowaniu siedliskowym (2014 r. i 2022 r.) ze względu o dokładną analizę pozyskanych dokumentów takich jak zdjęcia lotnicze z 1944 r. oraz danych wykonanych przy projekcie „Corona”.

Siedliska w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego, zajmują łącznie 44,92% powierzchni leśnej (8 677,37 ha) Siedliska zdeprawowane to jedno wydzielone obręb Lutowiska 42 b na 1,01 ha związane z gruntami pokopalnianymi.

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Aktualizacji stref uszkodzeń lasu nie przeprowadzono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref.

Z analizy rozkładu stężeń podstawowych zanieczyszczeń powietrza oraz oceny jakości powietrza przeprowadzonych w 2020 r. przez WIOŚ w Rzeszowie („Ocena jakości powietrza w strefach w Polsce za rok 2020”) wynika, że stan czystości powietrza atmosferycznego na gruntach Nadleśnictwa oraz w terytorialnym zasięgu jego działania jest w pełni zadowalający i poziom koncentracji wszystkich ocenianych substancji [tj. dwutlenek azotu (NO_2), dwutlenek siarki (SO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6) (w kryterium ochrony roślin) oraz dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO) i ozon (O_3) (w kryterium ochrony roślin)], nie przekraczał wartości dopuszczalnych stężeń i pod względem zanieczyszczenia powietrza został zaliczony do klasy A. Tak pozytywna ocena wynika z bardzo dużej lesistości omawianego obszaru, niskiego stopnia zurbanizowania, słabego nasycenia gospodarki infrastrukturą techniczną i brakiem przemysłu, stąd emisja zanieczyszczeń powietrza jest niewielka.

Ogólnie stan czystości powietrza na omawianym obszarze należy więc uznać za dobry.

1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanów (TD) dla poszczególnych typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych

Cele perspektywiczne gospodarki leśnej wyrażone w postaci typów drzewostanów w ramach poszczególnych typów siedliskowych lasu, ustaliła dla Nadleśnictwa Lutowiska KZP (protokół z dnia 28 czerwca 2022 r.). Ustalono tam również rodzaje rębni oraz okresy odnowienia dla poszczególnych gatunków panujących.

Ww. elementy zestawiono w poniższych tabelach.

Typy drzewostanów poza siedliskami przyrodniczymi

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odnowień	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
LMGśw	Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV	40
	Bk	Bk 90, Jw, Jd i inne 10	IV	30
LGśw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV	50
	Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV, V	30
	Bk	Bk 90, Jw, Jd i inne 10	IV	30
	Św-Jd	Jd 50, Św 30, Bk, Jw, Kl i inne 20	IV	50
	Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV, V	50
	Jw-Bk	Bk 60, Jw 20, Jd i inne 20	IV	30
	Bk-Gb	Gb 50, Bk 20, Jd, Kl, Jw i inne 30	IV	20
LGw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV	50
	Św-Jd	Jd 50, Św 30, Bk, Jw, Kl i inne 20	IV	50
	Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV, V	50
LtG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-
OIJG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

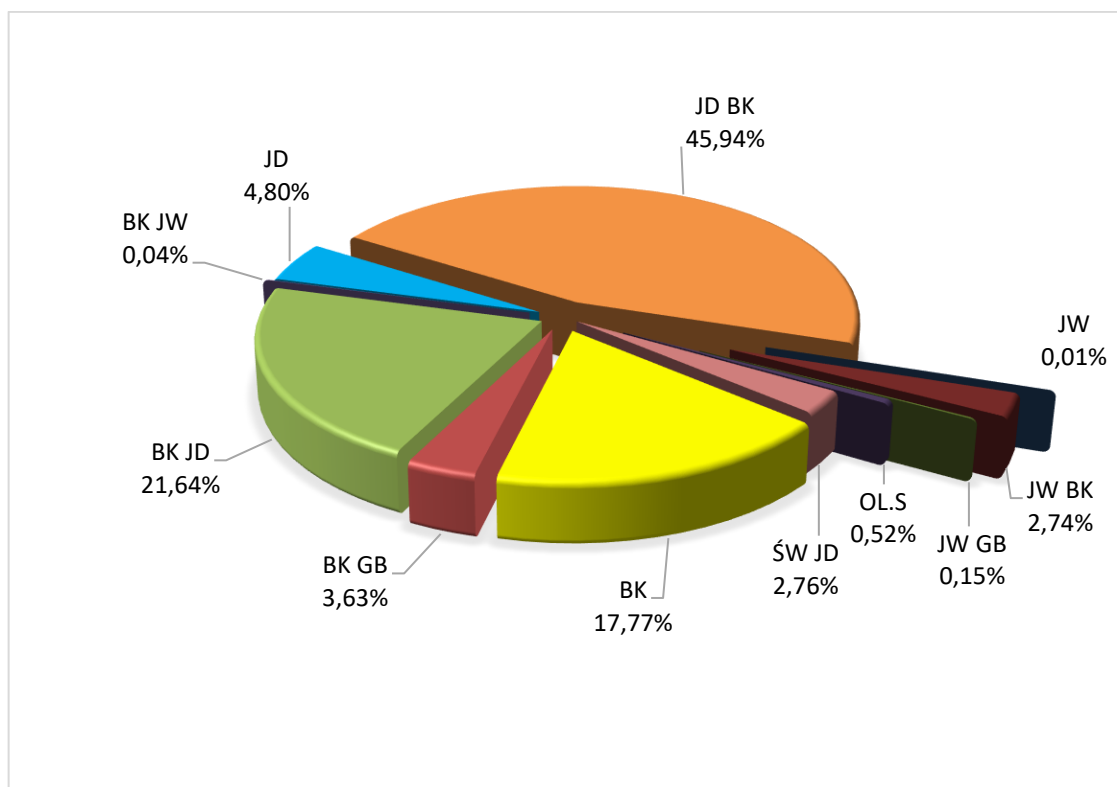
Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla leśnych siedlisk przyrodniczych

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
9110-2	Kwaśna buczyna górska	LMGśw	Bk	Bk 90, Jw, Jd i inne 10	IV	30
			Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV	40
9110-3	Dolnoregłowy las jodłowy	LMGśw LGśw LGw	Jd	Jd 90, Bk i inne 10	IV	50
			Bk-Jd	Jd 70, Bk 20, Jw i inne 10	IV	50
9130-3	Żyzna buczyna górska	LMGśw LGśw LGw	Bk	Bk 90, Jw, Jd, i inne 10	IV	30
			Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV, V	40
			Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV, V	50
			Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV, V	50

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
			Jw-Bk	Bk 60, Jw 20, Jd i inne 20	IV	30
9170-2	Grąd subkontynentalny	LGśw LGw	Jw-Gb	50 Gb ,30Jw, Lp, Kl, Czu 20	IV	20
			Bk-Gb	Gb 50, Bk 20, Jd, Kl, Jw i inne 30	IV	20
9180b	Jaworzyny	LGśw LGw	Jw	Jw 80, Jrz, Bst i inne 20	-	-
			Bk-Jw	Jw 70, Bk 20, Jrz i inne 10	-	-
91E0-6	Nadrzeczna olszyna górska	LłG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-
91E0-7	Bagienna olszyna górska	OLJG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-

Zestawienie udziału powierzchniowego przyjętych TD

TD	Powierzchnia [ha]	%
BK	3432,40	17,77
BK GB	701,66	3,63
BK JD	4180,36	21,64
BK JW	7,41	0,04
JD	926,96	4,80
JD BK	8874,84	45,94
JW	0,09	0,01
JW BK	529,49	2,74
JW GB	29,37	0,15
OL.S	101,16	0,52
ŚW JD	534,01	2,76
Suma	19317,75	100,00

Udział poszczególnych TD w powierzchni leśnej Nadleśnictwa

Przeważającymi, przyjętymi typami drzewostanu są: Jd-Bk 45,94%; 8 874,84 ha powierzchni leśnej, Bk-Jd (21,64%; 4 180,36 ha), Bk 17,77%; 3 432,40 ha. Ww. typy drzewostanów zajmują 85,35% powierzchni leśnej drzewostanów nadleśnictwa.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej

Gospodarka nasienna jest realizowana poprzez selekcję populacyjną i indywidualną na bazie wymienionych poniżej składników. Podczas prac nad PUL dokonano weryfikacji bazy nasiennej Nadleśnictwa.

Bazę nasienną Nadleśnictwa aktualnie stanowią:

Wyłączone drzewostany nasienne

Lokalizacja wyłączonych drzewostanów nasiennych

Lp.	Nr KRLMP BNL	Obręb, oddział, pododdział	Gatunek	Powierzchnia [ha]
1	MP/2/31208/05	01-7-f	Jd	21,29
2	MP/2/31209/05	01-56A-a	Jd	13,97
3	MP/2/31210/05	02-63-b	Bk	20,14
Ogółem Nadleśnictwo				55,40

Gospodarcze drzewostany nasienne

Lokalizacja gospodarczych drzewostanów nasiennych

Lp.	Nr KRLMP BNL	Obręb, oddział, pododdział	Gatunek	Powierzchnia [ha]
1	MP/1/43279/05	01-167 -b -00	JW	1,80
		01-167 -ix -00		1,86
2	MP/1/43274/05	01-8 -g - 00	JD	14,35
3	MP/1/43275/05	01-106 -a -00	BK	41,14
4	MP/1/43273/05	01-66 -dx -00	JD	6,03
5	MP/1/25049/05	02-40 -a -00	BK	39,88
		02-40 -g -00	BK	4,04
6	MP/1/25050/05	02-59 -b -00	BK	34,19
7	MP/1/25051/05	02-63 -a -00	BK	12,72
8	MP/1/25041/05	01-94 -a -00	JD	38,47
9	MP/1/25042/05	01-97 -b -00	JD	22,84
10	MP/1/25043/05	01-49 -a -00	BK	36,27
11	MP/1/25044/05	01-145 -a -00	BK	73,53
		01-145 -g -00		2,11
12	MP/1/25038/05	01-29 -a -00	JD	5,79
13	MP/1/25039/05	02-31A -b -00	JD	10,79
14	MP/1/25040/05	01-68A -a -00	JD	28,08
15	MP/1/49290/09	01-24A -r -00	JD	30,40
16	MP/1/49291/09	01-81A -c -00	JD	10,08
		01-81A -d -00		0,57
Razem				417,49

Drzewostany zachowawcze

Nadleśnictwo Lutowiska nie posiada drzewostanów zachowawczych.

Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa uznano 24 szt. drzew matecznych.

Wykaz drzew matecznych

Gatunek – nr w Krajowym Rejestrze	Lokalizacja	Liczba drzew
Obręb Lutowiska		
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34771/05	48b	3 szt.
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34772/05	48b	
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34773/05	48b	
<i>Abies alba</i> – MP/3/34781/05	48b	1 szt.
<i>Abies alba</i> – MP/3/34774/05	56Aa	6 szt.
<i>Abies alba</i> – MP/3/34775/05	56Aa	
<i>Abies alba</i> – MP/3/34776/05	56Aa	
<i>Abies alba</i> – MP/3/34777/05	56Aa	
<i>Abies alba</i> – MP/3/34779/05	56Aa	
<i>Abies alba</i> – MP/3/34780/05	56Aa	
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34770/05	140b	1 szt.
Obręb Dwernik		
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34791/05	38a	1 szt.
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34793/05	40a	3 szt.
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34794/05	40a	
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34795/05	40a	
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34786/05	58a	1 szt.
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34787/05	58b	1 szt.
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34788/05	59b	3 szt.
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34789/05	59b	
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34790/05	59b	
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34782/05	63b	4 szt.
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34783/05	63b	
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34784/05	63b	
<i>Fagus silvatica</i> – MP/3/34785/05	63b	
Razem Nadleśnictwo		24 szt.

Źródła nasion

Nadleśnictwo Lutowiska posiada jeden gatunek drzewa będącego źródłem nasion.

Wykaz drzew będących źródłem nasion

Gatunek – nr w Krajowym Rejestrze	Lokalizacja
Obręb Lutowiska	
<i>Acer pseudoplatanus</i> – MP/1/43277/05	130f
<i>Acer pseudoplatanus</i> – MP/1/43278/05	130g
<i>Prunus avium</i> – MP/1/43280/05	167b, 167ix

Gatunek – nr w Krajowym Rejestrze	Lokalizacja
<i>nie zarejestrowane a będące w rejestrze LP</i>	
Obręb Lutowiska	
<i>Ulmus glabra</i> - 55140	123A b
<i>Ulmus glabra</i> - 55134	40 b
Obręb Dwernik	
<i>Ulmus glabra</i> - 55141	6 b

Uprawy pochodne

Zestawienie upraw pochodnych

Lokalizacja	Gatunek uprawy	Powierzchnia uprawy ogółem [ha]
Obręb Lutowiska		
78a, 78b	Jd	28,35
85a, 85d	Jd	33,43
85a, 85d	Bk	9,07
137s	Św	0,90
139b	Św	8,00
163a	Św	30,59
164a	Św	23,07
165b	Św	3,18
Razem		136,59
Obręb Dwernik		
33d	Bk	21,10
63b	Bk	5,00
Razem		26,10

Plantacje nasienne

Nadleśnictwo Lutowiska nie posiada plantacji nasiennych.

W zakresie selekcji i zachowania leśnych zasobów genowych Nadleśnictwo będzie realizowało opracowany „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011 – 2035” wg Zarządzenia Nr 16 Dyrektora Generalnego LP.

Gospodarka szkółkarska

Nadleśnictwo Lutowiska nie prowadzi produkcji szkółkarskiej. Nadleśnictwo zawarło Porozumienie na produkcję sadzonek z Nadleśnictwami Baligród i Ustrzyki

Dolne oraz Oleszyce (współpraca uregulowana porozumieniem oraz umowami rocznymi).

Średnioroczne zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy z ostatnich 3 lat zestawiono poniżej.

Średnioroczne zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy

Lp.	Gatunek	Potrzeby własne /tys. szt./
1	Buk	195
2	Jodła	67
3	Klon jawor	6
4	Lipa	1
5	Modrzew	2
7	Inne	3
Razem		274

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska, jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Lutowiska.

Zestawienie form ochrony przyrody

Rodzaj obiektu	Na gruntach Nadleśnictwa		W granicach zasięgu terytorialnego (poza gruntami Nadleśnictwa)		Razem	
	liczba [szt.]	pow. [ha]	liczba [szt.]	pow. [ha]	liczba [szt.]	pow. [ha]
<i>Istniejące formy ochrony przyrody</i>						
Rezerваты przyrody	3	622,80	1	40,00	3	662,80
Parki Krajobrazowe	1	14516,41		2485,42	1	17001,83
Obszar chronionego krajobrazu	1	6116,05	1	4322,37	1	10438,42
Obszary Natura 2000	1	15070,78	1	3156,50	1	18227,28
Użytki ekologiczne	2	404,74			2	404,74
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	3	214,37			3	214,37
Pomniki przyrody	152				4	156

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa z POP

Obszar Nadleśnictwa charakteryzuje się ciekawymi walorami przyrodniczymi, na które składają się drzewostany odznaczające się wysokim stopniem naturalności, zbiorowiska roślinne z licznym udziałem roślin chronionych, a także bogata fauna. Najcenniejsze przyrodniczo obszary objęto ochroną prawną.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się trzy rezerваты przyrody „Hulskie im. Stefana Myczkowskiego”, „Krywe”, „Śnieżycza wiosenna w Dwerniczku”.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Lutowiska oraz w jego zasięgu terytorialnym znajdują się Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Występuje tu także jeden park krajobrazowy – Park Krajobrazowy Doliny Sanu.

Siedliska przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa zajmują 12 422,24 ha. Ogółem na terenie Nadleśnictwa stwierdzono 10 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej, wśród nich, jako najszerszej rozprzestrzenione, wykazano siedlisko 9130 zajmujące 11 184,39 ha. Siedlisko to jest reprezentowane przez zespół żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum*. Są to lasy, w których głównym gatunkiem drzewiastym jest buk pospolity, towarzyszy mu najczęściej jodła pospolita i klon jawor.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Lutowiska, występuje 156 pomników przyrody.

W zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska jest 15 070,78 ha gruntów stanowiących obszar Natura 2000 Bieszczady PLC1800001.

Szczegółowy opis walorów przyrodniczych oraz form ochrony zawiera Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Lutowiska, stanowiący integralną część niniejszego planu urządzenia lasu.

1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Stan poszczególnych komponentów środowiska w zasięgu działania Nadleśnictwa Lutowiska jest zróżnicowany, jednak na ogół charakteryzuje się mniejszym, w odniesieniu do województwa i kraju stopniem degradacji i zanieczyszczenia. Odnosi się to w szczególności do:

- wysokiej różnorodności przyrodniczej (siedliskowej i gatunkowej);
- występowania wielu ekosystemów naturalnych i półnaturalnych;
- niskiego stopnia zanieczyszczenia gleb i dobrej jakości powietrza.

Zachowaniu tych walorów służy m.in.:

- stała poprawa infrastruktury służącej ochronie środowiska;

- objęcie znacznej części Nadleśnictwa różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu;
- niski stopień urbanizacji i średnia gęstość zaludnienia;
- dotychczasowa polityka ochrony środowiska prowadzona w zasięgu działania Nadleśnictwa.

Obecnie zasoby przyrodnicze Nadleśnictwa nie są narażone na negatywne oddziaływania, co jest związane z prowadzoną proekologiczną gospodarką leśną. Potencjalne zagrożenie dla przyrody i krajobrazu w sąsiedztwie lasów Nadleśnictwa może spowodować budowa obiektów rekreacyjnych i mieszkalnych, bez skutecznych urządzeń ochrony środowiska. Degradująco na estetykę krajobrazu mogą wpłynąć: zabudowa niedopasowana do krajobrazu oraz napowierzchnie linie elektroenergetyczne i maszty telefonii komórkowej, wiatraki. Inne potencjalne zagrożenia krajobrazu to zakłócenia osi widokowych (niekontrolowana sukcesja łąk i pastwisk), zabudowa przedpoli widokowych, lokalne zagrożenia powodowane przez komunikację, hałas.

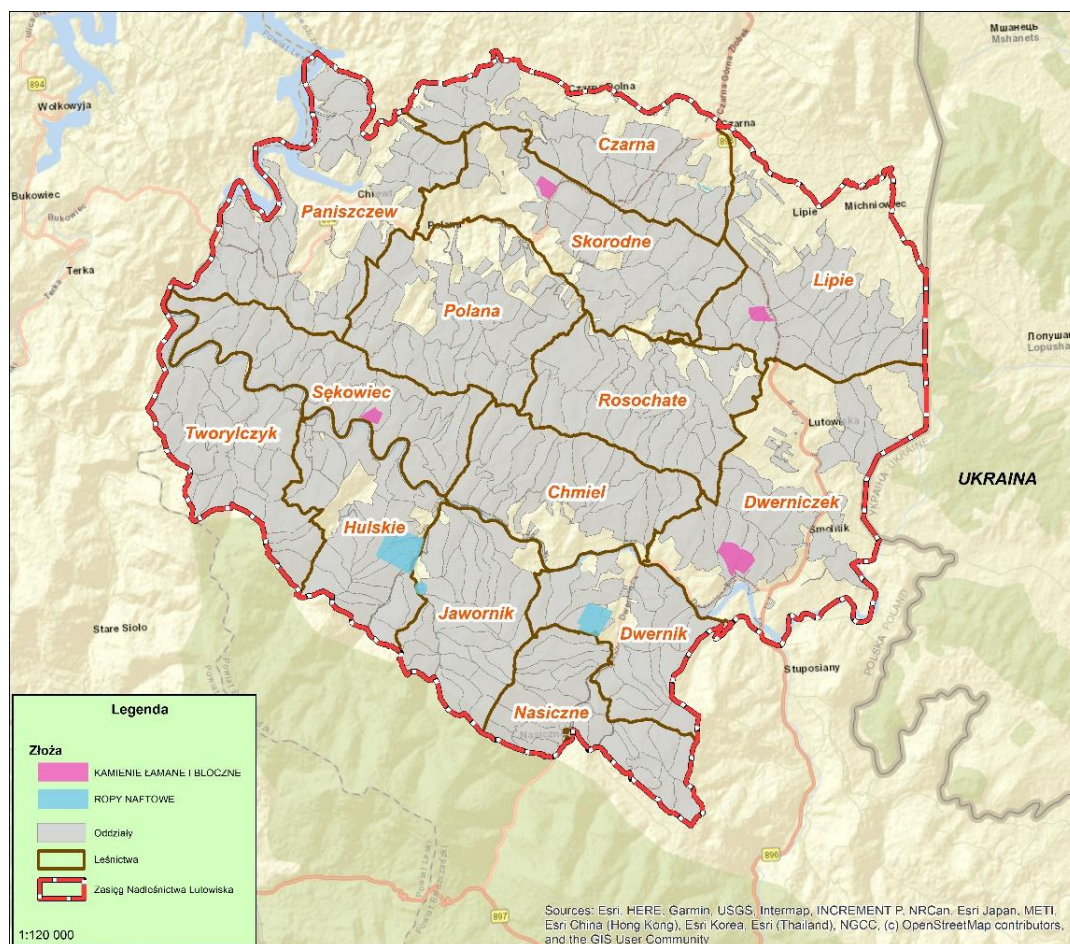
Z grupy zagrożeń abiotycznych w środowisku leśnym duże znaczenie mają tutaj silne, wywalające wiatry, niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, okiść oraz okresowo występujące susze. Wahania poziomu wód gruntowych są częstą przyczyną wydzielania się posuszu.

Z czynników antropogenicznych uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie wzdłuż szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz przy drogach publicznych, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziale „Ochrona lasu - wytyczne kierunkowe”.

1.3.10. Analiza występowania złóż

Dane źródłowe o zasobach złóż kopalin występujących w zasięgu działania Nadleśnictwa Lutowiska pochodzą z zatwierdzonych dokumentacji geologicznych złóż kopalin, przesyłanych przez organy administracji geologicznej Państwowego Instytutu Geologicznego. Zawarte są na stronie geoportal.pgi.gov.pl i przedstawiają najważniejsze informacje o zasobach złóż kopalin w Polsce, stanie ich zagospodarowania oraz wielkości wydobywania.

Występowanie złóż naturalnych w zasięgu działania Nadleśnictwa Lutowiska (źródło danych: Państwowy Instytut Geologiczny, www.geoportal.pgi.gov.pl)

Rodzaj złóż i areal ich występowania

Rodzaj złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]
kamień łamany i boczny	Polana	19,52
	Skorodne	19,47
	Otryt	54,04
	Sękowiec	14,99
kamień łamany i boczny łącznie		108,02
ropy naftowe	Czarna	1,06
	Czarna	0,61
	Czarna	0,63
	Czarna	0,61
	Czarna	1,04
	Zatwarnica	108,18
	Dwernik	53,99
ropy naftowe łącznie		166,12
Ogółem w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lutowiska		274,14

Na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska znajdują się następujące złoża:

- kamienie łamane i bloczne (l-ctwa: Skorodne, Lipie, Sękowiec i Dwerniczek);
- ropy naftowe (l-ctwa: Dwernik, Jawornik, Hulskie, Lipie i Czarna)

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu działania Nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Nadleśnictwo Lutowiska leży w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego na terenie powiatu bieszczadzkiego. Obejmuje część obszarów 3 gmin.

Uwzględniając lasy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa lesistość wynosi ponad 78% (wg CORINE Land Cover 2019) i jest wyższa od lesistości województwa podkarpackiego (38,3%) i kraju – 29,7%.

Rynek odbiorców drewna i popyt na drewno są w znacznym stopniu ustabilizowane. Odbiorcami drewna są średnie i małe zakłady drzewne i w znacznym stopniu drobni odbiorcy indywidualni. Liczba odbiorców drewna jest znaczna i zależy od ogólnej koniunktury gospodarczej, kondycji finansowej firm oraz możliwości zbytu wyrobów drzewnych.

Do charakterystyki regionu przyjęto obszar i dane dla całych powiatów, które Nadleśnictwo Lutowiska w całości lub w części obejmuje swym zasięgiem terytorialnym.

Poniżej przedstawiono charakterystykę regionu pod względem lesistości i zaludnienia.

Charakterystyka regionu pod względem lesistości i zaludnienia

Powiat	Powierzchnia [km ²]	Ludność /mieszk./	Gęstość zaludnienia [mieszk./km ²]	Powierzchnia gruntów leśnych [ha]	Powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska [ha]	Lesistość %
woj. podkarpackie	17846	2127164	117	692454,00	20631,94	38,3
pow. bieszczadzki	1139	20702	19	80873,95*	20631,94	71,0

Źródło: www.stat.gov.pl za 2019 r.; 2021 r.*

Grunty będące w stanie posiadania nadleśnictwa, obejmują część obszaru województwa podkarpackiego: 1 powiat, 3 gminy i 26 obrębów ewidencyjnych.

Istotny wpływ na warunki ekonomiczne ludności ma działalność związana z turystyką. W branży turystycznej znajduje zatrudnienie najwięcej osób w regionie. Na obszarze ww. gmin zatrudnienie dają również zakłady pracy tj. sklepy spożywczo-przemysłowe, lokale gastronomiczne, a także Urzędy Gminy Lutowiska i Czarna, Nadleśnictwo Lutowiska, Nadleśnictwo Stuposiany, Szkoła Podstawowe w Lutowiskach i Czarnej oraz Bieszczadzki Park Narodowy.

Obszar zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Lutowiska charakteryzuje się średnio rozwiniętą siecią drogową, która w kontekście ich przydatności do potrzeb transportowych drewna wymaga inwestycji. Jej główną osią są drogi wojewódzkie nr 896 -Ustrzyki Dolne- Ustrzyki Górne i droga 894 Hoczew – Czarna oraz drogi lokalne: Czarna-Polańczyk, Lutowiska-Polana, Smolnik-Brzegi Górne, Smolnik-Zatwarnica, Czarna Górna-Czarna Dolna.

Stan większości dróg jest zadowalający, jednak ograniczenia tonażowe poważnie utrudniają gospodarkę leśną.

Sieć własnych dróg wywozowych Nadleśnictwa jest średnio rozwinięta. W obszarze kompleksów leśnych przebiega ogółem ponad 189 km dróg, w tym większość o nawierzchni tłuczniowej (55,5% długości). Drogi o nawierzchni gruntowej stanowią 34,1%, a bitumicznej (10,1%) długości wszystkich dróg. Wskaźnik gęstości sieci dróg leśnych w Nadleśnictwie wynosi obecnie 9,12 m/ha i jest to wartość dość niska (optymalnie około 18 m/ha).

Więcej szczegółowych informacji dotyczących sieci komunikacyjnej (dróg) zawarte jest w „Projekcie Docelowej Sieci Drogowej Nadleśnictwa Lutowiska” wykonanej przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej z 2019 r.

Problematyka lasów nadzorowanych

Nadleśnictwo Lutowiska nie prowadzi nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Poniżej zestawiono liczbę i powierzchnię kompleksów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa pod zarządem Nadleśnictwa Lutowiska.

Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Wielkość kompleksów	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowiska		%
	szt.	[ha]	szt.	[ha]	szt.	[ha]	
do 1,00 ha	17	5,41	2	0,61	19	6,02	0,03
1,01 do 5,00 ha	12	25,35	1	2,20	13	27,55	0,13
5,01 do 20,00 ha	4	31,95	-	-	4	31,95	0,15
20,01 do 100,00 ha	3	118,29	-	-	3	118,29	0,57
100,01 do 200,00 ha	1	116,12	-	-	1	116,12	0,56
200,01 do 500,00 ha	1	343,95	-	-	1	343,95	1,67
500,01 do 2000,00 ha	1	1521,81	-	-	1	1521,81	7,38
Ponad 2000,00 ha	1	11695,15	1	6771,10	2	18466,25	89,51
Razem	40	13858,03	4	6773,91	44	20631,94	100,00

Lasy Nadleśnictwa skupione są w dwóch dużych kompleksach leśnych zajmujących 89,5% powierzchni, a pozostałe rozrzucone są w 42 kompleksach (19 szt. poniżej 1 ha). Długość granic gruntów własności Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska z innymi własnościami wynosi 560,5 km. Grunty Nadleśnictwa Lutowiska składają się z 718 działek ewidencyjnych.

Transport oraz potok ładunków został szczegółowo omówiony w Projekcie docelowej sieci dróg Nadleśnictwa Lutowiska, który został wykonany w 2019 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Przemyślu.

1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna* (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul. bez gruntów związanych z gosp. leśną) – ha		19281,68	19317,75
2.	Zapas drzewny na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul.) - m ³		4669388	4435169
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul.) - m ³ /ha		245	232
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	Wartość drzewostanów (wg tablic) - tys. zł	x	x
		Wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) – tys. zł	x	x
		Razem	x	x
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)**	Użytki rębne** – m ³ netto	625366	609661
		Użytki przedrębne – m ³ netto	238958	149724
		Razem użytki główne – m ³ netto	864324	759385
		Udział użytków przedrębnych - %	27,6	19,72
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu1)	m ³	970750	922700
		przeciętnie m ³ /ha /rok	5,0	4,78
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)***	Użytkowanie rębne m ³ /ha pow. leśna /rok	3,24	3,84
		Użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow. leśna /rok	1,24	0,97
		Razem użytkowanie główne m ³ /ha pow. leśna /rok	4,48	4,81
		Użytkowanie główne % zasobów /rok	1,85	2,09
		Użytkowanie główne % przyrostu /rok	8,90	10,06
8.	Przeciętne roczne przychody nadleśnictwa (z ostatnich trzech lat, bez dopłat z funduszu leśnego) - tys. zł		x	x
		w tym ze sprzedaży drewna – tys. zł	x	x
9.	Przeciętne roczne koszty nadleśnictwa ogółem (z ostatnich trzech lat, bez funduszu leśnego) - tys. zł		x	x
		w tym podatek leśny	x	x
10.	Przeciętny roczny wynik finansowy - tys. zł (netto)		x	x
11.	Wskaźnik rentowności (10:9) - %		x	x
12.	Udział powierzchni prawnie wyłączonej z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		x	X
13.	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		95,50	97,26

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
14.	Udział drzewostanów do przebudowy - % (udział w powierzchni leśnej)	x	4,77
15.	Powierzchnia lasów nadzorowanych- ha	658	0
	% udziału w powierzchni lasów w nadleśnictwie	3,43	0

¹⁾ Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona, bez gruntów związanych z gosp. leśną

²⁾ Według wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie: V_k – zapas na końcu okresu, V_p – zapas na początku okresu, U – pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wykazują wzrost powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) o 36,07 ha oraz zmianę wskaźników:

- spadek zasobów drzewnych o 234 219 m³,
- spadek zasobności o 13 m³/ha,
- spadek etatu użytków głównych o 104 939 m³ netto.

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	84303	86432	75938
2.	Koszty administracyjne	zł	12 948327,78	12948327,78	12948327,78
3.	Koszty ochrony lasu	zł	289194,30	289194,30	289194,30
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	127145,98	127145,98	127145,98
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	19198,56	19198,56	19198,56
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	174,89	120,66	213,73
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	1940,59	1940,59	1940,59

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.
1	2	3	4	5	6
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowania upraw i młodników	ha	636,33	415,76	420,49
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/ m ³	109,99	109,99	109,99
	Suma kosztów (k)	zł	27229646,82	25994641,69	26468110,90
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	322,36	322,36	322,36
	Suma przychodów (p)	zł	27175915	27862220	23986163
	Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		1,00	0,93	1,10

Do wyliczeń wskaźnika udziału kosztów w przychodach w planie u.l. przyjęto poziom kosztów jak za ostatnie 3 lata poprzedniego planu, natomiast przychody ustalono z uwzględnieniem ceny sprzedaży drewna w wysokości 322,36 zł/m³.

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa

W trakcie prac taksacyjnych ustalono cechy drzewostanów. Dla niektórych drzewostanów określono kilka cech, stąd ich sumaryczna powierzchnia jest większa od powierzchni łącznej drzewostanów.

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg poszczególnych cech

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo [ha]	%
drzewostan doświadczalny	336,44	1,77
drzewostan odroślowy	616,62	3,25
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	14925,23	78,63
drzewostan z zal/odn sztucznego	4058,89	21,37
drzewostan z zalesień porolnych	7683,80	40,48
gospodarczy drzewostan nasienny	414,94	2,19
młodnik po rębni złożonej	1249,90	6,58
ostoja zwierząt chronionych	120,96	0,64

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo [ha]	%
otulina parku narodowego	13081,03	68,92
otulina wyłączonych drzewostanów nasiennych	43,23	0,23
uprawa po rębni złożonej	16,71	0,09
uprawa testująca - potomstwo Drzew Matecznych	8,92	0,05
wyłączony drzewostan nasienny	55,40	0,29

Dominują drzewostany pochodzenia naturalnego, które stanowią 78,63% powierzchni leśnej zalesionej, a drzewostany z odnowienia sztucznego to 21,37%.

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Lutowiska:

- **Tabela nr II** – Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- **Tabela nr III** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- **Tabela nr IV** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- **Tabela nr Va** – Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- **Tabela nr Vb** – Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- **Tabela nr VIIa** – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.

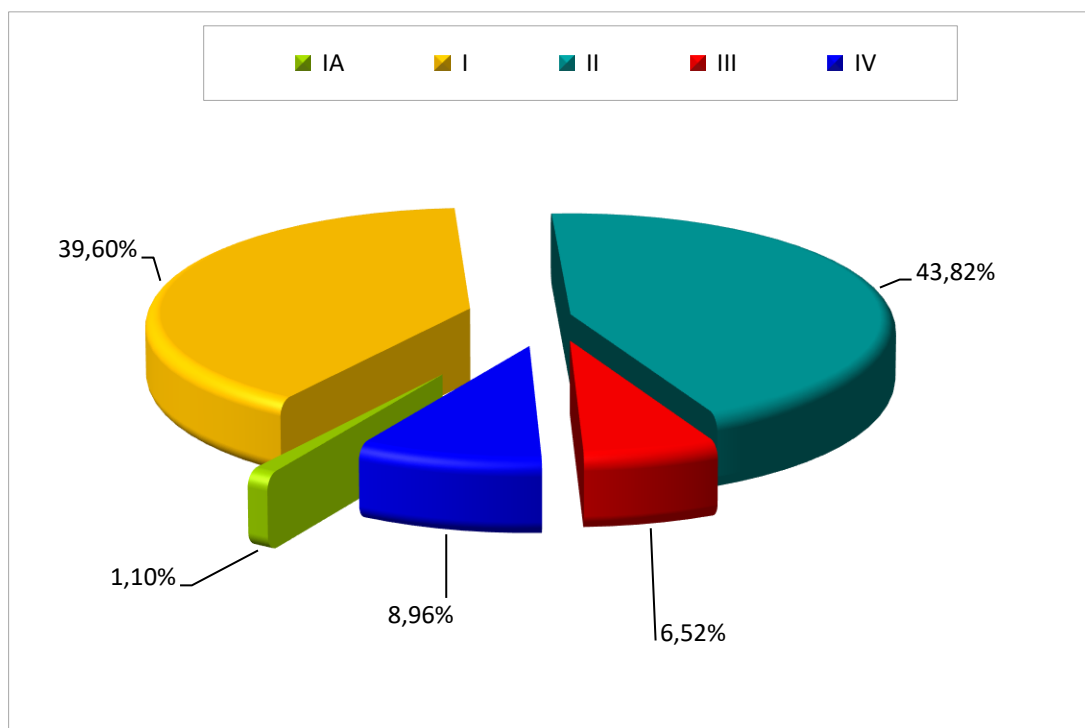
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

*Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej
według bonitacji i gatunków panujących*

Bonitacja	Gatunki panujące						Razem	[%]
	ŚW	JD	BK	GB	OL.S	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb LUTOWISKA								
IA	-	-	-	-	-	202,60	202,60	1,55
I	902,69	2267,48	1916,11	1,98	-	439,45	5527,71	42,38
II	574,04	1632,31	2464,98	469,88	2,97	213,99	5358,17	41,08
III	11,33	36,51	17,81	81,95	355,38	22,66	525,64	4,03
IV	-	-	-	10,81	1412,79	6,52	1430,12	10,96
Razem	1488,06	3936,30	4398,90	564,62	1771,14	885,22	13044,24	100,00
Obręb DWERNIK								
IA	-	-	-	-	-	5,77	5,77	0,10
I	120,76	356,14	1200,49	-	-	301,19	1978,58	33,33
II	139,09	743,78	1758,38	41,47	42,98	240,77	2966,47	49,97
III	-	-	223,02	0,26	406,93	4,09	634,30	10,68
IV	-	-	11,61	-	338,22	1,85	351,68	5,92
Razem	259,85	1099,92	3193,50	41,73	788,13	553,67	5936,80	100,00
Nadleśnictwo Lutowiska								
IA	-	-	-	-	-	208,37	208,37	1,10
I	1023,45	2623,62	3116,60	1,98	-	749,90	7515,55	39,60
II	713,13	2376,09	4223,36	511,35	48,27	445,50	8317,70	43,82
III	11,33	36,51	240,83	82,21	839,95	27,21	1238,04	6,52
IV	-	-	11,61	10,81	1671,05	7,91	1701,38	8,96
Razem	1747,91	5036,22	7592,40	606,35	2559,27	1438,89	18981,04	100,00

W Nadleśnictwie Lutowiska drzewostany I bonitacji stanowią blisko 40,70% powierzchni (IA bon – 1,10%, I bon – 39,60%). Duży jest udział drzewostanów II bonitacji – 43,82%. Generalnie poszczególne gatunki drzew w drzewostanach Nadleśnictwa osiągają przeciętnie wysoką bonitację, co wynika głównie z wysokiego stopnia dostosowania składów gatunkowych do warunków siedliskowych i żyzności siedlisk.

Udział % poszczególnych bonitacji

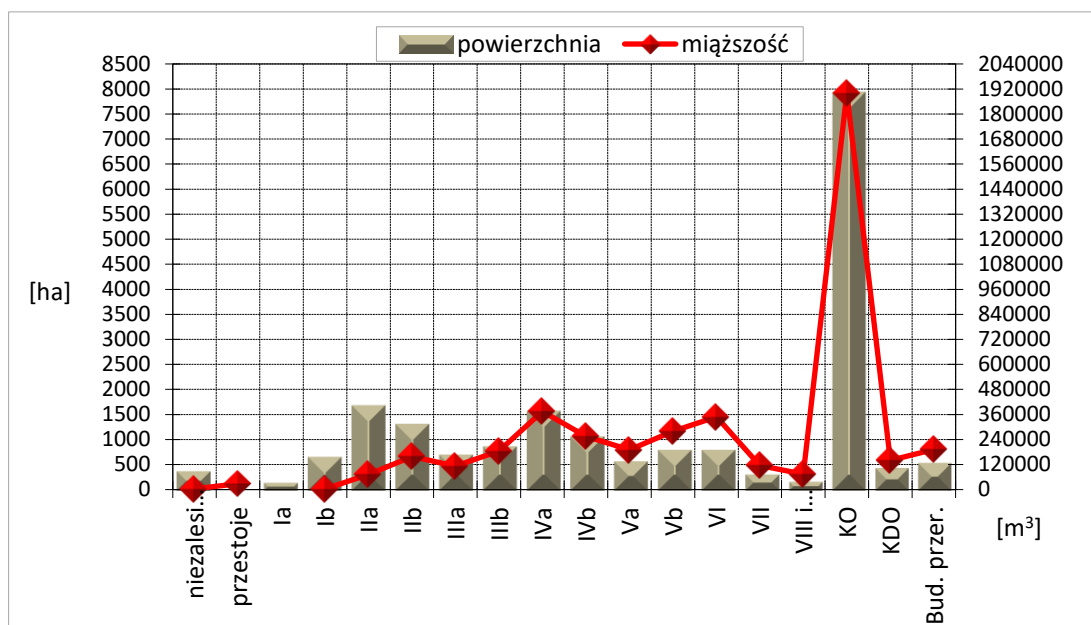
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

Rozkład powierzchni i miąższości drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Lutowskim przedstawiono w poniższej tabeli i na diagramach.

Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku
w Nadleśnictwie Lutowskim

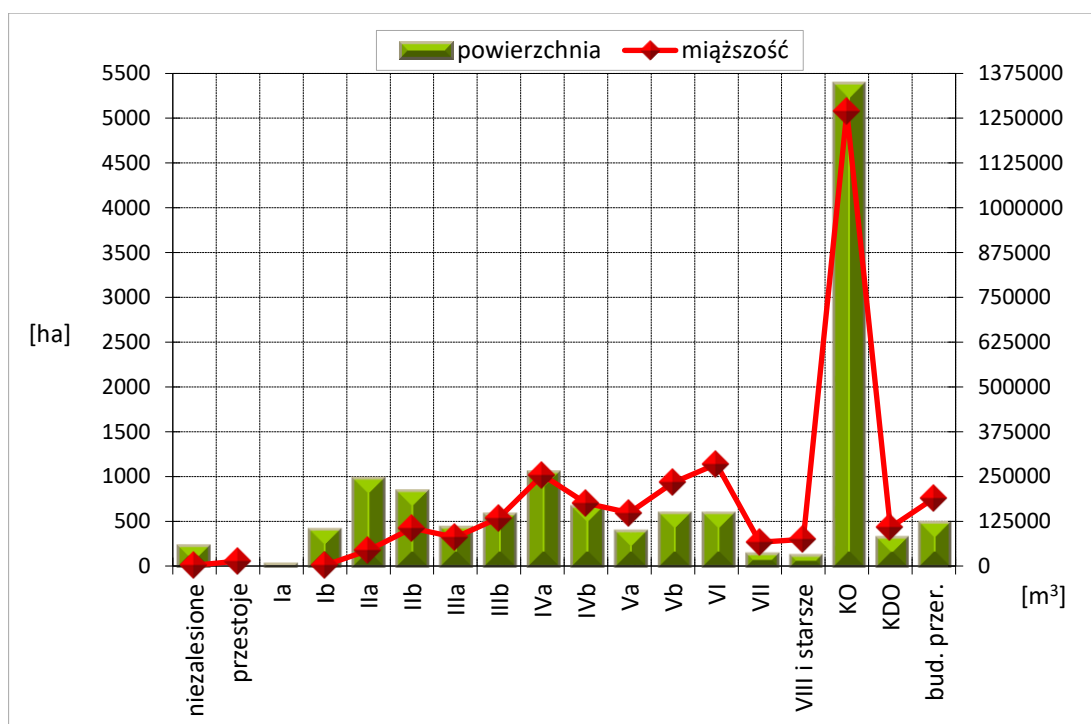
Klasa i podklasa wieku	Obręb Lutowski		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowski	
	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]
	Miąższość [m³]	[%]	Miąższość [m³]	[%]	Miąższość [m³]	[%]
Płazowiny	-	-	-	-	-	-
	-	0,00	-	0,00	-	0,00
Zręby, halizny	-	-	-	-	-	-
	-	0,00	-	0,00	-	0,00
W produkcji ubocznej	60,04	0,45	15,21	0,25	75,25	0,39
	225	0,01	88	0,01	313	0,01
Pozostałe	171,64	1,29	89,82	1,49	261,46	1,35
	2288	0,07	1408	0,11	3696	0,08
Przestoje	-	-	-	-	-	-
	13798	0,43	14461	1,16	28259	0,64

Klasa i podklasa wieku	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowiska	
	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]
	Miąższość [m ³]	[%]	Miąższość [m ³]	[%]	Miąższość [m ³]	[%]
Ia (1 – 10)	27,46	0,21	78,13	1,29	105,59	0,55
	-	0,00	-	0,00	-	0,00
Ib (11 – 20)	411,47	3,10	212,40	3,52	623,87	3,23
	2190	0,07	615	0,05	2805	0,06
IIa (21 – 30)	980,86	7,39	671,34	11,11	1652,20	8,55
	44265	1,39	28935	2,31	73200	1,65
IIb (31 – 40)	843,14	6,35	434,66	7,19	1277,80	6,61
	105810	3,32	52560	4,20	158370	3,57
IIIa (41 – 50)	435,86	3,28	231,84	3,84	667,70	3,46
	79660	2,50	32595	2,61	112255	2,53
IIIb (51 – 60)	583,70	4,40	251,77	4,17	835,47	4,32
	134515	4,22	49330	3,95	183845	4,15
IVa (61 – 70)	1051,55	7,92	491,63	8,14	1543,18	7,99
	254520	7,99	120695	9,65	375215	8,46
IVb (71 – 80)	665,32	5,01	368,42	6,10	1033,74	5,35
	175415	5,51	80165	6,41	255580	5,76
Va (81 – 90)	395,28	2,98	134,72	2,23	530,00	2,74
	148805	4,67	42620	3,41	191425	4,32
Vb (91 – 100)	594,75	4,48	167,99	2,78	762,74	3,95
	232930	7,31	47035	3,76	279965	6,31
VI (101 – 120)	595,01	4,48	167,04	2,76	762,05	3,94
	284650	8,94	63375	5,07	348025	7,85
VII (121 – 140)	139,64	1,05	128,95	2,13	268,59	1,39
	66605	2,09	49095	3,93	115700	2,61
VIII (141 i starsze)	122,06	0,92	-	-	122,06	0,63
	74430	2,34	-	0,00	74430	1,68
KO	5384,98	40,57	2511,33	41,57	7896,31	40,89
	1268185	39,82	632755	50,62	1900940	42,86
KDO	323,18	2,43	78,08	1,29	401,26	2,08
	107670	3,38	31770	2,54	139440	3,14
Budowa przerębowa	489,98	3,69	8,50	0,14	498,48	2,58
	189100	5,94	2600	0,21	191700	4,32
Ogółem (zalesiona i niezalesiona)	13275,92	100,00	6041,83	100,00	19317,75	100,00
	3185067	100,00	1250102	100,00	4435169	100,00

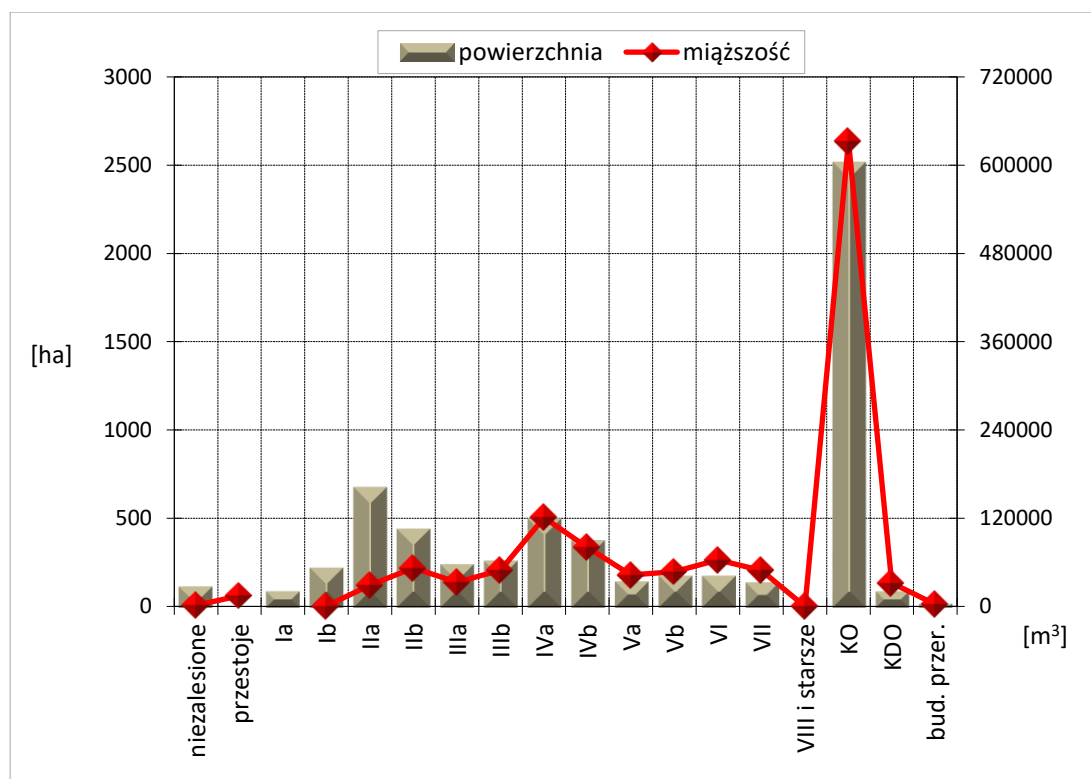

Struktura klas wieku w Nadleśnictwie Lutowiska

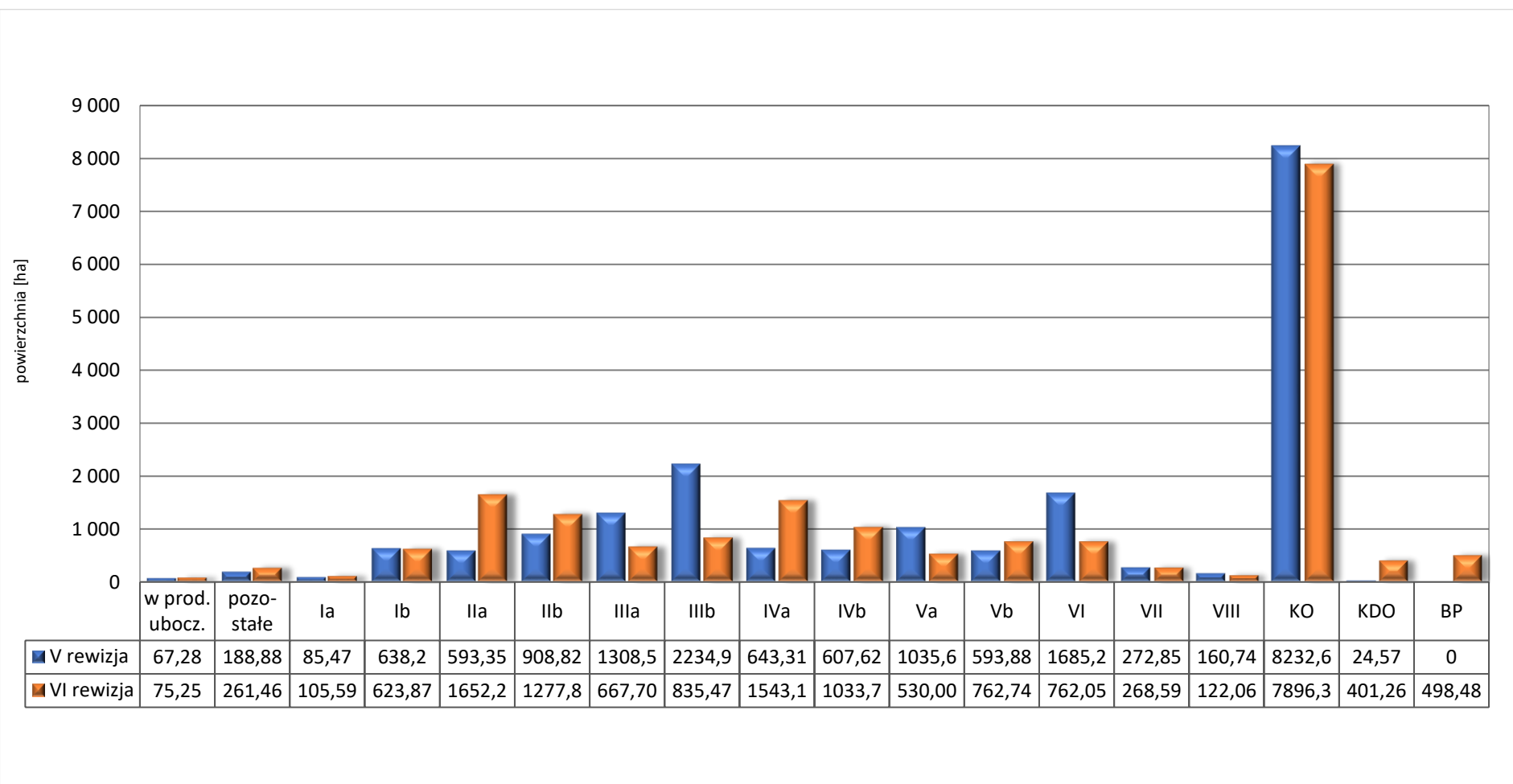
Drzewostany Nadleśnictwa Lutowiska odznaczają się znaczną powierzchnią drzewostanów w klasie odnowienia. Niedobór najmłodszych klas wieku (Ia i Ib) wynika z przyjętego sposobu gospodarowania tj. za pomocą rębni złożonych, wyłącznie IVd z długim i bardzo długim okresem odnowienia (powyżej 40 lat), gdzie po cięciu uprzątającym stary drzewostan zostaje „młodnik” w wieku 40—50 lat. Jest to zjawisko prawidłowe i nie zagrażające trwałości lasu.

Struktura wiekowa drzewostanów – obręb Lutowiska

Struktura wiekowa drzewostanów – obręb Dwernik

Porównane struktury klas wieku w poszczególnych rewizjach w Nadleśnictwie Lutowiska

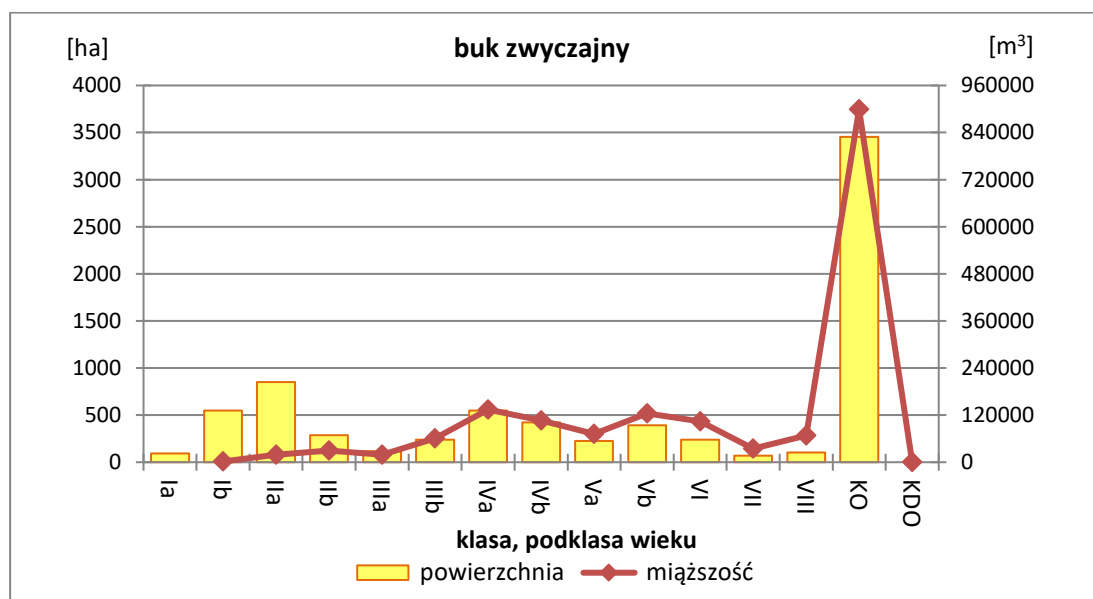
W porównaniu z poprzednią rewizją nastąpił wzrost drzewostanów w klasie do odnowienia i drzewostanów o budowie przerębowej, wyodrębnionych z drzewostanów wielogeneracyjnych, często o zwarcu pionowym i o strukturze najbardziej zbliżonej do przerębowej.

Równomierny udział drzewostanów w poszczególnych klasach wieku oraz duży udział drzewostanów w klasie odnowienia zapewnia trwałość lasu i ciągłość ich użytkowania.

Poniżej scharakteryzowano strukturę wiekową dla poszczególnych głównych gatunków panujących w Nadleśnictwie Lutowiska:

Buk występuje na obszarze całego Nadleśnictwa i jest głównym gatunkiem panującym w drzewostanach. Zajmuje 40,01% powierzchni leśnej zalesionej i posiada najwięcej ze wszystkich gatunków, bo aż 38,67% udziału w miąższości drzewostanów.

Osiąga wysoką bonitację we wszystkich klasach wieku. Charakteryzuje się dobrą jakością techniczną oraz wysokim przyrostem. Jest gatunkiem ekspansywnym i w warunkach Nadleśnictwa dobrze się odnawia. Jego udział systematycznie wzrasta.

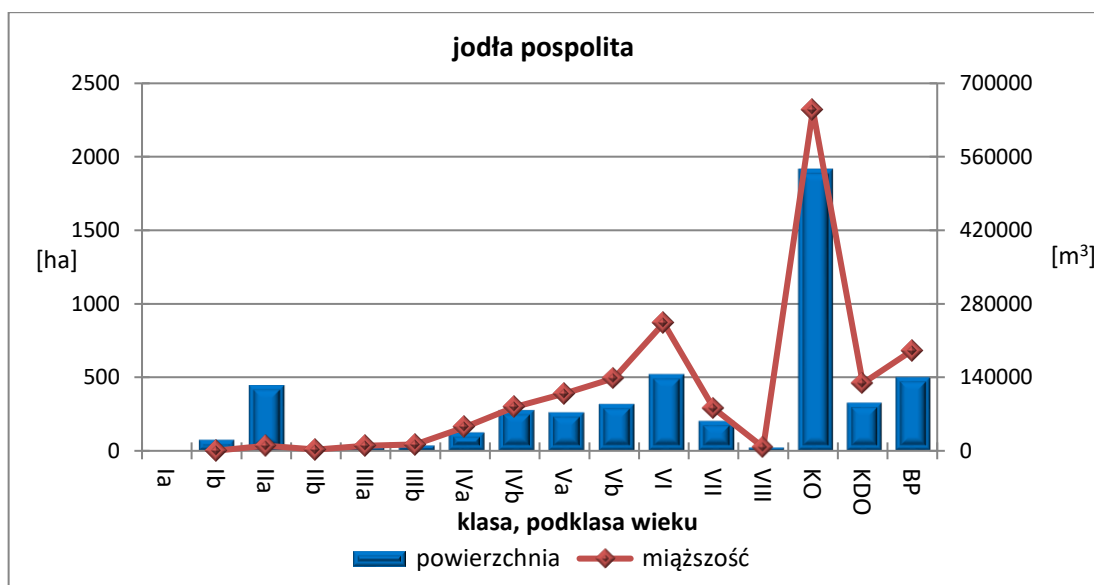

Struktura wiekowa buka

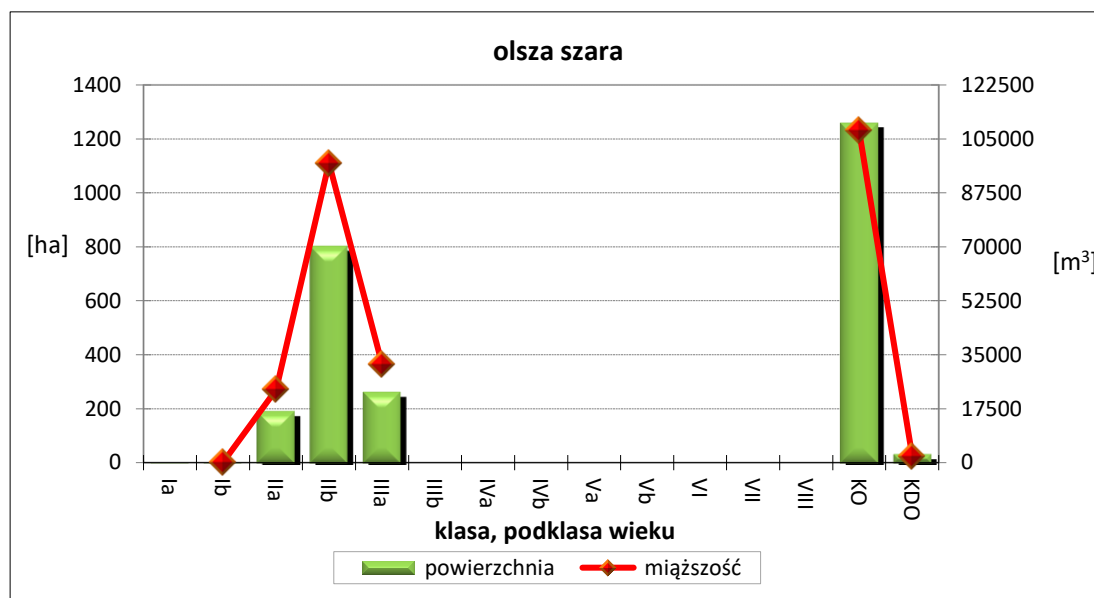
Powierzchniowo i miąższościowo drzewostany bukowe dominują w klasach odnowienia. Wyraźny i znaczący jest udział młodszych klas wieku Ib i IIa w przedziale wiekowym 1-40 lat co jest konsekwencją prowadzenia cięć rębnych.

Jodła jest wraz z bukiem głównym gatunkiem panującym, zajmuje 26,76% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa i posiada 38,72% udziału w miąższości drzewostanów. Osiąga średnią i wysoką bonitację, charakteryzuje się dobrą jakością techniczną i bardzo wysokim przyrostem. W lasach omawianego Nadleśnictwa znajduje dogodne warunki wzrostu i rozwoju. Docelowo jej udział powinien wzrosnąć w efekcie przebudowy drzewostanów sosnowych. Największy udział powierzchniowy i miąższościowy mają drzewostany w klasie odnowienia. Należy zwrócić uwagę na prawie 10% udział drzewostanów o budowie przerębowej. W konsekwencji cięć rębnych odnotowano udział drzewostanów w IIa klasie wieków.

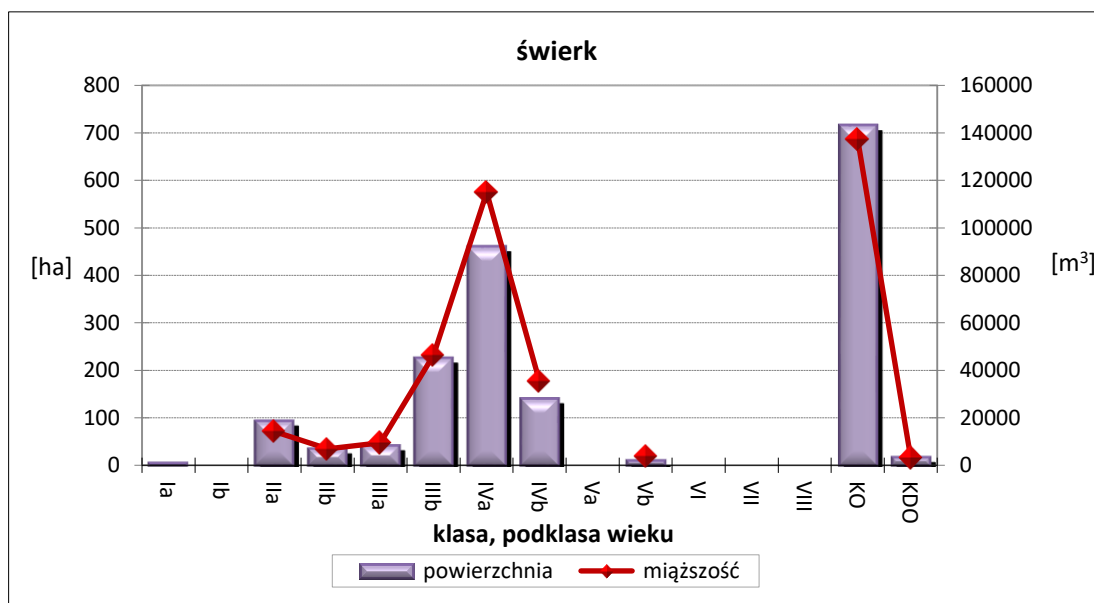
Olsza szara zajmuje 13,43% powierzchni leśnej i posiada 6,04% udziału w miąższości drzewostanów. Stanowi ona naturalny składnik łągów i olsów jesionowych górskich, lecz większość powierzchni porośniętej olszą szarą stanowią grunty porolne. Wpływa tam korzystnie na przekształcenie środowiska glebowego z rolnego na leśne.

Struktura wiekowa olszy szarej

Świerk zajmuje 9,05% powierzchni leśnej i posiada 8,50% udziału w miąższości drzewostanów. Charakteryzuje się średnią jakością techniczną i znacznym przyrostem. Jego udział systematycznie maleje w wyniku przebudowy na drzewostany właściwe dla występujących tutaj siedlisk, zwłaszcza na korzyść jodły i buka.

Drzewostany świerkowe największy udział powierzchniowy i miąższościowy mają w klasie odnowienia i jest to ściśle powiązane z jego przebudową. Gatunek wprowadzony tu sztucznie na grunty porolne, przy obecnie znacznie obniżonym poziomie wód gruntowych i niedostosowanym do tych warunków systemem korzeniowym oraz zmianach klimatycznych obumiera i to nie tylko w najstarszych klasach wieku.

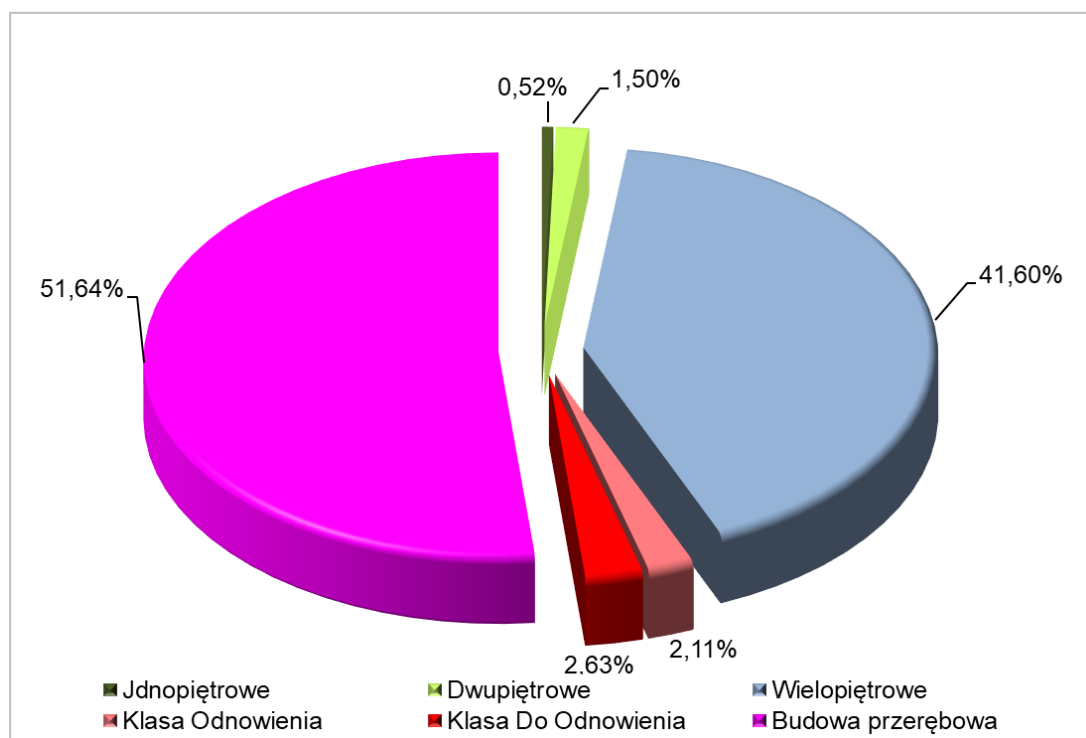

Struktura wiekowa świerka

Charakterystykę drzewostanów Nadleśnictwa Lutowiska uzupełnia przedstawiona poniżej struktura piętrowa.

Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo Lutowiska VI rewizja		Nadleśnictwo Lutowiska V rewizja	
	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]
Jednopiętrowe	6604,36	3197,90	9802,26	51,64	10768,34	56,60
Dwupiętrowe	50,90	46,86	97,76	0,52		
Wielopiętrowe	190,84	94,13	284,97	1,50		
Klasa odnowienia	5384,98	2511,33	7896,31	41,60	8232,61	43,30
Klasa do odnowienia	323,18	78,08	401,26	2,11	24,57	0,10
Budowa przerębowa	489,98	8,50	498,48	2,63		
Razem	13044,24	5936,80	18981,04	100,00	19025,52	100,00

Struktura piętrowa drzewostanów

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Lutowiska przeważają drzewostany o strukturze jdnopiętrowej – 51,64% powierzchni oraz drzewostany w klasie odnowienia – 41,60% powierzchni.

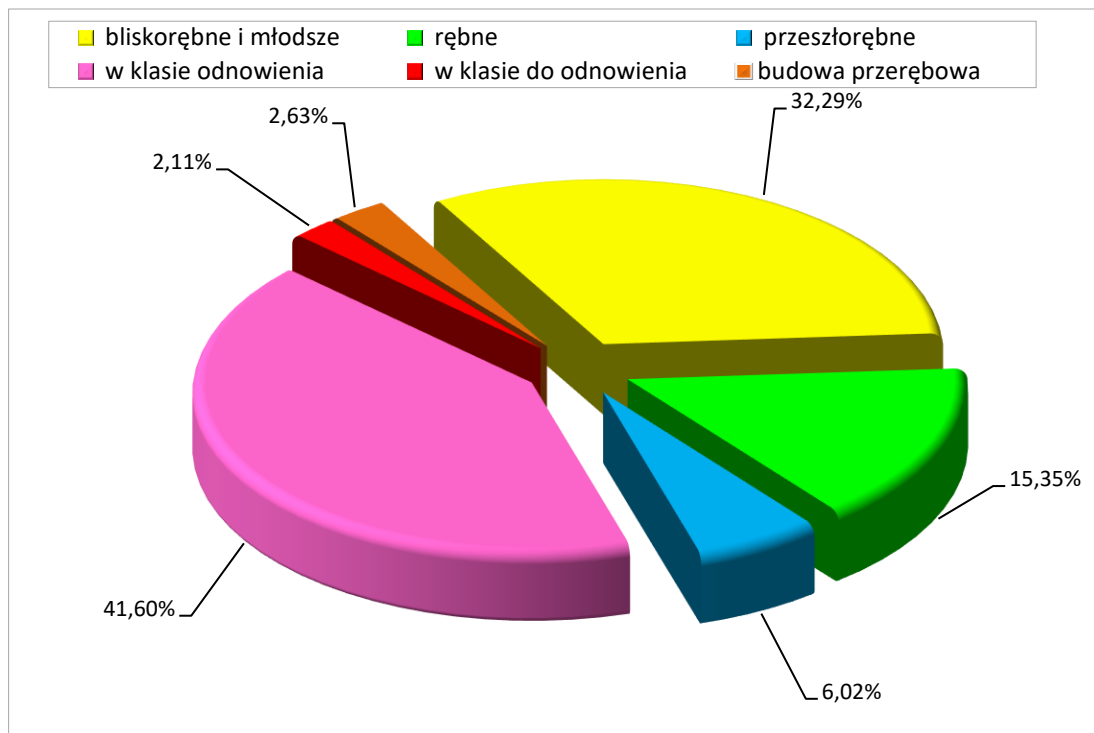
W porównaniu do V rewizji zauważalna jest poprawa struktury piętrowej, która jest konsekwencją przyjętego sposobu użytkowania za pomocą rębni złożonych, wyłącznie IVd. Rębnia ta umożliwia wykorzystanie złożonej struktury gatunkowej jak i generacyjnej przez co w lasach Nadleśnictwa Lutowiska pojawiły się drzewostany o budowie dwupiętrowej, wielopiętrowej i przerębowej.

Ze względu na dojrzałość rębnią – udział poszczególnych kategorii drzewostanów w Nadleśnictwie jest następujący:

Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębnią

Drzewostany:	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowiska	
	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]
Bliskorębne i młodsze	3886,44	29,79	2242,15	37,77	6128,59	32,29
Rębne	2261,72	17,34	652,18	10,99	2913,90	15,35
Przeszłorębne	697,94	5,35	444,56	7,49	1142,50	6,02
W klasie odnowienia	5384,98	41,28	2511,33	42,29	7896,31	41,60
W klasie do odnowienia	323,18	2,48	78,08	1,32	401,26	2,11
Budowa przerębowa	489,98	3,76	8,50	0,14	498,48	2,63
Razem	13044,24	100,00	5936,80	100,00	18981,04	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że 67,71% drzewostanów Nadleśnictwa osiągnęło dojrzałość rębną. Udział kategorii drzewostanów pod względem dojrzałości rębnej przedstawia poniższy diagram.

Udział kategorii drzewostanów pod względem dojrzałości rębnej

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

W poniższych tabelach i na diagramach przedstawiono powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących i rzeczywisty udział gatunków w drzewostanach tworzących Nadleśnictwo Lutowiska.

Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących
w drzewostanach Nadleśnictwa Lutowiska

Gatunek	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowiska	
	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%
	Miąższość [m ³]		Miąższość [m ³]		Miąższość [m ³]	
SO	232,15	1,75	24,24	0,4	256,39	1,33
	55790	1,75	5345	0,43	61135	1,38
MD	306,46	2,31	67,08	1,11	373,54	1,93
	62850	1,97	12600	1,01	75450	1,7
ŚW	1488,06	11,21	259,85	4,3	1747,91	9,05
	327977	10,3	48950	3,92	376927	8,5
JD	3936,30	30,38	1099,92	18,8	5036,22	26,76

Gatunek	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowiska	
	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%
	Miąższość [m³]		Miąższość [m³]		Miąższość [m³]	
	1398505	43,93	317558	25,46	1716063	38,72
BK	4398,90	33,91	3193,50	53,72	7592,40	40,1
	1019879	32,06	693658	55,5	1713537	38,67
JW	184,18	1,39	263,24	4,36	447,42	2,32
	25652	0,81	48595	3,89	74247	1,67
WZ	2,83	0,02			2,83	0,01
	350	0,01			350	0,01
JS	6,73	0,05	3,92	0,06	10,65	0,06
	670	0,02	470	0,04	1140	0,03
GB	564,62	4,32	45,40	0,75	606,35	3,21
	102815	3,24	6461	0,52	109115	2,47
BRZ	85,60	0,64	189,06	3,13	274,66	1,42
	10205	0,32	19625	1,57	29830	0,67
OL	2,33	0,02			2,33	0,01
	445	0,01			445	0,01
OL.S	1771,14	13,51	788,13	13,27	2559,27	13,43
	172600	5,43	94800	7,6	267400	6,04
CZR	44,45	0,33			44,45	0,23
	2645	0,08			2645	0,06
OS	5,13	0,04			5,13	0,03
	715	0,02			715	0,02
WB	15,36	0,12	6,13	0,10	21,49	0,11
	1450	0,05	705	0,06	2155	0,05
Ogółem	13044,24	100,00	5936,80	100,00	18981,04	100,00
	3182548	100,00	1248606	100,00	4431154	100,00

Cechy dominujących gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa-Lutowiska

Cecha	Gatunek				
	Św	Jd	Bk	Gb	Ol.s
1	2	3	4	5	6
Udział powierzchniowy [%]	9,21	26,53	40,01	3,19	13,48
Udział miąższościowy [%]	8,51	38,72	38,67	2,46	6,03
Przeciętna zasobność [m³/ha]	216	341	226	180	104
Przeciętny wiek [lat]	69	97	82	61	39

Rzeczywisty powierzchniowy udział gatunków w drzewostanach Nadleśnictwa Lutowska zestawiono w tabeli i na diagramie.

[illegible]

Gatunek	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo według:					
					VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%
	Miąższość [m³]		Miąższość [m³]		Miąższość [m³]		Miąższość [m³]		Miąższość [m³]	
CZR	51,29	0,39	-	-	51,29	0,27	10,00	0,05	41,29	0,22
	13085	0,41	-	-	13085	0,3	1610	0,03	11475	0,27
JB	0,13	0,00	-	-	0,13	0,00	0,65	0,00	-0,52	0,00
	15	0	-	-	15	0	20	0	-5	0,00
OS	15,77	0,12	17,45	0,29	33,22	0,18	21,50	0,11	11,72	0,07
	2880	0,09	2465	0,2	5345	0,12	4040	0,09	1305	0,03
WB	26,29	0,20	11,75	0,20	38,04	0,20	33,57	0,18	4,47	0,02
	3320	0,1	1170	0,09	4490	0,1	4095	0,09	395	0,01
LP	20,82	0,16	1,96	0,03	22,78	0,12	14,10	0,07	8,68	0,05
	2055	0,06	335	0,03	2390	0,05	2035	0,04	355	0,01
IWA	2,39	0,02	2,44	0,04	4,83	0,03	5,68	0,03	-0,85	0,00
	365	0,01	400	0,03	765	0,02	0	0	765	0,02
CZR.P	0,72	0,01	0	0	0,72	0,00	0	0	0,72	0,00
ha	13044,24	100,00	5936,80	100,00	18981,04	100,00	19025,52	100,00	-44,48	0,00
m³	3168750	100,00	1234145	100,00	4402895	100,00	4652865	100,00	-249685	0,00

Według rzeczywistego udziału, podobnie jak wg gatunków panujących, dominującym gatunkiem w drzewostanach Nadleśnictwa Lutowiska jest buk, który zajmuje 47,11% powierzchni i 37,32% miąższości. Na drugim miejscu w udziale powierzchniowym jest jodła, zajmując odpowiednio 26,25% powierzchni i 42,03% miąższości. Kolejne miejsce zajmuje olsza szara z udziałem powierzchniowym 7,19% i miąższościowym 2,98%, a następnie świerk (6,95% powierzchni i 8,34% miąższości). Swoją obecność w składzie drzewostanów zaznacza jawor (3,65% w powierzchni i 2,20% miąższości) i na podobnym poziomie grab (3,21% w powierzchni i 2,15% miąższości). Modrzew 1,82% udziału powierzchniowego oraz 1,83% miąższościowego). Ponadto ponad 1% udziału powierzchniowego wykazuje brzoza z udziałem miąższościowym 0,82%, a także sosna ponad 1% powierzchni z wkładem miąższościowym 1,44%.

Dodatkowo skład drzewostanów uzupełnia również wiąz, jesion, dąb, olcha, czereśnia, wierzba, lipa od kilku setnych procenta do mniej niż 1%.

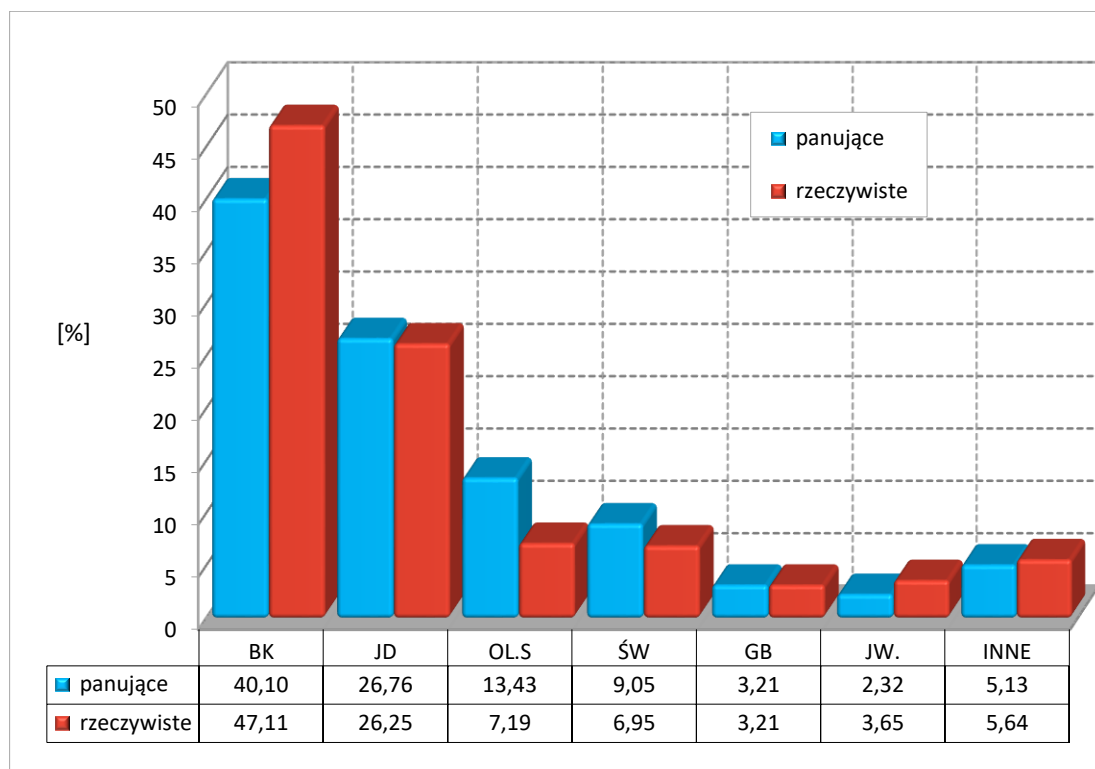
Największy, w porównaniu do V rewizji Planu spadek udziału w składzie drzewostanów odnotowała sosna (powierzchniowo -7,35%, miąższościowo -4,26%). Z kolei największy procentowy wzrost udziału przypada na buka (powierzchniowo 7,49%, zaś miąższościowo spadek -1,96 %).

Z porównania udziałów według gatunków panujących i rzeczywistego ich udziału (w ujęciu powierzchniowym) wynika, że w drzewostanach więcej jest buka (o 7,01%) oraz w mniejszym stopniu jawora (o 1,33%), niż to wynika z zestawienia

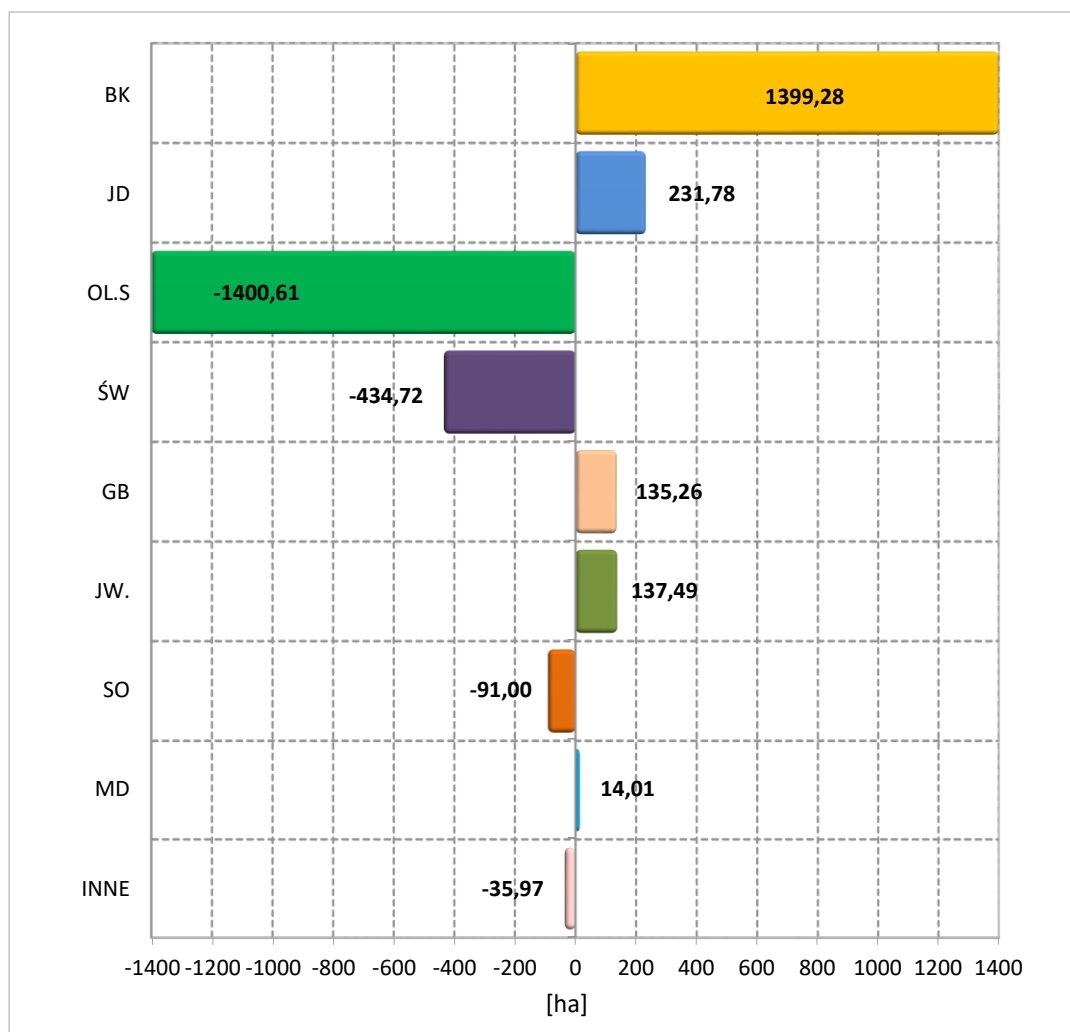
wg gatunków panujących. Mniejszy jest rzeczywisty udział olszy szarej (o 6,24%) oraz świerka (2,10%), w wyniku przebudowy drzewostanów na gatunki zgodne z siedliskiem. Nieznacznie zmniejszył się udział jodły (0,51%).

Porównanie rzeczywistego udziału poszczególnych gatunków z ich udziałem jako gatunków panujących w drzewostanach, w skali całego Nadleśnictwa Lutowiska, przedstawiono na kolejnym wykresie.

Rzeczywisty udział powierzchniowy gatunków w drzewostanach Nadleśnictwa Lutowiska

Porównanie rzeczywistego udziału poszczególnych gatunków z ich udziałem, jako gatunków panujących w drzewostanach, w Nadleśnictwie Lutowiska

Porównanie powierzchniowego udziału gatunków rzeczywistych z poprzednią rewizją PUL

Jak wynika z przedstawionych danych w ostatnim okresie gospodarczym znacząco zmalała powierzchnia drzewostanów z olszą szarą o 1 400,61 ha, świerkiem o 434,72 ha; sosną 91,00 ha.

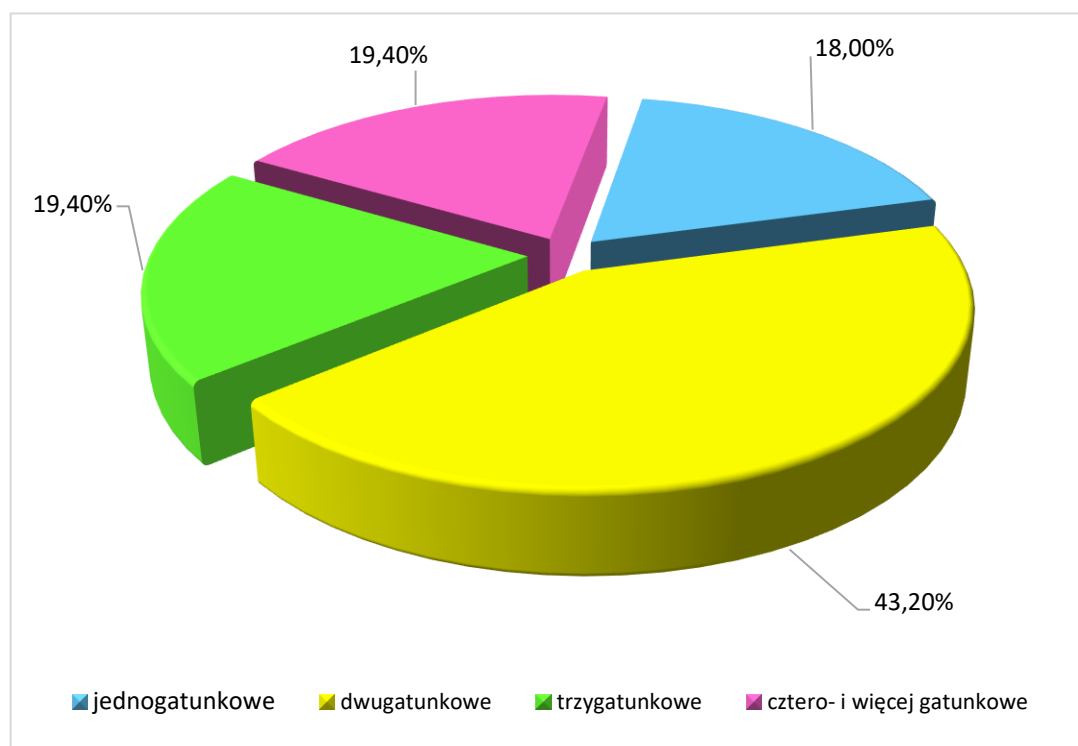
Wzrósł udział drzewostanów z bukiem o 1 399,28 ha, jodłą o 231,78 ha jaworem o 137,49 ha, grabem o 135,26 ha i nieznacznie modrzewiem o 14,01 ha. Przyczyną tego stanu jest konsekwentnie prowadzona przebudowa drzewostanów (Ols, So, Św) na gruntach porolnych.

Generalnie kierunek zmian udziału gatunkowego drzewostanów, będący efektem kontynuacji użytkowania rębego oraz prowadzonych cięć pielęgnacyjnych o charakterze przekształceniowym, należy ocenić jako prawidłowy, zmierza bowiem do dostosowania składów gatunkowych do warunków siedliskowych.

Rozkład gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Lutowiska przedstawiono na poniższym diagramie.

Zestawienie udziału powierzchniowego drzewostanów wg struktury gatunkowej

Drzewostany		Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowiska	
Struktura gatunkowa	Liczba gatunków	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Jednogatunkowe	1	2154,56	16,50	1260,90	21,20	3 415,46	18,00
Wielogatunkowe	2	5633,31	43,20	2580,33	43,50	8 213,64	43,20
	3	2397,64	18,40	1279,52	21,60	3 677,16	19,40
	4 i więcej	2858,73	21,90	816,05	13,70	3 674,78	19,40
Razem		13044,24	100,00	5936,80	100,00	18 981,04	100,00

Udział powierzchni drzewostanów z liczbą gatunków drzew

Największy udział powierzchniowy mają drzewostany dwugatunkowe – 43,20%. Znaczący jest również udział drzewostanów trzygatunkowych – 19,40% oraz cztero i więcej – 19,40%. Drzewostanów jednogatunkowych zajmują – 18,00% powierzchni drzewostanów.

Aby uzupełnić opis szaty roślinnej drzewostanów poniżej przedstawiono udział powierzchni zredukowanej i skład młodego pokolenia oraz podszytu.

Młode pokolenie

Powierzchnię zredukowaną młodego pokolenia, na podstawie danych z inwentaryzacji lasu, zestawiono w poniższej tabeli.

Udział młodego pokolenia w powierzchni leśnej Nadleśnictwa

Młode pokolenie	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo Lutowiska VI rewizja	Nadleśnictwo Lutowiska V rewizja
	powierzchnia zredukowana [ha]			
Nalot	431,13	130,95	562,08	1483,01
Podsadzenia	84,94	34,57	119,51	656,49
Podrost	3098,71	1323,82	4422,53	4026,91
Podrost II	507,62	137,61	645,23	0
Razem	4122,40	1626,95	5749,35	6166,41

Młode pokolenie zajmuje 30,29% powierzchni zredukowanej drzewostanów Nadleśnictwa, a przeważa w nim buk oraz jodła. Nalot zajmuje 562,08 ha, podsadzenia 119,51 ha, podrost 4 422,53 ha, a podrost o charakterze drugiego piętra 645,23 ha. W porównaniu do poprzedniej rewizji powierzchnia młodego pokolenia zmniejszyła się o 417,06 ha.

Podszyt

Podszyt zajmuje 5 754,80 ha powierzchni, co stanowi 30,30% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa i występuje niemal we wszystkich drzewostanach.

Zwarcie i zadrzewienie

Poniżej zestawiono powierzchnię drzewostanów według zwarcia i zadrzewienia.

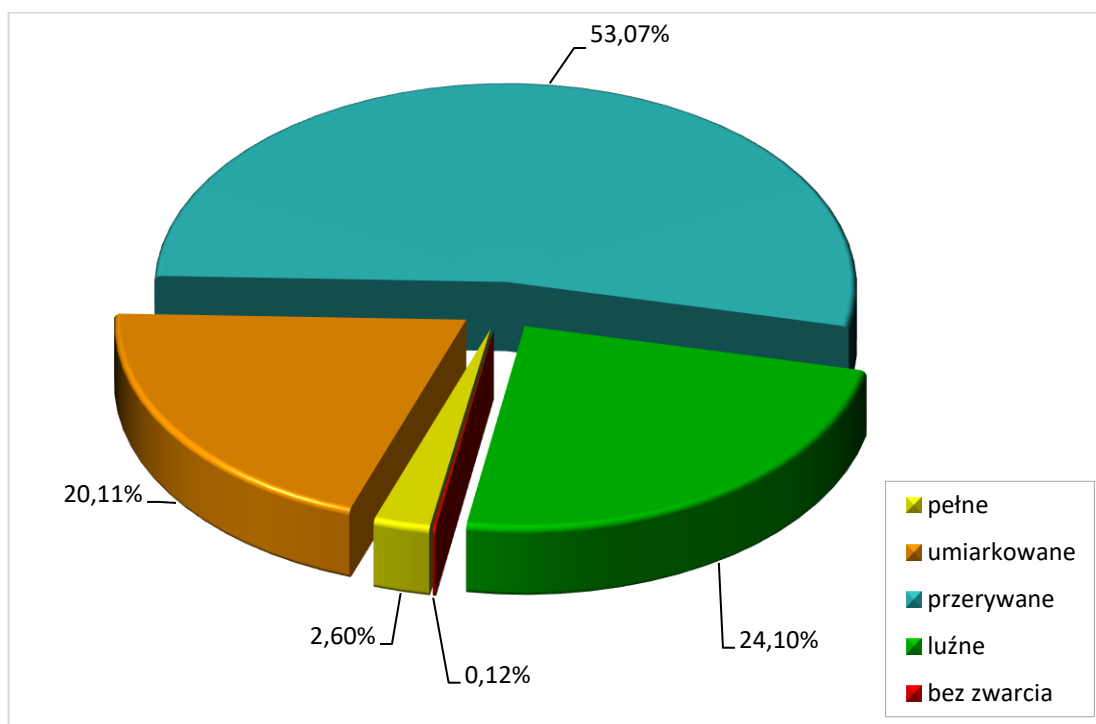
Zestawienie drzewostanów Nadleśnictwa wg zwarcia i zadrzewienia

Wskaźnik	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo	
	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]
zwarcie						
pełne	451,34	3,46	42,62	0,73	493,96	2,60
umiarkowane	2266,95	17,38	1549,19	26,09	3816,14	20,11
przerwywane	6643,12	50,93	3430,76	57,78	10073,88	53,07
luźne	3673,11	28,16	901,98	15,19	4575,09	24,10
bez zwarcia	9,72	0,07	12,25	0,21	21,97	0,12
Razem	13044,24	100,00	5936,80	100,00	18981,04	100,00
zadrzewienie						
bardzo duże />1,0/	234,16	1,79	62,28	1,04	296,44	1,56
duże /0,9-1,0/	815,96	6,26	408,95	6,90	1224,91	6,45
średnie /0,7-0,8/	2655,26	20,36	2015,83	33,96	4671,09	24,61
słabe /0,5-0,6/	4717,57	36,16	2051,95	34,56	6769,52	35,67

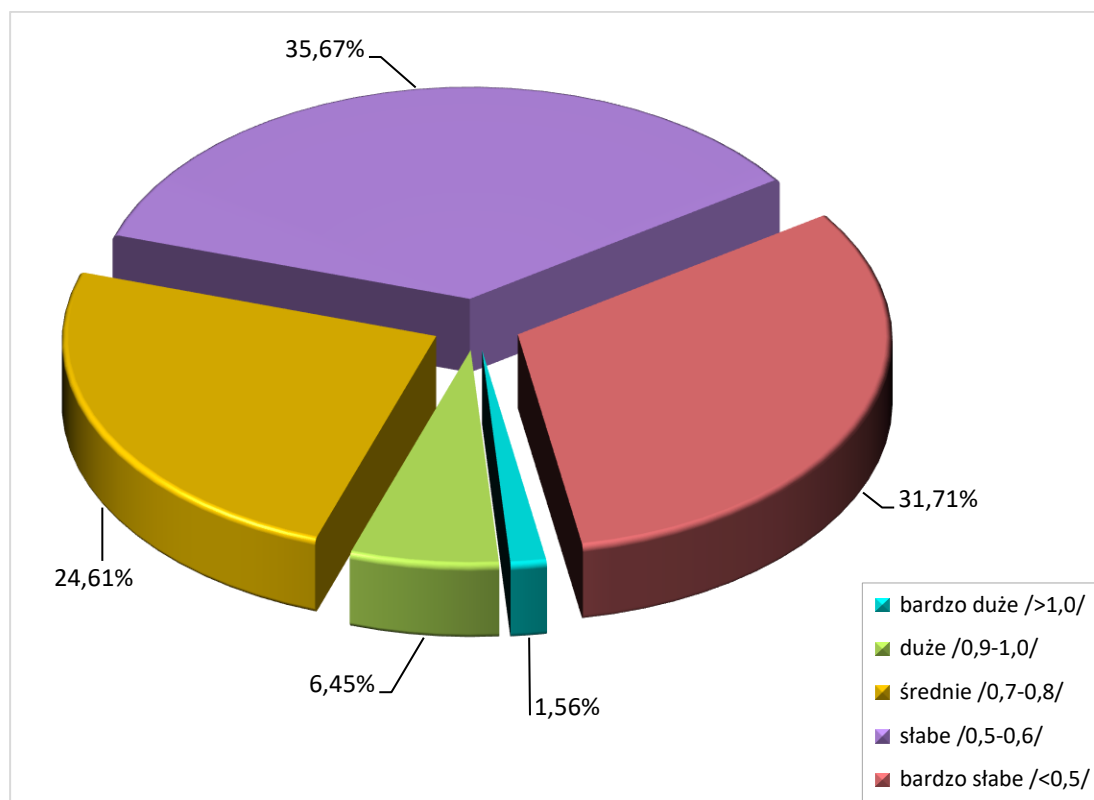
Wskaźnik	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo	
	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]
bardzo słabe <0,5/	4621,29	35,43	1397,79	23,54	6019,08	31,71
Razem	13044,24	100,00	5936,80	100,00	18981,04	100,00

Wśród drzewostanów Nadleśnictwa Lutowiska przeważają te o zwarcu przerywanym (53,07%) nad mającymi zwarcie luźne (24,10%) oraz zwarcie umiarkowane (20,11%). Zwarcie pełne obejmuje głównie młodsze klasy wieku (2,60%). Zwarcia nie określono dla drzewostanów na powierzchni 21,97 ha.

Zadrzewienie słabe (0,5-0,6) obejmuje największą powierzchnię 35,67% drzewostanów, natomiast najmniejszą powierzchnię 1,56% zajmują drzewostany o zadrzewieniu bardzo dużym – powyżej 1,0. Drzewostany o zadrzewieniu bardzo słabym (<5) stanowią 31,71% powierzchni, o zadrzewieniu średnim (0,7-0,8) zajmują 24,61% powierzchni natomiast zadrzewienie duże (0,9-1,0) reprezentuje 6,45% gruntów leśnych zalesionych.

Powierzchnia drzewostanów według zwarcia

Powierzchnia drzewostanów według zadrzewienia

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Wielkości spodziewanego przyrostu zawiera Tabela nr VIIIa.

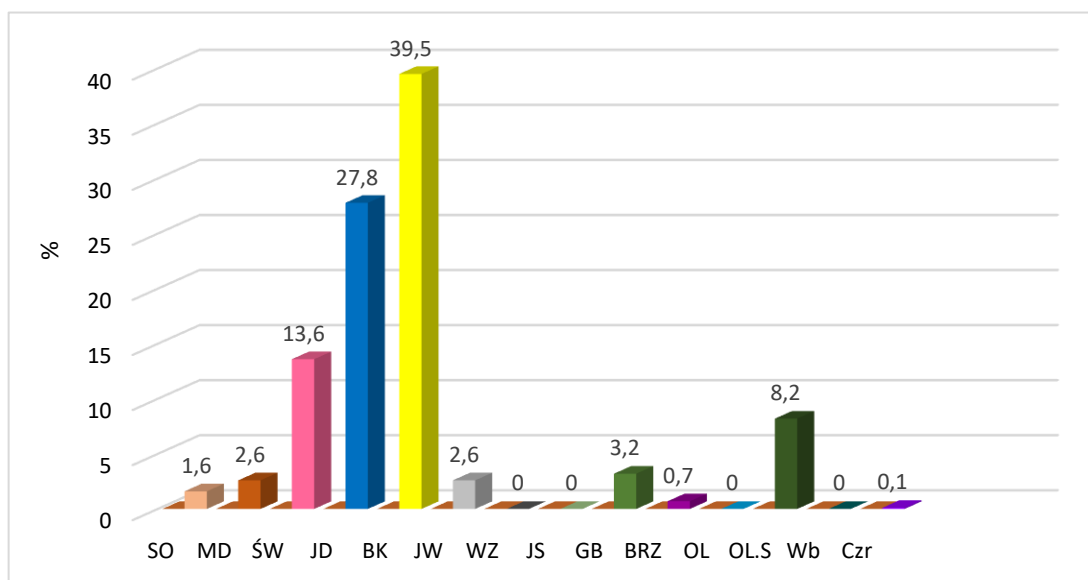
Spodziewany bieżący przyrost roczny brutto przedstawia poniższa syntetyczna tabela spodziewanego przyrostu rocznego – przyrost tabelaryczny wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Lutowiska.

Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo		
	Lutowiska		Dwernik				
	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
SO	1345	5,79	155	6,39	1500	5,85	1,6
MD	2000	6,53	435	6,48	2435	6,52	2,6
ŚW	11040	7,42	1540	5,93	12580	7,20	13,6
JD	20030	5,09	5650	5,14	25680	5,10	27,8
BK	20765	4,72	15715	4,92	36480	4,80	39,5
JW	685	3,72	1680	6,38	2365	5,29	2,6
WZ	5	1,77	0	-	5	1,77	0,0
JS	0	-	0	-	0	-	-
GB	2795	4,95	130	3,12	2925	4,82	3,2

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo		
	Lutowiska		Dwernik				
	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
BRZ	235	2,75	400	2,12	635	2,31	0,7
OL	5	2,15	0	-	5	2,15	0,0
OL.S	4900	2,77	2670	3,39	7570	2,96	8,2
OS	0	-	0	-	0	-	-
WB	15	0,98	10	1,63	25	1,16	0,0
CZR	65	1,46	0	-	65	1,46	0,1
Razem	63885	4,90	28385	4,78	92270	4,86	100,00

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje świerk 7,20 m³/ha z modrzewiem 6,52 m³/ha, najniższy wierzba – 1,16 m³/ha. Największy spodziewany przyrost bieżący roczny wg gatunków panujących odłoży się w buku (36 480 m³), jodle (25 680 m³), świerku (12 580 m³) i olszy szarej (7 570 m³), co praktycznie odpowiada udziałowi tych gatunków w składzie drzewostanów. Istotny przyrost odłoży się również w drzewostanach modrzewiowych, jaworowych i grabowych.

Spodziewany przyrost bieżący roczny wg gatunków

Spodziewany bieżący przyrost roczny wg klas i podklas wieku przedstawia poniższa syntetyczna tabela spodziewanego przyrostu rocznego – przyrost tabelaryczny wg klas i podklas wieku w Nadleśnictwie Lutowiska.

Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręby				Nadleśnictwo	
	Lutowiska		Dwernik			
	[m³]	[%]	[m³]	[%]	[m³]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Ia	0	0,00	110	0,39	110	0,12
Ib	470	0,74	195	0,69	665	0,72
IIa	6175	9,67	3090	10,89	9265	10,04
IIb	4630	7,25	2590	9,12	7220	7,82
IIIa	2750	4,30	985	3,47	3735	4,05
IIIb	4025	6,30	1525	5,37	5550	6,01
IVa	6615	10,35	3290	11,59	9905	10,73
IVb	4145	6,49	2160	7,61	6305	6,83
Va	2390	3,74	980	3,45	3370	3,65
Vb	3490	5,46	725	2,55	4215	4,57
VI	3315	5,19	795	2,80	4110	4,45
VII	700	1,10	535	1,88	1235	1,34
VIII	710	1,11	0	0,00	710	0,77
KO	20980	32,84	11110	39,15	32090	34,79
KDO	1300	2,03	275	0,97	1575	1,71
SP	2190	3,43	20	0,07	2210	2,40
Razem	63885	100,00	28385	100,00	92270	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w klasie odnowienia – 32 090 m³, IVa podklasie wieku – 9 905 m³, IIa podklasie wieku – 9 265 m³ oraz IIb podklasie wieku – 7 220 m³ brutto rocznie.

Rzeczywisty przyrost jaki odłożył się w ostatnim okresie gospodarczym, wynosi:

$$Z = V_k - V_p + U, (4\,435\,169 - 4\,669\,388 + 834\,586) = 600\,367 \text{ m}^3 \text{ brutto.}$$

gdzie:

- Z – przyrost,
- V_k – zapas na końcu okresu,
- V_p – zapas na początku okresu,
- U – wykonanie pozyskania głównego.

Analiza dotycząca produktywności drzewostanów pokazuje rozbieżność pomiędzy przyrostem tabelarycznym (wyliczony w programie Taksator) a przyrostem rzeczywistym który się odłożył ostatnim 10-leciu. Na taki stan ma wiele czynników jak między innymi:

- znacznie wzrosła ilość martwego i nie odłożył się zakładany przyrost bieżący drzewostanów;
- kontynuowana była planowana przebudowa drzewostanów olszowych (II-III klasa wieku z obliczonym wysokim potencjalnym przyrostem);
- nie odkładał się przyrost w drzewostanach świerkowych (III klasa wieku – kulminacja przyrostu), ze względu na jego zamieranie;
- usuwanie drzew w kulminacji przyrostu w ramach cięć przygodnych (złomy, wywroty) spowodowanych skutkami czynników atmosferycznych (intensywne wiatry, okiść, ulewne deszcze);
- usuwanie drzew w kulminacji przyrostu w ramach cięć sanitarnych spowodowane występowaniem czynników biotycznych (patogeny grzybowe, szkodliwe gatunki owadów)
- zamieranie drzew i drzewostanów (młode klasach wieku) na gruntach porolnych;
- zmiany klimatyczne (susze w okresie wegetacyjnym – brak zakładanego przyrostu drzew).

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu dokonano inwentaryzacji uszkodzeń drzewostanów w całym Nadleśnictwie.

Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	562,78	562,78	-	-	57,99
Grzyby	11719,96	11056,31	663,65	-	1671,90
Zakłócenia stosunków wodnych	1464,12	1354,81	109,31	-	268,98
Zwierzyzna	128,78	119,75	9,03	-	15,78
Razem	13875,64	13093,65	781,99	-	2014,65

Uszkodzonych w różnym stopniu jest 73,10% wszystkich drzewostanów, w tym uszkodzenia nietrwałe pierwszego stopnia (uszkodzenia w przedziale 10-20%) należące do nieistotnych (nietrwałych) powstały na powierzchni 13 093,65 ha, natomiast uszkodzenia trwałe drugiego stopnia objęły 781,99 ha (4,12%) drzewostanów Nadleśnictwa Lutowiska.

Zagrożenia środowiska przyrodniczego w Nadleśnictwie Lutowiska są następujące:

Zagrożenia biotyczne

Zagrożenia od zwierzyny

Szkody od zwierzyny występują głównie w młodszych klasach wieku (uprawy i młodniki) oraz w podokapowych podsadzeniach i podrostach. Występują na powierzchni 128,78 ha, co stanowi blisko 0,93% wszystkich zinwentaryzowanych uszkodzeń. Obejmują one zgryzanie młodego pokolenia drzew i wydeptywanie upraw.

Na wielkość uszkodzeń powodowanych przez zwierzęta łowne wpływa wiele czynników. Do najważniejszych należą: niedostosowanie liczebności zwierzyny do możliwości wyżywieniowych środowiska i migracje z terenów BdPN. W ostatnim czasie uciążliwe, choć lokalne, stają się szkody powodowane przez żubry, które przychodzą z Nadleśnictwa Baligród.

W informacjach różnych zawarto informację „ostoja żubra” (783,31 ha – 80 wydzieleń), gdzie okresowo przebywa ww. gatunek. W drzewostanach (głównie jodłowych), występują szkody powodowane przez niedźwiedzie polegające na zdzieraniu kory ze znacznej części obwodu pnia. Kategorie uszkodzeń powodowanych przez niedźwiedzie wymagają zapisów instrukcji regulujących prowadzenie inwentaryzacji.

W mniejszym stopniu szkody, takie jak podtopienia i zgryzanie powodują bobry.

Zagrożenia od chorób grzybowych

W trakcie prac terenowych najczęściej odnotowywane choroby grzybowe dotyczyły raka jodły (5 790,64 ha), przede wszystkim w jedlinach średnich i starszych klas wieku w różnym stopniu nasilenia. Odnotowano również uszkodzenia przez grzyby powodujące choroby systemu korzeniowego (2 944,68 ha) powodowane przez grzyby opieńkowe oraz korzeniowca wieloletniego w drzewostanach sosnowych i świerkowych na gruntach porolnych, hubę obrzeżoną (2 511,26 ha) i hubę korzeni (313,38 ha). Kategorie uszkodzeń powodowanych przez huby wymagają zapisów instrukcji regulujących prowadzenie inwentaryzacji.

Grzyby powodujące zgnilizny drewna i mursze, dotyczą głównie starych drzewostanów jodłowych, bukowych i olchowych przynosząc duże straty ekonomiczne. Uszkodzenia drzewostanów olchowych są tak silne, że nie opłaca się pozyskiwać tego gatunku przy dłuższych okresach odnowienia.

W drzewostanach jesionowych oraz z jego udziałem ciągle groźne jest zamieranie drzew we wszystkich klasach wieku powodowane przez grzyb *Chalara fraxinea*. Obecnie brak jest skutecznych metod zapobiegania chorobie.

Zagrożenia od owadów

Na terenie Nadleśnictwa zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych sosny jest znikome. Drzewostany Nadleśnictwa nie są również zagrożone przez szkodniki wtórne. W drzewostanach jodłowych drugiej i trzeciej klasy wieku sporadycznie jest spotykana obiałka korowa. W roku 2024 odnotowano pojawienie się drzewotocza japońskiego.

Jemioła

Zgodnie z protokołem ustaleń Komisji Założeń Planu należy zinwentaryzować drzewostany, w których drzewa uszkodzone przez jemiołę zajmowałyby powyżej 10%. Na podstawie przeprowadzonej lustracji terenowej nie stwierdzono drzewostanów spełniające kryteria, o których mowa w protokole KZP.

Zagrożenia abiotyczne

Zakłócenia stosunków wodnych – pojawiające się ostatnio dłuższe okresy suszy i związane z nimi obniżenie poziomu wód gruntowych mają lokalnie niekorzystny wpływ na fizjologiczne procesy gospodarki wodnej drzew, prowadząc do okresowego osłabienia drzewostanów z udziałem buka i jodły widoczne na niewielkiej powierzchni w ograniczonym zakresie. Problem ten znacząco dotyka drzewostanów świerkowych, czego konsekwencją jest pojawianie się szkodników owadzych, a w kolejnym etapie następuje masowe zamieranie drzew i wydzielanie się znacznych ilości posuszu. Zachwianie w bilansie wodnym powoduje, że drzewa już na przełomie lipca i sierpnia zrzucają liście, co znajduje swoje odzwierciedlenie w przyroście surowca drzewnego.

Zagrożenia antropogeniczne

Ze względu na penetrację lasów przez ludzi i presję urbanizacyjną na obszary leśne, mogą narastać szkody powodowane przez nieukierunkowany ruch turystyczny, nieuprawnione wjazdy do lasu pojazdami silnikowymi, nadmierne zbieractwo owoców runa. Z czynników antropogenicznych uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie wzdłuż szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz przy drogach publicznych, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

Analiza uszkodzeń drzewostanów pozwala stwierdzić, iż stan sanitarny i zdrowotny lasów Nadleśnictwa Lutowskiego jest dobry.

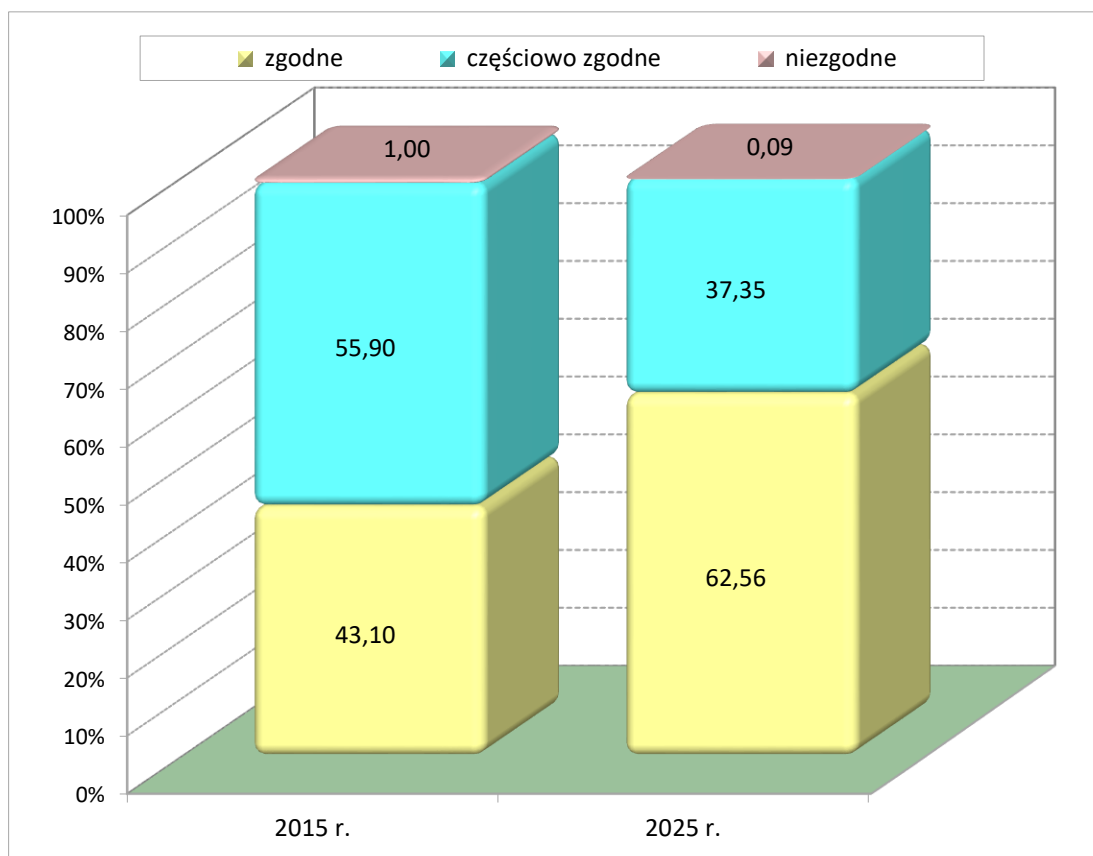
Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię i udział procentowy drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu.

*Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności
składu gatunkowego z typem drzewostanu (TD)*

Stopień zgodności	Obręb				Nadleśnictwo	
	LUTOWISKA		DWERNIK			
	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]
Ogółem drzewostany						
Zgodne	7843,42	60,13	4029,44	67,87	11872,86	62,56
Częściowo zgodne	5190,74	39,79	1899,48	32,00	7090,22	37,35
Niezgodne	10,08	0,08	7,88	0,13	17,96	0,09
Razem	13044,24	100,00	5936,80	100,00	18981,04	100,00

Drzewostany zgodne z typem drzewostanu, a więc i perspektywicznym celem gospodarowania, zajmują 62,56% powierzchni wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa Lutowiska. Znaczący jest też udział drzewostanów częściowo zgodnych, które zajmują 37,35%. Drzewostany niezgodne z typem drzewostanu na terenie Nadleśnictwa występują na 0,09% powierzchni, są to drzewostany świerkowe (jedno wydzielenie obr. Lutowiska 87c - 10,08 ha) oraz z olszą szarą i brzozą (siedem wydzieleni obr. Dwernik o powierzchni 7,88 ha).

Na poniższym diagramie przedstawiono porównanie zgodności składów gatunkowych z siedliskiem z poprzednią rewizją planu u.l.

W porównaniu z poprzednią rewizją widoczna jest znacząca poprawa zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem, wzrósł udział drzewostanów zgodnych (o 19,46%) i zmniejszył się niezgodnych (o 0,91%).

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej oraz technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	LUTOWISKA		DWERNIK			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
21	-	-	4,98	100,00	4,98	48,35
22	5,23	98,31	-	-	5,23	50,78

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	LUTOWISKA		DWERNIK			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
23	0,09	1,69	-	-	0,09	0,87
Razem	5,32	100,00	4,98	100,00	10,30	100,00

Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębni złożonej

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	LUTOWISKA		DWERNIK			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
KO						
11	1390,15	25,82	742,10	78,36	2132,25	72,23
12	1573,31	72,77	532,82	21,22	2106,13	26,67
13	2,22	0,04	-	-	2,22	0,03
22	73,66	1,37	10,63	0,42	84,29	1,07
Razem	3039,34	100,00	1285,55	100,00	4324,89	100,00
KDO						
11	12,12	4,43	3,63	4,65	15,75	4,48
12	41,91	95,57	5,80	95,35	47,71	95,52
Razem	54,03	100,00	9,43	100,00	63,46	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych						
11	333,08	46,93	303,56	54,51	636,64	50,26
12	345,99	48,75	178,24	32,01	524,23	41,39
21	5,90	0,83	53,58	9,62	59,48	4,70
22	24,76	3,49	14,94	2,68	39,70	3,13
23	-	-	6,56	1,18	6,56	0,52
Razem	709,73	100,00	556,88	100,00	1266,61	100,00

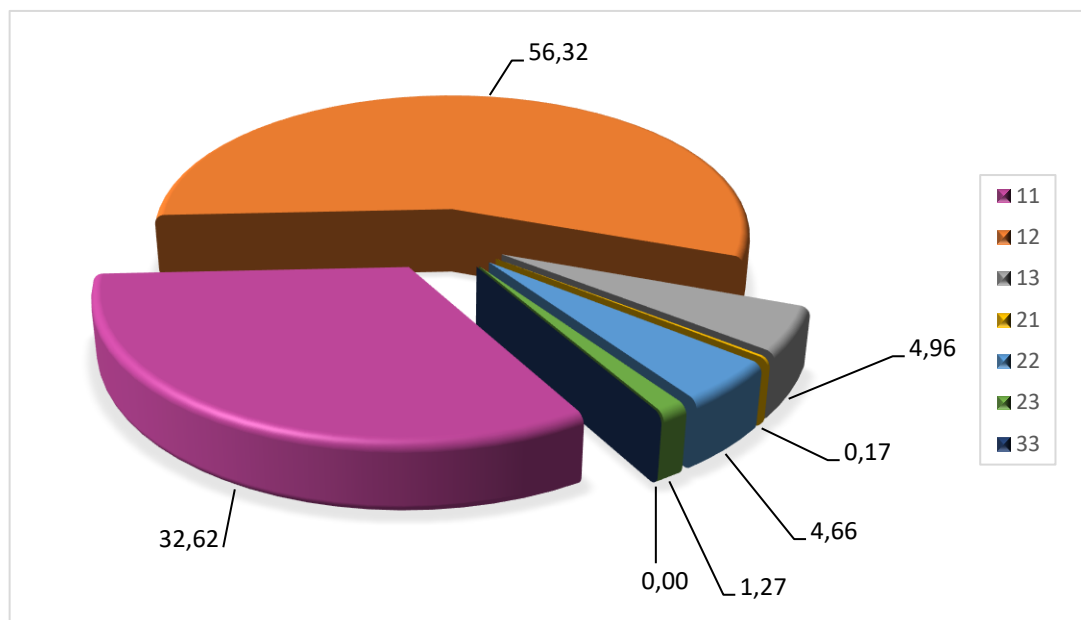
Uprawy i młodniki, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 1266,61 ha. Przeważają uprawy i młodniki z jakością 11 i 12, które łącznie zajmują 91,65% powierzchni tej grupy drzewostanów.

Pozostała powierzchnia to młodniki o jakości 21 (4,70 %) powierzchni, 22 (3,13%) powierzchni i 23 (0,52%) powierzchni.

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 3 512,04 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które łącznie z ocenionymi na 11 i 13 zajmują 93,90% powierzchni tej grupy drzewostanów. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów

Jakość hodowlana	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowiska	
	Pow.[ha]	[%]	Pow.[ha]	[%]	Pow.[ha]	[%]
11	694,48	30,88	451,14	35,71	1145,62	32,62
12	1281,98	57,02	696,01	55,10	1977,99	56,32
13	151,99	6,76	22,24	1,76	174,23	4,96
21	5,92	0,26	-	-	5,92	0,17
22	74,70	3,32	88,86	7,03	163,56	4,66
23	39,66	1,76	4,97	0,39	44,63	1,27
33	-	-	0,09	0,01	0,09	0,00
Razem	2248,73	100,00	1263,31	100,00	3512,04	100,00

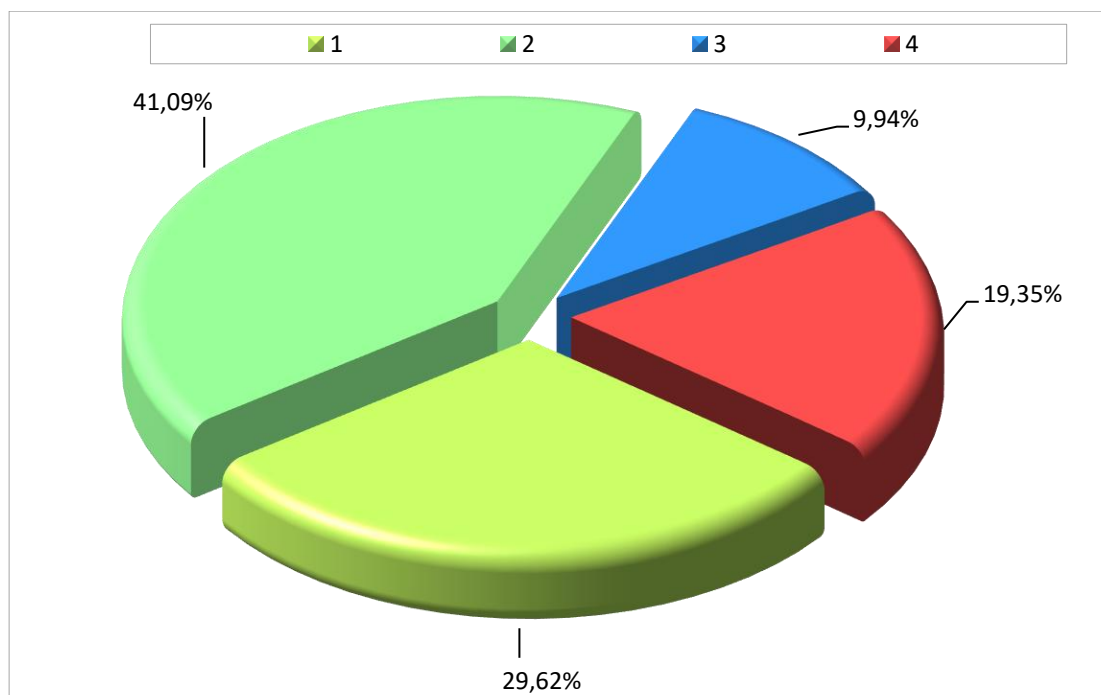
Udział klas jakości hodowlanej w drzewostanach wszystkich klas wieku

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 14 192,09 ha. Najlepszą jakość techniczną 1 osiągnęły drzewostany na powierzchni 4 204,37 ha co stanowi 29,62% wszystkich ocenianych drzewostanów. Jakość 2 zinventaryzowano na powierzchni 5 830,43 ha (41,09%). Słabą jakość techniczną ocenioną na 3 wykazują głównie drzewostany z udziałem świerka i olszy szarej (9,94%).

Najniższy 4 stopień jakości występuje na 19,35% powierzchni i dotyczy głównie drzewostanów, w których w udziale występują młode drzewa i ze względu na ich parametry piersznicy nie otrzymały lepszej oceny.

Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo Lutowiska	
	Pow.[ha]	[%]	Pow.[ha]	[%]	Pow.[ha]	[%]
1	2150,06	21,33	2054,31	49,97	4204,37	29,62
2	4809,35	47,71	1021,08	24,83	5830,43	41,09
3	1183,56	11,74	227,29	5,53	1410,85	9,94
4	1937,49	19,22	808,95	19,67	2746,44	19,35
Razem	10080,46	100,00	4111,63	100,00	14192,09	100,00

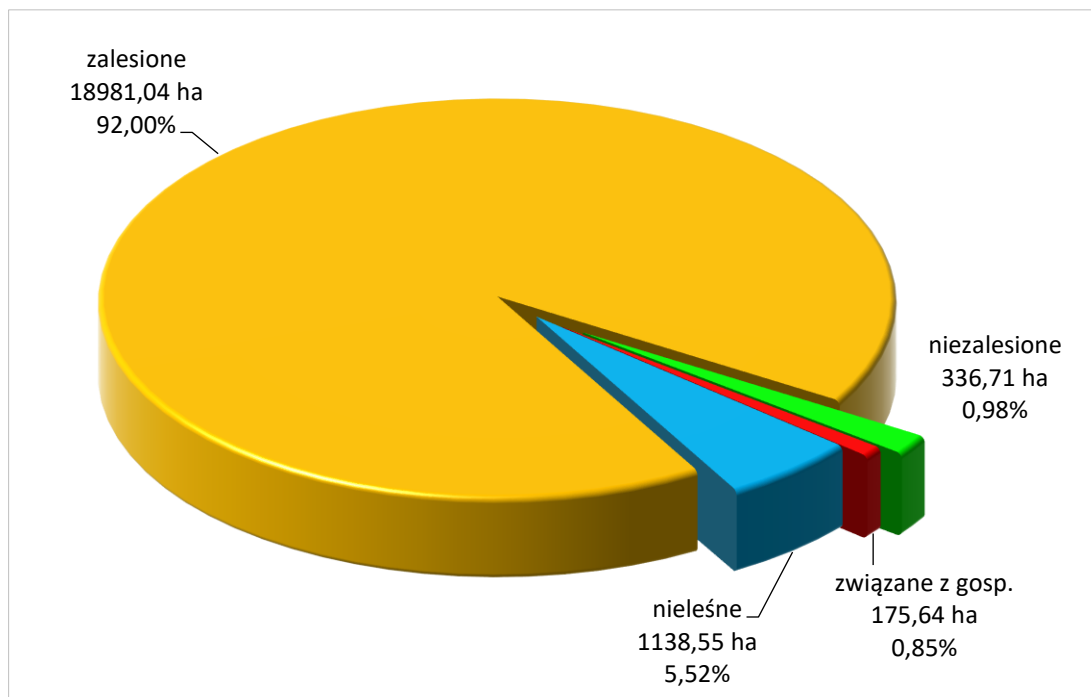

Udział klas jakości technicznej w drzewostanach

1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Grunty leśne nie zalesione zajmują 336,71 ha, co stanowi 1,73% gruntów leśnych Nadleśnictwa. Rodzaj, opis i lokalizację tych gruntów zestawiono poniżej.

Struktura użytkowania gruntów w Nadleśnictwie Lutowskim

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb LUTOWISKA		
inne wyłesienie	0,22	42c
objęte szczególną ochroną	6,52	133f, 150g, 155Ad
poletko łowieckie	60,04	1Ab, 1Bc, 8h, 17f, 22b, 24Al, 24Bg, 24Bk, 28d, 29g, 30c, 38Az, 38Bdy, 45h, 46g, 49Ab, 51s, 53Ab, 54b, 56Bb, 57b, 58c, 61Ar, 64h, 66d, 66mx, 67g, 69b, 69Bbx, 69Bh, 69Bo, 69Bp, 69Br, 71f, 71l, 71Ab, 72w, 74b, 75ax, 75Dp, 75Dr, 75Ds, 75hx, 75p, 77cx, 77y, 79f, 81Ab, 87m, 91h, 95b, 102f, 103b, 104c, 116d, 119d, 121g, 126b, 138b, 140f, 142b, 148b, 148Ab, 148Ac, 148Af, 148Ag, 159m
sukcesja	164,90	9a, 10m, 15Ac, 25i, 35c, 38Bh, 42m, 42n, 52Bax, 52Bbx, 52Bcx, 52Bn, 52Bx, 56Cd, 56Ch, 57Ag, 59f, 61Ac, 61Ah, 61Ao, 61As, 66i, 66k, 66kx, 66Aa, 68h, 69d, 69Bax, 69Bj, 69Bt, 69Bw, 69Bz, 71g, 72ax, 72j, 72k, 72x, 72z, 74l, 74n, 74o, 75c, 75Dbx, 75Dhx, 75Dix, 75Dt, 75Dy, 75Dz, 76Blx, 81c, 83m, 87j, 87l, 112c, 122b, 124cx, 124h, 124l, 124s, 130i, 140a, 142c, 147o, 148l, 148m, 149f, 151f, 152d, 153d, 153f, 155Aa, 155Ac, 155Ag, 156f, 156h, 158a, 158h, 160d, 160g, 160h, 160i, 161p, 161y, 161z, 165i, 165k, 167k
Razem	231,68	

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb DWERNIK		
objęte szczególną ochroną	1,99	54i, 71j, 80b, 107i
poletko łowieckie	15,21	42k, 50f, 80bx, 87a, 94ax, 94j, 96h, 99d, 103d, 104c, 115bx, 115r
sukcesja	87,83	1a, 11f, 15c, 22b, 22d, 23c, 24a, 25f, 25h, 25i, 26f, 26g, 27a, 27b, 27g, 28k, 29g, 29h, 29i, 37d, 42f, 42h, 47b, 49h, 56g, 57c, 64h, 67x, 70f, 71d, 73f, 74ax, 74ay, 74b, 74by, 74cy, 74i, 74xx, 74yx, 74zx, 77gx, 79x, 80d, 80f, 82a, 83a, 90b, 90t, 90Ag, 90Bfx, 92d, 92f, 93b, 102f, 109a, 110lx, 110o, 113d, 115cx
Razem	105,03	
Nadleśnictwo	336,71	

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wyrwconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

W Nadleśnictwie Lutowiska założonych zostało 374 powierzchni próbnych do pomiaru drewna martwego.

Zestawienie miąższości drewna martwego na terenie Nadleśnictwa Lutowiska (Tabela XXI)

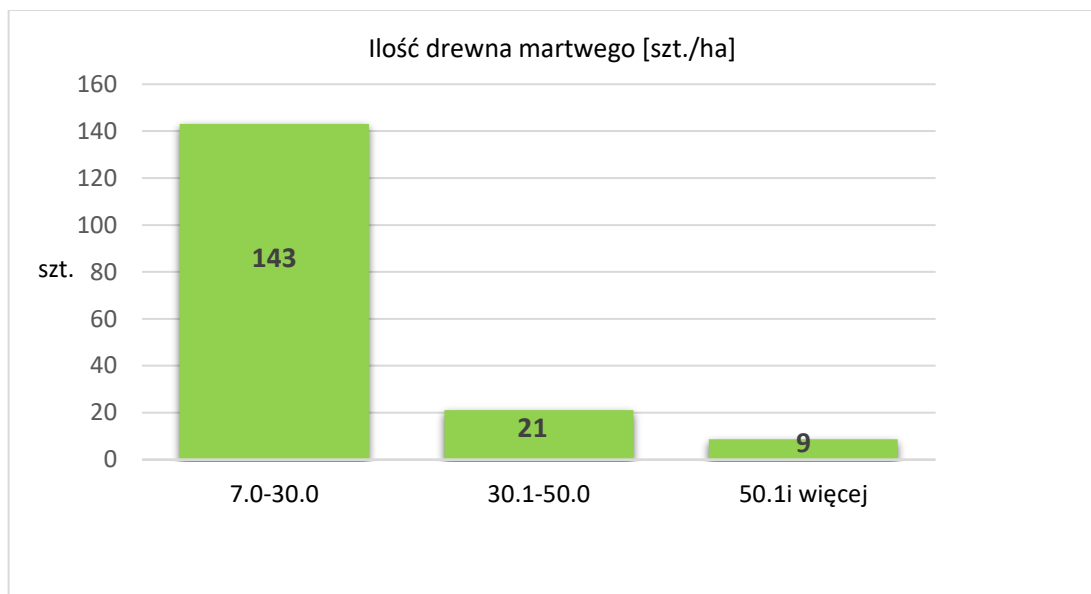
TSL	Powierzchnia	Miąższość drzew martwych									
		Stojących i złomów				Leżących i fragmentów drzew				Razem nadleśnictwo	
		LUTOWISKA		DWERNIK		LUTOWISKA		DWERNIK			
		[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]	[m³]	[m³/ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
LMGŚW	177	-	-	910	5,15	-	-	5144	29,11	6054	34,26
LGŚW	18455	721401	6,32	30264	6,27	222345	19,47	127959	26,53	452708	27,87
LGW	584	1935	5,00	523	7,99	7687	19,87	2053	31,35	12199	26,97
LŁG	90	84	2,23	90	3,30	236	6,24	594	21,70	1003	15,41
Razem	19308	74160	6,26	31787	6,24	230268	19,44	135750	26,66	471965	27,87

*Powierzchnia drzewostanów objęta pomiarem (gatunek panujący wykazuje zasobność)

Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość drewna martwego wynosi 471 965 m³ (brutto), co stanowi 10,7% ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w drzewostanach Nadleśnictwa Lutowiska wynosi 27,87 m³/ha, przy 8 m³/ha dla średniej kraju

w zarządzie LP i 19,0 m³/ha dla województwa podkarpackiego (WISL 2015-2019, BULiGL).

Poniżej przedstawiono ilość drewna martwego w klasach grubości. W przedziale o średnicy 7-30 cm, jest 143 szt./ha, w przedziale 30.1-50 cm 21 szt./ha i w przedziale od 50.1 i więcej 9 szt./ha.

Ilość drewna martwego [szt.] w klasach grubości

Na terenie Nadleśnictwa w 2018 r określono również miąższość drewna martwego podczas tzw. inwentaryzacji wskaźnikowej, gdzie na podstawie 199 powierzchni miąższość drewna martwego określono na 46,4 m³/ha.

W latach 2015-2019 podczas WISL III cyklu na 75 powierzchniach miąższość drewna martwego określono na 49,1 m³/ha, a z WISL IV cyklu z lat 2020-2024 na 75 powierzchniach miąższość drewna martwego wyniosła 59,1 m³/ha.

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

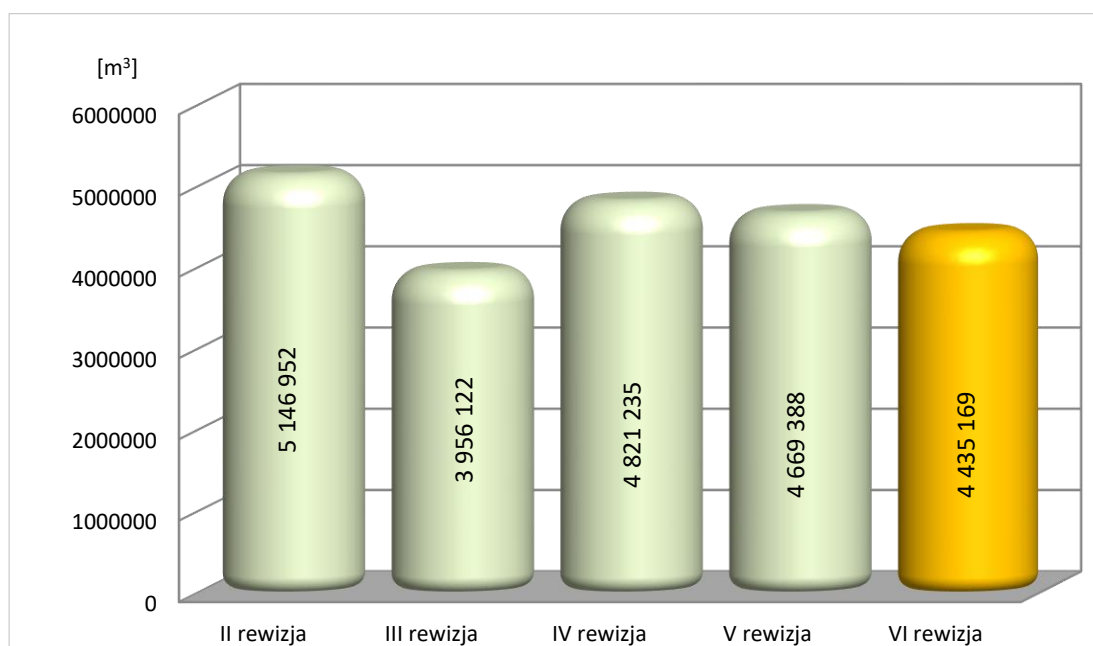
Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie na koniec okresu gospodarczego, przedstawia Tabela nr XIII omówiona w referacie Nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli zamieszczono poniżej:

*Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Lutowskiego w kolejnych rewizjach
planu u.l.*

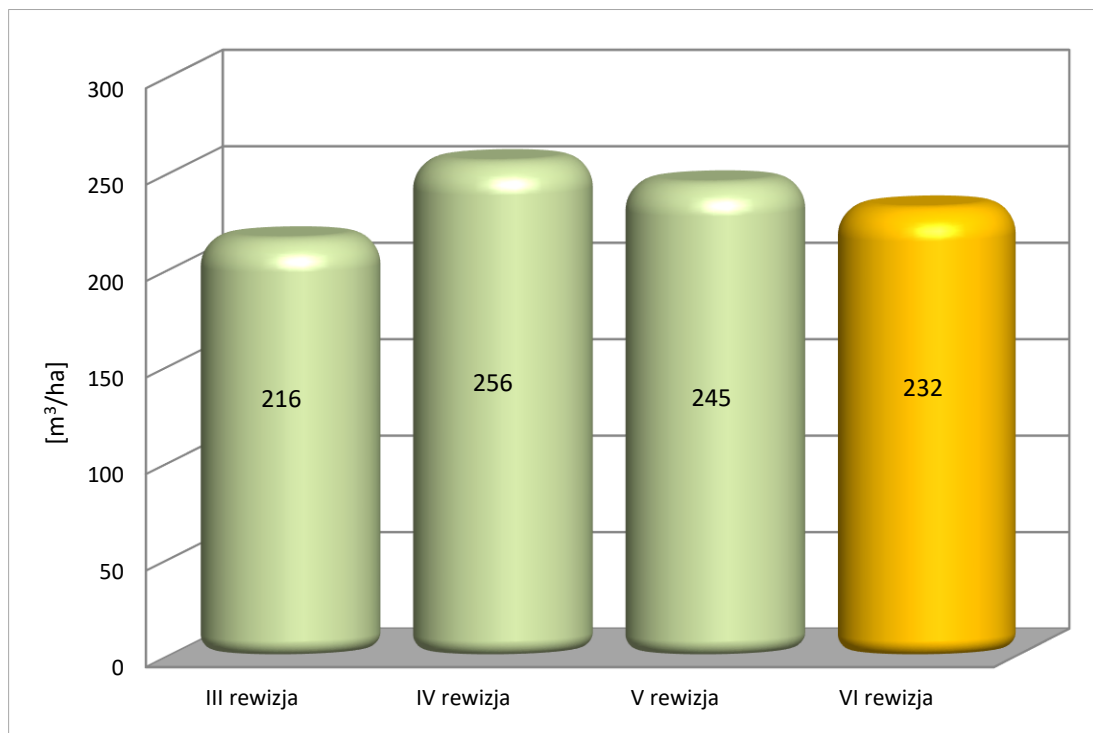
Wskaźnik	Rewizja					
	I	II	III	IV	V	VI
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia leśna [ha] (bez zw. z gospodarką leśną)	23155,07	22865,38	18858,60	19196,21	19281,68	19317,75
Zapas [m ³]	4587714	5146952	3956122	4821235	4669388	4435169
Zasobność [m ³ /ha]	206	229	216	256	245	232
Średni wiek	68	73	69	72	76	77
Przyrost bieżący tabelaryczny [m ³ /ha]			5,48	6,54	5,11	4,86

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w porównaniu z V rewizją urządzania lasu nastąpił spadek zasobów drzewnych o 234 225 m³ przy jednoczesnym wzroście powierzchni leśnej o 36,07 ha. Przeciętna zasobność na 1 ha zmalała o 13 m³, natomiast średni wiek wzrósł o 1 rok.

Ciągłe starzenie się drzewostanów doprowadziło do spadku ich rzeczywistego przyrostu (drzewostany są dawno po kulminacji przyrostu), istotnych zmian w strukturze wiekowej (nadreprezentacja KO), a w konsekwencji spadku ich odporności na warunki klimatyczne (niedostosowane systemy korzeniowe do obecnych poziomów wód gruntowych, zbyt okazałe drzewa powstałe w wyniku zbyt dużych stężeń azotu w glebie, wymagające większego zapotrzebowania na wodę).

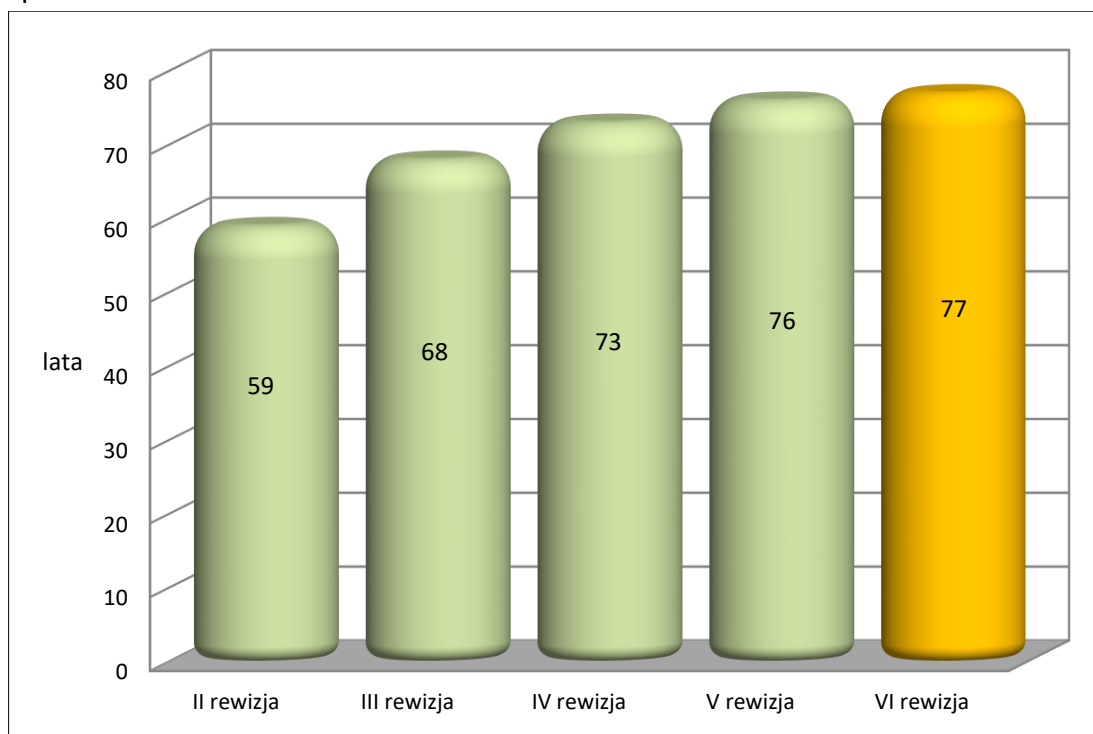

Kształtowanie zasobności w poszczególnych rewizjach

Kształtowanie średniej zasobności w poszczególnych rewizjach

Średnia zasobność drzewostanów Nadleśnictwa Lutowiska od IV rewizji spada.

Kształtowanie przeciętnego wieku w poszczególnych rewizjach

Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa Lutowiska od II rewizji systematycznie wzrasta.

*Porównanie średniego wieku drzewostanów z połową średniego wieku
drzewostanów rębnych*

Wskaźniki	Nadleśnictwo Lutowiska
Średni wiek drzewostanu /lat/	77
Połowa średniego wieku rębności /lat/	47
Różnica /lat/	30
Sentencja	znaczące odstępstwo

W Nadleśnictwie Lutowiska porównanie średniego wieku drzewostanów z połową średniego wieku rębności wykazuje znaczące odstępstwo od pożądanego stanu.

Obliczony na początek obecnej rewizji przeciętny wiek drzewostanów wynosi 77 lat, a obliczona połowa średniego wieku rębności drzewostanów wynosi 47 lat. Przyjmuje się, że przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach ± 5 lat do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów tj. w przypadku Nadleśnictwa Lutowiska 51 lat. W nadleśnictwie przeciętny wiek drzewostanów jest o 30 lat wyższy od połowy średniego wieku rębności, tzn. że wiek drzewostanów w nadleśnictwie jest znacznym odstępstwem od stanu pożądanego.

Znaczne odstępstwo od pożądanego stanu docelowego zasobów leśnych skutkujące starzeniem się drzewostanów. W konsekwencji prowadzi to do zaburzenia ładu przestrzenno-czasowego i narażenia ekosystemów na niekorzystne oddziaływanie czynników klimatycznych.

Osiągnięcie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa zbliżonego do połowy orientacyjnego wieku rębności możliwe jest zasadniczo w przypadku odtworzenia najmłodszego pokolenia drzewostanów tj. powiększenia powierzchni upraw i młodników. Można to osiągnąć poprzez zwiększenie użytkowania rębego oraz szerszym zastosowaniem cięć uprzątających.

Trzeba tu zaznaczyć, że porównanie średniego wieku z połową „wieku rębności” w warunkach Nadleśnictwa Lutowiska i przy zastosowanych rębniach jest jedynie parametrem technicznym, którego omówienie wymaga IUL.

Wnioski do projektu planu dla Nadleśnictwa Lutowiska

Na podstawie przedstawionych w powyższych punktach wyników inwentaryzacji stanu lasu można stwierdzić, że opisywane Nadleśnictwo cechują:

- występowanie żyznych, świeżych siedlisk leśnych,
- wysoka jakość hodowlana i techniczna drzewostanów,
- bardzo dobry stan upraw i młodników,
- znaczny udział drzewostanów w klasie odnowienia,
- zauważalny udział drzewostanów o budowie przerębowej,
- popyt na produkty drzewne na rynku regionalnym, pozwalający na uzyskiwanie wysokiej ceny za wyrabiane sortymenty.

Porównanie z wynikami poprzedniej rewizji planu u.l. pozwala zauważyć:

- poprawę zgodności składów gatunkowych drzewostanów z siedliskiem,
- zmniejszenie zapasu i zasobności drzewostanów,
- wzrost średniego wieku,
- wzrost drewna martwego.

Opisany w poprzednich rozdziałach stan lasu i zasobów drzewnych pozwala określić następujące przesłanki do konstrukcji planu na najbliższy okres gospodarczy:

- zmniejszenie etatu użytkowania rębego wynikające z potrzeb hodowlanych,
- zmniejszenie orientacyjnego wskaźnika cięć przedrębnych,
- utrzymanie rozmiaru cięć odślaniających w KO, KDO,
- zmniejszenie rozmiaru użytkowania przedrębego w zakresie etatu powierzchniowego, starsze drzewostany niekoniecznie wymagają przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych o charakterze selekcyjnym.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

W rozdziale tym zostały zawarte kopie następujących dokumentów:

- Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Lutowiska,
- Koreferat wykonawcy planu,
- Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu,
- Monitoring skutków realizacji zadań gospodarczych,
- Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

**2.1. Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat
Nadleśniczego Nadleśnictwa Lutowiska**

ANALIZA GOSPODARKI PRZESZŁEJ

Referat

Nadleśniczego Nadleśnictwa LUTOWISKA

na Naradę Techniczno – Gospodarczą

w sprawie projektu planu urządzenia gospodarstwa leśnego

na okres 01.01.2025 – 31.12.2034 roku

***Uzupełnienie na podstawie polecenia Dyrektora RDLP
w Krośnie wydanego podczas Narady Techniczno-
Gospodarczej***

Lutowiska, 27 stycznia 2025 r.

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Stan posiadania	4
1.	Informacje ogólne	4
2.	Zmiany w stanie posiadania	5
III.	Przyjęty podział gospodarczy	6
IV.	Realizacja użytkowania głównego*	7
1.	Rębne użytkowanie lasu	7
2.	Przedrębne użytkowanie lasu	8
V.	Nasiennictwo i selekcja	12
1.	Wyłączone drzewostany nasienne	13
2.	Gospodarcze drzewostany nasienne	13
3.	Źródła nasion	14
4.	Drzewa mateczne	15
VI.	Gospodarka szkółkarska	17
VII.	Hodowla lasu	18
1.	Odnowienia i zalesienia na powierzchni otwartej	19
2.	Odnowienia przy rębniach złożonych	19
3.	Poprawki i uzupełnienia	20
4.	Zabiegi pielęgnacyjne w uprawach i młodnikach	20
5.	Melioracje agrotechniczne	21
VIII.	Ocena upraw i młodników	21
1.	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu	21
2.	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	22
IX.	Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu	24
X.	Stan zdrowotny i sanitarny lasów	25
XI.	Szkody od zwierzyny oraz przeciwdziałania	26
XII.	Szkody spowodowane przez pożary	29
XIII.	Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne	30
XIV.	Zanieczyszczenia środowiska	33
XV.	Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne	33
XVI.	Użytkowanie uboczne	34
XVII.	Gospodarka łowiecka	34

XVIII. Gospodarka rolno-ląkowa	38
XIX. Ochrona przyrody	38
XX. Edukacja leśna społeczeństwa	41
XXI. Budownictwo oraz utrzymanie infrastruktury	43

I. Wstęp

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Lutowiska w latach 2015-2024 prowadzona była w oparciu o Plan urządzenia lasu opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyśle - na okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2024 r. Plan został zatwierdzony pismem Ministra Środowiska nr DLP-I.611.11./2015.LP w dn. 05 listopada 2015 r.

II. Stan posiadania

1. Informacje ogólne

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 79 z dnia 29.12.2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krośnie, zmienionym zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 53 z dnia 23.08.2021 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw, zasięg terytorialny Nadleśnictwa Lutowiska wynosi 274,46 km². Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo znajdują się na terenie jednego powiatu, bieszczadzkiego, w obrębie trzech gmin, tj. Czarna, Lutowiska i Ustrzyki Dolne.

Nadleśnictwo Lutowiska od północy graniczy z Nadleśnictwem Ustrzyki Dolne, od zachodu z Nadleśnictwami Baligród i Cisna, od południa z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym oraz Nadleśnictwem Stuposiany. Od wschodu zasięg Nadleśnictwa wyznacza granica państwa.

Nadleśnictwo Lutowiska składa się z dwóch obrębów leśnych, Lutowiska i Dwernik, których powierzchnia została podzielona na 14 leśnictw rewiowych. W strukturze Nadleśnictwa wyodrębniono także 1 leśnictwo łowieckie.

Wg stanu na dzień 01.01.2015 r. powierzchnia Nadleśnictwa (bez współwłasności) wynosiła 20 638,7676 ha i w czasie trwania PUL zmniejszyła się o 6,9418 ha. Aktualnie powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska (bez współwłasności) wynosi 20631,8258 ha. Ponadto Nadleśnictwo Lutowiska posiada w zarządzie grunty we współwłasności z osobami fizycznymi. Jest to jedna nieruchomość – działka o powierzchni 0,5187 ha zabudowana budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym w której nadleśnictwo posiada udział w wysokości 8935/116924.

Lasy Nadleśnictwa stanowią głównie duże, zwarte kompleksy leśne. Warto zwrócić uwagę na bardzo wysoki udział gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska w ogólnej powierzchni gruntów znajdujących się w jego zasięgu terytorialnym. Wynosi on ok. 75%.

Ewidencja gruntów w nadleśnictwie prowadzona jest zgodnie z Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 stycznia 2019 r. Baza opisowa i graficzna jest corocznie aktualizowana i odpowiada Standardowi Leśnej Mapy Numerycznej określone w rozdziale VII Instrukcji Urządzania Lasu (IUL).

Wszystkie nieruchomości będące w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska mają uregulowany stan prawny. Księgi wieczyste założono dla 100% nieruchomości.

Na dzień 01.01.2024 r. ewidencja gruntów nadleśnictwa (w części opisowej i graficznej) była zgodna z Ewidencją Gruntów i Budynków prowadzoną przez Starostę Bieszczadzkiego.

2. Zmiany w stanie posiadania

Tab. nr - 1 Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa (wg stanu na dzień 02.10.2024 r.)

	Stan 01.01.2015 r.	Stan obecny (06.08.2024 r.)	Zmiana
Powierzchnia ogółem [ha]	20638,7676	20631,8258	-6,9418
Powierzchnia leśna [ha]	19460,4390	19493,2280	32,7890
Powierzchnia gruntów nieleśnych [ha]	1178,3286	1138,5978	-40,9326

Z powyższego zestawienia wynika, że nastąpił spadek powierzchni ogólnej Nadleśnictwa przy jednoczesnym wzroście powierzchni leśnej.

Wśród czynników wpływających na zmiany powierzchni Nadleśnictwa w latach 2015-2024 należy wymienić:

- modernizację ewidencji gruntów przeprowadzone przez Starostwo Powiatowe w Ustrzykach Dolnych (zmiany wprowadzono na wszystkich obrębach ewidencyjnych, w których zlokalizowane są grunty w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska);
- sprzedaż nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi w trybie art. 40a ustawy o lasach;
- zamianę gruntów na podstawie art. 38e ustawy o lasach;
- prace geodezyjne polegające na aktualizacji użytków gruntowych na gruntach nieleśnych, w tym na gruntach rolnych zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej oraz na gruntach zabudowanych infrastrukturą wykorzystywaną do prowadzenia gospodarki leśnej.

III. Przyjęty podział gospodarczy

Poniżej przedstawiono dotychczasowy podział na gospodarstwa.

Tab. 2 - Dotychczasowy podział na gospodarstwa

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Lutowiska	
	Powierzchnia [ha]	[%]
Specjalne (S)	1926,14	10,1
Lasów ochronnych (O)	16966,23	89,2
Przerębowo-zrębowe (PZ)	133,15	0,7
Ogółem	19025,52	100,00

Zasięg i lokalizację lasów uznanych za ochronne przyjęto zgodnie z decyzją Ministra Środowiska z dnia 08.03.2004 roku, znak DL.Lp-0233-13/04 w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, wchodzących w skład Nadleśnictwa Lutowiska w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Powierzchnia lasów ochronnych według tej decyzji wynosi 18 583 ha.

Tab. 3 – Lasy ochronne w Nadleśnictwie Lutowiska w planie ul. VI rewizji (stan na 01.01.2015 r.)

Kategoria ochronności	Nadleśnictwo Lutowiska	
	[ha]	[%]
lasy ochronne, wodochronne	8693,39	46,78
lasy wodochronne, glebochronne	8799,38	47,35
lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne, glebochronne	176,01	0,95
lasy stanowiące ostoje zwierząt, wodochronne, glebochronne	812,66	4,37
lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, glebochronne	101,84	0,55
RAZEM	18583,28	100,00
Decyzja Ministra Środowiska	18583,00	100,00

IV. Realizacja użytkowania głównego*

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2015-2024 przewidywał pozyskanie grubizny w ilości nie większej niż 864 324 m³, w tym: w użytkowaniu rębny 625 366 m³ i w użytkowaniu przedrębny – 238 958 m³. Biorąc pod uwagę założenia planu zasadniczego na rok 2024, w ciągu 10-lecia realizacja użytkowania głównego wyniesie 96,56 %, tj. pozyskanie drewna zostanie wykonane łącznie w rozmiarze 834 586,46 m³.

Zestawienie użytkowania według kategorii cięć zrealizowane w poszczególnych latach analizowanego 10-lecia oraz porównanie z etatem przedstawiono kolejno w tabelach nr 4, 5 i 6.

1. Rębne użytkowanie lasu

Etat masowy użytkowania rębnego wynoszący 625 366 m³ został wykonany w wysokości 620 097,51 m³, co stanowi 99,16 % planowanej masy (nie wykonano 5 268,49 m³, co stanowi 0,84 % planowanej masy). Etat powierzchniowy został zrealizowany na powierzchni 9 815,08 ha, co stanowi 91,21% z zaplanowanych 10 761,48 ha (nie wykonano 946,40 ha, co stanowi 8,79%).

W ramach cięć przygodnych pozyskano łącznie 18 776,86 m³, co stanowi 3,03 % masy pozyskanej w użytkowaniu rębny.

Różnica w stopniu realizacji etatu powierzchniowego i miąższościowego, wynika głównie z potrzeb hodowlanych związanych z przebudową drzewostanów oraz bardziej intensywnych cięć odślaniających młode pokolenie. Dodatkowo wiązała się z usuwaniem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.

Istotnym elementem są uszkodzenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych, które powodują zmianę intensywności wykonywanych cięć, co skutkowało zwiększonym poborem masy. W trakcie tych zabiegów na bieżąco dostosowywano wykonywany zabieg do występujących zjawisk jak również do wymagań zaplanowanych celów hodowlanych drzewostanów. Na bieżąco były usuwane skutki intensywnych wiatrów, ulewnych deszczy, okiści, w postaci złomów, wywrotów i posuszu. W 2022 r Sąd Rejonowy w Krośnie postanowił wstrzymać pozyskanie drewna w oddziale 73 a w Leśnictwie Hulskie (pow. 40,00 ha) do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w związku z ochroną naturalnego środowiska niedźwiedzia brunatnego. Do dnia 27.01. 2025 r. ww. postępowanie nie zostało zakończone.

2. Przedrębne użytkowanie lasu

Nadleśnictwo zrealizowało etat użytków w wielkości 214 488,95 m³, co stanowi 89,76% z planowanego etatu tj. 238 958 m³ (nie wykonano 24 469,05 m³, co stanowi 10,24% planowanej masy). W ujęciu powierzchniowym etat został zrealizowany na poziomie 99,36%, czyli 4 800,70 ha z planowanych 4 831,38 ha. Pozostaje do wykonania 30,68 ha.

W ramach poszczególnych kategorii cięć, w czyszczeniach późnych (CP-P) zrealizowano 100% etatu powierzchniowego, natomiast w trzebieżach zrealizowano 99,35% etatu powierzchniowego.

W ramach wykonywania ww. zabiegów uzyskano wskaźnik intensywności cięć wynoszący 9,46 m³/ha dla CP-P oraz 43,66 m³/ha dla trzebieży. Uwzględniając cięcia przygodne uzyskano wskaźnik intensywności dla użytków przedrębnych na poziomie 44,69 m³/ha.

Tab. 4 - Intensywność wykonania cięć przedrębnych za lata 2015-2024

Intensywność wykonania cięć przedrębnych	Plan [m ³ /ha]	Wykonanie [m ³ /ha]	% wykonania
Obręb Lutowiska	47	45,74	97,32
Obręb Dwernik	57	41,45	72,72

Brak wykonania etatu cięć w ramach etatu powierzchniowego wynika z wprowadzenia w dniu 8 stycznia moratorium Ministerstwa Klimatu i Środowiska, którym zostały objęte dwie powierzchnie zakwalifikowane w PUL do użytkowania trzebieżowego o łącznej powierzchni 30,79 ha. Pozostała różnica wynika ze zmian w powierzchniach wydzieleń w trakcie trwania PUL. Różnica masowa wynika z mniejszej niż planowana intensywności cięć przedrębnych.

Tab. 5 - Udział użytków przygodnych w użytkowaniu ogółem

Użytkowanie	Masa ogółem [m ³]	Masa przygodnych [m ³]	[%] wykonania
Przedrębne	214488,95	9694,73	4,52
Rębne	620097,51	18776,86	3,03
Razem	834586,46	28471,59	3,41

Tab. 6 - (tab. IX wg IUL) Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10 - leciu, miąższość grubizny netto).

Rok kalendarzowy	Nadleśnictwo Lutowiska										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	[ha]	[m³]	Przygodne	Razem	Czyszczenia (CPP)		Trzebieże		Przygodne	Razem	
			[m³]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[m³]	[m³]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	1288,58	70080,87	1392,93	71473,80	2,46	40,78	433,69	16594,84	1137,99	17773,61	89247,41
2016	1051,71	63733,24	1214,6	64947,84	2,47	53,91	584,29	23575,64	576,28	24205,83	89153,67
2017	990,80	57349,87	2673,32	60023,19	15,12	108,44	475,46	21600,54	887,2	22596,18	82619,37
2018	827,05	55152,12	4721,74	59873,86	23,64	221,00	482,06	21420,04	1991,57	23632,61	83506,47
2019	1066,85	58949,49	2727,09	61676,58	55,76	590,91	493,88	21782,93	1286,9	23660,74	85337,32
2020	801,53	48671,72	1189,92	49861,64	10,37	171,01	406,71	17847,02	1035,88	19053,91	68915,55
2021	943,76	60458,21	916,1	61374,31	3,53	33,57	490,06	21089,71	424,89	21548,17	82922,48
2022	921,92	66415,00	1630,52	68045,52	0,00	4,98	412,00	17248,38	981,81	18235,17	86280,69
2023	767,61	51060,98	1339	52399,98	24,55	71,35	561,90	25594,71	490,86	26156,92	78556,9
2024	1155,27	69449,15	971,64	70420,79	1,98	26,64	320,77	16717,82	881,35	17625,81	88046,6
Razem	9815,08	601320,65	18776,86	620097,51	139,88	1322,59	4660,82	203471,63	9694,73	214488,95	834586,46
Etat 2015 - 2024	10761,48	625366	X	625366	139,88	X	4691,5	X	X	238958	864324
% wykonania	92,21	96,15	X	99,16	100,00	X	99,35	X	X	89,76	96,56

Rok kalendarzowy	Nadleśnictwo Lutowiska Obręb Dwernik										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	[ha]	[m³]	Przygodne	Razem	Czyszczenia (CPP)		Trzebieże		Przygodne	Razem	
			[m³]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	420,61	24817,57	539,41	25356,98	0	0	111,19	3749,33	561,64	4310,97	29668,0
2016	421,37	21514,99	434,56	21949,55	1,65	39,58	184,58	7183,61	389,72	7612,91	29562,5
2017	285,66	22375,19	818,24	23193,43	4,53	38,22	132,10	4242,27	151,65	4432,14	27625,6
2018	370,78	21086,23	1665,48	22751,71	1,04	5,52	174,74	7119,40	517,01	7641,93	30393,6
2019	480,71	24145,63	652,16	24797,79	0	0	125,51	5146,98	396,93	5543,91	30341,7
2020	243,22	19687,39	389,77	20077,16	0	0	74,82	3954,08	255,78	4209,86	24287
2021	285,96	24863,31	59,43	24922,74	0	0	115,66	5039,99	226,86	5266,85	30189,6
2022	329,37	26594,12	254,11	26848,23	0	0	62,06	2855,17	209,24	3064,41	29912,6
2023	340,70	23403,27	183,48	23586,75	24,55	71,35	90,12	3552,37	140,22	3763,94	27350,7
2024	121,44	21945,09	247,08	22192,17	0	12,88	85,70	2927,01	469,01	3408,90	25601,07
Razem	3299,82	230432,79	5243,72	235676,55	31,77	167,55	1156,48	45770,21	3318,06	49255,82	284932,37
Etat 2015 - 2024	3394,86	244911	X	244911	31,77	X	1156,51	X	X	67732	312643
% wykonania	97,20	94,09	X	96,23	100,00	X	100,00	X	X	72,72	91,13

Rok kalendarzowy	Nadleśnictwo Lutowiska Obręb Lutowiska										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	[ha]	[m³]	Przygodne	Razem	Czyszczenia (CPP)		Trzebieże		Przygodne	Razem	
			[m³]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	867,97	45263,3	853,52	46116,82	2,46	40,78	322,5	12845,51	576,35	13462,6	59579,5
2016	630,34	42218,25	780,04	42998,29	0,82	14,33	399,71	16392,03	186,56	16592,9	59591,2
2017	705,14	34974,68	1855,08	36829,76	10,59	70,22	343,36	17358,27	735,55	18164	54993,8
2018	456,27	34065,89	3056,26	37122,15	22,6	215,48	307,32	14300,64	1474,56	15990,7	53112,8
2019	586,14	34803,86	2074,93	36878,79	55,76	590,91	368,37	16635,95	889,97	18116,8	54995,6
2020	558,31	28984,33	800,15	29784,48	10,37	171,01	331,89	13892,94	780,1	14844,1	44628,5
2021	657,8	35594,9	856,67	36451,57	3,53	33,57	374,4	16049,72	198,03	16281,3	52732,9
2022	592,55	39820,88	1376,41	41197,29	0	4,98	349,94	14393,21	772,57	15170,8	56368,1
2023	426,91	27657,71	1155,52	28813,23	0	0	471,78	22042,34	350,64	22393	51206,2
2024	1033,83	47504,06	724,56	48228,62	1,98	13,76	235,07	13790,81	412,34	14216,91	62445,53
Razem	6515,26	370887,86	13533,14	384420,96	108,11	1155,04	3504,34	157701,42	6376,67	165233,13	549654,09
Etat 2015 - 2024	7366,62	380455	X	380455	108,11	X	3534,99	X	X	171226	551681
% wykonania	88,44	97,49	X	101,04	100,00	X	99,13	X	X	96,50	99,63

Rok kalendarzowy	Użytki z wylesień na gruntach wyłączonych z produkcji i wyłączonej specustawą drogową	
	pow. manipulacyjna [ha]	miąższość grubizny [m ³] netto
2014		
2015		
2016		
2017		
2018		
2019		
2020	1,24	189,23
2021	1,44	259,10
2022	1,48	182,49
2023		
Razem:	4,16	630,82

Do przyczyn wylesień należały:

- wyłączenie gruntów z produkcji - Zakład Produkcji Kruszywa "CZARNA"

V. Nasiennictwo i selekcja

Gospodarka nasienna realizowana jest w Nadleśnictwie Lutowiska poprzez selekcję populacyjną i indywidualną. Potrzeby Nadleśnictwa w zakresie nasiennictwa nie są duże i dotyczą głównie pozyskiwania nasion buka zwyczajnego i jodły pospolitej. Bazę nasienną Nadleśnictwa stanowią:

1. Wyłączone drzewostany nasienne

Na terenie Nadleśnictwa zlokalizowane są trzy wyłączone drzewostany nasienne. Bukowy o powierzchni 20,14 ha uznany w 1998 roku oraz dwa jodłowe o powierzchni 21,29 ha i 13,97 ha, również uznane w 1998 r.

Tab. 8 - Lokalizacja wyłączonych drzewostanów nasiennych

Lp.	Gatunek	Numer BNL	Lokalizacja	Powierzchnia [ha]
1	Buk pospolity	MP/2/31210/05	63 b	20,14
2	Jodła pospolita	MP/2/31208/05	7 f	21,29
3	Jodła pospolita	MP/2/31209/05	56A a	13,97
Razem				55,40

W 2023 roku Nadleśnictwo Lutowiska uzyskało zgodę na rozpoczęcie użytkowania rębego w drzewostanie wyselekcjonowanym buka zwyczajnego. Dopóki drzewostan może pełnić funkcję nasienną, nie należy wykreślać go z rejestru.

2. Gospodarcze drzewostany nasienne

Na terenie Nadleśnictwa zlokalizowanych jest 18 gospodarczych drzewostanów nasiennych: 8 bukowych, 9 jodłowych i 1 jaworowy o łącznej powierzchni 474,53 ha.

Tab. 9- Lokalizacja gospodarczych drzewostanów nasiennych

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Numer BNL	Powierzchnia [ha]
1	04-16-1-09-145 -a	BK	MP/1/25044/05	69,17
2	04-16-1-05-49 -a	BK	MP/1/25043/05	36,53
3	04-16-2-10-104 -c	BK	MP/1/25047/05	22,13
4	04-16-2-10-103 -c	BK	MP/1/25046/05	32,48
5	04-16-2-13-63 -a	BK	MP/1/25051/05	11,95

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Numer BNL	Powierzchnia [ha]
6	04-16-2-13-59 -b	BK	MP/1/25050/05	35,21
7	04-16-2-12-40 -a	BK	MP/1/25049/05	45,6
8	04-16-1-04-106 -a	BK	MP/1/43275/05	52,35
9	04-16-1-03-81A -c	JD	MP/1/49291/09	10,44
10	04-16-1-01-24A -r	JD	MP/1/49290/09	30,57
11	04-16-1-06-68A -a	JD	MP/1/25040/05	26,24
12	04-16-1-02-31A -b	JD	MP/1/25039/05	7,69
13	04-16-1-02-29 -a	JD	MP/1/25038/05	6,10
14	04-16-1-06-97 -b	JD	MP/1/25042/05	22,73
15	04-16-1-06-94 -a	JD	MP/1/25041/05	39,52
16	04-16-1-07-66 -fx	JD	MP/1/43273/05	7,96
17	04-16-1-02-8 -g	JD	MP/1/43274/05	14,00
18	04-16-1-08-167 -b	JW	MP/1/43279/05	3,86
Razem				474,53

W trakcie obowiązywania PUL skreślono trzy gospodarcze drzewostany nasienne. W 2015 roku bukowy w Leśnictwie Tworylczyk. Natomiast w 2017 roku skreślono gospodarczy drzewostan jodłowy w Leśnictwie Dwerniczek oraz bukowy w Leśnictwie Paniszczew. W przyszłym operacie planowana jest likwidacja dwóch drzewostanów, które utraciły swoje walory ze względu na wymianę pokoleniową.

3. Źródła nasion

Tab. 10 - Zestawienie źródeł nasion

Lp.	Nr RLMP LP	Kod gatunku	Nr KRLMP BNL	Adres leśny
1	55141	BST	ZR NAS - źródło nasion (I cz. KRLMP)	04-16-2-11-6- b
2	55140	BST	ZR NAS - źródło nasion (I cz. KRLMP)	04-16-1-07-123A -b
3	55134	BST	ZR NAS - źródło nasion (I cz. KRLMP)	04-16-1-01-40 -b
4	30166	JW	MP/1/43277/05	04-16-1-08-130 -f
5	30165	CZR.P	MP/1/43276/05	04-16-1-09-144 -f
6	30162	CZR.P	MP/1/43280/05	04-16-1-08-167 -b
7	30160	JW	MP/1/43278/05	04-16-1-08-130 -g

W przyszłym operacie planowana jest likwidacja źródła nasion nr MP/143276/05, ze względu na wymianę pokoleniową.

4. Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się 24 drzewa mateczne (17 sztuk buka i 7 sztuk jodły).

Tab. 11 - Wykaz drzew matecznych

Lp.	Nr RLMP LP	Kod gatunku	Nr KRLMP BNL	Nr IBL	Adres leśny
1	30208	BK	MP/3/34772/05	6103	04-16-1-05-48 -b
2	30207	BK	MP/3/34771/05	6102	04-16-1-05-48 -b
3	30206	BK	MP/3/34770/05	6105	04-16-1-08-140 -b
4	30204	JD	MP/3/34776/05	6113	04-16-1-03-56A -a
5	30203	JD	MP/3/34775/05	6111	04-16-1-03-56A -a
6	30202	JD	MP/3/34774/05	6112	04-16-1-03-56A -a
7	30201	BK	MP/3/34773/05	6104	04-16-1-05-48 -b
8	30200	JD	MP/3/34780/05	6117	04-16-1-03-56A -a
9	30199	JD	MP/3/34779/05	6116	04-16-1-03-56A -a
10	30197	JD	MP/3/34777/05	6114	04-16-1-03-56A -a
11	30196	BK	MP/3/34784/05	6094	04-16-2-13-63 -b
12	30195	BK	MP/3/34783/05	6093	04-16-2-13-63 -b
13	30194	BK	MP/3/34782/05	6092	04-16-2-13-63 -b
14	30193	JD	MP/3/34781/05	6101	04-16-1-05-48 -b
15	30192	BK	MP/3/34788/05	6096	04-16-2-13-59 -b
16	30191	BK	MP/3/34787/05	6100	04-16-2-13-58 -b
17	30190	BK	MP/3/34786/05	6099	04-16-2-13-58 -a
18	30189	BK	MP/3/34785/05	6095	04-16-2-13-63 -b
19	30187	BK	MP/3/34791/05	6109	04-16-2-12-38 -a
20	30186	BK	MP/3/34790/05	6098	04-16-2-13-59 -b

Lp.	Nr RLMP LP	Kod gatunku	Nr KRLMP BNL	Nr IBL	Adres leśny
21	30185	BK	MP/3/34789/05	6097	04-16-2-13-59 -b
22	30183	BK	MP/3/34795/05	6108	04-16-2-12-40 -a
23	30168	BK	MP/3/34794/05	6107	04-16-2-12-40 -a
24	30167	BK	MP/3/34793/05	6106	04-16-2-12-40 -a

W trakcie obowiązywania PUL z Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego wykreślone zostało 1 drzewo mateczne jodły pospolitej, które zostało przewrócone przez wiatr.

Na terenie Nadleśnictwa Lutowiska istnieje dostateczna baza nasienna, która zaspokaja potrzeby jednostki w nasiona. Uzupełniają ją drzewa mateczne jodły i buka. Jedyne niedobory występują w latach głuchych w przypadku buka. Nadleśnictwo rekompensuje braki nasion tego gatunku nasionami zebranyymi w okresie urodzaju, które przechowywane są w Leśnym Ośrodku Nasiennym w Dukli.

W Nadleśnictwie realizowany jest „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011 – 2035”. W ramach programu Nadleśnictwo zamierza utrzymać powierzchnię wyłączonych drzewostanów nasiennych oraz gospodarczych drzewostanów nasiennych.

W Nadleśnictwie znajdują się jedna uprawa rozproszona i 6 bloków upraw pochodnych:

Tab. 12 - Zestawienie upraw pochodnych w blokach

Blok		Gatunek	Lokalizacja	Powierzchnia upraw (ha)	Stan
Numer	Nazwa/Leśnictwo				
I	Polana	JD	78 a	28,35	zakończona
II	Paniszczew (Olchowiec)	JD	85 a	33,43	zakończona
III	Paniszczew (Olchowiec)	BK	85 a	9,07	zakończona
IV	Chmiel	ŚW	137 d, 164 a, 163 a, 139 f	65,74	zakończona
V	Dwernik	BK	33 d	21,10	zakończona
VI	Jawornik	BK	63 b	5,00	zakończona
Razem				162,69	

W ramach realizacji Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011-2021 założono uprawę pochodną rozproszoną w Leśnictwie Dwernik

Tab. 13 - Zestawienie upraw pochodnych - rozproszonych

Nazwa/Leśnictwo	Gatunek	Lokalizacja	Powierzchnia upraw (ha)	Stan
Dwernik	BK	4 j	5,08	zakończona

Nadleśnictwo Lutowiska uczestniczy w Programie Testowania Potomstwa. W 2019 r. i w 2020 r. w Leśnictwie Polana (oddz. 74D a, 80A a) założono uprawy testujące świerka pospolitego. Uprawy te funkcjonują w projekcie badawczym pt. "Poznanie wartości hodowlanej leśnego materiału podstawowego przez testowanie potomstwa" zleconym przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych i realizowanym przez konsorcjum naukowe pod przewodnictwem Instytutu Badawczego.

VI. Gospodarka szkółkarska

Produkcja szkółkarska w Nadleśnictwie Lutowiska aktualnie nie jest prowadzona. Materiał sadzeniowy zamawiany jest ze szkółek leśnych innych nadleśnictw. Co roku Nadleśnictwo podpisuje umowy na produkcję materiału sadzeniowego z Nadleśnictwem Baligród oraz z Nadleśnictwem Oleszyce.

W przypadku deficytu danego rodzaju materiału sadzeniowego, który najczęściej spowodowany jest brakiem urodzaju nasion Nadleśnictwo zaopatruje się w materiał sadzeniowy w innych nadleśnictwach, które dysponują materiałem zgodnym z wymaganą regionalizacją nasienną.

Tab. 14 – Średnioroczne zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy (2022-2024).

Lp.	Gatunek	Zapotrzebowanie /tys. szt./
1	Buk zwyczajny	195
2	Jodła pospolita	67
3	Klon jawor	6
4	Lipa zwyczajna	1
5	Modrzew europejski	2
6	Inne	3
Razem		274

VII. Hodowla lasu

Rozmiary prac hodowlanych wykonanych w latach 2015-2024 przedstawia tabela nr 15 (tab. X wg IUL). W zestawieniu do tej tabeli przyjęto realizację zadań za okres 2015-2023 oraz planowane wykonanie w 2024 roku.

Tab. 15 (tab. X wg IUL) Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					Upraw [CW]	Młodników [CP]	agrotechniczne	wodne
	płazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń						
	Powierzchnia zredukowana - ha										
2015	0,00	0,00	100,64	3,00	0,00	1,21	0,00	160,55	191,84	152,43	0,00
2016	0,00	0,0	68,91	2,00	0,00	3,14	0,00	150,88	279,76	110,98	0,00
2017	0,00	0,00	84,20	4,1	1,00	2,00	0,00	120,50	260,94	97,38	0,00
2018	0,00	0,00	66,84	17,55	5,25	1,55	0,00	97,56	290,76	114,37	0,00
2019	0,00	0,00	74,28	6,55	0,00	3,51	0,00	105,07	213,36	45,48	0,00
2020	0,00	0,00	91,99	11,61	0,00	1,91	0,00	93,45	263,51	75,68	0,00
2021	0,00	0,00	65,14	11,82	0,00	0,81	0,00	96,17	203,90	33,46	0,00
2022	0,00	0,00	61,86	1,65	0,00	0,25	0,00	84,12	279,96	51,11	0,00
2023	0,00	0,00	164,31	3,00	0,00	0,00	0,00	71,33	349,63	81,10	0,00
2024	0,00	0,00	267,35	75,29	0,00	0,88	0,00	82,27	379,70	43,68	0,00
Razem	0,00	0,00	1045,52	136,57	6,25	15,26	0,00	1061,90	2713,36	805,67	0,00
Etat 2015-2024	0,00	0,00	1135,08	65,5	6,00	0,00	0,00	1087,34	2680,2	1218,08	0,00
% wykonania	0,00	0,00	92,11	208,50	104,17	0,00	0,00	97,66	101,24	66,14	0,00

1. Odnowienia i zalesienia na powierzchni otwartej

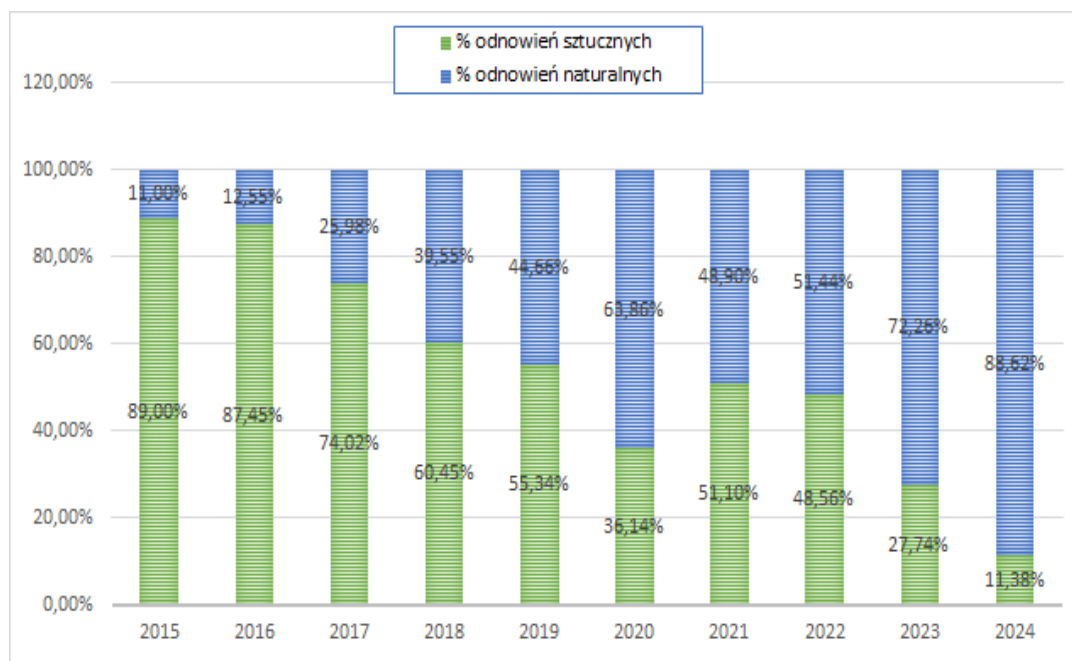
Plan urządzenia lasu na lata 2015-2024 nie przewidywał odnowień na powierzchniach otwartych oraz zalesienia gruntów porolnych. Nie wystąpiły halizny i płązowiny.

2. Odnowienia przy rębniach złożonych

Etat odnowienia przy rębniach złożonych ustalony był na poziomie 1 135,08 ha.

W analizowanym dziesięcioleciu wykonano 996,72 ha odnowień w rębniach złożonych (92,11%), oraz 136,57 ha podsadzeń produkcyjnych i 6,25 ha dolesiania luk i przerzedzeń. Łączna powierzchnia odnowień, to 1 188,34 ha, co stanowi 98,49% etatu. Na terenie nadleśnictwa przeważa odnowienie naturalne, którego wielkość kształtuje się na poziomie ok. 55%.

W drzewostanach bliskorębnych uznano odnowienia naturalne charakteryzujące się pełną przydatnością hodowlaną, rokujących utworzenie przyszłego drzewostanu, zgodnie z obowiązującymi zasadami przyjętymi w PGL LP. Zaznaczyć należy, że wykonanie odnowień należy do zadań fakultatywnych. Realizując plan odnowień w pierwszych latach, skoncentrowano się na wykonaniu odnowień w drzewostanach porolnych (olszowych i świerkowych) podlegających przebudowie oraz tworzeniu sprzyjających warunków do odnawiania naturalnego (cięcia odnowieniowe, porządkowanie powierzchni do odnowienia, przygotowanie gleby pod obsiew naturalny w drzewostanach bukowych i jodłowych). Efekty tych działań są szczególnie widoczne pod koniec dziesięciolecia, kiedy to udział odnowień naturalnych w ogólnej ilości odnowień znacznie wzrasta - obrazuje to poniższy wykres. Przekroczenie w zakresie odnowienia II piętra (podsadzenia) wynika z pojawienia się większej ilości odnowień naturalnych w drzewostanach trzebieżowych – 94 ha, z tego 74 ha uznano w 2024 r.

3. Poprawki i uzupełnienia

Plan urządzenia lasu nie przewidywał wykonania poprawek i uzupełnień, których wykonano 15,26 ha w nowo zakładanych uprawach. Niski procent wykonania poprawek i uzupełnień świadczy o właściwej technice prac odnowieniowych oraz o bardzo dobrej jakości zastosowanego materiału sadzeniowego.

4. Zabiegi pielęgnacyjne w uprawach i młodnikach

Plan urządzenia lasu przewidywał pielęgnowanie gleby na powierzchni 250,18 ha do tego należy uwzględnić plan nowozakładanych odnowień w ilości 1 206 ha) oraz czyszczenia wczesne na powierzchni 1 087,34 ha. Wykonano 1 685,88 ha pielęgnowania gleby oraz 1061,90 ha czyszczeń wczesnych. Faktyczna wielkość wykonania pielęgnowania gleby wynika z potrzeb pielęgnowania upraw istniejących jak również powstałych w trakcie trwania planu urządzenia lasu. Łącznie wykonano 108% pielęgnowania upraw.

Plan przewidywał pielęgnacje młodników poprzez wykonanie zabiegu czyszczeń późnych na poziomie 2 680,20 ha oraz czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny na powierzchni 139,88 ha – łącznie 2 820,08 ha pielęgnowania młodników. W trakcie trwania planu wykonano 2 713,36 ha czyszczeń późnych oraz 139,88 ha czyszczeń późnych z pozyskaniem masy, co daje łącznie 2 853,24 ha (101,18%).

Melioracje agrotechniczne wykonane zostały na powierzchni 805,67 ha, tj. 66,14 % z założonych 1218,08 ha. W PUL zabieg planowano schematycznie na wszystkich powierzchniach przeznaczonych do odnowienia. Natomiast wykonanie skorelowane jest z wykonaniem cięć i uzyskaną powierzchnią do odnowienia. Dlatego zadanie to zrealizowano głównie na powierzchniach przeznaczonych do odnowienia sztucznego - przez sadzenie. Pozostałą część melioracji wykonano zgodnie z potrzebami na gruncie celu w inicjacji odnowienia naturalnego oraz odślonięcia istniejących nalotów i podrostów.

Ocena upraw i młodników na powierzchniach otwartych jak również odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych została sporządzona na podstawie wyników prac taksacyjnych wykonawcy PUL na lata 2025-2034.

Wyniki oceny upraw i młodników na powierzchniach otwartych dla Nadleśnictwa zawarto w tabeli nr 16 (tab. XI wg IUL).

W trakcie prac urządzeniowych zainwentaryzowano ogółem 10,30 ha upraw w wieku do 10 lat. Uprawy są zgodne z pożądanym składem gatunkowym.

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu									0,4 i mniej	
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
LGŚW			7,72								7,72	
LłG	9130		2,49								2,49	
				0,09							0,09	
Ogółem			10,21	0,09							10,30	

2. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Zestawienie oceny odnowień podokapowych dla Nadleśnictwa zawiera tabela nr 17 (tab. XII wg IUL).

Tab. 17 (tab. XII wg IUL) - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych - Nadleśnictwo Lutowiska

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
KO	LGŚW		BK	1598,72	52,5	11
		9110		124	46,8	11
		9130		4480,2	56,0	11
		9170		19,08	46,2	11
	LGŚW		GB	17,39	38,1	11
		9170		23	53,3	11
	LGŚW		JD	825,33	57,6	12
		9130		572,89	51,6	12
	LGŚW		JW	3,77	40,0	12
	LGŚW		ŚW	78,20	65,4	12
	LGW		BK	15,88	38,0	12
		9130		44,84	30,9	12
	LGW		JD	13,45	40,0	11
		9130		15,65	46,6	12
	LMGŚW		BK	27,41	50,0	12
		9130		36,5	60,0	11
Razem				7896,31	54,8	12
KDO	LGŚW		BK	50,62	16,4	12
		9130		169,98	16,4	12
	LGŚW		JD	40,73	20,0	12
		9130		29,25	26,1	11

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
	LGŚW		ŚW	16,14	20,0	12
	LGW		BK	2,36	10,0	12
	LGW		JD	42,62	19,0	12
Razem				351,70	18,0	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LGŚW		BK	491,75	76,7	11
		9130		452,01	80,0	11
		9170		1,60	80,0	12
	LGŚW		BRZ			
		9130		6,56	60,0	23
	LGŚW		JD	96,44	74,5	12
		9130		174,85	79,7	11
		9170		1,30	90,0	12
	LGŚW		JW	1,13	80,0	12
		9130		2,63	80,0	12
	LGW		BK	2,36	80,0	11
		9130		7,56	60,0	11
	LGW		JD	27,72	74,8	12
	LGW		JW			
		9130		0,70	50,0	11
Razem				1266,61	78,0	11
Ogółem				9514,62	56,5	12

W ramach prac urządzeniowych na powierzchni manipulacyjnej 9 517,62 ha zainwentaryzowano uprawy założone po rębniach. Przeciętną jakość hodowlaną ogółem określono jako 12, czyli ocenę bardzo dobrą.

IX. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Zwiększenie powierzchni leśnej, a także zmniejszenie nieleśnej w ubiegłym dziesięcioleciu, związane było przede wszystkim z modernizacją ewidencji gruntów przeprowadzonymi przez Starostwo Powiatowe w Ustrzykach Dolnych oraz z pracami geodezyjnymi polegającymi na aktualizacji użytków gruntów nieleśnych zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej. Ponadto niewielkie zmiany w powierzchni wynikają również, ze sprzedaży nieruchomości w trybie art. 40a ustawy o lasach oraz zamiany gruntów na podstawie art. 38e ustawy o lasach.

Z analizy danych zestawionych w tabeli nr 18 wynika, że wykonane w minionym okresie zadania gospodarcze spowodowały spadek zapasu i średniej zasobności drzewostanów z 245 m³/ha do 232 m³/ha przy jednoczesnym wzroście powierzchni leśnej (bez związanych z gospodarką leśną). Wzrósł również przeciętny wiek, który jest o rok wyższy.

Tab. 18(tab. XIII wg IUL) – Porównanie wskaźników powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu w Nadleśnictwie Lutowskim

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Nadleśnictwo Lutowski			
			1.I.1995 r.	1.I.2005 r.	1.I.2015 r.	1.I.2025 r.
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	18858,60	19196,21	19281,68	19317,75
2	Zasoby miąższości	tys m ³	3956,12	4821,24	4793,41	4435,17
3	Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w podklasach wieku					
	IIa	m ³	89	122	83	44
	IIb	m ³	124	139	91	124
	IIIa	m ³	141	164	195	124
	IIIb	m ³	189	240	192	168
	IVa	m ³	257	314	260	220
	IVb	m ³	307	408	341	243
	Va	m ³	309	434	364	361
	Vb	m ³	323	397	426	367
	VI	m ³	349	376	423	457
	VII i starsze	m ³	356	406	410	487
	KO	m ³	227	300	233	241
	KDO	m ³	196	63	415	348
	D-stany o strukturze przerębowej	m ³	-	-	-	385
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	216	256	245	232

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Nadleśnictwo Lutowiska			
			1.I.1995 r.	1.I.2005 r.	1.I.2015 r.	1.I.2025 r.
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	69	72	76	77
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³ /ha	5,48	6,54	5,11	4,86
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ /ha	2,94	2,17	3,46	6,32
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ /ha	0,54	1,46	1,49	4,6
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³ /ha	-	7,73	5,40	3,2

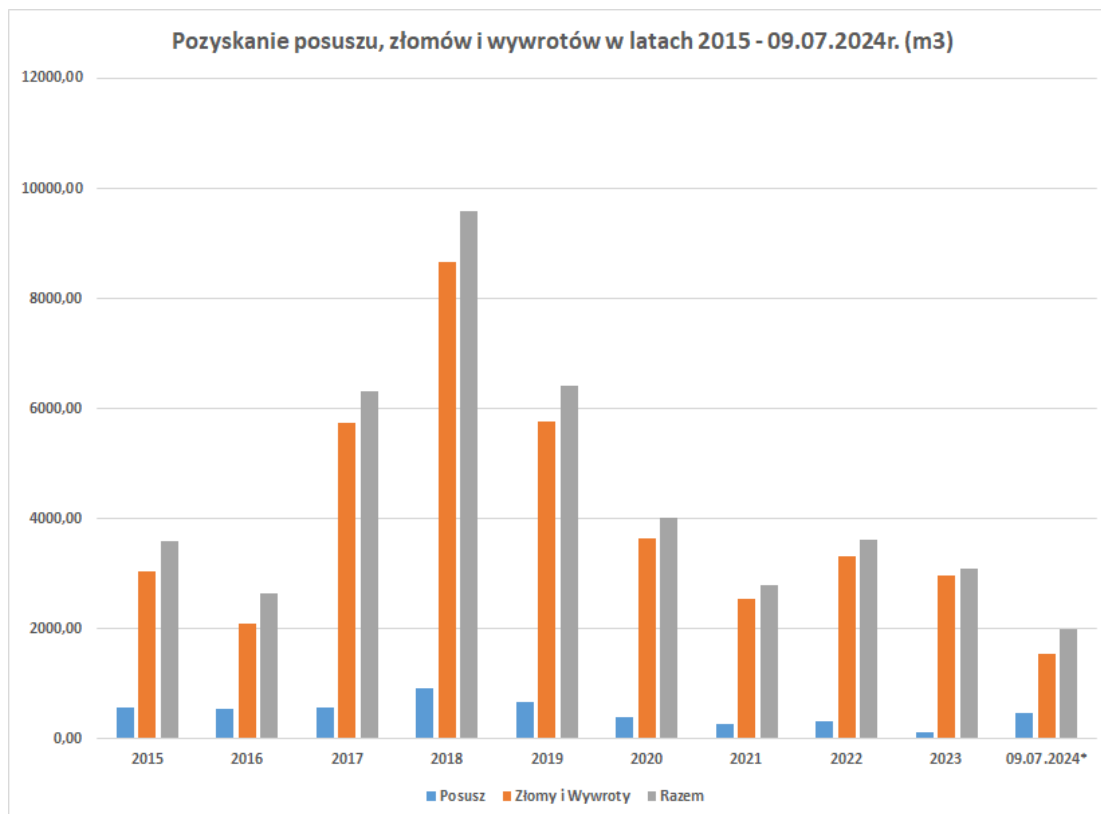
X. Stan zdrowotny i sanitarny lasów

Na stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów nadleśnictwa mają wpływ zarówno czynniki abiotyczne jak i biotyczne.

Tab. 19 - Pozyskanie posuszu, złomów i wywrotów w latach 2015 - 09.07.2024 r. (m³)

Rok	Posusz	Złomy i Wywroty	Razem
2015	551,82	3040,48	3592,30
2016	545,74	2093,54	2639,28
2017	560,86	5748,23	6309,12
2018	905,94	8671,61	9577,55
2019	663,02	5757,50	6420,52
2020	392,19	3633,28	4025,47
2021	253,92	2543,46	2797,38
2022	311,13	3309,57	3620,70
2023	122,64	2954,92	3077,56
2024	802,77	2641,64	3444,41
Ogółem	5110,03	40394,23	45504,29

* - wg stanu na 09.07.2024 r.

Od 01.01.2015 do 31.01.2024 na terenie Nadleśnictwa pozyskano łącznie 45 504,29 m³ posuszu, złomów i wywrotów, co stanowi 5,27% ogólnej masy drewna pozyskanego w tym okresie.

Uporządkowanie stanu sanitarnego w latach 2015–2024, przyniosło poprawę i stabilizację stanu lasu.

XI. Szkody od zwierzyny oraz przeciwdziałania

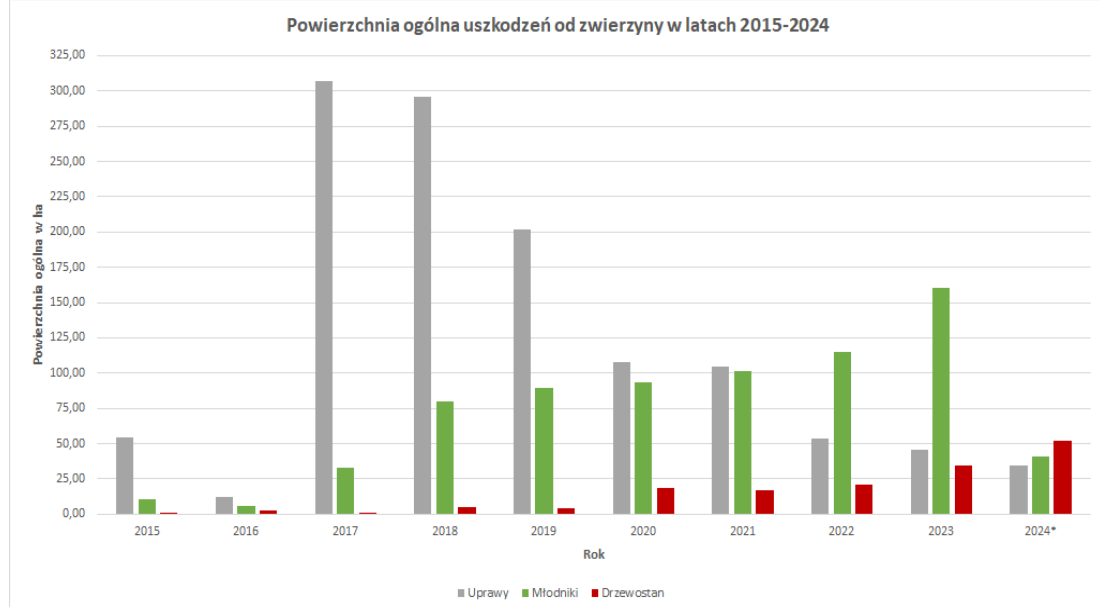
Największym problemem w dziale ochrony lasu były szkody od zwierzyny. W początkowych latach obowiązyującego Planu Urządzenia Lasu najliczniej obserwowano szkody powodowane przez zwierzynę płową (jelenie, sarny) w uprawach poprzez zgryzanie jodły, jawora oraz w mniejszym stopniu buka. Szczególnie narażone na uszkodzenia powodowane przez spałowanie oraz czemchanie były takie gatunki jak: świerk i modrzew.

Od początku obowiązywania PUL rejestrowany jest wzrost uszkodzeń młodników powodowany przez żubry oraz drzewostanów starszych uszkadzanych przez żubry i niedźwiedzie. Natomiast uszkodzenia w uprawach w analizowanym okresie 2015 -2024 mają tendencją spadkową na którą wpływ ma zarówno stosowanie skutecznych zabezpieczeń, takich jak grodzenia oraz zabezpieczenia chemiczne jak również spadek populacji zwierzyny płowej na terenie nadleśnictwa.

Od 2024 roku szkody od zwierzyny rejestruje się w innych przedziałach, ze względu na zmianę Instrukcji Ochrony Lasu.

Tab. 20. - Poziom szkód w uprawach i młodnikach spowodowanych przez zwierzynę w latach 2015-2024

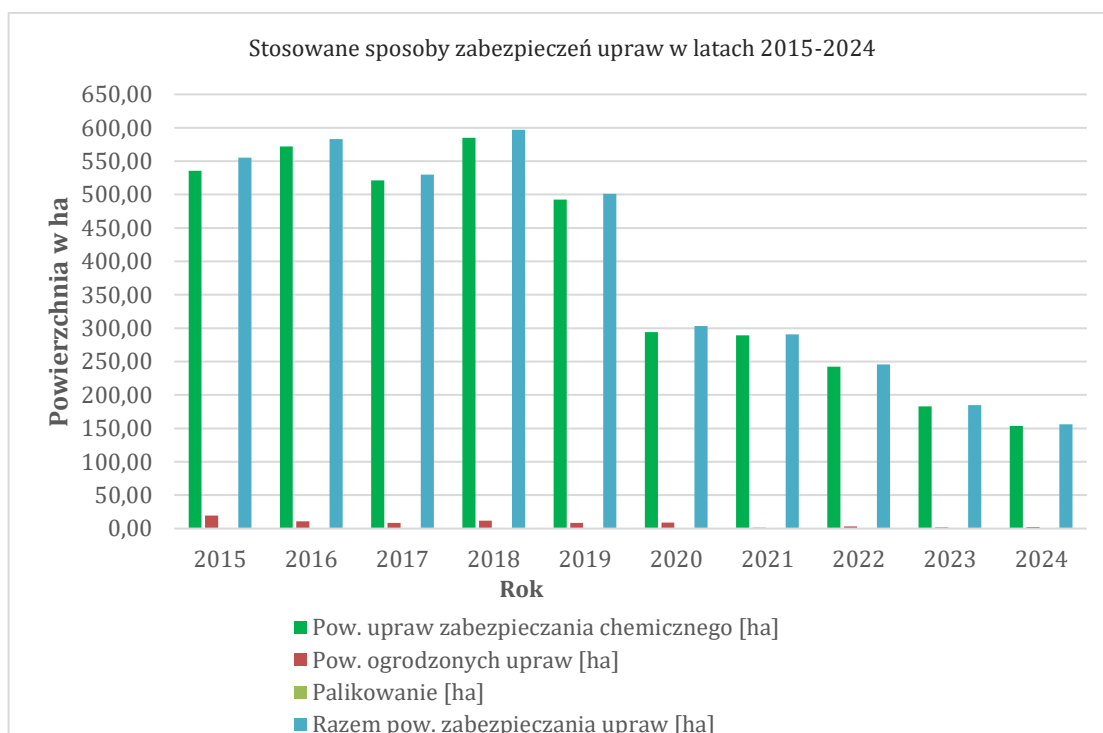
Rok	Powierzchnia ogólna uszkodzeń w [ha]											
	Uprawy				Młodniki				Drzewostan			
	Przy stopniu uszk. w [%]				Przy stopniu uszk. w [%]				Przy stopniu uszk. w [%]			
	21-40%	>40%		Razem	21-40%	>40%		Razem	21-40%	>40%		Razem
2015	54,25	0,00		54,25	10,25	0,00		10,25	0,50	0,00		0,50
2016	12,25	0,00		12,25	4,71	0,80		5,51	2,29	0,00		2,29
2017	253,39	53,87		307,26	33,14	0,15		33,29	1,09	0,00		1,09
2018	229,82	65,71		295,53	65,85	14,18		80,03	5,00	0,00		5,00
2019	186,22	15,40		201,62	77,50	12,00		89,50	4,03	0,20		4,23
2020	73,63	34,25		107,88	74,97	18,60		93,57	18,54	0,19		18,73
2021	62,80	42,00		104,80	82,89	18,55		101,44	16,66	0,00		16,66
2022	43,35	10,50		53,85	111,53	3,40		114,93	21,18	0,00		21,18
2023	32,14	13,40		45,54	156,23	4,40		160,63	33,11	1,00		34,11
Zmiana przedziałów stopnia uszk. w %												
	11-30%	31-60%	>60%	Razem	11-30%	31-60%	>60%	Razem	11-30%	31-60%	>60%	Razem
2024	31,36	3,00	0,00	34,36	41,10	0,15	0,00	41,10	45,88	6,00	0,00	51,88

W celu ograniczania szkód od zwierzyny nadleśnictwo wykonywało zabezpieczenia upraw i młodników różnymi sposobami:

Tab. 21. – Zabezpieczanie upraw i młodników w latach 2015-2024

Rok	Pow. upraw zabezpieczania chemicznego [ha]	Pow. ogrodzonych upraw [ha]	Palikowanie [ha]	Razem pow. zabezpieczania mechanicznego [ha]	Razem pow. zabezpieczania upraw [ha]	Powierzchnia rozgrodzonych upraw [ha]
2015	535,85	19,29	0,00	19,29	555,14	66,86
2016	572,07	10,81	0,00	10,81	582,88	36,63
2017	521,07	8,66	0,00	8,66	529,73	55,57
2018	585,00	12,02	0,00	12,02	597,02	71,11
2019	492,42	8,65	0,00	8,65	501,07	55,04
2020	294,27	8,81	0,00	8,81	303,08	73,59
2021	289,42	1,51	0,00	1,51	290,93	46,09
2022	242,51	3,20	0,00	3,20	245,71	49,08
2023	183,04	2,00	0,00	2,00	185,04	35,61
2024	153,58	2,4	0,00	2,40	155,98	21,64
Ogółem	3869,23	77,35	0,00	77,35	3946,58	511,22
Średnia	386,92	7,74	0,00	7,74	394,66	51,12

Do nowych grodzień używana jest siatka pochodząca wyłącznie z wykonanych rozgrodzeń.

Dodatkowo lokalnie szkody w drzewostanach powodowały bobry poprzez podtopienia - średnioroczna powierzchnia wynosi około kilku arów.

XII. Szkody spowodowane przez pożary

Lasy Nadleśnictwa Lutowiska zaliczane są do III kategorii zagrożenia pożarowego.

W wyniku kilkuletniej obserwacji należy stwierdzić, że w lasach Nadleśnictwa Lutowiska szczególnie duże zagrożenie pożarowe występuje w okresie przedwiośnia (przed całkowitym rozwojem liści), ze względu na zaleganie na dnie lasu grubej, nierozłożonej po zimie warstwy ściółki leśnej, większą penetracją dna lasu przez promieniowanie słoneczne, występowanie w ostatnich latach wysokich temperatur powietrza w tym okresie oraz wzmożony ruch turystyczny i rekreacyjny.

Nadleśnictwo posiada opracowane i aktualizowane corocznie „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska”, uzgodnione z Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Ustrzykach Dolnych. Na czas trwania akcji bezpośredniej wyznaczeni są pełnomocnicy nadleśniczego.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się dwie bazy sprzętu przeciwpożarowego (przy siedzibie Nadleśnictwa Lutowiska oraz przy Kancelarii Leśnictwa Dwernik). W sąsiedztwie dróg leśnych oraz na polach turystycznych rozmieszczone są tablice informacyjne dotyczące ochrony ppoż. Dodatkowo Nadleśnictwo posiada sieć telefonów stacjonarnych i komórkowych (w siedzibach leśnictw), pozwalających szybko zareagować w wypadku zaistnienia pożaru. Również osady leśnictw zaopatrzone są w podręczny sprzęt p.poż. Na terenie Nadleśnictwa znajduje się 31 dróg pożarowych, głównie opartych na drogach leśnych (stokówkach). Sieć dojazdową uzupełniają drogi publiczne. Wzdłuż ww. sieci dróg zlokalizowanych jest 11 punktów czerpania wody (rzeka San, potoki, zbiorniki sztuczne) oraz 17 hydrantów (gminnych).

W czasie trwania akcji bezpośredniej Nadleśnictwo prowadzi działalność informacyjną i ostrzegawczą mającą na celu kształtowanie w społeczeństwie odpowiednich postaw i zachowań ograniczających zagrożenie pożarowe w lesie i jego otoczeniu. Działalność ta stanowi jeden z podstawowych elementów edukacji przyrodniczo-leśnej. Prowadzona jest poprzez: pogadanki i prelekcje na temat przyczyn zagrożenia pożarowego lasów wygłaszane są w szkołach, na zebraniach i spotkaniach; komunikaty ostrzegawcze podawane w środkach masowego przekazu; rozdawanie ulotek i folderów; rozwieszanie plakatów i ogłoszeń w miejscach zbiorowego przebywania ludności oraz na tablicach ogłoszeń.

Oprócz standardowo wyposażonych baz sprzętu p.poż., 5 leśnictw najbardziej zagrożonych Nadleśnictwo zaopatrzyło w profesjonalne tłumice, które przekazane zostały w użyczenie miejscowym OSP:

- OSP Lipie – 15 szt. tłumic,
- OSP Michniowiec – 15 szt. tłumic,
- OSP Polana – 10 szt. tłumic,
- OSP Czarna – 10 szt. tłumic,
- OSP Zatwarnica – 10 szt. tłumic,
- OSP Lutowska -20 szt. tłumic,
- OSP Dwernik -10 szt. tłumic,

W okresie obowiązywania dziesięcioletniego planu urządzenia lasu odnotowano 3 pożary:

- 1 pożar lasu o powierzchni 0.61 ha w 2020 roku. Był to niewielki pożar, w którym spaleniem uległa ściółka, trawy, krzewy, leżanina i płytko znajdujące się korzenie.
- 1 pożar budynku gospodarczego (dzierżawionego) w 2023 roku. Zniszczeniu uległ budynek gospodarczy w około 60%. Przyczyną powstania pożaru były wady urządzeń technicznych i elektrycznych - zwarcie instalacji elektrycznej.
- 1 pożar pojedynczego drzewa w 2024 roku, spowodowany na skutek wyładowania atmosferycznego.

XIII. Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne

Rosnące na gruntach porolnych d-stany narażone są na występowanie opieńki i huby korzeniowej. W uprawach, młodnikach i starszych d-stanach jodłowych występuje rak jodły i huba korzeniowa. W dalszym ciągu obserwuje się zamieranie jesionów.

Istotne zagrożenie ze strony grzybów występuje w drzewostanach świerkowych (opieńka) i olszowych (zgnilizna drewna, mursz i opieńka). Stan sanitarny pozostałych drzewostanów jest dobry.

Na terenie Nadleśnictwa zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych jest znikome. W porozumieniu z ZOL na terenie Nadleśnictwa nie wykonuje się jesiennych poszukiwań na stałych partiach kontrolnych. Prowadzony jest jedynie bieżący monitoring drzewostanów w tym zakresie.

W celu monitorowania występowania szkodliwych owadów oraz ich zwalczania stosowano:

- wykładanie pułapek feromonowych na kornika drukarza (100 szt. rocznie w leśnictwie Lipie i po 10 szt. rocznie w leśnictwie Rosochate oraz Dwerniczek),
- wykładanie pułapek klasycznych na kornika drukarza (50 szt. rocznie - w leśnictwie Lipie),
- zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu i zaleceniami ZOL we wszystkich, drzewostanach iglastych i mieszanych z przewagą gatunków iglastych w wieku pow. 20 lat wykonywano obserwację występowania brudnicy mniszki metodą transektu. Obserwacje nie wykazały przekroczenia liczb ostrzegawczych.

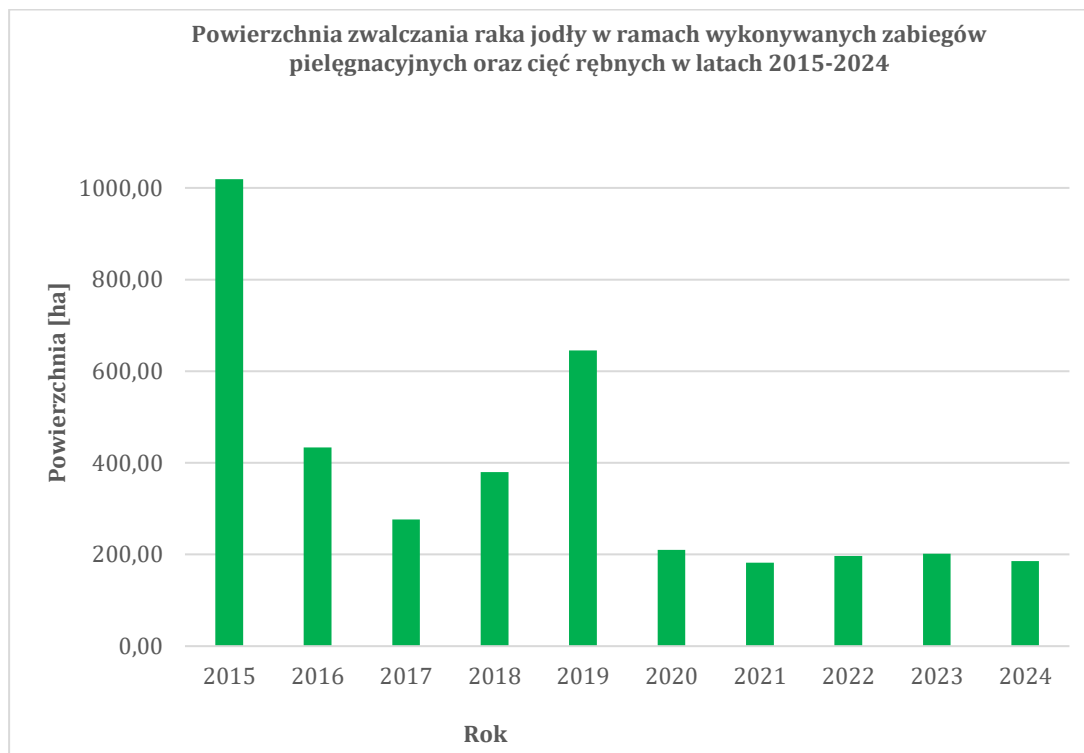
W roku 2024 odnotowano pojawienie się drzewotocza japońskiego.

Na przestrzeni lat od 2015 do 2024 nadal obserwowane jest znaczne występowanie raka jodły w uprawach i młodnikach.

Tab.22 - Powierzchnia zwalczania raka jodły w ramach wykonywanych zabiegów pielęgnacyjnych oraz cięć

Rok	Powierzchnia [ha]
2015	1019,39
2016	433,54
2017	276,61
2018	380,19
2019	645,44
2020	210,00

2021	182,05
2022	196,83
2023	201,56
2024	185,74
Ogółem	3731,35

Nadleśnictwo w ramach wykonywanych zabiegów pielęgnacyjnych oraz cięć rębnych średniorocznie zwalcza raka jodły na powierzchni 374,14 ha. Utrzymujący się w ciągu dziesięciolecia poziom ww. czynnika chorobotwórczego powoduje duże zagrożenie dla drzewostanów jodłowych w nadleśnictwie.

Nieliczna powierzchnia drągówin modrzewiowych znajdujących się na terenie Nadleśnictwa zainfekowanych była przez raka modrzewia, którego usuwano stopniowo na przestrzeni lat.

Nadleśnictwo Lutowiska prowadziło również działania mające na celu ochronę pożytecznej fauny, która w naturalny sposób reguluje liczebność szkodników owadzych. Wywieszane były budki lęgowe dla ptaków. Ilość wywieszonych nowych budek lęgowych wyniosła 94 szt. Czyszczono średniorocznie 188 sztuki starych budek lęgowych.

W ramach dokarmiania ptaków w latach 2015-2024 wyłożono 50 200 kg karm o łącznej wartości 175 276,65 zł.

Ogólny stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów stwierdza się jako dobry.

XIV. Zanieczyszczenia środowiska

W mijającym dziesięcioleciu nie odnotowano znaczących zanieczyszczeń środowiska.

XV. Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne

Wśród czynników klimatycznych największe znaczenie miały szkody wyrządzane przez przymrozki wczesne i późne, wysokie temperatury i suszę. Do znaczących czynników abiotycznych możemy zaliczyć również okiść śniegową i silne podmuchy wiatru. Zdarzenia te występują często lokalnie, a powierzchnie uszkodzone nie przekraczają progu rejestracji. W minionym dziesięcioleciu zauważyć można częstsze występowanie anomalii pogodowych.

Powierzchnię szkód abiotycznych podlegających rejestracji przedstawia poniższa tabela.

Tab. 23 - Powierzchnia szkód abiotycznych w Nadleśnictwie Lutowiska latach 2015-2024

Rok	Powierzchnia występowania czynników abiotycznych [ha]						
	Podtopienia i zalania	Susza	Oparzenia (zgorzel słoneczna)	Zmrożenia, zwarzenia	Wiatr	Śnieg	Grad
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	17,60	168,36	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	1,62	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	1260,56	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	8,40	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	19,90	0,00	0,00	0,00
Razem	0,00	1,62	17,60	1457,22	0,60	0,50	0,00

XVI. Użytkowanie uboczne

Użytkowanie uboczne w Nadleśnictwie ogranicza się do pozyskania i sprzedaży choinek jodłowych i świerkowych.

Tab. 23 - Liczba pozyskanych użytków ubocznych w latach 2015 – 2024

Nadleśnictwo Lutowiska	
Rok	Choinki szt.
2015	56
2016	59
2017	65
2018	48
2019	47
2020	28
2021	57
2022	56
2023	69
2024	69
Razem	554

XVII. Gospodarka łowiecka

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Lutowiska funkcjonują obecnie dwa obwody łowieckie - wyłączony nr 216 pk, stanowiący Ośrodek Hodowli Zwierzyny oraz wydzierżawiony nr 217 pk przez Koło Łowieckie "GAWRA" w Lutowiskach. Cały teren nadleśnictwa leży w Łowieckim Rejonie Hodowlanym nr I „Bieszczady Wschodnie”. Gospodarowanie populacjami zwierzyny prowadzono na podstawie założeń Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego na lata 2007-2017 i 2017-2027 oraz zgodnie z obecnie obowiązującym Wieloletnim Łowieckim Planem Hodowlanym na lata 2023-2033, a także Rocznymi Planami Łowieckimi.

Powierzchnia obwodu nr 216 pk wynosi 21144 ha, w tym powierzchnia leśna stanowi 16563 ha. Powierzchnia obwodu dzierżawionego nr 217 pk wynosi 6332 ha, w tym powierzchnia leśna to 3751 ha. Stany ilościowe zwierzyny w obwodach położonych na terenie Nadleśnictwa oceniane były corocznie wg stanu na 10 marca każdego roku.

Docelowe zagęszczenia wg WŁPH dla OHZ Nadleśnictwa Lutowiska wynoszą:

- jeleń - 23-29 szt. na 1000 ha powierzchni leśnej,
- sarna - 13-17 szt. na 1000 ha powierzchni obwodu,
- dzik - 1 szt. na 1000 ha powierzchni leśnej obwodu.

Tab. 24 - Dane dot. zagospodarowania łowiska, pozyskania jeleni, kosztów i przychodów
w OHZ Nadleśnictwa Lutowiska

Sezon łowiecki	2014/1 5	2015/1 6	2016/1 7	2017/1 8	2018/1 9	2019/2 0	2020/2 1	2021/2 2	2022/2 3	2023/2 4
Lizawki [szt.]	110	165	315	315	315	315	315	315	315	315
Ambony [szt.]	23	24	28	31	34	34	34	34	34	32
Poletka łowieckie [ha]	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54
Pasy zaporowe [szt/km]	23/3,7	23/3,7	23/3,7	15/1,5	15/1,5	10/0,8	10/0,8	10/0,8	10/0,8	10/0,8
Zagospodarowa ne łąki [ha]	340	340	350	350	350	350	350	350	350	350
Ilość wyłożonej karmy [t], w tym:	183	177,8	161	181	190,3	152,3	120,2	156	88,5	85,6
Objętościowa sucha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Objętościowa soczysta	125	106	118	150	160,8	145,3	98	144,6	67	75
Treściwa	46	64	26	26	24,5	4,8	18,2	6	12,5	9,6
Sól	12	7,8	17	5	5	2,2	4	5,4	9	1
Kwota odszkodowań [zł]	33,6	31,6	35	47,4	14,1	17,8	24	5,4	2,2	9,1
Ilość pozyskanych jeleni-byków [szt.]	51	40	44	48	43	33	26	26	24	25
Średnia waga poroża [kg]	5,7	5,9	6,2	5,5	5,7	6,5	7	7,3	7,1	8,1
Średnia waga tuszy byki [kg]	144,4	158	157,4	167	154,2	162,4	162	172	185	172,2
Trofea medalowe w tym:	24	19	23	21	18	20	16	22	18	25
Złoty	2	2	4	2	3	2	2	3	4	0
Srebrny	8	8	9	13	7	8	8	11	7	14
Brązowy	14	9	10	6	8	10	6	9	7	10
Średnia waga tuszy łąk [kg]	95,4	92,3	83,4	94	87,6	-	-	-	-	-
Przychody z gosp.łow. [tys.zł]	482,2	357,7	444,6	437,2	390,8	371,6	225,8	261,9	256,6	329,1
Koszty [tys. zł]	310,6	267,8	340,2	421,8	349,7	351,5	280	204,7	232,7	260,7
Wynik finansowy [tys.zł]	171,6	89,9	104,4	15,4	41,1	20,1	-54,2*	57,2	23,9	68,4
Kwota dopłat [tys.zł]	680	610	592	614	515	543,5	521,6	660	674,7	629,9

*ujemny wynik finansowy spowodowany był spadkiem populacji jelenia

Sezon łowicki	2014/1 5	2015/1 6	2016/1 7	2017/1 8	2018/1 9	2019/2 0	2020/2 1	2021/2 2	2022/2 3	2023/2 4
stan na 10.03.daneg o roku	503	452	372	680	620	580	480	455	465	445
jelenie –byki	220	207	183	315	290	260	190	180	180	180
łanie	283	245	195	365	330	320	290	235	235	230
struktura płci byków do łań	1-1,3	1-1,2	1-1,1	1-1,2	1-1,1	1-1,2	1-1,5	1-1,31	1-1,31	1-1,3
Ilość na 1000 ha pow. Leśnej	30,3	27,3	22,4	41	37,4	35	29	27,5	28	27
Stan przed okresem polowań	578	542	452	782	728	688	584	549	559	545
Planowany odstrzał	200	170	120	138	135	108	65	50	50	63
Wykonany odstrzał + ubytki	189	161	127	145	133	98	65	53	51	64
Ilość na 1000 ha po wyk. Odstrz.	23,4	22,9	19,6	38,4	35,9	35,6	31,3	29,9	30,7	29
Stan docelowy wg WŁPH	20-23	20-23	20-23	30-35	30-35	30-35	30-35	30-35	30-35	23-29

Powyższe tabele obrazują znaczny spadek wykonania odstrzału wśród jeleni od sezonu łowieckiego 2019/2020 w stosunku do początku obowiązywania PUL. Wiąże się to z tym, że od kilku lat obserwujemy zwiększoną liczbę ubytków, zwłaszcza wśród łań i cieląt, które w przeciwieństwie do byków, są łatwiejszym celem do upolowania przez duże drapieżniki. Według inwentaryzacji zwierzyny na dzień 10.03.2024 r. odnotowano niewielki wzrost populacji jelenia. Większą liczbę jeleni obserwujemy w północnej części OHZ Nadleśnictwa Lutowiska (okolice Czarnej Dolnej, Chrewtu, Olchowca i Paniszczewa nad Zalewem Solińskim), która nie wchodzi w skład otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Struktura płciowa i wiekowa populacji jelenia jest ustabilizowana i stan taki powinien być utrzymany.

Pozyskanie sarny planowane jest na niskim poziomie w celu poprawienia stanów ilościowych.

W ostatnich latach nastąpiła znacząca redukcja populacji dzika. W sezonie 2017/2018 został wprowadzony w życie Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany na lata 2017-2027. Natomiast w sezonie 2018/2019 została wprowadzona w życie korekta nr 1 Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych na lata 2017/2027 w zakresie dzików. Wzrost pozyskania podyktowany jest minimalizacją zagęszczenia w celu ograniczenia możliwości rozprzestrzeniania się wirusa ASF, począwszy od sezonu 2018/2019 w rocznych planach łowieckich została uwzględniona wyłącznie wartość minimum pozyskania dzika.

XVIII. Gospodarka rolno-łąkowa

Według stanu na 31.12.2023 r. w Nadleśnictwie znajdowało się 699,01 ha gruntów rolnych.

Nadleśnictwo Lutowiska prowadzi gospodarkę łąkowo-rolną na części gruntów nieobjętych dzierżawami lub deputatami pracowniczymi. Część gruntów rolnych pozostaje niezagospodarowanych ze względu na duże rozdrobnienie oraz małe powierzchnie, co powoduje zbyt duże koszty ich utrzymywania w dobrej kulturze rolnej. Nadleśnictwo w roku 2024 prowadzi gospodarkę łąkowo-rolną w ramach PROW na powierzchni 286,09 ha. Są to grunty według EGiB oznaczone jako łąka (Ł), pastwisko (Ps), rola (R).

Grunty objęte były płatnościami w ramach systemu wsparcia bezpośredniego w wysokości podanej w tabeli poniżej:

Tab. 26 - Systemy wsparcia bezpośredniego

Lp.	Rodzaj płatności	Wartość za rok 2024* [zł]
1.	Płatności bezpośrednie i przejściowe wsparcie krajowe w ramach Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027	192 897,60
2.	Płatność z tytułu gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania	19 687,50
3.	Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej	428 275,00

*Dane szacunkowe pozyskane z ARiMR 24.01.2025 r.

XIX. Ochrona przyrody

Działania w zakresie ochrony przyrody realizowane były na podstawie ustawy z 28 września 1991 r. o lasach, ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz Zarządzenia nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. [z póź.zm.] w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie. Działania ochronne Nadleśnictwo Lutowiska wykonywało na podstawie opracowanego Programu Ochrony Przyrody oraz zgodnie z zasadami prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych.

Lasy Nadleśnictwa Lutowiska w dużej części (ok. 95,49%) są lasami ochronnymi.

Tab. 27 - Zestawienie powierzchni lasów ochronnych wg kategorii ochronności

Kategoria ochronności	Nadleśnictwo Lutowiska	
	[ha]	[%]
las chronne, wodochronne	8693,39	46,78
las wodochronne, glebochronne	8799,38	47,35
las na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne, glebochronne	176,01	0,95
las stanowiące ostoje zwierząt, wodochronne, glebochronne	812,66	4,37
las stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, glebochronne	101,84	0,55
RAZEM	18583,28	100,00
<i>Decyzja Ministra Środowiska</i>	18583,00	100,00

Najcenniejsze przyrodniczo obszary i obiekty objęto ochroną prawną:

Rezerваты przyrody:

- 1) Krywe – o powierzchni 515,37 ha, w tym w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska 425,15 ha. Rezerwat krajobrazowy, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych przełomowego fragmentu doliny Sanu pod pasmem Otrytu z wieloma interesującymi zbiorowiskami roślinnymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt, w tym m.in. węże Eskulapa.
- 2) Hulskie im. Stefana Myczkowskiego – o powierzchni 192,79 ha, jeden z ciekawszych rezerwatów leśnych w Bieszczadach. Chroni najlepiej zachowane starodrzewia buczyny karpackiej.
- 3) Śnieżycza wiosenna w Dwerniczku – o powierzchni 4,94 ha, jest to rezerwat florystyczny, ochroną objęto bardzo bogate stanowisko śnieżycy wiosennej *Leucoium vernum* w odmianie karpackiej oraz zbiorowiska łąkowe z bogatą florą gatunków chronionych i rzadkich.

Parki krajobrazowe:

- 1) Park Krajobrazowy Doliny Sanu — powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa 14 516,41 ha.

Obszary chronionego krajobrazu:

- 1) Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu — powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa 6 116,05 ha.

Obszary sieci Natura 2000:

- 1) PLC180001 „Bieszczady” — powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa 111 519,46 ha.

Pomniki przyrody:

- 1) przyrody ożywionej (149 drzew),
- 2) przyrody nieożywionej („Ściana skalna w Krywe”, „Szczyt góry Dwernik Kamień”).

Grunty byłych wsi - Krywe, Hulskie i Tworylne objęte są ochroną prawną w postaci tzw. „użytków ekologicznych”. Grunty wsi Krywe, Zespół cerkiewny w Hulskim oraz ruiny młyna wodnego w Hulskim objęte są formą ochrony przyrody jaką są zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Park Krajobrazowy Doliny Sanu wraz z Ciśniańsko-Wetlińskim Parkiem Krajobrazowym tworzą otulinę Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Dodatkowo wszystkie wymienione wyżej Parki stanowią polską część Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”.

W celu ochrony cennych przyrodniczo wartości Nadleśnictwo realizowało w minionym dziesięcioleciu szereg działań, m.in.:

- 2015 rok uczestnictwo w projekcie „Monitoring przestrzenny, zdrowotny i genetyczny wolnożyjącej populacji żubra w Bieszczadach”.
- 2017-2018 uczestnictwo w projekcie „Kompleksowy projekt ochrony żubra przez Lasy Państwowe”.
- 2019 uczestnictwo w projekcie pod nazwą „Kompleksowa ochrona żubra w Polsce” na lata 2019-2023.

W ramach tych projektów Nadleśnictwo dokonywało zakupu i wykładania karmy w okresie zimowym w ilości 130-160 ton rocznie. Koszono również polany śródleśne w ilości 15,00 ha, co przyczyniło się do zwiększenia naturalnej bazy pokarmowej, a co za tym idzie ograniczania szkód w środowisku leśnym. W roku 2024 kontynuowano finansowanie tych zadań z Funduszu Leśnego.

Dodatkowo w ramach zadań ochronnych w rezerwacie Krywe Nadleśnictwo Lutowiska corocznie kosi i odkrzacza łąki, co przyczynia się do odsłonięcia zarastających miejsc rozrodu węża Eskulapa.

Podczas obowiązywania PUL na lata 2015-2024 Nadleśnictwo Lutowiska wnioskowało o utworzenie stanowiska dokumentacyjnego przyrody nieożywionej dwóch jaskiń na południowo-wschodnim zboczu doliny Nasiczniańskiego Potoku.

W minionym dziesięcioleciu na zlecenie Nadleśnictwa Lutowiska zostały przeprowadzone weryfikacje stref ochrony ptaków pod kątem celowości ich dalszego utrzymania. Na podstawie przedstawionych raportów zniesione zostały strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania dla orlika krzykliwego (*Clanga pomarina*) i bociana czarnego (*Ciconia nigra*) w Leśnictwie Skorodne, orlika krzykliwego (*Clanga pomarina*) w Leśnictwie Lipie oraz bociana czarnego (*Ciconia nigra*) w Leśnictwie Dwerniczek. Zlikwidowano również strefy ochrony orła przedniego (*Aquila chrysaetos*) w Leśnictwie Hulskie.

Likwidacja ustalonych stref nastąpiła z powodu rozpadu gniazd lub złamaniu drzew, na których te gniazda były posadowione. Jednocześnie podczas obowiązywania PUL na lata 2015-2024 zostały ustalone strefy ochrony ostoi dla orła przedniego (*Aquila chrysaetos*) w Leśnictwie Tworylczyk oraz 3 strefy ochrony niedźwiedzia brunatnego (2 w Leśnictwie Dwernik i 1 w Leśnictwie Tworylczyk). Dodatkowo na terenie Nadleśnictwa Lutowiska utworzono na czas nieokreślony strefy ochrony ostoi i stanowisk grzybów objętych ochroną gatunkową puchlinki ząbkowanej w Leśnictwie Jawornik oraz 2 strefy granicznika płucnika (1 w Leśnictwie Jawornik oraz 1 w Leśnictwie Tworylczyk).

Obecnie na terenie Nadleśnictwa Lutowiska istnieją strefy ochronne:

- ptaków (orła przedniego, orlika krzykliwego oraz bociana czarnego),
- niedźwiedzia brunatnego (3 strefy),
- węża Eskulapa,
- granicznika płucnika (2 strefy),
- puchlinki ząbkowanej.

W latach 2015-2024 na wniosek Nadleśnictwa Lutowiska utworzono 137 nowych pomników przyrody ożywionej, a ochrona dla 7 drzew została zniesiona (3 szt. - dwa jałowce pospolite i jeden buk zwyczajny w Leśnictwie Chmiel oraz jałowiec pospolity w Leśnictwie Lipie ze względu na całkowity rozkład, a także jodła pospolita w Leśnictwie Polana, jarzęb pospolity w Leśnictwie Paniszczew i buk zwyczajny w Leśnictwie Skorodne). Ponadto podczas nowelizacji uchwały nr XXVII/156/98 Rady Gminy Lutowiska z dnia 17 czerwca 1998 r. pomnik przyrody nieożywionej "Wodospad Szepit na potoku Hylatym" znajdujący się fizycznie na gruntach Wód Polskich przeszedł pod zarząd Wójta Gminy Lutowiska.

Dodatkowo w 2024 r. na wniosek Nadleśnictwa Lutowiska Rada Gminy Lutowiska skorygowała granice użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych uchwałami: IV/34/2024 Rady Gminy Lutowiska z dnia 25 września 2024 r. oraz IV/35/2024 Rady Gminy Lutowiska z dnia 25 września 2024 r.

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją Ochrony Lasu strefy, rezerваты oraz pomniki przyrody podlegają monitoringowi prowadzonemu przez Nadleśnictwo.

XX. Edukacja leśna społeczeństwa

Program edukacji leśnej społeczeństwa dla Nadleśnictwa Lutowiska został opracowany na lata 2015-2024 zgodnie z Wytycznymi do tworzenia „Programu edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie”, stanowiących załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 9 maja 2003 r. w sprawie wytycznych prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych.

W ramach realizacji założeń Programu, do corocznych działań Nadleśnictwa zaliczyć należy:

- a) Zajęcia edukacyjne na ścieżce dydaktycznej „Szkółki Leśne w Smolniku”.
- b) Zajęcia edukacyjne prowadzone w siedzibie Nadleśnictwa Lutowiska: w sali edukacyjnej z wykorzystaniem pomocy edukacyjnych (np. tablic, zabawek edukacyjnych) i obecnych eksponatów (np. spreparowanych okazów zwierząt, zbiorów nasion, zbiorów owadów, próbek drewna) oraz w przylegającym do budynku nadleśnictwa arboretum stanowiącym kolekcję gatunków drzew i krzewów leśnych.
- c) Zajęcia i wycieczki terenowe prowadzone w lesie z wykorzystaniem obiektów turystycznych (pola turystyczne z wiatami, Żywy Zielnik przy budynku nadleśnictwa oraz ścieżki przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa Lutowiska).
- d) Spotkania edukacyjne w placówkach oświatowych różnego szczebla: przedszkolach, szkołach podstawowych i średnich, a także bibliotekach czy świetlicach szkolnych.
- e) Współpracę z organizacjami pozarządowymi np. współorganizacja biegu charytatywnego Dwernik Kamień Trail.
- f) Spacer z leśnikiem, tj. spotkanie i przejście lasem z omówieniem zagadnień związanych z gospodarką leśną.
- g) Spotkania z szerokim gronem odbiorców w trakcie wielu wydarzeń plenerowych, akcji okolicznościowych o charakterze kulturalnym, sportowym i rozrywkowym typu: Majówka Chreptiowska, Dzień Sportu w Lutowiskach, Pikniki Rodzinne z okazji Dnia Dziecka, Festiwal Sztuk w Czarnej, Kiermasz Bojkowski, Dzień Żubra i inne.
- h) Współpracę z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym (współorganizacja szkoleń dla przewodników)
- i) Udział w ogólnopolskich akcjach i kampaniach:

- Obchody Dnia Ziemi
- Sadzenie Lasu (#SadziMY)
- Sprzątanie Świata (#SprzątaMY)

j) Lokalne akcje i inicjatywy własne:

- współorganizowanie konkursu wiedzy przyrodniczo-matematycznej Ekomat w Zespole Szkół w Lutowiskach
- współorganizowanie konkursu ekologicznego w Szkole Podstawowej w Czarnej.
- zorganizowanie akcji sprzątania lasu
- współpraca z lokalnymi szkołami przy organizacji konkursu "O Bieszczadach wiem prawie wszystko"

XXI. Budownictwo oraz utrzymanie infrastruktury

W latach 2015-2024 Nadleśnictwo realizowało szereg zadań mających na celu poprawę infrastruktury leśnej dla potrzeb prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej w tym:

- budownictwa drogowego:

Lp.	Nr inw.	Nazwa drogi	Długość (m)
1.	242/31	Przebudowa drogi Sękowiec-Rajskie	3221
2.	242/211	Przebudowa drogi Czarna I odc. III	950
3.	242/21	Przebudowa drogi Chmiel-Otryt	700
4.	202/1049	Przebudowa drogi Rosolin-Paniszczew	3170
5.	220/1505	Budowa drogi leśnej Polana-Wydrne	453

- budownictwa kubaturowego:

Lp.	Nr inwentarza	Nazwa inw.	Ilość
1.	106/2	Przebudowa budynku kancelarii Leśnictwo Sękowiec	1 szt.
2.	106/2	Przebudowa instalacji linii telefonicznej Leśnictwo Sękowiec	1 szt.
3.	187/94	Modernizacja budynku archiwum	1 szt.
4.	168/42	Modernizacja ogrzewania Domku Myśliwskiego	1 szt.
5.	168/42	Modernizacja dachu na Domku Myśliwskim	1 szt.
6.	109/888	Budowa wiaty LKP Lasy Bieszczadzkie	1 szt.
7.	109/892	Budowa wiaty LKP Lasy Bieszczadzkie	1 szt.
8.	109/907	Budowa wiaty LKP Lasy Bieszczadzkie	1 szt.
9.	211/985	Budowa przydomowej oczyszczalni w Nasicznym	1 szt.

Lp.	Nr inwentarza	Nazwa inw.	Ilość
10.	109/1302	Budowa wiaty na drewno przy L-czówce Czarna	1 szt.
11.	109/1303	Budowa wiaty na drewno przy Kancelarii w Sękowcu	1 szt.
12.	109/1304	Budowa wiaty na drewno przy bud. LKP w Smolniku	1 szt.
13.	291/1264	Budowa schronu na sadzonki w L-ctwie Dwerniczek	1 szt.
14.	291/1262	Budowa schronu na sadzonki w L-ctwie Nasiczne	1 szt.
15.	291/1263	Budowa schronu na sadzonki w L-ctwie Rosochate	1 szt.
16.	149/15	Przebudowa ogrodzenia N-ctwa	1 szt.
17.	109/1394	Budowa wiaty na agregat prądotwórczy	1 szt.
18.	149/15	Termomodernizacja bud. aministracyjnego	1 szt.
19.	182/116	Przebudowa budynku gospodarczego L. Hulske	1 szt.
20.	165/72	Modernizacja kancelarii L-ctwo Jawornik	1 szt.
21.	132/111	Przebudowa budynku gospodarczego – budowa chłodni	1 szt.
22.	165/31	Modernizacja budynku Nadleśniczego	1 szt.
23.	291/232	Modernizacja odłowni – bramy z napędem przeb. ogrodzenia	1 szt.
24.	183/109	Przebudowa budynku gosp. edu. Na ścieżce LKP	1 szt.
25.	109/1522	Budowa altany na ścieżce „Wokół Lutowisk”	1 szt.
26.	165/72	Modernizacja kotłowni w Leśnictwie Jawornik	1 szt.
27.	109/1523	Budowa punktu obserwacyjnego	1 szt.
28.	291/1511 291/1512 291/1513	Budowa 3 tablic „Historia podkarpackich lasów 1944 r.”	3 szt.
29.	149/15	Modernizacja systemu alarmowego bud. Administracyjnego	1 szt.
30.	Inwestycja zakończona, ale nie przyjęta na stan brak nr inw.	Budowa podwójnej kancelarii dla L. Skorodne i L. Polana	1 szt.
31.		Budowa ogrodzenia kancelarii Skorodne-Polana	1 szt.
32.		Budowa dojazdu i placu postojowego kancelarii L. Skorodne i L. Polana	1 szt.
33.		Budowa wiaty na drewno L. Skorodne i L. Polana	1 szt.

- pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej:

Lp.	Nr inwentarza	Nazwa inw.	Ilość
1.	242/30	Przebudowa składu w Leśnictwie Polana	1 szt.
2.	220/235	Przebudowa składu w Leśnictwie Sękowiec	1 szt.
3.	220/248	Przebudowa składu w Leśnictwie Paniszczew	1 szt.
4.	220/218	Przebudowa składu w Leśnictwie Dwernik	1 szt.
5.	220/234	Przebudowa składu w Leśnictwie Jawornik	1 szt.
6.	242/162	Przebudowa dróg dojazdowych i placów Lutowiska	1 szt.
7.	243/188	Przebudowa składu w Leśnictwie Dwernik	1 szt.
8.	220/222	Przebudowa składu przy drodze 220/222	1 szt.
9.	224/1335	Zabudowa brzegowa skarpy rz. San	1 szt.

Lp.	Nr inwentarza	Nazwa inw.	Ilość
10.	220/880	Przebudowa składu I w Leśnictwie Jawornik	1 szt.
11.	220/223	Przebudowa składu w Leśnictwie Chmiel	1 szt.
12.	220/239	Przebudowa składu I w Leśnictwie Rosochate	1 szt.
13.	211/986	Budowa studni wierconej Zatwarnica	1 szt.
14.	109/1044, 109/1045, 109/1046, 109/1047, 109/1198, 109/1199, 109/1200, 109/1287, 109/1288, 109/1289, 109/1295, 109/1506, 109/891, 109/902, 109/902	Budowa ambon myśliwskich	15 szt.
15.	211/918	Budowa studni w Olchowcu - kwatery	1 szt.
16.	220/932	Budowa ścieżki LKP „Rajskie”	3221 m
17.	242/21 242/30 242/37 242/184	Przebudowa przepustów w ciągu dróg w ramach MRG	4 szt.
18.	242/28	Przebudowa składu drewna w ciągu drogi nr 242/28 (Sękowski)	1 szt.
19.	220/1336	Budowa zjazdu do L. Hulske	180 m
20.	220/1050	Przebudowa składu drewna w ciągu drogi Hulske 2	1 szt.
21.	od 224/1437 do 224/1471	Budowa brodu MRG	35 szt.
22.	291/1514 291/1515 291/1516 291/1517 291/1518 291/1519 291/1520 291/1521	Budowa 8 tablic na ścieżce „Wokół Lutowisk”	8 szt.
23.	291/1498 291/1499 291/1500 291/1501 291/1502	Budowa tablic o tematyce zw. Z okresem Wielkiej Wojny	5 szt.
24.	242/13	Przebudowa drogi dojazdowej i placu postojowego do Nadleśniczówki	1 szt.
25.	291/901	Budowa ogrodzenia w Sękowcu Leśnictwo Łowieckie	1 szt.

Ponadto Nadleśnictwo Lutowiska realizowało „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich”.

W ramach Projektu Nadleśnictwo Lutowiska zrealizowało trzy zadania obejmujące;

- przebudowę przepustów na obiekty łukowe o większym świetle:
- zabudowę skarpy brzegowej rzeki San w leśnictwie Sękowiec:
- zabudowę użytkowanych szlaków zrywkowych - budowa brodów.

Łącznie liczba zrealizowanych obiektów 50 sztuk.

Wydatki kwalifikowalne wyniosły 3 362 177,74 zł.

Nadleśniczy

Jan Podraza

Elektronicznie podpisany
przez Jan Podraza
Data: 2025.01.30
07:16:04 +01'00'

2.2. Koreferat wykonawcy planu

KOREFERAT

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu

do „Analizy gospodarki leśnej

w minionym okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2024 r.

w Nadleśnictwie Lutowska

1. Zmiany w stanie posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Lutowiska wg stanu na 01.01.2015 r. wynosiła 20 640,31 ha. W latach 2015-2024 powierzchnia lasów zwiększyła się o 32,95 ha, powierzchnia gruntów nieleśnych zmalała o 21,90 ha. Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa w analizowanym okresie zmniejszyła się o 8,37 ha.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian powierzchniowych w Nadleśnictwie w minionym okresie gospodarczym.

Powierzchniowe zestawienie zmian w Nadleśnictwie Lutowiska

Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2015 r.	Stan obecny	Różnica
1	2	3	4
I. Lasy	19460,44	19493,39	+32,95
I.1 Grunty zalesione	19025,52	18981,04	-44,48
I.2 Grunty leśne nie zalesione	256,16	336,71	+80,55
I.3 Grunty leśne związane z gospodarką leśną	178,76	175,64	-3,12
II. Grunty nieleśne	1179,87	1138,55	-21,90
Ogółem	20640,31	20631,94	-8,37

Przyczyny zmian powierzchniowych przedstawił Nadleśniczy w „Referacie...”. Zmniejszyła się powierzchnia ogólna oraz leśna i gruntów nieleśnych.

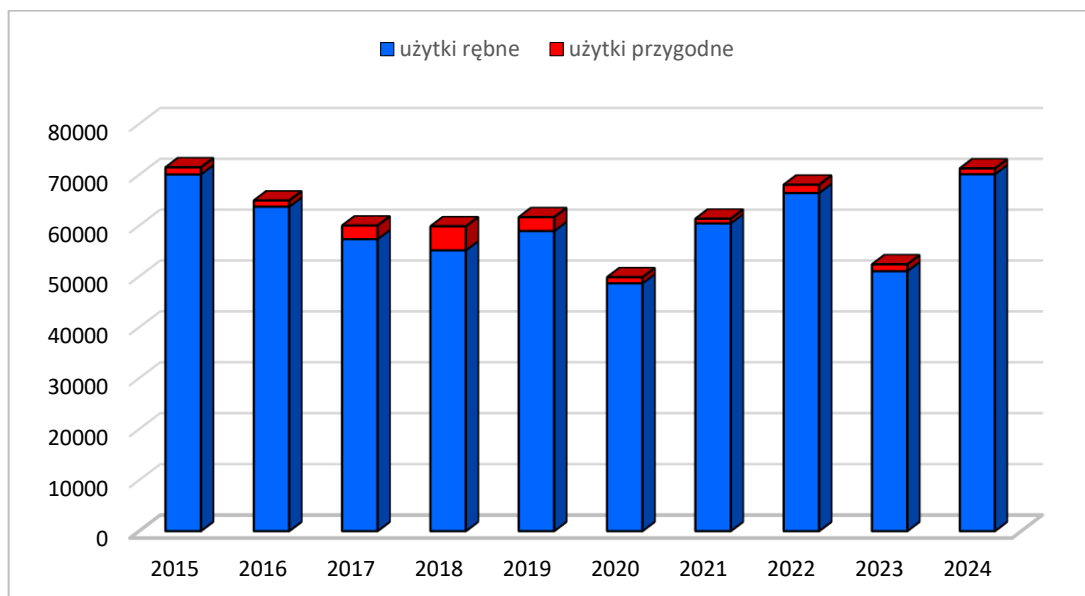
2. Ocena użytkowania głównego

2.1. Użytkowanie rębne

Rozmiar wykonanego użytkowania rębego i przedrębego w ubiegłym okresie gospodarczym i porównanie go z planem u.l. zawiera tabela nr IX zamieszczona w „Referacie...”. Zakres wykonania planu użytków rębnych przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Lutowiska
	% wykonania
Etat powierzchniowy (z użytkami przygodnymi)	91,21
Etat miąższościowy (z użytkami przygodnymi)	99,16

Niepełna realizacja etatu powierzchniowego i miąższościowego, wynika głównie z potrzeb hodowlanych związanych z przebudową drzewostanów oraz bardziej intensywnych cięć odślaniających młode pokolenie. Dodatkowo wiązała się z usuwaniem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.

Kierunki działań Nadleśnictwa w zakresie realizacji planu użytkowania głównego, należy ocenić pozytywnie, w ramach tych prac uzyskano:

- dobry stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów,
- bardzo dobry stan upraw i młodników,
- poprawę struktury gatunkowej drzewostanów,
- poprawę stopnia zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem,
- zinwentaryzowanie drzewostanów o budowie przerębowej na powierzchni 489,98 ha i wielopiętrowych na powierzchni 284,97 ha.

Należy jednak mieć na uwadze konieczność użytkowania rębego, z powodu:

- odślaniania młodego pokolenia,
- starzenia się drzewostanów.

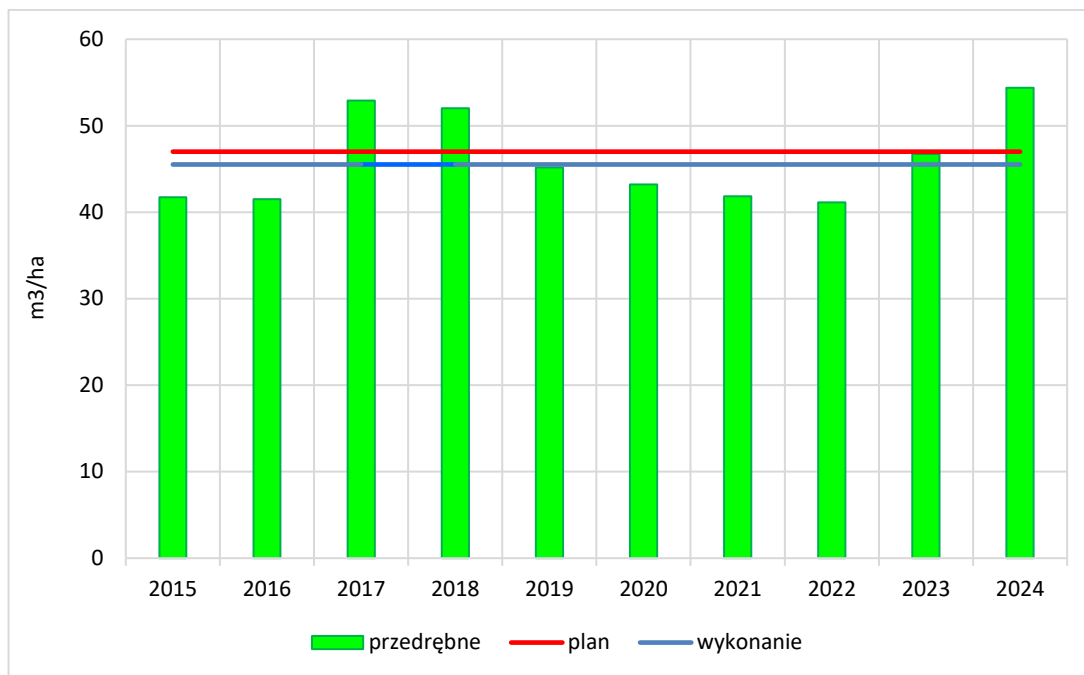
2.2. Użytkowanie przedrębne

Wykonanie planu użytków przedrębnych wg kategorii cięć przedstawia tabela:

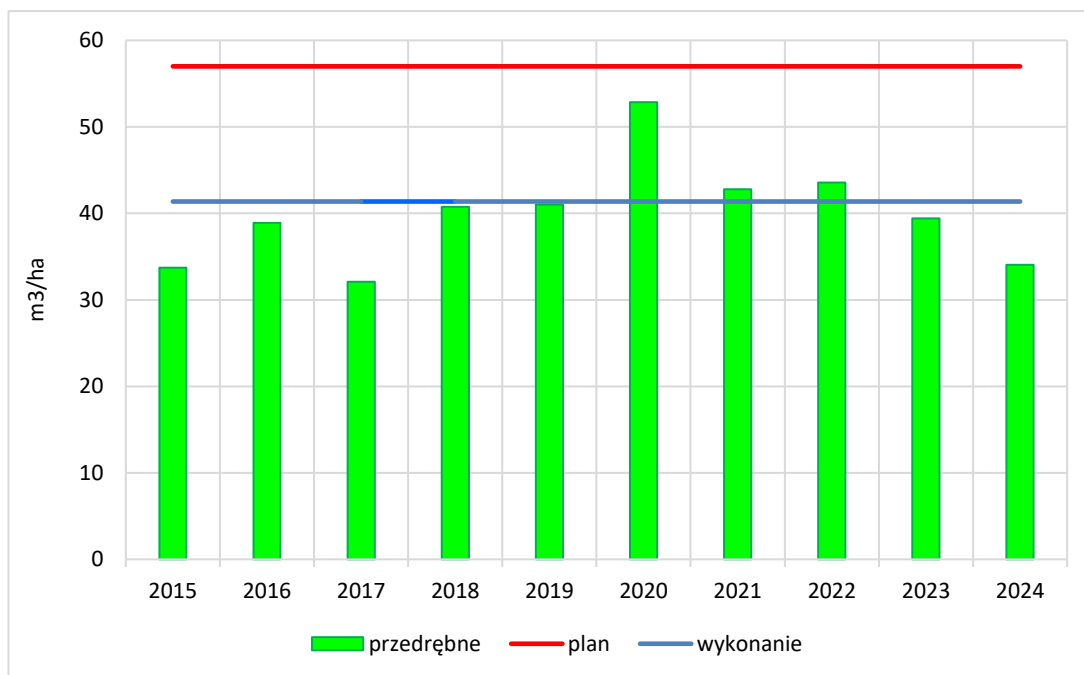
Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Lutowiska
	[%] wykonania
Czyszczenia późne CPP	
Etat powierzchniowy	100,00
Etat miąższościowy	100,00
Trzebieże wczesne i późne (TW + TP) z użytkami przygodnymi	
Etat powierzchniowy	99,35
Etat miąższościowy	89,76
Razem użytki przedrębne (z użytkami przygodnymi)	
Etat powierzchniowy	99,35
Etat miąższościowy	89,76

Realizacja etatu powierzchniowego w wysokości 99,35% wynika z konieczności intensywniejszych cięć w drzewostanach do tej pory nieużytkowanych, niedostępnych i konieczności mechanizacji prac, a tym samym konieczności założenia gęstszej sieci szlaków zrywkowych. Uzyskano wskaźnik intensywności cięć przedrębnych (wraz z przygodnymi) na poziomie 45,74 m³/ha (netto) przy planowanych 47 m³/ha dla obrębu Lutowiska i 41,45 m³/ha (netto) przy planowanych 57 m³/ha dla obrębu Dwernik.

Wykonany wskaźnik intensywności cięć przedrębnych wynika z rzeczywistych potrzeb pielęgnacyjnych lasu.

Wskaźnik intensywności cięć przedrębnych Obręb Lutowiska

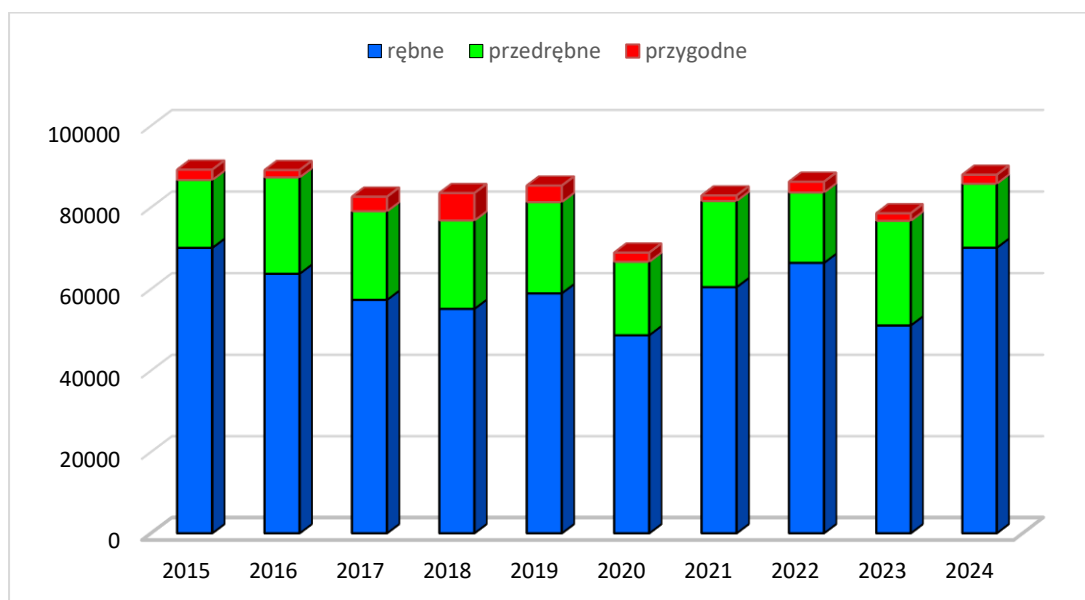

Wskaźnik intensywności cięć przedrębnych Obręb Dwernik

W trakcie prac inwentaryzacyjnych zaobserwowano w niektórych przypadkach zbyt intensywne cięcia pielęgnacyjne w bliskorębnych drzewostanach bukowych, skutkujące nadmiernym prześwietleniem drzewostanu, a w konsekwencji pojawieniem się liczego odnowienia, którego udział wymusił zaliczenie tych drzewostanów do klasy odnowienia pomimo jeszcze młodego wieku (IV klasy wieku).

2.3. Użytki główne

Pozyskanie użytków głównych w Nadleśnictwie, ustalone w planie u.l. na 10-lecie 2015-2024, zostało zrealizowane 91,21% w wymiarze powierzchniowym oraz w 96,56% w wymiarze miąższościowym przy udziale użytków przygodnych wynoszącym 3,12% w użytkowaniu rębnym oraz 4,73% w użytkowaniu przedrębnym.

Wykres pozyskania użytków głównych w V rewizji

Kierunki działań Nadleśnictwa w zakresie realizacji planu użytkowania głównego, należy ocenić pozytywnie. W ramach tych prac uzyskano:

- dobry stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów,
- bardzo dobry stan upraw i młodników,
- poprawę struktury gatunkowej drzewostanów,
- poprawę stopnia zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem,
- wyodrębnienie drzewostanów o budowie przerębowej 498, 26 ha,
- wysoki udział powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia.

Należy jednak mieć na uwadze zmniejszenie użytkowania rębnego, z powodu:

- przebudowy drzewostanów,
- sytuacji politycznej w kraju,
- starzenia się drzewostanów,
- zwiększanie się ilości drewna martwego.

3. Ocena zagospodarowania lasu

3.1 Hodowla lasu

Szczegółowe wykonanie zadań z zakresu hodowli przedstawia tabela X zamieszczona w „Referacie ...”.

Spśród zaplanowanych 1 135,08 ha odnowień na powierzchniach pod osłoną, wykonano 1045,52 ha, tj. 92,11% planu.

Poprawki i uzupełnienia wykonano na 15,26 ha. Nie były palowane w PUL na lata 2015-2024 r.

Pielęgnowanie upraw zostało wykonane na powierzchni 1 061,90 ha, co stanowi 97,66% względem planowych 1 087,34 ha.

Natomiast pielęgnacje młodników zrealizowano na powierzchni 2 713,36 ha, co stanowi 101,24% planu. Stopień realizacji zabiegów wynika przede wszystkim z bieżącej weryfikacji aktualnego stanu na gruncie oraz stwierdzonych potrzeb pielęgnacyjnych.

Melioracje agrotechniczne wykonano w 66,14% planu, uwzględniono rzeczywiste potrzeby na gruncie (805,67 ha).

3.2. Baza nasienna i szkółkarstwo

W zakresie selekcji i zachowania zasobów genowych, Nadleśnictwo realizowało „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na terenie RDLP w Krośnie na lata 2011-2035”.

Nadleśnictwo posiada trzy wyłączone drzewostany nasienne. Bukowy o powierzchni 20,14 ha uznany w 1998 roku oraz dwa jodłowe o powierzchni 21,29 ha i 13,97 ha, również uznane w 1998 r., 18 gospodarczych drzewostanów nasiennych: 8 bukowych, 9 jodłowych i 1 jaworowy o łącznej powierzchni 474,53 ha, 24 drzewa mateczne (17 sztuk buka i 7 sztuk jodły).

W Nadleśnictwie znajduje się jedna uprawa rozproszona i 6 bloków upraw pochodnych.

Na chwilę obecną Nadleśnictwo nie prowadzi gospodarki szkółkarskiej, a materiał sadzeniowy zamawia w wyspecjalizowanych szkółkach, głównie w granicach RDLP Krosno.

3.3. Ocena zmian stanu i wielkości zasobów drzewnych

W wyniku prowadzonej w minionym 10-leciu gospodarki leśnej nastąpiła poprawa najważniejszych parametrów odnoszących się do stanu i wielkości zasobów leśnych Nadleśnictwa, to jest:

- znaczna poprawa stopnia zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem,
- utrzymanie wysokiego poziomu drzewostanów w klasie odnowienia,
- dobry stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów,
- bardzo dobry stan upraw i młodników,
- poprawa struktury gatunkowej drzewostanów,
- zmniejszenie zapasu i średniej zasobności drzewostanów,
- wzrost średniego wieku.
- wzrost zapasu drzew martwych.

3.4. Jakość upraw i młodników

Stopień pokrycia przez młode pokolenie w drzewostanach w klasie odnowienia i do odnowienia, jak również w uprawach i młodnikach po rębni złożonej zestawiono poniżej.

Wyszczególnienie	Uprawy i młodniki na powierzchniach otwartych
Powierzchnia [ha]	10,30
Powierzchnia upraw zgodnych ze składem pożądanym [%]	100,00

Wyszczególnienie	KO
Powierzchnia [ha]	7896,31
Przeciętne pokrycie [%]	54,80
Przeciętna jakość hodowlana	12

Wyszczególnienie	Uprawy i młodniki po rębni złożonej
Powierzchnia	1266,61
Przeciętne zadrzewienie [%]	78,00
Przeciętna jakość hodowlana	12

Stan i jakość odnowień podokapowych oraz upraw i młodników należy uznać za bardzo dobry.

W toku prac urzędzeniowych stwierdzono:

- brak upraw przepadłych,
- bardzo dobry stan odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, co jest również wynikiem stosowania skutecznych metod zabezpieczeń upraw i młodników przed szkodami od zwierzyny płowej.

4. Stan zdrowotny i sanitarny lasu

Stan sanitarny i zdrowotny lasów Nadleśnictwa Lutowiska jest dobry. Złożona struktura gatunkowa drzewostanów powoduje, że nie zachodzi potrzeba stosowania zabiegów zwalczających szkodniki. W okresie mijającego dziesięciolecia pozyskano łącznie ponad 44 tys. m³ posuszu, złomów i wywrotów w cięciach planowych i przygodnych, co stanowi 5,57% w stosunku do pozyskanej grubizny. Blisko 89% masy stanowią wywroty i złomy powstające głównie na skutek silnych wiatrów.

Metody zapobiegania i ochrony drzewostanów przed szkodliwym działaniem czynników biotycznych stosowane przez Nadleśnictwo okazały się skuteczne.

5. Ochrona przeciwpożarowa

Podobnie jak w poprzednim okresie gospodarczym, lasy Nadleśnictwa Lutowiska zakwalifikowano do III kategorii zagrożenia pożarowego.

6. Gospodarka łowiecka oraz użytkowanie uboczne

Zagadnienia dotyczące gospodarki łowieckiej zostały szczegółowo omówione w „Referacie...”.

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Lutowiska funkcjonują obecnie dwa obwody łowieckie - wyłączony nr 216 pk, stanowiący Ośrodek Hodowli Zwierzyny oraz wydzierżawiony nr 217 pk przez Koło Łowieckie „GAWRA” w Lutowiskach. Cały teren nadleśnictwa leży w Łowieckim Rejonie Hodowlanym nr I „Bieszczady Wschodnie”.

Gospodarowanie populacjami zwierzyny prowadzone jest zgodnie z Wieloletnimi Łowieckimi Planami Hodowlanymi (obowiązującymi od 2023 do 2033 roku), zatwierdzonymi przez Dyrektora RDLP w Krośnie.

7. Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody

Nadleśnictwo realizowało wytyczne zawarte w „Programie ochrony przyrody” oraz podejmowało działania z zakresu ochrony przyrody realizowane w oparciu o zapisy Ustawy o lasach i Ustawy o ochronie przyrody. Szczegóły omówione zostały w „Referacie Nadleśniczego...”.

8. Wnioski

Ubiegły okres gospodarczy w Nadleśnictwie Lutowiska cechuje:

- kontynuacja regulacji i zmiany składu gatunkowego drzewostanów, w ramach użytkowania rębego, przedrębnego i przebudowy,
- skutecznie prowadzone zadania z zakresu: hodowli lasu, ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, ochrony przyrody i edukacji leśnej społeczeństwa.

Na podstawie inwentaryzacji lasu i zasobów drzewnych stwierdzono:

- bardzo dobry stan upraw i młodników,
- znaczą poprawę zgodności składów gatunkowych drzewostanów z siedliskiem,
- wzrost zapasu drzew martwych,
- spadek zapasu i średniej zasobności drzewostanów.

Aktualny stan zasobów drzewnych daje podstawy do:

- nieznacznego zmniejszenia zadań z zakresu użytkowania rębego i przedrębnego,
- utrzymania wielofunkcyjnego charakteru lasów i ochrony walorów przyrodniczych.

Opracował:

Kierownik Pracowni KU1
BULiGL O/Przemysł

mgr inż. Andrzej Równicki

2.3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu

Referat
kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie
na Naradę Techniczno-Gospodarczą
w Nadleśnictwie Lutowiska
Dotyczy projektu planu urządzenia lasu
na lata 2025 - 2034

Muczne, 7 listopada 2024 r.

Dane dotyczące 2024 roku zostały zaktualizowane po ich zatwierdzeniu na koniec stycznia 2025 r.

1. Skrócona charakterystyka warunków przyrodniczych

Lasy Nadleśnictwa Lutowiska wg. obowiązującej w LP regionalizacji przyrodniczo-leśnej, położone są w Krainie VIII Karpackiej, mezoregionie: Bieszczadów Niskich i Bieszczadów Wysokich. Teren na którym leżą lasy nadleśnictwa to teren górski, w którym dominują krajobrazy gór średnich i wysokich, zbudowanych ze skał fliszowych. Obszar Nadleśnictwa Lutowiska pod względem wysokości n.p.m. zawiera się w przedziale od 417 do 1041 m. n.p.m. W ujęciu hydrologicznym rzez obszar Nadleśnictwa przebiega europejski dział wodny, rozdzielający zlewnię Bałtyku i Morza Czarnego. Zdecydowana większość obszaru należy do zlewni Morza Bałtyckiego i dorzecza następujących rzek: Wisły (ciek I rzędu) i Sanu (ciek II rzędu). Zlewnie Morza Czarnego stanowi niewielki fragment Nadleśnictwa w zlewni Dniestru. Gęstość sieci rzecznej jest duża, choć głównie budują ją małe ciek (potoki, strumienie) płynące urwistymi wąwozami lub dolinami.

Pod względem klimatycznym (wg regionalizacji klimatycznej E. Romera) obszar nadleśnictwa w strefie klimatu pochodzenia atlantyckiego, rejonu klimatycznego górskiego i podgórskiego. Średnia roczna temperatura powietrza w ostatnim 10 -ciu leciu wyniosła 8,6 °C, a długość okresu wegetacyjnego od 215 do 195 dni. Częste spóźnione i wczesne przymrozki utrudniają prowadzenie prac odnowieniowych. Średnie roczne sumy opadów wykazują duże zróżnicowanie, a zależne są od ukształtowania terenu, wysokości nad poziomem morza.

Podłoże geologiczne stanowią utwory kredowe i trzeciorzędowe, czyli tzw. flisz karpacki, są to grubo i średnioławicowe, małowapniste piaskowce z wkładkami łupków marglistych. Zdecydowanie przeważają gleby brunatne, które zajmują 99,1% powierzchni lasów nadleśnictwa, występują głównie w podtypie brunatnych kwaśnych (60,3%) oraz gleb brunatnych wyługowanych (36,8%).

Ogółem w nadleśnictwie opisano 5 typów siedliskowych lasu, zdecydowanie dominuje siedlisko LGśw – 95,5%, następnie LGw – 3,0%, LMGśw – 1,0% pozostałe typy siedliskowe OLJG, LłG zajmują łącznie poniżej 1 % pow. lasów.

Udział powierzchniowy głównych lasotwórczych gatunków panujących jest następujący:

Bk – 40 %, Jd – 27%, Olsz – 14 %, Św – 9%, So – 2 %, Gb – 3 %, Jw – 2 %, Md – 2%, Brz – 2%, inne – 1 %. Średni wiek drzewostanów w nadleśnictwie wynosi 77 lat, a średnia zasobność 232 m³/ha.

Zasięg terytorialny nadleśnictwa wynosi 274 km², a powierzchnia ogółem wynosi 20 631,94 ha w tym grunty nie zaliczane do lasów – 1138,55 ha. Większość (90%) gruntów nadleśnictwa skupiona jest w 2 większych kompleksach o powierzchni ponad 2000 ha. Nadleśnictwo Lutowiska podzielone jest na 2 obręby leśne i 14 leśnictw.

2. Uszkodzenia powodowane przez czynniki abiotyczne (tab. 1)

Występowanie uszkodzeń lasu powodowanych przez czynniki abiotyczne w ostatnim dziesięcioleciu nie miało istotnego wpływu na prowadzenie gospodarki leśnej oraz kondycję drzewostanów w Nadleśnictwie Lutowiska. Głównymi czynnikami abiotycznymi powodującymi uszkodzenia w drzewostanach nadleśnictwa w okresie 2015-2024 były **wysokie i niskie temperatury**, sumaryczna pow. 1474,82 ha w tym: oparzenia wystąpiły na pow. 17,60 ha, a zmrożenia na pow. 1457,22 ha (największe szkody w latach: 2017 r., pow. 168,36 ha i 2020 r. pow. 1260,56 ha). Zdecydowana większość uszkodzeń od niskich temperatur (ok. 92%) wystąpiła w uprawach i młodnikach. Przymrozki w uprawach i młodnikach uszkadzały wykształcające się liście i przyrosty bieżące pędów. Wpływ jaki wywarły przymrozki na jakość odnowień będzie można ocenić dopiero po pewnym czasie. Najbardziej wrażliwe na deformację pokroju są odnowienia bukowe. W omawianym okresie gospodarczym zdarzyły się również lata z niedoborem opadów deszczu skutkujące **obniżeniem poziomu wód gruntowych** i wpływające na ogólną kondycję zdrowotną lasu. Uszkodzenia istotne spowodowane bezpośrednim wpływem suszy nie wystąpiły na dużych powierzchniach (odnotowana w 2018 r. na pow. 1,62 ha). W wyniku **oparzeń** (zgorzel słoneczna) w 2017 r. uszkodzone zostały drzewostany na powierzchni 17,60 ha.

Tabela 1. Występowanie uszkodzeń od czynników abiotycznych na terenie Nadleśnictwa Lutowiska w latach 2015-2024 według formularza nr 4 IOL „Kwestionariusza występowania uszkodzeń spowodowanych przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne oraz chorób drzew leśnych spowodowanych przez grzyby patogeniczne i wykonanych zabiegów ochronnych”

Rok	Zakłócenie stosunków wodnych [ha]			Niskie i wysokie temperatury [ha]			Wiatr [ha]	Śnieg (ha)
	podtopienia i zalania	obniżenie poziomu wód, susza	łącznie	oparzenia (zgorzel słoneczna)	zmrożenia, zwarzenia	łącznie		
2015	-	-	0	-	-	0	-	-
2016	-	-	0	-	-	0	-	-
2017	-	-	0	17,60	168,36	185,96	-	-
2018	-	1,62	1,62	-	-	0	0,60	-
2019	-	-	0	-	-	0	-	-
2020	-	-	0	-	1260,56	1260,56	-	-
2021	-	-	0	-	-	0	-	-
2022	-	-	0	-	8,40	8,40	-	-
2023	-	-	0	-	-	0	-	0,50
2024	-	-	-	-	19,90	19,90	-	-

W dojrzałych drzewostanach w 2018 roku na powierzchni 0,60 ha odnotowano **uszkodzenia spowodowane przez silne wiatry**. W pozostałych latach

również występowały szkody powodowane przez wiatr, jednak na ogół miały one charakter rozproszony, a złomy i wywroty nie stanowiły dużej miąższości.

W uprawach i młodnikach w 2023 r. zarejestrowano **uszkodzenia od śniegu** na niewielkiej powierzchni 0,50 ha.

Tabela 2. Zestawienie pozyskania złomów i wywrotów w latach 2015-2024 wg. danych z „Wykazów posuszu, złomów i wywrotów pozyskanych w m³” – Formularz nr 17 IOL

Rok	Złomy i wywroty [m ³]			Udział złomów i wywrotów w pozyskaniu grubizny [%]	Udział złomów i wywrotów w cięciach sanitarnych i przygodnych [%]
	gatunków iglastych	gatunków liściastych	łącznie		
2015	2 174	867	3 040	3,41	84,64
2016	1 475	619	2 094	2,35	79,32
2017	4 109	1 639	5 748	6,96	91,11
2018	6 261	2 411	8 672	10,38	90,54
2019	2 947	2 810	5 758	6,75	89,67
2020	2 476	1 157	3 633	5,27	90,26
2021	1 856	688	2 543	3,07	90,92
2022	1 679	1 631	3 310	3,84	91,41
2023	1 460	1 495	2 955	3,76	96,02
2024	1 474	1 168	2 642	3,00	76,69
Ogółem	25 910	14 485	40 395	4,84	88,77

Analizując dane z ostatnich 10-ciu lat (tab. 2) dotyczące użytkowania przygodnego (złomy i wywroty) oraz zestawienia Formularz nr 4 IOL w Nadleśnictwie Lutowskiego można stwierdzić, że poza rokiem 2018 nie odnotowano istotnych szkód od silnego wiatru ani w wymiarze powierzchniowym, ani w miąższościowym.

W omawianym okresie gospodarczym (2015 – 2024) pozyskanie złomów i wywrotów było niskie i wynosiło rocznie od 2 094 m³ do maksymalnie 8 672 m³ w roku 2018, w którym udział złomów i wywrotów w ogólnej miąższości pozyskanej grubizny przekroczył 10%. Średnioroczne pozyskanie złomów i wywrotów wyniosło ok. 4040 m³, a udział użytków przygodnych w ogólnym pozyskaniu grubizny był niski i wyniósł 4,84%.

3. Występowanie chorób infekcyjnych i roślin półpasożytniczych (tab.3)

Wśród chorób infekcyjnych w omawianym okresie na największej powierzchni odnotowano uszkodzenia spowodowane przez raka jodły (rdzę jodły i goździkowatych). Corocznie rejestrowano uszkodzenia, spełniające kryteria

rejestracji, na powierzchni w przedziale od 762,69 ha (w 2024 r.) do 1685,99 ha (w 2017 r.). Znaczna część uszkodzeń spowodowanych przez raka jodły jest rejestrowana w uprawach i młodnikach jodłowych (ok. 21 %). Mając na uwadze duży udział powierzchniowy jodły w drzewostanach nadleśnictwa (ok. 25 %), rak jodły może stanowić zagrożenie dla zdrowotności jedlin i realizacji celów hodowli lasu. Występowanie raka jodły w odnowieniach często powoduje wrastanie rakowatych pędów („czarcich mioteł”) w strzały przyrastających na grubość drzew. Powstawanie raków drzewnych na strzałach obniża wytrzymałość drewna. Porażone jodły łatwo ulegają złamaniu przez wiatr i okiść oraz zakażeniu grzybami rozkładającymi drewno. W uprawach i odnowieniach naturalnych, wskazane jest usuwanie („sekatorowanie”) czarcich mioteł położonych w sąsiedztwie strzał jodełek popieranych podczas zabiegów pielęgnacyjnych. Celem zabiegu nie jest zwalczanie raka jodły w ogóle (brak jest możliwości zapobiegania nowym infekcjom), ale dążenie do ochrony drzew przyszłościowych przed nisko położonymi rakami drzewnymi powstającymi w miejscu wrośnięcia czarciej miotły w pień.

W drzewostanach jodłowych starszych klas wieku, w ramach prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych, należy ograniczać liczbę drzew porażonych przez raka jodły, z rakami na strzałach. W pierwszej kolejności usuwane winny być jodły z rozległymi, nisko położonymi na strzale rakami. Zabiegi takie wzmocnią stabilność mechaniczną pielęgnowanych drzewostanów.

Inną przyczyną uszkodzeń notowanych w uprawach i młodnikach jodłowych jest zamieranie bieżących przyrostów pędów jodły. Choroba skutkuje zamieraniem tegorocznych pędów w okresie ich rozwoju. Często objawy bywają mylone z uszkodzeniami powodowanymi przez przymrozki późne. Porażeniu drzew sprzyja wilgotna i ciepła pogoda. Zamieranie obejmuje zwykle tylko pędy boczne, ale w warunkach sprzyjających chorobie, może obejmować także pędy wierzchołkowe nawet kilkunastoletnich drzew, prowadząc do powstawania wielowierzchołkowych form pokrojowych. Uszkodzenia pędów bocznych są zwykle regenerowane bez konsekwencji dla wzrostu i pokroju jodeł. Zamieranie tegorocznych pędów jodły stwierdzane było w uprawach i młodnikach Nadleśnictwa Lutowiska na sumarycznej powierzchni 15,84 ha (w 2019 r. – 7,42 ha i 2020 r. – 7,42 ha).

Rak modrzewia był sprawcą uszkodzeń rejestrowanych w drzewostanach z udziałem modrzewia na sumarycznej powierzchni 243,28 ha, a najbardziej znaczące uszkodzenia odnotowano w 2016 roku (58,62 ha). Choroba, której sprawcą jest grzyb *Lachnellula wilkommii*, może skutkować zamieraniem modrzewi. Objawia się to stopniowym zasychaniem gałęzi, przy czym najdłużej żywy pozostaje odcinek najbliższy pnia. W ostatniej fazie choroby, po obumarciu długopędów, krótkopędy z asymilującymi i transpirującymi igłami pojawiają się bezpośrednio na strzale. Na zainfekowanych długopędach obserwować można rakowate zgrubienia, które w przypadku wystąpienia na strzale mogą przekształcać się w otwarte raki drzewne

(toksyny grzyba spowalniają osiągnięcie dojrzałości zimowej przez tyko i tkanki zabliźniające, które uszkodzone przez mrozy wykruszają się i powstaje otwarta rana, poszerzająca się corocznie o przemrożony wał zasklepowy).

Procesem chorobowym, który od wielu lat eliminuje jesion ze składu gatunkowego drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Lutowiska jest zamieranie jesionu, którego głównym sprawcą jest grzyb *Chalara fraxinea* (*Hymenoscyphus fraxineus*). Szkody w drzewostanach z udziałem jesionu w omawianym okresie gospodarczym zarejestrowano sumarycznie na powierzchni 643,85 ha, a największą powierzchnię uszkodzeń odnotowano w 2016 r. – 154,65 ha. Z uwagi na brak metod ochrony jesionu przed sprawcą zamierania, postępowanie sanitarne ogranicza się do usuwania drzew obumierających. Ze względu na niewielki udział jesionu (ok. 1 %) w drzewostanach nadleśnictwa choroba ta nie ma znaczenia gospodarczego, jednak zubaża różnorodność gatunkową drzewostanów szczególnie na siedliskach i mikrosiedliskach wilgotnych.

Cechą wspólną drzewostanów dotkniętych zamieraniem olszy jest ich pochodzenie. Są to drzewostany olszy szarej na gruntach porolnych, najczęściej powstałe z samosiewu. Zjawisko zamierania olszy w omawianym okresie 2015-2024 było rejestrowane na sumarycznej powierzchni 692,41 ha. Największą powierzchnię odnotowano w roku 2016 r. – 136,57 ha, a w ostatnich latach są to mniejsze powierzchnie - ok. 40 ha (w 2024 r. 41,62 ha). Drzewostany porolne (samosiewy) z olszą szarą występują obecnie na zdecydowanie mniejszej powierzchni, liczne dawniej drzewostany olszy szarej zostały już w większości przebudowane.

W lasach Nadleśnictwa Lutowiska huby pniowe są jednym ze stałych zagrożeń stanu zdrowotnego drzewostanów. W omawianym 10-leciu, przeważały zahubione drzewa liściaste odnotowywane na sumarycznej powierzchni 5 773,79 ha (dotyczy to głównie drzewostanów bukowych). Największą powierzchnię spełniającą kryterium rejestracji w formularzu nr 4 odnotowano w 2015 roku (912,67 ha). Zahubione drzewa iglaste wykazano na sumarycznej powierzchni 4 430,91 ha. Choroby te ujawniają się niekiedy po kilkudziesięciu latach utajonego przebiegu, przeważnie w drzewostanach o zaawansowanym wieku, wykazujące już naturalne, fizjologiczne osłabienie żywotności.

Zahubione drzewa iglaste i liściaste posiadają zwiększoną podatność na złamanie powstające w następstwie oddziaływania niekorzystnych czynników abiotycznych, głównie wiatru i śniegu. W celu zachowania bezpieczeństwa powszechnego, drzewa ze zgniliznami wewnętrznymi strzał i kłód winny być usuwane w celu ustabilizowania drzewostanów. Na etapie zabiegów hodowlanych należy regulować liczbę drzew podatnych na złamanie, pozostawiając jednak egzemplarze o walorach biocenotycznych, nie stwarzające zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia.

W ostatnich 2 latach w nadleśnictwie odnotowano również na niewielkich powierzchniach występowanie jemioty na jodle. Sumaryczna powierzchnia drzewostanów porażonych przez jemiotę wyniosła 1,51 ha. Z uwagi na dużą dynamikę rozprzestrzeniania się jemioty, rosnącą liczebność ptactwa roznoszącego nasiona i sprzyjające jemiole zmiany klimatyczne, prawdopodobne jest w przyszłości nasilanie się negatywnego wpływu tego półpasożyta na stan zdrowotny drzewostanów jodłowych nadleśnictwa. W przedłużających się okresach niedoboru opadów deszczu jemioła staje się czynnikiem mogącym obniżyć żywotność drzew lub przyczynić się do ich zamierania, a także sprzyjać zasiedlaniu przez szkodniki wtórne. Nieliczne jeszcze występowanie jemioty na terenie nadleśnictwa daje szansę na skuteczne przeciwdziałanie i ograniczanie bazy nasiennej półpasożyta.

Tabela 3. Występowanie uszkodzeń od patogenów grzybowych na terenie

[illegible]

4. Występowanie szkodliwych gatunków owadów

W Nadleśnictwie Lutowiska w ostatnim dziesięcioleciu, w grupie szkodliwych owadów odnotowano w formularzu nr 3 IOL (tab. 4) jedynie uszkodzenia spowodowane przez obiótkę korową i obiótkę pędową. W 2024 roku wykazano uszkodzenia wynikające z żerowania **obiótki korowej** na powierzchni: 13,22 ha oraz **obiótki pędowej** na powierzchni: 9,16 ha. Mszyca, obiótki pędowej powoduje deformację i zamieranie pędów jodły w odnowieniach, a w skrajnych przypadkach może doprowadzić do obumarcia drzewek. Żerowanie obiótki korowej na starszych jodłach (wiek pow. 30 lat) powoduje ciemne zabarwienie, spęknięcia i zapadnięcia kory, nekrozy łyka, wycieki żywiczne oraz gwałtowny opad igliwia. Liczne występowanie tej mszycy prowadzi do osłabienia, a nawet do zamierania jodeł przy udziale kambio- i ksylofagów.

Tabela 4. Występowanie uszkodzeń spowodowanych przez owady, ssaki, ptaki na terenie Nadleśnictwa Lutowiska w latach 2015-2024 według formularzy nr 3 IOL „Kwestionariuszy występowania uszkodzeń spowodowanych przez owady, ssaki, ptaki i wykonanych zabiegów ochronnych”

Gatunek szkodnika	Powierzchnia [ha] występowania w danym roku									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Obiółka korowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,22
Obiółka pędowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,16
Jeleniowate	59,60	14,14	259,59	230,21	131,62	63,93	47,65	20,42	27,05	26,50
Żubr	5,40	5,61	79,80	148,55	161,83	137,31	164,25	149,83	180,47	50,46
Niedźwiedź	-	-	-	-	-	17,04	11,00	19,31	32,31	50,38
Gryzonie	-	-	-	4,50	-	-	-	-	-	-
Bóbr		0,40	2,25	1,80	1,90	1,90	-	0,40	0,45	0,15

5. Analiza pozyskania użytków sanitarnych i przygodnych

W okresie od 2015 do 2024 roku uprzątnięto 5 110 m³ posuszu, w tym 3 446 m³ iglastego i 1 664 m³ liściastego (tab. 5). Miąższość pozyskanego posuszu stanowiła 0,61 % ogólnego rozmiaru pozyskania grubizny, natomiast złomy i wywroty stanowiły 4,84 % tej miąższości (ryc. 1). W uprzątanym posuszu dominuje świerk (2 241 m³), co związane jest z jego słabą kondycją oraz stosunkowo dużym udziałem w zalesieniach porolnych, a także jodła (1 126 m³) będąca jednym z głównych gatunków lasotwórczych. Spośród gatunków liściastych największy udział miał posusz jesionu (1 320 m³) (tab. 6).

Pozyskanie posuszu gatunków iglastych stanowiło 0,87 %, a złomów i wywrotów 6,52 % pozyskania grubizny iglastej (ryc. 2). W przypadku gatunków liściastych posusz stanowił 0,38 %, a złomy i wywroty 3,31 % pozyskanej grubizny liściastej (ryc. 3).

Tabela 5. Cięcia sanitarne i przygodne - struktura i wielkość w latach 2015–2024 (dane zbiorcze z „Wykazów posuszu, złomów i wywrotów pozyskanych w m³”, formularz 17)

Rok	Posusz		Ogółem posusz	Złomy i wywroty		Ogółem złomy i wywroty	Ogółem cięcia sanitarne i przygodne	Pozyskanie grubizny		Ogółem pozyskanie grubizny
	iglasty	liściasty		iglaste	liściaste			iglaste	liściaste	
2015	421	131	552	2 174	867	3 041	3 593	37 065	52 186	89 251
2016	448	98	546	1 475	619	2 093	2 639	41 905	47 249	89 154
2017	207	354	561	4 109	1 639	5 748	6 309	42 242	40 377	82 619
2018	510	396	906	6 261	2 411	8 672	9 578	38 701	44 806	83 527
2019	466	197	663	2 947	2 811	5 758	6 421	40 848	44 509	85 357
2020	285	107	392	2 476	1 157	3 633	4 025	34 339	34 589	68 928
2021	179	75	254	1 856	688	2 544	2 798	41 977	40 951	82 928
2022	123	188	311	1 679	1 631	3 310	3 621	40 449	45 832	86 281
2023	89	33	122	1 460	1 495	2 955	3 077	36 900	41 729	78 629
2024	718	85	803	1 474	1 168	1 702	2 318	42 848	45 267	88 115
Ogółem:	3 446	1 664	5 110	25 910	14 484	40 394	45 504	397 274	437 494	834 767

Wg danych z „Wykazu posuszu, złomów i wywrotów” pozyskanych w latach 2015-2024, struktura pozyskania posuszu była następująca: posusz zasiedlony stanowił 28,32 % (1 394 m³), opuszczony 27,80 % (1 399 m³), niezasiedlony 43,88 % (2 317 m³), łącznie 5 110 m³.

Tabela 6. Pozyskanie użytków sanitarnych i przygodnych w rozbiu na główne gatunki lasotwórcze Nadleśnictwa Lutowska w latach 2015-2024

Rok	So			Św			Md			Jd			Db			Bk			Brz			Js			Olc			Inne liściaste		
	posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty		posusz	złomy i wywroty	
2015	1	34		361	1 412		31	79		28	648		0	27		0	483		0	70		87	49		0	0		44	238	
2016	0	45		202	696		6	106		240	628		0	0		33	403		0	17		41	38		0	0		24	162	
2017	0	62		152	1 742		1	53		54	2 252		0	0		0	1 128		0	19		336	128		0	0		18	363	
2018	1	168		461	2 677		8	127		40	3 289		0	0		16	1 832		0	15		296	168		0	0		84	396	
2019	2	24		328	951		0	22		135	1 951		0	0		15	2 277		0	64		156	102		0	0		26	367	
2020	0	134		182	729		1	159		102	1 453		0	0		4	802		0	18		104	125		0	0		0	213	
2021	3	42		99	509		0	18		77	1 287		0	0		2	407		2	26		70	166		0	0		1	88	
2022	1	190		107	488		0	50		15	950		0	0		2	1 199		0	30		185	244		0	7		1	151	

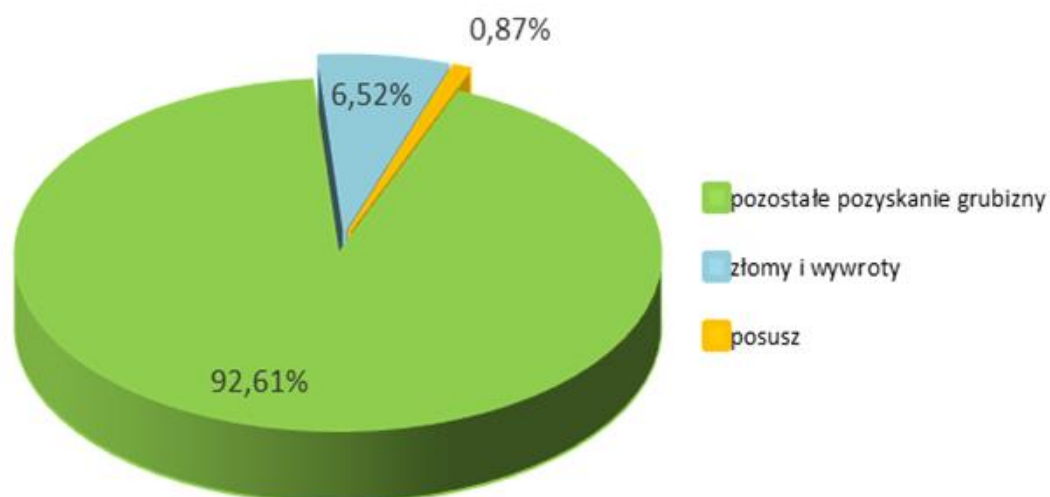
Rok	So		Św		Md		Jd		Db		Bk		Brz		Js		Olc		Inne liściaste	
	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty
2023	0	175	60	434	0	136	29	715	0	0	3	856	0	60	29	124	0	35	2	420
2024	10	15	289	254	12	76	406	1129	0	0	58	926	0	20	20	85	0	0	6	136
Razem	18	889	2 241	9 892	59	826	1 126	14 302	0	27	133	10 313	2	339	1 324	1 229	0	42	206	2 534

Stosunkowo niewielki udział posuszu (0,61%) w pozyskaniu grubizny świadczy pośrednio o stabilnym stanie zdrowotnym drzewostanów nadleśnictwa (ryc. 1). W analizowanym okresie w ramach uprzątnięcia posuszu średnio pozyskiwano 511 m³ drewna rocznie. Miąższość posuszu w poszczególnych latach wynosiła od 122 m³ do 906 m³ rocznie. W ostatnim dziesięcioleciu większy udział w użytkowaniu przygodnym miały złomy i wywroty (4,84 % użytkowania głównego) uprzątnięte w ilości 40 394 m³ najwięcej w latach: 2018 – 8 672 m³ i 2019 – 5 758 m³ (ryc. 4, 5). Interpretując dane o porządkowaniu stanu sanitarnego lasu należy pamiętać, że część drzew martwych i zamierających pozostaje w lesie i nie jest brana pod uwagę w wyliczonych wskaźnikach procentowych.

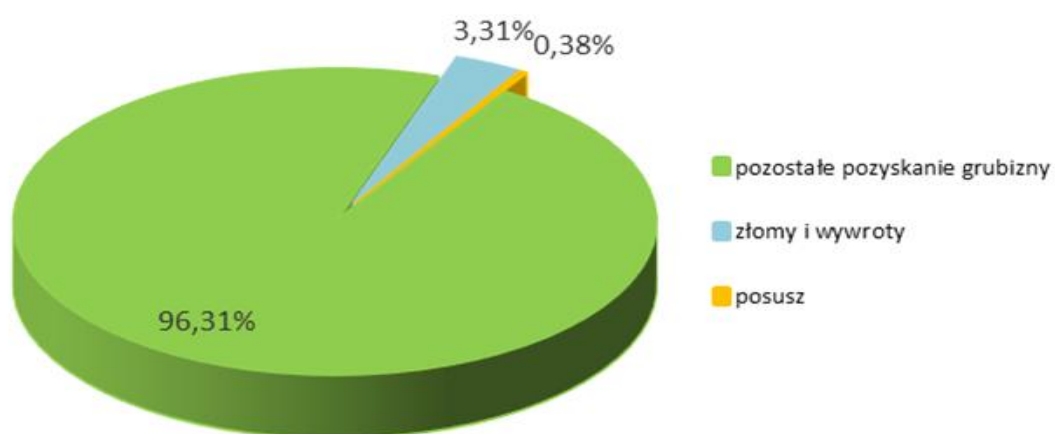

Udział procentowy cięć sanitarnych i przygodnych
w pozyskaniu drewna drzew iglastych na terenie
Nadleśnictwa Lutowiska w latach 2015-2024

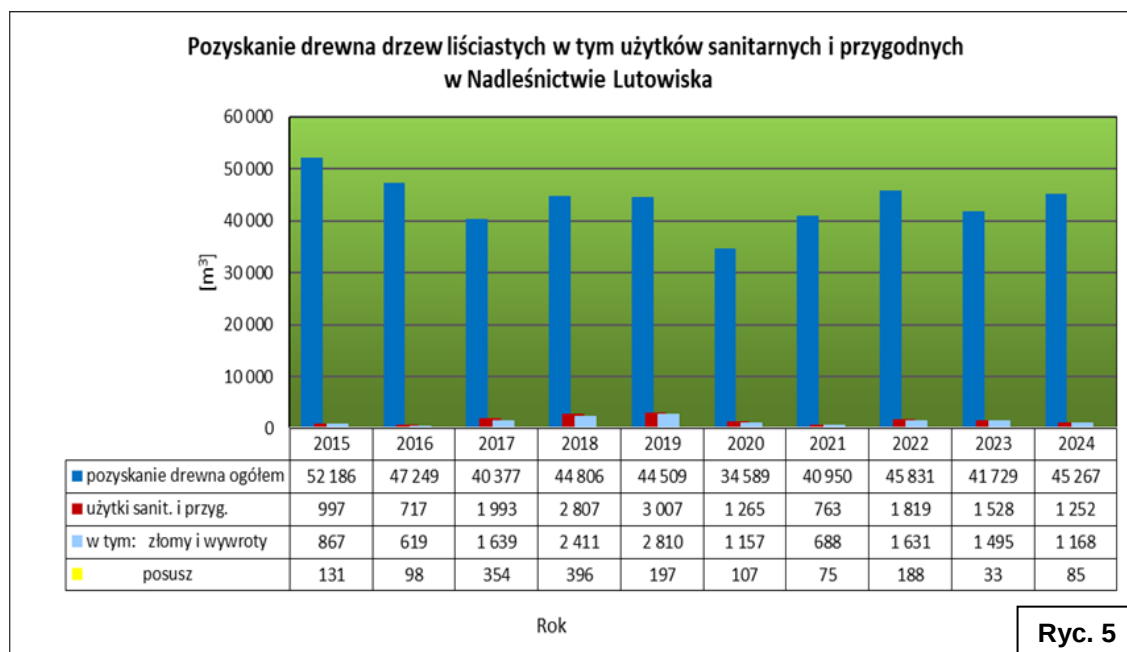
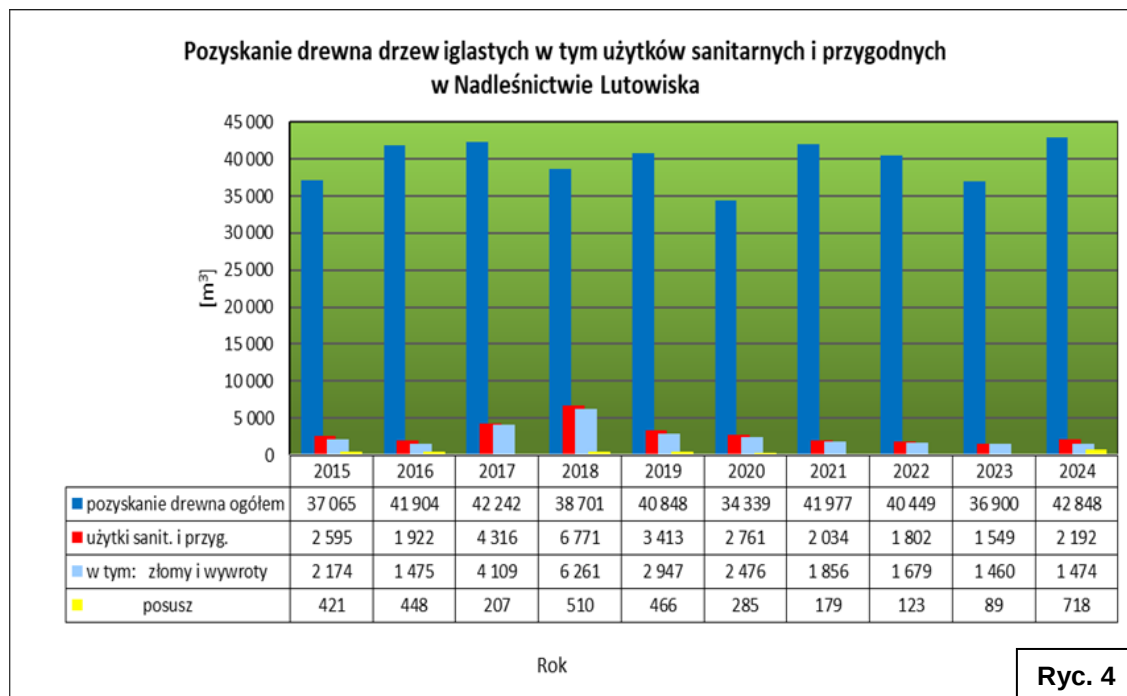
Ryc. 2

Udział procentowy cięć sanitarnych i przygodnych
w pozyskaniu drewna drzew liściastych na terenie
Nadleśnictwa Lutowiska w latach 2015-2024

Ryc. 3

Graficzną ilustrację pozyskania użytków sanitarnych i przygodnych na terenie Nadleśnictwa Lutowiska w kolejnych latach okresu 2015-2024 przedstawiono na ryc. 4 i 5.

6. Uszkodzenia lasu powodowane przez zwierzęta

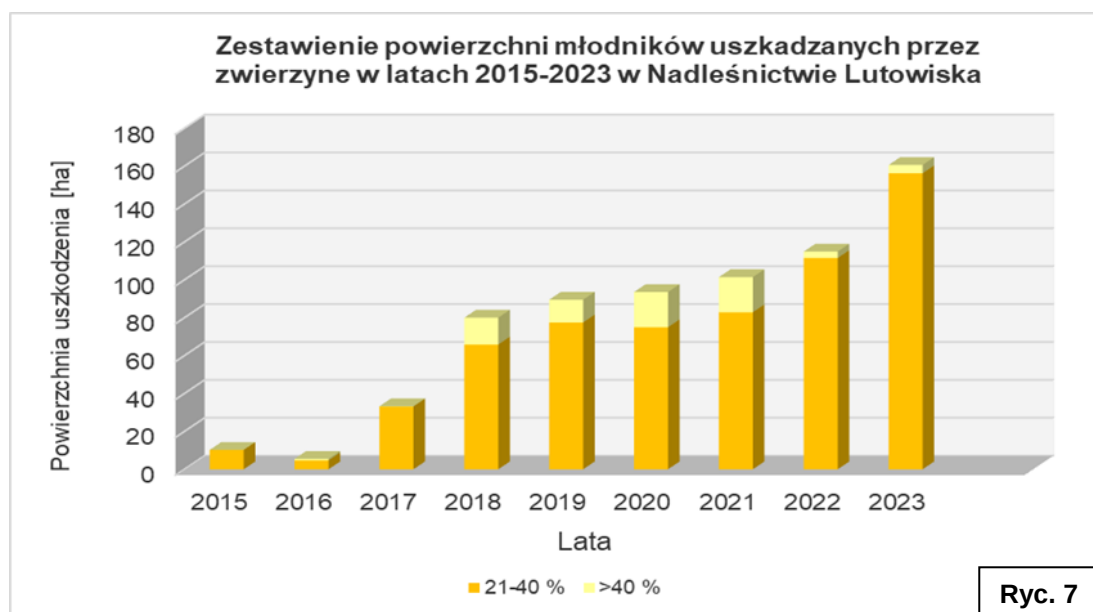
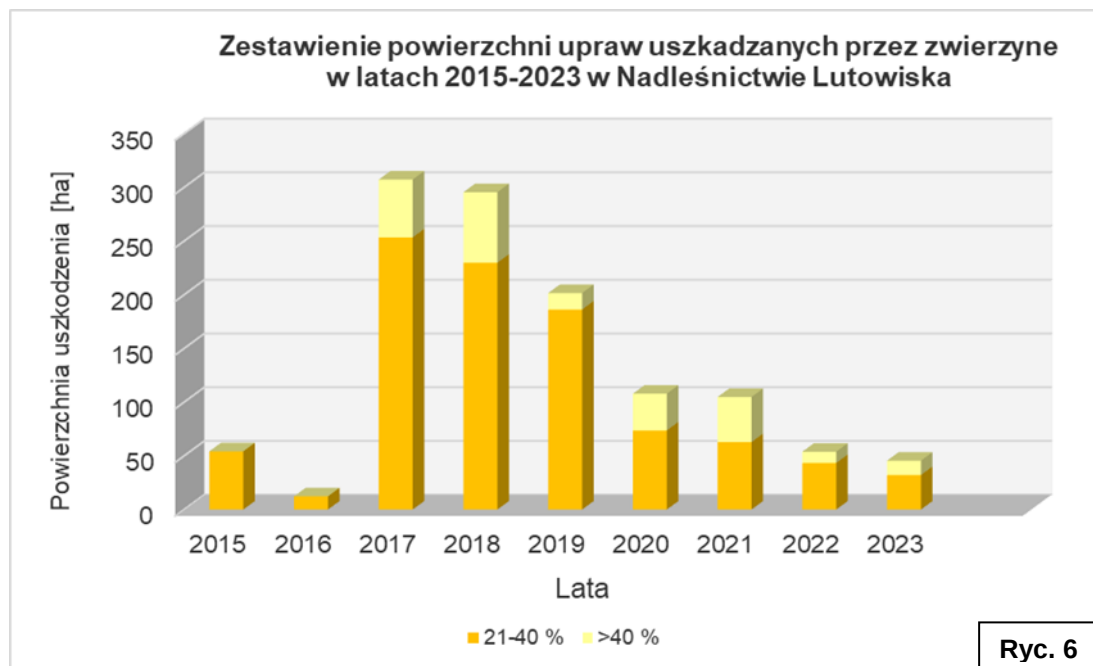
Szkody wyrządzane w uprawach i młodnikach przez zwierzynę są istotnym zagadnieniem w zakresie ochrony lasu Nadleśnictwa Lutowiska. Zestawienie powierzchni szkód powodowanych przez ssaki w uprawach i młodnikach w latach 2015-2024 zawiera tabela 7, sporządzona na podstawie raportów SILP.

Tabela 7. Rozmiar szkód wyrządzanych przez ssaki w Nadleśnictwie Lutowiska

Rok	Powierzchnia uszkodzeń w [ha]					
	uprawy			młodniki		
	przy stopniu uszkodz. w %			przy stopniu uszkodz. w %		
	21-40	> 40	Razem	21-40	> 40	Razem
2015	54,25	0,00	54,25	10,25	0,00	10,25
2016	12,35	0,00	12,35	4,71	0,80	5,51
2017	253,39	53,87	307,26	33,14	0,15	33,29
2018	229,82	65,71	295,53	65,85	14,18	80,03
2019	186,22	15,40	201,62	77,50	12,00	89,50
2020	73,63	34,25	107,88	74,97	18,60	93,57
2021	62,80	42,00	104,80	82,89	18,55	101,44
2022	43,35	10,50	53,85	111,53	3,40	114,93
2023	32,14	13,40	45,54	156,23	4,40	160,63

*w 2024 roku zgodnie z nową IOL zmieniła się metoda inwentaryzacji szkód od zwierzyny oraz przedziały stopni uszkodzenia drzewostanów. Brak ciągłości interpretacyjnej danych. Od 2024 roku określana jest wyłącznie bieżąca presja zwierzyny, bez uwzględniania uszkodzeń starszych, nie zabliźnionych.

Rok	Powierzchnia uszkodzeń w [ha]							
	uprawy				młodniki			
	przy stopniu uszkodz. w %				przy stopniu uszkodz. w %			
	11-30	31-60	> 60	Razem	11-30	31-60	>60	Razem
2024	31,36	3,00	0	34,36	41,10	0,15	0	41,25

Uszkodzenia powodowane przez roślinożerne ssaki w odnowieniach Nadleśnictwa Lutowskiego były w analizowanym dziesięcioleciu relatywnie wysokie i dominowały uszkodzenia w I stopniu tj. do 40%. Głównymi gatunkami zwierzyzny powodującymi szkody w odnowieniach były jelenie, rzadziej sarny. W ostatnim dziesięcioleciu zmniejsza się poziom szkód powodowanych przez jeleniowate (2015 rok – 59,60 ha; w 2023 – 27,05 ha) związane to jest ze spadkiem liczebności populacji jelenia i sarny w Bieszczadach na skutek wzrostu liczebności drapieżników (głównie wilka) natomiast rośnie wielkość szkód powodowanych przez żubry (2015 rok – 5,40 ha; w 2023 – 180,47 ha). Nowym co do skali zjawiskiem w drzewostanach (głównie

jodłowych) są szkody powodowane przez niedźwiedzie (w 2023 r. – 32,31 ha) polegające na zdzieraniu kory ze znacznej części obwodu odziomka pnia.

Uszkodzenia drzewostanów powodują także bobry. Wg danych z formularza nr 3 w okresie 2015-2024 były sprawcami szkód na powierzchni 9,25 ha (były to podtopienia drzewostanów w stopniu 21- 40%). Szkody rejestrowane były głównie w leśnictwie Lipie. Charakter i rozmiar obserwowanych uszkodzeń nie ma zwykle znaczenia gospodarczego, a często przyczynia się do różnicowania się krajobrazu leśnego.

Tabela 8. Występowanie uszkodzeń istotnych spowodowanych przez zwierzęta na terenie Nadleśnictwa Lutowiska w latach 2015-2024 (formularze nr 3 IOL - „Kwestionariusz występowania uszkodzeń spowodowanych przez owady, ssaki, ptaki i wykonanych zabiegów ochronnych”)

Rok	Jeleniowate	Żubr	Bóbr	Gryzonie	Niedźwiedź
2015	59,60	5,40	0	0	0
2016	14,14	5,61	0,40	0	0
2017	259,59	79,80	2,25	0	0
2018	230,21	148,55	1,80	4,50	0
2019	131,62	161,83	1,90	0	0
2020	63,93	137,31	1,90	0	17,04
2021	47,65	164,25	0	0	11,00
2022	20,42	149,83	0,40	0	19,31
2023	27,05	180,47	0,45	0	32,31
2024*	26,50	50,46	0,15	0	50,38
Ogółem:	880,71	1083,51	9,25	4,50	130,04

*Rok 2024 jest nieporównywalny z danymi historycznymi ilustrując wyłącznie bieżącą presję zwierząt.

W ramach ochrony upraw leśnych przed zwierzyną nadleśnictwo stosuje dostępne metody mechaniczne i chemiczne (repelenty).

Nadleśnictwo wpływa na łowieckie gospodarowanie populacjami zwierzyny łownej.

7. Ochrona pożytecznej fauny

Nadleśnictwo prowadzi działania zmierzające do poprawy warunków bytowych ptaków polegające na wywieszaniu, konserwacji i czyszczeniu budek lęgowych dla ptaków. W okresie jesienno-zimowym, prowadzi się dokarmianie ptaków.

Działania gospodarcze z zakresu ochrony lasu uwzględniają przepisy i zasady dotyczące ochrony przyrody oraz wewnętrzne regulacje RDLP w Krośnie.

8. Ocena stanu ogólnej ochrony lasu oraz wskazania kierunkowe w zakresie ochrony lasu.

Stan ogólnej ochrony lasu w Nadleśnictwie Lutowiska uznano za dobry. Na podobną ocenę zasługuje stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów. Nie odnotowano wzmożonej intensywności wydzielania się posuszu w lustrowanych drzewostanach. Do nielicznych powierzchniowo wyjątków zalicza się osłabiony stan zdrowotny jesionu, a także drzewostanów świerkowych i olszy szarej na gruntach porolnych, które podlegają przebudowie na drzewostany o składzie gatunkowym dostosowanym do siedliska leśnego.

Nowym czynnikiem osłabiającym drzewostany jodłowe może stać się jemiola (obecnie powierzchnia występowania jest znikoma). Z uwagi na dużą dynamikę rozprzestrzeniania jemioli prawdopodobne jest w przyszłości nasilanie się negatywnego wpływu tego półpasożyta na stan zdrowotny drzewostanów jodłowych nadleśnictwa, o ile nie zostaną wdrożone czynności zaradcze.

Wskazania kierunkowe dla nadleśnictwa wynikają z potrzeby realizowania obowiązujących regulacji w zakresie ochrony lasu i zaleceń Instrukcji Ochrony Lasu oraz monitorowania zidentyfikowanych dla tego terenu aktualnych i potencjalnych zagrożeń. W większości przypadków wytyczne są ukierunkowane na kontynuację dotychczasowych działań, które winny być realizowane w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym.

A. Działania dla ograniczenia szkód od czynników abiotycznych

- dostosowywanie składu gatunkowego upraw do warunków siedliskowych,
- regulowanie składu gatunkowego i zagęszczenia odnowień w trakcie zabiegów pielęgnacyjnych,
- usuwanie, w ramach zabiegów pielęgnacyjnych, drzew podatnych na złamanie, z rakami drzewnymi na pniu oraz osobników z objawami uszkodzenia przez choroby korzeni, nie posiadających walorów drzew biocenotycznych,
- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez czynniki abiotyczne oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL.

B. Monitoring i ochrona lasu przed chorobami infekcyjnymi i jemiolą

- kontynuowanie przebudowy drzewostanów zajmujących niewłaściwe siedliska,
- w odnowieniach jodłowych monitorowanie obecności raka jodły,
- w uprawach jodłowych silnie porażonych przez rdzę jodły i goździkowatych, rozważenie usuwania (sekatorowania) czarcich miotel na jodłach popieranych w trakcie cięć pielęgnacyjnych. Zabieg należy ograniczyć do czarcich miotel

położonych w bezpośrednim sąsiedztwie pnia, bowiem celem zabiegu nie jest wyeliminowanie choroby, ale dążenie do ograniczenia liczby drzew z rakami drzewnymi na strzałach w przyszłym drzewostanie,

- realizowanie zaleceń IOL, a także innych wytycznych zmierzających do monitorowania szkodliwości i zahamowania rozprzestrzeniania się jemioli w lasach,
- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez czynniki chorobotwórcze i jemiolę oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL.
- sygnalizowanie do ZOL zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania

C. Monitoring i ochrona lasu przed owadami

- kontynuowanie działań zmierzających do utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów, przy szczególnym uwzględnieniu:
  - bieżącej kontroli wydzielania się posuszu i oceny przyczyn zamierania drzew,
  - terminowego usuwania i wywozu drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne,
  - terminowego porządkowania drzewostanów w przypadku wystąpienia klęskowych szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne,
- w ramach realizacji zadań związanych z ochroną przyrody i różnorodności biologicznej, możliwe jest pozostawianie do naturalnego rozkładu drzew martwych i zamierających, pod warunkiem braku zagrożenia dla stanu zdrowotnego drzewostanu, a także dla bezpieczeństwa ludzi i mienia,
- monitorowanie zagrożenia drzewostanów jodłowych przez obiałkę pędową oraz obiałkę korową, a w razie konieczności podejmowanie czynności zaradczych,
- monitorowanie szkodników pierwotnych jodły,
- rejestrowanie szkód istotnych powodowanych przez szkodliwe owady zgodnie z kryteriami zawartymi w IOL.

D. Ochrona lasu przed szkodami od zwierzyny

- przygotowywanie łowieckich planów hodowlanych w oparciu o rzeczywiste stany zwierzyny,
- przestrzeganie pełnej realizacji zatwierdzonych planów łowieckich,
- utrzymywanie stanu liczebnego zwierzyny na poziomie umożliwiającym realizację zadań z zakresu hodowli lasu,
- utrzymywanie właściwej struktury wiekowej i płciowej zwierzyny płowej,
- kontynuowanie zabezpieczania upraw stosownie do rozmiaru szkód i koncentracji zwierzyny.

E. Ochrona pożytecznej fauny:

- wspieranie owadożernego ptactwa poprzez pozostawianie drzew dziuplastych stanowiących naturalne miejsca gniazdowania,
- w miarę potrzeb wywieszanie i konserwacja skrzynek lęgowych dla ptaków,
- w miarę potrzeb wywieszanie schronów dla nietoperzy,
- w uzasadnionych przypadkach dokarmianie ptaków w okresach, w których warunki atmosferyczne utrudniają im zdobywanie pożywienia,
- biologiczne wzbogacanie obrzeży lasu poprzez kształtowanie stref ekotonowych w miejscach, w których strefy te nie wykształcają się samoistnie.

KIEROWNIK
Dyrekcja Generalna
Lasów Państwowych
Zespół Ochrony Lasu w Krakowie
Jarosław Plata

Elektronicznie
podpisany przez
Jarosław Józef Plata
Data: 2025.02.27
13:58:07 +01'00'

2.4. Monitoring skutków realizacji zadań gospodarczych

**Monitoring
skutków realizacji zadań gospodarczych
zawartych w planie urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Lutowiska
w latach 2015 – 2024,
tj. okresie objętym prognozą oddziaływania planu urządzenia
lasu na środowisko i obszary Natura 2000**

Analizowany dokument to Plan Urządzenia Lasu zatwierdzony na lata 2015 – 2024, uzupełniony prognozą oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000, sporządzoną wg stanu na 1 stycznia 2015 roku.

Dokument ten został zaopiniowany przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie.

Zakres analizy został określony w prognozie i dotyczy skutków realizacji zadań gospodarczych, określonych w Planie Urządzenia Lasu, obowiązującym w latach 2015 – 2024.

Analizowane wskaźniki:

- Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych drzewostanów.
- Wykonanie zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu.
- Wykonanie zleconych zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000.

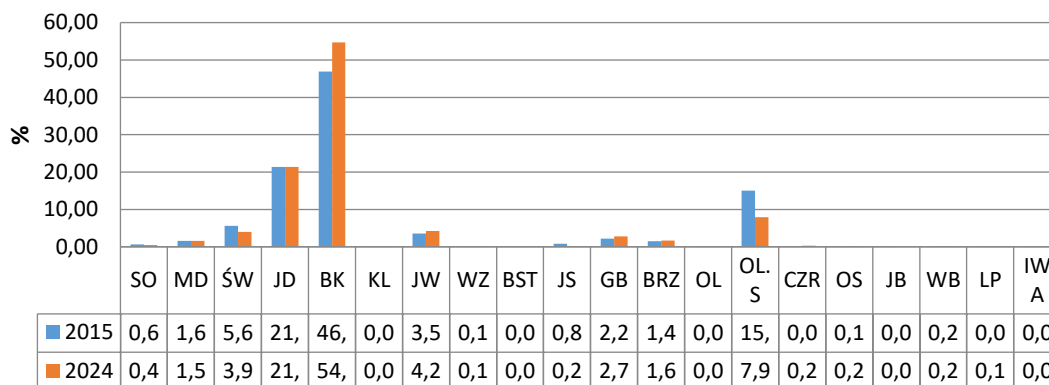
Przyjęto 10-letni okres raportowania.

Obszary Natura 2000 podlegające analizie w ramach monitoringu:

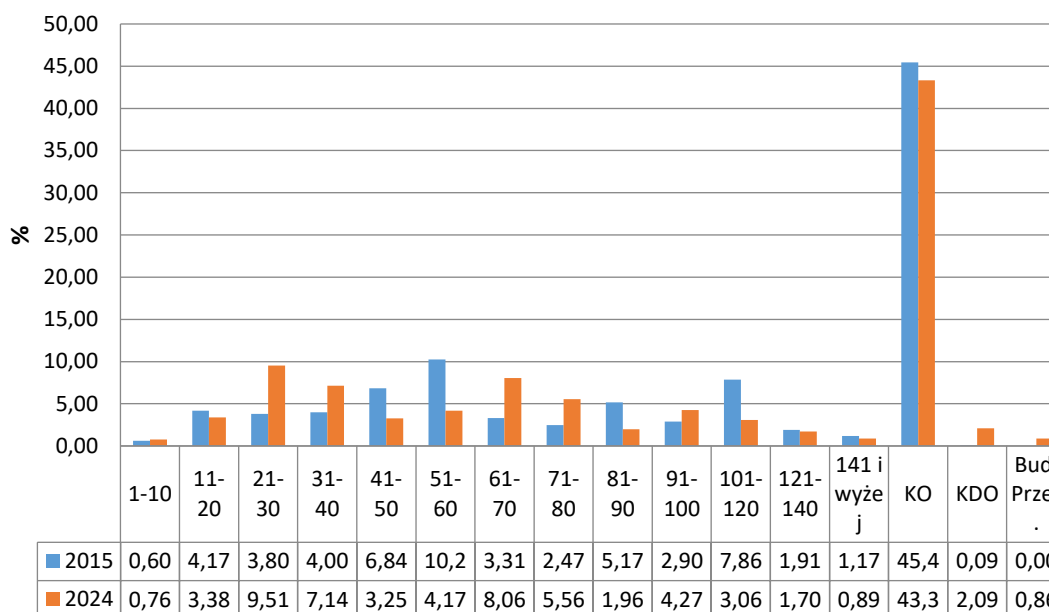
- PLC180001 Bieszczady o powierzchni ogółem 111 519,46 ha i powierzchni pozostającej w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska 15 070,78 ha.

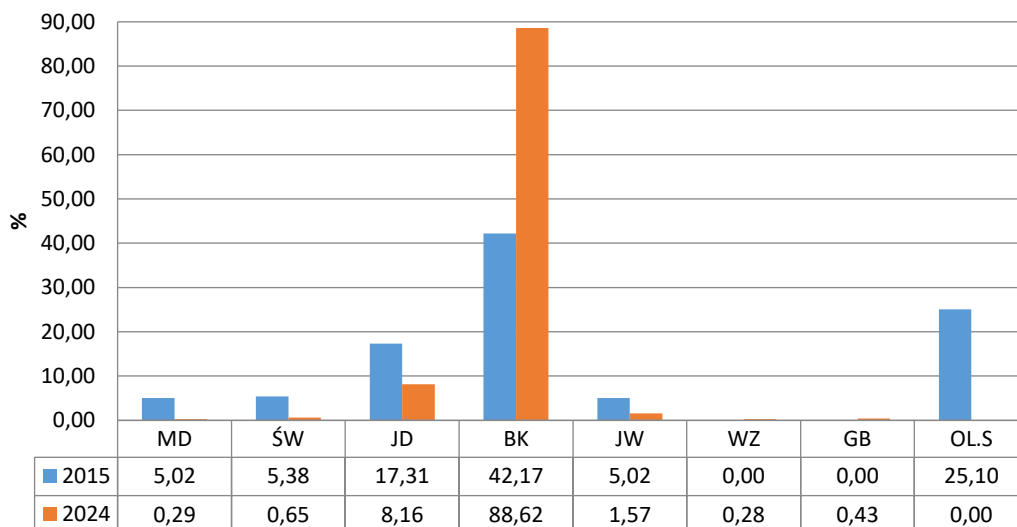
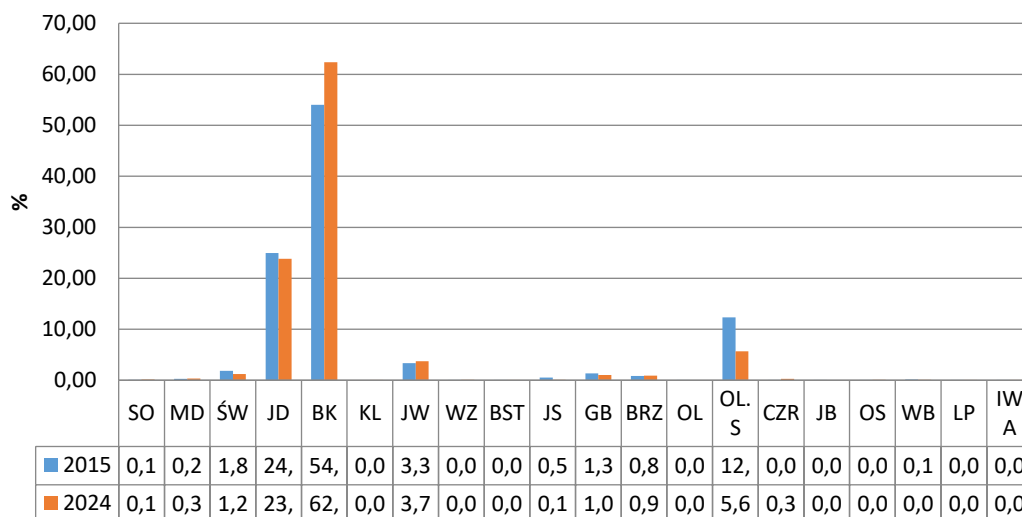
Wpływ realizacji zadań wskazanych w Planie Urządzenia Lasu na siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 PLC180001 Bieszczady:

Procentowy udział wg gatunków rzeczywistych PLC180001 Bieszczady

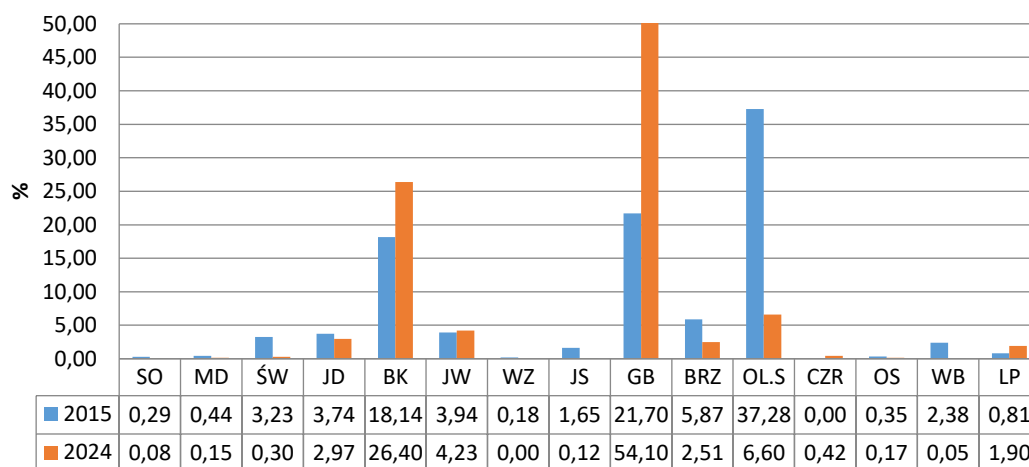

Procentowy udział wg klas wieku PLC180001 Bieszczady

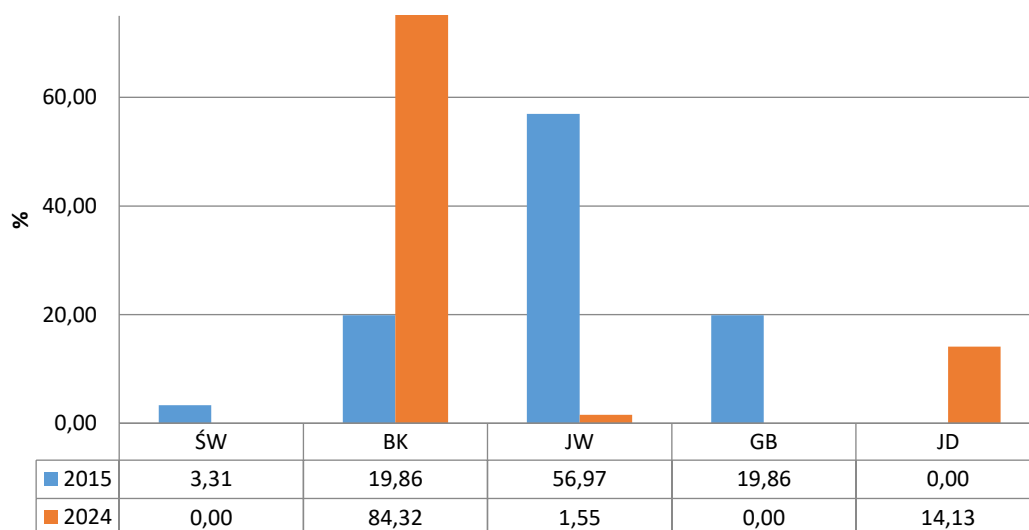

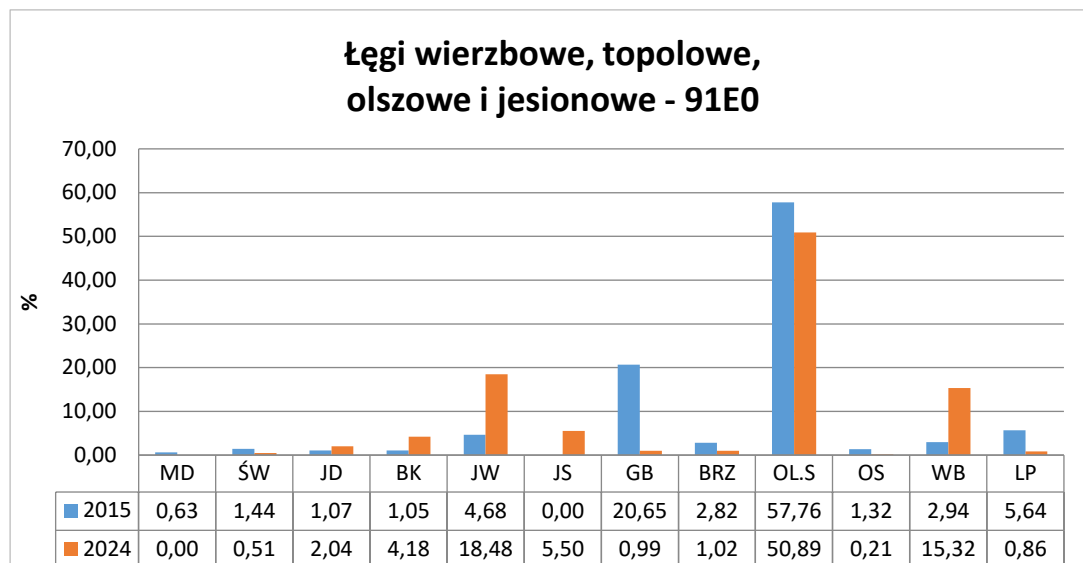
Kwaśne buczyny - 9110**Żyzne buczyny - 9130**

Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny - 9170

Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach - 9180

Realizacja zadań w wymiarze powierzchniowym w latach 2015 – 2024 w Nadleśnictwie Lutowiska, w tym w obszarze Natura 2000

PLC180001 Bieszczady.

Rok		Otwarte	Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Pielęgnowanie gleby	CW	CP	TWN	TWP	TPN	TPP	Melioracje agrotechniczne
			przy rębniach złożonych	posadzenia produkcyjne	dolesienia luk i przerzedzeń									
1		2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	14	15	16
2015			100,64	3,00		1,21	406,59	160,55	191,84	29,45	73,63	230,59	93,21	152,43
2016			68,91	2,00		3,14	108,10	150,88	279,76	82,86	15,01	294,24	192,18	110,98
2017			84,20	4,10	1,00	2,00	112,28	120,50	260,94	21,97	4,75	325,17	167,29	97,38
2018			66,84	17,55	5,25	1,55	89,46	97,56	290,76	8,07	22,66	302,83	151,73	114,37
2019			74,28	6,55		3,51	33,65	105,07	213,36	22,15	7,41	266,83	197,49	45,48
2020			91,99	11,61		1,91	50,88	93,45	263,51	4,38		180,98	221,35	75,68
2021			65,14	11,82		0,81	235,38	96,17	203,90	6,18		215,81	268,07	33,46
2022			61,86	1,65		0,25	220,64	84,12	279,96			279,12	157,23	51,11
2023			164,31	3,00			217,86	71,33	349,63	0,31		265,08	307,11	81,10
2024			218,55	75,29		0,88	211,04	47,48	233,86			164,00	187,12	36,48
Razem		0,00	996,72	136,57	6,25	15,26	1 685,88	1 027,11	2 567,52	175,37	123,46	2 524,65	1 942,78	798,47
w tym obszar Natura 2000	Bieszczady	0,00	783,21	94,13	5,25	11,68	1252,76	855,24	2027,71	139,72	62,07	1926,26	879,22	644,86

W latach 2015 – 2024 dla Nadleśnictwa Lutowiska nie były zlecane do wykonania zadania z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000.

Wnioski:

- Analiza powierzchni lasów wg rzeczywistych składów gatunkowych dla gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska w szczególności udział gatunków oraz układ klas wieku wykazała, że są one właściwie reprezentowane.
- Kierunek zmian powyższych parametrów w analizowanym okresie należy uznać za pozytywny.
- Konieczne jest prowadzenie dalszych obserwacji trendów tych zmian, najlepiej w okresach co najmniej 10-letnich.
- Z przedstawionych danych wynika, że prowadzona przez Nadleśnictwo Lutowiska w latach 2015 – 2024 gospodarka leśna nie pogorszyła stanu środowiska oraz nie wpłynęła negatywnie na obszary Natura 2000.

2.5. Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Krośnie

O C E N A

gospodarki leśnej prowadzonej w latach 2015 – 2024 przez Nadleśnictwo Lutowiska
dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

Z przedstawionej przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Lutowiska analizy gospodarki leśnej wynika, że zadania ustalone w planie urządzenia lasu na lata 2015 – 2024, zrealizowano w następującej wysokości:

- ✓ cięcia rębne wykonano masowo w 99%,
- ✓ zadania z zakresu pielęgnowania lasu wykonano powierzchniowo w wysokości:
  - pielęgnowanie upraw, rozliczane pielęgnowaniem gleby, bądź czyszczeniami wczesnymi, w zależności od fazy rozwojowej uprawy 108%,
  - pielęgnowanie młodników, rozliczane zabiegami CP, bądź CP-P 102%,
  - trzebieże obejmujące trzebieże wczesne i późne 99%.
- ✓ etat użytkowania głównego zrealizowano w 97 %.

W 2020 roku, Inspekcja Lasów Państwowych, dokonała kontroli okresowej Nadleśnictwa za okres obejmujący lata od 2010 do 2019. W przedmiotowym zakresie Nadleśnictwo Lutowiska uzyskało ogólną ocenę dobrą.

Z referatu przedstawionego przez Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie na Naradę Techniczno-Gospodarczą wynika, że stan ogólnej ochrony lasu oraz stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa jest dobry.

Z lustracji przeprowadzonej przez Zespół Ochrony Lasu w Krakowie wynika, że w uprawach, młodnikach i starszych d-stanach jodlowych występuje rak jodły i huba korzeniowa. Możliwe jest również pogorszenie się zdrowotności drzewostanów jodlowych w związku z pojawieniem się jemioli. Rosnące na gruntach porolnych drzewostany narażone są na występowanie opieńki i huby korzeniowej. W dalszy ciąg obserwuje się zamieranie jesionu. Szkody od zwierzyny płowej w uprawach i młodnikach nie są wysokie, nastąpił natomiast wzrost poziomu szkód wyrządzanych przez żubry.

Zespół Ochrony Lasu w Krakowie zalecił kontynuację dotychczasowych, prawidłowych działań Nadleśnictwa na kolejny okres gospodarczy.

W efekcie prowadzonej dziesięcioletniej gospodarki leśnej zinwentaryzowany stan lasu przedstawia się następująco:

- ✓ powierzchniowy udział buka (gatunek dominujący w drzewostanach Nadleśnictwa), według rzeczywistego udziału, wynosi 47%,
- ✓ powierzchnia drzewostanów sosnowych, świerkowych i olszy szarej, w efekcie przebudowy, kontynuacji użytkowania rębego i cięć pielęgnacyjnych zmalała w ostatnim dziesięcioleciu, wg powierzchni rzeczywistego udziału o 1 926 ha,
- ✓ uprawy i młodniki po rębniach złożonych, o przeciętnej jakości 11 i 12 występują na powierzchni 1 266,61 ha,
- ✓ nastąpił wzrost powierzchni drzewostanów w klasie do odnowienia z 24,57 ha na 401,26 ha),
- ✓ opisano 498,48 ha drzewostanów o budowie przerębowej,
- ✓ przeciętna zasobność na 1 ha zmalała o 13 m³ (z 245 na 232 m³),
- ✓ przeciętny wiek drzewostanów wzrósł o 1 rok (z 76 do 77 lat).

Na wyróżnienie zasługuje działalność Nadleśnictwa w zakresie ochrony przyrody, edukacji ekologicznej i udostępniania lasu.

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Lutowiska funkcjonują obecnie dwa obwody łowieckie - wyłączony obwód nr 216 pk, stanowiący Ośrodek Hodowli Zwierzyń oraz wydzierżawiony obwód nr 217 pk. Cały teren nadleśnictwa leży w Łowieckim Rejonie Hodowlanym nr I „Bieszczady Wschodnie”.

Wg stanu na 1 stycznia 2015 roku dla Nadleśnictwa Lutowiska została sporządzona prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. Z porównania stanu lasu, przedstawionego w wynikach załączonego do oceny monitoringu, dokonanego na dzień 1 stycznia 2015 i dzień 31 grudnia 2024 roku wynika, że wykonane w tym okresie zadania gospodarcze nie wpłynęły negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów oraz spójność sieci Natura 2000.

Uwzględniając wyżej przedstawione wyniki oceniam gospodarkę leśną prowadzoną przez Nadleśnictwo Lutowiska pozytywnie.

Z przeprowadzonej oceny oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko wynika, że realizacja zaprojektowanych przez Wykonawcę na lata 2025 – 2034 zadań gospodarczych nie wpłynie negatywnie na obszar Natura 2000

PLC180001 Bieszczady. W projekcie PUL uwzględniono dane zawarte w projekcie Planu Ochrony sporządzonym dla obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady, zgodnie ze stanowiskiem zawartym w piśmie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 kwietnia 2022 roku, znak: DOP-WOŚ.055.141.2022.IL oraz ustaleniami Komisji Założeń Planu.

Dla siedlisk przyrodniczych w projekcie planu urządzenia lasu zostały przyjęte typy drzewostanów uwzględniające składy gatunkowe właściwe dla siedlisk, co pozwoli na sukcesywne przekształcanie istniejących drzewostanów w zbiorowiska typowe dla wyróżnionych siedlisk przyrodniczych.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, Zarządzeniem nr 28 z dnia 2 grudnia 2014 roku, z późniejszymi zmianami, wprowadził do stosowania wytyczne, przeznaczone dla służb terenowych, zawierające sposoby uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP Krośnie, które w swoich zapisach zawierają m.in. sposoby postępowania w miejscach występowania gatunków chronionych.

W użytkowaniu rębnym i przedrębnym zaprojektowano pozyskanie w wysokości 96 % spodziewanego bieżącego przyrostu. Przyjęte rozwiązania z zakresu użytkowania nie mogą zatem zagrozić trwałości i stabilności drzewostanów Nadleśnictwa Lutowskiego.

Zatwierdził:

Marian Pigan
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Krośnie

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Lutowiska najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych;
- 2) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- 3) utrzymanie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- 4) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa;
- 5) utrzymanie i ochrona zasobów wodnych (utrzymanie oraz odtwarzanie zbiorników i cieków wodnych dla zwiększenia retencyjności, poprawy witalności i zabezpieczenia przeciwpożarowego ekosystemów leśnych, zachowanie w stanie naturalnym śródleśnych bagien, zadrzewień brzegów rzek i zbiorników, zachowanie łęgów i olsów w dolinach rzecznych);
- 6) racjonalne gospodarowanie zasobami zwierząt łownych (kształtowanie liczebności, struktury wiekowej i płciowej zwierząt łownych, celem ograniczenia szkód);
- 7) prowadzenie wszechstronnej akcji edukacyjnej wśród społeczeństwa, promocja zasad nowoczesnej gospodarki leśnej i ochrony lasów oraz utrzymanie i rozbudowa infrastruktury turystycznej;
- 8) poprawa i rozbudowa infrastruktury drogowej.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym oraz prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i przeszłorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych;
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikro-zróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam, gdzie to możliwe odnowień naturalnych;

- stosowanie właściwych typów drzewostanów podczas planowania odnowienia na siedliskach przyrodniczych;
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych;
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej;
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na powierzchni objętej zabiegami;
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia;
- udostępnianie niektórych kompleksów leśnych o dużym udziale drzewostanów rębnych poprzez rozbudowę dróg leśnych.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań nowatorskich, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności, szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie *„działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałę zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”*.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urzędniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i nie drzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
  - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska;
  - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam, gdzie to możliwe;
  - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu;
  - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew,

- w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami;
- e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie Nadleśnictwa i w planowaniu urzędniowym należy dążyć do:
- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu przedstawionego na NTG);
  - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne);
  - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie);
  - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urzędniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie Nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów

ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczane dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
  - 1) optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej – wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności;
  - 2) dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższu drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższu w okresie

dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;

- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, lasów stref ochronnych, itp.);
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla Nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy);
- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
  - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu;
  - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody;
  - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych;
  - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach;
  - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

W dalszej części planu gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy przedstawiono wytyczne gospodarowania i zestawienie zadań zmierzających do osiągnięcia przyjętych celów. Określono je na podstawie zinwentaryzowanego stanu lasu i zasobów leśnych, dotychczas stosowanych sposobów zagospodarowania, roli lasów w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu, położenia w krajobrazie oraz akceptacji lokalnej społeczności dla przedsięwzięć z zakresu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz zadań wynikających z programu ochrony przyrody.

Ponadto stosownie do §3 Zarządzenia nr 131 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 08.11.2024 r. w sprawie wyodrębnienia Nadleśnictw Puszczańskich oraz wskazania pozostałych nadleśnictw objętych projektem, zostały wyznaczone 3 strefy funkcjonalne tj.: strefa wyłączona z użytkowania zasobów, strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów i strefa bez ograniczenia użytkowania zasobów.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

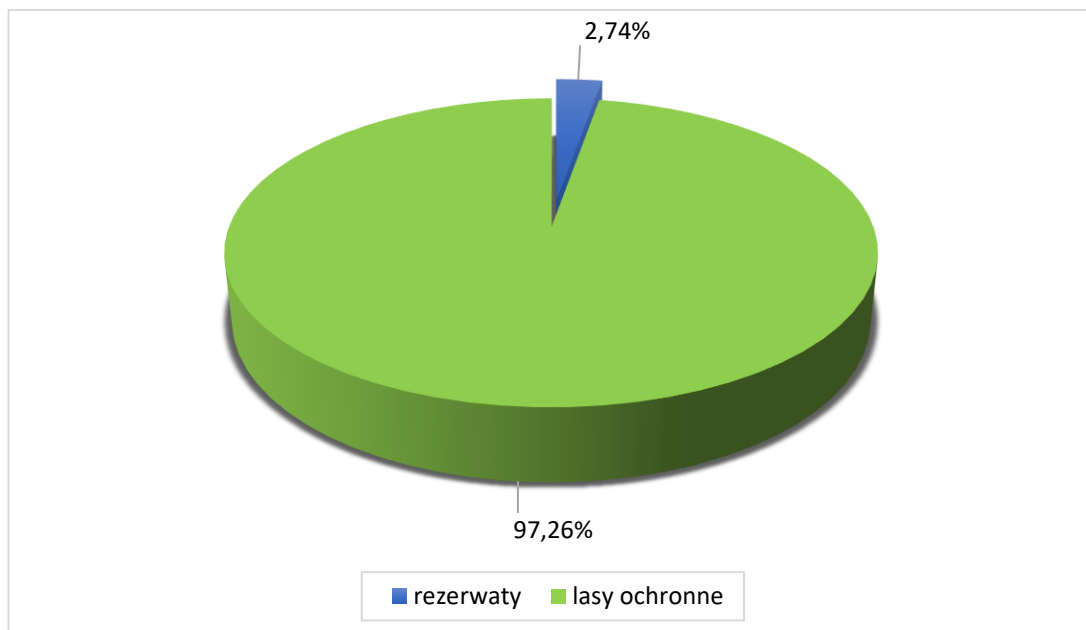
Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Lutowiska przyjęto na podstawie Decyzji Minister Klimatu i Środowiska z dnia 2 czerwca 2025 roku. Powierzchnia lasów ochronnych stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Lutowiska ww. decyzji wynosi 18 787,83 ha i jest większa względem Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 8 marca 2004 r., w którym wynosiła 18 583,28 ha. Wzrost o 204,55 ha.

Podział powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) Nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona)

Lp.	Kategoria lasu	Obręby		Nadleśnictwo	
		LUTOWISKA	DWERNIK		
		Powierzchnia [ha] Miąższość [m³]			
1	2	3	4	5	6
1	Rezerwaty	384,20	145,72	529,92	2,74
		136980	20232	157212	3,54
2	Lasy ochronne razem	12891,72	5896,11	18787,83	97,26
		3048081	1229870	4277951	96,46
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	-	-	-	-
		-	-	-	-
Razem		13275,92	6041,83	19317,75	100,00
		3185061	1250102	4435163	100,00

Lokalizację lasów ochronnych w poszczególnych kategoriach ochronności przedstawiono poniżej.

Procentowy udział głównych funkcji lasu w Nadleśnictwie Lutowiska

Kategorie lasów ochronnych w Nadleśnictwie Lutowiska

Kategorie ochronności	LUTOWISKA	DWERNIK	Nadleśnictwo Lutowiska
	Powierzchnia [ha]		
cenne fragm. Przyrody	7250,17	4061,17	11311,34
wodochronne	5419,41	1391,02	6810,43
glebochronne	186,88	80,23	267,11
cenne fragm. Przyrody, nasienne	21,29	20,14	41,43
wodochronne, nasienne	13,97		13,97
wodochronne, stałe pow. badań. i dośw.		38,52	38,52
cenne fragm. Przyrody, stałe pow. badań. i dośw.		304,65	304,65
glebochronne, stałe pow. badań. i dośw.		0,38	0,38
Razem	12891,72	5896,11	18787,83

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Dla celów planowania urządzeniowego całość lasów podzielono na gospodarstwa wg pełnionej przez nie dominującej funkcji (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (§ 25 ust. 11 Instrukcji Urządzania Lasu).

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia Komisji Założeń Planu obszar Nadleśnictwa Lutowiska zakwalifikowano do następujących gospodarstw

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego zaliczono:

Nadleśnictwo Lutowiska – gospodarstwo specjalne

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Ksylobionty	20 b; 43 f; 52 l; 62 c; 63 d; 64A d; 81C d; 85 c; 86 b; 87 c; 89 n; 106 d; 121 d,h,j,l; 123 n; 137 t; 144 b; 147 d; 151A b; 160 j; 163 n;	82,10
Siedlisko przyrodnicze 9180	4 f; 50Aax-bx; 62 d; 63 f;	2,97
Brodaczka ochrona ścisła	27 d; 28 g;	7,45
Ksylobionty, wyłączone 5%	14 c; 30 h; 32 c; 52B i,w; 76B p; 80 d; 80B d; 81A a; 84 f; 85 f; 88 f; 90 g; 91 j; 92 d; 93 f; 105 f; 108 g; 123 t; 123A g; 124 z,bx; 126 f; 131 o; 135 f; 144 w; 152 l; 156 g; 159 o; 164 c; 166 f; 167 a,i;	131,70
Ksylobionty, bufor-strefa przypotokowa	77gx; 77A n; 137 j-l;	28,35
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa	52B y; 75 w,gx,ix; 75D m; 76A g; 77hx; 78 c; 96 f-g; 100 i-k; 101 k-l; 107 b; 109 d; 134 m; 136 i; 138 d-f; 139 f-g; 140 c; 143 c;	100,95
Rezerwat Krywe	150 g; 155A d; 156 h;	7,00
Ksylobionty, WDN	62 b;	9,26
Ksylobionty, wyłączone 5%, siedlisko przyrodnicze 9180	149 m-n; 152 k;	0,84
Ksylobionty, wyłączone 5%, siedlisko przyrodnicze 9180, eskulap - ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		1,28
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	77 k;	0,59
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa, eskulap całoroczna		3,27
Ksylobionty, Rezerwat Hulskie	146A a,c; 148 a,n-o;	44,97
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona całoroczna		1,00
Ksylobionty, eskulap ochrona całoroczna, Rezerwat Hulskie		10,04
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		4,61

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Ksylobionty, eskulap ochrona całoroczna Rezerwat Krywe		14,93
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Krywe		0,03
Ksylobionty, wyłączone 5%; Rezerwat Hulskie	147 a, f; 148 d,s;	127,66
Ksylobionty, Rezerwat Krywe	152 d , h; 153 d-g; 154 c,g; 155A a- c,f-g; 156 d-f; 157 g; 158 a,g; 159 g,k-l;	169,35
Ksylobionty, wyłączone 5%, Rezerwat Krywe	152 c;	2,58
Ksylobionty, 91E0, eskulap ochrona całoroczna, Rezerwat Krywe		0,95
Ksylobionty, 91E0, Rezerwat Krywe	158 h;	0,25
Ksylobionty, eskulap ochrona całoroczna		18,78
Ksylobionty, eskulap ochrona okresowa		5,13
Ksylobionty, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		1,48
Strefa okresowa ochrony bociana czarnego		37,91
Strefa całoroczna ochrony bociana czarnego		9,96
Skarpy, stoki urwiste	10 a; 24B a; 34 a, c,g-i; 39 s; 44 c; 51 m-n; 52 c; 57 h; 61A h; 76B c,g,t; 79 c; 79A d; 88 d; 118 h; 130 b-c; 133 f; 140 d; 150 h; 151 g; 151A a,d; 152 a,i; 157 f,h; 158 d; 165 k;	245,65
Młaki, tereny podmokłe	9 a; 24A n-p; 66 k; 69B z-ax; 81 l; 87 j; 121 g; 124 l,s; 142 h;	12,28
WDN	7 f; 56A a;	35,26
wyłączone 5%	27 f; 28 h;	1,64
Bufor-strefa przypotokowa	18 g; 19 c; 34 k; 38A r; 41 h,j; 42 n-p; 42A j; 51A g; 52 i,k; 69 n-o; 69A c; 69B b; 70 c; 71 g,m; 72ax-bx; 74 l-m; 75 h,z; 76B m; 77 p; 77A d,g; 81A d; 81B c-d; 81C b,g; 102 g; 103 f; 108 f; 110 d; 123 m,o; 123A i; 129A c,h; 134 o; 135 g; 136 j-m; 141 k; 142 g; 167 l;	117,38
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	4 j,l; 52 j; 72 x; 74 a,f,n-o; 75 y; 123 r;	7,57
Bufor-strefa przypotokowa, eskulap ochrona okresowa		4,12
Siedlisko LłG	5 c; 38B h; 52Bax-cx; 61 i-j; 66kx; 69 b; 124 n,cx; 167 k;	8,33
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko LłG	11 c; 12 g-h; 15A c; 33 b; 75 c;	17,63
Siedlisko LłG, siedlisko przyrodnicze 91E0	38Bfy,yx; 52B n,x; 53B c; 55A d; 61A s; 66 i; 69B f,j,t; 75Dfx,hx-ix; 81 c; 87 l; 120 h;	13,38
Siedlisko OLJG	1A b;	1,50
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko OLJG	10 m; 68 h;	1,42
Drzewostan doświadczalny	75D mx; 80A f;	5,23
Eskulap ochrona okresowa		110,67
Eskulap ochrona całoroczna		3,96

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Eskulap ochrona całoroczna Hulskie		0,13
Jednostka kontrolna	28 f;	30,14
Maszt radiowy	42 c;	0,22
Razem Lutowiska		1441,90

Obręb leśny Dwernik – gospodarstwo specjalne

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Ksylobionty	c; 18 k; 19 d,g; 20 d; 27 g; 28 l; 30 c; 33 j; 34 m,s; 56 i; 59 d; 63 g; 64 g,i; 67 m; 68 b; 71 k; 73 d,g; 80 t-w; 88 g; 89 d; 110 h;	43,28
Siedlisko przyrodnicze 91B0	63 i;	0,24
Bobry	49 l; 55 m;	3,98
Ksylobionty, wyłączone 5%	3 f; 18 j,l; 19 b,h; 20 c; 35 c; 37 f; 38 c; 65 f; 70 g; 73 c,h-l; 78 k; 82 d; 86 i; 116 d;	39,07
Ksylobionty, bufor-strefa przypotokowa	48 j-k; 49 j,p; 63 h; 69 d; 71 i-j; 72 a; 76 b; 88 f; 89 b; 102 h; 103 f-g; 105 c; 109 j; 110 t; 111 d; 112 f;	39,04
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa	19 f; 32 g; 40 f; 48 l; 89 c; 100 b; 101 a; 102 i;	32,99
Ksylobionty, strefa ochrony całorocznej orla		17,27
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa, strefa ochrony całorocznej orla		2,54
Strefa ochrony okresowej orla		31,33
Ksylobionty, strefa ochrony okresowej orla		13,76
Rezerwat Krywe	107 i;	0,98
Ksylobionty, Rezerwat Krywe	107 a,c; 114 a,f,j; 117 a,g,l; 118 a;	35,01
Ksylobionty, bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	115fx;	0,07
Ksylobionty, eskulap całoroczna Rezerwat Krywe		84,81
Ksylobionty, Rezerwat Krywe	107 j;	20,38
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0, eskulap całoroczna, Rezerwat Krywe		0,58
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0	28 k; 73 f;	0,78
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0, Rezerwat Krywe	107 k;	3,42
Ksylobionty, bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0, Rezerwat Krywe	108 d;	0,09
Ksylobionty, eskulap ochrona całoroczna		9,10
Strefa ochrony okresowej niedźwiedzia		4,00
Ksylobionty, wyłączone 5%, Strefa ochrony okresowej niedźwiedzia		7,81
Strefa okresowa orlika		14,67
Ksylobionty, strefa całoroczna orlika		4,35
Skarpy, stoki urwiste	11 j; 41 c; 42 j; 43 d, r; 47 b; 48 c; 54 i; 64 f; 74 b; 75 j; 80 b; 90 t;	97,91

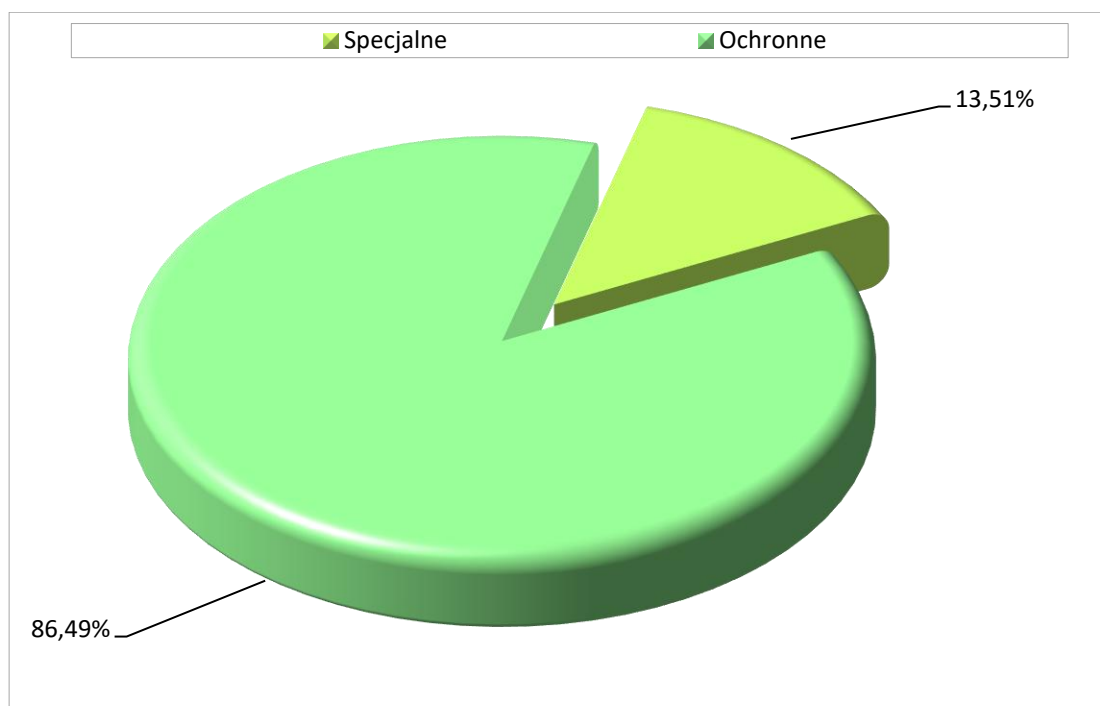
Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
	90Bdx; 92 h; 93 b, f-j; 101 d; 107 h; 115 g, t;	
Młaki, tereny podmokłe	11 a; 65 c; 115 j, cx;	1,60
WDN	63 b;	20,14
wyłączone 5%	8 g; 117 k;	12,35
Bufor-strefa przypotokowa	5 b; 14 d; 22 b; 25 h; 27 a; 33 k; 40 b; 41 f; 42 i; 43 m; 44 f; 45 w,y; 50 d; 53 b,g; 56 k; 57 f; 61 d-f; 63 d; 66 d; 69 a; 70 b; 71 d,l; 78 j; 86 b,o; 90 w; 90B c,n; 92 d-g; 94 p-r; 99 p-r; 110 o,w,y,lx; 115 y,ax;	53,56
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 9180	26 j;	0,09
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	3 d; 11 c,l; 14 c; 22 d; 23 c; 24 a; 25 a,f,i; 49 i; 72 f; 80 n; 81 a; 82 a; 83 a; 108 j; 109 b,s; 114 r; 115 p;	17,72
Bufor-strefa przypotokowa, eskulap ochrona okresowa		6,81
LłG	1 a; 74ax; 77 d;	4,49
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko LłG	2 a; 26 f; 27 b; 114 i;	4,06
Siedlisko LłG, siedlisko przyrodnicze 91E0	49 c; 75 g; 109 p;	6,81
Siedlisko OLJG	26 g; 37 d;	2,67
Eskulap ochrona częściowa		196,71
Eskulap ochrona całoroczna		6,25
Eskulap ochrona całoroczna, Rezerwat Hulskie	-	-
Glebowe powierzchnie wzorcowe (GPW)	87 b-c; 88 a, c; 89 a; 91 a-c; 92 a-b; 93 a, c;	315,86
Ksyllobionty, Glebowe powierzchnie wzorcowe (GPW)	92 c;	0,09
Granicznik płucnik (<i>Lobaria pulmonaria</i> (L.))		1,16
Ksyllobionty, Puchlinka ząbkowana (<i>Thelotrema lepadinum</i>)		1,38
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy (ZPK)	84 d; 86 k; 90A g; 90B a, h; 94 i, k;	9,57
Razem Dwernik		1168,78
Razem Nadleśnictwo Lutowiska		2610,68

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody.

Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo	Obręby				Nadleśnictwo	
	LUTOWISKA		DWERNIK			
	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	1441,90	10,86	1168,78	19,34	2610,68	13,51
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	11834,02	89,14	4873,05	80,66	16707,07	86,49
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	-	-	-	-	-	-
Ogółem	13275,92	100,00	6041,83	100,00	19317,75	100,00

Udział poszczególnych gospodarstw w Nadleśnictwie Lutowiska

W Nadleśnictwie Lutowiska dominuje gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych zajmując powierzchnię 16 707,07 ha co stanowi 86,49% wszystkich lasów. Gospodarstwo specjalne zostało utworzone na 13,51% powierzchni lasów tj. 2 610,68 ha.

3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie Lutowiska zostały ustalone przez Komisję Założeń Planu.

Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności [lat]
jodła	110
buk	110
modrzew	90
jesion	90
jawor	90
wiąz	90
sosna	80
grab	80
brzoza	80
lipa	80
świerk	80
osika	60
wierzba	50
czereśnia	50
topola	50
olsza	80
olsza szara	40

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia częściowych etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych i wielofunkcyjnych lasów gospodarczych. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu.

W VI rewizji u.l. określano dla drzewostanów starszych (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu. Określano go według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne

W drzewostanach Nadleśnictwa Lutowiska przyjęto sposób zagospodarowania za pomocą rębni IVd i V. Kierunki cięć zaznaczono na mapach gospodarczych za pomocą strzałek wskazujących kierunek zrywki (od granicy transportowej do drogi wywozowej).

W celach testowych założono w dwóch wydzieleniach obr. Lutowiska 28f-30,14 ha, 24Ar -30,40 ha jednostki kontrolne.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu;
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (uprzątnięcie nasienników i przedrostów, drzew z zadrzewień i płązowin).

3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Określenia i przyjęcia etatów dokonano w oparciu o § 88 – 93 instrukcji u.l. z 2011 r. lasu. Na przyjęcie odpowiednich etatów wpłynęły głównie potrzeby hodowlane wynikłe z aktualnego stanu drzewostanów oraz pilność ich przebudowy, a także uzgodnienia w zakresie sposobu możliwości uwzględnienia interesów poszczególnych grup interesariuszy bez negatywnego wpływu na stan lasu.

Obliczone oraz przyjęte etaty użytkowania rębego przedstawiono w tabeli XIV zamieszczonej w części tabelarycznej elaboratu. Ostateczna wysokość użytkowania rębego i przedrębego została zaproponowana na Naradzie Techniczno-Gospodarczej, poddana konsultacjom społecznym oraz ocenie środowisk naukowych na poziomie projektu.

W celu wyliczenia etatu użytkowania rębego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory:

- **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- **Wzór nr 3** – Wykaz drzewostanów do przebudowy.
- **Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- **Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Powyższe wzory i tabela znajdują się w części tabelarycznej elaboratu.

Wyliczenia i przyjęcia etatów masowych i powierzchniowych dokonano w oparciu o wytyczne zawarte w IUL z roku 2011. Podstawą do ich ustalenia były sumy etatów cząstkowych obliczonych dla gatunków panujących lub ich grup o jednakowym wieku rębności. Suma ustalonych i przyjętych etatów dla poszczególnych gospodarstw w dwóch obrębach leśnych stanowi etat dla całego nadleśnictwa.

Etat w okresie 10-lecia (obowiązywania planu), stanowi maksymalną wielkość użytkowania rębego. Do wyliczenia etatów użytkowania rębego przyjmuje się miąższość brutto. Miąższość netto oblicza się jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych zgodnie z § 93 część I Instrukcji urządzania lasu.

Dla **gospodarstwa specjalnego (S)** etatu nie oblicza się. Wielkość planowanego użytkowania rębego wynika z sumy stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów, realizowanych w postaci różnych form użytkowania rębego, zapewniającego ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostało powołane.

W **gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)** obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów. Przyjęto etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych weryfikowany możliwościami lokalizacji cięć rębnych z tytułu konieczności zachowania ładu czasowo-przestrzennego w lesie. Przyjęty etat zweryfikowano przez porównanie z etatami: wg dojrzałości drzewostanów (ostatniej klasy wieku, dwóch ostatnich klas wieku), zrównania średniego wieku, okresów uprzętnięcia w KO i KDO, z etatem optymalnym.

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego – obręb
Lutowiska (Tabela XIV)

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat propo- nowany na okres obowiązy- wania planu				
	Etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebu- dowy	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO						
	z ostatniej klasy wieku	z dwu ostatnich klas wieku										
	[m³] brutto											
	1	2							3	4	5	6
Specjalne (S)	x	x	x	x	57	1418	15706	15706				
Lasów ochronnych (O)	51861	43615	37088	43615	2884	52064	469468	52064				
Lasów gospodarczych (GZ) [m³/ha]	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x	0 x				
Lasów gospodarczych (GPZ)	x	x	x	x	x	x	x	0				
Ogółem obręb Lutowiska	51861	43615	37088	43615	2941	534827	485174	485174				

Zestawienie obliczonych i proponowanych miąższościowych etatów użytkowania rębnego
– obręb Dwernik

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat propo- nowany na okres obowiązy- wania planu
	Etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebu- dowy	Etat wg okresów uprzątk. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwu ostatnich klas wieku						
	[m³] brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	x	x	x	x	179	3634	19659	19659
Lasów ochronnych (O)	17690	15054	15715	15715	2410	20219	151870	151870
Lasów gospodarczych (GZ) [m³/ha]	x x	x x	x x	x x	x x	x x	x	0 x
Lasów gospodarczych (GPZ)	x	x	x	x	x	x	x	0
Ogółem obręb Dwernik	17690	15054	15715	15715	2589	23853	171529	171529
Ogółem Nadleśnictwo	69551	58669	52803	59330	5530	773356	656703	656703

Etat użytkowania rębego dla gospodarstwa specjalnego stanowi sumę miąższości projektowanych do użytkowania w 10-leciu, w oparciu o stwierdzone na gruncie potrzeby hodowlane drzewostanów uwzględniające funkcje lasów.

Etat użytkowania rębego dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych stanowi sumę miąższości drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania rębego w oparciu o potrzeby hodowlane drzewostanów oraz pełnione przez nie funkcje ochronne, z uwzględnieniem zadań ochronnych dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

Zaprojektowany na 10-lecie etat użytków rębnych dla Nadleśnictwa Lutowiska wynosi **656 703 m³** brutto i jest adekwatny do stanu drzewostanów, zaawansowania odnowienia, pełnionych funkcji oraz uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP,
- stan wiedzy z zakresu zagospodarowania i ochrony ekosystemów leśnych,
- dotychczasowe prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zrównoważony i przemyślany w zgodzie z oczekiwaniami społecznymi, ochroną przyrody i innymi uwarunkowaniami wynikającymi z racji położenia Nadleśnictwa, w zgodzie i z poszanowaniem prawa.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się z zachowaniem okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne,
- drzewostany bliskorębne.

Nabór miąższości w użytkowaniu rębnym w poszczególnych kategoriach drzewostanów Nadleśnictwa Lutowiska przedstawiono poniżej w tabeli.

Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii

Kategoria drzewostanów	Ogółem w nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	[ha]	[%]		[ha]	[%]
	[m ³]	[%]		[m ³]	[%]
1	2	3	4	5	6
W klasie odnowienia	7896,31	7896,31	100,00	0,00	0,00
	1900940	413326	21,74	1487614	78,26
W klasie do odnowienia	401,26	401,26	100,00	0,00	0,00
	139440	20303	14,56	119137	85,44
Budowa przerębowa	498,48	498,48	100,00	0,00	0,00
	191700	29436	15,36	162264	84,64
Przeszłorębne	1142,50	595,94	52,16	546,56	47,84
	420315	34216	8,14	386099	91,86
Rębne	2913,90	2406,78	82,60	507,12	17,40
	756035	140193	18,54	615842	81,46
Bliskorębne i młodsze	6128,59	428,36	6,99	5700,23	93,01
	1022724	19229	1,88	1003495	98,12
Ogółem nadleśnictwo	18981,04	12227,13	64,42	6753,91	35,58
	4431154	656703	14,82	3774451	85,18

Drzewostany potencjalnie nadające się użytkowania rębego (rębne, przeszłorębne, KO i budowie przerębowej) zajmują w Nadleśnictwie 67,72% powierzchni (12 852,45 ha) i 76,92% miąższości drzewostanów (3 408 430 m³). Użytkowaniem rębnym objęto 64,42% powierzchni i 14,82% miąższości grubizny tych drzewostanów. Największy średni procent poboru miąższości zaprojektowano w drzewostanach w klasie odnowienia – 21,74%.

3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu uprzątnięcie nasienników i przedrostów. Uprzątnięcie nasienników i przedrostów zaprojektowano tylko w niezbędnej ilości, w przypadku przestoi z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do uprzątnięcia.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne nie zaliczone na poczet obliczonego etatu.

Użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręby						Nadleśnictwo		
	LUTOWISKA			DWERNIK					
	Pow. [ha]	Miąższość [m³]		Pow. [ha]	Miąższość [m³]		Pow. [ha]	Miąższość [m³]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	6064	5246	-	6306	5446	-	12370	10692
Pozostałe (Uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	6064	5246	-	6306	5446	-	12370	10692

Z łącznej sumy 28 259 m³ przestojów zaplanowano do usunięcia 43,77%.

3.1.3.1.3. łączny rozmiar użytkowania rębnego

Zestawienie zaprojektowanych użytków rębnych w miąższości brutto i netto

Kategoria użytkowania	LUTOWISKA		DWERNIK		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	[m³]					
1	2	3	4	5	6	7
Rębne zaliczone na etat	485174	419093	171529	151356	656703	570449
5% przyrostu miąższości	24259	20953	8576	7567	32835	28520
Rębne niezaliczone na etat	6064	5246	6306	5446	12370	10692
Razem użytki rębne	515497	445292	186411	164369	701908	609661

Łączny rozmiar użytkowania rębnego dla lasów Nadleśnictwa Lutowiska wynosi **609 661 m³ (netto)**.

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębnego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawiono poniżej.

Porównanie etatu V i VI rewizji urzędzenia lasu

Etat w ubiegłym okresie gospodarczym	Wykonanie użytkowania rębego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat przyjęty (z 5% przyrostem)	Różnica	
	Cięcia rębne	Przygodne rębne	Razem			
[m³] grubizny netto						%
1	2	3	4	5	6	7
625366	601321	18777	620098	609 661	15705	-2,58

Zaprojektowany etat użytkowania rębnego w porównaniu z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego (625 366 m³ netto) jest mniejszy o 2,58% (609 661 m³ netto). Planowana intensywność cięć rębnych na poszczególnych pozycjach w odniesieniu do ubiegłego dziesięciolecia jest mniejsza niż to wynika z faktycznych potrzeb drzewostanów. Uwarunkowane jest to oczekiwaniami społecznymi i przyjętymi modyfikacjami, które mają wpłynąć na bioróżnorodność tych drzewostanów oraz zwiększyć ich odporność na zmiany klimatyczne. Przyjęty sposób postępowania omówiono w pkt 3.2.

3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębnego

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębnego dokonano w oparciu o §94-95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębnego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębnego w poszczególnych obrębach i łącznie dla nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela.

Powierzchniowy etat użytkowania przedrębnego w Nadleśnictwie Lutowska

Rodzaj cięć		Obręby		Nadleśnictwo
		LUTOWISKA	DWERNIK	
		Powierzchnia [ha]		
1		2	3	4
Czyszczenia późne (CPP)		-	-	-
Trzebieże	Wczesne (TW)	787,14	435,01	1222,15
	Późne (TP)	1631,38	889,57	2520,95
	Razem	2418,52	1324,58	3743,10
Ogółem		2418,52	1324,58	3743,10

Powyższy etat użytkowania przedrębnego dotyczy powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu.

Przyjęty etat użytkowania przedrębnego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 3 743,10 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

**Orientacyjny etat użytkowania przedrębego w wymiarze
miąższościowym**

Etat w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 lecie. Orientacyjną wysokość miąższości grubizny określono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 lat (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela VIIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Wskaźniki użytkowania przedrębego

Wskaźniki	Obręb Lutowiska m ³ /ha netto	Obręb Dwernik m ³ /ha netto
Wykonanie w ostatnich 5 latach (razem z użytkami przygodnymi)	43,71	38,71
Z wykonania cięć w ostatnim okresie gospodarczym (razem z użytkami przygodnymi)	45,74	41,45
Przyjęty w poprzednim planie	47	57
Połowa spodziewanego przyrostu bieżącego z drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym	42	39
Proponowany	40	40

Przyjęto wskaźnik użytkowania przedrębego: dla Nadleśnictwa Lutowiska w wysokości 40 m³ z hektara.

Spodziewany przyrost bieżący w Nadleśnictwie w okresie 10-letnim dla drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym wyniesie 37 735 m³ grubizny brutto.

Wielkości przyjęte do planu urządzenia lasu w użytkowaniu przedrębnym porównano ze spodziewanym przyrostem bieżącym w grupie drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym w okresie obowiązywania planu.

Wielkości przyjęte do planu urządzenia lasu w użytkowaniu przedrębnym porównano ze spodziewanym przyrostem bieżącym w grupie drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny w okresie obowiązywania planu.

Do planu urządzenia lasu przyjęto następujące wielkości w użytkowaniu przedrębnym.

Powierzchniowy i miąższościowy etat użytkowania przedrębnego

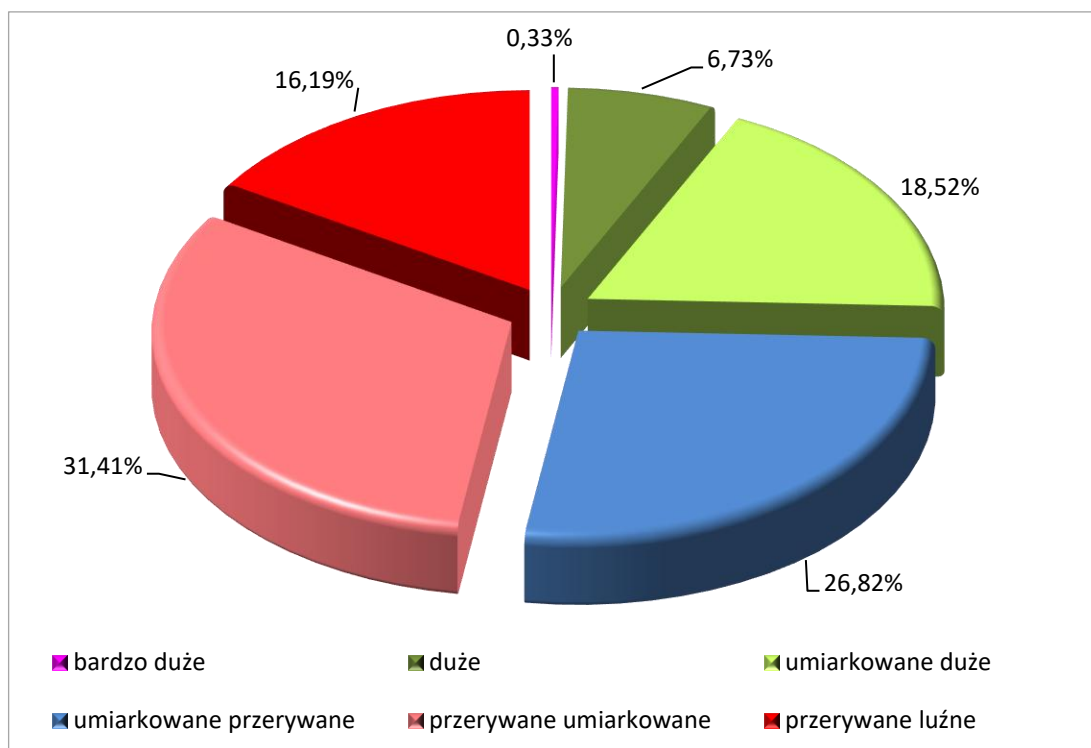
Etat użytków przedrębnych	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo
Powierzchniowy /ha/	2418,52	1324,58	3743,10
Miąższościowy /m ³ netto/	96741	52983	149724
Miąższościowy /m ³ brutto/	120926	66229	187155
Przyrost bieżący /m ³ brutto/	256550*	130800*	387350*
Procent przyrostu %*	47,1	50,6	48,3

* Przyrost tablicowy brutto w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny.

Orientacyjny etat użytków przedrębnych uwzględnia potrzeby hodowlane poszczególnych drzewostanów i stanowi 48,3% spodziewanego tabelarycznego przyrostu drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny.

Proponowany etat miąższościowy użytków przedrębnych ma charakter orientacyjny i może ulec zmianie w zależności od potrzeb stwierdzonych w czasie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w poszczególnych drzewostanach.

Zdaniem wykonawcy projektu planu zaprojektowana wielkość użytkowania przedrębnego uwzględnia stadia rozwojowe drzewostanów i dynamikę rozwoju gatunków je budujących oraz przyjęte cele ochronne i produkcyjne.

Zagęszczenie w drzewostanach przedrębnych

3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych

Przyjęty do planu etat miąższościowy użytków głównych stanowi wielkość szacunkową i składa się z etatu użytkowania rębego i etatu użytkowania przedrębnego. Każde z ww. etatów podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach etatów, bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Etat użytkowania głównego zawiera Tabela nr XVII – zestawienie etatów wchodzących w skład etatu użytków głównych w porównaniu ze spodziewanym bieżącym przyrostem drzewostanów przedstawiono w poniższej tabeli.

Łączny etat użytków głównych

Rodzaj cięcia	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo	
	miąższość [m³]					
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
Rębne	515497	445292	186411	164369	701908	609661
Przedrębne	120926	96741	66229	52983	187155	149724
Razem	636423	542033	252640	217352	889063	759385
Przyrost bieżący	638850		283850		922700	
% przyrostu	99,62		89,00		96,35	

Zaprojektowany łączny rozmiar pozyskania (brutto) stanowi 96,35% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu

wg Tabeli VIIIa (922 700 m³ brutto), w tym użytki rębne zajmują 76,07%, a przedrębne 20,28% tegoż przyrostu.

Łączny etat użytkowania głównego dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034 wynosi **759 385 m³ grubizny netto**.

Zaprojektowany etat użytkowania rębego i przedrębnego uwzględnia potrzeby hodowlane drzewostanów wynikające ze stanu lasu oraz potrzeby pielęgnacyjne w drzewostanach Nadleśnictwa Lutowiska.

Zestawienie rozmiaru użytków głównych i danych porównawczych

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo Lutowiska
Zasoby ogółem brutto	m ³	4 435 169
Spodziewany przyrost bieżący brutto	m ³	922 700
Proponowany etat netto/brutto	m ³	759385/889063
Wykonany w V rewizji netto/brutto	m ³	834586/100 1503
Relacja etatów do zasobów	%	20,05
Relacja etatów do przyrostu	%	96,35
Relacja etatów do wykonania	%	90,99

Zaprojektowany etat użytków głównych stanowi 20,05% miąższości zasobów drzewnych i 96,35% przyrostu bieżącego drzewostanów. Jest on niższy o 9,01% w stosunku do wykonania w poprzednim okresie gospodarczym.

W odniesieniu do przedstawionych wyliczeń zaprojektowana wielkość użytkowania zachowa trwałość lasu i ciągłość użytkowania oraz pełnione funkcje w omawianym Nadleśnictwie.

W projekcie Planu uwzględniono wytyczne zawarte w Zarządzeniu nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. ze zmianami z dnia 20 czerwca 2023 r. dotyczące wprowadzania wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.

Znowelizowana w 2014 roku Ustawa o lasach zawiera regulacje w myśl, której ilość przewidzianego do pozyskania drewna w 10-leciu określona jest oddzielnie, jako etat miąższościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych [art.18 ust.].

Zgodnie z Zarządzeniem nr 30 DGLP z dnia 9 maja 2014 roku w sprawie kompensacji etatu użytków rębnych i przedrębnych w LP [ZU-7019-21/2014] na całkowity etat miąższościowy użytków głównych składa się:

1. Etat cięć rębnych ustalony jako ilość drewna zaprojektowanego do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, wyrażony

w metrach sześciennych, jako maksymalna wielkość pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu;

2. Etat cięć przedrębnych ustalony jako obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażona szacunkowo w metrach sześciennych. Projektowanie oraz wykonanie cięć określonych w planie urządzenia lasu użytków głównych (rębnych i przedrębnych) podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach poszczególnych etatów bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Oddzielne rozliczenie miąższościowego etatu użytkowania rębnego ma pozwolić na pełne wykonywanie zadań z zakresu użytkowania rębnego i przedrębnego zgodnie z potrzebami hodowlanymi.

Wielkością nieprzekraczalną w pozyskaniu drewna jest etat miąższościowy użytków rębnych. Etat użytkowania przedrębnego jest regulowany powierzchniowo ustalony w PUL – powierzchnia stanowi wielkość obligatoryjną.

Zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w nadleśnictwie ponad wielkość określoną w planie urządzenia lasu (etat miąższościowy użytków rębnych) może nastąpić tylko w związku ze szkodą lub klęską żywiołową (Art.23 Ustawy o lasach) – sporządza się aneks.

3.1.3.4. Strefy funkcjonalne

W celu wzmocnienia ochrony ekosystemów na terenach cennych pod względem przyrodniczym, zostały wyznaczone 3 strefy funkcjonalne: W celu wzmocnienia ochrony ekosystemów w Nadleśnictwie Lutowiska wdrożono projekt Nadleśnictw Puszczańskich w oparciu o Zarządzenie nr 11 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28 stycznia 2025 roku w sprawie ustalenia kierunkowych wytycznych w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwach puszczańskich.

W ramach tego projektu dokonano podziału drzewostanów Nadleśnictwa na trzy strefy funkcjonalne:

1. Strefę uniemożliwiającą realizację funkcji produkcyjnych, czyli wyłączoną z użytkowania zasobów. W strefie tej nie zaprojektowano w bieżącym 10-leciu wskazań gospodarczych z przyczyn wyszczególnionych w tabeli zamieszczonej w Programie ochrony przyrody na stronie 242. Strefa ta w warunkach Nadleśnictwa Lutowiska zlokalizowana jest w 540 wydzieleniach, które zajmują łączną powierzchnię 1634,79 ha. Strefę uniemożliwiającą realizację funkcji produkcyjnych stanowi również bufor wyznaczony wzdłuż granicy BdPN zgodnie z postanowieniem

Dyrektora Bieszczadzkiego Parku Narodowego z dnia 20.12.2024 roku, znak: DN.64.24.2024 o powierzchni ogólnej 69,19 ha.

Sposób wyznaczenia strefy I ma charakter rozproszony, podyktowane jest to koniecznością uwzględnienia aspektu społecznego, tj. zapewnienia pracy dla Zakładów Usług Leśnych, które mają charakter małych firm rodzinnych. Zlokalizowanie strefy I na dużych powierzchniach spowodowałoby upadek takich firm. Jednocześnie w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji fragmenty szczególnie cenne, wymagające ochrony biernej zostały zidentyfikowane i uwzględnione w projekcie PUL w ramach wdrożenia Zarządzenia nr 11.

2. Strefę ograniczającą realizację funkcji produkcyjnych, czyli z ograniczonym użytkowaniem zasobów, gdzie przewidziano modyfikację gospodarki leśnej polegającą na zaprojektowaniu użytkowania rębego w ramach rębni V na powierzchni 501,71 ha w 32 wydzieleniach oraz ograniczenie intensywności cięć pielęgnacyjnych o 50% w stosunku do intensywności przyjętej na Naradzie Techniczno-Gospodarczej. Ograniczenie intensywności w cieciach pielęgnacyjnych zaprojektowano na obszarze wyznaczonym poleceniem MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 roku w 8 wydzieleniach leśnych i powierzchni; 71,16 ha.

W związku ze zmianami klimatycznymi i związaną z tym koniecznością adaptacji drzewostanów do nowych warunków klimatycznych, w celu zapewnienia trwałości lasu należy sukcesywnie zwiększać zakres strefy II o drzewostany znajdujące się w różnych fazach przebudowy. Sposób modyfikacji zabiegów gospodarczych będzie dostosowany do lokalnych warunków występujących w danym wydzieleniu. Zasadniczo polegał będzie na działaniach zmierzających do zwiększania bioróżnorodności m.in. przez dopuszczanie na niewielkich powierzchniach sukcesji naturalnej gatunków lekkonasiennych w trakcie procesu przebudowy oraz popieraniu i wprowadzaniu w skład przyszłych drzewostanów gatunków biocenotycznych. Pozostawieniu fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w szczególności w miejscach bez rozwiniętej sieci dróg i szlaków zrywkowych. Działanie to przyczyni się do zwiększenia ilości drewna martwego o miąższość, która z racji niskiej jakości technicznej pozostaje poza zakresem zainteresowania przemysłu drzewnego. Pozyskanie takiego surowca nie jest opłacalne w sensie ekonomicznym, a ma większą wartość przyrodniczą.

2. Strefę pozostającą bez wpływu na realizację funkcji produkcyjnych, czyli bez ograniczeń użytkowania zasobów, gdzie prowadzona będzie gospodarka leśna w oparciu o potrzeby drzewostanów, w szczególności kontynuacji zainicjowanych procesów hodowlanych w ramach przebudowy drzewostanów na gruntach porolnych oraz przeciwdziałania rozpadowi drzewostanów niestabilnych. Strefa ta zajmuje powierzchnię 16 773,35 ha.

Powyższy podział zobrazowano na mapie poglądowej.

Ponadto na terenie całego Nadleśnictwa zostanie wdrożona procedura ochrony egzemplarzy drzew bardzo starych tzn. takich których wiek znacznie przekracza średni wiek określony dla danej warstwy drzew. W tym celu, w ramach realizacji zadań ujętych w Planie Urządzania Lasu wykonana zostanie identyfikacji obszarów możliwego występowania oraz poszukiwanie egzemplarzy takich drzew. Metodyka przeprowadzenia tej identyfikacji zostanie opracowana w porozumieniu ze środowiskiem naukowym.

Do czasu opracowania i wdrożenia powyżej wskazanej procedury, w celu zabezpieczenia przed przypadkowym pozyskaniem egzemplarzy drzew bardzo starych, wszystkie drzewostany wskazane we wniosku cięć do wykonania zabiegów gospodarczych poddane zostaną przeglądowi przez terenową Służbę Leśną pod kątem występowania cech wskazujących na duży wiek. W przypadku podejrzenia znacznego odstępstwa od średniego wieku określonego dla danej warstwy egzemplarze takie zostaną oznaczone oraz poddane procedurze określenie indywidualnego wieku metodą bezinwazyjną, a jeżeli zajdzie taka potrzeba wykonane zostaną odwierty świdrem Presslera.

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

Zestawienie łączne użytków głównych zawiera *tabela XVII – Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć*.

Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Kategoria użytkowania	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo	
	miąższość [m³]					
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
Rębne, zaliczone na etat	485174	419093	171529	151356	656703	570449
5% przyrostu miąższości	24259	20953	8576	7567	32835	28520
Rębne niezaliczone na etat	6064	5246	6306	5446	12370	10692
Razem użytki rębne	515497	445292	186411	164369	701908	609661
Przedrębne	120926	96741	66229	52983	187155	149724
Ogółem	636423	542033	252640	217352	889063	759385

Zaprojektowano zadania gospodarcze i ochronne zgodnie z zasadą trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zapisów dotyczących

przedmiotów ochrony dla obszaru Natura 2000 (siedliska, gatunki). Przyjęte regulacje to podstawy formalne jak przepisy ustawy o ochronie przyrody, rozporządzenia w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej oraz przepisy związane z prowadzeniem hodowli lasu i jego użytkowaniem w oparciu o aktualny stan lasu i uwarunkowania formalne związane z ochroną przyrody.

Zaprojektowane zabiegi odzwierciedlają faktyczne potrzeby drzewostanu, jego stan i fazy rozwojowe (przeważa terminalna – 1/3 drzewostanów to klasa odnowienia), przy równoczesnym spełnianiu przez niego funkcji ochronnych i społecznych. Cenniejsze fragmenty drzewostanów okresowo wyłączono z planowanych zabiegów gospodarczych uwzględniając zapisy protokołu KZP i IUL (1 565,63 ha). Wielkość zaprojektowanego użytkowania rębne wynika ze stanu drzewostanów, a jego wielkość jest mniejsza z sumą etatów drzewostanów w klasie odnowienia i zakwalifikowanych do pełnej przebudowy, a także od etatu z ostatniej klasy wieku.

W drzewostanach jodłowych i bukowo-jodłowych o strukturze przerębowej przyjęto zasadę jednoczesnego użytkowania drzew dojrzałych, u których inicjuje się proces odnowienia, dokonuje selekcji, reguluje strukturę oraz wykonuje zabiegi sanitarne za pomocą cięć przerębowych głównie w formie jednostkowej, przy większym udziale buka kępowej (rębnia przerębowa ciągła V). Intensywność cięć w tych drzewostanach nie przekracza 20%. Obieg cięć co 5-10 lat. Powierzchnia drzewostanów objęta tym sposobem zagospodarowania wynosi 501,71 ha. Przy regulacji struktury zapasu zaleca się wykorzystanie zaleceń z badań przeprowadzonych w jednostkach kontrolnych (3 powierzchnie w Nadleśnictwie Stuposiany, 2 w Nadleśnictwie Lutowiska) pod nadzorem prof. dr hab. B. Brzezieckiego. Metodę regulacji struktury zapasu i pozyskania przyjęto z wykorzystaniem pierśnicowego pola przekroju drzewostanu, pierśnicy docelowej oraz ilorazu Liocourta (BDq-metoda, Liocourta-Meyera). W metodzie tej założono między innymi pierśnice docelową na poziomie 78-80 cm, pozyskanie w pierwszej kolejności drzew o obniżonej żywotności, niepozyskanie całego nadmiaru drzew z klasy poprzedzającej niedobór i utrzymanie założonej wielkości pola pierśnicowego przekroju drzewostanu.

W pozostałych drzewostanach jodłowych i bukowych w których nie ma struktury przerębowej użytkowanie oparto o rębnie stopniową gniazdową udoskonaloną (IVd) w celu utworzenia drzewostanów wielogatunkowych o zróżnicowanej strukturze przestrzennej i wiekowej, zapewniające trwałość ich istnienia i pełnionych funkcji. W celu uniknięcia schematyzacji w drzewostanach w których funkcje krajobrazowe pełnią istotną rolę, dopuszczono stosowanie rębni bez wyznaczania granicy transportowej. Przyjęto długi i bardzo długi okres odnowienia (40-50 lat). Intensywność cięć wykazują dużą rozpiętość od 10% (w drzewostanach o dużym zadrzewieniu, w których na ogół odnowienie występuje

w niewielkiej ilości) do 90% (głównie drzewostany na gruntach porolnych w końcowej fazie odnowienia, często drzewostany z gatunkami obcymi siedlisku). Powierzchnia drzewostanów objęta tym sposobem zagospodarowania wynosi 11 725,42 ha.

Do użytkowania przedrębego zaprojektowano drzewostany wymagające w przyszłym dziesięcioleciu cięć pielęgnacyjnych, ich rozmiar określono w wymiarze powierzchniowym na podstawie analizy rozmiaru ich wykonania w minionym okresie (za 5 i 10-lat), porównania go z przyrostem bieżącym drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym (nie przekracza 50% tegoż przyrostu) i wskaźnikiem przyjętym w poprzedniej rewizji.

Przebudowę drzewostanów zaplanowano zgodnie z protokołem KZP i obejmują niemal wyłącznie drzewostany świerkowe, sosnowe, brzoźowe i z olszą szarą silnie uszkodzone, na gruntach porolnych i jest konieczne, żeby zachować trwałość lasu.

Zadania z zakresu hodowli lasu są pochodną zaprojektowanych cięć rębnych i niezbędnych zabiegów w zinwentaryzowanych odnowieniach.

Ogółem w Nadleśnictwie Lutowiska powierzchnia drzewostanów, na których nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych wynosi 1 1634,79 ha tj. 8,25% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa (540 wydzielania).

Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych obręb Lutowiska

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Wyłączone 5%	27 f; 28 h;	1,64
Siedlisko przyrodnicze 9180	34 f; 50Aax-bx; 62 d; 63 f;	2,97
Strefa ochrony całorocznej bociana		6,73
Strefa ochrony całorocznej brodaczki	27 d; 28 g;	7,45
Bufor-strefa przypotokowa	18 g; 19 c; 34 k; 38A r; 39 k; 41 h,j; 42 o-p; 42A j; 51A g; 52 i,k; 69 n-o; 69A c; 69B b; 70 c; 74 m; 75 h,z; 76B m; 77 p; 77A d,g; 81A d; 81B c-d; 81C b,g; 102 g; 103 f; 108 f; 110 d; 123 m,o; 123A i; 129A c,h; 134 o; 135 g; 136 j-m; 141 k; 142 g; 167 l;	108,00
Bufor-strefa przypotokowa, eskulap ochrona okresowa		4,09
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	34 j,l; 52 j; 74 a,f; 75 y; 123 r;	6,74
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko LłG	11 c; 12 g-h; 33 b;	15,21
Strefa ochrony całorocznej eskulapa		4,02
Strefa ochrony całorocznej eskulapa, Rezerwat Hulskie		0,13
Strefa ochrony okresowej eskulapa		0,80

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Ksylobionty	20 b; 43 f; 52 l; 62 c; 63 d; 64A d; 81C d; 85 c; 86 b; 87 c; 89 n; 106 d; 121 d,h,j,l; 123 n; 137 t; 144 b; 147 d; 151A b; 160 j; 163 n;	82,10
Ksylobionty, wyłączone 5%	14 c; 30 h; 32 c; 52B i,w; 76B p; 80 d; 80B d; 81A a; 84 f; 85 f; 88 f; 90 g; 91 j; 92 d; 93 f; 105 f; 108 g; 123 t; 123A g; 124 z,bx; 126 f; 131 o; 135 f; 144 w; 152 l; 156 g; 159 o; 164 c; 166 f; 167 a,i;	131,68
Ksylobionty, wyłączone 5%, siedlisko przyrodnicze 9180	149 m-n; 152 k;	0,84
Ksylobionty, wyłączone 5%, siedlisko przyrodnicze 9180, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		1,28
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa	52B y; 75 w,gx,ix; 75D m; 76A g; 77hx; 78 c; 96 f-g; 100 i-k; 101 k-l; 107 b; 109 d; 134 m; 136 i; 138 d-f; 139 f-g; 140 c; 143 c;	100,95
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa, orzeł ochrona całoroczna	-	-
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	77 k;	0,59
Ksylobionty, wyłączone 5%, siedlisko przyrodnicze 9180, eskulap ochrona całoroczna		3,27
Ksylobionty, wyłączone 5%, Rezerwat Hulskie	145A a; 146 a; 146A b; 147 a,f-g; 148 c-d,s;	127,66
Ksylobionty, wyłączone 5%, Rezerwat Krywe	152 c;	2,58
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona całoroczna		1,00
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		4,61
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Krywe		0,03
Ksylobionty, wyłączone 5%, strefa ochrony okresowej niedźwiedzia	-	-
Ksylobionty, bufor-strefa przypotokowa	77gx; 77A n; 137 j-l;	28,35
Ksylobionty, Rezerwat Hulskie	146A a, c; 148 a, n-o;	44,97
Ksylobionty, Rezerwat Krywe	152 h; 153 g; 154 c, g; 155A b, f; 156 d; 157 g; 158 g; 159 g,k-l;	90,65
Ksylobionty, WDN	62 b;	9,26
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0, eskulap ochrona całoroczna, Rezerwat Krywe		0,95
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0, Rezerwat Krywe	-	-
Ksylobionty, eskulap całoroczna		17,73
Ksylobionty, eskulap całoroczna, Rezerwat Hulskie		10,04
Ksylobionty, eskulap całoroczna, Rezerwat Krywe		7,15

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Ksylobionty, eskulap ochrona okresowa		5,10
Ksylobionty, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		1,48
Siedlisko LłG	61 i-j; 124 n;	3,91
Siedlisko LłG, siedlisko przyrodnicze 91E0	38Bfy, yx; 53B c; 55A d; 69B f; 75Dfx; 120 h;	7,58
Otulina WDN	56A h;	5,20
Skarpy, stoki urwiste	10 a; 23 o; 24 k; 24B a; 30 b; 35 a; 42 k; 43 b; 44 c; 47 c; 50A j; 52 c; 53 b; 55 d; 56A g; 57A c,k; 61A f; 76B c,g,t; 79A b; 91 d; 122 h; 123 i; 131 n; 137 d; 150 h; 151 g; 157 h; 163 k;	153,55
Tereny podmokłe	24A n-p; 55 c; 57A f; 81 l; 142 h;	17,19
WDN	7 f; 56A a;	35,26
Działki aneksowe	50Asx; 75wx-xx, zx;	0,86
Razem obręb Lutowiska		1053,60

Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych obręb Dwernik

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Wyłączone 5%	18 g; 117 k;	12,35
Siedlisko przyrodnicze 9180	63 i;	0,24
Bobry	49 l; 55 m;	3,98
Bufor-strefa przypotokowa	5 b; 14 d; 33 k; 40 b; 41 f; 42 i; 43 m; 44 f; 45 w, y; 50 d; 53 b,g; 56 k; 57 f; 61 d-f; 63 d; 66 d; 69 a; 70 b; 71 l; 78 j; 86 b,o; 90 w; 90B c,n; 92 g; 94 p-r; 99 p-r; 110 w,y; 115 y,ax;	49,31
Bufor-strefa przypotokowa, eskulap ochrona okresowa		6,81
bufor-strefa przypotokowa, 9180	26 j;	0,09
bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	3 d; 11 c,l; 14 c; 25 a; 49 i; 72 f; 80 n; 81 a; 108 j; 109 b; 114 r; 115 p;	13,88
bufor-strefa przypotokowa, siedlisko LłG	2 a; 114 i;	1,32
Strefa ochrony całorocznej eskulapa		6,25
Strefa ochrony okresowej eskulapa		5,88
Granicznik płucnik (Lobaria pulmonaria (L.))		1,16
Ksylobionty	5 c; 18 k; 19 d, g; 20 d; 28 l; 30 c; 33 j; 34 m ,s; 56 i; 59 d; 63 g; 64 g,i; 67 m; 68 b; 71 k; 73 d,g; 80 t-w; 88 g; 89 d; 110 h;	41,54
Ksylobionty, wyłączone 5%	3 f; 18 j, l; 19 b,h; 20 c; 35 c; 37 f; 38 c; 65 f; 70 g; 73 c,h-l; 78 k; 82 d; 86 i; 116 d;	38,99
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa	19 f; 32 g; 40 f; 48 l; 89 c; 100 b; 101 a; 102 i;	32,99
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor, orzeł całoroczna		2,54
Ksylobionty, wyłączone 5%, Rezerwat Krywe	107 j;	20,38

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Ksylobionty, wyłączone 5%, strefa ochrony okresowej niedźwiedzia brunatnego		7,81
Ksylobionty, bufor	48 j-k; 49 j,p; 63 h; 69 d; 71 i; 72 a; 76 b; 88 f; 89 b; 102 h; 103 f-g; 105 c; 109 j; 110 t; 111 d; 112 f;	38,84
Ksylobionty, bufor, 91E0	115fx;	0,07
Ksylobionty, bufor, 91E0, Rezerwat Krywe	108 d;	0,09
Ksylobionty, Rezerwat Krywe	107 a,c; 114 a,f,j; 117 a,g,l; 118 a;	35,01
Ksylobionty, orlik ochrona całoroczna		4,35
Ksylobionty, orzeł ochrona całoroczna		17,27
Ksylobionty, orzeł ochrona okresowa		13,76
Ksylobionty, puchlinka ząbkowana		1,38
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0, eskulap całoroczna, Rezerwat Krywe		0,58
Ksylobionty, 91E0, Rezerwat Krywe	107 k;	3,42
Ksylobionty, eskulap ochrona całoroczna		8,05
Ksylobionty, eskulap ochrona całoroczna, Rezerwat Krywe		69,39
Ksylobionty, Glebowe powierzchnie wzorcowe (GPW)	92 c;	0,09
Siedlisko ŁtG	77 d; 75 g;	5,45
Siedlisko ŁtG, siedlisko przyrodnicze 91E0	49 c; 109 p;	2,55
Otulina WDN	63 a;	12,72
Skarpy, stoki urwiste	4 x; 32 h; 58 d; 64 c; 77fx; 90Bdx; 93 f, h j; 97 i; 107 h; 115 g, t;	24,05
Strefa okresowa niedźwiedzia		2,09
Tereny podmokłe	65 c; 115 j;	0,59
WDN	63 b;	20,14
Działki aneksowe	90B w;	0,10
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy (ZPK)	84 d; 86 f, k; 90B a, h; 94 i, k;	6,52
Pas około 50 m od granicy z BdPN w części wydzieli:	18 f; 19 a; 20 a; 23 a-b; 47 k; 64 d; 65 a; 66 a; 70 a; 71 b; 73 a; 83 b; 89 a; 91 b-c; 92 b; 93 a,c,g,i,l; 95 d; 102 b; 24 b,d; 26 h; 46 a,c; 47 d,i; 65 g; 82 c; 83 c,f; 102 g	69,19
Razem obręb Dwernik		581,22
Razem Nadleśnictwo Lutowiska		1634,79

W Planie uwzględniono Zadania ochronne dla części obszarów Natura 2000 znajdujących się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Lutowiska oraz wytyczne zawarte w Zarządzeniu nr 19 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 20 czerwca 2023 roku, które jest załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie pn.: „Wytyczne w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie”.

Istotnym elementem przy realizacji użytkowania i pielęgnacji lasu jest uwzględnienie lokalizacji roślin i zwierząt chronionych oraz ich wymagań

ekologicznych. W Programie Ochrony Przyrody dla gatunków roślin i zwierząt chronionych przedstawiono ich wymagania ekologiczne i zawarto wskazania dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej w sposób nie kolidujący z wymaganiami ich ochrony.

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów. W celu osiągnięcia pożądaných, docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju istniejących odnowień, zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP, NTG i Zasady hodowli lasu.

Rozpoczęte w poprzednich okresach gospodarczych użytkowanie rębniami złożonymi jest kontynuowane. Plan cięć użytków rębnych na 10-lecie sporządzony został w formie wykazu (Wzór nr 6), bez podziału na lata gospodarcze.

Do użytkowania rębego zakwalifikowano drzewostany w kolejności wg pilności użytkowania i potrzeb odślania młodego pokolenia:

- drzewostany w klasie odnowienia,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne,
- drzewostany bliskorębne.

W doborze rodzaju rębni uwzględniano potrzeby konkretnych drzewostanów w nawiązaniu do warunków siedliskowych i pełnionych przez nie funkcji ochronnych.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa*	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	-	-	548,62	548,62	165,83	714,45
Lasów ochronnych (O)	-	-	10281,88	10281,88	1230,80	11512,68
Lasów gospodarczych (GZ)	-	-	-	-	-	-
Lasów gospodarczych (GPZ)	-	-	-	-	-	-
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	-	-	-	-	-	-
Ogółem	-	-	10830,50	10830,50	1396,63	12227,13

* należy zaliczyć również rębnie stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Cięciami rębnymi objęto 64,42% powierzchni drzewostanów. Ogółem w użytkowaniu rębnym zaprojektowano pozyskanie 20,05% zasobów drzewnych z czego największy procent poboru miąższości i powierzchni manipulacyjnej cięć przewidziano w drzewostanach w klasie odnowienia, głównie ze względu na konieczność odśłaniania młodego pokolenia.

Zasady postępowania w drzewostanach rębnych oraz modyfikacje przyjętych rodzajów i form rębni

- Preferowanie rębni o wysokim stopniu złożoności (IVd i V), z długim i bardzo długim okresem odnowienia (40-50 lat) prowadzących do uzyskania lasów o zróżnicowanym składzie, strukturze pionowej i bardziej zbliżonych do naturalnych w danych warunkach – przy jednoczesnym minimalizowaniu konfliktów społecznych.
- Zaniechano użytkowania drzewostanów najbardziej cennych przyrodniczo (w ostojach ksylobiontów - 1118,68 ha, osiągających wiek rębności na siedlisku przyrodniczym pozostawione do naturalnego rozpadu tzw. 5% - 489,91 ha, buforów cieków - 438,25 ha, "projektowanych rezerwatów" 34,88 ha) i zmniejszono intensywność cięć w lasach o dużych walorach przyrodniczych na powierzchni 3275,10 ha (wykaz poniżej).

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Forma rębni	Intensywność cięć		Różnica
			Wielkość uzgodniona przy odbiorze prac	Wielkość przyjęta do pul po modyfikacji	
04-16-1-01-16A -f -00	5,72	V	25	15	10
04-16-1-01-23 -j -00	19,90	IVD	20	10	10
04-16-1-01-24B -f -00	11,38	V	20	15	5
04-16-1-01-3 -g -00	16,93	V	25	15	10
04-16-1-01-4 -b -00	9,96	V	20	15	5
04-16-1-01-42 -b -00	24,35	V	20	15	5
04-16-1-01-6 -a -00	10,88	V	25	15	10
04-16-1-01-6 -d -00	12,67	V	25	15	10
04-16-1-01-6A -l -00	6,35	V	25	15	10
04-16-1-02-14 -b -00	27,95	IVD	30	20	10
04-16-1-02-14A -a -00	4,36	IVD	30	20	10
04-16-1-02-25 -a -00	9,67	IVD	30	15	15
04-16-1-02-25 -g -00	24,58	IVD	30	20	10
04-16-1-02-25A -a -00	27,55	IVD	30	20	10
04-16-1-02-26 -b -00	43,58	IVD	30	20	10
04-16-1-02-27 -b -00	4,94	IVD	30	20	10
04-16-1-02-27 -c -00	38,10	V	20	15	5
04-16-1-02-28 -f -00	30,14	V	20	15	5

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Forma rębni	Intensywność cięć		Różnica
			Wielkość uzgodniona przy odbiorze prac	Wielkość przyjęta do pul po modyfikacji	
04-16-1-02-29 -f -00	12,19	IVD	30	20	10
04-16-1-02-29 -i -00	12,95	V	20	15	5
04-16-1-02-30 -d -00	16,54	IVD	30	20	10
04-16-1-02-31 -a -00	32,11	V	20	15	5
04-16-1-02-31A -f -00	23,77	V	20	15	5
04-16-1-02-33 -a -00	38,94	IVD	30	20	10
04-16-1-02-8 -g -00	14,35	V	20	10	10
04-16-1-02-9 -h -00	21,39	V	20	15	5
04-16-1-02-9A -d -00	4,46	IVD	30	20	10
04-16-1-02-9A -j -00	3,19	IVD	30	20	10
04-16-1-03-118 -g -00	29,46	IVD	30	20	10
04-16-1-03-120 -c -00	10,92	IVD	30	5	25
04-16-1-03-120 -d -00	9,90	IVD	20	5	15
04-16-1-03-120 -j -00	2,63	IVD	30	5	25
04-16-1-03-121 -c -00	24,75	IVD	50	5	45
04-16-1-03-64 -a -00	12,48	IVD	30	20	10
04-16-1-03-81 -b -00	8,80	IVD	30	20	10
04-16-1-03-81A -c -00	10,08	IVD	30	20	10
04-16-1-03-84 -b -00	11,12	V	20	15	5
04-16-1-03-84 -d -00	16,50	V	20	10	10
04-16-1-03-86 -f -00	5,51	IVD	40	35	5
04-16-1-04-104 -d -00	17,58	V	20	15	5
04-16-1-04-105 -b -00	10,79	IVD	30	20	10
04-16-1-04-106 -a -00	41,14	IVD	40	30	10
04-16-1-04-106 -c -00	3,12	IVD	35	30	5
04-16-1-04-107 -a -00	28,58	IVD	30	25	5
04-16-1-04-108 -b -00	29,75	IVD	70	40	30
04-16-1-04-108 -d -00	12,36	IVD	30	20	10
04-16-1-04-109 -a -00	29,28	IVD	30	25	5
04-16-1-04-111 -d -00	20,94	IVD	30	25	5
04-16-1-04-112 -b -00	39,49	IVD	20	15	5
04-16-1-04-114 -a -00	33,53	IVD	35	30	5
04-16-1-04-76A -b -00	9,06	V	20	15	5
04-16-1-04-76D -a -00	20,87	IVD	30	15	15
04-16-1-04-77A -h -00	23,26	IVD	30	20	10
04-16-1-04-77A -j -00	10,81	V	20	15	5
04-16-1-04-79A -c -00	9,15	IVD	25	20	5
04-16-1-04-80A -b -00	2,78	IVD	50	30	20
04-16-1-04-80A -c -00	5,67	IVD	35	30	5
04-16-1-05-34 -i -00	3,94	IVD	30	5	25

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Forma rębni	Intensywność cięć		Różnica
			Wielkość uzgodniona przy odbiorze prac	Wielkość przyjęta do pul po modyfikacji	
04-16-1-05-45 -c -00	5,79	IVD	30	20	10
04-16-1-05-45 -g -00	5,57	IVD	30	20	10
04-16-1-05-46 -a -00	1,61	IVD	40	30	10
04-16-1-05-46 -c -00	70,52	IVD	50	30	20
04-16-1-05-47 -a -00	61,24	IVD	30	20	10
04-16-1-05-48 -b -00	54,12	IVD	30	20	10
04-16-1-05-49 -a -00	36,27	IVD	35	30	5
04-16-1-05-49A -a -00	57,05	IVD	40	30	10
04-16-1-05-50 -h -00	8,58	IVD	30	25	5
04-16-1-05-51 -j -00	7,42	IVD	30	20	10
04-16-1-05-51 -k -00	6,77	IVD	25	20	5
04-16-1-05-52 -b -00	60,59	IVD	30	20	10
04-16-1-05-54A -b -00	5,56	IVD	30	25	5
04-16-1-05-61 -b -00	5,09	V	25	15	10
04-16-1-06-100 -d -00	8,38	IVD	30	25	5
04-16-1-06-102 -b -00	54,74	IVD	30	20	10
04-16-1-06-68A -a -00	28,08	IVD	20	15	5
04-16-1-06-93 -d -00	10,52	IVD	25	20	5
04-16-1-06-94 -a -00	38,47	IVD	20	15	5
04-16-1-06-96 -c -00	37,98	IVD	50	40	10
04-16-1-06-99 -a -00	41,44	IVD	25	15	10
04-16-1-07-123 -g -00	19,34	IVD	30	20	10
04-16-1-07-36A -b -00	13,87	IVD	30	20	10
04-16-1-07-36A -d -00	9,02	V	20	15	5
04-16-1-07-67 -d -00	24,51	V	20	15	5
04-16-1-07-89 -c -00	14,89	IVD	30	20	10
04-16-1-07-89 -j -00	9,52	V	20	15	5
04-16-1-07-89 -l -00	8,95	IVD	30	20	10
04-16-1-07-89 -o -00	2,09	IVD	30	25	5
04-16-1-07-90 -c -00	25,40	IVD	30	25	5
04-16-1-07-90 -f -00	36,47	IVD	30	25	5
04-16-1-07-91 -f -00	23,30	IVD	50	30	20
04-16-1-07-92 -a -00	9,57	IVD	30	20	10
04-16-1-07-92 -c -00	19,68	IVD	30	20	10
04-16-1-08-133 -b -00	40,10	IVD	25	20	5
04-16-1-08-134 -a -00	28,86	IVD	30	20	10
04-16-1-08-135 -a -00	34,50	IVD	25	20	5
04-16-1-08-136 -a -00	41,50	IVD	25	20	5
04-16-1-08-138 -a -00	35,68	IVD	25	20	5
04-16-1-08-139 -c -00	4,19	IVD	30	25	5

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Forma rębni	Intensywność cięć		Różnica
			Wielkość uzgodniona przy odbiorze prac	Wielkość przyjęta do pul po modyfikacji	
04-16-1-08-142 -d -00	24,52	IVD	25	20	5
04-16-1-08-143 -a -00	43,21	IVD	60	50	10
04-16-1-08-143 -b -00	16,71	IVD	30	20	10
04-16-1-08-166 -a -00	5,35	IVD	30	25	5
04-16-1-09-144 -s -00	2,25	IVD	30	20	10
04-16-1-09-145A -b -00	17,39	IVD	50	35	15
04-16-1-09-148 -i -00	6,70	IVD	30	25	5
04-16-1-09-148A -a -00	10,63	IVD	40	30	10
04-16-1-09-149 -a -00	46,91	IVD	50	40	10
04-16-1-09-149 -c -00	5,31	IVD	30	20	10
04-16-1-09-149 -k -00	1,93	IVD	30	20	10
04-16-1-09-149 -l -00	1,11	IVD	50	40	10
04-16-1-09-150 -a -00	24,76	IVD	40	30	10
04-16-1-09-150 -b -00	3,21	IVD	30	20	10
04-16-1-09-150 -i -00	1,31	IVD	30	20	10
04-16-1-09-150A -b -00	28,52	IVD	30	25	5
04-16-1-09-150A -d -00	3,73	IVD	30	25	5
04-16-1-09-151 -a -00	28,27	IVD	40	30	10
04-16-1-09-151 -h -00	2,65	IVD	40	35	5
04-16-1-09-152 -a -00	21,01	IVD	30	25	5
04-16-1-09-152 -b -00	4,27	IVD	30	25	5
04-16-1-09-152 -i -00	2,91	IVD	30	25	5
04-16-1-09-152A -c -00	35,70	IVD	40	30	10
04-16-1-09-153 -a -00	38,55	IVD	30	25	5
04-16-1-09-153 -i -00	1,57	IVD	30	25	5
04-16-1-09-154 -a -00	20,12	IVD	30	25	5
04-16-1-09-154 -d -00	5,91	IVD	30	25	5
04-16-1-09-154A -h -00	2,87	IVD	50	40	10
04-16-1-09-155 -c -00	23,72	IVD	60	20	40
04-16-1-09-156 -b -00	34,40	IVD	40	30	10
04-16-1-09-156 -c -00	14,24	IVD	30	25	5
04-16-1-09-157 -a -00	1,88	IVD	40	35	5
04-16-1-09-158 -b -00	11,00	IVD	40	30	10
04-16-1-09-158 -f -00	9,27	IVD	30	25	5
04-16-1-09-159 -a -00	24,91	IVD	40	5	35
04-16-1-09-160 -a -00	28,94	IVD	40	5	35
04-16-1-09-160 -b -00	36,20	IVD	20	5	15
04-16-1-09-161 -a -00	11,43	IVD	30	20	10
04-16-2-10-93 -a -00	48,29	IVD	10	5	5
04-16-2-10-93 -g -00	11,35	IVD	10	5	5

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Forma rębni	Intensywność cięć		Różnica
			Wielkość uzgodniona przy odbiorze prac	Wielkość przyjęta do pul po modyfikacji	
04-16-2-10-93 -i -00	2,03	IVD	10	5	5
04-16-2-10-93 -k -00	0,79	IVD	30	5	25
04-16-2-10-93 -l -00	1,12	IVD	20	5	15
04-16-2-11-1 -f -00	10,58	IVD	30	20	10
04-16-2-11-1 -g -00	12,58	IVD	50	30	20
04-16-2-11-10 -k -00	24,18	IVD	30	15	15
04-16-2-11-2 -b -00	11,42	IVD	30	25	5
04-16-2-11-3 -a -00	22,47	IVD	20	10	10
04-16-2-11-34 -b -00	12,60	IVD	40	20	20
04-16-2-12-20 -a -00	10,63	IVD	30	15	15
04-16-2-12-39 -a -00	30,33	IVD	30	25	5
04-16-2-13-30 -a -00	31,60	IVD	30	25	5
04-16-2-13-48 -f -00	3,72	V	20	10	10
04-16-2-13-59 -b -00	34,19	IVD	30	10	20
04-16-2-13-61 -a -00	33,14	IVD	30	25	5
04-16-2-13-66 -a -00	50,75	IVD	25	20	5
04-16-2-13-68 -a -00	32,86	IVD	25	20	5
04-16-2-13-69 -b -00	40,92	IVD	25	20	5
04-16-2-13-70 -a -00	30,41	IVD	25	5	20
04-16-2-13-71 -b -00	34,97	IVD	20	5	15
04-16-2-14-73 -a -00	36,66	IVD	20	5	15
04-16-2-14-83 -b -00	45,60	IVD	20	5	15
04-16-2-14-87 -c -00	32,24	IVD	30	20	10
04-16-2-14-89 -a -00	55,92	IVD	20	5	15
Razem	3275,10				

- W celu zachowania bioróżnorodności, a zwłaszcza złożonej struktury w wytypowanych drzewostanach o strukturze przerębowej założono dwie jednostki kontrolne (28f-30,14ha, 24Ar -30,40 ha), które będą powierzchniami obrazującymi jak postępować w takich drzewostanach. Regulacja struktury będzie prowadzona za pomocą rębni przerębowej o średnio 15% intensywności cięć. Ponadto w drzewostanach o strukturze zbliżonej do przerębowej, na powierzchni 501,71 ha, zaplanowano użytkowanie za pomocą rębni przerębowej z intensywnością cięć nie przekraczającą 15%.
- W celu utrzymania charakteru lasów i ich walorów krajobrazowych (trwałość krajobrazu leśnego) użytkowanie rębne zaplanowano tylko za pomocą rębni przerębowej (V) oraz stopniowej gniazdowej udoskonalonej (IVd). Dodatkowo zaleca się modyfikację rębni IVd podczas wykonywania cięć w drzewostanach

naturalnych (zgodnych z siedliskiem) polegającą na uniknięciu wykonywania cięć zupełnych na gniazdach. W przypadku braku takiej możliwości należy ograniczyć powierzchnię gniazd do 0,2 ha, a dla drzewostanów na gruntach porolnych do 0,5 ha.

- Zarządzanie dynamicznym krajobrazem leśnym poprzez zachowanie w miarę możliwości równomiernego udziału starodrzewi i obszaru objętego cięciami podczas prowadzenia gospodarki leśnej.
- W przypadku obszarów o wysokich walorach krajobrazowych pozyskiwanie drewna powinno charakteryzować się mozaikowym podejściem do gospodarki leśnej. Zrównoważenie intensywności eksploatacji podczas cięć winno mieć na uwadze, że mogą wystąpić skumulowane skutki polegające na np. powstaniu zbyt dużych upraw (powierzchniowo) po cięciach odstających albo silnie przerzedzonych fragmentów lasu po cięciach obsiewnych.
- W celu ochrony specjalnych biotopów (łęgi, mokradła, źródłiska, wychodnie skalne) zrezygnowano z jakichkolwiek prac związanych z pozyskaniem. Podczas prac leśnych modyfikacji powinna podlegać powierzchnia zabiegów w przypadku zidentyfikowania małych (kilku, kilkunastoarowych) niewydzielonych fragmentów gołoborzy, rumowisk, młak. Na ich powierzchni nie należy wykonywać żadnych prac związanych z pozyskaniem jak i odnowieniem lasu.
- Podczas prac związanych z pozyskaniem stosować różne rodzaje form i wariantów rębni gwarantujących zachowanie w drzewostanie istotnych struktur i organizmów (tzw. dziedzictwa biologicznego), w postaci nasienników, drzew biocenotycznych, drzew odpornych na warunki atmosferyczne (drzewa okazałe, z długą koroną).
- W przypadku cięć których intensywność przekracza 30% rozważyć możliwość cięć w dwóch nawrotach.
- Na obszarach atrakcyjnych pod względem turystyki i rekreacji przy wykonywaniu pozyskania drewna uwzględnić możliwe reakcje społeczne tj. projektować wykonanie w miesiącach zimowych przy najmniejszym ruchu turystycznym, czy też stosowne godziny pracy w sąsiedztwie większych baz noclegowych.

Załącznikiem do wykazu cięć rębnych jest mapa przeglądowa cięć, która oprócz szczegółów mapy przeglądowej zawartych w standardzie LMN zawiera:

- kontury obejmujące powierzchnie projektowane do cięć rębnych,
- rodzaje rębni,

Na mapy naniesiono granice rezerwatów, wyłączonych i gospodarczych drzewostanów nasiennych. Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy

gospodarcze w skali 1:5 000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe projektowanych cięć rębnych w skali 1:10 000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

Zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu wykaz cięć użytków rębnych opracowano tylko na jedno 10-lecie.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowi ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego”.

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów. W skład tego wykazu wchodzi:

- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębnego, w miarę potrzeby TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształceniowych w ramach, których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL. W części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienia dotyczące danych wynikających z zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego (Tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

O faktycznym rozmiarze planu zadecydują potrzeby pielęgnacyjne i stan sanitarny lasu w chwili wykonywania zabiegu. Ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowić będzie wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

O zaliczeniu zabiegu do określonej kategorii cięć przedrębnych decyduje charakter zabiegu w chwili jego wykonania, niezależnie od wskazówek zawartych w planie urządzenia lasu, które w tym zakresie mają charakter orientacyjny.

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są tylko trzebieże wczesne i późne.

Czyszczenia późne zostały zaliczone tylko do zabiegów pielęgnacyjnych jako zabieg hodowlany. W przypadku pozyskania grubizny w czyszczeniach późnych

nadleśnictwo samo odniesie pozyskaną miąższość do konkretnego wyłączenia i odnotowuje to w SILP-ie, z zgodnie Decyzją nr 85 DGLP z dnia 17.03.2017 roku.

Poniżej przedstawia się syntetyczne dane wynikające z tej tabeli:

Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego

Rodzaj cięcie		Obręby		Nadleśnictwo
		LUTOWISKA	DWERNIK	
		Powierzchnia [ha]		
1		2	3	4
Czyszczenia późne (CPP)		-	-	-
Trzebieże	Wczesne (TW)	787,14	435,01	1222,15
	Późne (TP)	1631,38	889,57	2520,95
	Razem	2418,52	1324,58	3743,10
Ogółem		2418,52	1324,58	3743,10

W ramach użytkowania przedrębego zaplanowano zabiegi TW i TP na łącznej powierzchni 3 743,10 ha. W wykazie drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego sporządzonym wg oddziałów i pododdziałów w poszczególnych pozycjach podana jest tylko powierzchnia zabiegu, bez rozmiaru miąższościowego. Cięciami przedrębnymi objęto 19,72% drzewostanów. Cięcia trzebieżowe w drzewostanach o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z typem siedliskowym lasu powinny mieć charakter przekształceniowy. Charakter cięcia w użytkach przedrębnych należy przyjmować na podstawie aktualnego stanu lasu, w czasie jego wykonania. Nie planowano dwóch nawrotów cięć, ewentualna potrzeba powtórzenia zabiegu pozostanie w gestii Nadleśniczego.

Przewidziane zasady postępowania w drzewostanach objętych cięciami pielęgnacyjnymi oraz ich modyfikacje

- Dopuszcza się wykonanie trzebieży o większym nasileniu, kształtującej drzewostany o zróżnicowanej strukturze i wysokiej stabilności. Preferować trzebieże przekształceniowe (przerębowe), których celem jest wytworzenie struktury przerwowej. W ramach tego postępowania popierane są osobniki wartościowe pod względem żywotności we wszystkich warstwach drzewostanu. Prowadzi to do stworzenia zwarcia schodkowego i pionowego poprzez stopniowe przerzedzanie drzewostanu. W drzewostanach o strukturze zbliżonej do przerwowej, unikać zbyt intensywnych zabiegów.
- W celu zwiększenia odporności drzewostanów na zaburzenia abiotyczne jak i biotyczne zmniejszyć ryzyko produkcyjne poprzez stabilizację pojedynczych drzew i grup drzew, popierać drzewa zbieżyste, z długą koroną o nisko osadzonym środku ciężkości, silnie ukorzenione. Zmniejszyć ryzyko hodowlane poprzez kreowanie kęp drzew z różnymi fazami rozwojowymi.

- Pielęgnacja drzewostanów poprzez pozostawianie nie tylko cennych gatunków domieszkowych, ale też pomocniczych gwarantujących zachowanie różnorodności gatunkowej.
- W pobliżu szlaków turystycznych i punktów widokowych, promowanie pięknych kształtów drzew i innych bodźców wizualnych dla ludzkiego oka (zmiana kolorystyczna liści, kwiatów i owoców na drzewach, krzewach, ziołach itp.). Zachowanie pojedynczych drzew i zespołów drzew o szczególnych cechach (pokrój, wysokość, średnica, wiek).

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego PUL-u perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisu ogólnego.

Zestawienie powierzchni przewidzianej do zabiegów hodowlanych (wyciąg z tabeli XVIII)

Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo
	LUTOWISKA	DWERNIK	
	Powierzchnia [ha]		
Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	-	-	-
Zalesienia gruntów nieleśnych	-	-	-
Odnowienia zrębów projektowanych	-	-	-
Odnowienia przy rębniach złożonych	1226,54*	456,92*	1683,46*
Podsadzenia produkcyjne	25,25	12,50	37,75
Dolesienia luk i przerzedzeń	-	-	-
Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	-	-	-
Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 10% ich pow.	-	-	-
Wprowadzenie podszytów	-	-	-
Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	78,95	6,90	85,85
Pielęgnowanie gleby w uprawach proj.	-	-	-
Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	102,97	93,64	196,61
Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW)	-	-	-

Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo
	LUTOWISKA	DWERNIK	
	Powierzchnia [ha]		
Pielęgnowanie młodników (CP)	2581,85	1379,83	3961,68
Pielęgnowanie młodników (CP-P)	-	-	-
Nawożenie	-	-	-
Regulacja stosunków wodnych	-	-	-
Specjalne zabiegi agrotechniczne	1551,42	583,65	2135,07

* W wierszu 4 przy rębniach złożonych zmniejszono zadania z zakresu odnowień o 20% (w porównaniu z Tabelą nr XVIII) z uwagi na inicjowanie odnowienia naturalnego

Odnowienia przy rębniach złożonych zaplanowano na powierzchni 1 683,46 ha.

Podsadzenia produkcyjne zaprojektowano w przewidzianych drzewostanach przeznaczonych do przebudowy typu B (uzgodnionych z nadleśnictwem) na powierzchni 37,75 ha.

Wprowadzania podszytów nie planowano. Zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w IUL z 2012 r. zabiegi pielęgnowania gleby i CW zaplanowano tylko dla upraw istniejących (zainwentaryzowanych) na dzień 01.01.2025 r. Nawożenie mineralne i melioracje wodne nie są planowane. Specjalne zabiegi agrotechniczne zaplanowano na 2135,07 ha.

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, w projekcie PUL zabieg pielęgnowania upraw zaplanowano w uprawach istniejących na dzień 1.01.2025 r.

Powyższe wielkości są zadaniami obligatoryjnymi i kierunkowymi, które zatwierdza minister właściwy do spraw środowiska.

W trakcie realizacji planu hodowli wnioski hodowli lasu winny zawierać powierzchnie do odnowienia wynikające z rzeczywistego określenia ich w terenie.

Szczegółowe planowanie hodowlane powinno należeć do podstawowych obowiązków gospodarza lasu. Bezpośrednio przed podjęciem czynności gospodarczych na określonej powierzchni, tj. w trakcie przygotowywania wniosków cięć i odnowienia lasu, wszystkie projektowane zadania w oparciu o plan powinny być skorygowane i dostosowane do aktualnych potrzeb. W realizacji planowanych czynności odnowieniowych należy przestrzegać podstawowych zasad tj.:

- ✓ w pierwszej kolejności wykorzystywać istniejące odnowienia naturalne pożądanych gatunków drzew o dobrej jakości oraz miejscowych ekotypów. Odnowienie naturalne nie powinno być stosowane w drzewostanach obcego pochodzenia, rosnących na niewłaściwych siedliskach, złej jakości oraz położonych w blokach upraw pochodnych,
- ✓ przy sztucznym odnowieniu lasu zaleca się:
  - wprowadzanie składu gatunkowego upraw zgodnego z typem drzewostanu, wzbogaconego o gatunki drzew i krzewów dostosowanych do naturalnej mozaikowości siedlisk,

- przy zakładaniu upraw stosować zmieszanie grupowe, drobnokępowe i kępowe, biorąc oczywiście pod uwagę wymagania biologiczne poszczególnych gatunków,
- ✓ odnowienia pod osłoną drzewostanów (ODN ZŁOŻ), przy rębni IVd i V zaprojektowano na łącznej powierzchni 1683,46 ha. Powierzchnia ta jest zmniejszona o 20% w porównaniu z tabelą nr XVIII z uwagi na inicjowanie odnowienia naturalnego. W pozycji tej poza odnowieniami wynikającymi z realizacji wykazu projektowanych cięć rębnych, znalazły się powierzchnie do odnowienia powstałe w wyniku działań gospodarczych w ostatnich latach ubiegłego 10-lecia: młodniki, uprawy złożone (po cięciach uprzętających), odnowienia w KO, KDO.

W drzewostanach, w których istnieją możliwości uzyskania odnowienia naturalnego, niezwłocznie po wykonaniu cięcia należy starannie przygotować glebę. W przypadku słabej udatności lub braku odnowienia naturalnego dokonać uzupełnienia lub sztucznego odnowienia powierzchni.

W wykazie projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu znalazły się wszystkie pozycje z uwagi na fakt, że użytkowanie rębne nie jest przydzielone na poszczególne lata planu.

- ✓ Pielęgnowanie upraw i młodników we wskazaniach gospodarczych opisane są wskazówką: PIEL – pielęgnacja gleby, CW – czyszczenia wczesne i CP – czyszczenia późne.
- ✓ Czyszczenia wczesne (CW) ujęte są w planie jako zabieg jednokrotny, obejmują wykonywanie tych zabiegów w zainwentaryzowanych uprawach w wieku powyżej 5 lat oraz istniejącym młodym pokoleniu w d-stanach KO i innych. Należy je przeprowadzać w uprawach niezależnie od sposobu ich powstania aż do doprowadzenia do zwarcia zdrowych, dobrze ukształtowanych i pożądanых drzewek. Zabieg ten planowano w uprawach istniejących. Zadaniem obligatoryjnym jest CW na powierzchni 196,61 ha w zainwentaryzowanych uprawach.
- ✓ Czyszczenia późne (CP) w młodnikach, należy przeprowadzać w zależności od potrzeb. Odnosi się to również do pielęgnacji istniejących i inicjowanych odnowień naturalnych pod osłoną drzewostanów. W fazie młodnika, przy prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych, zabieg należy wykonać tak by nie dopuścić do zbytniego rozluźnienia zwarcia, zwracając uwagę na regulację składu gatunkowego i doprowadzanie go do zgodności z typem drzewostanu. Zadaniem obligatoryjnym jest CP na powierzchni 3 961,68 ha w zainwentaryzowanych młodnikach.

- ✓ Melioracje agrotechniczne planowano na powierzchni 2 135,07 ha.

Zabieg regulowania lokalnych stosunków wodnych (MA-REG) nie został zaprojektowany jako samodzielne zadanie, natomiast w wydzieleniach o wysokim poziomie wód gruntowych, niezbędnym jest wykonanie tymczasowej regulacji stosunków wodnych na czas wyprowadzenia upraw. Taka sytuacja może mieć miejsce w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, w uprawach po rębniach złożonych wymagających poprawek, KDO, na powierzchniach zalanych wodą w wyniku naturalnych zjawisk meteorologicznych o charakterze klęskowym, nadleśniczy wydaje decyzję o odwodnieniu obszarów leśnych.

Zgodnie z § 46 ust 13 IUL nie planowano do pielęgnacji projektowanych upraw, jak też wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach. Orientacyjny rozmiar pielęgnacji projektowanych upraw w wysokości 85,85 ha stanowi około 4,95% planowanych odnowień. Wielkość ta nie zostanie ujęta w PUL, natomiast będzie realizowana przez nadleśnictwo na podstawie stwierdzonych potrzeb.

Modyfikacje postępowania hodowlanego w lasach Nadleśnictwa

- Stosować na ogół ręczne przygotowanie gleby (talerze, placówki), ewentualnie mechaniczne (wyorywanie bruzd) na gruntach porolnych, w drzewostanach do przebudowy z pokrywą zadarnioną lub zachwaszczoną.
- W maksymalny sposób wykorzystywać odnowienia naturalne, dopuścić w niektórych sytuacjach uznawanie odnowień słabej jakości lub nieznacznie przekraczające ich udział jako domieszki.
- Ograniczyć grodzenia większych powierzchni, w przypadku koncentracji zwierzyny stosować grodzenia na małych powierzchniach umożliwiające swobodne przemieszczanie się pomiędzy nimi.
- Wyłączać z melioracji agrotechnicznych w jak największym stopniu obrzeża lasu, polany i źródłiska jako działania sprzyjające ochronie krajobrazu i odtwarzaniu różnorodności i zasięgu struktur drzewostanów.
- W celu zmniejszenia ryzyka hodowlanego należy w drzewostanach na gruntach porolnych, w miejscach koncentracji zwierzyny albo w miejscach szczególnie trudnych do odnowienia zwrócić większą uwagę na wzbogacenie składu gatunkowego odnowień, wykraczające poza zalecenia zamieszczone w ZHL czy też wytycznych KZP. W miejscach tych podczas pielęgnacji odejść od kryterium jakościowego.

- Przy dokonywaniu oceny jakości hodowlanej uwzględnić możliwość odstępstwa od typu drzewostanu określonego podczas prac siedliskowych np. ciągłego odnawiania drzewostanów jodłowych, gdy odnowienie naturalne jest nieskuteczne, a istnieje wystarczająca liczba drzew nasiennych i „sprawne runo” polegające na możliwości uznania całego wydzielenia odnowieniem bukowym pomimo jodłowego typu drzewostanu.
- Korekta składu gatunkowego drzewostanu w kierunku unaturalnienia, hodowla drzewostanów o naturalnym składzie gatunkowym, z uwzględnieniem skutków zmian klimatu.
- Minimalizowanie naruszeń powierzchni gleby przy zrywce i podwozie drewna zarówno w drzewostanie jak na istniejących szlakach zrywkowych.

Modyfikacje postępowania na rzecz wzmocnienia działań ochronnych w lasach Nadleśnictwa

- Należy pozostawić pas szerokości około 50 m od granicy Bieszczadzkiego Parku Narodowego bez użytkowania za wyjątkiem usuwania drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu przy szlakach turystycznych"
- Staranna troska o elementy krajobrazu: naturalne ciek, źródła, wąwozy, dolinki, skały; elementy kulturowe, polany śródleśne itp., pozostawianie tych elementów nienaruszonych.
- Należy wykazać szczególną dbałość o gleby leśne podczas prac związanych z wykonaniem, użytkowaniem i utrzymaniem szlaków technologicznych i niedopuszczanie do powstawania bruzd erozji liniowej na stokach górskich.
- Podczas użytkowania lasu zasadna jest dbałość o gleby leśne, odpowiednie utrzymanie szlaków technologicznych i zapobieganie powstawaniu bruzd erozji liniowej.

LITERATURA

- Brzeziecki B., Kornat A. 2011. Kształtowanie zróżnicowanej struktury drzewostanów z wykorzystaniem metody BDq. Sylwan, 155 (9): 589-598.
- Diaci J. (red.) 2006. Nature-Based Forestry in Central Europe Alternatives to Industrial Forestry and Strict Preservation. Ljubljana.
- Jean-Philippe Schutz 2012. Zasady PRO SILVA (Stowarzyszenie PRO SILVA EUROPA).
- Komisja Europejska 2023. Wytyczne dotyczące gospodarki bliższej naturze. Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej.
- Ministerstwo Klimatu i Środowiska. 2024. Wzmocnienie ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie.

3.2.2.1. Zestawienie zadań gospodarczych dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem		Bez wskazań.
		Zal. na etat		Niezal. na etat		Razem						
		[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Lipie	1005,65	53810	-	1188	1005,65	54998	266,67	13659	1272,32	68657	87,31
2	Czarna	1112,64	58388	-	169	1112,64	58557	212,00	10207	1324,64	68764	73,96
3	Paniszczew	731,05	31548	-	646	731,05	32194	392,49	12888	1123,54	45082	162,98
4	Polana	1231,02	42659	-	219	1231,02	42878	148,31	6426	1379,33	49304	103,25
5	Skorodne	988,17	48703	-	1536	988,17	50239	270,46	9094	1258,63	59333	24,82
6	Rosochate	931,80	50934	-	518	931,80	51452	395,43	15168	1327,23	66620	72,91
7	Dwerniczek	968,95	51659	-	6	968,95	51665	264,74	10327	1233,69	61992	62,57
8	Chmiel	897,45	49661	-	764	897,45	50425	283,26	13493	1180,71	63918	127,65
9	Sękowiec	888,57	52684	-	200	888,57	52884	185,16	5478	1073,73	58362	338,15
LUTOWISKA		8755,30	440046	-	5246	8755,30	445292	2418,52	96740	11173,82	542032	1053,60
10	Tworylczyk	862,37	27709	-	823	862,37	28532	86,19	1473	948,56	30005	173,80
11	Dwernik	501,76	24406	-	2343	501,76	26749	298,01	6814	799,77	33563	30,87
12	Nasiczne	607,96	31003	-	1070	607,96	32073	473,84	25714	1081,80	57787	91,98
13	Jawornik	821,97	45633	-	878	821,97	46511	292,15	13109	1114,12	59620	143,49
14	Hulskie	677,77	30172	-	332	677,77	30504	174,39	5874	852,16	36378	147,74
DWERNIK		3471,83	158923	-	5446	3471,83	164369	1324,58	52984	4796,41	217353	581,22
Nadleśnictwo		12227,13	598969	-	10692	12227,13	609661	3743,10	149724	15970,23	759385	1634,79

Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe							Zale- sienia	Pielęgnowanie				Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istn.	Wprow. pod-szytów		Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP	
		Halizny, płaz., zręby	Zręby projekt.	Złoż.	II p.	Luki								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Lipie	-	-	190,80	7,15	-	-	-	-	3,97	10,49	289,91	-	197,95
2	Czarna	-	-	182,55	-	-	-	-	-	-	3,00	151,27	-	182,55
3	Paniszczew	-	-	127,00	-	-	-	-	-	-	-	378,83	-	127,00
4	Polana	-	-	165,07	-	-	-	-	-	38,62	26,13	392,67	-	165,07
5	Skorodne	-	-	166,10	1,00	-	-	-	-	18,73	21,13	398,95	-	167,10
6	Rosochate	-	-	214,60	10,10	-	-	-	-	17,63	18,43	324,53	-	224,70
7	Dwerniczek	-	-	228,00	6,50	-	-	-	-	-	19,84	140,34	-	234,50
8	Chmiel	-	-	167,05	-	-	-	-	-	-	3,95	206,19	-	167,05
9	Sękowiec	-	-	92,00	0,50	-	-	-	-	-	-	299,16	-	85,50
10	Tworylczyk	-	-	141,90	-	-	-	-	-	1,00	1,50	360,31	-	141,90
11	Dwernik	-	-	103,38	4,00	-	-	-	-	-	29,00	432,36	-	107,38
12	Nasiczne	-	-	91,57	8,50	-	-	-	-	0,50	29,67	177,76	-	100,07
13	Jawornik	-	-	133,40	-	-	-	-	-	5,40	1,50	238,54	-	133,40
14	Hulskie	-	-	100,90	-	-	-	-	-	-	31,97	170,86	-	100,90
Nadleśnictwo		-	-	2104,32	37,75	-	-	-	-	85,85	196,61	3961,68	-	2135,07

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

W oparciu o materiały z ubiegłego 10-lecia, a także inwentaryzację przeprowadzoną w trakcie prac taksacyjnych, stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Lutowiska należy ocenić jako dobry, a działania Nadleśnictwa zmierzające do jego utrzymania, polegające na bieżącym pozyskaniu surowca drzewnego w ramach cięć przygodnych i sanitarnych - jako prawidłowe.

Zadania z zakresu ochrony lasu

Zadania Nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu na najbliższe 10-lecie winny być kontynuacją dotychczasowych. Czynności gospodarcze zaplanowane na bieżący okres obowiązywania planu urządzenia lasu, w tym szerokie zastosowanie rębni stopniowych, wdrożenie nowych rozwiązań tj. rębni przerębowych oraz przebudowa drzewostanów sosnowych w ramach trzebieży przekształceniowych pozytywnie wpłyną na poprawę stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu. W zakresie prognozowania zagrożeń ze strony szkodników owadzych, infekcji grzybów pasożytniczych oraz ich zwalczania, należy utrzymywać stały kontakt z Zespołem Ochrony Lasu w Krakowie i Stanowiskiem ds. Ochrony Lasu RDLP w Krośnie.

Do podstawowych działań Nadleśnictwa będzie należało wykonywanie następujących czynności:

1. Zapobieganie szkodom od czynników abiotycznych poprzez:

- dostosowywanie składu gatunkowego upraw do warunków siedliskowych;
- regulowanie składu gatunkowego i zagęszczenia odnowień w trakcie zabiegów pielęgnacyjnych;
- w miarę potrzeb wprowadzanie gatunków domieszkowych wzmacniających stabilność drzewostanów;
- usuwanie drzew zahubionych, z rakami drzewnymi na pniu oraz osobników z objawami uszkodzenia przez choroby korzeni w ramach zabiegów pielęgnacyjnych mając na uwadze bezpieczeństwo publiczne;
- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez czynniki abiotyczne oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL.

2. Monitoring i ochrona lasu przed chorobami grzybowymi:

- w użytkowanych gospodarczo drzewostanach z udziałem sosny, kontynuowanie cięć sanitarnych ukierunkowanych na usuwanie drzew

zahubionych, celem ograniczania rozprzestrzeniania się patogenów korzeniowych;

- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez czynniki chorobotwórcze oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL;
- sygnalizowanie do ZOL zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania;
- do czasu określenia skutecznej metody ochrony jesionów przed ich zamieraniem w uprawach lub do czasu zaniknięcia procesu chorobowego, zastępowanie tego gatunku innymi, zgodnymi z siedliskiem;
- w użytkowanych gospodarczo drzewostanach z udziałem jesionu, kontynuowanie cięć sanitarnych ukierunkowanych na usuwanie drzew silnie porażonych przez czynnik chorobotwórczy, celem ograniczania bazy infekcyjnej patogenu oraz stworzenia warunków do wyselekcjonowania egzemplarzy jesionu odpornych (lub przynajmniej opornych) na infekcję.

3. Monitoring i ochrona lasu przed owadami:

- kontynuowanie działań zmierzających do utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów, przy szczególnym uwzględnieniu:
    - bieżącej kontroli wydzielania się posuszu;
    - terminowego usuwania i wywozu drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne.
- W ramach realizacji zadań związanych z ochroną przyrody, dopuszczalne jest pozostawianie do naturalnego rozkładu jednostkowo występujących drzew zamierających, pod warunkiem braku zagrożenia dla stanu zdrowotnego drzewostanu, a także mienia i bezpieczeństwa powszechnego;
- terminowego porządkowania drzewostanów w przypadku wystąpienia szkód od czynników abiotycznych;
  - prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez owady oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL.

4. Ochrona lasu przed szkodami od zwierzyny:

- doskonalenie metod inwentaryzacji zwierzyny dla zwiększenia ich wiarygodności oraz przygotowywanie łowieckich planów hodowlanych w oparciu o rzeczywiste stany zwierzyny;
- przestrzeganie pełnej realizacji zatwierdzonych planów łowieckich;
- utrzymywanie stanu ilościowego zwierzyny na poziomie umożliwiającym realizację zadań z zakresu hodowli lasu;
- utrzymywanie właściwej struktury wiekowej i płciowej zwierzyny płowej;

- kontynuowanie zabezpieczania upraw stosownie do występujących szkód i koncentracji zwierzyny.

5. Ochrona pożytecznej fauny:

- wspieranie owadożernego ptactwa poprzez pozostawianie drzew dziuplastych stanowiących naturalne miejsca gniazdowania;
- realizowanie wewnętrznych uregulowań RDLP w Krośnie, dotyczących sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej, w tym pozostawiania drzew martwych i zamierających do naturalnego rozkładu, w sposób pozwalający na utrzymanie właściwego zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu, a także uwzględniający działania z zakresu ochrony lasu w przypadku zaistnienia zjawisk o charakterze klęskowym;
- w miarę potrzeb wywieszanie i konserwacja skrzynek lęgowych dla ptaków;
- w miarę potrzeb wywieszanie schronów dla nietoperzy;
- w uzasadnionych przypadkach dokarmianie ptaków w okresach, w których warunki atmosferyczne utrudniają im zdobywanie pożywienia;
- biologiczne wzbogacanie obrzeży lasu poprzez kształtowanie stref ekotonowych w miejscach, w których strefy te nie wykształcają się samoistnie.

Realnym zagrożeniem zaobserwowanym na obszarze Nadleśnictwa na przestrzeni ostatnich kilku lat jest zwiększająca się populacja żubrów. Liczebność żubrów w stanie dzikim w latach 1997-2023 na terenie RDLP w Krośnie wzrosła z 110 w 1997 roku do 750 w 2023 roku. Gatunek powinien zostać objęty monitoringiem, w którym określono by możliwość regulacji liczebności i struktury stad wolnych w celu minimalizacji szkód powodowanych przez nich. Należy rozważyć też odstrzał redukcyjny.

Punktowo występuje jemioła pospolita *Viscum album*. Należy w dalszym ciągu prowadzić monitoring rozprzestrzeniania się tej pasożytniczej rośliny, a efekty obserwacji przekazywać i konsultować z Zespołem Ochrony Lasu w Krakowie i Stanowiskiem ds. Ochrony Lasu RDLP w Krośnie.

Zauważalne są też szkody powodowane przez niedźwiedzie brunatne polegające na zdzieraniu kory ze znacznej części obwodu pnia w drzewostanach jodłowych.

Szczegółowe wytyczne z tego zakresu zawarte będą także w Programie ochrony przyrody.

Określone wyżej zadania z zakresu ochrony lasu należy realizować zgodnie z Instrukcją ochrony lasu.

Integralną częścią planu ochrony lasu będą mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25000.

OKREŚLENIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

Całość lasów Nadleśnictwa Lutowiska została zakwalifikowana do **III kategorii zagrożenia pożarowego**. Podział ten został dokonany w oparciu o obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z 22 marca 2006 r. z późn. zm.

Poniżej zamieszczono wyliczenie kategorii zagrożenia pożarowego lasu (KZPL) na podstawie następujących elementów:

Pożary

Liczbę punktów odpowiadającą średniej rocznej liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej wyliczono według następującego wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$$

gdzie: G_p — oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

1 pożar drzewostanu w ubiegłym 10-leciu; powierzchnia leśna – 18 981,04 ha

$$G_p = 0,1: 18,98 = 0,005$$

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5 = 12,5 \log(11,2 \times 0,005 + 0,725) + 1,5 = 12,5 \log(0,056 + 0,725) + 1,5 = 12,5 \log(0,781) + 1,5 = -1,34 + 1,5 = 0,16 = \underline{\underline{0 \text{ pkt}}}$$

Siedliska leśne

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo	
	Pow.[ha]	Udział %
1	2	3
LMGśw	177,33	0,92
LGśw	18454,78	95,54
LGw	584,17	3,02
LłG	89,59	0,46
OLJG	11,88	0,06
RAZEM	19317,75	100,00

Liczbę punktów odpowiadającą udziałowi procentowemu powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego wyliczono według następującego wzoru:

$$P_d = 0,1U_s$$

gdzie: U_s — oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego w całkowitej powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

$$P_d = 0,1U_s = 0,1 \times 0,00 = \underline{\underline{0 \text{ pkt}}}$$

Warunki pogodowe

Liczbę punktów odpowiadającą średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰, wyliczono według następującego wzoru:

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$$

gdzie: W_p — oznacza średnią wilgotność względną powietrza o godzinie 9⁰⁰,
 U_{ds} — oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15 %,

$$W_p = 72,4\%$$

$$U_{ds} = 4,6\%$$

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1 = 0,221 \times 0,22 - 0,59 \times 72,134 = 0,048 - 42,56 + 45,1 = 2,492 = \underline{\underline{2 \text{ pkt}}}$$

Ludność

Liczbę punktów odpowiadającą średniej liczbie mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej wyliczono według następującego wzoru:

$$P_a = 2,46 \log (0,0461G_z) + 5,16$$

gdzie: G_z — oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

$$G_z = 11,3 \text{ osób/k km}^2 = 4,46 \text{ osób/ha}$$

$$P_a = 2,46 \times \log(0,0461G_z) + 5,16 = 2,46 \times \log(0,0461 \times 1,19) + 5,16 = 2,46 \times \log(0,055) + 5,16 = (-3,09) + 5,16 = 3,09 = \underline{\underline{3 \text{ pkt}}}$$

RAZEM 5 pkt (przedział ≤ 15 pkt) - III kat.

Lasy Nadleśnictwa Lutowiska zostały zaliczone do **III kategorii zagrożenia pożarowego**, czyli do lasów o najniższym zagrożeniu pożarowym.

Nadleśnictwo corocznie aktualizuje i uzgadnia z Powiatowym komendantem Państwowej Straży Pożarnej w Ustrzykach Dolnych „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska”, który ujmuje sposób alarmowania i powiadamiania, środki łączności, punkty czerpania wody, bazy sprzętu ppoż. oraz organizację prowadzenia akcji gaśniczej na wypadek pożaru.

Wytyczne w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Zapobieganie pożarom lasu polega na ograniczeniu oddziaływania czynników stwarzających to zagrożenie. Osiągnąć to należy przez:

- zaznajamianie społeczeństwa z przepisami dotyczącymi zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, dla zapewnienia jego czynnego udziału w zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów lasu,
- oznakowanie tablicami zakazu i nakazu dotyczącymi przepisów przeciwpożarowych, umieszczanymi przy drogach, parkingach i trasach często uczęszczanych przez turystów zmotoryzowanych i pieszych,
- utrzymywanie współpracy i określenie warunków współdziałania w zakresie zapobiegania i walki z pożarami przez jednostki organizacyjne LP z jednostkami straży pożarnej, wojskiem, policją, a w okresie wakacyjnym również z harcerzami,
- kontynuację działań w ramach sprawdzonego w warunkach Nadleśnictwa systemu zapewniającego szybkie wykrywanie i alarmowanie o pożarach oraz szybką i skuteczną interwencję,
- utrzymanie we właściwym stanie urządzeń przeciwpożarowych, w tym dojazdów przeciwpożarowych,
- wykonywanie zabiegów gospodarczych w lasach, zwiększających biologiczną odporność drzewostanów na powstanie i rozprzestrzenianie się pożarów,

- pociąganie do odpowiedzialności karnej osób łamiących przepisy przeciwpożarowe obowiązujące na obszarach leśnych.

Integralną częścią zagadnień z ochrony przeciwpożarowej będzie mapa sytuacyjno-przeglądowa ochrony przeciwpożarowej z koordynatami w skali 1:25000 zawierająca:

- bazy sprzętu pożarniczego,
- jednostki państwowej straży pożarnej, ochotnicze straże pożarne i jednostki ratownictwa gaśniczego,
- miejsca czerpania wody i inne zbiorniki wodne,
- drogi i dojazdy pożarowe,
- siedziby Nadleśnictwa i leśnictw.

3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

Gospodarka łąkowo-rolna

W zarządzie Nadleśnictwa znajduje się 693,55 ha gruntów rolnych. Nadleśnictwo prowadzi gospodarkę łąkowo-rolną na części gruntów nieobjętych dzierżawami lub deputatami pracowniczymi. Część gruntów rolnych pozostaje niezagospodarowanych ze względu na duże rozdrobnienie oraz małe powierzchnie, co powoduje zbyt duże koszty ich utrzymywania w dobrej kulturze rolnej. Nadleśnictwo w roku 2024 prowadzi gospodarkę łąkowo-rolną w ramach PROW na powierzchni 286,09 ha. Są to grunty według EGiB oznaczone jako łąka (Ł), pastwisko (Ps), rola (R).

Inne zagadnienia użytkowania ubocznego lasu

W ramach użytkowania ubocznego na bieżące 10-lecie przewiduje się pozyskanie choinek świerkowych i jodłowych oraz stroiszu iglastego, zależnie od zapotrzebowania okolicznej ludności. Pozyskanie odbywa się głównie z plantacji choinkowych.

3.2.4.2. Gospodarka łowiecka

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Lutowiska funkcjonują obecnie dwa obwody łowieckie - wyłączony nr 216 pk, stanowiący Ośrodek Hodowli Zwierzyń oraz wydzierżawiony nr 217 pk przez Koło Łowieckie "GAWRA" w Lutowiskach. Cały teren nadleśnictwa leży w Łowieckim Rejonie Hodowlanym

nr I „Bieszczady Wschodnie”. Gospodarowanie populacjami zwierzyny prowadzono na podstawie założeń Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego na lata 2007-2017 i 2017-2027 oraz zgodnie z obecnie obowiązującym Wieloletnim Łowieckim Planem Hodowlanym na lata 2023-2033, a także Rocznymi Planami Łowieckimi.

Powierzchnia obwodu nr 216 pk wynosi 21144 ha, w tym powierzchnia leśna stanowi 16563 ha. Powierzchnia obwodu dzierzawionego nr 217 pk wynosi 6332 ha, w tym powierzchnia leśna to 3751 ha. Stany ilościowe zwierzyny w obwodach położonych na terenie Nadleśnictwa oceniane były corocznie wg stanu na 10 marca każdego roku.

Docelowe zagęszczenia wg WŁPH dla OHZ Nadleśnictwa Lutowiska wynoszą:

- jeleń - 23-29 szt. na 1000 ha powierzchni leśnej,
- sarna - 13-17 szt. na 1000 ha powierzchni obwodu,
- dzik - 1 szt. na 1000 ha powierzchni leśnej obwodu.

Gospodarka łowiecka w obszarze działania Nadleśnictwa Lutowiska jest prowadzona zgodnie z:

- a) ustawą Prawo Łowieckie z dnia 13.10.1995 r.,
- b) zasadami selekcji osobniczej i populacyjnej zwierząt łownych w Polsce (01.03.2023 r.),
- c) Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany na lata 2017 – 2027,
- d) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych, ze zmianami z dnia 01.08.2017 r.,
- e) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie wskaźników i czynników służących kategoryzacji obwodu łowieckiego,
- f) obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 31.10.2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych.

Realizacja gospodarki łowieckiej opiera się na zasadzie modelu lasu wielofunkcyjnego, uwzględniającego bioróżnorodność środowiska leśnego, przy zachowaniu zasad gospodarowania populacjami zwierzyny w sposób zapewniający ciągłość procesu produkcji i funkcji ochronnych. Należy więc utrzymać właściwy stan ilościowy z odpowiednią strukturą płciową i wiekową, dostosowaną do możliwości wyżywieniowej łowiska, ze zwróceniem uwagi na prowadzenie gospodarki leśnej (hodowla i ochrona lasu).

Uwarunkowania gospodarki łowieckiej:

- **stan zwierzyny** przedstawiono poniżej:

Stan zwierzyny

Gatunek	Ilość według stanu na dzień 10 marca 2024 r.		Razem
	Obwód łowiecki (pk)		
	216 [OHZ]	217	
łoś			
Jeleń	450	88	538
Sarna	245	102	347
Dzik	10	2	12
Lis	80	40	120
Borsuk	45	18	63
Kuna leśna	90	30	120
Kuna domowa	22	12	34
Tchórz	39	16	128
Zając	94	50	144
Jarząbki	192	68	260
Bażant	0	0	0
Kuropatwa	0	0	0

- **struktura płci**

obwód 216 pk

jeleń 1:1,0;
sarna 1:1,2,

obwód 217pk

jeleń 1:1,4;
sarna 1:1,3,

- **urządzenia hodowlano-łowieckie:**

obwód 216pk

- paśniki 0 sztuk,
- ambony 34 sztuki,

obwód 217pk

- paśniki 3 sztuk,
- ambony 32 sztuki,

▪ **stan zagospodarowania łowisk:** zabezpieczenie bazy pokarmowej jest następujące:

obwód 216pk

- poletka, żerowe produkcyjne 50 ha,
- zagospodarowanie śródleśne i przyleśne łąki 350 ha,

obwód 217pk

- poletka, żerowe produkcyjne 7,70 ha,
- zagospodarowanie śródlęsne i przyleśne łąki 38,45 ha

Zinwentaryzowano 123 sztuk poletek łowieckich o łącznej powierzchni 121,59 ha, w tym 97 szt. jako wydzielienia literowane i 25 szt. jako nieliterowane (w ramach PNSW).

Zestawienie poletek łowieckich w Nadleśnictwie Lutowiska

Obręb	Na gruntach leśnych niezalesionych	Na gruntach nieleśnych	Na gruntach leśnych w ramach pnsw
	Ilość – [szt.]		
	Powierzchnia – [ha]		
Lutowiska	1A b; 1B c; 8 h; 17 f; 22 b; 24A l; 24B g,k; 28 d; 29 g; 30 c; 38A z; 38Bdy; 45 h; 46 g; 49A b; 51 s; 53A b; 54 b; 56B b; 57 b; 58 c; 61A r; 64 h; 66 d,mx; 67 g; 69 b; 69B h,o-r,bx; 71 f,l; 71A b; 72 w; 74 b; 75 p,ax,hx; 75D p-s; 77 y,cx; 79 f; 81A b; 87 m; 91 h; 95 b; 102 f; 103 b; 104 c; 116 d; 119 d; 121 g; 126 b; 138 b; 140 f; 142 b; 148 b; 148A b-c,f-g; 159 m;;	3 l,h; 83 g; 145 b,i; 161 m; 83 c; 166 c- d,i; l; 17 d; 44 b; 64A k; 72 o; 83 d; 117 d;	10 g; 14 a; 25Af; 27 a; 28 f; 29 h; 30 a; 31A c; 38A a; 53 a; 53A a; 54 a; 56B a; 64 B; 64A g; 74 h; 80B a; 82 d; 10 b; 118 d;
	<u>67</u> 60,04	<u>17</u> 38,13	<u>20</u> 3,39
Razem obręb	<u>104</u> 101,56		
Dwernik	42 k; 50 f; 80bx; 87 a; 94 j,ax; 96 h; 99 d; 103 d; 104 c; 115 r,bx;;	32a; 49f	2c; 49 b; 65 b; 66 a; 99 j;
	<u>12</u> 15,21	<u>2</u> 4,21	<u>5</u> 0,96
Razem obręb	<u>19</u> 20,38		
Razem Nadleśnictwo	<u>123</u> 121,94		

Kierunkowe zadania gospodarki łowieckiej Nadleśnictwa

Do zadań Nadleśniczego Nadleśnictwa Lutowiska należy inicjowanie oraz określanie w rocznych planach łowieckich zadań, które winni wykonywać dzierżawcy obwodów łowieckich położonych na terenie Nadleśnictwa oraz nadzorowanie ich realizacji. Zadania te dotyczą poprawy warunków bytowania zwierzyny oraz utrzymania liczebności zwierzyny na właściwym poziomie.

Działania w zakresie poprawy warunków bytowania zwierzyny polegają na odpowiednim zagospodarowaniu obwodów łowieckich, a w szczególności na:

- poprawie naturalnych warunków pokarmowych poprzez zakładanie poletek łowieckich żerowych i zgryzowych, wysadzanie drzew dostarczających

zwierzynie owoce i nasiona, wykładanie w okresie zimy drzew zgryzowych, dostosowanie terminu części cięć pielęgnacyjnych (gatunki chętnie zjadane przez zwierzynę) do okresów niedoboru pokarmu, ze zwracaniem uwagi na potencjalną synantropizację osobników niedźwiedzia brunatnego

- uzupełnianiu pokarmu, w warunkach jego niedostatku lub niedostępności, karmą o dobrej jakości oraz mikroelementami,
- właściwej lokalizacji karmisk i poletek łowieckich w stosunku do upraw i młodników leśnych,
- umożliwianiu zwierzynie dostępu do wody,
- zapewnieniu zwierzynie spokoju poprzez ochronę i tworzenie ostoi zwierzyny.

Ww. działania powinny nie pogłębiać obserwowanego w Bieszczadach procesu synantropizacji w szczególności osobników niedźwiedzia brunatnego.

Działania w zakresie utrzymania liczebności zwierzyny na właściwym poziomie polegają na:

- corocznym określeniu liczebności zwierzyny, poprzez wybór właściwej metody inwentaryzacji zwierzyny w zależności od gatunku i poprawne jej stosowanie,
- ustaleniu w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych właściwego zagęszczenia docelowego zwierzyny w obwodzie łowieckim, przy którym szkody będą gospodarczo znośne,
- ustalaniu poziomu odstrzału gwarantującego osiągnięcie stanów docelowych przyjętych w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych,
- ustaleniu liczebności i trendów zmian populacji gatunków zwierząt łownych w celu ochrony siedlisk przyrodniczych.

Przy realizacji zadań hodowlanych i ochronnych dopuszcza się następujące zmiany:

- modyfikowanie składów gatunkowych drzewostanów w kierunku zapewnienia właściwego udziału gatunków osłonowych i żerowych, przy zachowaniu wymogu utrzymania jako panującego gatunku głównego danego typu drzewostanu dochowując zgodności gatunku z biotopem,
- prowadzenie cięć pielęgnacyjnych z zachowaniem równowagi w ekosystemach utrzymując odpowiednią wielkość bazy żerowej i osłonowej,
- wzbogacanie łowisk poprzez wysadzanie drzew owocowych,

- przy wykonywaniu czyszczeń stosowanie ogławiania oraz pozostawienie niewyrobionych gatunków drzew o miękkim drewnie, dla zapewnienia żeru pędowego.

Realizacja określonych wyżej działań, wraz z szerokim wachlarzem czynności z zakresu ochrony i hodowli, winny przynieść efekt w postaci zmniejszaniu rozmiaru szkód w uprawach leśnych oraz polepszaniu jakości hodowlanej zwierzyny.

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych

Nadleśnictwo planuje prowadzić przebudowę oraz remonty nawierzchni istniejących dróg wraz z wymianą przepustów oraz konserwację obiektów inżynierskich i turystycznych. Rozmiar tych zadań będzie uzależniony od wielkości posiadanych, ewentualnie pozyskanych środków finansowych.

Nadleśnictwo posiada opracowaną ekspertyzę „Projekt Docelowej Sieci Drogowej Nadleśnictwa Lutowiska” z 2019 r., w której szczegółowo omawia się harmonogram prac w zakresie inwestycji i remontów.

Inwestycje planowane do realizacji w okresie obowiązywania PUL na lata 2025-2034:

1. Przebudowa lub wymiana 8 mnichów wraz z odmuleniem dna zbiorników w ramach Projektu „Mała Retencja Górska 3”;
2. Budowa odcinka drogi leśnej Lutowiska-Krywka o długości ok. 820 m w leśnictwie Dwerniczek;
3. Budowa drogi leśnej Rosolin-Paniszczów o długości ok. 3 900 m
4. Budowa drogi leśnej Dwernik 3 o długości ok. 730 m;
5. Budowa drogi leśnej Smolnik-Kopa o długości ok. 900 m;

3.2.5.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych

Budowa i utrzymanie szlaków technologicznych nie jest planowana w ramach zamierzeń inwestycyjnych lecz w ramach bieżących modernizacji i kosztów zrywki drewna. Natomiast istniejące powinny być odpowiednio utrzymane, należy dążyć do zapobiegania erozji wodnej (między innymi wodospusty, zastawki). Należy skracać zrywkę oraz ograniczyć ingerencję w środowisko leśne, w tym zmniejszyć erozję glebową.

3.2.5.3. Budowa i remonty siedzib jednostek Lasów Państwowych oraz budynków gospodarczych

W stanie posiadania Nadleśnictwa Lutowiska znajduje się znaczna ilość obiektów z zakresu budownictwa ogólnego. Większość z nich to budynki administracyjno-mieszkalne związane z prowadzeniem gospodarki leśnej.

Nadleśnictwo planuje budowę:

- podwójnej kancelarii na potrzeby leśnictw: Nasiczne i Dwernik na działce nr ew. 299/8 obręb Dwernik;
- podwójnej kancelarii na potrzeby leśnictw: Chmiel i Hulskie na działce nr ewid 244/10 obręb Chmiel.

Nadleśnictwo w celu nie dopuszczenia do pogarszania się stanu technicznego posiadanych lokali oraz podnoszenia ich standardu i estetyki będzie w ramach posiadanych środków sukcesywnie co rocznie przeprowadzać ich remonty lub modernizację.

3.2.5.4. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji

Zadania Nadleśnictwa z zakresu małej retencji są następujące:

- utrzymanie i konserwacja istniejącego zbiornika małej retencji,
- ochrona bagienek, mszarów i młak, torfowisk itp.,
- utrzymanie i konserwacja urządzeń przeciwdziałającym erozji,
- zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej (zbiorniki przeciwpożarowe) i gospodarki łowieckiej (wodopoje),
- uczestnictwo w regionalnych programach małej retencji,
- w miarę potrzeb i posiadanych środków budowa nowych urządzeń, w tym:
  - przebudowa przepustów o przekrojach kołowych na owalne lub łukowe,
  - budowa progów piętrzących/zwalniających, zastawek itp.

3.2.5.5. Wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego

W zakresie infrastruktury turystycznej Nadleśnictwo planuje prowadzić jedynie prace związane z bieżącym utrzymaniem infrastruktury turystycznej oraz wykonywać niezbędne prace polegające na naprawie lub wymianie uszkodzonych ogrodzeń miejsc postojowych, uszkodzonych wiat, ławek i stołów.

Działania Nadleśnictwa w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego i turystyki będą obejmowały:

- utrzymanie w odpowiednim stanie istniejących urządzeń rekreacyjnych oraz obiektów edukacyjnych;

- budowę w miarę potrzeb i posiadanych środków nowych urządzeń (ławki, zadaszenia, tablice informacyjne),
- wykonywanie działań gospodarczych (użytkowanie lasu) poza okresem wakacyjnym zwłaszcza w pobliżu szlaków turystycznych,
- udostępnianie lasu dla ruchu turystycznego szczególnie jednodniowego i weekendowego;
- utrzymywanie stałej współpracy z samorządem szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego celem wdrażania zapisów dotyczących zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego wynikających z dokumentów strategicznych dotyczących tego terenu;
- kanalizowanie turystyki pieszej i rowerowej, między innymi w celu odciążenia terenów położonych w Bieszczadzkim Parku Narodowym;
- utrzymywanie na obecnym wysokim poziomie współpracę ze szkołami, ośrodkami wiejskimi oraz innymi organizacjami społecznymi w celu promowania ochrony przyrody, a także ochrony lasu i terenów leśnych.

W latach 2025-2034 planowana będzie modernizacja ścieżki dydaktyczno-przyrodniczej pn. Szkółki leśne w Smolniku poprzez wykonanie prac ziemnych oraz przebudowę istniejących przystanków. Inwestycja ta będzie miała na celu zwiększenie możliwości rekreacyjnych w tym terenie przez dostosowanie jej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zagadnienia rekreacji, turystyki i edukacji leśnej szerzej przedstawi *Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Lutowiska*.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo posiada opracowany Program Ochrony Przyrody wg stanu na 1 stycznia 2015 r., który został zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 obowiązującej instrukcji przez BULiGL Oddział w Przemyślu, wg stanu na 1 stycznia 2025 r.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla Nadleśnictwa Lutowiska zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i zawiera kompleksowy opis stanu przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa. Sporządzony program ochrony przyrody w postaci odrębnego tomu składa się z części opisowej i kartograficznej.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- **Tabela nr III** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących;
- **Tabela nr VIIIa** – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy;
- **Wzór 8** – Formularz wniosku dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z I.U.L. § 123 pkt. 1 na podstawie wzoru:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k - suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego,

V_p - suma miąższości grubizny na początku okresu na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v - spodziewany przyrost miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu (Tabela nr VIIIa),

U - grubizna brutto drewna przewidzianego do pozyskania (Wzór nr 8).

Wyliczony prawdopodobny zapas zasobów drzewnych na koniec okresu według obrębów i łącznie dla Nadleśnictwa Lutowiska wyniesie:

Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Przyrost bieżący Z_v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal.)
[m ³] brutto				
1	2	3	4	5
4431154	922700	889063	4464791	234

$$4\,431\,154 + 922\,700 - 889\,063 = \underline{\underline{4\,464\,791\text{ m}^3\text{ brutto}}}$$

Na koniec okresu gospodarczego należy spodziewać się wzrostu zasobów drzewnych o **33 637 m³ brutto**.

W perspektywie dalszej niż koniec okresu gospodarczego zasoby drzewne Nadleśnictwa Lutowiska będą wzrastać, dotyczy to przeciętnej zasobności, która wg prognozy wyniesie 234 m³/ha oraz średniego wieku drzewostanów, który wzrośnie z 77 do 87 lat.

Utrzymanie użytkowania na zaprojektowanym poziomie gwarantuje zachowanie ciągłości produkcji i trwałości lasu. Pożądany kierunek rozwoju wynika ze stanu drzewostanów (klasa odnowienia stanowi 7 896,31 ha tj. 41,61% drzewostanów).

Projekt Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska nie wpływa znacząco negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów oraz spójność sieci Natura 2000.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Prace wstępne

Zostały zebrane dane: z poprzedniej rewizji planu urządzenia lasu, informacje dotyczące zagospodarowania przestrzennego regionu i w obszarach chronionych. Zgodnie z wytycznymi KZP uwzględniono opracowany i uzgodniony projekt Planu Ochrony dla Obszaru Natura 2000 Bieszczady, który jest na etapie zatwierdzania przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu VI rewizji wykorzystano aktualne i historyczne zobrazowania terenu (ortofotomapa), w tym zdjęcia lotnicze z 1944 r., także dane informatycznego systemu osłony kraju (ISOK). Wymienione dane były podstawą do weryfikowania granic wydzieleni oraz cech drzewostanów.

6.1.2. Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu VI rewizji wykorzystano opracowany „Operat Siedliskowy” wykonany w 2014 r. dla obrębu Dwernik i w 2023 r. dla obrębu Lutowiska przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.

Wymienione opracowania były podstawą do planowania przyrodniczo-leśnego.

6.1.3. Prace fitosocjologiczne

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu VI rewizji wykorzystano opracowany „Operat fitosocjologiczny” wykonany w 2014 r. dla obrębu Dwernik i w 2023 r. dla obrębu Lutowiska przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.

Wymienione opracowania były podstawą do planowania przyrodniczo-leśnego.

6.2. Podstawowe prace urzędzeniowe

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Lutowiska została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemysłu na podstawie umowy nr ZU.271.3.2023 z dnia 24 maja 2023 r., zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Krośnie. Prace wykonano w oparciu o obowiązujące przepisy, a w szczególności:

- Ustawę o lasach z dnia 28 września 1991 r.;
- Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- Ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu;
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków ze zmianami;
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów ze zmianami z 9 lipca 2010 r. i 13 lipca 2015 r.;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.
- Zarządzenie Nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu tom I - III, która stanowi załącznik do powyższego zarządzenia;
- inne instrukcje i przepisy szczegółowe obowiązujące w Lasach Państwowych, w tym:
  - Zasady hodowli lasu,
  - Instrukcję ochrony lasu część I-II,
  - Instrukcję ochrony przeciwpożarowej lasu,
  - Instrukcję sporządzania programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie z 1996 r.,

- wytyczne i ustalenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Lutowiska z dnia 28 czerwca 2022 roku oraz Narady Techniczno-Gospodarczej z dnia 7 listopada 2024 roku.
- Decyzji Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 02 czerwca 2025 r., znak DL.lp-0233-13/04, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Lutowiska o powierzchni 18 787.83 ha.

6.2.1. Prace terenowe

Terenowe prace urzędzeniowe wykonała Pracownia Urządzania Lasu KU-1 BULiGL Oddział w Przemyśle w latach 2023-2024. Inwentaryzacja stanu lasu została wykonana w oparciu o zaktualizowaną mapę gospodarczą. Po zakończeniu taksacji opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze wszystkich wydzieleń zostały przedstawione i uzgodnione w siedzibie Nadleśnictwa Leśniczym i Nadleśniczemu, co potwierdzają notatki służbowe.

Harmonogram uzgodnień

Lp.	Leśnictwo	Data uzgodnień
1	Hulskie	03.08.2023 r.
2	Jawornik	07.08.2023 r.
3	Dwernik	09.08.2023 r.
4	Nasiczne	10.08.2023 r.
5	Tworylczyk	11.08.2023 r.
6	Chmiel	16.08.2023 r.
7	Dwerniczek	17.08.2023 r.
8	Czarna	15.11.2023 r.
9	Sękowiec	16.11.2023 r.
10	Paniszczew	17.11.2023 r.
11	Rosochate	22.11.2023 r.
12	Skorodne	23.11.2023 r.
13	Lipie	24.11.2023 r.
14	Polana	28.11.2023 r.

W poniższej tabeli zestawiono rozmiar wykonanych prac urzędzeniowych.

Zestawienie zakresu prac urzędzeniowych

Nadleśnictwo	Rozmiar wykonanych prac urzędzeniowych			
	Taksacja	Ilość oddziałów	Ilość powierzchni kołowych	Ilość wydzielen literowanych
	[ha]	[szt.]		
Lutowiska	20 631,94	354	3110	3318

W trakcie prac urzędzeniowych dokonano pomiaru nowych dróg oraz granice wyłączeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika GPS-Global Positioning System (satelitarne określenie położenia). Proste pomiary wykonano taśmą metodą domiarów lub dalmierzem laserowym. Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania na aktualnie opracowywanych mapach gospodarczych szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posiłkując się również aktualną ortofotomapą (2022 r.) tych terenów oraz danymi z informatycznego systemu osłony kraju (ISOK).

Kontrole bieżące robót urzędzeniowych (inwentaryzacji stanu lasu) miały miejsce w dniach 07-08 września 2023 roku dla obrębu leśnego Dwernik i leśnictw Chmiel i Dwerniczek z obrębu leśnego Lutowiska oraz 21 grudnia 2023 roku dla pozostałych leśnictw z obrębu leśnego Lutowiska. Wykonane zostały przez przedstawicieli RDLP Krosno, z udziałem pracowników Nadleśnictwa i wykonawcy.

Podczas prac terenowych założono trzy jednostki kontrolne w oddziałach 24A, 28, celem wdrożenia metody regulacji struktury zasobów drzewnych i pozyskania z wykorzystaniem pierśnicowego pola przekroju drzewostanu, pierśnicy docelowej.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych została przeprowadzona w trzech etapach:

1. Szacunkowe określenie zasobności z wykorzystaniem powierzchni relaskopowych.
2. Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych.

3. Wyrównanie miąższości oszacowanej (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów niemierzonych tą metodą (I klasa wieku). Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obarczona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym miąższość oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągana jest dla obrębu leśnego. W drzewostanach II i starszych klas wieku założono 3 110 szt. powierzchni kołowych. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego.

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wyróconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. W nadleśnictwie wylosowanych zostało 374 sztuk powierzchni do pomiaru istniejącego drewna martwego.

Powierzchnia objęta pomiarami wyniosła 138,13 ha, średnia wielkość kołówki, pomierzono 37 480 pierśnic i 12 700 wysokości.

Odbiór inwentaryzacji zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Lutowska wraz z testem kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych nastąpił w dniach 23-24 maja 2024 r. Test kontrolny przeprowadził Zespół kontrolny Wydziału Urządzania Lasu RDLP Krosno, co potwierdza protokół z dnia 24 maja 2025 r., z następującymi wynikami:

- liczba błędów grubych – 0;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,045;
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,001.

Powyższe wartości statystyki są mniejsze od liczby 2, tj. obliczonej bezwzględnej wartości statystyki.

Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla Nadleśnictwa.

Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Lutowiska

Gatunek	BK	BRZ	CZR	GB	JD	JW	MD	OLS	SO	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości									
Ila								2428,72 76,99 31,43		10564,10 59,19 24,17
Ilb	9818,38 65,30 23,09						11153,43 103,30 39,04	18576,20 113,22 21,79		3993,76 33,47 19,33
IIla	4394,56 59,21 22,38			48310,77 92,58 23,15				3376,01 44,79 14,93		
IIlb	62593,72 86,21 19,28			4326,88 71,35 19,79						19606,72 53,89 13,47
IVa	23679,03 59,89 10,59			19092,51 64,55 20,41	8581,91 25,41 9,61	5110,35 69,67 28,44	1116,21 12,09 4,57			15821,89 54,48 8,51
IVb	27787,99 64,84 12,04			7925,20 61,36 23,19	48443,55 67,51 14,08					14241,68 53,95 14,42
SP					64054,77 65,61 6,95					
Va	29068,73 52,03 11,94				40745,43 49,69 9,07					
Vb	30048,04 49,15 7,50				91058,32 68,82 11,80					
VI	65130,93 41,99 6,64				55015,96 52,29 5,48					
KOKDO	32749,56 69,78 3,62	11270,21 76,00 20,31	5020,94 86,86 26,19	8285,38 74,79 19,31	49639,20 64,17 3,49	8403,19 60,41 15,10	12044,67 84,27 17,57	15827,46 127,13 9,08	27267,78 68,69 10,73	13138,36 63,86 5,67

Błędy procentowe dla obrębu – 1,70

Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Dwernik

Gatunek	BK	BRZ	GB	JD	JW	OL.S	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości						
Ila					22610,63 73,77 36,89	8659,21 74,45 28,14	
Ilb	4475,82 77,58 20,03					12625,04 80,01 16,33	
IIla	4798,32 92,04 34,79					32327,51 113,15 25,96	
IIlb	8615,37 54,00 19,09				20717,88 83,75 25,25		34363,52 85,39 19,59
IVa	30858,72 60,86 10,01		9925,60 90,78 34,31	32405,89 76,15 17,47	16783,77 64,89 15,74		
IVb	35207,73 75,27 13,10	15703,30 115,23 27,95		45916,70 81,71 19,26			
SP				37970,83 63,66 36,75			
Va	25240,17 50,28 9,50						
Vb	19296,58 64,52 12,90			78351,61 67,65 19,53			
VI	37638,51 52,18 8,25			82036,62 73,62 12,44			
KOKDO	34074,49 69,60 2,95			51291,73 65,54 4,81		8540,10 90,30 8,53	14955,47 90,80 14,54

Błędy procentowe dla obrębu – 2,14

6.2.2. Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2023-2024. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator (wersja 6.0.636), natomiast warstwy SLMN wykonano w programie ArcGIS.

Podczas wykonywania prac kameralnych zostały zaimplementowane zapisy dotyczące projektu planu ochrony obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady.

Dane taksacyjne, na podstawie których sporządzono Plan urządzenia lasu zostały przekazane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie w formie elektronicznej. Przekazano też dane, w formie tabel bazy taksatora, zgodne ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Prace terenowe i kameralne VI rewizji urządzenia lasu w Nadleśnictwie Lutowiska zostały wykonane przez pracownię urządzeniową Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Przemyślu w składzie:

1. mgr inż. Andrzej Równicki – Starszy Taksator – Kierownik Pracowni,
2. mgr inż. Bogdan Draguła – Starszy Inspektor – Technolog Oddziału,
3. Ryszard Gawel – Starszy Taksator, Zastępca Kierownika Pracowni,
4. Stanisław Połec – Starszy Taksator, Zastępca Kierownika Pracowni,
5. mgr inż. Waldemar Gagat – Starszy Taksator,
6. mgr inż. Tomasz Rózga – Starszy Taksator
7. mgr inż. Krzysztof Socha – Starszy Taksator
8. inż. Stanisław Piątek – Taksator specjalista,
9. inż. Grzegorz Krzywonos – Starszy Taksator,
10. inż. Bartłomiej Jakubowski – Taksator,
11. Wiesław Sarzyński – Starszy Taksator,
12. Janusz Hyz – Starszy Taksator
13. Roman Kwolek – Starszy Taksator.

Nadzór i kontrolę prac prowadził Zastępca Dyrektora Oddziału mgr inż. Dariusz Królak.

Nadzór merytoryczny nad całokształtem prac sprawował Dyrektor BULiGL Oddziału w Przemyślu mgr inż. Bogumił Dąbek.

6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska obejmuje następujące części składowe:

1. Ogólny opis lasów Nadleśnictwa (Elaborat) z zamieszczonymi na końcu tabelami i wzorami instrukcyjnymi dla Nadleśnictwa,
2. Program ochrony przyrody,
3. Opis taksacyjny (obrębami),
4. Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego - dla obrębów,
5. Operaty dla leśniczych,
6. Materiały kartograficzne,
7. Prognoza oddziaływania projektu PUL na środowisko.

Ogólny opis lasów Nadleśnictwa zawiera odpowiednie zestawienia i omówienia. Stanowi oprawiony oddzielnie tom wraz z załącznikiem tabelarycznym, w którym zamieszczono:

- Tabelę nr I: Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju,
- Tabelę nr II: Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- Tabelę nr III: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabelę nr IV: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- Tabelę nr Va: Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- Tabelę nr Vb: Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- Tabelę nr VI: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności,
- Tabelę nr VIIa: Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy,
- Tabelę nr XI: Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych,
- Tabelę nr XII: Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych,

- Tabelę nr XIV: Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębного (dla obrębów leśnych),
- Tabelę nr XV: Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach,
- Tabelę nr XVI: Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku,
- Tabelę nr XVII: Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć (dla obrębów leśnych i Nadleśnictwa),
- Tabelę nr XVIII: Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu (dla obrębów leśnych i Nadleśnictwa),
- Tabelę nr XXI: Zestawienie miąższości drewna martwego.

Program ochrony przyrody stanowi oddzielnie opracowany tom z częścią kartograficzną w postaci mapy przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1 : 25 000.

Opisy taksacyjne

zawierają:

- Opisy taksacyjne,
- Wykaz stosowanych skrótów.

Wykazy projektowanych cięć użytkowania rębного

zawierają:

- Wykaz projektowanych cięć rębnych,
- Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu,
- Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного,
- Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu.

Materiały kartograficzne, załączone do planu urządzenia lasu:

- mapy gospodarcze w skali 1: 5 000 w formie atlasu formatu A3 wraz ze skorowidzem i z naniesionymi działkami zrębowymi z wykazu cięć,
- mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa siedlisk leśnych – „typów siedliskowych lasu” w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa siedlisk leśnych – „siedlisk przyrodniczych” w skali 1: 25 000,

- mapa sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1: 25 000,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa cięć rębnych w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej z koordynatami w skali 1: 50 000,
- mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej w skali 1: 25 000,
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa jako samodzielny załącznik do PUL w skali 1: 50 000.

Operaty dla leśniczych, zawierające:

- operat dla leśniczego (wyciąg z opisów taksacyjnych wraz z elementami programu ochrony przyrody oraz prognozy oddziaływania na środowisko, z zestawieniami zadań z zakresu użytkowania, hodowli lasu i ochrony lasu),
- mapę gospodarczo-przeglądową drzewostanów,
- mapę gospodarczo-przeglądową drzewostanów i projektowanych cięć rębnych w skali 1: 10 000,

Prognoza oddziaływania projektu PUL na środowisko stanowi oddzielnie oprawiony tom z częścią kartograficzną w postaci map przeglądowych obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1: 25 000.

Wszystkie składniki planu urządzenia lasu w postaci elektronicznej i wydruków zostaną przekazane Zamawiającemu zgodnie z Instrukcją urządzania lasu, Umową nr ZU.271.3.2023 z dnia 24 maja 2023 r., protokołem KZP i ustaleniami NTG.

Opracowali:

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej

mgr inż. Andrzej Równicki

Główny Technolog Oddziału

mgr inż. Bogdan Draguła

Plan cięć rębnych opracował:

Kierownik Pracowni Urzędzeniowej

mgr inż. Andrzej Równicki

7. KRONIKA

8. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE

Zestawienie kodów administracyjnych

18-01-032-0002 Chrewt
18-01-032-0003 Czarna Dolna
18-01-032-0004 Czarna Górna
18-01-032-0005 Lipie
18-01-032-0006 Michniowiec
18-01-032-0007 Paniszców
18-01-032-0008 Polana
18-01-032-0010 Rosochate
18-01-032-0011 Rosolin
18-01-032-0012 Serednie Małe
18-01-032-0013 Tworylne
18-01-032-0015 Wydrne
18-01-032-0017 Olchowiec
18-01-032 Czarna
18-01-052-0006 Chmiel
18-01-052-0007 Dwernik
18-01-052-0008 Dwerniczek
18-01-052-0011 Hulskie
18-01-052-0012 Krywe
18-01-052-0013 Lutowiska
18-01-052-0016 Nasiczne
18-01-052-0017 Procisne
18-01-052-0020 Skorodne
18-01-052-0021 Smolnik
18-01-052-0028 Zatwarnica
18-01-052-0029 Żurawin
18-01-052 Lutowiska
18-01-085-0026 Sokole
18-01-085 Ustrzyki Dolne Obszar wiejski
18-01 Bieszczadzki
18 Podkarpackie

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	32	32	32	32
	Obręb ewidencyjny	2	3	4	5	6	7	8	10	11
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		24,9634	3,2876	6,8760	25,7505	9,7086	1,4176	49,5704	81,4533	0,6728
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia										
OGÓŁEM (1-7)		126,5587	695,3450	569,9816	388,6850	735,1605	828,8860	1268,5317	605,6035	1,1721

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	12	13	15	17		6	7	8	11
1		11	12	13	14	15	16	17	18	19
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		6,5017	13,4736	0,5251	11,7352	68,3027	8,0912	20,9254	1,6817	10,2220
w tym:										
1) budynki i budowle					0,1567	0,1567	0,1820			
2) urządzenia melioracji wodnych						0,0100				
3) linie podziału przestrzennego lasu						5,6961				
4) drogi leśne		5,7107	11,2504	0,1541	5,7900	40,0355	5,4327	8,5461	0,5180	9,5771
5) tereny pod liniami energetycznymi				0,0412	4,3792	7,1005	0,4868	1,5409	0,1780	
6) szkółki leśne										
7) miejsca składowania drewna		0,7910	2,2232	0,3298	1,1202	14,0602	1,9897	6,4606	0,2893	0,6449
8) parkingi leśne										
9) urządzenia turystyczne					0,2891	1,2437		4,3778	0,6964	
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione						0,0592				
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		713,9258	1371,3508	172,4154	659,8787	7933,8538	857,2755	2288,2063	187,9421	900,9618
3. Użytki rolne - razem			68,4847	0,9184	10,0328	276,5805	11,0523	49,8290	9,9750	17,8660
3.1. Grunty orne - razem				0,1725	2,4446	22,5164		0,6991	0,1659	
w tym:										
1) role				0,1725	1,9020	15,0499		0,6991	0,1659	
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych					0,5426	7,4665				
3) ugory, odłogi										
4) działki rodzinne na gruntach ornych										
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą										
3.2. Sady										
3.3. Łąki trwałe			2,0432	0,1807	3,9014	46,1055	6,4303	20,5246	5,3245	17,8660
3.4. Pastwiska trwałe			5,1982	0,1684	3,1416	130,2812	1,7836	15,5834	3,2278	

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	12	13	15	17		6	7	8	11
1		11	12	13	14	15	16	17	18	19
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem				0,1139	0,0816	5,7298		3,0137	0,0975	
w tym:										
7.1. Tereny mieszkaniowe					0,0816	0,8341		1,5048	0,0975	
7.2. Tereny przemysłowe						0,0449		0,6261		
7.3. Tereny zabudowane inne								0,7884		
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane										
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem										
w tym:										
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne										
2) tereny zabytkowe										
3) tereny sportowe										
4) ogrody zoologiczne i botaniczne										
5) tereny zieleni nieurządzonej										
6) rodzinne ogrody działkowe										
7.6. Użytki kopalne										
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				0,1139		4,8508		0,0944		
w tym:										
1) drogi				0,1139		4,8508		0,0944		
2) tereny kolejowe										
3) grunty pod budowę dróg publicznych										
4) inne tereny komunikacyjne										
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów			265,2628	1,0323	10,2157	480,2110	11,0758	52,8427	10,0725	17,8660
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia										
OGÓŁEM (1-7)		713,9258	1636,6136	173,4477	670,0944	8414,0056	868,3513	2341,0490	198,0146	918,8278

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	12	13	15	17		6	7	8	11
1		11	12	13	14	15	16	17	18	19
Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	52	52	52	52	52	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	12	13	16	17	20	21	28	29	
1		20	21	22	23	24	25	26	27	28
1. Lasy - razem		640,4379	595,2945	575,3698	174,8737	2299,0526	324,5803	2407,5644	138,6529	11390,2118
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		602,2672	584,5845	563,9066	169,1148	2228,6202	312,9704	2366,0184	132,5179	11077,3503
1) drzewostany		602,2672	584,5845	563,9066	169,1148	2228,6202	312,9704	2366,0184	132,5179	11077,3503
2) plantacje drzew - razem										
w tym:										
- plantacje nasienne										
- plantacje drzew szybkorosnących										
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		30,5190	3,1090	9,3612	3,9823	55,6078	3,2143	18,0718	5,6196	205,6001
1) w produkcji ubocznej - razem		0,2940	2,4567	0,8648		13,2371	1,9667	1,7848	1,3190	31,1310
w tym:										
- plantacje choinek										
- plantacje krzewów										
- poletka łowieckie		0,2940	2,4567	0,8648		13,2371	1,9667	1,7848	1,3190	31,1310
2) do odnowienia - razem										
w tym:										
- halizny										
- zręby										
- płazowiny										
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		30,2250	0,6523	8,4964	3,9823	42,3707	1,2476	16,2870	4,3006	174,4691

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	12	13	15	17		6	7	8	11
1		11	12	13	14	15	16	17	18	19
4) inne tereny komunikacyjne										
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów w tym: grunty przeznaczone do zalesienia		249,9832	39,6749	47,9438	0,4688	73,6857	11,5854	131,3429	11,8451	658,3868
OGÓŁEM (1-7)		890,4211	634,9694	623,3136	175,3425	2372,7383	336,1657	2538,9073	150,4980	12048,5986

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	Ogółem ha (z dokt. do 1 m2)
	Powiat	1	1	1		
	Gmina	85	85			
	Obręb ewidencyjny	26				
1		29	30	31	32	33
1. Lasy - razem		169,2216	169,2216	19493,2280	19493,2280	19493,2280
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		169,2216	169,2216	18980,8957	18980,8957	18980,8957
1) drzewostany		169,2216	169,2216	18980,8957	18980,8957	18980,8957
2) plantacje drzew - razem						
w tym:						
- plantacje nasienne						
- plantacje drzew szybkorosnących						
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				336,7682	336,7682	336,7682
1) w produkcji ubocznej - razem				75,2870	75,2870	75,2870
w tym:						
- plantacje choinek						
- plantacje krzewów						
- poletka łowieckie				75,2870	75,2870	75,2870
2) do odnowienia - razem						
w tym:						
- halizny						
- zręby						
- płazowiny						
3) pozostałe leśne niezalesione - razem				261,4812	261,4812	261,4812
w tym:						
- przewidziane do naturalnej sukcesji				252,7396	252,7396	252,7396
- objęte szczególnymi formami ochrony				8,5243	8,5243	8,5243
- przewidziane do retencji						
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji				0,2173	0,2173	0,2173

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
	Powiat	1	1	1		
	Gmina	85	85			
	Obręb ewidencyjny	26				
1		29	30	31	32	33
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem				175,5641	175,5641	175,5641
w tym:						
1) budynki i budowle				2,0482	2,0482	2,0482
2) urządzenia melioracji wodnych				0,0300	0,0300	0,0300
3) linie podziału przestrzennego lasu				7,5825	7,5825	7,5825
4) drogi leśne				98,2166	98,2166	98,2166
5) tereny pod liniami energetycznymi				18,4225	18,4225	18,4225
6) szkółki leśne						
7) miejsca składowania drewna				38,7045	38,7045	38,7045
8) parkingi leśne						
9) urządzenia turystyczne				10,5598	10,5598	10,5598
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione				5,2488	5,2488	5,2488
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		169,2216	169,2216	19498,4768	19498,4768	19498,4768
3. Użytki rolne - razem				698,9926	698,9926	698,9926
3.1. Grunty orne - razem				41,4322	41,4322	41,4322
w tym:						
1) role				26,9991	26,9991	26,9991
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych				14,4331	14,4331	14,4331
3) ugory, odłogi						
4) działki rodzinne na gruntach ornych						
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą						
3.2. Sady						
3.3. Łąki trwałe				203,1055	203,1055	203,1055
3.4. Pastwiska trwałe				292,2594	292,2594	292,2594

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
	Powiat	1	1	1		
	Gmina	85	85			
	Obręb ewidencyjny	26				
1		29	30	31	32	33
3.5. Grunty rolne zabudowane				1,0379	1,0379	1,0379
3.6. Grunty pod stawami rybnymi				0,3607	0,3607	0,3607
3.7. Grunty pod rowami rolnymi						
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych				155,4238	155,4238	155,4238
3.9. Nieużytki - razem				5,3731	5,3731	5,3731
w tym:						
1) bagna				1,1519	1,1519	1,1519
2) piaski						
3) utwory fizjograficzne				4,2212	4,2212	4,2212
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji						
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej						
4. Grunty pod wodami - razem				2,8606	2,8606	2,8606
w tym:						
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi				2,6999	2,6999	2,6999
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi				0,1607	0,1607	0,1607
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi						
5. Użytki ekologiczne - razem				404,7162	404,7162	404,7162
6. Tereny różne - razem						
w tym:						
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.						
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego						
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)						
4) różne inne						
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem				26,7796	26,7796	26,7796

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	1	1	1		ha
	Gmina	85	85			(z dokł.
	Obręb ewidencyjny	26				do 1 m2)
1		29	30	31	32	33
w tym:						
7.1. Tereny mieszkaniowe				7,3207	7,3207	7,3207
7.2. Tereny przemysłowe				3,1511	3,1511	3,1511
7.3. Tereny zabudowane inne				1,8480	1,8480	1,8480
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane						
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem						
w tym:						
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne						
2) tereny zabytkowe						
3) tereny sportowe						
4) ogrody zoologiczne i botaniczne						
5) tereny zieleni nieurządzonej						
6) rodzinne ogrody działkowe						
7.6. Użytki kopalne				8,1884	8,1884	8,1884
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				6,2714	6,2714	6,2714
w tym:						
1) drogi				6,2714	6,2714	6,2714
2) tereny kolejowe						
3) grunty pod budowę dróg publicznych						
4) inne tereny komunikacyjne						
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów				1138,5978	1138,5978	1138,5978
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia						
OGÓŁEM (1-7)		169,2216	169,2216	20631,8258	20631,8258	20631,8258

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II Nadleśnictwo Lutowska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	CZR	OS	WB	Razem	
		Powierzchnia w [ha]															15	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16
LGŚW	IA	202,6															202,6	1,61
	I	29,55	230,53	885,64	2085,21	1853,89	82,94		3,74	1,98	72,82						5246,3	41,74
	II		41,24	555,32	1628,6	2462,35	89,87		1,48	441,09	12,78		4,49	38,22	1,39		5276,83	41,98
	III			11,33	36,51	17,81	1,52			81,95		2,33	402,74	6,23	3,74	1,31	565,47	4,5
	IV									10,81			1267,48				1278,29	10,17
Razem	[ha]	232,15	271,77	1452,29	3750,32	4334,05	174,33		5,22	535,83	85,6	2,33	1674,71	44,45	5,13	1,31	12569,49	100
	%	1,85	2,16	11,55	29,84	34,49	1,39		0,04	4,26	0,68	0,02	13,32	0,35	0,04	0,01	100	100,00
LGW	IA																	
	I		19,28	17,05	182,27	62,22	9,85										290,67	66,53
	II		15,41	18,72	3,71	2,63		2,83	1,51	28,79			0,8				74,4	17,03
	III												11,73			6,01	17,74	4,06
	IV												48,04			6,06	54,1	12,38
Razem	[ha]		34,69	35,77	185,98	64,85	9,85	2,83	1,51	28,79			60,57			12,07	436,91	100
	%		7,94	8,19	42,57	14,84	2,25	0,65	0,35	6,59			13,86			2,76	100	100,00
LŁG	IA																	
	I																	
	II																	
	III												18,55			1,98	20,53	54,25
	IV												17,31				17,31	45,75
Razem	[ha]												35,86			1,98	37,84	100
	%												94,77			5,23	100	100,00
łącznie	IA	202,6															202,6	1,55
	I	29,55	249,81	902,69	2267,48	1916,11	92,79		3,74	1,98	72,82						5536,97	42,45
	II		56,65	574,04	1632,31	2464,98	89,87	2,83	2,99	469,88	12,78		5,29	38,22	1,39		5351,23	41,02
	III			11,33	36,51	17,81	1,52			81,95		2,33	433,02	6,23	3,74	9,3	603,74	4,63

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	CZR	OS	WB	Razem	
		Powierzchnia w [ha]															15	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16
	IV									10,81			1332,83			6,06	1349,7	10,35
Ogółem	[ha]	232,15	306,46	1488,06	3936,3	4398,9	184,18	2,83	6,73	564,62	85,6	2,33	1771,14	44,45	5,13	15,36	13044,24	100
	%	1,78	2,35	11,41	30,18	33,71	1,41	0,02	0,05	4,33	0,66	0,02	13,58	0,34	0,04	0,12	100	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

130441509

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II Nadleśnictwo Lutowska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	JW	JS	GB	BRZ	OL.S	WB	Razem	
		Powierzchnia w [ha]												%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	11	12
LMGŚW	IA													
	I			5,7		53,64							59,34	33,58
	II					66,36							66,36	37,56
	III					39,39							39,39	22,29
	IV					11,61							11,61	6,57
Razem	[ha]			5,7		171							176,7	100
	%			3,23		96,77							100	100,00
LGŚW	IA	5,77											5,77	0,1
	I	4,74	26,88	113,2	354,06	1144,49	143,1			102,81			1889,28	33,36
	II	13,73	40,2	130,56	742,74	1690,6	76,66		41,47	86,25	41,42		2863,63	50,55
	III					183,63	0,06				393,81	2,84	580,34	10,25
	IV										325,12		325,12	5,74
Razem	[ha]	24,24	67,08	243,76	1096,8	3018,72	219,82		41,47	189,06	760,35	2,84	5664,14	100
	%	0,43	1,18	4,3	19,36	53,31	3,88		0,73	3,34	13,42	0,05	100	100,00
LGW	IA													
	I			1,86	2,08	2,36	15,64	1,16					23,1	33,67
	II			8,53	1,04	1,42	17,37	2,75			0,49		31,6	46,07
	III										8,2		8,2	11,95
	IV										5,7		5,7	8,31
Razem	[ha]			10,39	3,12	3,78	33,01	3,91			14,39		68,6	100
	%			15,15	4,55	5,51	48,11	5,7			20,98		100	100,00
LłG	IA													
	I						6,86						6,86	25,07
	II						3,55	0,01			1,07	0,25	4,88	17,84
	III								0,26		4,92	1,19	6,37	23,28

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	JW	JS	GB	BRZ	OL.S	WB	Razem	
		Powierzchnia w [ha]											%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	11	12
	IV										7,4	1,85	9,25	33,81
Razem	[ha]						10,41	0,01	0,26		13,39	3,29	27,36	100
	%						38,05	0,04	0,95		48,94	12,02	100	100,00
łącznie	IA	5,77											5,77	0,1
	I	4,74	26,88	120,76	356,14	1200,49	165,6	1,16		102,81			1978,58	33,33
	II	13,73	40,2	139,09	743,78	1758,38	97,58	2,76	41,47	86,25	42,98	0,25	2966,47	49,97
	III					223,02	0,06		0,26		406,93	4,03	634,3	10,68
	IV					11,61					338,22	1,85	351,68	5,92
Ogółem	[ha]	24,24	67,08	259,85	1099,92	3193,5	263,24	3,92	41,73	189,06	788,13	6,13	5936,8	100
	%	0,41	1,13	4,38	18,53	53,79	4,43	0,07	0,7	3,18	13,28	0,1	100	100,00

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II Nadleśnictwo Lutowska (04-16-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	CZR	OS	WB	Razem	
		Powierzchnia w [ha]															15	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16
LMGŚW	IA																	
	I			5,7		53,64											59,34	33,58
	II					66,36											66,36	37,56
	III					39,39											39,39	22,29
	IV					11,61											11,61	6,57
Razem	[ha]			5,7		171											176,7	100
	%			3,23		96,77											100	100,00
LGŚW	IA	208,37															208,37	1,14
	I	34,29	257,41	998,84	2439,27	2998,38	226,04		3,74	1,98	175,63						7135,58	39,13
	II	13,73	81,44	685,88	2371,34	4152,95	166,53		1,48	482,56	99,03		45,91	38,22	1,39		8140,46	44,66
	III			11,33	36,51	201,44	1,58			81,95		2,33	796,55	6,23	3,74	4,15	1145,81	6,28
	IV									10,81			1592,6				1603,41	8,79
Razem	[ha]	256,39	338,85	1696,05	4847,12	7352,77	394,15		5,22	577,3	274,66	2,33	2435,06	44,45	5,13	4,15	18233,63	100
	%	1,41	1,86	9,3	26,58	40,33	2,16		0,03	3,17	1,51	0,01	13,35	0,24	0,03	0,02	100	100,00
LGW	IA																	
	I		19,28	18,91	184,35	64,58	25,49		1,16								313,77	62,07
	II		15,41	27,25	4,75	4,05	17,37	2,83	4,26	28,79			1,29				106	20,97
	III												19,93			6,01	25,94	5,13
	IV												53,74			6,06	59,8	11,83
Razem	[ha]		34,69	46,16	189,1	68,63	42,86	2,83	5,42	28,79			74,96			12,07	505,51	100
	%		6,86	9,13	37,4	13,58	8,48	0,56	1,07	5,7			14,83			2,39	100	100,00
LłG	IA																	
	I						6,86										6,86	10,52
	II						3,55		0,01				1,07			0,25	4,88	7,48
	III									0,26			23,47			3,17	26,9	41,26

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	CZR	OS	WB	Razem	
		Powierzchnia w [ha]																%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16
	IV												24,71			1,85	26,56	40,74
Razem	[ha]						10,41		0,01	0,26			49,25			5,27	65,2	100
	%						15,97		0,02	0,4			75,53			8,08	100	100,00
łącznie	IA	208,37															208,37	1,1
	I	34,29	276,69	1023,45	2623,62	3116,6	258,39		4,9	1,98	175,63						7515,55	39,6
	II	13,73	96,85	713,13	2376,09	4223,36	187,45	2,83	5,75	511,35	99,03		48,27	38,22	1,39	0,25	8317,7	43,82
	III			11,33	36,51	240,83	1,58			82,21		2,33	839,95	6,23	3,74	13,33	1238,04	6,52
	IV					11,61				10,81			1671,05			7,91	1701,38	8,96
Ogółem	[ha]	256,39	373,54	1747,91	5036,22	7592,4	447,42	2,83	10,65	606,35	274,66	2,33	2559,27	44,45	5,13	21,49	18981,04	100
	%	1,35	1,97	9,21	26,53	40,01	2,36	0,01	0,06	3,19	1,45	0,01	13,48	0,23	0,03	0,11	100	100,00

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III Nadleśnictwo Lutowska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. Uboc. z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
	płazo - winy	haliz. zręb y				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Rezerwaty																								
JD				35,10																			35,10	9,14
				320																			320	0,23
BK				46,98						1,11	5,36				8,34	37,89	25,50	102,9 6				181,16	228,14	59,38
				470						315	565				3010	26535	2010 5	6751 5				118045	118515	86,52
JW																								
GB				5,11							22,74	35,20	16,92									74,86	79,97	20,81
				280							4185	6645	4135									14965	15245	11,13
OL.S				6,54				34,45														34,45	40,99	10,67
								2900														2900	2900	2,12
Razem				93,73				34,45		1,11	28,10	35,20	16,92		8,34	37,89	25,50	102,9 6				290,47	384,20	100,0 0
				1070				2900		315	4750	6645	4135		3010	26535	2010 5	6751 5				135910	136980	100,0 0
Lasy ochronne																								
SO										3,18	12,88	18,69	1,78						169,89	25,73		232,15	232,15	1,80
										715	5220	3715	515						40380	5245		55790	55790	1,83
MD								13,91	92,52	1,17	25,18	55,92	11,42						106,34			306,46	306,46	2,38
					55			1580	15675	490	8100	16585	2900						17465			62850	62850	2,06

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. Ubocz. z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
						1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
płazo - winy		haliz. zręb y	powierzchnia w ha / miąższość w m³																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
ŚW						5,23		92,02	31,33	21,88	138,8 7	437,34	121,8 9		10,08				613,28	16,14		1488,0 6	1488,0 6	11,54
					632			1380 0	6530	4960	29685	11076 5	34275		4000				12017 0	3160		327977	327977	10,76
JD			33,08	29,15		1,75	70,23	245,5 2	11,24	25,02	27,02	53,97	201,3 4	246,4 2	260,7 6	474,7 7	101,3 6	19,10	1461,4 9	246,3 3	489,9 8	3936,3 0	3998,5 3	31,02
			74	293	2940		405	5055	1350	9910	10595	21340	62570	10446 5	11657 5	22431 5	4238 0	6915	50359 5	96995	18910 0	139850 5	139887 2	45,91
BK			24,99	30,30		20,3 9	341,2 4	497,1 3	131,3 2	70,47	183,1 5	331,89	247,8 9	128,9 5	315,5 7	78,69	12,78		1858,2 7			4217,7 4	4273,0 3	33,15
			144	608	9859		1785	1302 5	15880	1161 0	47410	76745	60505	39605	10934 5	33085	4120		47886 0			901834	902586	29,61
JW								0,62	3,78	15,49	26,26	43,92	18,33	3,14		3,66			68,98			184,18	184,18	1,43
					22			45	440	3885	6175	5680	3440	345		715			4905			25652	25652	0,84
WZ												2,83										2,83	2,83	0,02
												350										350	350	0,01
JS									1,51		1,32	3,90										6,73	6,73	0,05
									120		160	390										670	670	0,02
GB				4,35				10,81	11,52	177,4 0	121,8 1	51,47	37,18	16,77					62,80			489,76	494,11	3,83
				61	95				1275	3443 0	20170	10670	6080	4390					10740			87850	87911	2,88
BRZ								0,99			4,77	11,66	8,57						59,61			85,60	85,60	0,66
					35			110			650	1030	995						7385			10205	10205	0,33
OL											2,33											2,33	2,33	0,02
											445											445	445	0,01

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. Uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesio ne				grunty zales. i nie zales.		
	płazo - winy	haliz. zręb y				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej							
																								powierzchnia w ha / miąższość w m³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
OLS			1,97	14,11		0,09		85,41	558,3 7	117,9 7									939,87	34,98		1736,6 9	1752,7 7	13,60	
			7	262	160			7750	64400	1308 0									82040	2270		169700	169969	5,58	
CZR																			44,45			44,45	44,45	0,34	
																			2645			2645	2645	0,09	
OS										0,37		4,76										5,13	5,13	0,04	
										110		605										715	715	0,02	
WB									1,55	1,80	12,01											15,36	15,36	0,12	
									140	155	1155											1450	1450	0,05	
Razem			60,04	77,91		27,4 6	411,4 7	946,4 1	843,1 4	434,7 5	555,6 0	1016,3 5	648,4 0	395,2 8	586,4 1	557,1 2	114,1 4	19,10	5384,9 8	323,1 8	489,9 8	12753, 77	12891, 72	100,0 0	
			225	1224	1379 8		2190	4136 5	10581 0	7934 5	12976 5	24787 5	17128 0	14880 5	22992 0	25811 5	4650 0	6915	12681 85	10767 0	18910 0	304663 8	304808 7	100,0 0	

Łącznie

SO										3,18	12,88	18,69	1,78						169,89	25,73		232,15	232,15	1,75
										715	5220	3715	515						40380	5245		55790	55790	1,75
MD								13,91	92,52	1,17	25,18	55,92	11,42						106,34			306,46	306,46	2,31
					55			1580	15675	490	8100	16585	2900						17465			62850	62850	1,97
ŚW						5,23		92,02	31,33	21,88	138,8 7	437,34	121,8 9		10,08				613,28	16,14		1488,0 6	1488,0 6	11,21
					632			1380 0	6530	4960	29685	11076 5	34275		4000				12017 0	3160		327977	327977	10,3
JD			33,08	64,25		1,75	70,23	245,5 2	11,24	25,02	27,02	53,97	201,3 4	246,4 2	260,7 6	474,7 7	101,3 6	19,10	1461,4 9	246,3 3	489,9 8	3936,3 0	4033,6 3	30,38

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. Ubocz. z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
						1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
			74	613	2940		405	5055	1350	9910	10595	21340	62570	10446 5	11657 5	22431 5	4238 0	6915	50359 5	96995	18910 0	139850 5	139919 2	43,93
BK			24,99	77,28		20,3 9	341,2 4	497,1 3	131,3 2	71,58	188,5 1	331,89	247,8 9	128,9 5	323,9 1	116,5 8	38,28	102,9 6	1858,2 7			4398,9 0	4501,1 7	33,91
			144	1078	9859		1785	1302 5	15880	1192 5	47975	76745	60505	39605	11235 5	59620	2422 5	6751 5	47886 0			101987 9	102110 1	32,06
JW								0,62	3,78	15,49	26,26	43,92	18,33	3,14		3,66			68,98			184,18	184,18	1,39
					22			45	440	3885	6175	5680	3440	345		715			4905			25652	25652	0,81
WZ												2,83										2,83	2,83	0,02
												350										350	350	0,01
JS									1,51		1,32	3,90										6,73	6,73	0,05
									120		160	390										670	670	0,02
GB				9,46				10,81	11,52	177,4 0	144,5 5	86,67	54,10	16,77					62,80			564,62	574,08	4,32
				341	95				1275	3443 0	24355	17315	10215	4390					10740			102815	103156	3,24
BRZ								0,99			4,77	11,66	8,57						59,61			85,60	85,60	0,64
					35			110			650	1030	995						7385			10205	10205	0,32
OL											2,33											2,33	2,33	0,02
											445											445	445	0,01
OL.S			1,97	20,65		0,09		119,8 6	558,3 7	117,9 7									939,87	34,98		1771,1 4	1793,7 6	13,51
			7	262	160			1065 0	64400	1308 0									82040	2270		172600	172869	5,43
CZR																			44,45			44,45	44,45	0,33
																			2645			2645	2645	0,08

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. Uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
	płazo - winy	haliz. zręb y				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
OS										0,37		4,76										5,13	5,13	0,04
										110		605										715	715	0,02
WB									1,55	1,80	12,01											15,36	15,36	0,12
									140	155	1155											1450	1450	0,05
Ogółem			60,04	171,6 4		27,4 6	411,4 7	980,8 6	843,1 4	435,8 6	583,7 0	1051,5 5	665,3 2	395,2 8	594,7 5	595,0 1	139,6 4	122,0 6	5384,9 8	323,1 8	489,9 8	13044, 24	13275, 92	100
			225	2294	1379 8		2190	4426 5	10581 0	7966 0	13451 5	25452 0	17541 5	14880 5	23293 0	28465 0	6660 5	7443 0	12681 85	10767 0	18910 0	318254 8	318506 7	100
Procent			0,45	1,29		0,21	3,10	7,39	6,35	3,28	4,40	7,92	5,01	2,98	4,48	4,48	1,05	0,92	40,57	2,43	3,69	98,25	100,00	100,0 0
			0,01	0,07	0,43		0,07	1,39	3,32	2,50	4,22	7,99	5,51	4,67	7,31	8,94	2,09	2,34	39,82	3,38	5,94	99,92	100,00	100,0 0

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer .	Razem		Procen t
	do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesion e				grunty zales. i nie zales.		
	płazo - winy	haliz. zręby				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej							
																								powierzchnia w ha / miąższość w m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Rezerваты																									
JD				16,40																			16,40	11,25	
				162																			162	0,80	
BK																									
GB										5,80		17,95										23,75	23,75	16,30	
										495		2930										3425	3425	16,93	
BRZ												22,77										22,77	22,77	15,63	
												2525										2525	2525	12,48	
OL.S								56,41	20,29	6,01												82,71	82,71	56,76	
								12005	1675	435												14115	14115	69,77	
WB											0,09											0,09	0,09	0,06	
											5											5	5	0,02	
Razem				16,40				56,41	20,29	11,81	0,09	40,72										129,32	145,72	100,00	
				162				12005	1675	930	5	5455										20070	20232	100,00	
Lasy ochronne																									
SO											14,88	5,77							3,59			24,24	24,24	0,41	
											2860	1810							675			5345	5345	0,43	

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zał.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer .	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz. z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	płazo - winy	haliz. zręby				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
MD									12,85		26,56	15,37							12,30			67,08	67,08	1,14
									2975		5170	3555							900			12600	12600	1,02
ŚW								1,65	4,02	20,11	87,61	23,73	19,19						102,56	0,98		259,85	259,85	4,41
								120	570	4435	1731 5	4650	1320						20470	70		48950	48950	3,98
JD			1,26	18,1 6			0,74	198,2 3	7,40		5,10	67,57	72,48	12,55	54,62	42,92	99,01		453,70	77,10	8,50	1099,92	1119,3 4	18,98
			21	572	2078		10	4680	905		1685	23530	2066 0	4370	21630	1897 5	3889 0		14584 5	3170 0	2600	317558	318151	25,87
BK			13,08	39,1 2		71,5 7	206,0 6	355,3 4	155,4 7	46,43	50,65	216,2 8	174,5 4	97,24	68,53	124,1 2	29,94		1597,3 3			3193,50	3245,7 0	55,05
			62	336	1169 3		510	6415	1295 0	7230	1160 0	56740	4656 0	3315 0	17795	4440 0	1020 5		43441 0			693658	694056	56,43
JW							3,76	40,07	3,48	4,80	61,08	100,9 0	9,83	22,56	16,76							263,24	263,24	4,46
					570			3200	380	640	1006 0	21725	1985	4815	5220							48595	48595	3,95
JS												1,16	0,39	2,37								3,92	3,92	0,07
												155	30	285								470	470	0,04
GB			0,87	2,80								17,72	0,26									17,98	21,65	0,37
			5	156								2835	40									2875	3036	0,25
BRZ						6,56		2,31	3,08	4,75	5,28	2,41	91,73		28,08				22,09			166,29	166,29	2,82
					120			965	380	650	605	240	9570		2390				2180			17100	17100	1,39
OL.S				13,3 4			1,84	17,33	225,2 3	141,2 6									319,76			705,42	718,76	12,19
				182			95	1550	3231 5	1845 0									28275			80685	80867	6,58

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zał.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer .	Razem		Procen t
	do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesion e	grunty zales. i nie zales.	
	płazo - winy	haliz. zręby				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
WB									2,84	2,68	0,52											6,04	6,04	0,10
									410	260	30											700	700	0,06
Razem			15,21	73,4 2		78,1 3	212,4 0	614,9 3	414,3 7	220,0 3	251,6 8	450,9 1	368,4 2	134,7 2	167,9 9	167,0 4	128,9 5		2511,3 3	78,08	8,50	5807,48	5896,1 1	100,00
			88	1246	1446 1		615	1693 0	5088 5	3166 5	4932 5	11524 0	8016 5	4262 0	47035	6337 5	4909 5		63275 5	3177 0	2600	122853 6	122987 0	100,00

Łącznie

SO											14,88	5,77							3,59			24,24	24,24	0,40
											2860	1810							675			5345	5345	0,43
MD									12,85		26,56	15,37							12,30			67,08	67,08	1,11
									2975		5170	3555							900			12600	12600	1,01
ŚW								1,65	4,02	20,11	87,61	23,73	19,19						102,56	0,98		259,85	259,85	4,30
								120	570	4435	1731 5	4650	1320						20470	70		48950	48950	3,92
JD			1,26	34,5 6			0,74	198,2 3	7,40		5,10	67,57	72,48	12,55	54,62	42,92	99,01		453,70	77,10	8,50	1099,92	1135,7 4	18,80
			21	734	2078		10	4680	905		1685	23530	2066 0	4370	21630	1897 5	3889 0		14584 5	3170 0	2600	317558	318313	25,46
BK			13,08	39,1 2		71,5 7	206,0 6	355,3 4	155,4 7	46,43	50,65	216,2 8	174,5 4	97,24	68,53	124,1 2	29,94		1597,3 3			3193,50	3245,7 0	53,72
			62	336	1169 3		510	6415	1295 0	7230	1160 0	56740	4656 0	3315 0	17795	4440 0	1020 5		43441 0			693658	694056	55,5
JW							3,76	40,07	3,48	4,80	61,08	100,9 0	9,83	22,56	16,76							263,24	263,24	4,36
					570			3200	380	640	1006 0	21725	1985	4815	5220							48595	48595	3,89
JS												1,16	0,39	2,37								3,92	3,92	0,06

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zał.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer .	Razem		Procen t
	do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesion e	grunty zales. i nie zales.	
	płazo - winy	haliz. zręby				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
												155	30	285								470	470	0,04
GB			0,87	2,80						5,80		35,67	0,26									41,73	45,40	0,75
			5	156						495		5765	40									6300	6461	0,52
BRZ						6,56		2,31	3,08	4,75	5,28	25,18	91,73		28,08				22,09			189,06	189,06	3,13
					120			965	380	650	605	2765	9570		2390				2180			19625	19625	1,57
OL.S				13,3 4			1,84	73,74	245,5 2	147,2 7									319,76			788,13	801,47	13,27
				182			95	1355 5	3399 0	1888 5									28275			94800	94982	7,6
WB									2,84	2,68	0,61											6,13	6,13	0,10
									410	260	35											705	705	0,06
Ogółem			15,21	89,8 2		78,1 3	212,4 0	671,3 4	434,6 6	231,8 4	251,7 7	491,6 3	368,4 2	134,7 2	167,9 9	167,0 4	128,9 5		2511,3 3	78,08	8,50	5936,80	6041,8 3	100,00
			88	1408	1446 1		615	2893 5	5256 0	3259 5	4933 0	12069 5	8016 5	4262 0	47035	6337 5	4909 5		63275 5	3177 0	2600	124860 6	125010 2	100,00
Procent			0,25	1,49		1,29	3,52	11,11	7,19	3,84	4,17	8,14	6,10	2,23	2,78	2,76	2,13		41,57	1,29	0,14	98,26	100,00	100,00
			0,01	0,11	1,16		0,05	2,31	4,20	2,61	3,95	9,65	6,41	3,41	3,76	5,07	3,93		50,62	2,54	0,21	99,88	100,00	100,00

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III Nadleśnictwo Lutowska (04-16-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. ubocz. z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
	płaz o- winy	haliz. zręb y				1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Rezerваты																								
JD				51,50																		51,50	9,72	
				482																		482	0,31	
BK				46,98						1,11	5,36				8,34	37,89	25,50	102,9 6				181,16	228,14	43,05
				470						315	565				3010	2653 5	2010 5	6751 5				118045	118515	75,38
JW																								
GB				5,11						5,80	22,74	53,15	16,92									98,61	103,72	19,57
				280						495	4185	9575	4135									18390	18670	11,88
BRZ												22,77										22,77	22,77	4,30
												2525										2525	2525	1,61
OL.S				6,54				90,86	20,29	6,01												117,16	123,70	23,34
								14905	1675	435												17015	17015	10,82
WB											0,09											0,09	0,09	0,02
											5											5	5	0,00
Razem				110,1 3				90,86	20,29	12,92	28,19	75,92	16,92		8,34	37,89	25,50	102,9 6				419,79	529,92	100,0 0
				1232				14905	1675	1245	4755	12100	4135		3010	2653 5	2010 5	6751 5				155980	157212	100,0 0

Lasy
ochronne

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
	płaz o- winy	haliz. zręb y				1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
SO										3,18	27,76	24,46	1,78						173,48	25,73		256,39	256,39	1,36
										715	8080	5525	515						41055	5245		61135	61135	1,43
MD								13,91	105,3 7	1,17	51,74	71,29	11,42						118,64			373,54	373,54	1,99
					55			1580	18650	490	1327 0	20140	2900						18365			75450	75450	1,76
ŚW						5,23		93,67	35,35	41,99	226,4 8	461,0 7	141,0 8		10,08				715,84	17,12		1747,9 1	1747,9 1	9,30
					632			13920	7100	9395	4700 0	11541 5	35595		4000				14064 0	3230		376927	376927	8,81
JD			34,3 4	47,31		1,75	70,97	443,7 5	18,64	25,02	32,12	121,5 4	273,8 2	258,9 7	315,3 8	517,6 9	200,3 7	19,10	1915,1 9	323,4 3	498,4 8	5036,2 2	5117,8 7	27,24
			95	865	5018		415	9735	2255	9910	1228 0	44870	83230	1088 35	1382 05	2432 90	8127 0	6915	64944 0	1286 95	1917 00	171606 3	171702 3	40,13
BK			38,0 7	69,42		91,96	547,3 0	852,4 7	286,7 9	116,9 0	233,8 0	548,1 7	422,4 3	226,1 9	384,1 0	202,8 1	42,72		3455,6 0			7411,2 4	7518,7 3	40,02
			206	944	2155 2		2295	19440	28830	1884 0	5901 0	13348 5	10706 5	7275 5	1271 40	7748 5	1432 5		91327 0			159549 2	159664 2	37,32
JW							3,76	40,69	7,26	20,29	87,34	144,8 2	28,16	25,70	16,76	3,66			68,98			447,42	447,42	2,38
					592			3245	820	4525	1623 5	27405	5425	5160	5220	715			4905			74247	74247	1,74
WZ												2,83										2,83	2,83	0,02
												350										350	350	0,01
JS									1,51		1,32	5,06	0,39	2,37								10,65	10,65	0,06
									120		160	545	30	285								1140	1140	0,03
GB			0,87	7,15				10,81	11,52	177,4 0	121,8 1	69,19	37,44	16,77					62,80			507,74	515,76	2,75

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. ubocz. z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
	płaz o- winy	haliz. zręb y				1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
			5	217	95				1275	3443 0	2017 0	13505	6120	4390					10740			90725	90947	2,13
BRZ						6,56		3,30	3,08	4,75	10,05	14,07	100,3 0		28,08				81,70			251,89	251,89	1,34
					155			1075	380	650	1255	1270	10565		2390				9565			27305	27305	0,64
OL											2,33											2,33	2,33	0,01
											445											445	445	0,01
OL.S			1,97	27,45		0,09	1,84	102,7 4	783,6 0	259,2 3									1259,6 3	34,98		2442,1 1	2471,5 3	13,15
			7	444	160		95	9300	96715	3153 0									11031 5	2270		250385	250836	5,86
CZR																			44,45			44,45	44,45	0,24
																			2645			2645	2645	0,06
OS										0,37		4,76										5,13	5,13	0,03
										110		605										715	715	0,02
WB									4,39	4,48	12,53											21,40	21,40	0,11
									550	415	1185											2150	2150	0,05
Razem			75,2 5	151,3 3		105,5 9	623,8 7	1561, 34	1257, 51	654,7 8	807,2 8	1467, 26	1016, 82	530,0 0	754,4 0	724,1 6	243,0 9	19,10	7896,3 1	401,2 6	498,4 8	18561, 25	18787, 83	100,0 0
			313	2470	2825 9		2805	58295	15669 5	1110 10	1790 90	36311 5	25144 5	1914 25	2769 55	3214 90	9559 5	6915	19009 40	1394 40	1917 00	427517 4	427795 7	100,0 0
łącznie																								
SO										3,18	27,76	24,46	1,78						173,48	25,73		256,39	256,39	1,33
										715	8080	5525	515						41055	5245		61135	61135	1,38
MD								13,91	105,3 7	1,17	51,74	71,29	11,42						118,64			373,54	373,54	1,93

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. ubocz. z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
	płaz o- winy	haliz. zręb y				1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
					55			1580	18650	490	1327 0	20140	2900						18365			75450	75450	1,7
ŚW						5,23		93,67	35,35	41,99	226,4 8	461,0 7	141,0 8		10,08				715,84	17,12		1747,9 1	1747,9 1	9,05
					632			13920	7100	9395	4700 0	11541 5	35595		4000				14064 0	3230		376927	376927	8,5
JD			34,3 4	98,81		1,75	70,97	443,7 5	18,64	25,02	32,12	121,5 4	273,8 2	258,9 7	315,3 8	517,6 9	200,3 7	19,10	1915,1 9	323,4 3	498,4 8	5036,2 2	5169,3 7	26,76
			95	1347	5018		415	9735	2255	9910	1228 0	44870	83230	1088 35	1382 05	2432 90	8127 0	6915	64944 0	1286 95	1917 00	171606 3	171750 5	38,72
BK			38,0 7	116,4 0		91,96	547,3 0	852,4 7	286,7 9	118,0 1	239,1 6	548,1 7	422,4 3	226,1 9	392,4 4	240,7 0	68,22	102,9 6	3455,6 0			7592,4 0	7746,8 7	40,10
			206	1414	2155 2		2295	19440	28830	1915 5	5957 5	13348 5	10706 5	7275 5	1301 50	1040 20	3443 0	6751 5	91327 0			171353 7	171515 7	38,67
JW							3,76	40,69	7,26	20,29	87,34	144,8 2	28,16	25,70	16,76	3,66			68,98			447,42	447,42	2,32
					592			3245	820	4525	1623 5	27405	5425	5160	5220	715			4905			74247	74247	1,67
WZ												2,83										2,83	2,83	0,01
												350										350	350	0,01
JS									1,51		1,32	5,06	0,39	2,37								10,65	10,65	0,06
									120		160	545	30	285								1140	1140	0,03
GB			0,87	12,26				10,81	11,52	183,2 0	144,5 5	122,3 4	54,36	16,77					62,80			606,35	619,48	3,21
			5	497	95				1275	3492 5	2435 5	23080	10255	4390					10740			109115	109617	2,47
BRZ						6,56		3,30	3,08	4,75	10,05	36,84	100,3 0		28,08				81,70			274,66	274,66	1,42
					155			1075	380	650	1255	3795	10565		2390				9565			29830	29830	0,67

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
	do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
	płaz o- winy	haliz. zręb y				1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
OL											2,33											2,33	2,33	0,01
											445											445	445	0,01
OL.S			1,97	33,99		0,09	1,84	193,6 0	803,8 9	265,2 4									1259,6 3	34,98		2559,2 7	2595,2 3	13,43
			7	444	160		95	24205	98390	3196 5									11031 5	2270		267400	267851	6,04
CZR																			44,45			44,45	44,45	0,23
																			2645			2645	2645	0,06
OS										0,37		4,76										5,13	5,13	0,03
										110		605										715	715	0,02
WB									4,39	4,48	12,62											21,49	21,49	0,11
									550	415	1190											2155	2155	0,05
Ogółem			75,2 5	261,4 6		105,5 9	623,8 7	1652, 20	1277, 80	667,7 0	835,4 7	1543, 18	1033, 74	530,0 0	762,7 4	762,0 5	268,5 9	122,0 6	7896,3 1	401,2 6	498,4 8	18981, 04	19317, 75	100,0 0
			313	3702	2825 9		2805	73200	15837 0	1122 55	1838 45	37521 5	25558 0	1914 25	2799 65	3480 25	1157 00	7443 0	19009 40	1394 40	1917 00	443115 4	443516 9	100,0 0
Procent			0,39	1,35		0,55	3,23	8,55	6,61	3,46	4,32	7,99	5,35	2,74	3,95	3,94	1,39	0,63	40,89	2,08	2,58	98,26	100,00	100,0 0
			0,01	0,08	0,64		0,06	1,65	3,57	2,53	4,15	8,46	5,76	4,32	6,31	7,85	2,61	1,68	42,86	3,14	4,32	99,91	100,00	100,0 0

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV Nadleśnictwo Lutowska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
		płaz o- winy	haliz. zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31-40	41- 50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
LGŚW	SO										3,18	12,88	18,69	1,78						169,89	25,73		232,15	232,15	1,83
											715	5220	3715	515						40380	5245		55790	55790	1,82
	MD								13,45	64,06	1,17	25,18	55,92	6,67						105,32			271,77	271,77	2,14
						45			1540	1259 5	490	8100	16585	1795						17240			58390	58390	1,9
	ŚW						5,23		92,02	27,73	21,88	138,8 7	431,3 2	121,8 9		10,08				587,13	16,14		1452,2 9	1452,2 9	11,42
						605			1380 0	6030	4960	2968 5	10885 0	3427 5		4000				11575 0	3160		321115	321115	10,46
	JD			27,5 8	12,20		1,75	58,66	230,1 1	11,24	25,02	24,15	47,93	194,2 6	246,4 2	260,7 6	463,0 2	93,71	19,10	1407,3 7	201,3 5	465,4 7	3750,3 2	3790,1 0	29,81
				32	147	2658		405	4865	1350	9910	9820	18480	5986 5	1044 65	1165 75	21884 5	38225	6915	47859 0	7431 0	1772 90	132256 8	132274 7	43,09
	BK			24,9 9	77,28		20,3 9	333,6 8	482,0 7	112,2 1	71,58	175,0 4	331,8 9	247,8 9	128,9 5	319,3 1	111,5 3	38,28	102,9 6	1858,2 7			4334,0 5	4436,3 2	34,89
				144	1078	9599		1785	1226 0	1416 0	1192 5	4485 5	76745	6050 5	3960 5	1106 55	57490	24225	6751 5	47886 0			101018 4	101140 6	32,95
	JW								0,62	3,78	15,49	26,26	34,07	18,33	3,14		3,66			68,98			174,33	174,33	1,37
						22			45	440	3885	6175	4845	3440	345		715			4905			24817	24817	0,81
	JS												1,32	3,90									5,22	5,22	0,04
													160	390									550	550	0,02
	GB				3,39					10,81	11,52	175,9 4	138,6 0	69,27	50,12	16,77				62,80			535,83	539,22	4,24
					250	95					1275	3401 0	2304 5	14815	9830	4390				10740			98200	98450	3,21
	BRZ									0,99			4,77	11,66	8,57					59,61			85,60	85,60	0,67

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt		
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesio ne		grunty zales. i nie zales.	
		płaz o- winy	haliz. zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31-40	41- 50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyżej				
powierzchnia w ha / miąższość w m³																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
						35			110			650	1030	995						7385			10205	10205	0,33	
	OL											2,33											2,33	2,33	0,02	
													445											445	445	0,01
	OL.S								104,7 3	513,4 7	81,66									939,87	34,98		1674,7 1	1674,7 1	13,17	
							160			8935	6037 5	8395									82040	2270		162175	162175	5,28
	CZR																			44,45			44,45	44,45	0,35	
																					2645			2645	2645	0,09
	OS											0,37		4,76										5,13	5,13	0,04
												110		605										715	715	0,02
	WB										0,29		1,02											1,31	1,31	0,01
											35		130											165	165	0,01
Raze m				52,5 7	92,87		27,3 7	392,3 4	934,8 0	744,3 0	396,2 9	550,4 2	1009, 41	649,5 1	395,2 8	590,1 5	578,2 1	131,9 9	122,0 6	5303,6 9	278,2 0	465,4 7	12569, 49	12714, 93	100,0 0	
				176	1475	1321 9		2190	4155 5	9626 0	7440 0	1282 85	24606 0	1712 20	1488 05	2312 30	27705 0	62450	7443 0	12385 35	8498 5	1772 90	306796 4	306961 5	100,0 0	
LGW	MD								0,46	28,46				4,75						1,02			34,69	34,69	6,93	
						10			40	3080				1105						225			4460	4460	4	
	ŚW									3,60			6,02							26,15			35,77	35,77	7,15	
						27				500				1915						4420			6862	6862	6,15	
	JD			5,50	52,05			11,57	15,41			2,87	6,04	7,08			11,75	7,65		54,12	44,98	24,51	185,98	243,53	48,69	
				42	466	282			190			775	2860	2705			5470	4155		25005	2268 5	1181 0	75937	76445	68,55	
BK							7,56	15,06	19,11		13,47				4,60	5,05						64,85	64,85	12,96		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt	
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesio ne		grunty zales. i nie zales.
		płaz o- winy	haliz. zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31-40	41- 50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
						260			765	1720		3120				1700	2130						9695	9695	8,69
	JW												9,85										9,85	9,85	1,97
													835										835	835	0,75
	WZ												2,83										2,83	2,83	0,57
													350										350	350	0,31
	JS									1,51													1,51	1,51	0,3
											120												120	120	0,11
	GB				5,76						1,46	5,95	17,40	3,98									28,79	34,55	6,91
					76						420	1310	2500	385									4615	4691	4,21
	OL.S									6,29	19,13	35,15											60,57	60,57	12,11
										500	1890	4555											6945	6945	6,23
	WB											1,08	10,99										12,07	12,07	2,41
												85	1025										1110	1110	1
	Raze m				5,50	57,81			19,13	37,22	71,81	37,69	33,28	42,14	15,81		4,60	16,80	7,65		81,29	44,98	24,51	436,91	500,22
				42	542	579			1495	7310	5060	6230	8460	4195		1700	7600	4155		29650	2268 5	1181 0	110929	111513	100,0 0
L&G	GB				0,31																			0,31	0,6
					15																			15	0,38
	OL.S			0,47	12,94		0,09		8,84	25,77	1,16												35,86	49,27	95,56
				7	247				1215	2135	130													3480	3734
	WB										1,26	0,72											1,98	1,98	3,84
											105	70											175	175	4,46

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt	
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesio ne		grunty zales. i nie zales.
		płaz o- winy	haliz. zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31-40	41- 50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	Raze m			0,47	13,25		0,09		8,84	27,03	1,88												37,84	51,56	100,0 0
				7	262				1215	2240	200												3655	3924	100,0 0
OLIG	OL.S			1,50	7,71																			9,21	100,0 0
					15																			15	100,0 0
	Raze m			1,50	7,71																			9,21	100,0 0
					15																				15
łącn ie	SO										3,18	12,88	18,69	1,78						169,89	25,73		232,15	232,15	1,75
											715	5220	3715	515						40380	5245		55790	55790	1,75
	MD								13,91	92,52	1,17	25,18	55,92	11,42						106,34			306,46	306,46	2,31
							55			1580	1567 5	490	8100	16585	2900						17465			62850	62850
	ŚW						5,23		92,02	31,33	21,88	138,8 7	437,3 4	121,8 9		10,08				613,28	16,14		1488,0 6	1488,0 6	11,21
							632			1380 0	6530	4960	2968 5	11076 5	3427 5		4000				12017 0	3160		327977	327977
	JD			33,0 8	64,25		1,75	70,23	245,5 2	11,24	25,02	27,02	53,97	201,3 4	246,4 2	260,7 6	474,7 7	101,3 6	19,10	1461,4 9	246,3 3	489,9 8	3936,3 0	4033,6 3	30,38
				74	613	2940		405	5055	1350	9910	1059 5	21340	6257 0	1044 65	1165 75	22431 5	42380	6915	50359 5	9699 5	1891 00	139850 5	139919 2	43,93
	BK			24,9 9	77,28		20,3 9	341,2 4	497,1 3	131,3 2	71,58	188,5 1	331,8 9	247,8 9	128,9 5	323,9 1	116,5 8	38,28	102,9 6	1858,2 7			4398,9 0	4501,1 7	33,91
				144	1078	9859		1785	1302 5	1588 0	1192 5	4797 5	76745	6050 5	3960 5	1123 55	59620	24225	6751 5	47886 0			101987 9	102110 1	32,06

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.	
		płaz o- winy	haliz. zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31-40	41- 50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	JW								0,62	3,78	15,49	26,26	43,92	18,33	3,14		3,66			68,98			184,18	184,18	1,39
						22			45	440	3885	6175	5680	3440	345		715			4905			25652	25652	0,81
	WZ												2,83										2,83	2,83	0,02
													350										350	350	0,01
	JS									1,51		1,32	3,90										6,73	6,73	0,05
										120		160	390										670	670	0,02
	GB				9,46				10,81	11,52	177,4 0	144,5 5	86,67	54,10	16,77					62,80			564,62	574,08	4,32
					341	95				1275	3443 0	2435 5	17315	1021 5	4390					10740			102815	103156	3,24
	BRZ								0,99			4,77	11,66	8,57					59,61			85,60	85,60	0,64	
						35			110			650	1030	995					7385			10205	10205	0,32	
	OL											2,33											2,33	2,33	0,02
												445											445	445	0,01
	OL.S				1,97	20,65		0,09		119,8 6	558,3 7	117,9 7								939,87	34,98		1771,1 4	1793,7 6	13,51
					7	262	160			1065 0	6440 0	1308 0								82040	2270		172600	172869	5,43
	CZR																			44,45			44,45	44,45	0,33
																				2645			2645	2645	0,08
	OS										0,37		4,76										5,13	5,13	0,04
											110		605										715	715	0,02
WB										1,55	1,80	12,01										15,36	15,36	0,12	
										140	155	1155										1450	1450	0,05	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesio ne				grunty zales. i nie zales.		
		płaz o- winy	haliz. zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31-40	41- 50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej							
																									powierzchnia w ha / miąższość w m³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Ogółem				60,0 4	171,6 4		27,4 6	411,4 7	980,8 6	843,1 4	435,8 6	583,7 0	1051, 55	665,3 2	395,2 8	594,7 5	595,0 1	139,6 4	122,0 6	5384,9 8	323,1 8	489,9 8	13044, 24	13275, 92	100,0 0	
				225	2294	1379 8		2190	4426 5	1058 10	7966 0	1345 15	25452 0	1754 15	1488 05	2329 30	28465 0	66605	7443 0	12681 85	1076 70	1891 00	318254 8	318506 7	100,0 0	

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. prze r.	Razem		Proce nt
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesion e	grunty zales. i nie zales.	
		płazo - winy	haliz. zręby				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyż ej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
LMGŚ W	ŚW										5,29		0,41										5,70	5,70	3,21
											1360		120										1480	1480	2,59
	BK				0,63								36,35	19,74		3,80	35,59	11,61		63,91			171,00	171,63	96,79
													10590	5570		960	12410	4265		21835			55630	55630	97,41
	Raze m					0,63						5,29		36,76	19,74		3,80	35,59	11,61		63,91			176,70	177,33
											1360		10710	5570		960	12410	4265		21835			57110	57110	100,0 0
LGŚW	SO											14,88	5,77							3,59			24,24	24,24	0,42
												2860	1810							675			5345	5345	0,45
	MD									12,85		26,56	15,37							12,30			67,08	67,08	1,17
										2975		5170	3555							900			12600	12600	1,07
	ŚW								1,65	4,02	12,96	87,61	23,32	19,19						94,03	0,98		243,76	243,76	4,25
									120	570	2550	1731 5	4530	1320						17270	70		43745	43745	3,72
	JD			0,97	22,3 0				198,2 3	7,40		5,10	67,57	72,03	12,51	53,42	42,92	98,32		453,70	77,1 0	8,50	1096,80	1120,0 7	19,51
				20	308	2073			4680	905		1685	23530	2050 5	4345	2129 5	18975	38700		14584 5	3170 0	2600	316838	317166	26,99
	BK			13,08	38,4 9		71,5 7	203,7 0	355,3 4	155,4 7	46,43	49,98	179,9 3	154,8 0	97,24	64,73	88,53	17,58		1533,4 2			3018,72	3070,2 9	53,49
				62	336	1167 6		510	6415	1295 0	7230	1149 0	46150	4099 0	3315 0	1683 5	31990	5645		41257 5			637606	638004	54,32
	JW							3,76	39,37	0,86	3,37	40,40	100,5 5	8,86	22,56	0,09							219,82	219,82	3,83

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. prze r.	Razem		Proce nt	
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesion e	grunty zales. i nie zales.		
		płazo - winy	haliz. zręby				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyż ej							
																										powierzchnia w ha / miąższość w m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	GB					570			3160	70	400	6805	21675	1705	4815	20								39220	39220	3,34
				0,87								5,80		35,67										41,47	42,34	0,74
				5								495		5765										6260	6265	0,53
	BRZ						6,56		2,31	3,08	4,75	5,28	25,18	91,73		28,08				22,09			189,06	189,06	3,29	
						120			965	380	650	605	2765	9570		2390				2180			19625	19625	1,67	
	O.L.S								1,84	72,17	228,4 2	138,1 6								319,76			760,35	760,35	13,25	
									95	1340 5	3261 0	1817 5								28275			92560	92560	7,88	
	WB										2,84													2,84	2,84	0,05
										410													410	410	0,03	
Raze m				14,92	60,7 9		78,1 3	209,3 0	669,0 7	414,9 4	211,4 7	229,8 1	453,3 6	346,6 1	132,3 1	146,3 2	131,45	115,90		2438,8 9	78,0 8	8,50	5664,14	5739,8 5	100,0 0	
				87	644	1443 9		605	2874 5	5087 0	2950 0	4593 0	10978 0	7409 0	4231 0	4054 0	50965	44345		60772 0	3177 0	2600	117420 9	117494 0	100,0 0	
LGW	ŚW										1,86									8,53			10,39	10,39	12,38	
											525									3200			3725	3725	25,2	
	JD			0,29	12,2 6			0,74						0,45	0,04	1,20		0,69					3,12	15,67	18,67	
				1	426	5		10						155	25	335		190					720	1147	7,76	
	BK							2,36				0,67						0,75					3,78	3,78	4,5	
						17						110						295					422	422	2,86	
	JW								0,70	1,47	1,43	12,74				16,67							33,01	33,01	39,31	
									40	220	240	2060				5200							7760	7760	52,5	
JS												1,16	0,38	2,37								3,91	3,91	4,66		

[illegible]

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. prze r.	Razem		Proce nt
		do odnowienia		w prod. uboc z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesion e	grunty zales. i nie zales.	
		płazo - winy	haliz. zręby				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyż ej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
					1																			1	100,0 0
	Raze m				2,67																			2,67	100,0 0
						1																			1
Łączni e	SO											14,88	5,77							3,59			24,24	24,24	0,4
												2860	1810							675			5345	5345	0,43
	MD									12,85		26,56	15,37							12,30			67,08	67,08	1,11
											2975		5170	3555							900			12600	12600
	ŚW								1,65	4,02	20,11	87,61	23,73	19,19						102,56	0,98		259,85	259,85	4,3
										120	570	4435	1731 5	4650	1320					20470	70		48950	48950	3,92
	JD			1,26	34,5 6			0,74	198,2 3	7,40		5,10	67,57	72,48	12,55	54,62	42,92	99,01		453,70	77,1 0	8,50	1099,92	1135,7 4	18,8
					21	734	2078		10	4680	905		1685	23530	2066 0	4370	2163 0	18975	38890		14584 5	3170 0	2600	317558	318313
	BK			13,08	39,1 2		71,5 7	206,0 6	355,3 4	155,4 7	46,43	50,65	216,2 8	174,5 4	97,24	68,53	124,12	29,94		1597,3 3			3193,50	3245,7 0	53,72
					62	336	1169 3		510	6415	1295 0	7230	1160 0	56740	4656 0	3315 0	1779 5	44400	10205		43441 0			693658	694056
	JW							3,76	40,07	3,48	4,80	61,08	100,9 0	9,83	22,56	16,76							263,24	263,24	4,36
							570			3200	380	640	1006 0	21725	1985	4815	5220						48595	48595	3,89
	JS													1,16	0,39	2,37							3,92	3,92	0,06
														155	30	285							470	470	0,04
	GB				0,87	2,80						5,80		35,67	0,26									41,73	45,40

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. prze r.	Razem		Proce nt	
		do odnowienia		w prod. ubocz. z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesion e		grunty zales. i nie zales.
		płazo - winy	haliz. zręby				1- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyż ej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	BRZ			5	156						495		5765	40									6300	6461	0,52
							6,56		2,31	3,08	4,75	5,28	25,18	91,73		28,08				22,09			189,06	189,06	3,13
						120			965	380	650	605	2765	9570		2390				2180			19625	19625	1,57
	OLS				13,3 4			1,84	73,74	245,5 2	147,2 7									319,76			788,13	801,47	13,27
						182			95	1355 5	3399 0	1888 5								28275			94800	94982	7,6
	WB										2,84	2,68	0,61											6,13	6,13
										410	260	35											705	705	0,06
Ogółem				15,21	89,8 2		78,1 3	212,4 0	671,3 4	434,6 6	231,8 4	251,7 7	491,6 3	368,4 2	134,7 2	167,9 9	167,04	128,95		2511,3 3	78,0 8	8,50	5936,80	6041,8 3	100,0 0
				88	140 8	1446 1		615	2893 5	5256 0	3259 5	4933 0	12069 5	8016 5	4262 0	4703 5	63375	49095		63275 5	3177 0	2600	124860 6	125010 2	100,0 0

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV Nadleśnictwo Lutowiska (04-16-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt
		do odnowienia		w prod - ubocz. z.	pozo - stałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesio ne				grunty zales. i nie zales.		
		płaz o- winy	haliz. zręb y			1-10		11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140						141 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
LMGŚ W	ŚW										5,29		0,41										5,70	5,70	3,21
											1360		120										1480	1480	2,59
	BK				0,63								36,35	19,74		3,80	35,59	11,61		63,91			171,00	171,63	96,79
													10590	5570		960	12410	4265		21835			55630	55630	97,41
	Raze m				0,63						5,29		36,76	19,74		3,80	35,59	11,61		63,91			176,70	177,33	100,0 0
												1360		10710	5570		960	12410	4265		21835			57110	57110
LGŚW	SO										3,18	27,76	24,46	1,78						173,48	25,73		256,39	256,39	1,39
											715	8080	5525	515						41055	5245		61135	61135	1,44
	MD								13,45	76,91	1,17	51,74	71,29	6,67						117,62			338,85	338,85	1,84
						45			1540	15570	490	1327 0	20140	1795						18140			70990	70990	1,67
	ŚW						5,23		93,67	31,75	34,84	226,4 8	454,6 4	141,0 8		10,08				681,16	17,12		1696,0 5	1696,0 5	9,19
						605			13920	6600	7510	4700 0	11338 0	35595		4000				13302 0	3230		364860	364860	8,6
	JD			28,5 5	34,5 0		1,75	58,6 6	428,3 4	18,64	25,02	29,25	115,5 0	266,2 9	258,9 3	314,1 8	505,9 4	192,0 3	19,1 0	1861,0 7	278,4 5	473,9 7	4847,1 2	4910,1 7	26,61
				52	455	4731		405	9545	2255	9910	1150 5	42010	80370	1088 10	1378 70	23782 0	76925	6915	62443 5	1060 10	1798 90	163940 6	163991 3	38,64
	BK			38,0 7	115, 77		91,9 6	537, 38	837,4 1	267,6 8	118,0 1	225,0 2	511,8 2	402,6 9	226,1 9	384,0 4	200,0 6	55,86	102, 96	3391,6 9			7352,7 7	7506,6 1	40,67
				206	1414	2127 5		2295	18675	27110	1915 5	5634 5	12289 5	10149 5	7275 5	1274 90	89480	29870	6751 5	89143 5			164779 0	164941 0	38,86

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt		
		do odnowienia		w prod - ubocz. z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesio ne				grunty zales. i nie zales.				
							1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej									
		płaz o- winy	haliz. zręb y																									
		powierzchnia w ha / miąższość w m³																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26			
	JW							3,76	39,99	4,64	18,86	66,66	134,6 2	27,19	25,70	0,09	3,66			68,98			394,15	394,15	2,14			
						592			3205	510	4285	1298 0	26520	5145	5160	20	715			4905			64037	64037	1,51			
	JS											1,32	3,90										5,22	5,22	0,03			
													160	390										550	550	0,01		
	GB			0,87	3,39				10,81	11,52	181,7 4	138,6 0	104,9 4	50,12	16,77					62,80			577,30	581,56	3,15			
				5	250	95				1275	3450 5	2304 5	20580	9830	4390					10740			104460	104715	2,47			
	BRZ						6,56		3,30	3,08	4,75	10,05	36,84	100,3 0		28,08				81,70			274,66	274,66	1,49			
						155			1075	380	650	1255	3795	10565		2390				9565			29830	29830	0,7			
	OL											2,33											2,33	2,33	0,01			
													445										445	445	0,01			
	OL.S							1,84	176,9 0	741,8 9	219,8 2									1259,6 3	34,98		2435,0 6	2435,0 6	13,19			
						160		95	22340	92985	2657 0									11031 5	2270		254735	254735	6			
	CZR																			44,45			44,45	44,45	0,24			
																				2645			2645	2645	0,06			
	OS										0,37		4,76										5,13	5,13	0,03			
											110		605										715	715	0,02			
	WB									3,13		1,02											4,15	4,15	0,02			
										445		130											575	575	0,01			
	Raze m			67,4 9	153, 66		105, 50	601, 64	1603, 87	1159, 24	607,7 6	780,2 3	1462, 77	996,1 2	527,5 9	736,4 7	709,6 6	247,8 9	122, 06	7742,5 8	356,2 8	473,9 7	18233, 63	18454, 78	100,0 0			

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt		
		do odnowienia		w prod - ubocz. z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesio ne		grunty zales. i nie zales.	
		płaz o- winy	haliz. zręb y				1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyżej				
																										powierzchnia w ha / miąższość w m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
				263	2119	2765 8		2795	70300	14713 0	1039 00	1742 15	35584 0	24531 0	1911 15	2717 70	32801 5	10679 5	7443 0	18462 55	1167 55	1798 90	424217 3	424455 5	100,0 0	
LGW	MD								0,46	28,46				4,75						1,02			34,69	34,69	5,94	
						10			40	3080				1105						225			4460	4460	3,53	
	ŚW									3,60	1,86		6,02						34,68			46,16	46,16	7,9		
						27				500	525		1915							7620			10587	10587	8,38	
	JD			5,79	64,3 1			12,3 1	15,41			2,87	6,04	7,53	0,04	1,20	11,75	8,34		54,12	44,98	24,51	189,10	259,20	44,37	
					43	892	287		10	190			775	2860	2860	25	335	5470	4345		25005	2268 5	1181 0	76657	77592	61,43
	BK							9,92	15,06	19,11		14,14				4,60	5,05	0,75					68,63	68,63	11,75	
						277			765	1720		3230					1700	2130	295				10117	10117	8,01	
	JW								0,70	1,47	1,43	12,74	9,85			16,67							42,86	42,86	7,34	
										40	220	240	2060	835			5200							8595	8595	6,81
	WZ													2,83										2,83	2,83	0,48
														350										350	350	0,28
	JS										1,51			1,16	0,38	2,37								5,42	5,42	0,93
										120				155	30	285								590	590	0,47
	GB				8,56							1,46	5,95	17,40	3,98									28,79	37,35	6,39
					232							420	1310	2500	385									4615	4847	3,84
	OL.S									6,79	27,45	40,72												74,96	74,96	12,83
										530	2560	4955												8045	8045	6,37
WB											1,08	10,99											12,07	12,07	2,07	
											85	1025											1110	1110	0,88	

[illegible]

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt	
		do odnowienia		w prod - ubocz. z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesio ne		grunty zales. i nie zales.
		płaz o- winy	haliz. zręb y				1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Łączni e	SO										3,18	27,76	24,46	1,78						173,48	25,73		256,39	256,39	1,33
											715	8080	5525	515						41055	5245		61135	61135	1,38
	MD								13,91	105,3 7	1,17	51,74	71,29	11,42						118,64			373,54	373,54	1,93
							55			1580	18650	490	1327 0	20140	2900						18365			75450	75450
	ŚW						5,23		93,67	35,35	41,99	226,4 8	461,0 7	141,0 8		10,08				715,84	17,12		1747,9 1	1747,9 1	9,05
							632			13920	7100	9395	4700 0	11541 5	35595		4000				14064 0	3230		376927	376927
	JD			34,3 4	98,8 1		1,75	70,9 7	443,7 5	18,64	25,02	32,12	121,5 4	273,8 2	258,9 7	315,3 8	517,6 9	200,3 7	19,1 0	1915,1 9	323,4 3	498,4 8	5036,2 2	5169,3 7	26,76
				95	1347	5018		415	9735	2255	9910	1228 0	44870	83230	1088 35	1382 05	24329 0	81270	6915	64944 0	1286 95	1917 00	171606 3	171750 5	38,72
	BK			38,0 7	116, 40		91,9 6	547, 30	852,4 7	286,7 9	118,0 1	239,1 6	548,1 7	422,4 3	226,1 9	392,4 4	240,7 0	68,22	102, 96	3455,6 0			7592,4 0	7746,8 7	40,1
				206	1414	2155 2		2295	19440	28830	1915 5	5957 5	13348 5	10706 5	7275 5	1301 50	10402 0	34430	6751 5	91327 0			171353 7	171515 7	38,67
	JW							3,76	40,69	7,26	20,29	87,34	144,8 2	28,16	25,70	16,76	3,66			68,98			447,42	447,42	2,32
							592			3245	820	4525	1623 5	27405	5425	5160	5220	715			4905			74247	74247
	WZ												2,83										2,83	2,83	0,01
													350										350	350	0,01
	JS									1,51		1,32	5,06	0,39	2,37								10,65	10,65	0,06
										120		160	545	30	285								1140	1140	0,03
	GB			0,87	12,2 6					10,81	11,52	183,2 0	144,5 5	122,3 4	54,36	16,77					62,80			606,35	619,48

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Proce nt	
		do odnowienia		w prod - ubocz. z.	pozo - stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesio ne	grunty zales. i nie zales.		
		płaz o- winy	haliz. zręb y				1-10	11- 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141 i wyżej							
																										powierzchnia w ha / miąższość w m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
				5	497	95				1275	3492 5	2435 5	23080	10255	4390					10740			109115	109617	2,47	
	BRZ						6,56		3,30	3,08	4,75	10,05	36,84	100,3 0		28,08				81,70			274,66	274,66	1,42	
							155			1075	380	650	1255	3795	10565		2390				9565			29830	29830	0,67
	OL											2,33											2,33	2,33	0,01	
													445											445	445	0,01
	OL.S			1,97	33,9 9		0,09	1,84	193,6 0	803,8 9	265,2 4									1259,6 3	34,98		2559,2 7	2595,2 3	13,43	
				7	444	160		95	24205	98390	3196 5									11031 5	2270		267400	267851	6,04	
	CZR																			44,45			44,45	44,45	0,23	
																				2645			2645	2645	0,06	
	OS											0,37		4,76										5,13	5,13	0,03
												110		605										715	715	0,02
	WB										4,39	4,48	12,62											21,49	21,49	0,11
										550	415	1190											2155	2155	0,05	
Ogółem				75,2 5	261, 46		105, 59	623, 87	1652, 20	1277, 80	667,7 0	835,4 7	1543, 18	1033, 74	530,0 0	762,7 4	762,0 5	268,5 9	122, 06	7896,3 1	401,2 6	498,4 8	18981, 04	19317, 75	100,0 0	
				313	3702	2825 9		2805	73200	15837 0	1122 55	1838 45	37521 5	25558 0	1914 25	2799 65	34802 5	11570 0	7443 0	19009 40	1394 40	1917 00	443115 4	443516 9	100,0 0	

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr Va Nadleśnictwo Łutowiska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w [ha]																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LGŚW	SO				16,49	8,60	32,73	55,57	18,23	2,15	0,84	2,82			51,39	9,17	4,28	202,27	1,61
	MD		1,34	10,79	57,37	2,19	41,85	87,59	11,40						41,12	3,09	0,91	257,65	2,05
	ŚW	5,23	1,63	89,96	40,11	22,25	103,29	294,00	129,02	25,75	30,23	22,45	0,81		286,12	27,16	13,90	1091,91	8,69
	JD	5,89	109,58	286,25	39,22	25,98	59,86	120,23	140,65	213,77	248,04	376,78	70,34	24,68	1442,39	150,01	425,37	3739,04	29,75
	BK	12,36	228,84	362,48	183,25	107,96	148,28	317,60	260,30	136,81	285,01	171,74	60,22	97,38	2941,80	56,45	21,01	5391,49	42,90
	DB														1,81			1,81	0,01
	KL			0,60	0,10													0,70	0,01
	JW	1,38	21,56	40,38	17,97	22,77	14,30	31,94	18,38	7,34		2,63			92,76	3,53		274,94	2,19
	WZ		4,11	9,89	1,15		0,29			0,05					12,19			27,68	0,22
	BST			1,85			0,18		1,93						1,40			5,36	0,04
	JS		4,61	1,92	1,45	3,12	1,98	2,98	0,26						10,31			26,63	0,21
	GB	1,70	13,72	22,94	27,74	97,48	97,22	63,79	47,87	9,05	23,53	1,79	0,62		123,82	12,29		543,56	4,32
	BRZ	0,32	0,12	8,25	30,30	8,22	10,87	9,37	4,28						21,00	4,79		97,52	0,78
	OL		0,28				1,76											2,04	0,02
	OL.S		0,59	86,85	316,79	90,41	27,98	17,21	15,06	0,36	1,33				244,56	11,32		812,46	6,46
	GR		0,28															0,28	0,00
	CZR			5,49	5,87	1,80	5,79	2,85			0,68				28,41			50,89	0,40
	JB						0,13											0,13	0,00
	OS				1,42	4,52	1,51	3,74	1,73						0,85	0,39		14,16	0,11
	WB			3,44	4,87	0,85	0,51	0,50							1,19			11,36	0,09
	LP	0,49	5,68	3,71		0,14	1,49	1,44	0,40		0,49				1,85			15,69	0,12
	IWA				0,20		0,40	0,60										1,20	0,01
	CZR.P														0,72			0,72	0,01

[illegible]

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w [ha]																	%
	BRZ					0,04												0,04	0,11
	OL.S	0,05		5,30	18,39	1,29												25,03	66,15
	OS					0,08												0,08	0,21
	WB	0,04		0,56	4,57	0,47												5,64	14,90
	LP				0,32													0,32	0,85
Razem	[ha]	0,09		8,84	27,03	1,88												37,84	100,00
	%	0,24		23,36	71,43	4,97												100,00	100,00
Łącznie	SO				16,49	8,60	32,73	55,57	19,18	2,15	0,84	2,82			51,44	9,17	4,28	203,27	1,56
	MD		1,34	11,42	75,17	2,19	43,77	87,59	13,30						42,04	3,09	0,91	280,82	2,15
	ŚW	5,23	1,63	93,80	47,56	22,25	107,90	298,22	130,92	25,75	30,23	22,45	0,81		295,22	27,16	18,80	1127,93	8,65
	JD	5,89	119,20	298,73	43,08	25,98	63,72	128,07	147,22	213,77	248,79	387,22	77,68	24,68	1493,20	187,37	444,98	3909,58	29,97
	BK	12,36	237,19	374,64	205,40	107,96	152,88	318,87	260,50	136,81	288,02	176,92	60,53	97,38	2960,79	64,07	21,01	5475,33	41,97
	DB														1,81			1,81	0,01
	KL			0,60	0,10													0,70	0,01
	JW	1,38	21,56	42,61	21,69	23,06	15,92	38,35	18,38	7,34	0,42	3,42			94,18	3,53		291,84	2,24
	WZ		4,11	11,46	1,15		0,29	1,41		0,05					12,19			30,66	0,24
	BST			1,85			0,18		1,93		0,21				1,40			5,57	0,04
	JS		4,61	2,77	3,98	3,23	3,08	3,22	0,26						10,31			31,46	0,24
	GB	1,70	13,72	23,28	29,28	100,02	103,17	72,14	50,65	9,05	23,53	1,79	0,62		123,82	12,29		565,06	4,33
	BRZ	0,32	0,12	8,25	31,27	8,52	10,87	13,54	4,28						21,00	4,79		102,96	0,79
	OL		0,28				1,76											2,04	0,02
	OL.S	0,05	0,59	98,10	345,56	125,35	31,84	22,30	15,77	0,36	1,33	0,39			244,56	11,32		897,52	6,88
	GR		0,28															0,28	0,00
	CZR			5,49	5,87	1,80	5,79	2,85	0,40		0,68				28,41			51,29	0,39
	JB						0,13											0,13	0,00
	OS				2,29	4,86	1,51	3,74	2,13						0,85	0,39		15,77	0,12

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w [ha]																%	
		WB	0,04		4,00	12,54	1,75	6,27	0,50							1,19			26,29
LP	0,49	6,84	3,86	0,32	0,29	1,49	4,58	0,40		0,70				1,85			20,82	0,16	
IWA				1,39		0,40	0,60										2,39	0,02	
CZR.P														0,72			0,72	0,01	
Ogółem	[ha]	27,46	411,47	980,86	843,14	435,86	583,70	1051,55	665,32	395,28	594,75	595,01	139,64	122,06	5384,98	323,18	489,98	13044,24	100,00
	%	0,21	3,15	7,52	6,46	3,34	4,47	8,06	5,10	3,03	4,56	4,56	1,07	0,94	41,29	2,48	3,76	100,00	100,00

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr Va Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

[illegible]

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w [ha]																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Razem	[ha]	78,13	209,30	669,07	414,94	211,47	229,81	453,36	346,61	132,31	146,32	131,45	115,90		2438,89	78,08	8,50	5664,14	100,00
	%	1,38	3,70	11,81	7,33	3,73	4,06	8,00	6,12	2,34	2,58	2,32	2,05		43,05	1,38	0,15	100,00	100,00
LGW	MD						0,07											0,07	0,10
	ŚW					1,86					0,12				4,60			6,58	9,59
	JD		1,01	0,07			0,23		0,23	0,04	2,63		0,66		1,08			5,95	8,67
	BK		1,64	0,07	0,05	1,00	2,94	0,23	0,18		1,67		0,78		2,64			11,20	16,33
	JW		0,07	0,35	0,89	1,27	6,18	0,23			13,45				0,21			22,65	33,03
	JS		0,07	0,14	0,51			0,34	0,27	0,95								2,28	3,32
	GB				0,15	0,42	0,29	0,12										0,98	1,43
	BRZ		0,24							0,24								0,48	0,70
	OL		0,07	0,15														0,22	0,32
	OL.S			0,42	7,05	4,10	3,70	0,12	0,11	0,47								15,97	23,28
	OS				0,29													0,29	0,42
	WB				0,85	0,21		0,12	0,04	0,71								1,93	2,81
Razem	[ha]		3,10	1,20	9,79	8,86	13,41	1,16	0,83	2,41	17,87		1,44		8,53			68,60	100,00
	%		4,52	1,75	14,27	12,92	19,55	1,69	1,21	3,51	26,05		2,10		12,43			100,00	100,00
ŁtG	ŚW			0,32					0,19									0,51	1,86
	JD						0,52	0,04	0,20									0,76	2,78
	BK						1,37		0,19									1,56	5,70
	JW				1,93	0,37	3,51	0,27	0,27									6,35	23,21
	JS				0,57	0,41	0,31		0,11									1,40	5,12
	GB								0,18									0,18	0,66
	BRZ				0,34													0,34	1,24
	OL.S			0,75	4,86	3,63	2,09	0,04	0,10									11,47	41,92
	OS					0,12												0,12	0,44

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w [ha]																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	WB				2,23	1,69	0,75											4,67	17,07
Razem	[ha]			1,07	9,93	6,22	8,55	0,35	1,24									27,36	100,00
	%			3,91	36,30	22,73	31,25	1,28	4,53									100,00	100,00
Łącznie	SO				0,62	0,30	14,25	7,21	0,44						3,80			26,62	0,45
	MD			0,51	11,71	7,08	23,81	15,00	0,44						6,92			65,47	1,10
	ŚW			4,26	4,69	24,55	72,59	28,70	13,69	4,50	2,63				35,12	0,34		191,07	3,22
	JD	19,85	48,25	173,95	39,59	6,19	9,10	39,90	36,10	27,98	42,80	49,32	66,77		449,04	57,29	6,84	1072,97	18,07
	BK	42,47	137,16	338,09	137,73	65,72	72,31	244,07	211,33	81,82	78,93	115,60	62,05		1854,31	20,45	1,66	3463,70	58,37
	JW	7,19	19,41	93,09	39,47	16,22	41,97	78,42	18,98	16,29	15,55	0,61	0,13		54,19			401,52	6,76
	WZ			1,67	0,74										1,01			3,42	0,06
	JS		0,07	6,27	3,67	0,41	1,00	6,47	0,80	0,95		0,25			3,55			23,44	0,39
	GB			5,64	8,03	4,82	1,01	23,59	0,18			0,50			1,03			44,80	0,75
	BRZ	7,96	5,16	2,47	25,93	11,85	3,71	14,76	42,19	0,24	11,23				16,59			142,09	2,39
	OL		0,07	0,15														0,22	0,00
	OL.S		1,84	45,24	146,90	90,67	10,33	29,09	44,23	1,82	11,23	0,76			85,77			467,88	7,88
	OS	0,66			7,62	0,31	0,27	2,97			5,62							17,45	0,29
	WB				5,83	3,60	0,75	0,41	0,04	1,12								11,75	0,20
	LP		0,44			0,12	0,36	1,04										1,96	0,03
	IWA				2,13		0,31											2,44	0,04
Ogółem	[ha]	78,13	212,40	671,34	434,66	231,84	251,77	491,63	368,42	134,72	167,99	167,04	128,95		2511,33	78,08	8,50	5936,80	100,00
	%	1,32	3,58	11,31	7,32	3,91	4,24	8,28	6,21	2,27	2,83	2,81	2,17		42,29	1,32	0,14	100,00	100,00

Tabela nr Va Nadleśnictwo Lutowska (04-16-)

[illegible]

[illegible]

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w [ha]																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OL.S			6,37	17,43	37,75	7,56	5,21	0,82	0,47		0,39						76,00	15,03
	CZR								0,40									0,40	0,08
	OS				1,16	0,26			0,40									1,82	0,36
	WB				3,95	0,64	5,76	0,12	0,04	0,71								11,22	2,22
	LP		1,16	0,15		0,15		3,14			0,21							4,81	0,95
	IWA				1,19													1,19	0,24
Razem	[ha]		22,23	38,42	81,60	46,55	46,69	43,30	16,64	2,41	22,47	16,80	9,09		89,82	44,98	24,51	505,51	100,00
	%		4,40	7,60	16,14	9,21	9,24	8,57	3,29	0,48	4,45	3,32	1,80		17,75	8,90	4,85	100,00	100,00
ŁŁG	ŚW			2,00					0,19									2,19	3,36
	JD						0,52	0,04	0,20									0,76	1,17
	BK			0,56	1,92		1,37		0,19									4,04	6,20
	JW			0,10	2,67	0,37	3,51	0,27	0,27									7,19	11,03
	JS			0,45	1,38	0,41	0,31		0,11									2,66	4,08
	GB			0,19	0,28				0,18									0,65	1,00
	BRZ				0,34	0,04												0,38	0,58
	OL.S	0,05		6,05	23,25	4,92	2,09	0,04	0,10									36,50	55,97
	OS					0,20												0,20	0,31
	WB	0,04		0,56	6,80	2,16	0,75											10,31	15,81
	LP				0,32													0,32	0,49
Razem	[ha]	0,09		9,91	36,96	8,10	8,55	0,35	1,24									65,20	100,00
	%	0,14		15,20	56,69	12,42	13,11	0,54	1,90									100,00	100,00
Łącznie	SO				17,11	8,90	46,98	62,78	19,62	2,15	0,84	2,82			55,24	9,17	4,28	229,89	1,21
	MD		1,34	11,93	86,88	9,27	67,58	102,59	13,74						48,96	3,09	0,91	346,29	1,82

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w [ha]																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	ŚW	5,23	1,63	98,06	52,25	46,80	180,49	326,92	144,61	30,25	32,86	22,45	0,81		330,34	27,50	18,80	1319,00	6,95
	JD	25,74	167,45	472,68	82,67	32,17	72,82	167,97	183,32	241,75	291,59	436,54	144,45	24,68	1942,24	244,66	451,82	4982,55	26,25
	BK	54,83	374,35	712,73	343,13	173,68	225,19	562,94	471,83	218,63	366,95	292,52	122,58	97,38	4815,10	84,52	22,67	8939,03	47,11
	DB														1,81			1,81	0,01
	KL			0,60	0,10													0,70	0,00
	JW	8,57	40,97	135,70	61,16	39,28	57,89	116,77	37,36	23,63	15,97	4,03	0,13		148,37	3,53		693,36	3,65
	WZ		4,11	13,13	1,89		0,29	1,41		0,05					13,20			34,08	0,18
	BST			1,85			0,18		1,93		0,21				1,40			5,57	0,03
	JS		4,68	9,04	7,65	3,64	4,08	9,69	1,06	0,95		0,25			13,86			54,90	0,29
	GB	1,70	13,72	28,92	37,31	104,84	104,18	95,73	50,83	9,05	23,53	2,29	0,62		124,85	12,29		609,86	3,21
	BRZ	8,28	5,28	10,72	57,20	20,37	14,58	28,30	46,47	0,24	11,23				37,59	4,79		245,05	1,29
	OL		0,35	0,15			1,76											2,26	0,01
	OL.S	0,05	2,43	143,34	492,46	216,02	42,17	51,39	60,00	2,18	12,56	1,15			330,33	11,32		1365,40	7,19
	GR		0,28															0,28	0,00
	CZR			5,49	5,87	1,80	5,79	2,85	0,40		0,68				28,41			51,29	0,27
	JB						0,13											0,13	0,00
	OS	0,66			9,91	5,17	1,78	6,71	2,13		5,62				0,85	0,39		33,22	0,18
	WB	0,04		4,00	18,37	5,35	7,02	0,91	0,04	1,12					1,19			38,04	0,20
	LP	0,49	7,28	3,86	0,32	0,41	1,85	5,62	0,40		0,70				1,85			22,78	0,12
	IWA				3,52		0,71	0,60										4,83	0,03
CZR.P														0,72			0,72	0,00	
Ogółem	[ha]	105,59	623,87	1652,20	1277,80	667,70	835,47	1543,18	1033,74	530,00	762,74	762,05	268,59	122,06	7896,31	401,26	498,48	18981,04	100,00
	%	0,56	3,29	8,70	6,73	3,52	4,40	8,13	5,45	2,79	4,02	4,01	1,42	0,64	41,60	2,11	2,63	100,00	100,00

Tabela nr Vb Nadleśnictwo Lutowiska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

[illegible]

[illegible]

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższosc w m³																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BK			65	185													250	6,84
	JW			15	75													90	2,46
	JS			65	65													130	3,56
	GB			30	30													60	1,64
	BRZ					5												5	0,14
	OL.S			450	1345	120												1915	52,39
	OS					15												15	0,41
	WB			65	475	60												600	16,42
	LP				65													65	1,78
Razem	m³			1215	2240	200												3655	100,00
	%			33,24	61,29	5,47												100,00	100,00
Łącznie	SO				3230	2235	8520	12610	4215	400	220	760			21710	2855	685	57440	1,81
	MD		90	1810	13200	660	11105	21830	3035						12545	685	165	65125	2,06
	ŚW		50	13955	10115	5685	26055	78015	36915	9005	9645	6935	300		108865	7690	5535	318765	10,06
	JD		440	7015	8545	10490	25550	50490	53840	96300	121530	209565	39840	17695	559950	88510	177190	1466950	46,31
	BK		865	8080	28915	21635	35875	65975	62045	39700	94900	65930	26310	56735	487790	4955	5480	1005190	31,72
	KL			30	10													40	0
	JW		585	1390	2980	5100	3420	6695	4245	1485	170	1015			10450	520		38055	1,2
	WZ		70	450	40		105	215		10								890	0,03
	BST						55		455		80				230			820	0,03
	JS		45	365	595	715	455	380	75						2500			5130	0,16
	GB			1110	3500	16660	15990	13040	8615	1885	5990	360	155		19995	875	45	88220	2,78

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższosc w m³																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BRZ			805	4560	2725	1820	1995	685						4930	880		18400	0,58
	OL		15				310											325	0,01
	OL.S		30	7520	27310	11565	2765	1345	945	20	65	85			29400	630		81680	2,58
	CZR			1185	735	610	1185	285	30		145				8910			13085	0,41
	JB						15											15	0
	OS				350	1180	220	485	215						360	70		2880	0,09
	WB			445	1435	245	750	135							310			3320	0,1
	LP			105	65	155	270	935	100		185				240			2055	0,06
	IWA				225		50	90										365	0,01
Ogółem	m³		2190	44265	105810	79660	134515	254520	175415	148805	232930	284650	66605	74430	1268185	107670	189100	3168750	100,00
	%		0	1	3	3	4	8	6	5	7	9	2	2	40	3	6	100,00	100,00

[illegible]

[illegible]

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	IWA				365		35											400	0,03
Ogółem	m³		615	28935	52560	32595	49330	120695	80165	42620	47035	63375	49095		632755	31770	2600	1234145	100,00
	%		0	2	4	3	4	10	7	3	4	5	4		51	3	0	100,00	100,00

Tabela nr Vb Nadleśnictwo Lutowska (04-16-)

[illegible]

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższość w m³																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OL.S		125	12615	39270	15105	3035	3900	3325	180	515	120			42275	630		121095	2,87
	CZR			1185	735	610	1185	285			145				8910			13055	0,31
	JB						15											15	0
	OS				1480	1155	250	895	185		675				360	70		5070	0,12
	WB			380	930	310	85	190		55					310			2260	0,05
	LP		20	80		55	325	595	100		105				240			1520	0,04
	IWA				400		85	90										575	0,01
Razem	m³		2795	70300	147130	103900	174215	355840	245310	191115	271770	328015	106795	74430	1846255	116755	179890	4214515	100,00
	%		0,07	1,67	3,49	2,47	4,13	8,44	5,82	4,53	6,45	7,78	2,53	1,77	43,81	2,77	4,27	100,00	100,00
LGW	SO								205						30			235	0,19
	MD			90	2315		420		450						375			3650	2,93
	ŚW			125	960	525	1030	1240	430		40				5720		1620	11690	9,39
	JD			240	95		1310	3535	2765	25	1415	5060	4350		25720	21870	10190	76575	61,49
	BK			410	1850	130	1525	215	95		1525	2060	290		565	815		9480	7,61
	JW		5	120	345	390	1445	695			4095	395			440			7930	6,37
	WZ			20				215										235	0,19
	BST										80							80	0,06
	JS		5	35	355	10	170	110	20	115								820	0,66
	GB			10	120	545	1340	1020	310									3345	2,69
	BRZ				140	45		655		35								875	0,7
	OL			10														10	0,01
	OL.S			480	1275	4380	495	335	40	45		85						7135	5,73

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższość w m³																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	CZR								30									30	0,02
	OS				165	40			30									235	0,19
	WB				390	50	665	5	5	90								1205	0,97
	LP			25		110		590			80							805	0,65
	IWA				190													190	0,15
Razem	m³		10	1565	8200	6225	8400	8615	4380	310	7235	7600	4640		32850	22685	11810	124525	100,00
	%		0,01	1,26	6,59	5,00	6,75	6,92	3,52	0,25	5,81	6,10	3,73		26,36	18,22	9,48	100,00	100,00
ŁtG	ŚW			580					50									630	9,34
	JD						195	15	95									305	4,52
	BK			65	185		250		50									550	8,15
	JW			15	245	55	490	35	65									905	13,42
	JS			65	115	35	35		25									275	4,08
	GB			30	30				25									85	1,26
	BRZ				50	5												55	0,82
	OL.S			515	1675	415	195		10									2810	41,66
	OS					40												40	0,59
	WB			65	675	220	65											1025	15,2
	LP				65													65	0,96
Razem	m³			1335	3040	770	1230	50	320									6745	100,00
	%			19,79	45,07	11,42	18,24	0,74	4,74									100,00	100,00
Łącznie	SO				3305	2305	11210	14360	4400	400	220	760			22915	2855	685	63415	1,44
	MD		90	1875	16435	2075	16245	25925	3170						13965	685	165	80630	1,83

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższość w m³																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	ŚW		50	14350	10990	10370	41335	85605	39635	10265	10380	6935	300		123650	7745	5535	367145	8,34
	JD		530	8695	13640	13915	28345	68315	67900	108705	140805	235970	69495	17695	779550	117780	179560	1850900	42,03
	BK		1200	16355	41560	31385	50320	129035	114455	65260	115290	102555	45725	56735	860390	7400	5710	1643375	37,32
	KL			30	10													40	0
	JW		655	10145	10650	8170	10630	22040	6990	4380	4415	1135	25		16960	520		96715	2,2
	WZ		70	590	120		105	215		10								1110	0,03
	BST						55		455		80				230			820	0,02
	JS		50	2065	1670	750	620	1875	270	115		35			3310			10760	0,24
	GB			1955	4955	17045	16035	16450	8640	1885	5990	430	155		20160	875	45	94620	2,15
	BRZ			1785	7785	3750	2235	4510	5940	35	1265				7715	880		35900	0,82
	OL		15	10			310											335	0,01
	OL.S		125	13610	42220	19900	3725	4235	3375	225	515	205			42275	630		131040	2,98
	CZR			1185	735	610	1185	285	30		145				8910			13085	0,3
	JB						15											15	0
	OS				1645	1235	250	895	215		675				360	70		5345	0,12
	WB			445	1995	580	815	195	5	145					310			4490	0,1
	LP		20	105	65	165	325	1185	100		185				240			2390	0,05
IWA				590		85	90										765	0,02	
Ogółem	m³		2805	73200	158370	112255	183845	375215	255580	191425	279965	348025	115700	74430	1900940	139440	191700	4402895	100,00
	%		0	2	4	3	4	9	6	4	6	8	3	2	43	3	4	100,00	100,00

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Tabela nr VI Nadleśnictwo Lutowska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.					
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m³																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
SPECJALNE (S)	90	MD			9,57														9,57	
					935														935	
	80	ŚW	5,23			0,98	0,35	22,82	3,70	1,29		10,08				24,47			68,92	
						65	170	4120	770	300		4000				6115			15540	
	110	JD			5,61				4,53	42,46	14,23	21,96	104,17	49,85	8,30	2,49		39,16	292,76	
					210				1890	11940	6565	9450	55990	23525	2235	1360		13715	126880	
	110	BK			4,17		7,75	12,74	16,48	12,95	30,52	65,79	84,99	38,28	102,96	87,12			463,75	
							1825	2920	2940	3175	9570	21665	46505	24225	67515	33375			213715	
	90	JW				0,68	6,92	26,26	3,97		3,14					3,77			44,74	
						110	1720	6175	1045		345					505			9900	
	90	WZ							2,83										2,83	
									350										350	
	90	JS				1,51													1,51	
						120													120	
	80	GB					16,47	38,55	67,25	29,28	16,77								168,32	
							3000	6600	13400	5835	4390								33225	
	80	BRZ			0,99				3,24										4,23	
					110				430										540	
	40	OLS	0,09		53,40	139,85	34,51										6,35			234,20
					4915	12610	2780										630			20935
	50	WB				1,55	1,80	7,03												10,38
						140	155	755												1050
	Ra-			5,32		73,74	144,57	67,80	107,40	102,00	85,98	64,66	97,83	189,16	88,13	111,26	124,20		39,16	1301,21

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.					
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m³																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	zem				6170	13045	9650	20570	20825	21250	20870	35115	102495	47750	69750	41985		13715	423190	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	80	SO					3,18	12,88	18,69	1,78						169,89	25,73		232,15	
							715	5220	3715	515						40380	5245		55790	
	90	MD			4,34	92,52	1,17	25,18	55,92	11,42						106,34			296,89	
					645	15675	490	8100	16585	2900						17465			61860	
	80	ŚW			92,02	30,35	21,53	116,05	433,64	120,60						588,81	16,14		1419,14	
					13800	6465	4790	25565	109995	33975						114055	3160		311805	
	110	JD	1,75	70,23	239,91	11,24	25,02	27,02	49,44	158,88	232,19	238,80	370,60	51,51	10,80	1459,00	246,33	450,82	3643,54	
				405	4845	1350	9910	10595	19450	50630	97900	107125	168325	18855	4680	502235	96995	175385	1268685	
	110	BK	20,39	341,24	492,96	131,32	63,83	175,77	315,41	234,94	98,43	258,12	31,59			1771,15			3935,15	
				1785	13025	15880	10100	45055	73805	57330	30035	90690	13115			445485			796305	
	90	JW			0,62	3,10	8,57		39,95	18,33			3,66			65,21			139,44	
					45	330	2165		4635	3440			715			4400			15730	
	90	JS						1,32	3,90										5,22	
								160	390										550	
	80	GB			10,81	11,52	160,93	106,00	19,42	24,82						62,80			396,30	
							1275	31430	17755	3915	4380					10740			69495	
	80	BRZ						4,77	8,42	8,57						59,61			81,37	
								650	600	995						7385			9630	
	80	OL						2,33											2,33	
								445											445	
	40	OLS				66,46	418,52	83,46									933,52	34,98		1536,94
						5735	51790	10300									81410	2270		151505
	50	CZR															44,45			44,45
																	2645			2645

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m³																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	60	OS					0,37		4,76										5,13
							110		605										715
	50	WB						4,98											4,98
								400											400
	Ra-		22,14	411,47	907,12	698,57	368,06	476,30	949,55	579,34	330,62	496,92	405,85	51,51	10,80	5260,78	323,18	450,82	11743,03
	zem			2190	38095	92765	70010	113945	233695	154165	127935	197815	182155	18855	4680	1226200	107670	175385	2745560
OGÓŁEM GOSP. (G)																			
łącznie			27,46	411,47	980,86	843,14	435,86	583,70	1051,55	665,32	395,28	594,75	595,01	139,64	122,06	5384,98	323,18	489,98	13044,24
				2190	44265	105810	79660	134515	254520	175415	148805	232930	284650	66605	74430	1268185	107670	189100	3168750

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Tabela nr VI Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m³																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
SPECJALNE (S)	90	MD						1,77											1,77
								485											485
	80	ŚW					4,85	4,23	0,41										9,49
							625	850	120										1595
	110	JD		0,74	2,35			2,85		5,83	9,92	15,56	13,66	58,55		75,05			184,51
				10	45			1030		2640	3655	5850	4620	21435		21205			60490
	110	BK	6,77	19,90	32,82	0,05		10,28	74,62	19,25	8,74	14,45	58,03	16,09		262,23			523,23
				200	670	10		2200	16285	3895	2515	3300	18320	5440		82635			135470
	90	JW			5,03	3,48	4,80	12,88	44,70	9,83	0,09	16,76							97,57
					350	380	640	1940	10335	1985	25	5220							20875
	90	JS							1,16	0,39	2,37								3,92
									155	30	285								470
	80	GB					5,80		17,95	0,26									24,01
							495		2930	40									3465
	80	BRZ						5,28	22,77	2,19		28,08							58,32
								605	2525	275		2390							5795
	40	OL.S		1,84	65,96	70,60	15,48									63,58			217,46
				95	12655	7610	1355									7275			28990
	50	WB				2,84	2,68	0,61											6,13
						410	260	35											705
	Ra-		6,77	22,48	106,16	76,97	33,61	37,90	161,61	37,75	21,12	74,85	71,69	74,64		400,86			1126,41
zem			305	13720	8410	3375	7145	32350	8865	6480	16760	22940	26875		111115			258340	
	80	SO						14,88	5,77							3,59			24,24

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m³																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LASÓW OCHRONNYCH (O)								2860	1810							675			5345
	90	MD				12,85		24,79	15,37							12,30			65,31
						2975		4685	3555							900			12115
	80	ŚW			1,65	4,02	15,26	83,38	23,32	19,19						102,56	0,98		250,36
					120	570	3810	16465	4530	1320						20470	70		47355
	110	JD			195,88	7,40		2,25	67,57	66,65	2,63	39,06	29,26	40,46		378,65	77,10	8,50	915,41
					4635	905		655	23530	18020	715	15780	14355	17455		124640	31700	2600	254990
	110	BK	64,80	186,16	322,52	155,42	46,43	40,37	141,66	155,29	88,50	54,08	66,09	13,85		1335,10			2670,27
				310	5745	12940	7230	9400	40455	42665	30635	14495	26080	4765		351775			546495
	90	JW		3,76	35,04			48,20	56,20		22,47								165,67
					2850			8120	11390		4790								27150
	80	GB							17,72										17,72
									2835										2835
	80	BRZ	6,56		2,31	3,08	4,75		2,41	89,54						22,09			130,74
					965	380	650		240	9295						2180			13710
	40	OLS			7,78	174,92	131,79									256,18			570,67
					900	26380	17530									21000			65810
Ra- zem			71,36	189,92	565,18	357,69	198,23	213,87	330,02	330,67	113,60	93,14	95,35	54,31	2110,47	78,08	8,50	4810,39	
				310	15215	44150	29220	42185	88345	71300	36140	30275	40435	22220		521640	31770	2600	975805
OGÓŁEM GOSP. (G)																			
łącznie			78,13	212,40	671,34	434,66	231,84	251,77	491,63	368,42	134,72	167,99	167,04	128,95		2511,33	78,08	8,50	5936,80
				615	28935	52560	32595	49330	120695	80165	42620	47035	63375	49095		632755	31770	2600	1234145

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Tabela nr VI Nadleśnictwo Lutowska (04-16-)

[illegible]

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m³																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Ra zem		12,09	22,48	179,90	221,54	101,41	145,30	263,61	123,73	85,78	172,68	260,85	162,77	111,26	525,06		39,16	2427,62
				305	19890	21455	13025	27715	53175	30115	27350	51875	125435	74625	69750	153100		13715	681530
LASÓW OCHRONNYCH (O)	80	SO					3,18	27,76	24,46	1,78						173,48	25,73		256,39
							715	8080	5525	515						41055	5245		61135
	90	MD			4,34	105,37	1,17	49,97	71,29	11,42						118,64			362,20
					645	18650	490	12785	20140	2900						18365			73975
	80	ŚW			93,67	34,37	36,79	199,43	456,96	139,79						691,37	17,12		1669,50
					13920	7035	8600	42030	114525	35295						134525	3230		359160
	110	JD	1,75	70,23	435,79	18,64	25,02	29,27	117,01	225,53	234,82	277,86	399,86	91,97	10,80	1837,65	323,43	459,32	4558,95
				405	9480	2255	9910	11250	42980	68650	98615	122905	182680	36310	4680	626875	128695	177985	1523675
	110	BK	85,19	527,40	815,48	286,74	110,26	216,14	457,07	390,23	186,93	312,20	97,68	13,85		3106,25			6605,42
				2095	18770	28820	17330	54455	114260	99995	60670	105185	39195	4765		797260			1342800
	90	JW		3,76	35,66	3,10	8,57	48,20	96,15	18,33	22,47		3,66			65,21			305,11
					2895	330	2165	8120	16025	3440	4790		715			4400			42880
	90	JS						1,32	3,90										5,22
								160	390										550
	80	GB			10,81	11,52	160,93	106,00	37,14	24,82						62,80			414,02
						1275	31430	17755	6750	4380						10740			72330
	80	BRZ	6,56		2,31	3,08	4,75	4,77	10,83	98,11						81,70			212,11
					965	380	650	650	840	10290						9565			23340
	80	OL						2,33											2,33
								445											445
	40	OLS			74,24	593,44	215,25									1189,70	34,98		2107,61
					6635	78170	27830									102410	2270		217315
	50	CZR														44,45			44,45

Gospodarstwo	Wiek rębń.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m³																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
																2645			2645
	60	OS					0,37		4,76										5,13
							110		605										715
	50	WB						4,98											4,98
								400											400
	Ra zem		93,50	601,39	1472,30	1056,26	566,29	690,17	1279,57	910,01	444,22	590,06	501,20	105,82	10,80	7371,25	401,26	459,32	16553,42
				2500	53310	136915	99230	156130	322040	225465	164075	228090	222590	41075	4680	1747840	139440	177985	3721365
OGÓŁEM GOSP. (G)																			
łącznie			105,59	623,87	1652,20	1277,80	667,70	835,47	1543,18	1033,74	530,00	762,74	762,05	268,59	122,06	7896,31	401,26	498,48	18981,04
				2805	73200	158370	112255	183845	375215	255580	191425	279965	348025	115700	74430	1900940	139440	191700	4402895

Powierzchnia ewidencyjna gruntów

zalesionych: 189808957

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIIIa Nadleśnictwo Lutowska Obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
	Bieżący roczny przyrost miąższości w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO					25	155	80	10						955	120		1345	2,11
MD			100	850	20	175	385	85						385			2000	3,13
ŚW			1885	435	225	965	3070	955		75				3335	95		11040	17,28
JD		35	1290	160	420	465	590	1415	1590	1565	2590	460	80	6180	1000	2190	20030	31,35
BK		435	2465	1160	585	1320	1935	1365	720	1850	715	240	630	7345			20765	32,5
JW				15	135	185	150	70	5		10			115			685	1,07
WZ							5										5	0,01
JS																		
GB			20	80	1000	730	380	240	75					270			2795	4,38
BRZ			5			10	20	5						195			235	0,37
OL						5											5	0,01
OL.S			410	1930	340									2135	85		4900	7,67
CZR														65			65	0,1
OS																		
WB						15											15	0,02
Razem		470	6175	4630	2750	4025	6615	4145	2390	3490	3315	700	710	20980	1300	2190	63885	100,00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $25655 \text{ m}^3 / 1 \text{ rok}$ $256550 \text{ m}^3 / 10 \text{ lat}$ = 40% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mąszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIIIa Nadleśnictwo Lutowiska Obręb DWERNIK (04-16-2-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
	Bieżący roczny przyrost m ię sz o ści w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO						75	40							40			155	0,55
MD				160		155	90							30			435	1,53
ŚW			20	65	180	575	135	50						515			1540	5,43
JD			870	110		60	555	520	90	265	195	400		2290	275	20	5650	19,9
BK	95	190	1335	1270	290	340	1625	1380	775	335	600	135		7345			15715	55,35
JW			405	20	20	310	675	40	115	95							1680	5,92
JS																		
GB					5		125										130	0,46
BRZ	15		45	15	20	10	45	170		30				50			400	1,41
OL.S		5	415	940	470									840			2670	9,41
WB				10													10	0,04
Razem	110	195	3090	2590	985	1525	3290	2160	980	725	795	535		11110	275	20	28385	100,00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $13080 \text{ m}^3/1\text{rok} = 130800\text{m}^3/10 \text{ lat} = 46\%$ całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mąszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIIIa Nadleśnictwo Lutowska (04-16-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
	Bieżący roczny przyrost miąższości w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO					25	230	120	10						995	120		1500	1,63
MD			100	1010	20	330	475	85						415			2435	2,64
ŚW			1905	500	405	1540	3205	1005		75				3850	95		12580	13,63
JD		35	2160	270	420	525	1145	1935	1680	1830	2785	860	80	8470	1275	2210	25680	27,83
BK	95	625	3800	2430	875	1660	3560	2745	1495	2185	1315	375	630	14690			36480	39,53
JW			405	35	155	495	825	110	120	95	10			115			2365	2,56
WZ							5										5	0,01
JS																		
GB			20	80	1005	730	505	240	75					270			2925	3,17
BRZ	15		50	15	20	20	65	175		30				245			635	0,69
OL						5											5	0,01
OL.S		5	825	2870	810									2975	85		7570	8,2
CZR														65			65	0,07
OS																		
WB				10		15											25	0,03
Razem	110	665	9265	7220	3735	5550	9905	6305	3370	4215	4110	1235	710	32090	1575	2210	92270	100,00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $38735 \text{ m}^3 / 1 \text{ rok}$ $387350 \text{ m}^3 / 10 \text{ lat}$ = 42% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela nr XIV Nadleśnictwo Lutowska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

<u>Gospodarstwo</u> Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	57	1418	15706	15706
LASÓW OCHRONNYCH (O)	51861	43615	37088	43615	3112	52879	469468	469468
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0	X	X	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	0	0	0	0	0	0	X	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	0	0	0	0	0	0	0	
OGÓŁEM OBRĘB	51861	43615	37088	43615	3169	54297	485174	485174
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	69551	58669	52803	59330	6010	79596	656703	656703

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 52 803 m³ brutto

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela nr XIV Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	189	4161	19659	19659
LASÓW OCHRONNYCH (O)	17690	15054	15715	15715	2652	21138	151870	151870
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0	X	X	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	0	0	0	0	0	0	X	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	0	0	0	0	0	0	0	
OGÓŁEM OBRĘB	17690	15054	15715	15715	2841	25299	171529	171529
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	69551	58669	52803	59330	6010	79596	656703	656703

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 52 803 m³ brutto

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Tabela nr XV Nadleśnictwo Lutowiska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprzął.	cięcia pozost.	razem		
	[ha]					
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)			204,79	204,79	46,33	251,12
LASÓW OCHRONNYCH (O)			7490,55	7490,55	1013,63	8504,18
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)						
OGÓŁEM OBRĘB			7695,34	7695,34	1059,96	8755,30
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO			10830,50	10830,50	1396,63	12227,13

¹⁾ - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Tabela nr XV Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa ¹⁾	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
	[ha]					
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)			343,83	343,83	119,50	463,33
LASÓW OCHRONNYCH (O)			2791,33	2791,33	217,17	3008,50
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)						
OGÓŁEM OBRĘB			3135,16	3135,16	336,67	3471,83
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO			10830,50	10830,50	1396,63	12227,13

¹⁾ - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Tabela nr XV Nadleśnictwo Lutowiska (04-16-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprzął.	cięcia pozost.	razem		
	[ha]					
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)			548,62	548,62	165,83	714,45
LASÓW OCHRONNYCH (O)			10281,88	10281,88	1230,80	11512,68
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)						
OGÓŁEM OBRĘB			10830,50	10830,50	1396,63	12227,13
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO			10830,50	10830,50	1396,63	12227,13

¹⁾ - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

**Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego
wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku**

Tabela nr XVI Nadleśnictwo Lutowska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Czyszczenia późne (CPP)	Razem													
Trzebieże wczesne (TW)	MD			13,91	90,2									104,11
	ŚW			92,02	21,77									113,79
	JD			128,56	11,24									139,8
	BK			284,46	131,32									415,78
	JW				1,58									1,58
	GB				11,35									11,35
	BRZ			0,73										0,73
	Razem			519,68	267,46									787,14
Trzebieże późne (TP)	SO					3,18	12,88							16,06
	MD				2,32	1,17	25,18	31,71						60,38
	ŚW				8,58	12,24	31,48							52,3
	JD					25,02	19,69	47,24	154,97	192,65				439,57
	BK					57,33	161,27	302,28	226,9	116,39	5,52			869,69
	JW					11,83	22,72	15,63						50,18
	JS							1,07						1,07
	GB					62,29	75,07							137,36
	BRZ						4,77							4,77
	Razem				10,9	173,06	353,06	397,93	381,87	309,04	5,52			1631,38
Razem trzebieże	SO					3,18	12,88							16,06

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	MD			13,91	92,52	1,17	25,18	31,71						164,49
	ŚW			92,02	30,35	12,24	31,48							166,09
	JD			128,56	11,24	25,02	19,69	47,24	154,97	192,65				579,37
	BK			284,46	131,32	57,33	161,27	302,28	226,9	116,39	5,52			1285,47
	JW				1,58	11,83	22,72	15,63						51,76
	JS							1,07						1,07
	GB				11,35	62,29	75,07							148,71
	BRZ			0,73			4,77							5,5
	Razem			519,68	278,36	173,06	353,06	397,93	381,87	309,04	5,52			2418,52
Łącznie	SO					3,18	12,88							16,06
	MD			13,91	92,52	1,17	25,18	31,71						164,49
	ŚW			92,02	30,35	12,24	31,48							166,09
	JD			128,56	11,24	25,02	19,69	47,24	154,97	192,65				579,37
	BK			284,46	131,32	57,33	161,27	302,28	226,9	116,39	5,52			1285,47
	JW				1,58	11,83	22,72	15,63						51,76
	JS							1,07						1,07
	GB				11,35	62,29	75,07							148,71
	BRZ			0,73			4,77							5,5
Ogółem				519,68	278,36	173,06	353,06	397,93	381,87	309,04	5,52			2418,52

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10 leciu.

**Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego
wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku**

Tabela nr XVI Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Czyszczenia późne (CPP)	Razem													
Trzebieże wczesne (TW)	MD				12,85									12,85
	ŚW			1,65	4,02									5,67
	JD			44,7	7,4									52,1
	BK			168,54	155,42									323,96
	JW			35,04										35,04
	BRZ			2,31	3,08									5,39
	Razem			252,24	182,77									435,01
Trzebieże późne (TP)	SO						14,88							14,88
	MD						24,79	15,37						40,16
	ŚW					14,61	23,93							38,54
	JD						5,1	67,57	66,65	2,63				141,95
	BK					46,43	44,02	203,2	159,76	51,09				504,5
	JW						51,99	92,8						144,79
	BRZ					4,75								4,75
	Razem					65,79	164,71	378,94	226,41	53,72				889,57
Razem trzebieże	SO						14,88							14,88
	MD				12,85		24,79	15,37						53,01
	ŚW			1,65	4,02	14,61	23,93							44,21
	JD			44,7	7,4		5,1	67,57	66,65	2,63				194,05

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	BK			168,54	155,42	46,43	44,02	203,2	159,76	51,09				828,46
	JW			35,04			51,99	92,8						179,83
	BRZ			2,31	3,08	4,75								10,14
	Razem			252,24	182,77	65,79	164,71	378,94	226,41	53,72				1324,58
Łącznie	SO						14,88							14,88
	MD				12,85		24,79	15,37						53,01
	ŚW			1,65	4,02	14,61	23,93							44,21
	JD			44,7	7,4		5,1	67,57	66,65	2,63				194,05
	BK			168,54	155,42	46,43	44,02	203,2	159,76	51,09				828,46
	JW			35,04			51,99	92,8						179,83
	BRZ			2,31	3,08	4,75								10,14
Ogółem				252,24	182,77	65,79	164,71	378,94	226,41	53,72				1324,58

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10 leciu.

**Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego
wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku**

Tabela nr XVI Nadleśnictwo Lutowiska (04-16)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Czyszczenia późne (CPP)	Razem													
Trzebieże wczesne (TW)	MD			13,91	103,05									116,96
	ŚW			93,67	25,79									119,46
	JD			173,26	18,64									191,9
	BK			453	286,74									739,74
	JW			35,04	1,58									36,62
	GB				11,35									11,35
	BRZ			3,04	3,08									6,12
	Razem			771,92	450,23									1222,15
Trzebieże późne (TP)	SO					3,18	27,76							30,94
	MD				2,32	1,17	49,97	47,08						100,54
	ŚW				8,58	26,85	55,41							90,84
	JD					25,02	24,79	114,81	221,62	195,28				581,52
	BK					103,76	205,29	505,48	386,66	167,48	5,52			1374,19
	JW					11,83	74,71	108,43						194,97
	JS							1,07						1,07
	GB					62,29	75,07							137,36
	BRZ					4,75	4,77							9,52
	Razem				10,9	238,85	517,77	776,87	608,28	362,76	5,52			2520,95

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Razem trzebieże	SO					3,18	27,76							30,94
	MD			13,91	105,37	1,17	49,97	47,08						217,5
	ŚW			93,67	34,37	26,85	55,41							210,3
	JD			173,26	18,64	25,02	24,79	114,81	221,62	195,28				773,42
	BK			453	286,74	103,76	205,29	505,48	386,66	167,48	5,52			2113,93
	JW			35,04	1,58	11,83	74,71	108,43						231,59
	JS							1,07						1,07
	GB				11,35	62,29	75,07							148,71
	BRZ			3,04	3,08	4,75	4,77							15,64
	Razem			771,92	461,13	238,85	517,77	776,87	608,28	362,76	5,52			3743,1
łącznie	SO					3,18	27,76							30,94
	MD			13,91	105,37	1,17	49,97	47,08						217,5
	ŚW			93,67	34,37	26,85	55,41							210,3
	JD			173,26	18,64	25,02	24,79	114,81	221,62	195,28				773,42
	BK			453	286,74	103,76	205,29	505,48	386,66	167,48	5,52			2113,93
	JW			35,04	1,58	11,83	74,71	108,43						231,59
	JS							1,07						1,07
	GB				11,35	62,29	75,07							148,71
	BRZ			3,04	3,08	4,75	4,77							15,64
Ogółem				771,92	461,13	238,85	517,77	776,87	608,28	362,76	5,52			3743,1

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10 leciu

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Tabela nr XVII Nadleśnictwo Lutowiska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]		Miąższość grubizny w [m³]	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	8755,30	1511,40	485174	419093
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			24259	20953
łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	8755,30	1511,40	509433	440046
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego) 1. uprzątnięcie płazowin 2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów 3. pozostałe			6064	5246
Razem nie zaliczone			6064	5246
Razem użytki rębne	8755,30	1511,40	515497	445292
II. Użytki przedrębne A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	2418,52		120926	96741
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	2418,52		120926	96741
Ogółem użytki główne (I+II)	11173,82	1511,40	636423	542033

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Tabela nr XVII Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]		Miaższność grubizny w [m³]	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3471,83	560,15	171529	151356
Spodziewany przyrost 5% miaższności użytków rębnych			8576	7567
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	3471,83	560,15	180105	158923
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			6306	5446
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone			6306	5446
Razem użytki rębne	3471,83	560,15	186411	164369
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	1324,58		66229	52983
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	1324,58		66229	52983
Ogółem użytki główne (I+II)	4796,41	560,15	252640	217352

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Tabela nr XVII Nadleśnictwo Lutowiska (04-16)

Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]		Miąższość grubizny w [m³]	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	12227,13	2071,55	656703	570449
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			32835	28520
łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	12227,13	2071,55	689538	598969
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego) 1. uprzątnięcie płazowin 2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów 3. pozostałe			12370	10692
Razem nie zaliczone			12370	10692
Razem użytki rębne	12227,13	2071,55	701908	609661
II. Użytki przedrębne A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	3743,10		187155	149724
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	3743,10		187155	149724
Ogółem użytki główne (I+II)	15970,23	2071,55	889063	759385

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych = 86432 m³grubizny netto/1 rok (obliczenie brutto › netto z zastosowaniem odpowiednich proporcji)

Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII Nadleśnictwo Lutowiska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młotdników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
Powierzchnia zredukowana [ha]																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
LGŚW				1468,87	23,25		1492,12		1492,12		78,95	101,07	2525,81	2705,83		1485,12
LGW				64,30	2,00		66,30		66,30			1,90	56,04	57,94		66,30
OGÓŁEM				1533,17	25,25		1558,42		1558,42		78,95	102,97	2581,85	2763,77		1551,42

Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
Powierzchnia zredukowana [ha]																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
LGŚW				553,87	12,50		566,37		566,37		6,90	93,64	1363,14	1463,68		566,37
LGW				4,28			4,28		4,28				5,69	5,69		4,28
LMGŚW				13,00			13,00		13,00				11,00	11,00		13,00
OGÓŁEM				571,15	12,50		583,65		583,65		6,90	93,64	1379,83	1480,37		583,65

Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII Nadleśnictwo Lutowiska (04-16-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje		
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młotników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń										
Powierzchnia zredukowana [ha]																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
LGŚW				2022,74	35,75		2058,49		2058,49		85,85	194,71	3888,95	4169,51		2051,49
LGW				68,58	2,00		70,58		70,58			1,90	61,73	63,63		70,58
LMGŚW				13,00			13,00		13,00				11,00	11,00		13,00
OGÓŁEM				2104,32	37,75		2142,07		2142,07		85,85	196,61	3961,68	4244,14		2135,07

Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Lutowska, obręb LUTOWISKA (04-16-1-)

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w [ha]	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w [ha]	
1	2	3	4	5	6	7
48 -b	54,12	D	JD	4		
		D	BK			
		D	BK			
		D	BK			
56A -a	13,97	D	JD	6		
		D	JD			
		D	JD			
		D	JD			
		D	JD			
		D	JD			
58 -a	5,02	D	BK	1		
140 -b	68,28	D	BK	1		
167 -b	1,80	NAS GOSP	JW		3,66	
167 -ix	1,86					
8 -g	14,35	NAS GOSP	JD		14,35	
106 -a	41,14	NAS GOSP	BK		44,26	
106 -c	3,12					
66 -dx	6,03	NAS GOSP	JD		6,03	
94 -a	38,47	NAS GOSP	JD		38,47	
97 -b	22,84	NAS GOSP	JD		22,84	
49 -a	36,27	NAS GOSP	BK		36,27	
145 -a	73,53	NAS GOSP	BK		75,64	
145 -g	2,11					
29 -a	5,79	NAS GOSP	JD		5,79	
31A -b	10,79	NAS GOSP	JD		10,79	
68A -a	28,08	NAS GOSP	JD		28,08	
24A -r	30,40	NAS GOSP	JD		30,40	
81A -c	10,08	NAS GOSP	JD		10,08	
56A -a	13,97	NAS WYŁ	JD		13,97	
7 -f	21,29	NAS WYŁ	JD		21,29	
130 -g	2,77	ZR NAS	JW		2,88	
167 -b	1,80	ZR NAS	CZR.P		3,86	
130 -f	2,43	ZR NAS	JW		3,78	
40 -b	5,67	ZR NAS	BST		0,00	
123A -b	37,80	ZR NAS	BST		0,00	
łączna powierzchnia wg obiektów	X	NAS GOSP	X	X	326,66	X
	X	NAS WYŁ	X	X	35,26	X
	X	ZR NAS	X	X	10,52	X

Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Lutowiska, obręb DWERNIK (04-16-2-)

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w [ha]	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w [ha]	
1	2	3	4	5	6	7
38 -a	32,05	D	BK	1		
40 -a	39,88	D	BK	3		
		D	BK			
		D	BK			
58 -b	27,41	D	BK	1		
59 -b	34,19	D	BK	3		
		D	BK			
		D	BK			
63 -b	20,14	D	BK	4		
		D	BK			
		D	BK			
		D	BK			
40 -a	39,88	NAS GOSP	BK		43,92	
40 -g	4,04					
59 -b	34,19	NAS GOSP	BK		34,19	
63 -a	12,72	NAS GOSP	BK		12,72	
63 -b	20,14	NAS WYŁ	BK		20,14	
6 -b	2,25	ZR NAS	BST		0,00	
łączna powierzchnia wg obiektów	X	NAS GOSP	X	X	90,83	X
	X	NAS WYŁ	X	X	20,14	X
	X	ZR NAS	X	X	0,00	X

9. ZAŁĄCZNIKI

- Protokół ustaleń Komisji Założeń Planu dla wykonywanego na lata 2025 – 2034 projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska z dnia 28 czerwca 2022 roku.
- Protokół z wykonanego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych założonych przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu w Nadleśnictwie Lutowiska w ramach opracowania projektu planu urządzenia lasu.
- Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej przeprowadzonej w dniu 07 listopada 2024 roku dla Nadleśnictwa Lutowiska.
- Uzgodnienie projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034 z Dyrektorem Bieszczadzkiego Parku Narodowego (pismo z dnia 19.12.2024 r.).
- Opinia Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie” do projektu Planu Nadleśnictwa Lutowiska z dnia 11.12.2024 r.
- Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie do projektu Planu Nadleśnictwa Lutowiska z dnia 03.02.2025 r.
- Decyzji Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 02 czerwca 2025 r., znak DI.lp-0233-13/04, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Lutowiska o powierzchni 18 787.83 ha.
- Wykaz drzewostanów położonych w strefach funkcjonalnych.
- Uwagi i wnioski dotyczące projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034 złożone przez:
  - ✓ Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze, Plac Wolności 13/2, 35-073 Rzeszów
  - ✓ Klub Przyrodników, Owczary 17, 69-113 Górzycza
  - ✓ Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, ul. Jasna 17, 43-360 Bystra
  - ✓ Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków BridLife Polska

-
- ✓ Fundacja Greenpeace Polska ul. Altowa 4, 02-386 Warszawa
  - ✓ Michał Grzywa członek grupy nieformalnej Dzikie Karpaty
  - Odpowiedzi Dyrektora RDLP w Krośnie do zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na złożone uwagi i wnioski

PROTOKÓŁ

ustaleń Komisji Założeń Planu dla wykonywanego na lata 2025 – 2034
projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska
z dnia 28 czerwca 2022 roku.

(Znak sprawy: ZU.003.1.2022)

Komisji przewodniczył Pan Jan Mazur Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, upoważniony do prowadzenia obrad.

Radca Prawny Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, dalej RDLP, Tomasz Filar, przedstawił zebrany prawne aspekty dotyczące nagrywania przebiegu obrad przy użyciu urządzeń rejestrujących dźwięk i obraz oraz dotyczące wymogów bezpieczeństwa związanych z wprowadzeniem stopnia alarmowego BRAVO, na podstawie przepisu art. 16 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o działaniach antyterrorystycznych (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 2234) oraz na podstawie przepisów wykonawczych do tej ustawy.

W odniesieniu do wystąpienia Radcy Prawnego Przewodniczący Komisji Założeń Planu poinformował zebranych, że wypowiedzi uczestników Komisji będą nagrywane do celów sporządzenia protokołu. Dysponentem danych będzie RDLP, dane nie będą upubliczniane, a nagranie zostanie bezpowrotnie skasowane po zatwierdzeniu przez Dyrektora RDLP protokołu z posiedzenia. W celu ustalenia ewentualnej możliwości rejestrowania obrazu Przewodniczący skierował pytanie do zebranych na sali osób, dotyczące wyrażenia przez te osoby zgody na utrwalenie ich wizerunku. Zebrane w Sali osoby w głosowaniu przeprowadzonym w formie podniesienia ręki, w większości wyraziły sprzeciw wobec utrwalania ich wizerunku.

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu RDLP, przedstawił zasady wygłaszania referatu i koreferatu. Poinformował również, że udział w obradach oznacza zgodę na upublicznienie swoich danych osobowych podanych na liście obecności, będącej załącznikiem do niniejszego protokołu. Protokół wraz z listą obecności, jako składnik Ogólnego Opisu Lasów będzie podlegał upublicznieniu zgodnie z procedurą opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu, dalej PUL, a po jego zatwierdzeniu zostanie opublikowany na stronie BIP Nadleśnictwa Lutowiska na okres 10 lat. Powyższe wynika z realizacji przepisów wprowadzonych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

W ramach wprowadzenia w tematykę posiedzenia zaprezentowane zostały wyniki Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu w zakresie obserwowanych zmian podstawowych parametrów taksacyjnych drzewostanów w skali całego Kraju. Prezentację przedstawił dr inż. Bożydar Neroj, Pracownik Naukowy Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Spis treści:

Część A	412
1) Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne (§ 6 IUL)	412
2) Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego (§ 7–9 oraz § 110 ust. 16 IUL)	412
3) Formy przekazania bazy danych SILP na potrzeby Planu Urządzenia Lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami (§§ 10 i 19 IUL)	416
4) Korekty podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczania granic oddziałów (§ 12 IUL)	417
5) Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w Planie Urządzenia Lasu gruntów stanowiących współwłasność (§ 16 IUL)	418
6) Wykorzystanie zdjęć lotniczych do Planu Urządzenia Lasu (§ 18 IUL)	418
7) Ujmowanie cech drzewostanów w Planie Urządzenia Lasu, w tym cechy „inne” (§ 26 IUL)	419
8) Zastosowanie jednostek kontrolnych (§ 32 IUL)	419
9) Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów (§ 40 IUL)	420
10) Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych (§ 46 ust. 10 IUL)	420
11) Dodatkowe pomiary drewna martwego (§ 62 ust. 2 IUL)	420
12) Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej (§ 64–72 oraz § 101–104 IUL)	421
14) Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód (§ 102 ust. 3 IUL)	422
15) Terminy i sposób kontroli prac urządzeniowych	422
16) Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych (§§ 108 ust. 6, 118 i 135 oraz 136 IUL)	423
17) Ewentualne sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 (§ 110 ust. 11 pkt 3 IUL)	424
18) Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 (§ 129 IUL) oraz innych spraw organizacyjnych	424
Część B	426
1) Obszary chronione i funkcje lasu (§ 8 IUL)	426
2) Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze (§ 22 IUL)	427

3) Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym (§§ 23, 40 i 117 IUL).....	427
4) Wiek rębności dla głównych gatunków drzew (§§ 24 i 83 IUL)	430
5) Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego (§ 82 IUL)	431
6) Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach (§ 89 – średni okres odnowienia w gospodarstwach oraz § 98 – wytyczne do wykazu cięć rębnych)	431
7) Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (§ 40 IUL)	432
8) Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.....	432
9) Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw	433
10) Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej (§§ 101, 102, 103 i 104 IUL)	434
11) Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej (§§ 108 i 109 IUL).....	435
12) Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.....	435
13) Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa	436
14) Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej	437
15) Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego (§ 123 IUL)	437
16) Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych (tabele XXII i XXIII, § 110–112 IUL)	437
17) Wydruk map tematycznych („Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych”, tom trzeci „Instrukcji urządzania lasu”).....	439
18) Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000;	440
19) Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa.....	440

Część A**1) Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne (§ 6 IUL);**

- Na potrzeby sporządzenia projektu Planu Urządzenia Lasu, dalej PUL, wykorzystane zostaną:
    - opracowania siedliskowe i fitosocjologiczne wykonane w 2014 roku dla obrębu leśnego Dwernik,
    - dane uzyskane w ramach wykonania opracowania siedliskowego i fitosocjologicznego dla Nadleśnictwa Lutowiska zgodnie z umową z dnia 1.06.2022 r., znak: ZU.271.1.2022. Opracowanie dokumentacji końcowej, zgodnie z powyższą umową nastąpi do dnia 01.12.2023 r. Zapewnia to możliwość przyjęcia wyników opracowania w toku prac nad opracowaniem projektu PUL.
  - RDLP w Krośnie przekaze Wykonawcy dane uzyskane w ramach trwającego tematu badawczego „Ocena stanu różnorodności biologicznej w IV zgrupowaniu Nadleśnictw RDLP Krosno na podstawie wybranych elementów przyrodniczych i kulturowych” przekazane z Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, dalej DGLP.
  - Wykonawca projektu PUL, na podstawie danych uzyskanych podczas inwentaryzacji stanu lasu, dokona w terenie doprecyzowania granic siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.
- 2) Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego (§ 7–9 oraz § 110 ust. 16 IUL);**

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Lutowiska obejmuje obszar 274,46 km². Nadleśnictwo położone jest na terenie jednego powiatu i trzech gmin wiejskich.

Większość terenów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lutowiska nie posiada aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego. Planami zagospodarowania przestrzennego objęte są jedynie niewielkie obszary przeznaczone pod inwestycje. Pozostałe grunty zagospodarowywane są na podstawie wydawanych indywidualnie decyzji o warunkach zabudowy a podstawą ich wydawania są głównie studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego tego regionu wynikają z dokumentów szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.

- Wykonawca projektu PUL dokona analizy wskazanych powyżej dokumentów pod kątem ich wpływu na prowadzoną przez Nadleśnictwo Lutowiska gospodarkę leśną. Z uwagi na fakt, że część dokumentów planistycznych wyekspiruje w czasie opracowywania projektu PUL Wykonawca przyjmie do projektu zapisy tylko tych dokumentów, które będą aktualne na dzień 1.01.2025 roku oraz uwzględni dokumenty nowo powstałe.

Na gruntach Nadleśnictwa prowadzona jest eksploatacja kruszywa ze złoża piaskowców krośnieńskich. Aktualnie eksploatacja odbywa się w wydzieleniach 42j oraz 42Aa w Leśnictwie Lipie.

W ramach umowy zawartej z PGNiG na gruntach Nadleśnictwa prowadzone jest wydobycie ropy naftowej. Odwierty znajdują się w wydzieleniach 34j, 34g i 34k w Leśnictwie Dwernik, wydzieleniu 55n w Leśnictwie Jawornik oraz wydzieleniach 77i i 80l w Leśnictwie Hulskie.

W ramach prac przygotowawczych Nadleśnictwo Lutowiska wykona aktualizację bazy geometrycznej i opisowej SILP w zakresie danych ewidencyjnych. Prace te będą polegać na:

- Pozyskaniu materiałów geodezyjno-kartograficznych z zasobu PODGiK (po zgłoszeniu prac geodezyjnych) wraz z analizą przydatności operatów (dla gruntów PGL oraz gruntów przyległych) do opracowania oraz uzupełniającymi zgłoszeniami i pobraniem aktualnych danych z zasobu wg stanu na 31.12.2022 r.
- Porównanie danych opisowych i kartograficznych powszechnej ewidencji gruntów i budynków z ewidencją branżową Nadleśnictwa dla działek, użytków, budynków i Ksiąg Wieczystych oraz przedstawienie w formie wykazów rozbieżności: tabelarycznych dla powierzchni działek oraz rodzajów, klas, powierzchni użytków, opisu budynków i wpisu do KW oraz graficznych dla rozbieżności granic działek, konturów użytków i lokalizacji budynków.
- Opracowanie (graficzne) wykazu rozbieżności w sposobie użytkowania na podstawie ortofotomapy i numerycznego modelu terenu.
- Wykonanie bazy geometrycznej Leśnej Mapy Numerycznej do projektu PUL (w zakresie punktów, działek, użytków i budynków – wynikających ze zmiany obowiązującego układu współrzędnych – "PUWG 2000", modernizacji EGiB i innych) dla gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa, na podstawie pozyskanych danych

z zasobu, wg stanu na dzień pozyskania oraz aktualizacji na 31.12.2022 r.

- Wykonanie odpowiednich zestawień oraz wykazów dla Wykonawcy projektu Planu Urządzenia Lasu i przekazanie ich w formie uzgodnionych wydruków, wg stanu na 31.12.2022 r.

W ramach prac przygotowawczych Nadleśnictwo przeprowadzi także weryfikację klasyfikacji gruntów nieobjętych dotychczas modernizacją EGiB oraz aktualizację Ksiąg Wieczystych, a w szczególności:

- Nadleśnictwo Lutowiska wystąpi do właściwego terytorialnie starostwa powiatowego z prośbą o przekazanie pisemnej informacji w zakresie planowanych w najbliższym czasie oraz trwających (z określeniem etapu prac) modernizacji ewidencji gruntów i budynków dotyczących gruntów własności Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Nadleśnictwa.
- W celu uniknięcia rozbieżności w rejestrach gruntów, w drugim półroczu 2024 roku, Nadleśnictwo Lutowiska wstrzyma wszelki obrót gruntami oraz inne zmiany ewidencyjne, takie jak przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków, sprzedaż mieszkań itp., za wyjątkiem przypadków uzgodnionych z Wykonawcą projektu PUL.
- Po zakończeniu prac inwentaryzacji stanu lasu Wykonawca projektu PUL sporządzi wykaz rozbieżności gruntowych pomiędzy stanem ewidencyjnym, a stanem rzeczywistym w terenie. Każdy przypadek wyszczególniony w wykazie musi zostać przedstawiony graficznie na podkładzie aktualnej ortofotomapy. Wykaz wraz z załącznikami graficznymi zostanie przekazany Zamawiającemu.
- W ramach prac nad opracowaniem projektu PUL dokonana zostanie korekta lasów ochronnych wg. poniżej przedstawionego schematu:
  - Nadleśnictwo przygotuje i przekaże do Wydziału ZU wstępną propozycję podziału lasów na kategorie ochronności w terminie do 31 stycznia 2023 roku.
  - Wydział ZU opracuje projekty dokumentów do wniosku zgodnie z wykazem zawartym w § 3 Zarządzenia nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie sporządzenia wniosku o uznanie lasu za ochronny lub pozbawienia go tego charakteru, znak: ZU-7019-36/2007 w terminie do 28 lutego 2023 roku.
  - Nadleśnictwo dokona weryfikacji zapisów w powyżej wskazanych projektach dokumentów ze względu na ujęcie specyficznych cech

lasów Nadleśnictwa i prześle zweryfikowany projekt do Wydziału ZU w terminie do 31 marca 2023 roku.

- Wykonawca projektu PUL, bezpośrednio po odbiorze terenowych prac inwentaryzacyjnych, ale nie później niż do 30 listopada 2023 roku, uzupełni powyższe projekty dokumentów w zakresie wskazania oddziałów i pododdziałów, powierzchni poszczególnych kategorii ochronności oraz opracuje mapę przeglądową wskazaną w § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

- W oparciu o § 6 Załącznika do Zarządzenia 61 Nadleśnictwo przy udziale Wydziału ZU przeprowadzi konsultacje z Radami Gmin w celu uzyskania opinii, o której mowa w art. 16 ust 3 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach w terminie do końca 2023 roku.

- Nadleśnictwo złoży wniosek o uzyskanie powyższej opinii do rad gmin w terminie do 31 stycznia 2024 roku.

- Wydział ZU przedstawi do zatwierdzenia Dyrektorowi RDLP w Krośnie dokumentację do wniosku o uznanie lasów za ochronne spełniającą wymogi wskazane w Zarządzeniu 60 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w terminie do 15 kwietnia 2024 roku.

- Dokumentacja w zakresie wnioskowania o korektę zasięgu lasów ochronnych prowadzona i przekazywana będzie w formie elektronicznej.

- Weryfikacja drzewostanów dla których nie zaplanowano wskazań gospodarczych w następstwie wdrożenia Zarządzenia nr 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 02 grudnia 2014 r. ze zm. w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej, dalej Zarządzenie nr 28 oraz uszczegóławiającego go Zarządzenia nr 5 z dnia 02.03.2015 r. Nadleśniczego Nadleśnictwa Lutowiska przeprowadzona zostanie zgodnie z ostatnią nowelizacją Zarządzenia 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie.
- Obiekty obce należy ujawniać w informacjach różnych zgodnie z pismem RDLP Krosno znak spr.: ZS.6004.13.2015 z dnia 4 listopada 2015 r., treść w załączeniu.

Drzewostany wyłączone z użytkowania głównego:

- bagna, fragmenty roślinności łąkowej i bagiennej oraz drzewostany na siedliskach łąkowych i bagiennych (OIJG, LIG),
  - powierzchnie wyznaczone jako strefy przypotokowe wprowadzone na podstawie Zarządzenia nr 28 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 roku z późn. zm.,
  - pozostawione do naturalnego rozpadu 5% sumy powierzchni drzewostanów na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, osiągających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na podstawie Zarządzenia nr 28 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 roku z późn. zm.,
  - powierzchnie wyznaczone jako ostoje ksylobiontów wprowadzone Zarządzeniem nr 5/2015 Nadleśniczego Nadleśnictwa Lutowskiego z dnia 02.03.2015 r. w sprawie ustanowienia ostoisk ksylobiontów w Nadleśnictwie Lutowskim.
- Wykonawca zamieści w Opisanu Ogólnym PUL tabelę wskazującą grunty wyłączone z planowania wskazań gospodarczych z podaniem przyczyny, lokalizacji i powierzchni. Powierzchnie należy podać w taki sposób, aby się nie dublowała z racji występowania na tym samym terenie różnych ograniczeń i jednocześnie aby można przyczyny tych ograniczeń wyróżnić.
  - Wykonawca w ramach prac nad projektem PUL doprecyzuje granice dotychczas wyznaczonych 5% powierzchni drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych i ostoisk ksylobiontów oraz stref przypotokowych na siedliskach łąkowych.
  - Wykonawca umieści powierzchnie zaliczone do ostoisk ksylobiontów, strefy przypotokowe oraz 5% powierzchni drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych na warstwie a_infra_pow.
- 3) *Formy przekazania bazy danych SILP na potrzeby Planu Urządzenia Lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami (§§ 10 i 19 IUL);*
- RDLP w Krośnie prześle protokołem zdawczo–odbiorczym Wykonawcy projektu PUL dane, na które składać się będą:
- baza danych SILP zaimportowana do programu Taksator, wg stanu na dzień przekazania – po aktualizacji za 2022 rok,

- Leśna Mapa Numeryczna z aktualną mapą ewidencji gruntów, wg stanu na dzień przekazania – po aktualizacji za 2022 rok,
  - rejestr gruntów nadleśnictwa, wg stanu na dzień przekazania w formie elektronicznej – po aktualizacji za 2022 rok,
  - aktualna ortofotomapa pozyskana z zasobu CODGiK, NMT, NMPT, chmura punktów w formacie .las – dane pozyskane na potrzeby projektu ISOK,
  - w przypadku pozyskania nowszych danych (np. ortofotomapa opracowana ze zdjęć pozyskanych ze statków bezzałogowych) Nadleśnictwo przekaże te dane Wykonawcy, który ma obowiązek wykorzystać je przy tworzeniu projektu PUL.
  - dane BDOT 10k,
  - w zakresie zmian powstałych po przekazaniu ww. danych, Nadleśnictwo będzie na bieżąco przekazywać informacje o powstałych zmianach.
- 4) *Korekty podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczania granic oddziałów (§ 12 IUL);*
- Utrzymuje się obecny podział na leśnictwa i numerację oddziałów.
  - W przypadku wystąpienia pomiędzy leśnictwami znaczących różnic w zakresie rozmiaru użytkowania głównego oraz zadań z zakresu hodowli lasu dopuszcza się możliwość korekty dotychczasowego przebiegu ich granic. Korekta granic możliwa jest jedynie w ramach tego samego obrębu. Dane obrazujące jak korekta granic wpłynie na wyrównanie rozmiaru zadań gospodarczych pomiędzy leśnictwami muszą zostać przedstawione podczas Narady Techniczno-Gospodarczej.
  - Prace z zakresu odnowienia i konserwacji oznakowania linii oddziałowych zostaną przeprowadzone staraniem i na koszt Nadleśnictwa,
  - Przejęte drogi poza kompleksami leśnymi należy na LMN ująć jako warstwę poligonową i oznaczyć zgodnie z § 15 IUL.
  - Nie należy zmieniać powierzchni wydzieleń z wartością określoną w wyniku wyceny oraz powierzchni wydzieleń gruntów wyłączonych z produkcji.
  - Ewentualna korekta granic wydzieleń będzie wynikiem taksacji drzewostanów i zastosowania wskazanych w IUL kryteriów.
  - Wykonawca uwzględni podczas prac wyniki opracowania Instytutu Geodezji i Kartografii pn. „*Identyfikacja lasów na gruntach porolnych w oparciu o dostępne dane satelitarne*” w zakresie ustalenia zasięgu lasów z cechą porolności.

5) *Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w Planie Urządzenia Lasu gruntów stanowiących współwłasność (§ 16 IUL);*

- niewyraźne granice wydzieleni, w razie potrzeby, należy oznaczać tylko na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi; oznakowanie musi być wykonane w sposób trwały za pomocą niebieskiej farby olejnej,
- granice wyłączeń, które powstały, bądź powstaną w wyniku realizacji Zarządzenia nr 28 należy opierać o granice naturalne, takie jak: drogi, potoki, linie szkieletowe lub istniejące wydzielania,
- Wykonawca wyróżni jako osobne wydzielania powierzchniowe formy ochrony przyrody zgodnie z pismem RDLP w Krośnie z dnia 29.06.2017 r., znak: ZO.720.84.2017, treść w załączeniu,
- W odniesieniu do gruntów we współwłasnościach, w celu ich wyróżnienia w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych, dalej SILP, zastosowane będzie oznaczenie literą „W” przy oznaczeniu numeru oddziału. Dla wymienionych gruntów nie będą planowane zabiegi gospodarcze. Na dzień 01.01.2022 r. Nadleśnictwo Lutowiska posiada w zarządzie grunty we współwłasności z osobami fizycznymi położone na jednej działce o powierzchni 0,5187 ha.

6) *Wykorzystanie zdjęć lotniczych do Planu Urządzenia Lasu (§ 18 IUL);*

W trakcie sporządzania projektu PUL należy wykorzystać najbardziej aktualne zdjęcia lotnicze będące w zasobach GUGIK oraz ogólnie dostępne zobrazowania satelitarne i numeryczny model terenu, które wykorzystane zostaną w zakresie:

- aktualizacji i korekty granic wydzieleni leśnych,
- aktualizacji i korekty położenia warstwy obiektów liniowych (cieki, drogi, uzbrojenie liniowe itp.),
- warstwy obiektów powierzchni nie tworzących wydzieleni leśnych, warstwy innych obiektów powierzchniowych,
- wprowadzenia do standardu LMN nieujętych dotychczas obiektów liniowych,
- uzgodnienia położenia obiektów na granicy z sąsiednimi nadleśnictwami i Bieszczadzkim Parkiem Narodowym.

Ponadto Wykonawca projektu planu:

- wniesie na warstwach pochodnych związanych z ochroną przyrody wszystkie wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody,
- zweryfikuje i uzupełni w LMN nazwy miejscowości, nazwy geograficzne cieków

i zbiorników wodnych zgodnie z Państwowym Rejestrem Nazw Geograficznych,

- zweryfikuje cechy dla gleby i drzewostanu w oparciu o dane satelitarne dotyczące zasięgów gruntów porolnych wykonane w oparciu o dostępne dane satelitarne w ramach tematu badawczego 9/18.

Nadleśnictwo udostępni Wykonawcy projektu PUL wszelkie materiały związane z obiektami, które posiadają numer inwentarzowy w celu ich uwidocznienia na LMN.

7) *Ujmowanie cech drzewostanów w Planie Urządzenia Lasu, w tym cechy „inne” (§ 26 IUL);*

Podczas inwentaryzacji stanu lasu zostaną uwzględnione następujące cechy drzewostanów:

- drzewostany z odnowienia naturalnego z nasion,
- drzewostany z odnowienia (zalesienia) sztucznego
- uprawy po rębni złożonej,
- młodniki po rębni złożonej,
- drzewostany z zalesień gruntów porolnych,
- gospodarcze i wyłączone drzewostany nasienne - wg krajowego rejestru tych drzewostanów (z uwzględnieniem jego aktualizacji),
- otulina Bieszczadzkiego Parku Narodowego,
- drzewostany uszkodzane przez niedźwiedzia,
- drzewostany uszkodzane przez żubra,
- drzewostany uszkodzone i podtopione przez bobry.

Specyficzne cechy drzewostanów, jeżeli zostaną stwierdzone w trakcie prac inwentaryzacyjnych, zostaną zamieszczone w polu tekstowym opisu taksacyjnego.

Wykonawca projektu PUL uzgodni zapisy tego projektu w części dotyczącej otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego z Dyrektorem Parku w zakresie wskazanym w art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody zamieszczając stosowny dokument w Ogólnym Opisie Lasów Nadleśnictwa.

Wykonawca umieści w opisie taksacyjnym informację o kodach siedlisk przyrodniczych i obszarach Natura 2000.

Wyróżnione cechy zostaną uzgodnione w trakcie odbioru prac taksacyjnych.

8) *Zastosowanie jednostek kontrolnych (§ 32 IUL);*

Na bazie danych z inwentaryzacji stanu lasu Nadleśnictwo w porozumieniu z Wydziałem ZU RDLP w Krośnie wytypuje drzewostany, w których możliwe będzie założenie i prowadzenie jednostek kontrolnych. Wdrożenie do stosowania jednostek kontrolnych nastąpi w ramach programu pilotażowego.

9) *Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów (§ 40 IUL);*

A. drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I dziesięcioleciu;

- drzewostany w trakcie przebudowy,
- zagrożone rozpadem drzewostany świerkowe i olszowe.

B. drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;

- drzewostany na gruntach porolnych,
- drzewostany zagrożone występowaniem jemioli, huby korzeniowej i raka jodły,
- drzewostany niezgodne z TD.

C. drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych;

- drzewostany częściowo zgodne z TD

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy należy uzgodnić z Nadleśniczym przed odbiorem prac taksacyjnych. Wykaz należy przygotować w oparciu o powyżej wskazaną hierarchię.

10) *Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych (§ 46 ust. 10 IUL);*

Nie przewiduje się zwiększenia powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

11) *Dodatkowe pomiary drewna martwego (§ 62 ust. 2 IUL);*

- pomiar drewna martwego zostanie przeprowadzony na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej zgodnie z IUL.
- w celach porównawczych w projekcie PUL zostaną również wskazane dane z pomiaru drewna martwego pochodzące z innych źródeł m.in. Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu, inwentaryzacji

wskaźnikowej, pomiarów drewna martwego wykonanych na potrzeby opracowania zakresów zadań ochronnych w PUL.

12) *Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej (§ 64–72 oraz § 101–104 IUL);*

Wykonawca sporządzi następujący zestaw map:

- Mapa gospodarcza w skali 1:5 000 w formie atlasu formatu A3 wraz ze skorowidzem, osobno dla obrębów leśnych, z naniesionymi działkami zrębowymi z wykazu cięć rębnych,
- Mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1:25 000,
- Mapa przeglądowa siedlisk leśnych – „typów siedliskowych lasu”, w skali 1:25 000,
- Mapa przeglądowa siedlisk leśnych – „siedlisk przyrodniczych”, w skali 1:25 000,
- Mapa przeglądowa siedlisk leśnych – „zbiorowisk roślinnych”, w skali 1:25 000,
- Mapa sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000,
- Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:25 000 jako samodzielny załącznik do PUL,
- Mapy sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:25 000,
- Mapy sytuacyjno-przeglądowa ochrony p.poż. z koordynatami w skali 1:25 000,
- Mapy przeglądowe w skali 1:25 000, osobno dla każdego obrębu:
  - zagospodarowania rekreacyjnego,
  - ochrony lasu,
  - gospodarki łowieckiej,
  - nasiennictwa i selekcji.
- Mapy gospodarczo-przeglądowe w skali 1:10 000, osobno dla każdego leśnictwa:
  - drzewostanów,
  - drzewostanów i projektowanych cięć rębnych.

Mapy należy wykonać zarówno w wersji papierowej jak i elektronicznej w postaci plików TIF i GeoPDF.

Dopuszcza się zastosowanie innej skali mapy w zależności od potrzeb z uwzględnieniem obowiązujących przepisów i w uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

13) Podział na obręby leśne (§ 21 ust. 6 IUL) oraz podział na leśnictwa;

- Nie ma potrzeby zmiany dotychczasowego podziału na obręby leśne.
- Numeracja leśnictw (adres leśny) pozostaje bez zmian.

14) Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód (§ 102 ust. 3 IUL);

- Na mocy § 39 pkt. 7 IUL Wykonawca projektu PUL zastosuje dodatkowe kodowanie przyczyn uszkodzeń dla drzewostanów zagrożonych występowaniem uszkodzeń ze strony owadów oraz grzybów. W kategorii orientacyjnych, głównych przyczyn uszkodzeń – OWADY dodatkowo kodowane będą: „szkodniki wtórne”. W kategorii – GRZYBY: „rak jodły”, „patogeny korzeni” oraz „zgnilizny wewnętrzne strzał i kłód” rozumiane jako obecność drzew z owocnikami hub na pniach lub strzałach, a także innymi oznakami zgnilizn wewnętrznych.
- Przekazana Wykonawcy projektu PUL na zasadach wskazanych w części A, pkt. 3, tiret 1 niniejszego protokołu baza danych SILP zawiera dane w zakresie ochrony lasu, które aktualizowane są przy udziale ZOL w Krakowie. Wobec powyższego nie ma potrzeby przygotowania wykazu wskazanego w § 102 pkt 1 IUL.

15) Terminy i sposób kontroli prac urządzeniowych;

- kontrole prowadzonych prac urządzeniowych przeprowadzane będą zgodnie z zarządzeniem nr 63 DGLP z 2012 roku oraz zgodnie z Zarządzeniem nr 17/2020 Dyrektora RDLP w Krośnie z 14 sierpnia 2020 r.,
- Wykonawca projektu PUL będzie na bieżąco uzgadniał protokolarnie z właściwym terytorialnie leśniczym, przy udziale inżyniera nadzoru, zastępcy nadleśniczego lub innego wyznaczonego przez Nadleśniczego pracownika lub pracowników Nadleśnictwa Lutowiska, wszelkie ważne i specyficzne kwestie dla danego obiektu, a w szczególności:
  - powierzchnie leśne niezalesione,
  - powierzchnie drzewostanów w KO i KDO,
  - powierzchnie drzewostanów rębnych,
  - grunty leśne przewidziane do sukcesji naturalnej,

- grunty bez wskazań gospodarczych, wraz z podaniem przyczyny nie planowania zabiegu,
  - powierzchnie z projektowanymi uzupełnieniami i poprawkami,
  - drzewostanów planowanych do przebudowy,
  - powierzchnie z niezaewidencjonowanymi odnowieniami naturalnymi,
  - uszkodzenia drzewostanów,
  - pozycji gdzie w opisach taksacyjnych wykazano przestoje,
  - inne specyficzne zagadnienia dotyczące zagospodarowania turystycznego i infrastruktury.
- W uzgodnieniu z Wydziałem Urządzania Lasu RDLP w Krośnie Wykonawca projektu PUL, przed przystąpieniem do prac taksacyjnych, zorganizuje szkolenie dla pracowników Nadleśnictwa Lutowiska, którzy będą zaangażowani w uzgadnianie projektów opisów taksacyjnych.
  - Uzgodnieniu treści projektów opisów taksacyjnych Taksatora z Leśniczym oraz analizie na poziomie Nadleśnictwa podlegać muszą wszystkie wydzielania. Sposób i forma tych uzgodnień zostanie uzgodniona na szkoleniu przed rozpoczęciem inwentaryzacji stanu lasu. Kontroli w ramach odbioru inwentaryzacji stanu lasu prowadzonej przez Zespół Kontrolny RDLP podlegać będą pozycje w odniesieniu do których nie uzgodniono jednolitego stanowiska w zakresie parametrów opisów taksacyjnych lub których weryfikacja wynika z innych, istotnych dla stron przyczyn.
  - Kopia wskazanych powyżej uzgodnień zostanie przekazana do RDLP w Krośnie wraz z pismem, w którym Wykonawca zgłasza do kontroli i odbioru ww. prace.
- 16) *Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych (§§ 108 ust. 6, 118 i 135 oraz 136 IUL);*
- Wykonawca uwzględni w projekcie PUL „Projekt docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Lutowiska” z 2019 roku, który zostanie mu udostępniony przez Nadleśnictwo.
  - Różnice w przebiegu dróg wchodzących w skład docelowej sieci dróg, stwierdzone podczas taksacji lasu Wykonawca projektu Planu Urządzenia Lasu przekaze Nadleśniczemu, który podejmie decyzję o ich ewentualnej korekcie.
  - Dodatkowej ekspertyzy ekonomicznej nie sporządza się.

- Forma, zakres i ilość egzemplarzy opracowań:
- opis ogólny nadleśnictwa (elaborat) w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy, w postaci elektronicznej (*.doc, *.pdf), - 3 egz.,
- wydruk opisów taksacyjnych w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą, w postaci elektronicznej (wersja edytowalna, *.pdf), - 1 kpl.,
- program ochrony przyrody w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy, w postaci elektronicznej (*.doc, *.pdf), - 3 egz.,
- wydruki opisów taksacyjnych dla poszczególnych leśnictw wraz z elementami programu ochrony przyrody oraz prognozy oddziaływania na środowisko, z zestawieniami zadań z zakresu użytkowania, hodowli lasu i ochrony lasu w postaci tomu z twardą oprawą i w postaci elektronicznej (wersja edytowalna, *.pdf) – 1 kpl.; dopuszcza się oprawę opisów taksacyjnych oraz vademecum z zakresu ochrony przyrody, jako odrębne tomy,
- prognoza oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy oraz w postaci elektronicznej na nośniku CD (*.doc, *.pdf), - 3 egz.,
- wykaz projektowanych cięć rębnych, – 2 egz.

Zestaw map został przedstawiony w pkt. 13. Wszelkie mapy i opracowania poza kompletem wymaganym w IUL jak również nieuwzględnione w niniejszym protokole mogą być sporządzone na wniosek i kosztem Nadleśnictwa Lutowska.

Dokumenty niezbędne do przekazania celem zatwierdzenia projektu PUL sporządzone zostaną i przekazywane w formie elektronicznej.

17) Ewentualne sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 (§ 110 ust. 11 pkt 3 IUL);

Ustala się, że w ramach opracowania będzie sporządzona dodatkowa tabela XXII dla gatunków chronionych, które nie stanowią przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

18) Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 (§ 129 IUL) oraz innych spraw organizacyjnych.

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko będzie przeprowadzone z uwzględnieniem:

- zestawienia w formie tabel XXII i XXIII danych z analizy oraz syntezy (§ 110 ust 11, pkt.3),
- „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” zatwierdzonych dnia 18 sierpnia 2011 r. przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska ze zmianą z dnia 28 sierpnia 2013 r.,
- uzgodnień pomiędzy Dyrektorem RDLP w Krośnie a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- wyników powszechnej inwentaryzacji różnorodności przyrodniczej wykonywanej przez PGL LP wg Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 29/2016,
- możliwości zapewnienia udziału społeczeństwa w procesie opracowania projektu PUL.

Część B**1) Obszary chronione i funkcje lasu (§ 8 IUL);**

- Przyjmuje się wstępną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.
- Podział lasów ze względu na pełnione funkcje ochronne zostanie zaktualizowany zgodnie z zapisami pkt 2 cz. A protokołu.
- Wykonawca projektu PUL, w ramach prac urzędniowych, przygotowuje i przedstawi na Naradzie Techniczno-Gospodarczej, dalej NTG, ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.
- Wyznaczenie wszystkich części drzewostanów rębnych, w których nie zaplanowano wskazań z racji wyłączenia z użytkowania w ramach pozostawienia 5% powierzchni drzewostanów rębnych bez użytkowania na siedliskach przyrodniczych na zasadach wskazanych w Zarządzeniu nr 28 odbędzie się jednorazowo podczas prac nad projektem PUL.
- Dokumentację dotyczącą nowych stref ochronnych Nadleśnictwo prześle Wykonawcy PUL po jej zatwierdzeniu przez RDOŚ, w terminie nie późniejszym niż zakończenie prac taksacyjnych. Decyzje, które zostaną zatwierdzone po tym terminie zostaną wprowadzone do bazy SILP w ramach aktualizacji rocznej, co nie zwalnia Nadleśnictwa z konieczności stosowania rygorów ochronnych w nich zawartych.
- Nadleśnictwo podejmie starania zmierzające do możliwości wstępnej konsultacji z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie przebiegu granic nowych stref ochronnych w celu ich dostosowania do granic wydzieli leśnych, aby uniknąć przypadków projektowania kołowych stref ochronnych i tym samym stwarzania zagrożenia identyfikacji miejsca występowania konkretnego przedmiotu ochrony.
- Nadleśnictwo będzie dążyć do uściślenia aktów prawnych powołujących pomniki przyrody i użytki ekologiczne, szczególnie pod kątem ich lokalizacji. Wyniki postępowań Nadleśnictwo prześle Wykonawcy w terminie umożliwiającym ich przedstawienie na NTG.
- Nadleśnictwo dokona analizy funkcjonujących dokumentów planistycznych dla rezerwatów przyrody i prześle informacje w tym zakresie Wykonawcy projektu PUL.
- Nadleśnictwo prześle Wykonawcy projektu PUL lokalizację powierzchniowych form ochrony wyznaczonych zgodnie z Zarządzeniem nr 28/2014 ze zm..

2) *Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze (§ 22 IUL);*

- Sposób postępowania w zakresie weryfikacji siedlisk przyrodniczych wskazano w części A pkt 1 tiret 3 niniejszego protokołu.
- Typy siedliskowe lasu i typy drzewostanu przedstawiono w pkt 3.

3) *Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym (§§ 23, 40 i 117 IUL);*

Na podstawie odpowiednich wytycznych „Zasad hodowli lasu” oraz z uwzględnieniem sugestii zawartych w dokumentacjach siedliskowych i uznanych publikacjach z zakresu fitosocjologii przyjmowane są następujące typy drzewostanów i składy gatunkowe odnowień:

- Na siedliskach przyrodniczych:

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
9110-2	Kwaśna buczyna górską	LMGśw,	Bk	Bk 90, Jw, Jd i inne 10	IV	30
			Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV	40
9110-3	Dolnoreglowy las jodłowy	LMGśw, LGśw LGw	Jd	Jd 90, Bk i inne 10	IV	50
			Bk-Jd	Jd 70, Bk 20, Jw i inne 10	IV	50
9130-3	Żyzna buczyna górską	LMGśw, LGśw, LGw	Bk	Bk 90, Jw, Jd, i inne 10	IV	30
			Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV	40
			Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV	50
			Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV	50
			Jw-Bk	Bk 60, Jw 20, Jd i inne 20	IV	30
9170-2	Grąd subkontynentalny	LGśw, LGw	Jw.-Gb	50 Gb, 30Jw, Lp, Kl, Czir 20	IV	20
			Bk-Gb	Gb 50, Bk 20, Jd, Kl, Jw i inne 30	IV	20
9180b	Jaworzyny	LGśw, LGw	Jw	Jw 80, Jrz, Bst i inne 20	-	-
			Bk-Jw	Jw 70, Bk 20, Jrz i inne 10	-	-
91E0-6	Nadrzeczna olszyna górską	LŁG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-
91E0-7	Bagienna olszyna górską	OLJG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-

- Poza siedliskami przyrodniczymi:

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odnowień	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
LMGśw	Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV	40
	Bk	Bk 90, Jw, Jd, i inne 10	IV	30
LGśw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV	50
	Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV	30
	Bk	Bk 90, Jw, Jd, i inne 10	IV	30
	Św-Jd	Jd 50, Św 30, Bk, Jw, Kl i inne 20	IV	50
	Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV	50
	Jw-Bk	Bk 60, Jw 20, Jd i inne 20	IV	30
	Bk-Gb	Gb 50, Bk 20, Jd, Kl, Jw i inne 30	IV	20
LGw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV	50
	Św-Jd	Jd 50, Św 30, Bk, Jw, Kl i inne 20	IV	50
	Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV	50
LŁG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-
OIJG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-

- zapropozowane powyżej typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe odnowień należy traktować jako wyjściowe, które mogą być weryfikowane w trakcie prac taksacyjnych,
- propozycje zmian w typach drzewostanów zostaną zweryfikowane podczas kontroli i odbioru robót urządzeniowych z uwzględnieniem wyników prac siedliskowych,
- Wykonawca przedstawi ostateczną wersję typów drzewostanów, składów gatunkowych upraw, rębni oraz okresu odnowienia do akceptacji na NTG.

4) *Wiek rębności dla głównych gatunków drzew (§§ 24 i 83 IUL);*

Przyjmuje się wieki rębności dla głównych gatunków drzew wg poniższej tabeli.

Gatunek	Wiek rębności
jodła	110
buk	110
modrzew	90
jesion	90
jawor	90
wiąz	90
sosna	80
grab	80
brzoza	80
lipa	80
świerk	80
osika	60
wierzba	50
czereśnia	50
topola	50
olsza	80
olsza szara	40

- W porównaniu do V rewizji PUL wiek rębności dla jodły, buka i modrzewia został obniżony o 10 lat, a wiek rębności dla jesionu, jawora i wiązu został obniżony o 30 lat. Podniesiony został wiek rębności dla brzozy o 30 lat, dla osiki i olszy szarej o 10 lat.
- Przeciętny wiek rębności służy przede wszystkim do obliczenia częściowych etatów użytkowania rębego według dojrzałości oraz sprecyzowania pożądanego stanu i kierunku rozwoju zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego.
- Przeciętny wiek rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie może, lecz nie musi być zgodny z indywidualnym wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu, nazywanym też wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określanym przez taksatora na gruncie, z uwzględnieniem rzeczywistego składu gatunkowego oraz kondycji drzewostanu.
- Obniżenie wieków rębności daje możliwości reagowania w drzewostanach wykazujących oznaki zamierania na skutek cyklicznych zmian klimatycznych poprzez przemianę pokoleń. Młode

drzewostany mają zdolność pobierania wody przy obniżonym poziomie wód gruntowych przez co są żywotne, odporne i stabilne.

5) *Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego (§ 82 IUL);*

- Przyjmuje się podział lasu na 2 gospodarstwa:
    - Gospodarstwo specjalne,
    - Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych,
  - Do gospodarstwa specjalnego należy zaliczyć:
    - rezerваты przyrody,
    - drzewostany nasienne wyłączone,
    - lasy stanowiące ostoje zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie gatunkowej,
    - lasy glebochronne na szczególnie stromych stokach,
    - lasy z określonymi priorytetowymi siedliskami przyrodniczymi,
    - lasy na glebowych powierzchniach wzorcowych,
    - ostoje ksylobiontów.
  - do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczyć należy wszystkie lasy uznane za ochronne, z wiodącą funkcją ochronną, której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
- 6) *Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach (§ 89 – średni okres odnowienia w gospodarstwach oraz § 98 – wytyczne do wykazu cięć rębnych);*
- projektowana intensywność cięć rębnych powinna uwzględniać przede wszystkim potrzeby młodego pokolenia w tym zakresie,
  - potrzeby w zakresie odnowienia należy projektować wg stanu na gruncie nie wg ilości planowanej do pozyskania masy,
  - w drzewostanach o składzie gatunkowym rokującym uzyskanie odnowienia naturalnego należy maksymalnie wydłużyć okres odnowienia,
  - w wyznaczonych ostojach ksylobiontów nie należy projektować zadań gospodarczych,

- planując pobór miąższości należy uwzględnić występowanie źródeł i terenów podmokłych,
  - przy planowaniu rozmiaru użytkowania rębego należy uwzględnić konieczność pozostawiania bez zabiegu ok. 5% powierzchni wyłączeń w drzewostanach, które osiągnęły wiek rębności i znajdują się na siedliskach przyrodniczych.
- 7) *Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (§ 40 IUL);*

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stanu lasu Wykonawca projektu PUL dokona kwalifikacji drzewostanów do przebudowy zgodnie z zapisami w pkt. 9 cz. A niniejszego protokołu.

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy oraz kryteria ich kwalifikowania zostanie uzgodniony z Nadleśniczym przed odbiorem prac taksacyjnych.

8) *Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych;*

- Powierzchnia pielęgnowania upraw, przedłożona do zatwierdzenia projektu planu, będzie sumą czynności PIEL i CW.
- Nie należy projektować zabiegu CP-P, zabieg może być realizowany na etapie wykonania w przypadku stwierdzenia konieczności usankcjonowania pozyskanej masy w ramach zabiegu hodowlanego jakim jest CP.
- Trzebieże pilne będą projektowane tylko w uzasadnionych i uzgodnionych przypadkach.
- Wskaźnik intensywności dla użytkowania przedrębego ustalony zostanie w oparciu o wyniki inwentaryzacji oraz analizy obecnego wykonania i przedstawiony w wersji ostatecznej przez Wykonawcę projektu PUL na NTG.
- Podczas ustalania wielkości etatu użytkowania przedrębego w trakcie obrad NTG należy stosować wielkość uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego i uzyskany wskaźnik cięć przedrębnych oraz narzędzia, o których mowa w § 94 IUL. Należy mieć na uwadze również brak możliwości kompensacji przekroczenia rozmiaru miąższościowego użytkowania przedrębego zmniejszonym rozmiarem wykonania użytków rębnych.

- 9) *Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw;*
- przyjmuje się typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw zgodnie z tabelą oraz opisem zamieszczonymi w pkt 3 niniejszego protokołu,
  - dopuszcza się użytkowanie rębne siedlisk łęgowych jako działanie ochronne w celu zachowania ich leśnego charakteru i doprowadzenia do zgodności składu gatunkowego z siedliskiem,
  - proponowane składy upraw nie dotyczą upraw pochodnych,
  - do czasu ustąpienia procesów zamierania jesionu należy dążyć do zastąpienia go innymi gatunkami,
  - nie należy projektować do dolesienia luk do 0,10 ha stanowiących niewielkie polany śródleśne, i przerzedzenia ze względu na ich rolę w zwiększaniu bioróżnorodności oraz stanowieniu naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny,
  - rozmiar powierzchni do odnowienia powinien wynikać z indywidualnej oceny dla każdego drzewostanu, a nie ze schematycznego podejścia jako procent planowanej do pozyskania miąższości,
  - wszelkie rozbieżności pomiędzy powierzchnią upraw określoną na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji, a powierzchnią wynikającą z ewidencji prowadzonej w SILP powinny być wyszczególnione w protokole różnic przekazanym Nadleśniczemu oraz do wiadomości RDLP w Krośnie,
  - CW i CP należy projektować we wszystkich uprawach pochodzenia sztucznego, a w odnowieniach naturalnych w zależności od potrzeb stwierdzonych na gruncie,
  - pielęgnowanie upraw projektować w istniejących uprawach sztucznych oraz na powierzchni nieodnowionej w ostatnim roku obowiązywania PUL. Wykaz powierzchni nieodnowionych na koniec PUL dostarczy Nadleśnictwo,
  - stwierdzone podczas inwentaryzacji odnowienia naturalne zostaną opisane zgodnie z zasadami wskazanymi w § 31 ust 11 do 13 IUL, wykaz opisanych w trakcie inwentaryzacji stanu lasu odnowień naturalnych zostanie przedłożony Nadleśniczemu,

- przy przebudowie drzewostanów na gruntach porolnych należy dążyć do maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych,
- poprawki i uzupełnienia należy projektować wg potrzeb stwierdzonych podczas prac terenowych,
- dopuszcza się w drzewostanach porolnych - świerkowych i olchowych, uznawanie odnowień naturalnych świerka. Rozmiar powierzchni do odnowienia powinien wynikać z indywidualnej oceny dla każdego drzewostanu,
- podczas projektowania składów gatunkowych przy przebudowie drzewostanów świerkowych zaleca się uwzględnienie udziału modrzewia, w tym poprzez wykorzystanie odnowienia naturalnego,
- w związku z kontynuacją stosowania metody odnowienia jodły na placówkach Wykonawca wyróżni w opisie taksacyjnym informacje o istniejącym odnowieniu na placówkach. Wykaz takich powierzchni dostarczy Nadleśnictwo Lutowska.

10) *Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej (§§ 101, 102, 103 i 104 IUL);*

- Stopnie uszkodzenia drzewostanów będą zinwentaryzowane zgodnie z IUL.
- Informacja dotycząca uszkodzeń będzie dodatkowo kodowana zgodnie z metodyką opracowaną przez ZOL w Krakowie z udziałem pracowników Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.
- Inwentaryzacja drzewostanów uszkodzonych przez owady i grzyby zostanie wykonana z uszczegółowieniem zawartym w pkt. 14 części A protokołu.
- Ustala się, że drzewostany trwale zalewane na skutek zasiedlenia terenów przez bobry pozostawione będą bez wskazań gospodarczych, natomiast drzewostany zalewane okresowo, zależnie od stopnia uszkodzenia, będą przeznaczone do sukcesji naturalnej lub pozostawione bez wskazań.

- Wykonawca projektu PUL dokona oceny elementów ochrony przeciwpożarowej i na tej podstawie ustali kategorię zagrożenia pożarowego Nadleśnictwa.
  - Wykonawca uaktualni dane z uwzględnieniem opracowanych i zatwierdzonych „Sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” i opracuje kierunkowe zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej, opisowo i na mapie przeglądowej.
  - Wykonawca uzupełni dane o inwentaryzację dojazdów pożarowych, baz ppoż., hydrantów i punktów czerpania wody.
- 11) *Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej (§§ 108 i 109 IUL);*
- Wykonawca dokona aktualizacji wykazu przebiegających przez teren nadleśnictwa tras, szlaków, ścieżek itp. służących do celów turystycznych i edukacyjnych z podaniem ich rodzaju, sposobu oznakowania, lokalizacji, przebiegu, długości tras na terenie nadleśnictwa z umieszczeniem tych danych na LMN,
  - dla zapewnienia odpowiedniej dbałości o bezpieczeństwo publiczne, do aktualizacji należy uwzględnić tylko te obiekty, które są objęte stosowną zgodą nadleśniczego wyrażoną poprzez zawarte umowy dzierżawy lub porozumienia lub/i spełniające wymogi oznakowania zawarte w Uchwale nr 33A/18/2014 Prezydium Zarządu Głównego PTTK,
  - zaleca się, aby zawieranie nowych porozumień z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym odbywało się z uwzględnieniem zasad określonych w piśmie DGLP w dnia 08.10.2021 r, znak: GD.715.1.13.2021, treść w załączeniu,
- 12) *Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego;*

W części planistycznej Opisu Ogólnego Nadleśnictwa, w rozdziale „Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej, wraz z mapą przeglądową gospodarki łowieckiej”, Wykonawca projektu PUL dokona opisu kierunkowych wytycznych z zakresu ubocznego użytkowania lasu na zasadach wskazanych w § 105 ust. 2 IUL.

W ramach prac nad projektem PUL Wykonawca przeprowadzi:

- Aktualizację położenia na LMN wszystkich obiektów łowieckich.

- Weryfikację istniejących poletek łowieckich zarówno na gruntach leśnych jak i rolnych.
- Wskaże grunty przeznaczone na poletka łowieckie bez względu na ich aktualne wykorzystanie.
- Wskaże obszary mające na celu poprawę warunków bytowania zwierzyny w tym zwiększanie naturalnej bazy pokarmowej wraz z zalecanymi sposobami ich wykorzystania (łąki śródleśne, polany, tereny podmokłe, rewitalizowane sady, zadrzewienia).

13) *Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa;*

- Zadania w zakresie zaprojektowania odpowiedniej infrastruktury drogowej Nadleśnictwo wykonało własnym staraniem w oparciu o Zarządzenie nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018 r. wprowadzającego do stosowania "Instrukcję wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa" i pismo Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 10.07.2018 r., znak ZI.771.9.2018. Zgodnie z wnioskiem Nadleśniczego dane znajdujące się w powyższym opracowaniu powinny zostać wykorzystane przy opracowaniu projektu PUL, a w szczególności w zakresie ochrony p.poż.
- Wykonawca wykorzysta dane z „Ekspertyzy docelowej sieci drogowej” w sposób wskazany w piśmie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 26.10.2020 r., znak: ZU.6000.23.2020, treść w załączeniu,
- Obiekty liniowe o szerokości poniżej 10 metrów należy oznaczyć na LMN i w SILP jako obiekt liniowy z powierzchnią (tylda), zaś powyżej jako literowane wydzielenie. (zgodnie z §15 IUL),
- Na podstawie przekazanych przez Nadleśnictwo materiałów dotyczących użytkowania zależnego i służebności (umowy i mapy) Wykonawca przyjmie do projektu PUL parametry wskazane w tych umowach,
- Wykonawca projektu PUL określi kierunkowe potrzeby w zakresie budowy nowych i konserwacji istniejących zbiorników oraz innych urządzeń wykonanych w ramach projektu małej retencji.

14) *Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej;*

- Charakterystyka ekonomiczna zostanie zamieszczona jako osobny rozdział w opisie ogólnym projektu PUL,
- Szczegółowej ekspertyzy ekonomicznej nie sporządza się.

15) *Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego (§ 123 IUL);*

Należy sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

16) *Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych (tabele XXII i XXIII, § 110–112 IUL);*

- Aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Lutowiska będzie dotyczyć wszystkich gruntów w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa.
- W ramach opracowania sporządzona zostanie dodatkowa tabela XXII dla gatunków chronionych, które nie stanowią przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.
- Nadleśnictwo przedstawi uchwały rady gmin w oparciu o które uznano pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne celem ich ujęcia w projekcie PUL i zaprezentowania na NTG.
- W lasach znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, zakres informacji w sprawie kompleksowego opisu stanu przyrody, będzie wynikał ze szczegółowych danych uzyskiwanych dla potrzeb tego planu, uzupełnianych odpowiednio danymi uzyskanymi od regionalnych służb właściwych do spraw ochrony środowiska, natomiast dla pozostałych lasów i gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa – z orientacyjnych, publikowanych informacji ogólnych, uzupełnianych odpowiednio danymi uzyskanymi od regionalnych służb właściwych do spraw ochrony środowiska.
- Dla gruntów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Lutowiska, które stanowią jednocześnie obszar Natura 2000 PLC180001 Bieszczady w projekcie PUL uwzględnione zostaną zapisy zawarte w projekcie planu ochrony dla tego obszaru.
- Uwzględnione zostaną wyniki inwentaryzacji wskaźnikowej przeprowadzonej zgodnie z Zarządzeniem nr 29/2016 DGLP.

- Przeprowadzone zostanie uszczegółowienie granic zasięgów siedlisk przyrodniczych, które nie są przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.
- Ponadto, poza obszarami Natura 2000 weryfikacja i aktualizacja POP, będzie polegać na:
  - uszczegółowieniu zasięgów siedlisk przyrodniczych,
  - zestawieniu, w układzie tabel XXII, danych o przedmiotach ochrony,
  - uzupełnieniu programu o inne, dotychczas nieujęte w opracowaniu, obiekty objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody, z ewentualnym określeniem ich lokalizacji i powierzchni oraz aktów ustanowienia, a także celów i zasad ochrony,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane podczas inwentaryzacji, obiekty zasługujące na szczególną ochronę, z określeniem ich lokalizacji, powierzchni, walorów przyrodniczych i pożądanej formy ochrony,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane walory przyrodnicze w odniesieniu do pozostałych lasów i gruntów nadleśnictwa, zasługujących na szczególną ochronę z określeniem ich lokalizacji, powierzchni, walorów przyrodniczych i pożądanej formy ochrony,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane walory przyrodnicze w odniesieniu do pozostałych lasów i gruntów nadleśnictwa, zasługujących na ochronę metodami gospodarki leśnej, ze szczególnym uwzględnieniem stopni ich naturalności, różnorodności biologicznej i bogactwa genetycznego,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty o walorach historycznych, kulturowych, edukacyjnych, krajobrazowych, turystycznych i wypoczynkowych,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty stanowiące źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego, z podaniem rodzajów powodowanych przez nie zanieczyszczeń oraz ewentualnych środków zaradczych,
  - uzupełnieniu programu o występujące na terenie Nadleśnictwa nowo rozpoznane obiekty stanowiące zagrożenia dla ludzi i zwierząt, z podaniem lokalizacji ich występowania, metod zwalczania oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się,

- uzupełnieniu programu o nowe wskazania dotyczące ochrony przyrody w lasach Nadleśnictwa, a także o nowe potrzeby z zakresu ochrony przyrody w lasach innych form własności.
- Szczegółowe wskazania gospodarcze, w tym również związane z ochroną przyrody, zostaną zapisane w opisach taksacyjnych wyłączeń, zaś ogólne zalecenia, zarówno gospodarcze jak i ochronne, również w opisie ogólnym, natomiast w programie ochrony przyrody zostaną zapisane szczegółowe zadania ochronne lub orientacyjne wskazania ochronne.
- W opisie taksacyjnym wyłączeń obowiązuje zapis o przynależności danego wyłączenia do obszaru Natura 2000 oraz o ujęciu ewentualnych zadań lub wskazań ochronnych w programie ochrony przyrody, w ten sposób poprzez adres wyłączenia wymieniane i uzupełniane będą informacje z zakresu gospodarki leśnej oraz ochrony przyrody.
- W wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi, w opisie taksacyjnym obowiązkowo należy podać kod siedliska przyrodniczego.
- W opisie taksacyjnym zostanie wskazane, pod jaką pozycją tab. XXIII ujęte są zadania i wskazania z zakresu ochrony przyrody, Wykonawca prześle warstwę shp obrazującą zadania z zakresu ochrony przyrody.

17) *Wydruk map tematycznych („Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych”, tom trzeci „Instrukcji urządzania lasu”);*

Zgodnie ze standardami zdefiniowanymi w części III Instrukcji urządzania lasu z 2011 roku, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w 2012 roku podczas opracowania i redakcji map Wykonawca uwzględni zakres wskazany w pkt 12 części A niniejszego protokołu oraz następujące uszczegółowienia:

- zbiorniki na gruntach Ls – należy wnieść na warstwę a_infra_pow; jeżeli mają numery inwentarzowe należy je wpisać do tabeli atrybutów,
- punkt lokalizacji leśnictwa - w warstwie a_les_pkt - powinien być zlokalizowany na budynku,
- pomniki przyrody - należy wnieść na warstwę a_infra_pkt oraz wpisać gatunek drzewa i jego numer inwentarzowy,
- zwierzęta i rośliny chronione – należy wnieść na warstwę a_infra_pkt oraz wpisać nazwę gatunku,
- linie_ap – rozliczenie użytków dla obiektów liniowych z powierzchnią,

18) *Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000;*

Załącznikiem do protokołu jest wnioskowany przez Komisję Założeń Planu zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko.

19) *Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa.*

- O ile to możliwe nie należy projektować wskazań gospodarczych dla wydzieleni leśnych stanowiących enklawy wśród gruntów innych własności. Wszelkie wątpliwości w tym zakresie Wykonawca na bieżąco będzie konsultował z Nadleśniczym.
- Cięcia w gospodarczych drzewostanach nasiennych zostaną indywidualnie zaprojektowane w zależności od potrzeb tych drzewostanów na gruncie.
- Zasady tworzenia stref ekotonowych wzdłuż dróg zostały ustalone i przesłane do Nadleśnictw przy piśmie z dnia 8.04.2020 r., znak: ZG.7010.4.2019, treść w załączeniu.
- Należy zweryfikować i osobno zestawić wykaz powierzchni bez wskazań gospodarczych w uzgodnieniu z Nadleśniczym.
- Równolegle z opracowaniem projektu PUL planowane jest sporządzenie opracowania hydrologicznego dla zlewni Sanu w części obejmującej zasięg terytorialny Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany. Przewodniczący KZP wystąpi z wnioskiem do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych o możliwość finansowania tego opracowania ze środków związanych z funduszem leśnym. Zakres opracowania zostanie ustalony na potrzeby wniosku i będzie upubliczniony wraz z protokołem z KZP po akceptacji przez Dyrektora DGLP.

Na tym protokół zakończono.

ZATWIERDZIŁ:

DYREKTOR,

Marek Marecki

W załączeniu:

- 1) Lista obecności.
- 2) Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 – 2034.
- 3) Pismo Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 04.11.2015 r., znak: ZS.6004.13.2015, dotyczące ujawniania obiektów obcych w informacjach różnych opisu taksacyjnego,
- 4) Pismo Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 29.06.2017 r., znak: ZS.6004.13.2015, dotyczące sposobu wydzielania powierzchniowych form ochrony przyrody.
- 5) Pismo Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 08.10.2021 r, znak: GD.715.1.13.2021, dotyczące zasad zawieranie nowych porozumień z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym
- 6) Pismo Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 26.10.2020 r., znak: ZU.6000.23.2020 dotyczące wykorzystania danych z ekspertyz docelowej sieci drogowej.
- 7) Pismo Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 08.04.2020 r., znak ZG.7010.4.2019, dotyczące zasad tworzenia stref ekotonowych wzdłuż dróg.
- 8) Zakres opracowania hydrologicznego dla zlewni Sanu w części obejmującej zasięg terytorialny Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany.

Lista uczestników Komisji założeń planu dla Nadleśnictwa Lutowiska.

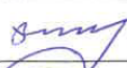
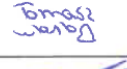
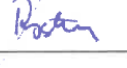
Muczne, dnia 28 czerwca 2022 r.

<http://www.krosno.lasy.gov.pl/rodo#.XP-Bo4gzaUk>

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
1.	Jan Mazar	szef architekt RDLP Krosno	RDLP Krosno	
2.	Marek Bąpala	Naczelnik N-leśnictwa Lutowiska	N-leśnictwo Lutowiska	
3.	Ireneusz Kimla	Naczelnik ZU	RDLP w Krosnie	
4.	Marek Polewacz	gł. specjalista obs. urząd. l.	RDLP	
5.	JAROSŁAW PLATA	inżynier zds. l.	RDLP - zds. l.	
6.	Tomasz Jędrak	RDLP/Krosno RADLA PRAKTYCZNA	RDLP/Krosno	
7.	Robert Adamowski	SS Wydział URK. l. zds. l.	RDLP Krosno	
8.	Bożena Nęży	gł. specjalista Kolejka Zasadnicza	BULIGL/URK. l.	
9.	Bogumił Dąbek	sekretarz	Polskie Stowarzyszenie Leśników	
10.	Piotr Fajfer	Naczelnik ZS	RDLP w Krosnie	
11.	Tomasz Najbar	gł. specjalista ZO	RDLP w Krosnie	
12.	Grzegorz Pachwał	Specjalista SL	RDLP w Krosnie	
13.	Zamisl Gwatek	inżynier ZP	RDLP w Krosnie	
14.	Grzegorz Cichy	Specjalista SL	RDLP w Krosnie	
15.	Jacek Sankiewicz	Naczelnik ZG	RDLP w Krosnie	
16.	Kami Duda	Specjalista SL	RDLP w Krosnie	
17.	Włodzisław Bochniak	Kierownik Placówki	Straż Graniczna Czarna Góra	
18.	Ugołta Lisowski	z-ca Naczelnika	RDOS w Rzeszowie	
19.	Julian Lis	pi. specjalista	RDOS w Rzeszowie	
20.	Artur Kosiński	z-ca dyr.	RDLP Krosno	
21.	ANDRZEJ HRABAL	K.T. "GAURA" ŁOWCZY	K.T. "GAURA" w LUTOWISKACH	
22.	Maciej Mikołajczak	K.T. "GAURA" GRZES	K.T. "GAURA" w LUTOWISKACH	
23.	STANISŁAW Kucuraj	Bienia Główna Polska Państwowa	DD PN	
24.	PAWEŁ WNEK	Przedstawiciel	Starostwo Powiatowe w Mielnie	
25.	Danuta MAJ	Polana	społ. lokalna	D. MAJ

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
26.	Lukasz Korzyński	Lesniczy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
27.	Maciej Dąbko	Lesniczy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
28.	Adamus Notarek	Specjalista	Nadl. Lutoska	[Podpis]
29.	Jakub Szczepiński	st. specj. ZUPH	ZUPH w Krosnie	[Podpis]
30.	Anna Morawinska	gr. specjaliste	ZUPH w Krosnie	A Morawinska
31.	Emilia Kozłowska	Nadlesionicy	Nadlesionicy	[Podpis]
32.	Monika Kozłowska	Fotograf	Nadlesionicy	[Podpis]
33.	Szymon Bartoś	Lesniczy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
34.	Rafał Cech	Lesniczy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
35.	Daniel Tęczyński	Specjalista	Nadl. Lutoska	[Podpis]
36.	Bartosz Malicki	St. Ref. ds. Ochrony Lasu	Nadl. Lutoska	Bartosz Malicki
37.	Krzysztof Jan	L-cy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
38.	Henryk Kuzar	L-cy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
39.	Janusz Kuzar	Podlesionicy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
40.	Marta Ziemianin	Spec. St.	Nadl. Lutoska	[Podpis]
41.	Łukasz Dariusz	L-cy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
42.	Wiktoria Chojnacka	Podlesionicy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
43.	Feliks Duda	L-cy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
44.	Josław Chojnacki	Podlesionicy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
45.	Zbigniew Jędrzej	L-cy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
46.	Michał	L-cy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
47.	Grażyna	L-cy	Nadl. Lutoska	[Podpis]
48.	Monika	L-cy	Nadl. Lutoska	[Podpis]

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
49.	Bojerek Kacmaruk	Sekretarz	Nadleśnictwo Lutowski	
50.	Grzegorz Szwedny	St. Spec. Sk	Nadleśnictwo Lutowski	
51.	Rafał Osiocki	Z-ca Nadleśnictwa	N-CTW Lutowski	
52.	Witold Ogrodex	St. Spec. Sk	N-CTW Lutowski	
53.	Tomasz Bawon	Z-ca N-CTW	N-CTW Lutowski	
54.	Marcin Szajdak	Z-ca d-ty JRG	WPPSP Ustronie Dolne	
55.	Aleksander Szymura	K-t KPP	Komenda Policji w Ustronie Dolnym	
56.	Paweł Rostek	Specjalista SL 2U	RDLP w Ustronie Dolnym	
57.				
58.				
59.				
60.				
61.				
62.				
63.				
64.				
65.				
66.				
67.				
68.				
69.				
70.				

*Załącznik do protokołu KZP dla
Nadleśnictwa Lutowskiego z dnia 28 czerwca 2022 r.*

**Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko
dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowskiego
na lata 2025 - 2034.**

Prognoza oddziaływania Planu Urządzenia Lasu, dalej PUL na środowisko będzie opracowana zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, zatwierdzonymi do stosowania przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska dnia 18 sierpnia 2011 roku, ze zmianami wprowadzonymi dnia 28 sierpnia 2013 roku i będzie zawierać:

- informacje ogólne,
- analizę i ocenę stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji projektu PUL,
- przewidywane oddziaływanie na środowisko projektu PUL, scharakteryzowane przy wykorzystaniu macierzy, dołączonych jako załączniki do „Wytycznych...”,
- zastosowane w projekcie PUL działania przewidziane do zastosowania w trakcie tego planu, które mają na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnie negatywnych lub potencjalnie znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko,
- powiązania z innymi prognozami oddziaływania na środowisko,
- propozycje w sprawie przewidywanych metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień projektu PUL,
- streszczenie prognozy.

W części opisowej prognozy zostaną zamieszczone w logicznej kolejności wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku poz. 1029 ze zm.), dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Jeżeli któryś z punktów wymienionych w art. 51 tej ustawy nie będzie miał odniesienia do założeń PUL, to w prognozie zostanie zamieszczona informacja że „nie dotyczy projektu Planu Urządzenia Lasu”.

Na postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 składać się będzie:

- uzgodnienie pomiędzy dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- sporządzenie prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- uzyskanie od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie opinii dotyczących projektu Planu Urządzenia Lasu oraz prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Proponuje się, że analizę skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu prowadził będzie organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2 c) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Częstotliwość analizy; 1 raz w dziesięciolecie, na koniec okresu obowiązywania PUL, z wykorzystaniem aktualnych w dacie przeprowadzania monitoringu, zasad kontroli w Lasach Państwowych. Obiektywną ocenę realizacji PUL zapewni monitoring następujących wskaźników:

- powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- wykonania zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia PUL, w wymiarze powierzchniowym, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- powierzchni lasów według pełnionych funkcji,
- powierzchni lasów według kategorii użytkowania,
- powierzchni pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,
- powierzchni wykonanych odnowień i zalesień.

Ponadto w ramach analizy zostaną sprawdzone i zaewidencjonowane w SILP wszystkie formy ochrony oraz zgodność wykonanych na nich czynności gospodarczych z wydanymi pozwoleniami i decyzjami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W opracowaniu zostaną wyszczególnione materiały otrzymane od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, jako obowiązujące dla celów prognozy, w tym dotyczące granic obszarów Natura 2000, poszczególnych przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, w tym aktualne SDF, rozpoznane na podstawie danych służb ochrony środowiska właściwych do spraw obszarów Natura 2000, granice ostoi lub siedlisk tych przedmiotów ochrony, a także zakazy i nakazy obowiązujące w granicach ostoi lub siedlisk przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 na terenie lasów zarządzanych przez Nadleśnictwo Lutowskie.

W prognozie zostanie przeprowadzona analiza wpływu realizacji zapisów Planu Urządzenia Lasu na populację gatunków chronionych.

W projekcie PUL dla Nadleśnictwa Lutowskiego uwzględnione zostaną informacje przyrodnicze zebrane na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony Natura 2000 Bieszczady PLC180001 dla gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Nadleśnictwa.

ZATWIERDZIŁ:

DYREKTOR

Marek Marecki

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie Krosno *04*. listopada 2015

Zn. spr.: ZS.6004.13.2015

**Panowie Nadleśniczowie
wszyscy**

Realizując ustalenia narady naczelników właściwych ds. urządzania lasu i stanu posiadania z października 2015 roku, zatwierdzone przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, sukcesywnie w trakcie prac urządzeniowych będą ujawniane w informacjach różnych opisów taksacyjnych, istniejące, a dotąd nie ujawnione zabudowania na gruntach w zarządzie PGL LP.

Ustalenia w tym zakresie będą podejmowane na posiedzeniach Komisji Założeń Planu dla nadleśnictwa.

Działania te są niezbędne, w celu wypracowania jednolitego sposobu postępowania dla uregulowania tzw. „obcej zabudowy” na gruntach PGL LP przez DGLP wspólnie z rdLP.

Do wiadomości:

Biurow Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Przemyślu, ul Wysockiego 46A,
37-700 Przemyśl

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie

Krosno, 29.06.2017 r.

Zn. spr.: ZO.720.84.2017
(wyłącznie pocztą elektroniczną)

**Panowie
Nadleśniczowie Nadleśnictw
zgrupowanych w RDLP w Krośnie**

Dotyczy: ochrona przyrody w SILP

Wydział Ochrony Ekosystemów RDLP w Krośnie, sporządzając zestawienie form ochrony przyrody według stanu na dzień 31 grudnia 2016r., stwierdził różnice pomiędzy SILP a zestawieniami przesłanymi przez nadleśnictwa. Taka sytuacja dotyczyła zdecydowanej większości jednostek zgrupowanych w RDLP w Krośnie. Dlatego też podjęte zostaną działania zmierzające do wyjaśnienia nieścisłości i poprawy stwierdzonych błędów. Wydział Ochrony Ekosystemów będzie prowadził sukcesywną analizę danych zawartych w SILP pod kątem ich aktualności.

Zobowiązuję Panów Nadleśniczych do podjęcia wszelkich, niezbędnych działań, w celu wyjaśnienia wszelkich niejasności i ujęcia w SILP rzeczywistych wartości.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na aktualność aktów prawnych ustanawiających formy ochrony przyrody. Postęp technologiczny w zakresie lokalizowania obiektów w terenie sprawił, że określenie granic obiektów chronionych nie jest zbyt problemowe. Dlatego, w przypadku gdy akt prawny w sposób niejednoznaczny określa granice lub też położenie obiektu chronionego należy bezzwłocznie wystąpić o jego zmianę w tym zakresie. Podobnie należy postąpić jeżeli akt prawny niejednoznacznie określa przedmiot ochrony. Wynikiem pracy w tym zakresie winno być zgromadzenie podstawowej dokumentacji prawnej ustanawiającej formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa. Zaznaczam, że dokumentacja ta będzie jednym z punktów kontroli, jakie Wydział ZO będzie w przyszłości w ramach swojego zakresu prowadził w nadzorowanych jednostkach. Następnie należy doprowadzić do pełnej zgodności SILP z tymi aktami. **Wszystkie powierzchniowe**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie

formy ochrony przyrody, bez względu na powierzchnię, należy ujawnić w odrębnych wydzieleniach leśnych, nawet jeżeli będzie to wymagać podziału wydziałów leśnych w trakcie obowiązywania p.u.l. Przy wyodrębnianiu wydziałów leśnych dla form ochrony przyrody położonych na gruntach leśnych należy pamiętać o konieczności ich przypisania do gospodarstwa specjalnego.

Ewidencjonowanie pomników przyrody w SILP należy prowadzić zgodnie z zasadami określonymi w piśmie RDLP w Krośnie znak: ZL-732-1/06 z dnia 10 stycznia 2006 r.

Podobnym zagadnieniem, które również wymaga systemowego uregulowania, jest ewidencjonowanie priorytetowych siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach będących w zarządzie Lasów Państwowych. Listę tych siedlisk zawiera rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U.2014.1713, z późn. zm.). Podczas sporządzania kolejnej rewizji p.u.l., bez względu na powierzchnię siedliska przyrodniczego, należy tworzyć odrębne wyłączenia taksacyjne. W przypadku wątpliwości, czy kwalifikacja siedliska przyrodniczego jest prawidłowa, należy skorzystać z pomocy ekspertów.

Zagadnienia związane z formami ochrony przyrody oraz siedliskami przyrodniczymi stały się w ostatnim czasie polem szerokiej dyskusji o wpływie gospodarki leśnej na ich stan zachowania. Dlatego rzetelne prowadzenie ewidencji form ochrony przyrody w SILP sprawi, że zarządzanie tymi gruntami będzie przejrzyste i nie będzie stanowić podstawy do artykułowania zarzutów o naruszanie zakazów tam obowiązujących lub działanie na szkodę formy ochrony przyrody.

Z-ca DYREKTORA
d/s gosp. leśnej
mgr inż. Marek Mar...

Do wiadomości:

1. Wydział ZS w/m.
2. BULIGL o. Przemysł.

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Warszawa, 8.10.2021 r.

Zn. spr.: GD.715.1.13.2021

**Sz. P.
Dyrektorzy
Regionalnych Dyrekcji Lasów
Państwowych**

Dotyczy: przekazania wzoru porozumienia pomiędzy nadleśnictwem a oddziałem PTTK.

W nawiązaniu do zapisów Porozumienia zawartego w dniu 23 września 2019 r. w Warszawie pomiędzy Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym a Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych oraz mając na względzie poprawę zarządzania istniejącymi i planowanymi szlakami turystycznymi na terenie PGL LP, wytyczonymi i wyznakowanymi przez PTTK, przekazuję w załączeniu wzór porozumienia pomiędzy nadleśnictwem a oddziałem PTTK, do wykorzystania przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych.

Wzór stanowi pomoc natomiast każdorazowo powinien być przeanalizowany i ew. dostosowany do Państwa potrzeb i uwarunkowań lokalnych.

Z poważaniem,

p.o. DYREKTORA GENERALNEGO
Lasów Państwowych

Józef Kubica

Załączniki

1. Wzór Porozumienia pomiędzy Nadleśnictwem a Oddziałem PTTK

Do wiadomości

1. Zarząd Główny PTTK
2. ORWLP

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych

Warszawa, 26.10.2020 r.

Zn. spr.: ZU.6000.23.2020

**Regionalne Dyrekcje
Lasów Państwowych
/wszystkie/**

Dotyczy: wytycznych do wykorzystania w pracach nad projektami planów urządzania lasu danych z docelowych sieci drogowych

W ramach prac nad sporządzeniem projektu planu urządzania lasu (PUL), jego wykonawca przekazuje m.in. warstwę geometryczną o nazwie Drogi (g_road). Zgodnie z zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (Instrukcja DSD) nadleśnictwo ma obowiązek przekazania wykonawcy projektu PUL danych z docelowych sieci drogowych (DSD), który na ich podstawie tworzy ww. warstwę dróg.

Poniższe wytyczne regulują sposób wykorzystania w pracach nad projektami PUL danych DSD, powstałych zgodnie z zarządzeniem nr 28:

1. W DSD wyróżnia się trzy kategorie obiektów drogowych istotnych dla sporządzenia projektu PUL:
  - a) drogi wchodzące w skład DSD
  - b) leśne szlaki stałe wchodzące w skład DSD
  - c) leśne szlaki stałe nie wchodzące w skład DSD

2. Drogi i leśne szlaki stałe wchodzące w skład DSD.

- 2.1. Należy przyjąć generalną zasadę, że przebiegi dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD zostały opracowane z większą dokładnością niż analogiczne dane zebrane podczas prac taksacyjnych. W związku z powyższym wykonawca projektu PUL powinien je przyjąć do swojego opracowania (przenieść je na warstwę geometryczną dróg oddawanych w projekcie PUL) i traktować jak lokalne dane stałe globalne (tzn. przebiegi dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD powinny pozostać niezmienione). Od tej zasady można stosować wyjątki opisane poniżej.

2.2. W sytuacjach, w których wykonawca projektu PUL stwierdzi rozbieżności w przebiegu dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD z ich rzeczywistym przebiegiem w terenie:

- a) Zgłasza ten fakt nadleśniczemu.
- b) Nanosi na warstwę dróg oddawanych w projekcie PUL rzeczywisty przebieg drogi wykorzystując metody pozwalające na otrzymanie dokładności opisanej w Instrukcji DSD (lub wyższej) np. z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu (NMT) o rozdzielczości terenowej piksela nie mniejszej niż 1m.
- c) Sporządza wykaz rozbieżności i przekazuje go nadleśnictwu. Wykaz posłuży nadleśnictwu do aktualizacji DSD.

3. Leśne szlaki stałe nie wchodzące w skład DSD.

W przypadku leśnych szlaków stałych niewchodzących w skład DSD, możliwe są następujące sposoby postępowania:

- a) Jeśli dane DSD odzwierciedlają ich rzeczywisty przebieg (spełniają warunki poprawności wyznaczania przebiegu osi dróg Instrukcji DSD), to należy je traktować w sposób, jak to opisano w pkt. 2.1 i 2.2.
- b) Jeśli dane nie spełniają warunku jak w ppkt. a), to wykonawca projektu PUL koryguje ich przebieg wykorzystując do tego celu podkład w postaci numerycznego modelu terenu (NMT) o rozdzielczości terenowej piksela nie mniejszej niż 1m lub inne metody pozwalające spełnić warunki poprawności wyznaczania przebiegu osi dróg opisane w Instrukcji DSD. W takim przypadku nie sporządza się wykazu rozbieżności. Zaleca się jednak, aby wykonawca projektu PUL przekazał do nadleśnictwa warstwę o strukturze zgodnej z warstwą g_road, z geometrią skorygowanych przebiegów leśnych szlaków stałych niewchodzących w skład DSD. Minimalny zakres atrybutów warstwy powinien być zgodny z g_road oraz dodatkowo zawierać adres leśny (w przypadku wyłączeń liniowych).

4. Istotnym problemem dla opracowania projektu PUL, są drogi i leśne szlaki stałe, które przed wykonaniem DSD były uznawane za współbieżne z granicami oddziałów i działek ewidencyjnych. Zdarzają się sytuacje, gdzie opracowanie DSD ujawniło brak ww. współbieżności. Sposób postępowania w takich sytuacjach wymaga każdorazowo indywidualnego rozpatrzenia. Wykonawca projektu PUL uzgadnia go z wydziałem właściwym ds. zarządzania lasu w RDLP

i nadleśnictwem. Należy jednak przyjąć generalną zasadę, że w trakcie prac urzędzeniowych następuje korekta granic oddziałów do ich rzeczywistych przebiegów w terenie. W konsekwencji w projekcie PUL:

- i. dane nt. przebiegów dróg i leśnych szlaków stałych, granic wyłączeń i oddziałów będą zgodne z ich rzeczywistym przebiegiem w terenie,
- ii. zmieniają się relacje przestrzenne pomiędzy wyłączeniami taksacyjnymi a danymi z ewidencji gruntów i budynków (np.: wyłączenia rozliczane dotychczas w jednej działce ewidencyjnej, będą rozliczane w kilku działkach).
- iii. w wykazie rozbieżności z danymi z ewidencji gruntów i budynków zostaną odnotowane przypadki wynikające z niezgodności w przebiegach dróg i leśnych szlaków stałych z granicami oddziałów i działek ewidencyjnych (dotyczy głównie rozbieżności na granicy z gruntami innej własności).

Jako kryteria pomocnicze, do podjęcia decyzji o potrzebie korekty przebiegu granicy oddziału, proponuje się przyjąć takie przypadki, w których stwierdzone rozbieżności spowodowałyby konieczność:

- utworzenia w projekcie PUL nie stwierdzonych w terenie wyłączeń taksacyjnych (powierzchniowych, liniowych) lub powierzchni niestanowiących wyłączeń,
  - dokonania tzw. przekasowania przez drogę i zaprojektowania nowej linii oddziałowej w oparciu o dotychczas obowiązujący podział na oddziały leśne.
5. Dla dróg wchodzących w skład DSD, za szerokość drogi w projekcie PUL należy przyjmować szerokość korony określonej w DSD.
  6. Rowy wzdłuż dróg w DSD będące elementami sieci cieków nanosi się na warstwę cieków leśnej mapy numerycznej. Jeśli spełniają one kryteria wyłączeń liniowych należy im nadać adres leśny. Rowów będących wyłącznie elementami konstrukcyjnymi drogi, które nie są fragmentem sieci cieków nie nanosi się na ww. warstwę cieków.
  7. Obiekty, które w danych DSD określono, jako:
    - a) drogi projektowane oraz przewidziane do budowy nie powinny być przenoszone na warstwę dróg oddawanych w projekcie PUL,

- b) drogi publiczne oraz drogi wewnętrzne innych form własności należy przenieść na warstwę dróg oddawanych w projekcie PUL.
8. Błędy geometrii na warstwie dróg stwierdzone podczas kontroli odbiorczych projektów PUL i będące konsekwencją przeniesienia danych z DSD należy traktować, jako wyjątki.
9. Wykonawca projektu PUL wykorzystując DSD w pracach urządzeniowych powinien:
- a) Ograniczyć do niezbędnego minimum zmiany w adresach leśnych dróg.
  - b) Adresować drogi leśne w ramach oddziału jednym adresem leśnym (zgodnie z wytycznymi przekazanymi w piśmie ZU-7019- 24/13 z 17 lipca 2013 roku).
10. Niniejsze wytyczne obowiązują dla prac urządzeniowych, których realizację rozpoczęto w 2020 roku. W przypadku prac urządzeniowych rozpoczętych przed rokiem 2020 zastosowanie niniejszych wytycznych jest fakultatywne i powinno być uzgodnione z wykonawcą projektu PUL.

Z poważaniem,
Bogusław Piątek
Zastępca Dyrektora Generalnego ds.
Gospodarki Leśnej
/podpisano elektronicznie/

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie

Krosno, 08.04.2020 r.

Zn.spr.: ZG.7010.4.2019

**Panowie Nadleśniczowie
Nadleśnictw
zgrupowanych
w RDLP w Krośnie**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych przesyła opracowanie Zespołu powołanego Zarządzeniem nr 26 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 04.12.2019 r. w sprawie powołania zespołu ds. opracowania wewnętrznych uregulowań w zakresie obowiązku przeprowadzania oceny bezpieczeństwa drzew i drzewostanów w aspekcie zapobiegania negatywnym skutkom ich oddziaływania na osoby trzecie i ich mienie oraz opracowania ramowych zasad kształtowania stref przejściowych (ekotonu) w ramach prowadzenia gospodarki leśnej na obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie (ZG.7010.4.2019).

Główna treść opracowywania wynika z ogólnej odpowiedzialności właścicieli gruntów porośniętych drzewami oraz obowiązków zawartych w ubezpieczeniu OC CUPRUM. Ogólne obowiązki dla wszystkich właścicieli i zarządzających gruntami, na których rosną drzewa, związane z zagrożeniami i bezpieczeństwem osób, stanowi Ustawa Kodeks Cywilny. Analizę obowiązujących przepisów związanych z bezpieczeństwem drzew zawarto w załączniku nr 1 cz. I i II. W opracowaniu ujęto nie tylko potrzebę oceny drzew oraz usuwanie zagrożeń, ale również ramowe zasady kształtowania stref przejściowych (ekotonów) w ramach realizacji zadań gospodarczych.

Działania, które wynikają z niniejszego pisma będą uzupełnieniem już przyjętych i funkcjonujących rozwiązań w poszczególnych jednostkach.

Zalecenia do realizacji w bieżącej działalności nadleśnictw:

1. Zaleca się, aby zasady prowadzenia oceny drzew i drzewostanów pod kątem występowania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia były określone Zarządzeniem Nadleśniczego, którego ramowy wzór stanowi Załącznik nr 2.

Zarządzenie to:

- nakłada obowiązek oceny drzew i drzewostanów pod kątem występowania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia,
- określa katalog obiektów przewidywanych do przeglądu,
- określa szerokość strefy oraz czasookres dokonywania przeglądów,

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie

- wskazuje procedury postępowania przypadku stwierdzenia występowania zagrożeń od drzew,
- określa sposób dokumentowania,
- wskazuje osoby odpowiedzialne.

Wynikiem przeprowadzonej oceny drzew i drzewostanów powinien być protokół wraz z załącznikiem, których wzory zawarto w załączniku nr 3 i 4, a etapem finalnym usunięcie zagrożeń.

2. Zaleca się, żeby osobą odpowiedzialną za dokonanie okresowej oceny był leśniczy. Dla trafnej oceny zagrożeń konieczne jest ciągłe podnoszenie kwalifikacji dotyczących oceny drzew i drzewostanów w zakresie występowania zagrożeń od drzew dla ludzi i mienia. Uzasadnione jest, aby organizować szkolenia pracowników w przedmiotowym zakresie, zarówno z inicjatywy nadleśnictwa jak i RDLP w Krośnie. Nadleśnictwa zostaną poinformowane o szkoleniach organizowanych z inicjatywy RDLP z odpowiednim wyprzedzeniem.
3. Zaleca się, aby uwzględniać wytyczne dotyczące kształtowania stref przejściowych. Wytyczne mają charakter kierunkowy i nie należy ich traktować jak instrukcji, a opisanych sposobów postępowania, jako sztywnych schematów. Przy ich wdrażaniu, jak również podejmowaniu indywidualnych decyzji dotyczących stref ekotonu należy brać pod uwagę w pierwszej kolejności konieczność usuwania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mieniu.

Informację, o sposobie wykorzystania powyższych zaleceń proszę przesłać do dnia 15.05.2020 roku.

Marek Marecki
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

Do wiadomości:

1. Wydziały ZI, ZU, ZO, ZP, ED, DK

Załączniki:

1. Analiza obowiązujących przepisów związanych z bezpieczeństwem drzew cz. I i II.
2. Wzór ramowego zarządzenia Nadleśniczego w zakresie przeprowadzenia oceny drzew i drzewostanów pod kątem występowania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia.
3. Wzór Protokołu z oceny drzew i drzewostanów pod kątem występowania drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia.
4. Wzór załącznika „Wykaz drzew stwarzających zagrożenie” do protokołu opisanego w pkt. 3.
5. Wytyczne w zakresie „Kształtowania stref ekotonu”.

Załącznik nr 8 do z protokołów z Komisji Założeń Planów dla Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany

Zakres opracowania hydrologicznego dla części zlewni Sanu na terenie Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany

Cel: Ocena i gospodarowanie zasobami wodnymi (zlewni) w zasięgu działania Nadleśnictwa Stuposiany i Lutowiska.

Oszacowanie zasobów wodnych w zlewni za pomocą metod hydrologicznych odpowiednich do szczegółowości dostępnych danych oraz prowadzenie monitoringu hydrologicznego umożliwiającego ocenę zmian warunków wodnych.

Powody zlecenia wykonania projektu:

- zmiany klimatu (podtopienia, powodzie, susze),
- funkcja lasu zwiększająca rangę ekologiczną oraz warunki wodne,
- realizację programów retencyjnych,
- określenie stanu aktualnego zasobów wodnych z wykorzystaniem nowych technik (Lidar, modele hydrologiczne),
- wykorzystanie opracowań naukowych zleconych przez PGL LP do charakterystyki hydrologicznej regionu, w tym lasów
- ukierunkowanie działań związanych z zarządzaniem lasu i jego hodowlą.

Cel opracowania:

- inwentaryzacja elementów infrastruktury wodnej na terenie zlewni,
- spójna baza danych (elementy liniowe, punktowe, powierzchniowe),
- podział obiektów ze względu na pełnione funkcje,
- podział zlewni na jednostki wymagające działań w celu poprawy stosunków wodnych,
- zestawienie zaleceń/wytycznych dla poszczególnych obiektów, z uwzględnieniem aspektów przyrodniczych.
- określenie na podstawie modeli hydrologicznych stanu zlewni.

Elementy opracowania i szacowane koszty:

1. Bilans wodny:
  - a) Charakterystyka hydrologiczna na bazie przeprowadzonych pomiarów wielkości opadów, odpływy wód, stanu potoków.
  - b) Określenie możliwości założenia punktu monitoringowego zgodnie z Zarządzeniem 34 DGLP z dnia 1 października 2017 r. w sprawie sieci monitoringu hydrologicznego w Lasach Państwowych, znak: ZG.781.6.2017.
  - c) Analiza danych i obliczenia hydrologiczne.
  - d) Podsumowanie wyników.
2. Mała retencja wodna:
  - a) Inwentaryzacja wód powierzchniowych obejmująca określenie parametrów rzek, potoków, oczek wodnych, bagien, siedlisk wilgotnych i bagienne oraz innych terenów i organizmów gromadzących wodę.
  - b) Określenie możliwości retencyjnych środowiska w odniesieniu do powyżej wskazanych elementów.
  - c) Charakterystyka retencyjności potoków w aspekcie zmiany ich użytkowania.
  - d) Analizy i obliczenia poszczególnych zlewni (główne potoki).
  - e) Podsumowania i wnioski.

3. Erozja wodna gleb:
  - a) Analiza stanu wyjściowego – ilość i jakość dróg leśnych i szlaków zrywkowych.
  - b) charakterystyka metod zrywki i wywozu drewna oraz udostępniania lasu jak również analiza zmian metod prowadzenia tych czynności w czasie.
  - c) Charakterystyka stanu zjawisk erozyjnych.
  - d) Podsumowania i wnioski.
4. Wnioski w zakresie gospodarowanie wodą:
  - a) Określenie wpływu retencyjności na produktywność lasu w zależności od udziału faz rozwojowych drzewostanu.
  - b) Opis pozaprodukcyjnych funkcji lasu w zakresie związanych z gospodarowaniem wodą m.in. zapobieganie powodziom, walory przyrodnicze i krajobrazowe.
  - c) Opracowanie kierunkowych wytycznych w zakresie zasad postępowania z obiektami retencyjnymi.

Marek
Marecki

Elektronicznie podpisany
przez Marek Marecki
Data: 2022.09.12 11:27:53
+02'00'

.....

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE**

al. Józefa Piłsudskiego 38
35-001 Rzeszów
WPN.410.3.5.2022.KW.2

Rzeszów, dnia 22 września 2022 r.

**Dyrektor Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Krośnie
Ul. Bieszczadzka 2
38-400 Krosno**

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 września 2022 r., znak sprawy: ZU.003.1.2022.PR, w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu, sporządzanego na lata 2025-2034, dla Nadleśnictwa Lutowskiego, działając na art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) informuję, że prognoza winna zawierać dane, analizy i oceny określone zapisami art. 51 oraz art. 52 ww. ustawy. Jeśli zagadnienie wymienione w art. 51 ust. 2 nie znajduje odniesienia do założeń projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowskiego, w prognozie powinna zostać zamieszczona informacja, że nie dotyczy przedmiotowego projektu wraz z wyczerpującym uzasadnieniem.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowskiego powinna zawierać:

- a) Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu oraz powiązania projektowanego dokumentu z innymi prognozami oddziaływania na środowisko sporządzonymi wcześniej w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa, w tym powiązania z Planami Zagospodarowania Przestrzennego lub Programami Rozwoju Obszarów Wiejskich (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. a ww. ustawy).
- b) Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. lit. b ww. ustawy).
- c) Propozycje w sprawie metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. c ww. ustawy).
- d) Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. d ww. ustawy).
- e) Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. e ww. ustawy).
- f) Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f ww. ustawy).
- g) Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów (zgodnie z art. 51 ust. 2 lit. g ww. ustawy).

Prognoza powinna określać, oceniać i analizować:

- a) Stan środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji postanowień Planu Urządzenia Lasu (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 2, lit. a, b, c, d ww. ustawy). W celu scharakteryzowania stanu środowiska aktualnego w okresie sporządzania prognozy oraz przewidywanego po 10 latach obowiązywania Planu Urządzenia Lasu, zaleca się sporządzanie odpowiednich tabel i zestawień porównawczych oraz zastosowanie analiz, odrębnie dla lasów całego Nadleśnictwa oraz oddzielnie dla obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC 180001, w granicach gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo. W celu określenia stanu początkowego siedlisk przyjąć należy za punkt wyjścia dane pochodzące ze standardowego formularza danych, wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska lub wyniki inwentaryzacji przyrodniczych uwzględniających kryteria zachowania siedlisk i gatunków.
- b) Przewidywane oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC 180001 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko jako takie (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 2 lit. e ww. ustawy). Dodatkowo w celu uwzględnienia potrzeby ochrony istotnych z punktu widzenia przyrody gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a w szczególności gatunków będących przedmiotami ochrony ww. obszaru Natura 2000, należy przeanalizować i wskazać optymalne terminy realizacji zaplanowanych działań w ramach opracowywanego projektu dokumentu.

Prognoza powinna przedstawiać:

- a) Przewidywane do zastosowania w trakcie realizacji postanowień projektowanego Planu rozwiązania w ramach gospodarki leśnej mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura Bieszczady PLC 180001.
- b) Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

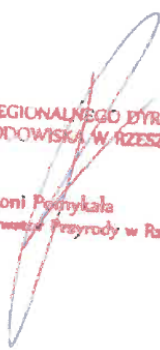
Do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko należy wykorzystać dane zbierane w ramach inwentaryzacji lasu, uzupełnione o wyniki inwentaryzacji przyrodniczej Lasów Państwowych, informacje pochodzące ze standardowego formularza danych dla obszaru Natura Bieszczady PLC 180001, projektu planu ochrony, programów ochronnych, wyników obserwacji monitoringowych wykonanych do celu Państwowego Monitoringu Przyrodniczego, publikacji naukowych i innych powszechnie dostępnych aktualnych źródeł o charakterze inwentaryzacyjnym. Zgodnie z art. 52 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutówka.

W trakcie sporządzania prognozy zaleca się zastosowanie metod eksperckich z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy, co przede wszystkim dotyczyć powinno określenia przewidywanego oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Planu Urządzenia Lasu w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa, w odniesieniu do celów i przedmiotów ochrony obszaru Natura Bieszczady PLC 180001 oraz na istotne z punktu widzenia ochrony przyrody gatunki roślin, zwierząt i grzybów. Na potrzeby sporządzenia analiz w postaci macierzy wskazane jest wykorzystanie informacji zawartych w wydanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska poradnikach monitoringu siedlisk i gatunków.

Ponadto, w treści prognozy powinny zostać przywołane i powtórzone analizy i wnioski wynikające z zapisów Programu Ochrony Przyrody, w tym: wykaz chronionych i rzadkich gatunków, zestawienia drzewostanów według grup wiekowych, bogactwa gatunkowego, pochodzenia, budowy piętrowej oraz zestawienie powierzchni drzewostanów według form degeneracji ekosystemów leśnych wraz z opisem projektowanych działań minimalizujących.

Otrzymują:

- 1) adresat
- 2) ad acta.

p.o. ZASTĘPCY REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

Antoni Potnykała
Regionalny Konserwator Przyrody w Rzeszowie

Protokół z wykonanego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych założonych przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemysłu na terenie Nadleśnictwa Lutowiska w ramach opracowania projektu planu urządzenia lasu.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie
 Umowa nr ZU 271.3.2023 z dnia 24.05.2023 r.,
 Nadleśnictwo: **LUTOWISKA**.
 Rodzaj robót: urzędzeniowe – kontrola pomiaru miąższości.
 Wykonawca robót: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.
 Kontrolujący: zespół w składzie:
 Ireneusz Kimla – Wydział Urządzania Lasu,
 Agata Nowakowska – Wydział Urządzania,
 Paweł Rostek – Wydział Urządzania Lasu,
 Uczestniczący w odbiorze:
 Michał Szczerbicki – Nadleśnictwo Lutowiska,
 Jan Kowal – Nadleśnictwo Lutowiska,
 Witold Oprządek – Nadleśnictwo Lutowiska,
 Tomasz Bielecki – Nadleśnictwo Lutowiska,
 Tomasz Kowszyński – Nadleśnictwo Lutowiska,
 Feliks Dudka – Nadleśnictwo Lutowiska,
 Szymon Bartosz – Nadleśnictwo Lutowiska,
 Dariusz Królak – BULiGL Oddział w Przemyślu,
 Andrzej Równicki - BULiGL Oddział w Przemyślu,
 Bogdan Draguła – BULiGL Oddział w Przemyślu,
 Stanisław Połec – BULiGL Oddział w Przemyślu,
 Ryszard Gaweł - BULiGL Oddział w Przemyślu,
 Bartłomiej Jakubowski - BULiGL Oddział w Przemyślu,
 Roman Kwolek - BULiGL Oddział w Przemyślu,
 Grzegorz Krzywonos - BULiGL Oddział w Przemyślu,
 Eksperci (rzeczoznawcy): nie powoływano.

Data kontroli i odbioru robót 23 - 24.05.2024 roku.

PROTOKÓŁ

kontroli bieżącej robót urzędzeniowych z dnia 24.05.2024 roku

Rodzaj czynności ¹⁾	Zaawansowanie robót wg Wykonawcy ²⁾	Lokalizacja miejsc kontrolowanych ³⁾	Uwagi kontrolującego ⁴⁾
<u>Terenowe prace urzędzeniowe</u> , związane z opracowaniem projektu planu urzędzenia lasu – założenie powierzchni kołowych.	62 %	Nadleśnictwo Lutowiska, obręb Lutowiska	brak

¹⁾ jak w katalogu, np.: taksacja, opis powierzchni siedliskowych, pomiar miąższości, itp.,
²⁾ wg wykazu Wykonawcy przedkładanego do faktury (narastająco w jednostkach lub %),

³⁾ obręb, oddział, pododdział, arkusz, itp.,

⁴⁾ zapis: bez wad i usterek lub usterki (lub wady) z uzasadnieniem w dalszej części protokołu.

1. Wyszczególnienie usterek i ich uzasadnienie: Nie stwierdzono błędów grubych.
2. Wyszczególnienie wad i ich uzasadnienie: **nie stwierdzono**.

3. Wnioski kontrolujących:

Zakres robót zgodny z umową nr ZU.271.3.2023 z dnia 24.05.2023 r. i specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

Na obrębie Lutowiska zostało założone 1812 powierzchni próbnych, zgodnie z protokołem losowania ilości i lokalizacji próbnych powierzchni kołowych z dnia 05.02.2024 r.

Zgodnie z § 61 Instrukcji urządzania lasu do kontroli wylosowano 50 powierzchni kołowych. Podczas kontroli nie stwierdzono błędów grubych.

W ramach powierzchni wylosowanych do kontroli, kontrolę drewna martwego przeprowadzono na powierzchniach o numerach: 64, 316, 928, 1360 i 1504. .

Testowe różnice między średnimi dla pierśnicowego pola przekroju i dla wysokości drzew, przy zastosowaniu statystyki o rozkładzie normalnym $N(0,1)$ wynoszą w wartościach bezwzględnych odpowiednio 0,045 i 0,001 i są mniejsze od liczby 2, tj. obliczonej bezwzględnej wartości statystyki. **Robota kwalifikuje się do przyjęcia.**

W związku z powyższym Zespół kontrolujący wnioskuje o:

- a. uznanie zgłoszonych prac za wykonane poprawnie,
- b. upoważnienie Wykonawcy do wystawienia faktury za wykonane prace w wysokości **700 000,00 zł netto**.

Na tym protokół zakończono i podpisano:

Podpis kontrolujących:

Ireneusz
Kimla

Elektronicznie podpisany
przez Ireneusz Kimla
Data: 2024.05.27 07:46:27
+02'00'

Paweł
Rostek

Elektronicznie podpisany
przez Paweł Rostek
Data: 2024.05.27 07:52:51
+02'00'

Agata
Nowakowska

Elektronicznie podpisany
przez Agata Nowakowska
Data: 2024.05.27 08:32:49
+02'00'

Uczestniczący w odbiorze

Michał
Szczerbicki

Elektronicznie
podpisany przez Michał
Szczerbicki
Data: 2024.05.27
08:56:20 +02'00'

Elektronicznie
podpisany przez
Dariusz Józef Królak
Data: 2024.05.27
14:28:51 +02'00'

Witold
Oprządek

Elektronicznie podpisany
przez Witold Oprządek
Data: 2024.05.27 13:03:17
+02'00'

Elektronicznie
podpisany przez
Andrzej Rownicki
Data: 2024.05.27
14:31:13 +02'00'

Akceptuję:

Marek Marecki

Elektronicznie podpisany przez
Marek Marecki
Data: 2024.05.28 16:57:44 +02'00'

Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej przeprowadzonej w dniu 07 listopada 2024 roku dla Nadleśnictwa Lutowiska.

PROTOKÓŁ

**ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej przeprowadzonej w dniu
7 listopada 2024 roku dla Nadleśnictwa Lutowiska.**

(Znak: ZU.6004.1.2023)

Część A

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu, na lata 2015-2024.

Procedura opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska została rozpoczęta przed wejściem w życie Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego z dnia 14 grudnia 2023 rok w sprawie wprowadzenia „Instrukcji urządzania lasu” w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.

Zorganizowana w dniu 28 czerwca 2022 roku Komisja Założeń Planu, która jest organem publicznym została przeprowadzona w oparciu o Zarządzenie 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku, ze zmianami, w sprawie Instrukcji urządzania lasu, dlatego proces opracowania projektu PUL odbył się w oparciu o zapisy instrukcji wprowadzonej do stosowania powyższym Zarządzeniem.

1. Skład osobowy Narady Techniczno-Gospodarczej (dalej NTG);

NTG przewodniczył Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie Marek Marecki, upoważniony do prowadzenia obrad.

Skład osobowy zgodnie z listą obecności.

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, dalej RDLP, powiadomił, że udział w obradach oznacza zgodę na upublicznienie swoich danych osobowych podanych na liście obecności, będącej załącznikiem do niniejszego protokołu. Protokół wraz z listą obecności, jako składnik Ogólnego Opisu Lasów będzie podlegał upublicznieniu zgodnie z procedurą opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu (dalej: PUL), a po jego zatwierdzeniu zostanie opublikowany na stronie BIP Nadleśnictwa Lutowiska na okres 10 lat. Powyższe wynika z realizacji przepisów wprowadzonych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Artykuł 4 pkt 11 rozporządzenia RODO ustanawia następującą definicję: „*zgoda osoby, której dane dotyczą oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych*”

2. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu (§ 8 Instrukcji urządzania lasu, dalej IUL);

Przyjmuje się ostateczną wersję mapy obszarów chronionych i funkcji lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska.

3. Akceptacja, przedstawianego w projekcie planu urządzania lasu, zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu (§ 9 IUL);

Przyjmuje się przedstawiony w projekcie PUL zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

4. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych (§ 10 IUL);

W PUL ujęte będą kontury i powierzchnie grup rodzajów powierzchni zgodnie z danymi zawartymi w przekazanych dokumentach ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa, według stanu na 1 stycznia 2025 r. Wszelkie rozbieżności między otrzymanymi danymi, a stanem faktycznym na gruncie zostały wyjaśnione oraz uwzględnione w opracowaniu.

5. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów (§ 12 IUL);

Zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, dalej KZP, nie dokonywano zmian granic i numeracji oddziałów.

6. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego (§ 43 oraz 94 IUL);

Akceptuje się wykorzystanie spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości do ustalenia wskaźnika cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

7. Akceptację testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych (§ 61 IUL);

Przyjmuje się przedstawione przez Wykonawcę, wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych.

8. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzania lasu, wynikająca z analiz zawartych w odpowiednich referatach nadleśniczego i kierownika ZOL, koreferacie wykonawcy projektu planu i naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrzny oraz informacji naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu rdLP w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko dla tego planu, dokonana przez Dyrektora RDLP, wraz z wynikającymi z tej oceny wnioskami dotyczącymi gospodarki przyszłej (§ 76 i 127 IUL);

Ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, wraz z wynikającymi z niej wnioskami dotyczącymi gospodarki przyszłej, zostanie przedstawiona w odrębnym dokumencie. Wynikać ona będzie z analiz przedstawionych w referacie

Nadleśniczego i Kierownika Zespołu Ochrony Lasu, koreferacie Wykonawcy projektu planu, wyników kontroli okresowej przedstawionych przez Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego oraz informacji o wykonaniu monitoringu skutków realizacji planu. Zobowiązano Nadleśniczego Nadleśnictwa Lutowiska do przekazania w terminie do 31.01.2025 r. uzupełnionego referatu o zrealizowane wykonanie roku 2024.

9. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu;

Ogólna ochrona lasu będzie kontynuacją postępowania ochronnego z poprzedniego planu urzędnika lasu.

10. Stwierdzenie, że projekt planu urzędnika lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP;

Stwierdzono, że projekt PUL wraz z programem ochrony przyrody, dalej POP, został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 530 ze zmian.), wytycznymi i ustaleniami KZP dla Nadleśnictwa Lutowiska z dnia 28 czerwca 2022 roku oraz w oparciu o wskazane poniżej przepisy:

- a. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r., w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urzędnika lasu, uproszczonego planu urzędnika lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (tekst jednolity Dz. U. 2012, poz. 1302).
- b. Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1390 z późn. zm.).
- c. Instrukcję urządzania lasu wprowadzoną do stosowania zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu, znak sprawy: ZU-7019-72/11, ze zmianami.
- d. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109, poz. 719),
- e. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2006 nr 58, poz. 405, z późn. zm.).
- f. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. 2015 poz. 1425).
- g. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej,
- h. Instrukcje i przepisy obowiązujące w Lasach Państwowych, w tym:
  - Zasady hodowli lasu (2012 r.),
  - Instrukcję ochrony lasu, tom I-II (2012 r.) ze zm,

- Instrukcję ochrony przeciwpożarowej lasu (2020 r.),
- Instrukcję sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie (1996 r.),
- Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 października 2019 roku w sprawie okresowych inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów oraz parametryzacji wybranych cech biotopów, przeprowadzanych na potrzeby sporządzania planów urządzenia lasu w zakresie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 znak: ZP.720.11.2019, dalej Zarządzenie nr 55 DGLP.
- Zarządzenie nr 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. ze zm., dotyczącym wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie
- Zarządzenie nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 roku ze zm., w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym lasy Państwowe.

11. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym akceptacja zakresu prognozy symulacyjnej na koniec okresu oraz ustalenie formy przekazywania planu urządzenia lasu do nadleśnictwa.

- Akceptuje się POP oraz prognozę oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym zmiany w ustaleniach KZP, wynikające z inwentaryzacji stanu lasu.
- Akceptuje się zakres prognozy symulacyjnej na koniec okresu gospodarczego.
- Akceptuje się projekt zmiany lokalizacji lasów ochronnych. Dyrektor RDLPw Krośnie złoży do Ministra Klimatu i Środowiska wniosek o zmianę Decyzji Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2004 r., znak: DL.lp-0233-13/04 w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Lutowiska. Ostateczny podział lasów pod względem kategorii ochronności przyjęty do projektu PUL wynikać będzie z Decyzji Ministra Klimatu i Środowiska.
- Ogólnie przedstawione informacje w zakresie monitoringu skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 w Nadleśnictwie Lutowiska oraz dotyczące aktualizacji siedlisk przyrodniczych, które nie są przedmiotami ochrony w tym obszarze zostaną uszczegółowione w POP dla Nadleśnictwa Lutowiska.
- Uszczegóławia się zapisy zawarte w protokole KZP o formę materiałów bazowych w postaci elektronicznej, które Wykonawca prześle Nadleśnictwu i RDLP w Krośnie:

Plan urządzenia lasu 2 egzemplarze (RDLP, N-ctwo)

- baza danych opisowych i graficznych Taksator (.mdb),

- linie ap - rozliczenie użytków dla obiektów liniowych, wraz z powierzchnią,
- ogólny opis lasów nadleśnictwa (.doc, .pdf, tabele .xls),
- opis taksacyjny (.pdf, doc),
- wykazy cięć (pdf, .doc, wykazy .xls)
- mapy tematyczne (.geopdf, .jpeg),
- mapy leśnictw (.geopdf, .jpeg)
- mapy gospodarcze w skali 1 : 5 000 (.geopdf, .jpeg),
- Prognoza oddziaływania na środowisko (.doc, .pdf),
- warstwy LMN siedlisk przyrodniczych (przed i po weryfikacji),
- Program ochrony przyrody (.doc, .pdf).

Podczas posiedzenia ustalono, że:

- W ramach bieżącej aktualizacji Planu urządzenia lasu, plan ten będzie uzupełniany o stanowiska gatunków chronionych, których lokalizacja zostanie potwierdzona w trakcie jego realizacji.
- Zalecenia ochronne zawarte w tabeli XXIII Programu ochrony przyrody będą powiązane z opisem taksacyjnym, poprzez podanie w informacjach różnych opisu taksacyjnego pozycji w tabeli XXIII.
- Przyjmuje się zatwierdzony „Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Lutowska na lata 2025-2034”, sporządzony zgodnie z pkt. III.E. załącznika nr 2 do Zarządzenia Nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 r. w sprawie wytycznych prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych, znak: (ZO-733-6/03).

Część B

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska.

1. Przyjmuje się następującą powierzchnię obrębów leśnych w rozbiu na rodzaje użytków:

Rodzaj użytku	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo Lutowiska
	Powierzchnia [ha]		
1. Lasy - razem	13405,07	6088,32	19493,39
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	13044,24	5936,80	18981,04
1) drzewostany	13044,24	5936,80	18981,04
2) plantacje drzew - razem			
<i>w tym:</i>			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	231,68	105,03	336,71
1) w produkcji ubocznej - razem	60,04	15,21	75,25
<i>w tym:</i>			
- plantacje choinek			
- plantacje krzewów			
- poletka łowieckie	60,04	15,21	75,25
2) do odnowienia - razem			
<i>w tym:</i>			
- halizny			
- zręby			
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	171,64	89,82	261,46
<i>w tym:</i>			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	164,90	87,83	252,73
- objęte szczególnymi formami ochrony	6,52	1,99	8,51
- przewidziane do małej retencji			
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	0,22		0,22
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	129,15	46,49	175,64
<i>w tym:</i>			
1) budynki i budowle	1,91	0,14	2,05
2) urządzenia melioracji wodnych	0,03		0,03
3) linie podziału przestrzennego lasu	7,60		7,60
4) drogi leśne	68,24	29,99	98,23
5) tereny pod liniami energetycznymi	13,81	4,64	18,45
6) szkółki leśne			
7) miejsca składowania drewna	27,11	11,62	38,73
8) parkingi leśne			
9) urządzenia turystyczne	10,45	0,10	10,55
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,68	4,58	5,26
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	13405,75	6092,90	19498,65
3. Użytki rolne - razem	424,30	269,25	693,55
3.1. Grunty orne - razem	44,74	5,25	49,99
<i>w tym:</i>			
1) role	25,99	1,04	27,03
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	10,22	4,21	14,43
3) ugory, odłogi			
3.2. Sady			
3.3. Łąki trwałe	132,98	70,10	203,08
3.4. Pastwiska trwałe	202,48	81,23	283,71
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,58	0,44	1,02
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	0,07	0,30	0,37

Rodzaj użytku	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo Lutowiska
	Powierzchnia [ha]		
3.7. Grunty pod rowami rolnymi			
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	43,45	111,93	155,38
4. Grunty pod wodami - razem	2,86		2,86
<i>w tym:</i>			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	2,70		2,70
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,16		0,16
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne - razem		404,74	404,74
6. Tereny różne - razem			
<i>w tym:</i>			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	21,55	5,21	26,76
<i>w tym:</i>			
7.1. Tereny mieszkaniowe	4,80	2,53	7,33
7.2. Tereny przemysłowe	1,93	1,21	3,14
7.3. Tereny zabudowane inne	0,67	1,17	1,84
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem			
<i>w tym:</i>			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej			
7.6. Użytki kopalne	8,19		8,19
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	5,96	0,30	6,26
<i>w tym:</i>			
1) drogi	5,96	0,30	6,26
2) tereny kolejowe			
3) inne tereny komunikacyjne			
8. Nieużytki- razem	3,57	1,81	5,38
<i>w tym:</i>			
1) bagna	1,16		1,16
2) piaski			
3) utwory fizjograficzne	2,41	1,81	4,22
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			
Razem (2-8) Grunty niezaliczone do lasów	452,96	685,59	1 138,55
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>			
OGÓŁEM (1-8)	13858,03	6773,91	20631,94

2. Przyjmuje się następujący podział na obręby leśne i leśnictwa:

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb LUTOWISKA						
1 Lipie	1-6, 6A, 16, 16A, 17-19, 1A, 1B, 20-24, 24A, 24B, 40-42, 42A, 43, 43A, 44, 4A, 57, 57A, 5A	1470,00	12,62	1482,62	74,01	1556,63
2 Czarna	7-9, 9A, 10-12, 14, 14A, 15, 15A, 25, 25A, 26-31, 31A, 32-33, 53-53A-53, 53A	1423,56	7,71	1431,27	7,20	1438,47
3 Paniszczew	54-55, 55A, 56, 56A, 56B, 56C, 62-64, 64A, 79B, 81, 81A, 81B, 81C, 82-86, 115-121	1547,59	15,76	1563,35	37,64	1600,99
4 Polana	52B, 75B, 75C, 75D, 76, 76A, 76B, 76C, 76D, 77, 77A, 78-79, 79A, 80, 80A, 80B, 104-114	1556,82	12,58	1569,40	69,11	1638,51
5 Skorodne	34, 45, 45A, 46-49, 49A, 50, 50A, 51, 51A, 52, 52A, 53B, 54A, 58, 58A, 59-61A-61, 61A	1436,70	7,50	1444,20	33,96	1478,16
6 Rosochate	65, 68, 68A, 69, 69A, 69B, 70-71, 71A, 72, 72A, 73-75, 75A, 93-103	1600,72	13,73	1614,45	68,06	1682,51
7 Dwerniczek	35-36, 36A, 37-38, 38A, 38B, 39, 66, 66A, 67, 87-92, 122-123, 123A, 124-127	1341,77	19,42	1361,19	72,93	1434,12
8 Chmiel	128-129, 129A, 130-143, 163-167	1355,77	17,96	1373,73	46,97	1420,70
9 Sękowiec	144-145, 145A, 146, 146A, 147-148, 148A, 149-150, 150A, 151, 151A, 152, 152A, 153-154, 154A, 155, 155A, 156-161	1542,99	21,87	1564,86	43,08	1607,94
Razem		13275,92	129,15	13405,07	452,96	13858,03
Obręb DWERNIK						
10 Tworylczyk	91-93, 95-119	1299,48	11,04	1310,52	279,12	1589,64
11 Dwernik	1-14, 27-29, 33-34	1116,19	10,00	1126,19	51,18	1177,37
12 Nasiczne	15-26, 35-47	1197,32	6,50	1203,82	48,18	1252,00
13 Jawornik	30-32, 48-66, 68-71	1378,58	10,00	1388,58	22,59	1411,17
14 Hulskie	67, 72-90, 90A, 90B, 94	1050,26	8,95	1059,21	284,52	1343,73
Razem		6041,83	46,49	6088,32	685,59	6773,91
Ogółem nadleśnictwo		19317,75	175,64	19493,39	1138,55	20631,94

3. Typy siedliskowe lasu i ich udział procentowy:

Typ siedliskowy lasu	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo	
	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7
LMGŚW	-	0,00	177,33	2,94	177,33	0,92
LGŚW	12714,93	95,77	5739,85	95,00	18454,78	95,54
LGW	500,22	3,77	83,95	1,39	584,17	3,02
LtG	51,56	0,39	38,03	0,63	89,59	0,46
OLIG	9,21	0,07	2,67	0,04	11,88	0,06
Razem	13275,92	100,00	6041,83	100,00	19317,75	100,00

4. Przyjmuje się następujący stan siedlisk leśnych:

Stan siedlisk	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo Lutowiska	udział %
	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]			
naturalne	5316,65	2957,40	8274,05	42,83
zbliżone do naturalnego	83,07	320,25	403,32	2,09
zniekształcone	7875,19	2764,18	10639,37	55,07
zdewastowany	1,01	-	1,01	0,01
Razem	13275,92	6041,83	19317,75	100,00
<i>w tym: siedliska porolne</i>	7872,72	2761,35	10634,07	55,05

5. Przyjmuje się następujące typy drzewostanów poza wyróżnionymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi:

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odnowień	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
LMGśw	Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV	40
	Bk	Bk 90, Jw, Jd i inne 10	IV	30
LGśw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV	50
	Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV, V*	30
	Bk	Bk 90, Jw, Jd i inne 10	IV	30
	Św-Jd	Jd 50, Św 30, Bk, Jw, Kl i inne 20	IV	50
	Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV, V*	50
	Jw-Bk	Bk 60, Jw 20, Jd i inne 20	IV	30
	Bk-Gb	Gb 50, Bk 20, Jd, Kl, Jw i inne 30	IV	20
LGw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV	50
	Św-Jd	Jd 50, Św 30, Bk, Jw, Kl i inne 20	IV	50
	Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV, V*	50
LtG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-
OLIG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-

*Akceptuje się zaproponowany rodzaj rębni V nieuwzględniony podczas Komisji Założeń Planu.

6. Przyjmuje się następujące docelowe składy gatunkowe i typy drzewostanów na siedliskach przyrodniczych:

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
9110-2	Kwaśna buczyna górska	LMGśw	Bk	Bk 90, Jw, Jd i inne 10	IV	30
			Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV	40
9110-3	Dolnoregłowy las jodłowy	LMGśw LGśw LGw	Jd	Jd 90, Bk i inne 10	IV, V*	50
			Bk-Jd	Jd 70, Bk 20, Jw i inne 10	IV, V*	50
9130-3	Żyzna buczyna górska	LMGśw LGśw LGw	Bk	Bk 90, Jw, Jd, i inne 10	IV	30
			Jd-Bk	Bk 70, Jd 20, Jw i inne 10	IV, V*	40
			Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Jw i inne 20	IV, V*	50
			Jd	Jd 70, Bk, Jw i inne 30	IV, V*	50
			Jw-Bk	Bk 60, Jw 20, Jd i inne 20	IV	30
9170-2	Grąd subkontynentalny	LGśw LGw	Jw-Gb	50 Gb, 30Jw, Lp, Kl, Czu 20	IV	20
			Bk-Gb	Gb 50, Bk 20, Jd, Kl, Jw i inne 30	IV	20
9180b	Jaworzyny	LGśw LGw	Jw	Jw 80, Jrz, Bst i inne 20	-	-
			Bk-Jw	Jw 70, Bk 20, Jrz i inne 10	-	-
91E0-6	Nadrzeczna olszyna górska	LŁG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-
91E0-7	Bagienna olszyna górska	OLJG	Olsz	Olsz 90, Wbp, Wbk, Js, Jw i inne 10	-	-

*Akceptuje się zaproponowany rodzaj rębni V nieuwzględniony podczas Komisji Założeń Planu.

W odniesieniu do powyższych tabel dopuszcza się kontynuowanie stosowanych dotychczas rębni w drzewostanach będących w trakcie cięć lub stanowiących zakończenie takich cięć w ostępie, a także modyfikację rębni mającą na celu osiągnięcie optymalnego składu gatunkowego odnowienia, z wykorzystaniem możliwości drzewostanów.

7. Wyróżnia się następujący podział na kategorie ochronne i funkcje lasu:

Lp.	Kategoria lasu	Obręby		Nadleśnictwo	
		LUTOWISKA	DWERNIK		
		Powierzchnia [ha] Miąższość [m³]			% %
1	2	3	4	5	6
1	Rezerваты	384,20	145,72	529,92	2,74
		136980	20232	157212	3,54
2	Lasy ochronne razem	12891,72	5896,11	18787,83	97,26
		3048081	1229870	4277951	96,46
3	cenne fragm. Przyrody	7271,46	4385,96	11657,42	60,35
		2090849	986864	3077713	69,39
4	wodochronne	5419,41	1391,02	6810,43	35,25
		906503	218628	1125131	25,37
5	glebochronne	186,88	80,23	267,11	1,38
		41089	21423	62512	1,41
6	nasienne	13,97	-	13,97	0,07
		9640	-	9640	0,22
7	stałe pow. badaw. i dośw.	-	38,90	38,90	0,20
		-	2955	2955	0,07
8	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	-	-	-	-
		-	-	-	-
Razem		13275,92	6041,83	19317,75	100,00
		3185061	1250102	4435163	100,00

8. Przyjmuje się podział gospodarczy:

Gospodarstwo	Obręby				Nadleśnictwo	
	LUTOWISKA		DWERNIK			
	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	1441,90	10,86	1168,78	19,34	2610,68	13,51
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	11834,02	89,14	4873,05	80,66	16707,07	86,49
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	-	-	-	-	-	-
Ogółem	13275,92	100,00	6041,83	100,00	19317,75	100,00

9. Zaproponowane warianty projektu PUL:

W trakcie obrad NTG Wykonawca przedstawił 3 warianty projektu PUL wg poniżej przedstawionej charakterystyki:

• Wariant I:

- unika trwałego zaniechania gospodarki leśnej bez jednoznacznej podstawy prawnej (IUL §81 z 2012 r.),
- zadania gospodarcze i ochronne zaplanowane są zgodnie z zasadą trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zapisów dotyczących przedmiotów ochrony dla obszaru Natura 2000 (siedliska, gatunki).
- przyjęte regulacje są zgodne z: przepisami ustawy o ochronie przyrody, rozporządzeniem w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, prawidłami związanymi z prowadzeniem hodowli lasu i jego użytkowaniem w oparciu o aktualny stan lasu i uwarunkowania formalne związane z ochroną przyrody.
- cenniejsze fragmenty drzewostanów okresowo wyłączono z planowanych zabiegów gospodarczych uwzględniając zapisy protokołu KZP i IUL (1 663,92 ha).
- drzewostany jodłowe i bukowo-jodłowe o strukturze przerębowej zagospodarowano rębnią V ciągłą (przerębową) - intensywność cięć nie przekracza 20%. Powierzchnia drzewostanów objęta tym sposobem zagospodarowania wynosi 501,71ha.
- pozostałe drzewostany rębne zagospodarowano rębnią IVD - przyjęto długi i bardzo długi okres odnowienia (40-50 lat). Powierzchnia tych drzewostanów wynosi 11 725,42 ha.
- przyjęcie tego wariantu skutkuje ustaleniem rozmiaru użytkowania głównego na poziomie 778 107 m³ netto co stanowi 99 % przyrostu bieżącego.

• Wariant II:

- unika trwałego zaniechania gospodarki leśnej bez jednoznacznej podstawy prawnej (IUL §81 z 2012 r.),
- modyfikacja obejmująca użytkowanie rębne drzewostanów: stworzenie trzech grup drzewostanów, w których ze względu na złożoną strukturę gatunkowo-wiekową, żywotność i pochodzenie dokonano ich podziału:

Grupa I to drzewostany jodłowe i z dużym udziałem jodły, ze strukturą przerębową lub zbliżoną do niej, użytkowane za pomocą rębni przerębowej (V). Powierzchnia tych drzewostanów wynosi 3 631,40 ha.

Grupa II to drzewostany zbliżone do naturalnych, bukowo-jodłowe, ale też jodłowo-bukowej zagospodarowane rębnią IVD stopniową gniazdową udoskonaloną z długim i bardzo długim

okresem odnowienia (40-50 lat). Przyjęto, że intensywność cięć w tych drzewostanach zasadniczo nie przekracza 30%. Powierzchnia drzewostanów objęta tym sposobem zagospodarowania wynosi 2 997,75 ha.

Grupa III to drzewostany na gruntach porolnych, zniekształconych, często objęte procesem przebudowy intensywne, użytkowane rębnią stopniowej gniazdowej udoskonalonej (IVd). Przyjęto większe wskaźniki intensywności cięć 40-90%. oraz większe powierzchnie do odnowień. Powierzchnia drzewostanów objęta tym sposobem zagospodarowania wynosi 5 500,95 ha.

- przyjęcie tego wariantu skutkuje ustaleniem rozmiaru użytkowania głównego na poziomie 775 306 m³ netto co stanowi 98 % przyrostu bieżącego.
- **Wariant III** jest rozwinięciem wariantu I o obszary wskazane w Moratorium Ministerstwa Klimatu i Środowiska z dnia 8.01.2024 r. obejmujące grunty na terenie Nadleśnictwa Lutowiska. W tym wariantcie:
  - unika się trwałego zaniechania gospodarki leśnej bez jednoznacznej podstawy prawnej (IUL §81 z 2012 r.),
  - zadania gospodarcze i ochronne zaplanowane są zgodnie z zasadą trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zapisów dotyczących przedmiotów ochrony dla obszaru Natura 2000 (siedliska, gatunki).
  - przyjęte regulacje są zgodne z: przepisami ustawy o ochronie przyrody, rozporządzeniem w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, prawidłami związanymi z prowadzeniem hodowli lasu i jego użytkowaniem w oparciu o aktualny stan lasu i uwarunkowania formalne związane z ochroną przyrody.
  - cenniejsze fragmenty drzewostanów okresowo wyłączono z planowanych zabiegów gospodarczych uwzględniając zapisy protokołu KZP, IUL i wytyczne dotyczące wprowadzonego moratorium (1 917,74 ha).
  - drzewostany jodłowe i bukowo-jodłowe o strukturze przerębowej zagospodarowano rębnią V ciągłą (przerębową) - intensywność cięć nie przekracza 20%. Powierzchnia drzewostanów objęta tym sposobem zagospodarowania wynosi 501,71 ha.
  - pozostałe drzewostany rębne zagospodarowano rębnią IVD - przyjęto długi i bardzo długi okres odnowienia (40-50 lat). Powierzchnia tych drzewostanów wynosi 11 449,26 ha.
  - przyjęcie tego wariantu skutkuje ustaleniem rozmiaru użytkowania głównego na poziomie 765 503 m³ netto co stanowi 97 % przyrostu bieżącego.

Po rozważeniu oczekiwań społecznych wyrażonych w trakcie NTG oraz na podstawie wniosków skierowanych do RDLP w Krośnie, do dalszego procedowania przyjęto poniżej wypracowany wariant projektu PUL:

Obliczone etaty użytkowania rębego:

Obręb Lutowiska

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat proponowany na okres obowiązywania planu
	Etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzą. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwu ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	x	x	x	x	57	1418	15706	15706
Lasów ochronnych (O)	51861	43615	37088	43615	2884	52064	469468	52064
Lasów gospodarczych (GZ)	x	x	x	x	x	x	x	0
[m³/ha]	x	x	x	x	x	x		x
Lasów gospodarczych (GPZ)	x	x	x	x	x	x	x	0
Ogółem obręb Lutowiska	51861	43615	37088	43615	2941	53482	485174	485174

Obręb Dwernik

Gospodarstwo sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat proponowany na okres obowiązywania planu
	Etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzątk. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwu ostatnich klas wieku						
	[m³] brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	x	x	x	x	179	3634	19659	19659
Lasów ochronnych (O)	17690	15054	15715	15715	2410	20219	151870	151870
Lasów gospodarczych (GZ)	x	x	x	x	x	x	x	0
[m³/ha]	x	x	x	x	x	x	x	x
Lasów gospodarczych (GPZ)	x	x	x	x	x	x	x	0
Ogółem obręb Dwernik	17690	15054	15715	15715	2589	23853	171529	171529
Ogółem Nadleśnictwo	69551	58669	52803	59330	5530	77335	656703	656703

Akceptuje się możliwość stosowania zaproponowanej w projekcie planu urządzania lasu rębni ciągłej, nieujętej w protokole z Komisji Założeń Planu w lokalizacji ustalonej na bazie opisów taksacyjnych drzewostanów.

10. Proponuje się pozyskanie użytków rębnych w wysokości:

Rodzaj cięcia	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo	
	miąższość [m³]					
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
Rębne, zaliczone na etat	485174	419093	171529	151356	656703	570449

5% przyrostu	24259	20953	8576	7567	32835	28520
Rębne, nie zaliczone na etat	6064	5246	6306	5446	12370	10692
Razem użytki rębne	515497	445292	186411	164369	701908	609661

11. Proponuje się powierzchniowy etat użytkowania przedrębego w wysokości:

Rodzaj cięć		Obręby		Nadleśnictwo
		LUTOWISKA	DWERNIK	
		Powierzchnia [ha]		
1		2	3	4
Czyszczenia późne (CPP)		-	-	-
Trzebieże	Wczesne (TW)	787,14	435,01	1222,15
	Późne (TP)	1631,38	889,57	2520,95
	Razem	2418,52	1324,58	3743,10
Ogółem		2418,52	1324,58	3743,10

Przyjmuje się wskaźnik użytkowania przedrębego netto o wysokości **40 m³/ha** dla obrębu leśnego Lutowiska i Dwernik.

12. Proponuje się szacunkowe etaty w użytkowaniu przedrębnym:

Etat użytków przedrębnych	Obręb Lutowiska	Obręb Dwernik	Nadleśnictwo
Powierzchniowy /ha/	2418,52	1324,58	3743,10
Miąszościowy /m ³ netto/	96741	52983	149724
Miąszościowy /m ³ brutto/	120926	66229	187155
Przyrost bieżący /m ³ brutto/	256550*	130800*	387350*
Procent przyrostu %*	47,1	50,6	48,3

* Przyrost tablicowy brutto w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym.

13. Proponuje się następujące etaty użytkowania głównego:

Rodzaj cięcia	Obręb Lutowiska		Obręb Dwernik		Nadleśnictwo	
	miąższość [m³]					
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
Rębne	515497	445292	186411	164369	701908	609661
Przedrębne	120926	96741	66229	52983	187155	149724
Razem	636423	542033	252640	217352	889063	759385
Przyrost bieżący	638850		283850		922700	
% przyrostu	99,62		89,00		96,35	

Łączny etat użytkowania głównego dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 – 2034 wynosi **759 385 m³ grubizny netto**.

14. Proponuje się następujące wielkości powierzchni, nie objęte użytkowaniem:

Obręb LUTOWISKA

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Wyłączone 5%	27 f; 28 h;	1,64
Siedlisko przyrodnicze 9180	34 f; 50Aax-bx; 62 d; 63 f;	2,97
Strefa ochrony całorocznej bociana		6,73
Strefa ochrony całorocznej brodaczkii	27 d; 28 g;	7,45
Bufor-strefa przypotokowa	18 g; 19 c; 34 k; 38A r; 39 k; 41 h,j; 42 o-p; 42A j; 51A g; 52 i,k; 69 n-o; 69A c; 69B b; 70 c; 74 m; 75 h,z; 76B m; 77 p; 77A d,g; 81A d; 81B c-d; 81C b,g; 102 g; 103 f; 108 f; 110 d; 123 m,o; 123A i; 129A c,h; 134 o; 135 g; 136 j-m; 141 k; 142 g; 167 l;	108,00
Bufor-strefa przypotokowa, eskulap ochrona okresowa		4,09
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	34 j,l; 52 j; 74 a,f; 75 y; 123 r;	6,74
Bufor-strefa przypotokowa, siedlisko LŁG	11 c; 12 g-h; 33 b;	15,21
Strefa ochrony całorocznej eskulapa		4,02
Strefa ochrony całorocznej eskulapa, Rezerwat Hulskie		0,13
Strefa ochrony okresowej eskulapa		0,80
Ksylobionty	20 b; 43 f; 52 l; 62 c; 63 d; 64A d; 81C d; 85 c; 86 b; 87 c; 89 n; 106 d; 121 d,h,j,l; 123 n; 137 t; 144 b; 147 d; 151A b; 160 j; 163 n;	82,10
Ksylobionty, wyłączone 5%	14 c; 30 h; 32 c; 52B i,w; 76B p; 80 d; 80B d; 81A a; 84 f; 85 f; 88 f; 90 g; 91 j; 92 d; 93 f; 105 f; 108 g; 123 t; 123A g; 124 z,bx; 126 f; 131 o; 135 f; 144 w; 152 l; 156 g; 159 o; 164 c; 166 f; 167 a,i;	131,68
Ksylobionty, wyłączone 5%, siedlisko przyrodnicze 9180	149 m-n; 152 k;	0,84
Ksylobionty, wyłączone 5%, siedlisko przyrodnicze 9180, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		1,28
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa	52B y; 75 w,gx,ix; 75D m; 76A g; 77hx; 78 c; 96 f-g; 100 i-k; 101 k-l; 107 b; 109 d; 134 m; 136 i; 138 d-f; 139 f-g; 140 c; 143 c;	100,95
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa, orzeł ochrona całoroczna	-	-
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	77 k;	0,59
Ksylobionty, wyłączone 5%, siedlisko przyrodnicze 9180, eskulap ochrona całoroczna		3,27

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Ksylobionty, wyłączone 5%, Rezerwat Hulskie	145A a; 146 a; 146A b; 147 a,f-g; 148 c-d,s;	127,66
Ksylobionty, wyłączone 5%, Rezerwat Krywe	152 c;	2,58
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona całoroczna		1,00
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		4,61
Ksylobionty, wyłączone 5%, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Krywe		0,03
Ksylobionty, wyłączone 5%, strefa ochrony okresowej niedźwiedzia	-	-
Ksylobionty, bufor-strefa przypotokowa	77gx; 77A n; 137 j-l;	28,35
Ksylobionty, Rezerwat Hulskie	146A a,c; 148 a,n-o;	44,97
Ksylobionty, Rezerwat Krywe	152 h; 153 g; 154 c,g; 155A b,f; 156 d; 157 g; 158 g; 159 g,k-l;	90,65
Ksylobionty, WDN	62 b;	9,26
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0, eskulap ochrona całoroczna, Rezerwat Krywe		0,95
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0, Rezerwat Krywe	-	-
Ksylobionty, eskulap całoroczna		17,73
Ksylobionty, eskulap całoroczna, Rezerwat Hulskie		10,04
Ksylobionty, eskulap całoroczna, Rezerwat Krywe		7,15
Ksylobionty , eskulap ochrona okresowa		5,10
Ksylobionty, eskulap ochrona okresowa, Rezerwat Hulskie		1,48
Siedlisko ŁŁG	61 i-j; 124 n;	3,91
Siedlisko ŁŁG, siedlisko przyrodnicze 91E0	38Bfy,yx; 53B c; 55A d; 69B f; 75Dfx; 120 h;	7,58
Otulina WDN	56A h;	5,20
Skarpy, stoki urwiste	10 a; 23 o; 24 k; 24B a; 30 b; 35 a; 42 k; 43 b; 44 c; 47 c; 50A j; 52 c; 53 b; 55 d; 56A g; 57A c,k; 61A f; 76B c,g,t; 79A b; 91 d; 122 h; 123 i; 131 n; 137 d; 150 h; 151 g; 157 h; 163 k;	153,55
Strefa okresowa niedźwiedzia brunatnego	-	-
Tereny podmokłe	24A n-p; 55 c; 57A f; 81 l; 142 h;	17,19
WDN	7 f; 56A a;	35,26

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Działki aneksowe	50Asx; 75wx-xx,zx;	0,86
Razem obręb Lutowiska		1053,60

Obręb DWERNIK

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Wyłączone 5%	18 g; 117 k;	12,35
Siedlisko przyrodnicze 9180	63 i;	0,24
Bobry	49 l; 55 m;	3,98
Bufor-strefa przypotokowa	5 b; 14 d; 33 k; 40 b; 41 f; 42 i; 43 m; 44 f; 45 w,y; 50 d; 53 b,g; 56 k; 57 f; 61 d-f; 63 d; 66 d; 69 a; 70 b; 71 l; 78 j; 86 b,o; 90 w; 90B c,n; 92 g; 94 p-r; 99 p-r; 110 w,y; 115 y,ax;	49,31
Bufor-strefa przypotokowa, eskulap ochrona okresowa		6,81
bufor-strefa przypotokowa, 9180	26 j;	0,09
bufor-strefa przypotokowa, siedlisko przyrodnicze 91E0	3 d; 11 c,l; 14 c; 25 a; 49 i; 72 f; 80 n; 81 a; 108 j; 109 b; 114 r; 115 p;	13,88
bufor-strefa przypotokowa, siedlisko LŁG	2 a; 114 i;	1,32
Strefa ochrony całorocznej eskulapa		6,25
Strefa ochrony okresowej eskulapa		5,88
Granicznik płucnik (<i>Lobaria pulmonaria</i> (L.))		1,16
Ksylobionty	5 c; 18 k; 19 d,g; 20 d; 28 l; 30 c; 33 j; 34 m,s; 56 i; 59 d; 63 g; 64 g,i; 67 m; 68 b; 71 k; 73 d,g; 80 t-w; 88 g; 89 d; 110 h;	41,54
Ksylobionty, wyłączone 5%	3 f; 18 j,l; 19 b,h; 20 c; 35 c; 37 f; 38 c; 65 f; 70 g; 73 c,h-l; 78 k; 82 d; 86 i; 116 d;	38,99
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor-strefa przypotokowa	19 f; 32 g; 40 f; 48 l; 89 c; 100 b; 101 a; 102 i;	32,99
Ksylobionty, wyłączone 5%, bufor, orzeł całoroczna		2,54
Ksylobionty, wyłączone 5%, Rezerwat Krywe	107 j;	20,38
Ksylobionty, wyłączone 5%, strefa ochrony okresowej niedźwiedzia brunatnego		7,81
Ksylobionty, bufor	48 j-k; 49 j,p; 63 h; 69 d; 71 i; 72 a; 76 b; 88 f; 89 b; 102 h; 103 f-g; 105 c; 109 j; 110 t; 111 d; 112 f;	38,84
Ksylobionty, bufor, 91E0	115fx;	0,07
Ksylobionty, bufor, 91E0, Rezerwat Krywe	108 d;	0,09

Wyszczególnienie	Lokalizacja: oddział, pododdział	Pow. [ha]
Ksylobionty, Rezerwat Krywe	107 a,c; 114 a,f,j; 117 a,g,l; 118 a;	35,01
Ksylobionty, orlik ochrona całoroczna		4,35
Ksylobionty, orzeł ochrona całoroczna		17,27
Ksylobionty, orzeł ochrona okresowa		13,76
Ksylobionty, puchlinka ząbkowana		1,38
Ksylobionty, siedlisko przyrodnicze 91E0, eskulap całoroczna, Rezerwat Krywe		0,58
Ksylobionty, 91E0, Rezerwat Krywe	107 k;	3,42
Ksylobionty, eskulap ochrona całoroczna		8,05
Ksylobionty, eskulap ochrona całoroczna, Rezerwat Krywe		69,39
Ksylobionty, Glebowe powierzchnie wzorcowe (GPW)	92 c;	0,09
Siedlisko LŁG	77 d; 75 g;	5,45
Siedlisko LŁG, siedlisko przyrodnicze 91E0	49 c; 109 p;	2,55
Otulina WDN	63 a;	12,72
Skarpy, stoki urwiste	4 x; 32 h; 58 d; 64 c; 77f; 90Bdx; 93 f, h j; 97 i; 107 h; 115 g ,t;	24,05
Strefa okresowa niedźwiedzia		2,09
Tereny podmokłe	65 c; 115 j;	0,59
WDN	63 b;	20,14
Działki aneksowe	90B w;	0,10
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy (ZPK)	84 d; 86 f, k; 90B a, h; 94 i, k;	6,52
Pas około 50 m od granicy z BdPN w części wydzielen:	18 f; 19 a; 20 a; 23 a-b; 47 k; 64 d; 65 a; 66 a; 70 a; 71 b; 73 a; 83 b; 89 a; 91 b-c; 92 b; 93 a,c,g,i,l; 95 d; 102 b; 24 b,d; 26 h; 46 a,c; 47 d,i; 65 g; 82 c; 83 c,f; 102 g	69,19
Razem obręb Dwernik		581,22
Razem Nadleśnictwo Lutowiska		1634,79

15. Proponuje się następujące zadania z zakresu hodowli lasu:

Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo
	LUTOWISKA	DWERNIK	
	Powierzchnia [ha]		
Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	-	-	-
Zalesienia gruntów nieleśnych	-	-	-
Odnowienia zrębów projektowanych	-	-	-
Odnowienia przy rębniach złożonych	1226,54*	456,92*	1683,46*
Podsadzenia produkcyjne	25,25	12,50	37,75
Dolesienia luk i przerzedzeń	-	-	-
Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	-	-	-
Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 10% ich pow.	-	-	-
Wprowadzenie podszytów	-	-	-
Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	78,95	6,90	85,85
Pielęgnowanie gleby w uprawach proj.	-	-	-
Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	102,97	93,64	196,61
Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW)	-	-	-
Pielęgnowanie młodników (CP)	2581,85	1379,83	3961,68
Pielęgnowanie młodników (CP-P)	-	-	-
Nawożenie	-	-	-
Regulacja stosunków wodnych	-	-	-
Specjalne zabiegi agrotechniczne	1551,42	583,65	2135,07

* przy rębniach złożonych zmniejszono zadania z zakresu odnowień o 20% (w porównaniu z Tabelą nr XVIII) z uwagi na inicjowanie odnowienia naturalnego.

16. Akceptuje się działania z zakresu ochrony przyrody – wg tabeli nr XXIII „Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody”.

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (proponowane wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
1.	Lokalizacje wydzielen w fakultatywnej warstwy do SLMN w formacie .shp	Ekstensywne użytkowanie i odtwarzanie użytków zielonych, w szczególności siedlisk przyrodniczych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie do 15% powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew w płatach siedliska. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.	Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniej interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych PS dla WPR.
2.	Lokalizacje wydzielen w fakultatywnej warstwy do SLMN w formacie .shp	Stopniowa eliminacja gatunków obcych ekologicznie z drzewostanu.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych.	Brak
3.	Lokalizacje wydzielen w fakultatywnej warstwy do SLMN w formacie .shp	Różnicowanie struktury pionowej i wiekowej.	Stosowanie rębni złożonych, z odpowiednim okresem odnowienia dla przyjętego typu drzewostanu oraz uwarunkowań mikrosiedliskowych.	Brak

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (proponowane wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
4.	Lokalizacje wydziałów wg fakultatywnej warstwy do SLMN w formacie .shp	Utrzymanie wysokiej różnorodności biologicznej.	Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% sumy powierzchni drzewostanów na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, osiągających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). lub Ostoi ksyllobiontów i stref przypotokowych. lub Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). lub Pozostawianie drzew biocenotycznych.	Brak

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (proponowane wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
5.	Lokalizacje wydzielen w fakultatywnej warstwy do SLMN w formacie .shp	Uwzględnienie podczas prac związanych z pozyskaniem drewna znanych chronionych roślin i grzybów oraz zwierząt, dla których wyznaczono strefy ochrony.	W trakcie szacunków brakarskich sporządzanie szkiców terenowych i wizji terenowych dla wszystkich pozycji rębnych. Informacje o przedmiotach ochrony na powierzchni roboczej winny być przekazane wykonawcy prac przed ich rozpoczęciem. Ewidencjonowanie siedlisk gatunków w ramach aktualizacji SILP.	Brak
6.	Drzewostany w których zaplanowano użytkowanie rębne i przedrębne (trzebieże późne)	Zachowanie drzew mogących stanowić potencjalne miejsce gawrowania niedźwiedzi	W zleceniu prac z zakresu pozyskania drewna (pozycje rębne i przedrębne – trzebieże późne należy określić czy na powierzchni objętej pracami występują drzewa mogące stanowić potencjalne miejsce gawrowania niedźwiedzi. Przed rozpoczęciem prac należy wskazać Wykonawcy drzewa mogące stanowić potencjalne miejsca gawrowania niedźwiedzi.	Brak

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (proponowane wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
7.	Drzewostany z udziałem buka, jesionu, jawora i wiąza, w których zaplanowano użytkowanie rębne i przedrębne (trzebieże późne)	Zachowanie populacji nadobnicy alpejskiej	- Ograniczanie składowania drewna bukowego, wiązowego, jesionowego oraz jaworowego w okresie rójki nadobnicy alpejskiej, tj. w okresie 1 lipca do 31 sierpnia, a jeśli zostało by w tym terminie pozyskane – wywiezienie go bez zbędnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 14 dni), - zabezpieczanie siatką (o drobnych oczkach) składowanego drewna bukowego, wiązowego, jesionowego oraz jaworowego w terminie od 1 lipca do 31 sierpnia, w sposób zapewniający pełną szczelność oraz prowadzenie monitoringu zabezpieczonego drewna, - bieżące monitorowanie składnic drewna liściastego ww. gatunków w okresie w okresie od 15 czerwca do 15 września pod kątem występowania nadobnicy	Brak
8.	Drzewostany, w których zaplanowano wskazania gospodarcze, głównie użytkowanie rębne i przedrębne (trzebieże późne), przy granicy z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym	Zachowanie bezpiecznej odległości od granicy Bieszczadzkiego Parku Narodowego, poprzez modyfikację zabiegów gospodarczych.	Należy pozostawić pas szerokości około 50 m od granicy Bieszczadzkiego Parku Narodowego bez użytkowania, za wyjątkiem drzew wzdłuż szlaków turystycznych zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu.	Brak

17. Akceptuje się następujące działania z zakresu ochrony wartości kulturowych i turystycznych oraz edukacji ekologicznej.

Obiekt	Lokalizacja oddz., poddz.	Czynność
1	2	3
Ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne	Przebieg zaznaczono na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Okresowe kontrolowanie stanu tablic informacyjnych oraz elementów wyposażenia i w razie potrzeby naprawa lub konserwacja, dbałość o właściwe oznakowanie, usuwanie posuszu, złomów i wywrotów z bezpośredniego otoczenia trasy, zagrażających bezpieczeństwu i utrudniających poruszanie się zwiedzających.
Szlaki turystyczne, trasy rowerowe	Przebieg zaznaczono na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Na trasach szlaków usuwanie pojawiających się złomów i wywrotów uniemożliwiających poruszanie się.
Tablice informacyjne i ostrzegawcze o treści powiązanej z prawidłowym zachowaniem się na terenach leśnych bądź o szerokiej tematyce przyrodniczej.	Przy wlotach głównych szlaków komunikacyjnych na teren Nadleśnictwa, przy parkingach, miejscach biwakowych, itp.	Okresowa konserwacja lub wymiana na nowe, dbanie o estetyczny wygląd tablic.
Kapliczki, krzyże przydrożne, pomniki, mogiły, cmentarze itp.	Wykaz zamieszczono w pkt 4.7.1. a lokalizację na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Porządkowanie otoczenia, wykonywanie prac leśnych w bezpośrednim sąsiedztwie w sposób nie zagrażający obiektom.

18. Przyjmuje się przedstawione przez Wykonawcę przewidywane oddziaływanie realizacji planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska			Oddziaływanie łączne-planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	
1.	Różnorodność biologiczna	+3	0	+3	+3
2.	Ludzie	0	0	-1	0
3.	Zwierzęta	+1	0	-1	0
4.	Rośliny	-1	0	-1	-1
5.	Woda	+1	0	-1	0
6.	Powietrze	+1	0	-1	0
7.	Powierzchnia ziemi	0	0	-1	-1
8.	Krajobraz	0	0	0	0
9.	Klimat	-1	0	+1	+1
10.	Zasoby naturalne	+1	+1	-1	+2
11.	Zabytki	0	0	0	0
12.	Dobra materialne	0	0	0	0

¹ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

- + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,
- 0 (zero) – brak znaczącego wpływu,
- (minus) wpływ ujemny, negatywny,
- 1. oddziaływanie krótkoterminowe,
- 2. oddziaływanie średnioterminowe,
- 3. oddziaływanie długoterminowe.

² Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej.

W zakresie uwzględnienia konieczności wzmocnienia ochrony przyrody na obszarze wskazanym w poleceniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 roku, który w Nadleśnictwie Lutowiska zajmuje 284 ha różnych rodzajów gruntów w drzewostanach zaprojektowano:

- wyłączenie z planowania wskazań gospodarczych - na powierzchni 25 ha,
- użytkowanie drzewostanów rębnią IVd (stopniową, gniazdową udoskonaloną) z intensywnością 5% - na powierzchni 182 ha,
- cięcia pielęgnacyjne w ramach trzebieży przerębowej BEZ ZAN, w której wskaźnik poboru masy nie będzie przekraczał 50% planowanego wskaźnika odnoszącego się do całego Nadleśnictwa - na powierzchni 71 ha,

Zaproponowany sposób modyfikacji wynika z konieczności kontynuacji procesów rozpoczętych przed wejściem w życie polecenia z dnia 8 stycznia 2024 roku.

19. Uwagi i wnioski strony społecznej dotyczące projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska.

Głosy w dyskusji:

Bogumił Dąbek, Dyrektor Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu (dalej B. Dąbek) wyjaśnił przyczyny uzyskania mniejszego przyrostu rzeczywistego w stosunku do przyrostu spodziewanego tablicowego. Wskazał, że jest to spowodowane przebudową drzewostanów świerkowych i olszowych w II klasie wieku, która była realizowana w trakcie obowiązywania PUL na lata 2015 – 2024. W tych drzewostanach prognozowany był wysoki przyrost gatunków, które ostatecznie go nie uzyskały ze względu na przebudowę oraz cięcia sanitarne w trakcie realizacji PUL.

Janusz Krupa, Wójt Gminy Lutowiska zadał pytanie o zasadność pozostawiania dużej liczby drzew grubych do naturalnego rozkładu. W jego przekonaniu jest to działanie niegospodarne w stosunku do majątku Skarbu Państwa, na które nie znajduje uzasadnienia prawnego i logicznego. Zapytał również czy RDLP w Krośnie uzyskała opinię prawną dotyczącą podstaw prawnych wprowadzenia moratorium na wycinkę niektórych drzewostanów zawartego w poleceniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 roku.

Tadeusz Oszer, Prezes PTTK Oddział Bieszczadzki oraz przedstawiciel przemysłu drzewnego zaznaczył że odbiorcy drewna nie są zainteresowani grubymi drzewami. Surowiec o średnicy powyżej 80 – 90 cm średnicy z reguły nie nadaje się do przerobu ponieważ najczęściej jest już zdeprecjonowany. Dodał również, że parametry techniczne traków w tartakach uniemożliwiają przetwarzanie tak grubego materiału. Skrytykował politykę sprzedaży drewna w Lasach Państwowych - obecnie zasady sprzedaży drewna zmieniają się co pół roku co z punktu widzenia przedsiębiorcy drzewnego rodzi mnóstwo komplikacji. Zaapelował o podjęcie działań w kierunku uzyskania certyfikatu FSC. Obecnie zauważa całkowity brak promocji drewna w przestrzeni publicznej, przez co odbiór społeczny leśników i drzewiarzy jest negatywny. Jako prezes PTTK zwrócił uwagę na konieczność regularnego odśłaniania i odkrzaczania punktów widokowych oraz obiektów infrastruktury turystycznej na terenie nadleśnictwa.

Marek Marecki, Zastępca Dyrektora RDLP w Krośnie ds. Gospodarki Leśnej, Przewodniczący NTG (dalej M. Marecki) w odpowiedzi wyjaśnił, że podstawą do pozostawiania drzew grubych jest rozporządzenie o dobrych praktykach w leśnictwie, które nakłada obowiązek pozostawiania od 3 do 5 szt. takich drzew na hektar drzewostanu. RDLP w Krośnie nigdy nie miała certyfikatu FSC. W 2003 roku była przygotowana umowa ale ówczesny Dyrektor nie zdecydował się na jej podpisanie ze względu na zapisy, które wykraczały poza jego kompetencje. Dziś Dyrektor rozważa przystąpienie do systemu certyfikacji FSC, podjęte zostały już pierwsze kroki w tym kierunku. Zarastanie

Bieszczadów w rozmowach z branżą turystyczną jest stale poruszonym tematem. Leśnicy mają świadomość, że w trakcie wykonywania prac leśnych należy brać ten aspekt pod uwagę.

Piotr Klub, przedstawiciel Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze (dalej P. Klub) stwierdził że projekt PUL przedstawia się obiecująco. Docenia fakt wykorzystania rębni ciągłej oraz jednostek kontrolnych. Spodziewał się jednak postawienia ambitniejszych celów jeśli chodzi o ochronę przyrody w Nadleśnictwie znajdującym się w jednym z trzech najcenniejszych przyrodniczo regionów w Polsce. Zwraca uwagę że pomimo dużego udziału gruntów porolnych, 30% powierzchni lasów które mają ciągłość ekologiczną zapewniło przetrwanie wielu gatunkom wskaźnikowym dla lasów pierwotnych. Wobec tego faktu planowane 98% pozyskania względem spodziewanego przyrostu jest niepokojące z punktu widzenia ochrony przyrody. Zaznacza, że uwarunkowania są zupełnie inne niż w momencie rozpoczęcia prac nad projektem PUL. Wskazał, że nasz Kraj jest zobligowany m. in. do zaimplementowania postanowień Nature Restoration Law, Strategii bioróżnorodności, postanowień wynikających z Ogólnopolskiej narady o Lasach itd., które podkreślają konieczność zwiększenia powierzchni obszarów objętych ochroną bierną. Wobec tego spodziewał się zdecydowanie większej powierzchni gospodarstwa specjalnego oraz wydzielen bez zaplanowanych wskazówek gospodarczych w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Lutowiska. Zadeklarował, że Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze prześle swoje uwagi w formie pisemnej do RDLP. Powyższe stanowią załącznik do niniejszego protokołu.

Stanisław Kucharzyk, Zastępcę Dyrektora Bieszczadzkiego Parku Narodowego wyraził uznanie dla Nadleśnictwa Lutowiska, któremu udało się w ciągu 10 minionych lat przebudować połowę drzewostanów złożonych z olszy szarej. Zapytał dlaczego z przedstawionej prognozy wynika, że w kolejnych latach przebudowa zmniejszy intensywność. Zadał również pytanie o to czy w ramach opracowania projektu PUL wykorzystane zostały wyniki inwentaryzacji wskaźnikowej, bo uzyskane z niej wyniki np. zasobów martwego drewna są zdecydowanie większe. W związku z tym, że w referatach temat wieków rębności został przedstawiony pobeżnie dopytał o to jak się one kształtują oraz czy zostały one zmienione w porównaniu do poprzedniej rewizji.

B. Dąbek wyjaśnił, że wieki rębności zostały przyjęte na Komisji Założeń Planu. W porównaniu do V rewizji wiek rębności dla jodły, buka i modrzewia został obniżony o 10 lat, dla jesionu, jawora i wiązu został obniżony o 30 lat. Podniesione zostały wieki rębności dla brzozy o 30 lat oraz dla osiki i olszy szarej o 10 lat. Podkreślił, że podczas zagospodarowania drzewostanów rębnią ciągłą, a w zasadzie także przy rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej taka zmiana wieku rębności nie ma dużego znaczenia. Wynika to z bardzo długiego okresu odnowienia, który w przypadku rębni stopniowych wynosi 40-50 lat a w rębni przerębowej następuje w sposób ciągły. Odnośnie drzewostanów olszowych poinformował, że w projekcie PUL zaprojektowano przebudowę na około 1000 ha. Olsza szara jako gatunek panujący stanowi już jedynie 7% powierzchni drzewostanów poza klasą odnowienia stąd planowana niższa intensywność przebudowy tego gatunku. W ramach inwentaryzacji wskaźnikowej była inna wielkość próby i

odmienna metodyka pomiarów, aby można porównać i zamieszczać wartości w projekcie PUL w odniesieniu do Nadleśnictwa.

Jacek Przybyła, Wójt Gminy Czarna zadał pytanie o działania dedykowane wzmocnieniu sfery społecznej poprzez m. in. rozbudowę infrastruktury turystycznej, budowy ścieżek pieszych i rowerowych czy też udostępnianiu miejsc atrakcyjnych dla społeczeństwa. Podkreśla, że przedstawione podczas narady parametry jak najbardziej uzasadniają prowadzenie gospodarki leśnej w sposób dotychczasowy.

M. Marecki wyjaśnił, że PUL nie projektuje precyzyjnych rozwiązań technicznych, w sferze turystycznej przedstawia jedynie działania kierunkowe, które będą rozwijane i kontynuowane. Konkretnie rozwiązania wynikać będą przepisów zawartych w odrębnych aktach prawa oraz sytuacji finansowej konkretnej jednostki. Wspólne zamierzenia inwestycyjne samorządów i Nadleśnictw można wpisać w PUL, aby była podstawa do wynajęcia lub wydzierżawienia gruntu.

Bożydar Neroj, Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu DGLP (dalej B. Neroj) odniósł się do wypowiedzi P. Klubu. Poinformował, że analizowanie wskaźników dotyczących przyrostu i pozyskania nie może być prowadzone bez zwracania uwagi na strukturę klas wieku. Drzewostany Nadleśnictwa Lutowiska charakteryzują się bardzo dużym udziałem klasy odnowienia. Przy mniejszej reprezentacji młodych klas wieku jest to konieczne aby zapewnić trwałość lasu. Ograniczenie użytkowania względem przyrostu może być zatem zgubne dla niektórych drzewostanów. Widzi nawet potrzebę użytkowania ponad przyrost i uznaje, że zaproponowane rozwiązania są bardzo ostrożne, bowiem stosowanie rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej z okresem odnowienia 40 – 50 lat jest działaniem bardzo zbliżonym do rębni ciągłej. Odnosząc się do zarzutu o częste zmiany zasad sprzedaży drewna wyjaśnił że są one ustalane przez DGLP. Zapewnił, że głos w tej sprawie zostanie przekazany do jednostki odpowiadającej merytorycznie za tą tematykę.

P. Klub w uzupełnieniu do swojej poprzedniej wypowiedzi stwierdził, że w jego przekonaniu gospodarka leśna w PGL LP jest bardzo dobrze prowadzona, ale są miejsca, gdzie należy ją mocno modyfikować pod kątem szczególnych walorów przyrodniczych.

Marek Krauz, przedstawiciel lokalnej społeczności odniósł się do szerokiego zakresu tematów. Ze względu na objętość i złożoność tematów w wypowiedzi zadeklarował, że prześle swoje uwagi w formie pisemnej do RDLP. Powyższe stanowią załącznik do niniejszego protokołu.

B. Dąbek odnosząc się do części wypowiedzi Marka Krauza wyjaśnił, że analiza szlaków zrywkowych jest sporządzana w ramach ekspertyzy hydrologicznej, której jednym z głównych celów jest badanie zjawisk retencjonowania wody oraz erozji wodnej.

B. Neroj zalecił wprowadzenie do projektu PUL w Programie Ochrony Przyrody zapisów dotyczących zachowania większej staranności podczas realizacji prac aby zmniejszać wpływ powierzchniowy. Stwierdził, że w obecnych uwarunkowaniach klimatycznych, z długimi okresami bez opadów, widzi możliwość takiego zaplanowania prac aby ograniczyć zniszczenia na szlakach

zrywkowych. Poprosił także o odnotowanie w dokumentacji faktu wykorzystania w celach porównawczych wyników inwentaryzacji wskaźnikowej, ze względu na szeroki zakres cennych informacji, jakie zostały uzyskane z tego opracowania.

Grzegorz Broz, właściciel Zakładu Usług Leśnych nie zgodził się z opinią przedmówcy na temat planowania prac w okresach bez opadów. Stwierdził, że dla pracowników leśnych praca w błocie nie jest niczym miłym. W jego odczuciu terminy wykonywania prac najczęściej nie zależą od warunków pogodowych i ergonomii prac a od potrzeb odbiorców drewna. Często jest tak, że pomimo korzystnych dla wykonawstwa prac leśnych warunków ich praca jest wstrzymywana bo odbiorcy nie chcą odbierać drewna. W konsekwencji prace są przeciągane do czasu, gdzie opadów jest dużo i zniszczenia szlaków i dróg leśnych są wtedy nieuniknione. Nie widzi możliwości poprawy sytuacji dopóki o terminie wykonania prac będą decydować potrzeby marketingowe zamiast decyzji leśniczego podjętej na podstawie aktualnych warunków terenowych.

Jan Rafał Obrochta, właściciel Zakładu Usług Leśnych w pełni poparł przedmówcę. Zadał pytanie o to skąd wziąć stawkę na remont szlaków, aby odpowiednio ująć te kwoty w przetargu. Podkreślił, że obecnie brak jest katalogów pracochłonności, które by to określały. Zakłady Usług Leśnych są stawiane przez PGL LP przed faktem dokonany i jeżeli chcą pracować muszą dopasować swoją ofertę do założonej w postępowaniu przetargowym kwoty. Ponadto zauważył, że zwiększona ilość nowych szlaków zrywkowych wynika również z działań organizacji ekologicznych, w wyniku których przez niektóre z dotychczasowych wykorzystywanych tras nie można obecnie przejeżdżać.

20. Podsumowanie narady.

Zastępca Dyrektora RDLP w Krośnie, Pan Marek Marecki, podziękował wszystkim za udział w obradach. Poinformował, że wnioski i uwagi złożone na piśmie po Naradzie Techniczno-Gospodarczej zostaną rozpatrzone razem z wnioskami, które zostaną złożone do upublicznionego projektu PUL. Na zakończenie przedstawił schemat dalszych prac nad projektem planu urządzenia lasu, których końcowym etapem będzie jego zatwierdzenie przez Ministra właściwego do spraw środowiska. Zaznaczył, że projekt PUL będzie podlegał upublicznieniu na stronie BIP RDLP w Krośnie z możliwością składania uwag i wniosków oraz opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Treść dokumentu z wprowadzonymi korektami, wynikającymi m.in. z dzisiejszej narady oraz decyzji Ministra Klimatu i Środowiska ws. uznania lasów za ochronne będzie udostępniona również w formie elektronicznej. Wskazał na możliwość składania uwag i wniosków do tego projektu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Dyrektor RDLP w Krośnie. Sposób uwzględnienia uwag i wniosków złożonych w ramach udziału społecznego oraz wynikających z opinii RDOŚ w projekcie PUL zostanie podany do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie na stronie BIP RDLP w Krośnie.

21. Decyzja Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

Narada Techniczno-Gospodarcza była kolejnym etapem zmierzającym do opracowania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na okres 2025-2034. Przedstawione na niej wyniki prac terenowo -kameralnych wskazują na to, że zasoby przyrodnicze utrzymały się w bardzo dobrym stanie zdrowotnym. Zarówno stan zasobów drzewnych (miąższościowych) jak też zasobów różnorodności biologicznej (ilości gatunków) określić można jako właściwy. Skutecznie realizowana przebudowa drzewostanów na terenach porolnych, właściwy dobór sposobów zagospodarowania drzewostanów dojrzałych oraz drzewostanów wielopokoleniowych przyczynił się do uzyskania bardzo dobrych wskaźników charakteryzujących stan lasu.

Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 20 631,94 ha, z czego 1 565,63 ha stanowią powierzchnie leśne bez wskazań gospodarczych. Wynika to z realizacji postulatów różnych grup społecznych dotyczących zachowania najcenniejszych przyrodniczo powierzchni.

Zaproponowany rozmiar użytkowania głównego na najbliższe dziesięciolecie wynosi 759 385 m³. W porównaniu do poprzednich okresów (V rewizja 864 324 m³, IV rewizja 950 043 m³) następuje zmniejszenie pozyskania drewna. Podkreślenia wymaga również fakt, że przyjęty rozmiar pozyskania na najbliższy okres jest kompromisem pomiędzy wskazaniami dotyczącymi przebudowy drzewostanów, realizacją potrzeb hodowlanych, zachowaniem ciągłości pełnienia przez drzewostany ich funkcji, stopniowej wymiany pokoleń, realizacji zadań ochronnych oraz skutków społeczno-gospodarczych.

Przebieg dyskusji na spotkaniu wskazuje, że przedstawiona propozycja zagospodarowania lasów na terenie Nadleśnictwa Lutowiska zaowocowała w różne opinie, często odmienne. W części z nich zawarto pełne poparcie do kierunku zaproponowanych zmian mających na celu wzmocnienie zakresu i funkcji zachowania najcenniejszych przyrodniczo fragmentów - powiększenia powierzchni całkowicie wyłączonych z użytkowania, łącznie z oczekiwaniami wzrostu ich powierzchni. Wyrażano również stanowiska i opinie wskazujące na konieczność kontynuacji zasad prowadzenia lasu wskazanych w mijającym PUL, uzasadniając swoje stanowisko względami przyrodniczymi oraz społecznymi (przebudowa drzewostanów, zapewnienie pracy dla zakładów usług leśnych i znaczenia gospodarczego surowca drzewnego dla regionu).

Opracowany projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na okres 2025-2034 na tym etapie wypełnia wymagania przyrodniczo-społeczno-gospodarcze. W celu zapewnienia należytej staranności w zakresie wzmocnienia ochrony wartości przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa, przed procesem upublicznienia należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o wydanie ustawowej opinii do projektu PUL. Opinia Organu właściwego w zakresie ochrony przyrody pozwoli udoskonalić projekt PUL w obszarach wskazanych w tym dokumencie.

Ireneusz
Kimla

Elektronicznie podpisany
przez Ireneusz Kimla
Data: 2024.12.18 15:02:59
+01'00'

Marek Marecki

Elektronicznie podpisany
przez Marek Marecki
Data: 2024.12.18 15:32:16
+01'00'

ZATWIERDZAM

Marian
Adam
Pigan

Digitally signed by
Marian Adam Pigan
Date: 2024.12.18
+01'00'

Załączniki:

1. Wnioski i uwagi Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze.
2. Wnioski i uwagi Pana Marka Krauza.
3. Wnioski i uwagi Pana Norberta Różyckiego.
4. Wnioski i uwagi Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków.
5. Wnioski i uwagi Rady Gminy Lutowiska.
6. Wnioski i uwagi Polskiego Stowarzyszenia Taksatorów Leśnych.

1. Wnioski i uwagi Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze.

Rzeszów, 14.11.2024 r.

Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze
Plac Wolności 13/2, 35-073 Rzeszów
adres do korespondencji:
ul. Słowackiego 6/10, 35-060 Rzeszów
KRS: 0000305072

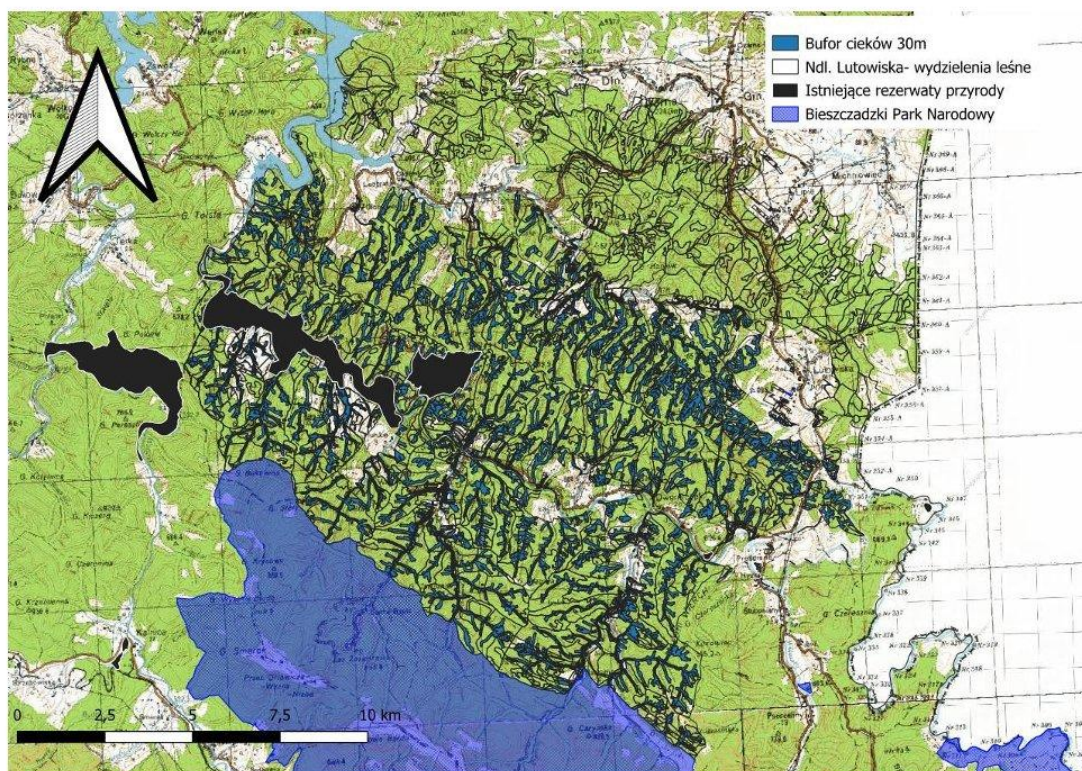
**Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Krośnie
ul. Bieszczadzka 2,
38-400 Krosno**

Wnioski dotyczące projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025- 2034

W związku z toczącym się procesem tworzenia nowego planu urządzania lasu, mając na względzie iż walory przyrodnicze lasów Nadleśnictwa są jednymi z najwyższych w naszym kraju, a także nawiązując do toczących się obecnie procesów dotyczących reformy gospodarki leśnej w Polsce, takich jak „Ogólnopolska Narada o Lasach”, „100 rezerwatów na 100 lat Lasów Państwowych”, zapisów umowy koalicyjnej o wyłączeniu 20% polskich lasów z działalności gospodarczej, projektu PGLP, tzw. „Lasów Puszczańskich”, oraz w związku z koniecznością wywiązania się naszego kraju z zapisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law), oraz potrzebie wypełniania Strategii UE na rzecz bioróżnorodności 2030, przedstawiamy poniżej następujące wnioski:

1. Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych buforów cieków po 30 metrów w każdą stronę wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 1.

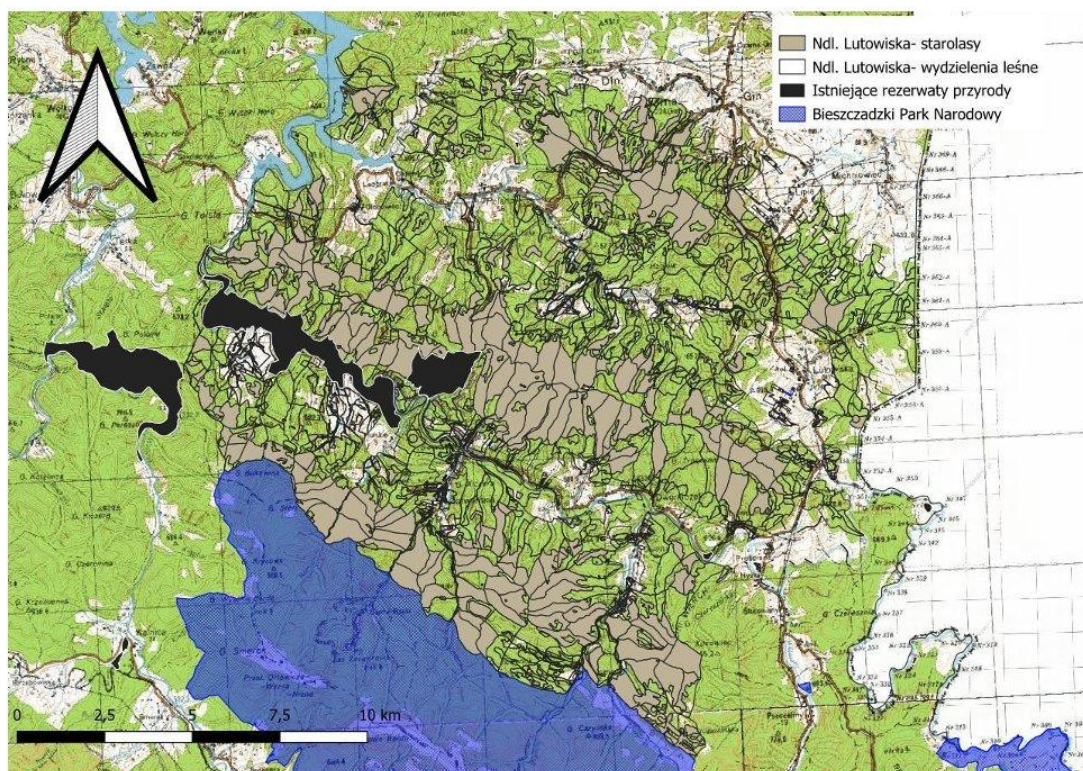

Ryc. 1. 30-metrowe bufory cieków Nadleśnictwa w zasięgu obszaru Natura 2000.

Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze przeprowadziła kompleksowe wyznaczenie wszystkich cieków wodnych na terenie nadleśnictwa metodami GIS. Leśne ciek wodne są obszarami o wysokiej koncentracji martwego drewna, wysokiej wilgotności i odpowiednim zacienieniu. Z tego względu są miejscami koncentracji najcenniejszych garunków reliktowych i puszczańskich, w tym wielu rzadkich, chronionych i ginących.

2. Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych starolasów wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 2.

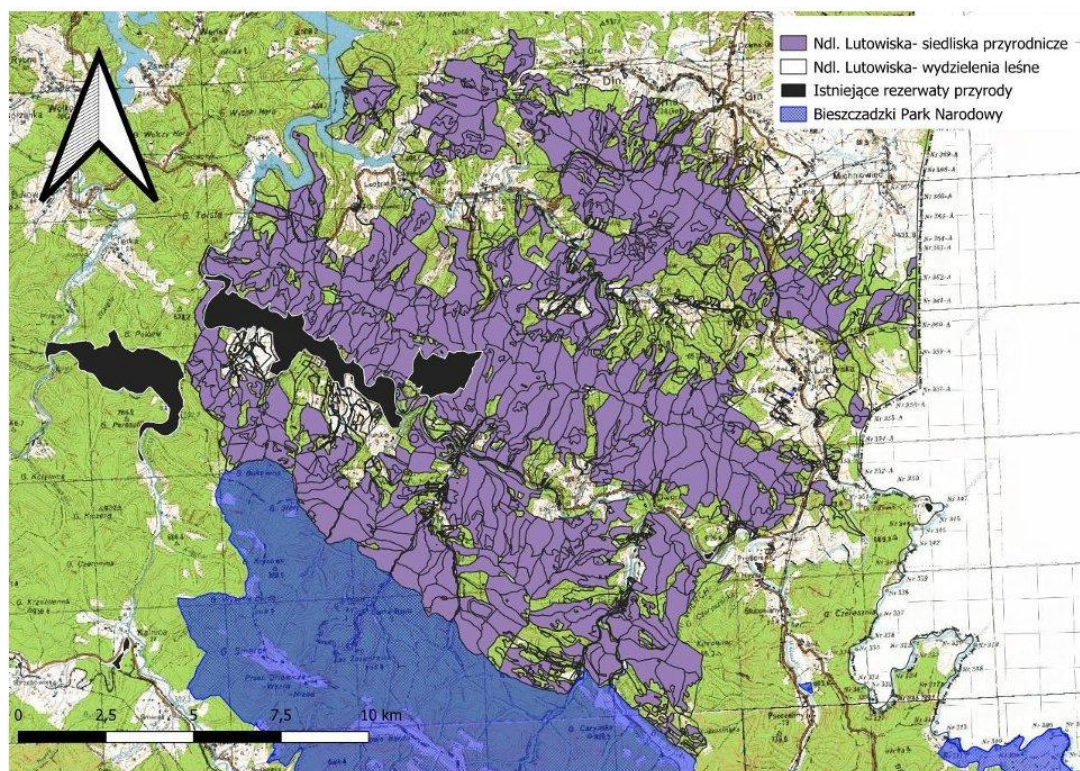

Ryc. 2. Starolasy wnioskowane do przeznaczenia na cele ochrony przyrody, pozostawione bez wskazówek gospodarczych.

Teren nadleśnictwa obfituje w starolasy. Są one domem wielu gatunków puszczańskich, rzadkich i chronionych. Zostały wybrane na podstawie kryteriów Ogólnopolskiej Rady o Lasach. Pozostawienie starolasów jest konieczne nie tylko ze względu na zamieszkujące je cenne organizmy, ale również z powodu konieczności wywiązania się z krajowych i unijnych zobowiązań dotyczących ochrony przyrody.

3. Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych lasów będących siedliskami przyrodniczymi wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 3.

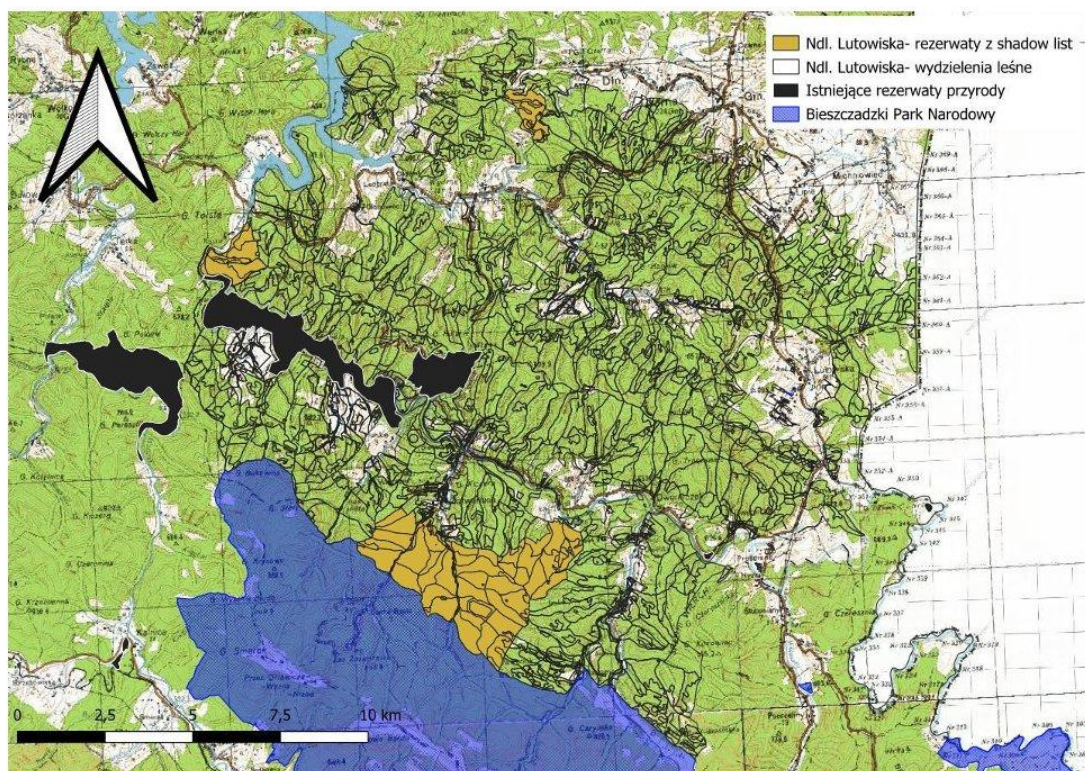

Ryc. 3. Siedliska przyrodnicze wnioskowane do przeznaczenia na cele ochrony przyrody, pozostawione bez wskazówek gospodarczych.

Teren nadleśnictwa jest miejscem koncentracji siedlisk przyrodniczych chronionych prawem Unii Europejskiej. W dużej części są one również staro lasami. One również są domem wielu gatunków puszczańskich, rzadkich i chronionych. Ich ochrona jest konieczna dla zachowania i poprawy stanu naturalnych siedlisk górskich.

4. Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych wydzielen leśnych wchodzących w propozycje rezerwatów z shadow list, wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 4.

Ryc. 4. Rezerваты proponowane w ramach shadow list wnioskowane do pozostawienia bez wskázówek gospodarczych.

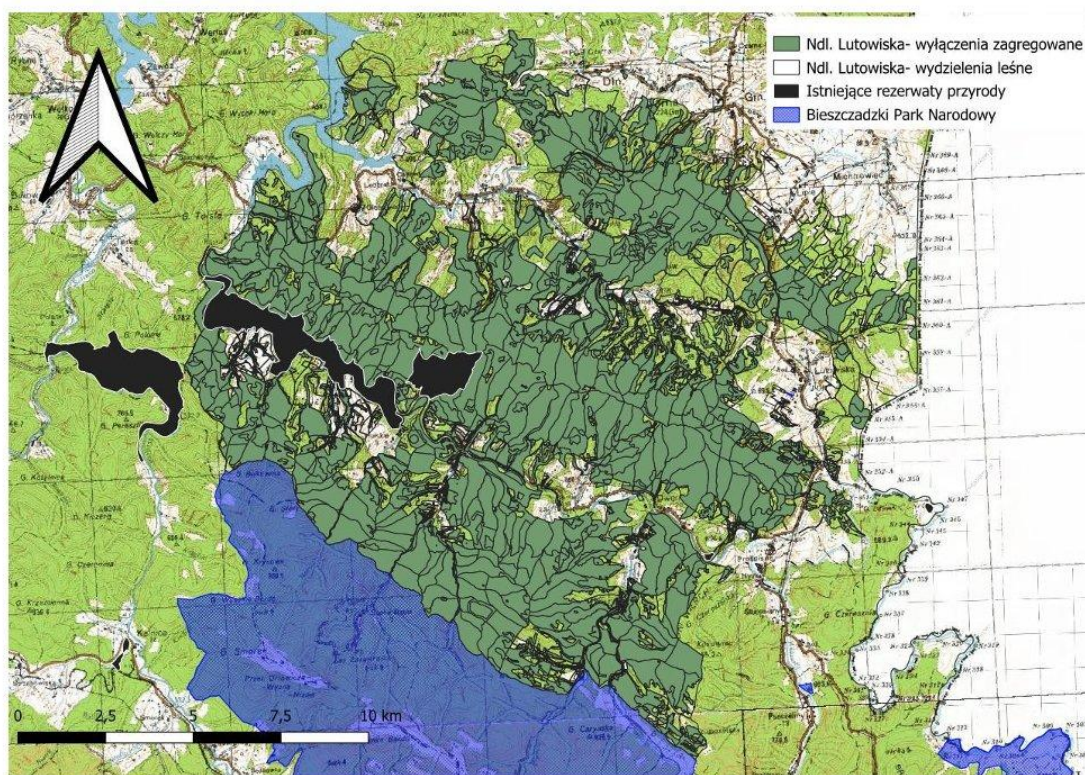
Rezerваты przyrody obok parków narodowych są najskuteczniejszą formą ochrony przyrody w Polsce. Wydzielena leśna mające w przyszłości stać się ta forma ochrony powinny być bezwzględnie zachowane bez ingerencji gospodarczej, by nie straciły walorów predysponujących ją do objęcia rezerwatem przyrody. Propozycje z shadow list wpisują się w projekt „100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych”, oraz pozwolą wypełnić zobowiązania dotyczące ochrony przyrody. Wydzielena te są również najcenniejszymi ze wszystkich lasów Nadleśnictwa. Część z nich aktualnie objęte są moratorium z dnia 8 stycznia 2024.

5. Wnioskujemy, aby w PUL dla Nadleśnictwa znalazł się zapis o konieczności wykonania prac mających na celu zapewnienie wysokiej retencji wodnej lasów, zachowania zasobów wodnych, spowolnienie spływu powierzchniowego i odwrócenie zmian spowodowanych rozwojem sieci dróg zrywkowych. Powinny one polegać na zabezpieczaniu szlaków zrywkowych przed przyspieszonym spływem poprzez budowę przeszkód poprzecznych-faszyn, nasypów, kłód drewna i innych mających na celu naprawę szkód w zlewni powstałych przez zrywkę drewna w górach.
6. Różne rodzaje powierzchni wnioskowanych do wyłączenia nakładają się na siebie. Poniżej znajduje się mapa zestawiająca wszystkie te powierzchnie, wskazująca zasięg wyłączeń

wnioskowanych przez Fundację. Fundacja stoi na stanowisku, że taki kształt i zakres wyłączeń w tak cennym miejscu najlepiej ochroni lokalną cenną przyrodę, oraz pomoże zrealizować krajowe i unijne zobowiązania, a także będzie doskonałym, i najprawdopodobniej pierwszym przykładem realizacji idei „nadleśnictw puszczańskich”. Z tego powodu prosimy o pozytywne rozpatrzenie naszych wniosków.

Ryc. 5. Wszystkie rodzaje wyłączeń wnioskowanych przez Fundację.

Z wyrazami szacunku
Prezes Zarządu
Radosław Michalski
Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze

2. Wnioski i uwagi Pana Marka Krauza.

Wnioskujący:
Marek Krauz (Lutowiska)
kontakt: marek.krauz@live.com

Wnioski do PUL Nadleśnictwa Lutowiska, zgłaszane w związku z NTG tegoż PUL.

Wnioski w sekcjach A – O, komentarz na końcu.

A. Moratorium vs Urządzenie.

» Makro.

Na etapie konstruowania PUL i wniosków do niego winno się zidentyfikować następujące kwestie.

- **Urządzenie** to długookresowa (wielodekadowa) leśna strategia hodowlano-gospodarcza. Jej ewolucją wobec zmian klimatu ale i dostrzegania większej wartości przyrodniczej jest np. wprowadzana w Bieszczadach rębnia V - delikatniejsza ale z dłuższym okresem wejść = dłuższym wizualnym (percepcja) śladem ingerencji.
  - **Moratorium** to okresowa polityczna „nakładka” na wybrane nauki i zasady leśne. Wykreowana wyborczo na potrzeby emocji elektoratu niektórych partii, ale pozbawiona zaplecza naukowego, analiz gospodarczych i społecznych dla jej realizacji. Spotkała się też z ogromnym sprzeciwem społecznym, w efekcie czego zmierza do jej nieuchronnego wygaśnięcia. Służy tu rezerwacji terenów leśnych na potrzeby przeforsowania na nich rezerwatów - żądanych od polityków przez środowiska ekologii aktywne wobec LP / PiS za poprzedniego rządu. O ile urządzenie to rodzaj „naukowej sztuki” (*sacrum*) o tyle Moratorium pełni tu rolę *profanum*.
  - **Inwentaryzacja wskaźnikowa** obszaru RDLP Krosno, PN i rezerwatów (2016-2019, zał. 1) jasno wykazała, że różnorodność przyrodnicza obszarów gospodarki leśnej jest dużo wyższa niż tych w ochronie biernej. Bazując na tej bardzo ważnej dla przyszłości Karpat inwentaryzacji, widać jasno, że wykreowane politycznie Moratorium, poprzez przyszłą redukcję tej bioróżnorodności – szkodzi przyrodzie, a dodatkowo, co równie ważne - łamie zalecenia unijnej Strategii Bioróżnorodności. Ambicje polityków, sycenie elektoratu i trofea dla kilku NGO z kampanii #AntyPiS - prowadzą tu Polskę do konfliktu z UE.
  - **Ochrona czynna** powszechnej w gospodarce leśnej Bieszczadów cenniejszy przyrodniczej, a prowadzona przez Nadleśnictwo Stuposiany w ramach RDLP Krosno – nie powinna mieć obowiązku generowania finansowego zysku, należy ją rozpatrywać w perspektywie misji i troski, wraz z uwzględnieniem perspektywy produktowej ale i społeczności lokalnych – głównego i najczęstszego beneficjenta tych lasów. Podobnie - wszelkie działania związane z reagowaniem na zmiany klimatu i przeciwdziałanie lub redukcja skutków tych zmian, powinny być misją ochronną dla zasobu Skarbu Państwa a nie stricte biznesową (opłacalność).
  - **Miejsca pracy w lasach - funkcja społeczna lasu.** Poza turystycznymi aspektami funkcji społecznej zapomina się zbyt często o aspekcie pracy - jako również realizacji tej funkcji. Każda z rozważanych tutaj form ochrony przyrody działa przeciw-skutecznie dla funkcji społecznej, będąc też szkodliwą dla dużej części rodzin tutaj – las, poza budżetówką, jest tu największym całorocznym źródłem pracy i bezpieczeństwa rodzin. Każda próba redukcji także tego obszaru funkcji społecznej, tak przy tego społeczeństwa sprzeciwie jak i przy widocznych - WYRAŹNIE NEGATYWNYCH - skutkach takich ograniczeń dla przyrody (patrz: Inwentaryzacja Wskaźnikowa) – będzie jednoznacznie negatywnym działaniem.
  - Prognozowany **roczny wzrost rynku drewna / przemysłu drzewnego na świecie to 7,3% (CAGR)**. Niestety, w Polsce obserwujemy (sterowany politycznie) trend odwrotny – trwa systemowe osłabianie tego rynku i jego redukcja - na rzecz wspierania gospodarek innych krajów EU, zwłaszcza Niemiec (lidera UE), których eksport drewna do PL wzrósł w tym roku o ponad 20 % (!). Również w ochronie przyrody - działającej wszak zamrożeniowo dla gospodarki - znacznie wyprzedzamy naszego sąsiada, także i tą drogą wspierając jego biznes drzewny (mamy więcej PN na łądzie, więcej Natura 2000 etc.).
- Projekty typu „Lasy Społeczne”, Moratorium / PULe Moratoryjne, „Nadleśnictwa Puszczańskie”, zamiana zrębów zupełnych (tańsze drewno) na złożone (droższe drewno), Tłocznia Rezerwatów na 100 lecie LP, forsowane coraz lichsze parki narodowe (PRowo malowane jako „cudowne” czy „eldorado”) – poprzez systemową redukcję naszej gospodarki leśnej są istotnym elementem tej pomocy.

Obserwowany polityczny nacisk na dostosowanie wielodekadowego procesu urządzeniowego do chwilowej życzeniowości i politycznych kaprysów - będzie skutkować nowotworem w tym procesie. Takich rzeczy nie robi się w oparciu o widzi-mi-się dziś obecnych, a jutro już nie – polityków, czy ich - instrumentalnie ulepionych emocjami - elektoratów.

» Wnioski do PUL w kwestii Moratorium

Na bazie powyższego ale i z troski o bliskie mojemu sercu lasy, wnioskuję o poniższe:

1. Pominięcie w rozważaniach i decyzjach - nowotworowej dla urządzania - ścieżki „moratoryjny PUL”
Moratorium jako tegoroczna polityczna „nakładka” na długookresowe (wielo/dekadowe) leśne strategie hodowlane i gospodarcze - nie powinno być implementowane trwale w PUL ale pozostać odrębnym rozwiązaniem – nakładczym na PUL, póki taka potrzeba (polityczna) przetrwa. Zarządzanie ma swoje wielodekadowe cele, nakładka (dzisiaj w polityce, jutro nie) ma swoją rolę – odrębną do PUL bo chwilową, tak jak i pamięć / wola elektoratów. To, co trwałe i dojrzałe - należy odseparować od tego, co modowe i oparte na politycznie kreowanych nastrojach - szkodliwych dla gospodarki, społeczności i przyrody przede wszystkim.
2. Zaplanowanie i wybór scenariusza prac dla całości terenu (w ramach pozostałych wersji PUL)
3. Zabezpieczenie na 1 rok terenów „projektowanych” rezerwatów (tylko prace hodowlane), do ich ponownej weryfikacji przez gremium złożone z:
  - a. niezależnych i NEUTRALNYCH naukowców i przyrodników (spoza kilku upolitycznionych „przyrodniczych” NGOśców oraz spoza środowiska radykalnej ochrony przyrody – zbyt często nieuczciwego).
  - b. RDLP, Nadleśnictwo i lokalni leśnicy
  - c. samorządy i społecznicy obeznani z sytuacją
4. Na terenach poza obszarem „projektowanych” rezerwatów ale ujętych w Moratorium, wnioskuję od początku PUL o minimum rębnię V - do czasu likwidacji wątpliwego i szkodliwego przyrodniczo Moratorium; później wg opinii urządzania / nauki (gremium pkt 3 lub ZLW).
5. Przy rezygnacji z rezerwatów i zniesieniu niepotrzebnego już Moratorium, ale w razie ustalenia (via konsensus) specyficzności i wyższej od otoczenia jakości przyrodniczej zasobu, wnoszę o:
  - a. traktowanie go np. wyłącznie rębnią V lub oszczędną r. IVd, oraz tam gdzie są wskazane - trzebieżami.
  - b. ciągłe monitorowanie istniejących stanowisk gatunków chronionych i bioróżnorodności oraz przedprace inwentaryzowanie pod tym kątem, także na potrzeby wykorzystania w późniejszej analizie / edukacji przyrodniczej / komunikacji.
6. Bioróżnorodność, reagowanie na zmiany klimatu (oba via ochrona czynna), poszerzana funkcja społeczna lasu, rozwój w społeczeństwie świadomości przyrodniczej i gospodarczej odnośnie Bieszczadów, proklimatyczne drewno i miejsca pracy przy nim (element funkcji społecznej) - mają być tu PRIORYTETOWE.

Krótkookresowe rozwiązanie (Moratorium) nie powinno być pokretnie wydłużane za pomocą PULi. Proszę tu o mocne zastanowienie się nad sensem / etyką takiej patologii oraz nad presją na to ze strony MKiŚ + NGO, przy ich - jako interesariusza – jednostronności widzenia ale i wolności od odczuwania skutków. Chcemy cenić LP i gospodarkę leśną, więc proszę, nie dawajcie Państwo okazji do bycia w przyszłości obiektem żartów i krytyki.

B. Realizacja wytycznych Planu Ochrony dla sieci Natura 2000 dla Bieszczadów (PLC180001)

Powyższy dokument określa kierunki działań gospodarczych i ochronnych w obszarze Bieszczadów (z wyłączeniem BdPN – osobne wytyczne) oraz korelacji z tym gospodarki leśnej (dopuszczalności i celowości działań) – dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony tego obszaru Natura 2000 oraz zachowania integralności tego obszaru oraz spójności sieci obszarów Natura 2000

Na bazie tych regulacji wnoszę o:

1. Opieranie się na tych wytycznych w przygotowaniu PUL Nadleśnictwa
2. Kontynuację prowadzenia gospodarki leśnej wg dotychczasowych zasad (to cytāt z wytycznych) + innowacyjnie: delikatniejsza rębnia V jako ewolucja pro-przyrodnicza
3. Utrzymanie dla tego obszaru kierunku rozwoju gospodarczego: **leśnego**, obok kośno-pasterskiego i turystycznego (to cytāt z wytycznych)

4. Stosowanie konkretnych wskazań działań ochronnych dla tutejszych siedlisk

a) „Utrzymanie dotychczasowych sposobów gospodarowania” dla:

- kwaśne buczyny
- żyzne buczyny
- górskie jaworzyny zioło-zaroślowe
- górskie bory świerkowe

b) „Pozostawienie płatów siedliska bez wskazań gospodarczych”

- jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach
- bory i lasy bagienne, brzoźowo-sosnowe lasy borealne
- łęgi topolowe, wierzbowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe

Powyższe wytyczne dla N2k jasno też definiują:

- *brak wskazania terenów, dla których obecne sposoby zagospodarowania powodowałyby lub mogły powodować znaczące negatywne oddziaływanie na obszar.*

Na marginesie przypomnę również, iż jednostkowe (nagłaśniane) przypadki naruszeń np. ochrony gatunkowej niestwierdzonego wcześniej stanowiska granicznika płucnika (z racji powszechności w Bieszczadach - wnoszonego o regionalizację zmiany statusu ochrony ze ścisłej na częściową) nie wpływają na generalną tendencję wzrostową i przyrodnicze bogactwo tego terenu, o czym interesariusze medialności zwykle „zapominają” wspomnieć. Uważność kadry LP jest tu istotna, ale niektóre zdarzenia są trudne do uniknięcia, pamiętając tu jednak o ogólnej tendencji, której to gospodarka leśna sprzyja - za mozaikowością środowiska idzie również różnorodność puli gatunków chronionych

C. Szlaki i hydrologia

Wnioskuje w najbliższym PUL o

1. inwentaryzację szlaków leśnych nadleśnictwa (w 1 roku obowiązywania) + wytyczne do ich poprawy pod kątem:
  - a) Jakość użytkowa dla funkcji społecznej (kluczowe ciągi, bez krótkich, bocznych odnóg), zwrócenie uwagi na szlaki potencjalnie ciekawe turystycznie lub użyteczne edukacyjnie i ich odnotowanie (promocja).
  - b) Odpiły boczne (poprawki istniejących, wykonanie tych brakujących na spadkach, uwzględnienie w umowach zadbania dla obecnych, osadzenie na mapach LP)
  - c) Oznaczenie źródeł bocznych, młak (utrudnienia, prace do realizacji - dyłowanki, przepusty etc, retencja)
  - d) Zastawki lub blokady na nieużywanych szlakach (pamiętając o funkcji społecznej)
  - e) Istniejąca już mała retencja szlakowa (dostrzeżenie, indeksowanie, dostosowanie do funkcji społecznej).
  - f) Komunikacja o
    - tutejszej rusztowej konstrukcji zboczy (regularne i częste jary spływowe)
    - blokującej ten spływ roli warstwicowych szlaków (naturalne niecki)
  - g) Szkolenia dla operatorów maszyn zrywkowych w celu zwiększenia u nich odpowiedzialności hydrologicznej i troski o szlaki, tak w trakcie prac jak i po ich zakończeniu, wsparte uświadamianiem konsekwencji w tym zakresie (umowy)

Całość - w oparciu o środki własne lub pozyskane z zewnątrz np. NFOŚiGW etc. Nie ze stawek dla ZUL.

2. Rygor kryterium pogodowego w użytkowaniu szlaków, bez kryterium potrzeb marketingu.
3. Zwiększenie systemowej presji na odbiory szlaków po pracach (konsekwencje)
4. Rozważenie plusów i minusów wykorzystania do zrywki istniejących już ale NIECZYNNYCH (wyschniętych i zindeksowanych jako takie) naturalnych korytarzy spływu - zamiast tworzenia kolejnych szlaków

D. Drzewa ponadwymiarowe.

Wnioskuje o:

1. Zniesienie zakazu usuwania drzew ponadwymiarowych (~103 200 przy 5 drzewach / ha) i powrót do ich usuwania jak dotychczas – zagrożeniowej części z nich (dotychczas ok 0,5% z puli) + edukacja powodów i tła.
2. Kontynuację pozyskania części drzew z drzewostanów ponad 100 letnich (średnich) + edukacja.

Powody:

- Promocja starszych klas to potencjalna destabilizacja w strukturze lasu, co w dalszej konsekwencji może doprowadzić do zaburzenia jego ciągłości
- Kubiczny wolumen pozyskania z powierzchni np. w IVd zamienia 1 dużą jodłę na 2 do nawet 5 mniejszych drzew, redukując kilkukrotnie ich pulę liczbową (populację), co z kolei zredukuje w przyszłości liczbę nowych drzew starszych (w tym gawrowatych). Stary podział cięć na „trochę młodych i trochę dojrzałych” – paradoksalnie generował dużo większy PRZYSZŁY wolumen i udział starszych drzew.
- Straty Skarbu Państwa z tytułu pozostawiania ponadwymiarowych średnich drzew (180-250 lat, starsze nie nadają się na materiał) do późniejszego rozpadu to ok 216 mln zł straty (licząc wg kalkulacji: 20 600 ha x śr. 5 drzew x 7m³ x 300 zł) co może zostać negatywnie ocenione przez NIK, zwłaszcza przy już realizowanym intensywnym wzroście „drewna martwego” w Bieszczadach.
- Poza stratą finansową dla Skarbu Państwa w wyniku tej pasywności tracimy też węgiel i emitujemy metan – co negatywnie rzutuje na ocenę polityki klimatycznej nadleśnictwa. Warto obliczyć emisję węgla i metanu z gnicia 103 000 dużych drzew.
- Zaprzeczenie logice w idei sekwestracji:
  - preferowanie starszej, pasywniejącej klasy wieku, z jej finalnymi emisjami z gnicia, zamiast depozytowania jej węgla w produkcie
  - pozyskanie (usuwanie z leśnego absorbera) dynamicznie sekwestrującej – średniej i młodszej klasy wieku.

Czy urządzenie uwzględnia perspektywę wpływu PUL na zmiany klimatu? Rozumiem sortymentowe potrzeby klienta, ale LP zajmuje się ochroną czynną i walką z ociepleniem klimatu, a nie (tylko) zaspokajaniem potrzeb klasowych (młode, jakościowe sortymenty) u nabywców.

E. (Nowa) Polityka turystyczno-edukacyjna (+ Mapa atrakcji Nadleśnictwa, w tym tych mikro)

Wnioskuje o następujące działania:

1. Przygotowanie i uwzględnienie w PUL - szerszej niż obecna z kilkoma samograjami - oferty turystyczno-edukacyjnej Nadleśnictwa. Szczególnie tej mniej znanej, bez konieczności tworzenia szlaków a jedynie z oznaczeniem miejsc, ewentualnie ścieżek dotarcia do nich.
    - Analiza (leśnicy, ZULe, przewodnicy, terenowo), indeksacja i wykorzystanie lokalnych mikro-atrakcji i ich promocja np. poprzez Mapę „mikro - atrakcji”,
    - Odstąpienie potencjalnych widoków - przykład Berda w Lutowiskach, gdzie usunięcie kilku drzew dało świetny punkt widokowy na Dolinę Michniowca, są inne (Otryt), leśnicy je znają, lokalsi także choć mogą nie czuć ich potencjału i znaczenia. Mikro-atrakcje są formą ucieczki od tłumów.

Wyjście poza model „posty na FB” i przygotowanie wizerunkowej kompilacji bogactwa oferty dla funkcji społecznej. Przypomnę: Bogactwo oferty prospołecznej – służy; wizja jej straty via np. PN - pomaga.
  2. Indeksacja i promocja dziedzictwa kulturowego (stare drogi, kolejka leśna, dawna infrastruktura drogowa, historycznie ważne miejsca - świadkowie historii, piwnice, siedliska ludzkie, wsie i sukcesja na nich) + oznaczanie na mapach.
  3. Promocja historyczna regionu (jest kilku badaczy), w tym edukacja o dawnych rabunkowych zrębach vs współczesna pro-bioróżnorodnościowa gospodarka.
  4. Obiekty geologiczno-przyrodnicze: wychodnie, jaskinie, urokliwe jary potoków do przejścia lub niecki pobytowe w ich biegu, drzewostany nasienne (np. lite bory jodłowe), łąki widokowe (Otryt i inne + oznaczenie widoku) i główne szlaki leśne prowadzące w takie miejsca
  5. Stare kulturowe drzewostany (skanowanie lotnicze, prof. Socha), oznaczenia starych sadów w drzewostanach leśnych LP (3 tys. drzew w Bieszczadach), drzewa pozostałe po siedliskach ludzkich, wisielców, nietypowe gatunki (dąb etc), uprawy pochodne świerka Tarnawskiego, dawna szkoła leśna w Smolniku etc.
- Inwentaryzacja RDLP 2016-2019 miała też wątek kulturowy, w którym na zaproszenie RDLP uczestniczyłem razem z osobą z BdPN, gdzie w opozycji do skupienia na sensacyjnych kurhanach podnosiliśmy wagę postwiejskiego wątku kulturowości, szczególnie w kontekście drzew kulturowych. Indeksacja sadów powinna istnieć po projekcie ich odśłaniania dekadę temu, finansowanym przez WWF.
6. Edukacja nt. gospodarki leśnej w dobie zmian klimatu i walki o bioróżnorodność
    - pokazowo dla procesów i efektów np. porównawczo z pasywnymi

- rozważenie Terenowego Obiektu Edukacyjnego o Gospodarce (+ edukator), praktyczna terenowa edukacja o wynikach Inwentaryzacji Wskaźnikowej 2016-19, np. okresowo trudna wizualność prac a jednak wzrost bioróżnorodności i bogactwa przyrodniczego, z czasem brak widocznych śladów prac etc. etc.

F. Wieża widokowa – Otryt lub inne

Wnioskuje o

1. Rozważenie i ewentualną realizację wieży widokowej na Otrycie lub którymś z widokowych miejsc (Berdo, Ostre etc), niekoniecznie tak wysokiej jak w Mucznem – kwestia lokalizacji i otoczenia.
W przypadku Otrytu będzie trudność znalezienia kompromisu: widoku w stronę Soliny + widok w stronę Karpat UA (ten drugi scenariusz doradzałbym, a więc i wschodnią część pasma). Lokalizacja powinna wg mnie uwzględniać dotarcie albo z Dwernika (i Chmiela?) albo od Lutowisk („Filmówką” lub od Smolnika), czyli np. okolice cmentarza wojskowego lub dalej na wschód. Kluczowe kryterium to miejsca parkingowe i bliskość oraz niewysokie drzewostany wokół. Zbyt bliska lokalizacja wobec Chatki Socjologa może nieść ryzyko doraźnie rozrywkowego / imprezowego traktowania obiektu. Grzbietem przebiega szlak pieszy i konny, więc to ciekawe uatrakcyjnienie tej oferty.
Berdo ma słabe zaplecze parkingowe, co najwyżej pieszo z dołu z Lutowisk (korki we wsi), Ostre zasłania widok na zachód.
Ostre posiada parking przed Kamieniołomem, ale mały, więc z ryzykiem utrudnień dla ruchu po „pętli bieszczadzkiej”. Posiada dobrą widokowo lokalizację: UA, Korona + Połoniny + Solina (+Tatry?).
Wskazana współpraca lokalizacyjna z Urzędem Gminy Lutowiska i SG.
2. Wyznaczenie KLUCZOWEGO dla lokalizacji takiej atrakcji zaplecza parkingowego ale też szlaków dotarcia i niezbędnych elementów takiej inwestycji (czerpanie z doświadczeń przetadowanego w sezonie Mucznego ale i Holicy).

G. Rewitalizacja obecnej sieci turystycznej

Nadleśnictwo Lutowiska posiada bogatą oficjalną infrastrukturę turystyczną, więc jej rozwijanie nie ma większego sensu. O ile atrakcje mikro nie muszą mieć oficjalnych szlaków, o tyle formalna infrastruktura wymusza zadbanie o nią i reagowanie na utratę ich walorów (widokowych, przyrodniczych). Tutaj mój wniosek o ochronę czynną obecnej infrastruktury

- Odkrzaczenie punktów widokowych, tras z elementami widokowymi
- Aktualizację tablic informacyjnych do współcześnie wymaganej większej konkretyzacji przekazu i infograficzności języka (duże areały tekstu plus kilka fotografii już nie zaangażują pośpiesznej czy leniwej percepcji)

H. Wrażliwość społeczna leśnictwa, czyli zarządzanie pracami w kontekście turystyki i relacji lokalnych.

Wnioskuje o:

1. zaniechanie prac w najbliższym otoczeniu miejscowości w sezonie wakacyjnym (realna oś konfliktu społecznego – niepotrzebny LP)
2. wspólne rozmowy z samorządami i mieszkańcami nad ustaleniem polityki realizowania prac w otoczeniu wsi pod kątem atrakcyjności tego bufora dla turystyki rekreacyjnej (rzadsza ingerencja np. r.V), komunikowanie lokalnym prac i ich celu, dogrywanie terminów, większa uważność przy drogach leśnych i ich równanie.
3. miejsca grzybowe znane leśnikom i lokalnym można traktować delikatniej, kwestia dogrania.

Wszystkie powyższe to ewolucja modelu leśnika / leśnictwa. W przypadku Lutowisk intensywność penetracji turystycznej lasów jest znaczna (Otryt, pasma otuliny)

I. Terenowe rozwijanie perspektywy bioróżnorodności

Wnoszę o sukcesywną zmianę podejścia wszystkich pracowników do różnorodności gatunkowej m. in. poprzez

1. ewoluowanie kadry terenowej (leśników i podwykonawców) na aspekty bioróżnorodności w trakcie ich prac. Czyli np. w trakcie tzw. „czyszczeń” odejście od wciąż stosowanej wśród pilarzy polityki tworzenia jednogatunkowych areałów / grup poprzez częste wciąż przypadki np. usuwania pojedynczej jodełki w szerszej grupie buków i na odwrót, chodzi o model „plantacyjny” lasu, co osłabia zagęszczanie bioróżnorodności - dekadami idącej przecież wraz z odrębnymi pulami biomu danego gatunku drzewa.

Nawet jeśli w naturalną monokulturę buka wsieje się jodełka – promujmy ją, nie traktujmy jako produkcyjną anomalię. Świerk w jodełkach? Niech zostanie.

2. Myślenie perspektywiczne, przykład: w trakcie melioracji pod nasadzenie, na szlaku granicznym tej powierzchni pilarz usuwa ok 8 metrowego jawora rosnącego tuż przy dużej jodle, którą zostawia (mieści się w wymiarze). Tyle, że w następnym PUL bardzo możliwe, że ta jodła zostanie usunięta a wówczas jawor zostałby królem miejsca i siał swoje geny bioróżnorodności, ale tego już nie zrobi bo pilarz nawykowo uznał, że nie ma szans (na melioracji miał bo jest więcej światła bocznego) i kiedyś zostanie tam dziura. Myślenie przyszłymi zdarzeniami może mieć znaczenie, ale to też kwestia zmiany nawyków.
3. Uwzględnienie jakiegoś rodzaju szkoleń dla całego terenu – w tym zakresie ale i generalnie widzenia i rozumienia bioróżnorodności, jej zwiększania w drobnych czynnościach. Zmiana nawyków jest możliwa, warto poprawiać system i rozwijać jego elementy.

J. Ochrona drzew ewenementowych

Jako osoba od lat bywająca blisko arborystycznej ochrony drzew kulturowych (sadzonych przydomowo, przydrożnych ale i drzew wisielców, kapliczkowych etc) ale i ewenementowych bo nietypowych wizualnie, zachęcam do:

1. Częstszego odchodzenia od perspektywy plantacyjnej czystości genetycznej lasu, w stronę jednostkowego odnotowywania ewidentnie ciekawych sytuacji, ich promocji i komunikacji (dla turystyki, edukacji, podkreślenia wrażliwości personalnej osób odpowiedzialnych za lasy).
2. Rozwoju kadry leśnictwa lub uzewnętrznienia posiadanej przez nią wrażliwości także w aspekcie wartości wizualnej lasu (różnorodności, ciekawostek) jako użytecznego elementu funkcji społecznej ale i edukacji,

Warto przy tym chronić:

- jary (siedliska najbogatsze w najstarsze czy nietypowe drzewa, największe ich zagęszczenie, enklawowość)
- różnorodność wiekową i gatunkową (wielopiętrowość, wciąż bywającą passe w LP w Bieszczadach)

K. Drzewa obdarte, biocenotyczne i ich usuwanie.

W przypadku konieczności usuwania takich drzew (zarówno odrapanych przez niedźwiedzie jak i bardziej biocenotycznych – jeśli to konieczne) wnioskuję o:

1. Wyznaczanie części z takich drzew do ścięcia na **wysokości ok. 1 m** (mówił też o tym M. Książek z IDK)
  - i tak w tym odcinku są zgnite (bezwartościowe sprzedażowo)
  - są dużo wartościowsze niż pniaki ziemne, przy czym rzadkie, bo wyższe „stemple” bioceno zwykle też łamią się tuż nad ziemią
  - nie będzie ich na tyle dużo by kolidowały w logistyce maszyn
  - niewiele jest stojących (zwłaszcza tej wysokości), dużo leżaniny
  - bezpieczne do podejścia i obserwacji przyrodniczej

Decyzja o realizacji - pilarza (BHP). Leśnik wyznacza kreskę (jak odbojniki).

To co postrzega się jako wadę (zostawiany słup na lesie) niekoniecznie tym jest (np. przyrodniczo)

L. Niedźwiedzie (drzewa wypróchniałe, monitoring etc.)

Wnioskuję o:

1. Wycinanie części wypróchniałych w sekcji odziomkowej drzew a pozostawianie tylko gawrowo realnych + ewidentne gawry.
2. Wyznaczanie części z takich nierokujących a uszkodzonych drzew do ścięcia na wys. ok 1 m (pkt K powyżej)
3. Większą ochronę niektórych drzew bezgawrowych pod kątem przyszłych gawr – stricte w stałych rewirach upodobaniowych gatunku, z dala od cywilizacji, co w jakimś stopniu wesprze zatrzymanie tam populacji – ostatnio migrującej coraz częściej do siedzib / aktywności ludzkiej. Przy przegęszczeniu to nic nie da.
4. Wspólne z RDOŚ przedpracowe monitoringi potencjalnych gawr + buforowanie ich, czyli kontynuacja udanego modelu z Lutowisk (#93), zepsutego inwazyjnością przyrodników-aktywistów.
5. Zacieśnienie współpracy z BdPN w kwestii monitoringu niedźwiedzi na terenie Nadleśnictwa, zwłaszcza, że coraz więcej parkowych niedźwiedzi migruje do LP i dalej w dół. Trudna ale konieczna presja na poprawę standardów współpracy ze strony parkowych biologów.

M. Żubr.

Bieszczadzka populacja to ok 700-800 sztuk. Pojemność to 400 czyli mamy przerost o ok. 100%. Efekty już obserwujemy w nadleśnictwie Baligród, ale też w obu tut. nadleśnictwach (znam całe zniszczone drzewostany).

Wnoszę o:

1. Konieczność aktywnego zarządzania populacją (jej redukcji, większej niż obecna - kosmetyczna).
2. Rozważenie znaczącej populacyjnie migracji osobników do innych regionów Polski (współpraca)

N. Jemioła.

W związku z stwierdzeniem jemioły w leśnictwie Muczne wnoszę o:

1. Przygotowanie i praktyczne wdrożenie radykalnej ochrony czynnej jodły (usuwanie drzew z zarodnikami, bez względu na wymiar jodeł) – jako jedyną możliwą reakcję na ministerialną patologię ochrony matecznika jemioły na Pogórzu Przemyskim, dającego jemiole bezpieczny przyczółek do prowadzenia powolnej likwidacji populacji jodły w całym regionie. Absurd, na który urządzenie musi reagować – skoro nie można zlikwidować ministerialnego zarodka, należy likwidować efekty transmisji „wirusa” (większe koszty).
2. Wdrożenie „skanowania” zasobów leśnych pod kątem występowania jemioły (z powietrza, lotniczo etc)

O. Obiałka

W związku z wzrostem zagrożenia dla populacji jodły w zasobie Skarbu Państwa, wnoszę o:

- przygotowanie strategii działania wobec tego szkodnika oraz jej komunikację do społeczeństwa.

Komentarz do punktu A. Moratorium i zarządzanie ale i do całości PUL.

Jeśli Pan Mikołaj Dorożala i PL2050 za rok, dwa znikną z MKiŚ i zniknie z nimi (bo już jałowicie) Moratorium, a dwa bieszczadzkie Nadleśnictwa zostaną z urzędniowym nowotworem (depresją wielo/dekadowego zarządzania) jako efektem „widzi-mi-się” partii z 5% poparcia, to chciałbym dzisiaj wiedzieć kto poniesie odpowiedzialność prawną za takie demorfizacje na zasobie Skarbu Państwa

- zaprojektowane na kolejne 10 lat kształtowania lasów
  - w poprzek do trwającego wielodekadowego procesu ich zarządzania
  - na szkodę bioróżnorodności - promowanej przez UE w jej Strategii, a tu przez Polskę ignorowaną.
- zapłacone ogromnymi kwotami - marnotrawstwo środków LP na PULowe „widzi-mi-się” Ministra z PL2050 służące tutaj „trofeowaniu” jednego NGOsa – a wszystko to przy **ogromnym sprzeciwie społecznym**.

Nie rozumiem, jak można z perspektywy rzekomo przyrodniczej chcieć popychać wysoko-bioróżnorodny las w stronę spadku tej bioróżnorodności, tylko dlatego, że polityka obiecała to elektoratowi. I do utrwalenia tego koncertu życzę wykorzystywać wielodekadowe strategie zarządzania lasu.

Las nie potrzebuje plemiennej i życzeniowo doraźnej polityki.

Potrzebuje spokoju i wielodekadowej strategii poprawy jego stanu / odporności wobec nadchodzących wyzwań klimatycznych, jego ochrony czynnej wobec coraz częstszych doraźnych zagrożeń, dywersyfikacyjnego zróżnicowania jego struktury, utrzymania wypracowanej tutaj przez gospodarkę leśną wysokiej bioróżnorodności i jej dalszego zwiększania (pomimo zagrożeń, tak klimatycznych jak i politycznych). Gospodarka leśna tego Nadleśnictwa w tym kierunku prowadzi. Rozsądne zmiany (ewolucja) w tym procesie – tak! Przemysłane przez obiektywne i neutralne gremium – tak! Z szacunkiem do głównego beneficjenta tych lasów czyli społeczności lokalnej – tak!

Odwoluję się tutaj do logiki i rozsądku Pana Dyr. Pigana – prawdopodobnie autora wniosku o przygotowanie kuriozum - odmiany „moratoryjnego wypaczania zarządzania lasu”:

Panie Dyrektorze, nie taki powinien być PUL. Narzędzie Moratorium z zasady jest krótkookresowe i nie jest formą ochrony ani elementem zarządzania lasu na dekady procesów, niedawno zapoczątkowanych czy w jakimś stopniu już kontynuowanych. Jest chwilowym (dzisiaj politycznym) zabezpieczeniem terenu, jednak na stałe wprowadzane w PUL – stanie się jego nowotworem, patologią zarządzania.

Polityk nastawiony negatywnie do leśnictwa nie powinien decydować o kierunku ewolucji polskiej gospodarki leśnej. Tik-Tokowy Minister po politologii, na chwilę pojawiający się w polskim tajmlajnie, zaplecwowany na Podkarpaciu przez malutki ale ekspansywny NGOs, nie powinien być radosnym krawcem dowolnie przerabiającym wielodekadowe zarządzanie lasów, zwłaszcza na przednówku dynamicznych zmian klimatu. Nawet jeśli przez 8 lat nagonki na LP udało się skonstruować taką „świadomość społeczną” (poparcie „rzezi” pisoskich LP), to te emocje już powoli stygną i będą wypierane przez myślenie o istotności POLSKIEJ gospodarki, zwłaszcza tej kluczowej życiowo - w małych ojczyznach.

Przerabianie szerszych strategii leśnych do obecnej politycznej Wielkiej Improwizacji to robienie z zarządzania kabaretu i gilotyny jednocześnie (przepraszam wszystkich emocjonalnie związanych z zarządzaniem).

Nie brnijmy w to, proszę.

Z poważaniem
Marek Krauz

Załącznik do wniosków Pana M.Krauze

Bioróżnorodność lasów górskich (śr. pula gat.)

W górach średnia liczba gatunków starych lasów w lasach podlegających gospodarce leśnej była wyraźnie wyższa.

Próba z rezerwatów przyrody i parków narodowych była zdecydowanie mniejsza niż z lasów podlegających gospodarce leśnej. Jest to spowodowane **heterogenicznością siedlisk**, na którą składa się większe zróżnicowanie w lasach gospodarczych » składu gatunkowego » stadiów rozwojowych drzewostanu

Ogólna liczba gatunków słabo dodatnio korelowała z miąższością martwego drewna.

Instytut Ochrony Przyrody PAN, BULiGL, IBL.

"Analiza i ocena stanu lasów RDLP w Krośnie z uwzględnieniem PN: Bieszczadzkiego, Magurskiego i Roztoczańskiego oraz rezerwatów przyrody, w oparciu o wyniki inwentaryzacji przyrodniczo-kulturowej" 2016-2019, 29 X 2021 r. - 15 XII 2022 r.

3. Wnioski i uwagi Pana Norberta Różyckiego.

Norbert Różycki
Czarna Górna 69B
38-710 Czarna

Czarna Górna 19.11.2024

Regionalna Dyrekcja Lasów
Państwowych w Krośnie

Podczas Narady Techniczno Gospodarczej, która odbyła się 8.11.2024r w Mucznej zostały złożone propozycje przez Biuro Urządzania Lasu odnośnie zmiany prowadzenia gospodarki leśnej w drzewostanach rębnych tj. z rębni IV d na rębnię V ciągła. (Pytanie czy jest zasadne(wskazane) prowadzenie takiej rębni w drzewostanach bukowych? Bo o ile drzewostany jodłowe preferują ciemniejsze dolne piętro, o tyle dla buka nie koniecznie jest to dobre, buk jednak potrzebuje otwartych powierzchni (mocno rozrzedzonych) do wzrostu – piszę o tym na podstawie własnych obserwacji prowadzonych przez kilkanaście lat pracy na takich powierzchniach). W związku z tym pragnę zwrócić Państwa uwagę, iż nieuchronnie stosowanie rębni V będzie się wiązało ze większą pracochłonnością i większymi kosztami wykonywanych prac na takich oddziałach.

1. Pragnę zatem złożyć wniosek, aby uwzględnić dodatkowe pieniądze przy planowaniu prac na takich oddziałach.

Jednocześnie pragnę zauważyć, iż ochrona czynna jaka stosowana jest w zrównoważonej gospodarce leśnej sama w sobie jest kosztowna, ale i potrzebna. Bowiem powołując się na Wielkoobszarową Inwentaryzację Stanu Lasów widać jak bardzo tak prowadzona gospodarka zwiększa bioróżnorodność ekosystemów. Różnorodność biologiczna jest niezbędna dla dobrobytu człowieka, ponieważ zapewnia funkcje podtrzymujące gospodarki i społeczeństwa.

W wyniku prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej otrzymujemy m.in. dobro w postaci drewna, którego dostarczają drzewostany często dojrzałe. Dziś już wiemy, że zmiany w środowisku są i jedną z takich zmian jest szybsze przyrastanie drzew w wyniku zwiększonego depozytu azotu.

Powoduje to, iż drzewa osiągają znaczne rozmiary zanim osiągną dojrzałość rębną co w konsekwencji doprowadza do przekraczania umownej średnicy drzew o wymiarach pomnikowych,

a to z kolei uniemożliwia pozyskanie najcenniejszego materiału z takich drzew, bowiem Dyrektor wystosował pismo do nadleśnictw zakazuje ścinę takich drzew. „Zarządzenie” to ma wpływ na pomniejszenie wydajności pozyskania i tym samym wzrost kosztów oraz uniemożliwia właściwe reagowanie na występowanie zagrożeń zdrowotnych drzewostanów. Dziś już mamy duży problem z jemiolą występującą na jodłach, która powoduje zamieranie drzewostanów jodłowych, jednak paraliż spowodowany takim zakazem jest samobójem dla leśnika – przyrodnika.

2. Wnioskuje aby wycofać zakaz dyrektora zakazujący pozyskiwanie drewna z drzew o wymiarach pomnikowych, które pomnikami nie są, lub zwiększenie średnicy takich drzew do wymiarów, które w rzeczywisty sposób nadawały by tym drzewom niepowtarzalność i szczególną wartość przyrodniczą, naukową lub krajobrazową.

Na terenach Nadleśnictw Stuposiany i Lutowiska prowadzone są tzw. OHZ-ty. W tych dwóch nadleśnictwach w sposób zauważalny należy stwierdzić depopulację jelenia karpackiego i sarny, wynika to z tego, iż zaprzestano gospodarowania populacjami dużych drapieżników takich jak niedźwiedź i wilk.

3. Wnioskuje, aby Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie poczyniła starania aby móc prowadzić zrównoważoną gospodarkę również dużymi drapieżnikami, w celu ochrony i utrzymania w dobrej kondycji nie tylko jeleniowatych, ale również niedźwiedzia (przegęszczenie populacji, ryzyko występowania chorób zakaźnych) i wilka (zapobieganie hybrydyzacji, chów wsobny). A co najważniejsze poprawi to bezpieczeństwo lokalnej społeczności i turystów. Drapieżników mamy tu za dużo, proszę na to reagować i doprowadzić do optymalnej liczby zgodnej z naukowymi wytycznymi.

Droga ze Stuposian do Mucznego jest w zarządzie Nadleśnictwa Stuposiany. Na samym początku tej drogi znajduje się most nad potokiem „Wołosaty”, który jest jedynym mostem przeprawowym na drodze do miejscowości Muczne, ale jego stan techniczny jest w opłakanym stanie.

4. Wnioskuje o pilne wyremontowanie mostu.

5. I najważniejsze – wnioskuje o takie przeprowadzenie procedur zatwierdzania Planu Urządzania Lasu na lata 2025-2034 aby można było kontynuować prace związane z racjonalną gospodarką leśną od 02.01.2025r. Tzn nadać tryb bardzo pilny.

Proszę pamiętać, iż Nadleśnictwa Stuposiany i Lutowiska to bardzo duży pracodawca w naszym regionie. Zatrzymanie prac, brak możliwości świadczenia usług dla Państwa pozbawi nas często jedynego źródła dochodu i postawi nas i nasze rodziny w niezwykle dramatycznej sytuacji!!!

Zdegraduje poziom życia ludzi do skrajnego ubóstwa, bezrobocia i biedy.

W art. 71 pkt.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej czytamy „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny”

4. Wnioski i uwagi Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków.

Chroniąc ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

Warszawa, 7 listopada 2024

Szanowny Pan Marian Pigan
Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych w Krośnie
rdlp@krosno.lasy.gov.pl

znak sprawy: OTOP/2024/247

Dotyczy: uwagi i wnioski do projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034

Szanowny Panie Dyrektorze,

Po zapoznaniu się z protokołem „Założeń do opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu” dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2036, a także w nawiązaniu do ustaleń Ogólnopolskiej Narady o Lasach w zakresie kryteriów wyłączenia z użytkowania gospodarczego 20% najcenniejszych lasów w Polsce wnosimy o uwzględnienie następujących uwag i wniosków:

1. Wpisanie do Planu Urządzenia Lasu wszystkich proponowanych nowych rezerwatów oraz powiększeń istniejących oraz pozostawienie tych obszarów bez wskazań gospodarczych w projektowanym PULu na lata 2025-2034:

Trzy rezerваты przyrody proponowane przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków i Klub Przyrodników:

link do mapy z rezerwatami województwa podkarpackiego:
https://umap.openstreetmap.fr/pl/map/propozycja-sieci-rezerwatow-w-woj-podkarpackim_831719#9/49.4922/22.8282

Proponowany rezerwat „Matecznik niedźwiedzia”

Cel ochrony: Zachowanie siedliska gawrowego niedźwiedzia brunatnego

Opis: Piękny las górski z wieloma drzewami o wymiarach pomnikowych z gawrami niedźwiedzi wewnątrz

Typ: Faunistyczny, ssaków, leśny i borowy, lasów górskich i podgórskich

Położenie: gmina Lutowiska

Powierzchnia: 1323.91373032684 ha

Ogólnopolskie Towarzystwo
Ochrony Ptaków BirdLife Polska

Adres korespondencyjny:
Szeroki Dunaj 5
00-255 Warszawa

T +48 512 232 931
E biuro@otop.org.pl

KRS 0000015808
NIP 957-05-53-373

Chronić ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

Rok aktualizacji: 2023

Czy powiększenie?: NIE

Źródło: [strona przedsięwzięcia "Rezerваты - czas na comeback!"](#)

Proponowany rezerwat "Przełom Sanu Pod Tołstą"

Cel ochrony: Zachowanie przełomu Sanu o wyjątkowych walorach krajobrazowych, z osobliwymi elementami przyrody nieożywionej (dolina meandrowa, charakterystyczna budowa koryta Sanu z progami skalnymi)

Opis: Projektowany Rezerwat, obejmujący oddziały 43, 44, 45, 53 leśnictwa Rajske, ndl. Baligród, oraz oddz. 121 leś. Paniszczew i 160 leś. Sękowiec w ndl. Lutowiska. Dokument. OTOP 2023.

Typ: Biocenotyczny i fizjocenotyczny, biocenozy naturalnych i półnaturalnych

Położenie: gmina Czarna/Solina

Powierzchnia: 316.278421336365 ha

Rok aktualizacji: 2024

Czy powiększenie?: nie

Źródło: [strona przedsięwzięcia "Rezerваты - czas na comeback!"](#)

Proponowany rezerwat "Rosolin"

Cel ochrony: Przełomowy odcinek potoku Czarny wraz z otaczającymi go lasami na zboczach Moklika (675 m n.p.m.) oraz zachodniego stoku pasma Ostrego

Opis: Lasy w większości porasta żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae*- *Fagetum typicum*, na niewielkich płatach występuje rzadkie w Bieszczadach zbiorowisko jaworzyny karpackiej

Typ: Fitocenotyczny, zbiorowisk leśnych

Położenie: gmina Czarna

Powierzchnia: 104.419170761871 ha

Rok aktualizacji: 2022

Czy powiększenie?: nie

Źródło: [strona przedsięwzięcia "Rezerваты - czas na comeback!"](#)

Uzasadnienie: Pozostawienie bez zabiegów gospodarczych proponowanych i projektowanych rezerwatów, już na tym etapie przyczyni się do zwiększenia stopnia ochrony przyrody na tym terenie. Z kolei zaplanowanie zabiegów gospodarczych może przyczynić się do pogorszenia stanu lub zniszczenia przedmiotu przyszłej ochrony przyrody.

2. Wyłączenie z gospodarki leśnej wszystkich "Starolasów".

Drzewostany (na siedliskach naturalnych i zbliżonych do naturalnych bez gatunków obcych lub z udziałem gatunków obcych geograficznie <1) z udziałem min. 10% (od 1 w składzie gatunkowym) gatunku w określonym wieku (DB: 140; JD, MD, SO: 130; BK, ŚW:120; JS, JW, KL, LP, WZ, GB: 100) - analiza według gatunków rzeczywistych.

Chroniąc ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

3. Wyłączenie z gospodarki leśnej wszystkich "Lasów na siedliskach bagiennych"

Siedliska Bb, BGb, BMb, BMGb, LMb, OL, OLJ, OLJG, OLJWYŻ, z wyjątkiem lasów o ewidentnie sztucznym składzie gatunkowym i silnie odwodnionych olsów na glebach innych niż torfowe.

4. Wyłączenie z gospodarki leśnej wszystkich "Siedlisk przyrodniczych (także poza obszarami Natura 2000)"

Wybrane siedliska z załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000. Załącznik 1: typy siedlisk przyrodniczych będące przedmiotem zainteresowania wspólnoty, które wymagają ochrony w formie wyznaczania obszarów Natura 2000, ze wskazaniem typów siedlisk przyrodniczych o znaczeniu priorytetowym. Kody wybranych siedlisk: 9140, 91Do, 9180, 91Eo, 91Fo; 9410 na BGw, 7220, 910, 9150, 9110, 9130, 9160, 9170, 9190, 91Po, 9410 (pozostałe), 91NN.

5. Wyłączenie z pozyskania drewna wszystkich "Lasów i wąwozów na stromych stokach" o nachyleniu powyżej 20 stopni.

Lasy na stromych stokach lub wąwozach mają istotne znaczenie dla ochrony gleby, regulacji przepływów wodnych oraz jako siedlisko dla roślin i zwierząt przystosowanych do życia w takich ekstremalnych warunkach topograficznych.

6. Wyłączenie z pozyskania drewna Stref ochrony stanowisk, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków objęte ochroną całoroczną oraz stref ochrony, stanowisk, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania niedźwiedzi.

Uzasadnienie: Strefy ochrony stanowisk, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków objętych ochroną całoroczną to wyznaczone obszary, gdzie istnieje szczególna koncentracja lub regularne występowanie gatunków chronionych przez cały rok. Strefa ochrony całorocznej pozostaje na stałe (nawet gdy zostanie opuszczona przez dany gatunek). Celem tych stref jest zapewnienie optymalnych warunków dla rozmnażania, odżywiania, odpoczynku i przeżycia chronionych gatunków, a także minimalizacja zakłóceń ich życia przez działalność ludzką.

7. Wyłączenie z gospodarki leśnej na terenach spełniających podkryterium ochrony obszarów leśnych: ochrona i formowanie zasobów wodnych:

1) źródła i strefy źródłkowe występujących na terenach leśnych wraz z ich strefami zasobowymi, zarówno takie z których są lub były ujmowane wody do celów pitnych oraz dla których istnieje taka potencjalna możliwość, obecnie w/w obiekty o strategicznym znaczeniu dla zaopatrzenia ludności w wodę pitną nie są chronione w wystarczającym stopniu,

2) zlewnie początkowych odcinków cieków wodnych, o wysokiej jakości wód (I i II klasa jakości) bez wpływów antropogenicznych z tytułu zrzutu ścieków, oddziaływań zabudowy mieszkaniowej i przemysłu, obecnie w/w obiekty o strategicznym znaczeniu dla zaopatrzenia ludności w wodę pitną nie są chronione w wystarczającym stopniu,

Chronić ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

3) zlewnie rzek i cieków na których znajdują się ujęcia wód do celów pitnych, poprzez bezwzględne przestrzeganie obowiązku wyznaczania strefy ochrony pośredniej, aktualnie w przypadku bardzo dużej liczby ujęć strefa ochrony pośredniej nie jest ustanowiona bądź też nie obejmuje prawidłowo wyznaczonego obszaru ochronnego lub posiada nieskuteczne z punktu widzenia celu ochronnego zakazy i nakazy,

4) strefy buforowe lasów wodochronnych wzdłuż wszystkich cieków wodnych występujących na terenach leśnych, o szerokości do 50 -100 m, aktualnie takie strefy występują tylko na fragmentach cieków lub mają mniejszą szerokość.

Ochrona lasów wodonośnych i wodochronnych jest szczególnie istotna na obszarach braku skał wodonośnych gdzie użytkowy poziom wodonośny nie występuje lub ma tylko szczątkowy charakter. W Polsce takie warunki występują na rozległych obszarach na południu m.in. na Podkarpaciu oraz w obrębie terenów górskich Karpat, Sudetów i Gór Świętokrzyskich. Kompleksy leśne na obszarach zlewni rzek i cieków występujących na obszarach deficytowych w wodę powinny być dokumentowane i bezwzględnie chronione poprzez wspólne inicjatywy samorządów lokalnych odpowiedzialnych za zaopatrzenie ludności w wodę pitną (zgodnie z zapisami Ustawy Prawo wodne) oraz odpowiednich Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych.

8. Wprowadzenie zapisu o konieczności każdorazowego wykonywania oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku budowy oraz przebudowy dróg leśnych.

Uzasadnienie: Budowa oraz przebudowa drogi leśnej, czyli istotna zmiana jej parametrów, są inwestycjami bardzo mocno oddziaływującymi na środowisko, szkodzącymi walorom krajobrazowym, oraz stanowią silne przekształcenie krajobrazu Nadleśnictwa.

9. Zakaz usuwania przestojów.

Uzasadnienie: Dla zachowania unikatowych wartości przyrody tego regionu należy zachować przestoje do naturalnego rozpadu i mineralizacji. Stare drzewa pełnią bardzo wiele funkcji biocenotycznych - są siedliskiem wielu grup organizmów, od gryzoni, przez ptaki po owady. Są także najczęstszym miejscem występowania rzadkich organizmów, w Polsce prawnie chronionych, a także często zagrożonych wyginięciem. Takie drzewa są także najczęściej drzewami o bardzo słabej wartości technicznej i koszty ich pozyskania oraz zrywki są często wyższe niż zysk z ich pozyskania. Wobec tego wątpliwy zysk z pozyskania tego rodzaju drzew jest niewspółmierny z zyskiem przyrodniczym, który wiąże się z pozostawieniem tych drzew na pniu.

10. Wprowadzenie zapisu o konieczności każdorazowego wykonywania oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku budowy obiektów hydrotechnicznych, oraz robót regulacyjnych w korytach potoków.

Uzasadnienie: Regulacja potoków, oraz budowa obiektów hydrotechnicznych, są inwestycjami znacznie oddziaływującymi na środowisko i zmieniającymi zarówno warunki przyrodnicze, jak i stanowiącymi silne przekształcenie krajobrazu Nadleśnictwa. Chcąc dbać o bezsprzeczne walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru, konieczne jest każdorazowe przeprowadzanie ooś.

Chroniąc ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

11. Aby w przyszłości zminimalizować niedostatek starych drzew, obecnie we wszystkich typach rębni konieczne jest pozostawianie niektórych drzew, najlepiej w formie kęp i grup, na przyszłe pokolenie drzewostanu i docelowo do naturalnej śmierci i rozkładu. Lasy Nadleśnictwa Gorlice w zdecydowanej większości są lasami ochronnymi. Funkcje wodochronne i glebochronne, szczególnie w dobie postępujących zmian klimatycznych wymagają szczególnego ujęcia w planowaniu pozyskania drewna i tempa wymiany pokoleniowej.

12. W lasach ochronnych wodo- i glebochronnych na obszarze Natura 2000 Bieszczady należy zaniechać całkowicie intensywnego użytkowania rębego. W uzasadnionym przypadku zastosować rębnię V w wariantcie przerębnowo-kępowym, rębnię IVD stosować z maksymalnie wydłużonym okresem odnowienia (50 lat).

13. Stosowanie wyłącznie odnowienia naturalnego. Naturalne odnowienie ma bogatszą pulę genetyczną i zdolność dostosowania się do zmieniających się warunków środowiska. Znacznie mniejszą plastyczność mają drzewa wyhodowane z nasion zebranych na plantacjach nasiennych.

14. Wyznaczanie i pozostawienie fragmentów lasów wyłączonych z użytkowania w ramach gospodarki leśnej jako "powierzchnie referencyjne", "drzewostany nieobjęte gospodarowaniem". W pierwszej kolejności jako ekosystemy referencyjne wyznaczane są powierzchnie w stanie naturalnym lub maksymalnie zbliżonym do naturalnego. Takie obszary, stosownie do ich planów, są pozostawione bez ingerencji w naturalnym stanie. Wybór obszarów leśnych objętych taką ochroną ma być prowadzony w oparciu o rozpoznanie kluczowych walorów biologicznych

15. Terminy zabiegów poza okresem wiosennym - lęgowym ptaków od 1 kwietnia do końca lipca. Z przyrodniczego punktu widzenia najlepszym sposobem na realne ograniczenie strat w populacjach organizmów leśnych powodowanych bezpośrednio pracami gospodarczymi w lesie jest ich zaprzestanie w okresie, kiedy większość organizmów ma okres rozrodu. Szkody czynione w pozostałym okresie roku są znacząco niższe niż te w okresie rozrodu i opieki nad nowym pokoleniem. Dlatego rekomenduje się zaniechanie wykonywania prac leśnych od początku kwietnia do końca lipca. Względy związane z ochroną ptaków nie są jedynymi wskazującymi, że prace leśne najlepiej wykonywać poza okresem wiosennym. Szczególnie dotyczy to prac pozyskaniowych i łączącego się z nimi transportu i przechowywania drewna, które z wielu względów przyrodniczych najkorzystniej jest prowadzić zimą.

16. Martwe drzewa. Pozostawienie martwego drewna w bezpiecznej objętości progowej w wielkości 30-40 m³/ha. Taka objętość martwego drewna zapewni przetrwanie bogatemu zespołowi taksonów związanych z martwym drewnem. Wielkość podana dla zasobów wielkogabarytowych martwych drzew stojących i leżących, które są istotne z przyrodniczego punktu widzenia, nie obejmują drobnej biomasy ani nekromasy pniaków i korzeni. Elementem deficytowym w ekosystemach leśnych, a kluczowy dla najrzadszych i najcenniejszych gatunków, są zwykle naziemne i najgrubsze fragmenty martwych drzew. Duże drzewa zapewniają większą powierzchnię i znacznie większą różnorodność mikrosiedlisk dla zamieszkujących je organizmów niż drzewa małe. Dodatkowo, jedynie w dużych fragmentach drzew proces rozkładu jest na tyle długotrwały, że zapewnia odpowiednie zróżnicowanie i stabilność mikrosiedlisk dla najbardziej wymagających gatunków, np. saprokyslobiontów o długim okresie rozwoju.

Chronić ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

Leżące martwe drzewa charakteryzowane są najczęściej przez silniejszy stopień rozkładu oraz znaczną wilgotność – zajmowane są więc najchętniej, m.in. przez grzyby, mchy i niektóre grupy bezkręgowców. Stojące drzewa są natomiast kluczowe przede wszystkim dla ptaków, jako miejsce żerowania i zakładania dziupli, ale też wielu owadów. Zagadnienie ochrony i odbudowy zasobów martwego drewna spleta się tu z zagadnieniem pozostawiania niektórych drzewostanów jako wyłączonych z użytkowania.

17. Zawarcie w PUL planu odbudowy zasobów przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Lutowiska.

Rozporządzenie o Odbudowie Przyrody (Nature Restoration Law, NRL) przyjęte w 2024 r. ustanawia prawnie wiążące cele dla państw członkowskich, aby odbudować 20% obszarów lądowych i 20% mórz do 2030 roku oraz wszystkie ekosystemy wymagające odbudowy do 2050 roku. Zawiera cele dla ekosystemów lądowych, przybrzeżnych i słodkowodnych, morskich, miejskich, rolniczych i leśnych, a także dla populacji zapylaczy.

Wymogi prawne art. 12 (Odbudowa ekosystemów leśnych) mówią, że Państwa członkowskie wprowadzają środki odbudowy, które są niezbędne do zwiększenia różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych poza siedliskami wymienionymi w załączniku I i które pozwolą osiągnąć tendencję wzrostową wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych oraz co najmniej sześciu z siedmiu wskaźników, którymi są: a) stojące martwe drzewa, b) leżanina, c) udział lasów o nierównomiernej strukturze wiekowej, d) zwartość kompleksów leśnych, e) zasoby węgla organicznego, f) udział lasów zdominowanych przez rodzime gatunki drzew oraz g) różnorodność gatunkowa drzew.

W przypadku uwag lub pytań związanych z tym tematem, proszę o kontakt z panią Małgorzatą Górską (malgorzata.gorska@otop.org.pl; tel. 663694027).

Z poważaniem,

**Justyna
Choroś**

Justyna Choroś

Liderka zespołu zmian systemowych i rzecznictwa

Elektronicznie podpisany
przez Justyna Choroś
Data: 2024.11.07 10:15:28
+01'00'

5. Wnioski i uwagi Rady Gminy Lutowiska.

Lutowiska 25.11.2024

Wnioskodawca:

Rada Gminy Lutowiska

Lutowiska 14

38-713 Lutowiska

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Krośnie
ul. Bieszczadzka 2
38-400 Krosno

**Wnioski do Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska oraz Nadleśnictwa Stuposiany
zgłaszane w związku z Naradą Techniczno-Gospodarczą z dnia 07.11.2024 oraz 08.11.2024 r.**

W związku z udziałem przedstawicieli samorządu Gminy Lutowiska, w Naradzie Techniczno-Gospodarczej w dniu 07.11.2024 – Nadleśnictwo Lutowiska oraz 08.11.2024 – Nadleśnictwo Stuposiany, Rada Gminy Lutowiska składa następujące wnioski/uwagi do projektów PUL dla Nadleśnictw oraz spostrzeżenia co do przebiegu całego spotkania.

Wnioski/uwagi:

1. Niepokój budzi zakaz pozyskiwania drzew o wymiarach spełniających kryteria wymiarowe dla pomników przyrody, jaki wprowadziła RDLP w Krośnie na początku bieżącego roku. Na etapie tworzenia planu drzewa te zostały włączone do wyliczenia zasobności i przyrostu, a tym samym są uwzględnione w planowanym procencie poboru masy. Jeżeli zakaz będzie nadal utrzymany to kosztem grubych drzew pozyskana zostanie większa ilość drzew w niższych klasach grubości, co w przyszłości prowadzić może do zagrożenia związanego z przerwaniem trwałości lasu. Drzewa grube ulegną naturalnemu procesowi rozpadu i nie zostaną zastąpione drzewami w młodszej klasie wieku, ponieważ w wyniku planowanego poboru masy zostaną one wycięte. Ilość 5-ciu sztuk grubych drzew na 1 ha jak najbardziej jest do przyjęcia, ale co w przypadku gdy jest ich więcej? Ze względów

hodowlanych należałoby je usunąć aby odsłonić młode pokolenie, które w przyszłości zastąpi istniejący drzewostan. Należy również zwrócić uwagę na zdrowotność drzewostanów i względy sanitarne, które mają wpływ na bezpieczeństwo korzystania z lasów. Według Rady pismo o zakazie usuwania drzew o wymiarach pomnikowych powinno zostać anulowane, ponieważ nie pozwala prowadzić trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o zasady bioróżnorodności. Wniosek dotyczy obu Nadleśnictw.

2. Brak szczegółów dotyczących powstania przyszłych rezerwatów na terenie Gminy Lutowiska. W trakcie dyskusji o planowanych dwóch rezerwach na terenie N. Stuposiany, poza przedstawieniem ich liczby (2) nie podano dokładnej lokalizacji ani powierzchni. Brakowało także szczegółów dotyczących formy planowanych rezerwatów – czy będą to rezerваты ścisłe, czy otwarte. Jako powód powstania rezerwatów podano cenną florę i faunę dla obszaru. Dodatkowo w Nadleśnictwie Stuposiany w aktualnym Programie Ochrony Przyrody opisane są 2 projektowane rezerваты, a wg obecnych na sali przedstawicieli NGO na tak zwanej „Shadow list” są 3 projekty rezerwatów. Instytucją odpowiedzialną za tworzenie rezerwatów jest RDOŚ. W związku z faktem nieobecności przedstawicieli RDOŚ, organ nie mógł przedstawić stanowiska w powyższej sprawie. Na spotkaniu zadano również pytanie na jakim etapie jest proces tworzenia rezerwatów. Dotychczas przeprowadzono wyłącznie wizje terenowe z udziałem pracowników RDOŚ, RDLP i Nadleśnictw. Radni uważają, że tworzenie rezerwatów to utrzymywanie silnej tendencji do poszerzenia parku narodowego oraz wyłączenie samorządów z decyzyjności w zakresie tworzenia kolejnych form ochronnych na terenie Gminy Lutowiska. Na obszarze Gminy Lutowiska funkcjonują liczne formy ochrony przyrody takie jak Bieszczadzki Park Narodowy oraz poza Parkiem: otulina BdPN, rezerваты: „Zakole”, „Krywe”, „Hulskie”, „Śnieżycza wiosenna w Dwerniku”, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe oraz użytki ekologiczne. Teren gminy położony jest w Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu, Międzynarodowym Rezerwacie Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz w obszarze Natura 2000: OSO – ochrona dzikich ptaków. W obecnej chwili projektowany jest kolejny obszar SOO-ochrona siedlisk przyrodniczych. Ponadto na terenie gminy znajdują się liczne powierzchniowe strefy ochrony gatunków ściśle chronionych jak również punktowe formy ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej np. pomniki przyrody. Powyższa różnorodność przyrodnicza potwierdza, że gospodarka leśna jest prowadzona na właściwym poziomie, bez szkody dla cennej przyrodniczej. Jesteśmy Gminą, która posiada i zabezpiecza wszystkie formy ochrony przyrody w sposób właściwy. Zwiększanie form ochrony przyrody może bezpośrednio wpływać hamująco na rozwój socjalno-bytowy mieszkańców, czemu się sprzeciwiamy. Uważamy, że podczas procesu tworzenia rezerwatów, powinno się brać pod uwagę przedstawicieli lokalnej społeczności. Wniosek dotyczy w szczególności N. Stuposiany.

3. Skutki moratorium - w poleceniu Pani Minister z 8 stycznia 2024 r. powierzchnia bez pozyskania drewna w N. Stuposiany wyniosła 1725,90 ha, a w N. Lutowiska – 287,80 ha. Czy podczas tworzenia PUL bierze się pod uwagę ekonomię i lokalną społeczność? Moratorium zostało wprowadzone poleceniem i nie znajduje swojego odzwierciedlenia w obowiązujących przepisach prawa. Ujęcie moratorium w procedowanym planie urządzania lasu jest próbą jego legalizacji. W tym miejscu nadmienić trzeba, że obowiązująca instrukcja urządzania lasu oraz ustawa o ochronie przyrody nie przewiduje takiej formy ochrony. Wyłączenie tak dużych obszarów z prac gospodarczych jak przedstawione w wariantcie III znacząco wpłynie na zatrudnienie w sektorze leśnictwa na terenie Gminy. Proponowane działania winny być opatrzone szeroko pojętą analizą gospodarczą, społeczną i finansową dla Gminy. Wniosek dotyczy obu Nadleśnictw.

4. Pod koniec spotkania w dniu 08.11.2024 w trakcie NTG dla N. Stuposiany pojawiły się sugestie ze strony przedstawicieli RDLP w Krośnie oraz przedstawicieli DGLP o konieczności powstania jeszcze 4 lub 5 wariantu planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Stuposiany. Podobna sytuacja miała miejsce, ale już po zakończeniu NTG dla N. Lutowiska. Na jakiej podstawie prawnej mają powstać sugerowane dodatkowe warianty i jakie będą ich szczegóły i ustalenia? Wprowadzanie kolejnych wariantów PUL po NTG to w pewien sposób podważenie ważności NTG oraz swego rodzaju próba ominięcia Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, które wprowadziło obowiązek sporządzania Planów Urządzania Lasów zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu. Są to działania sprzeczne z założeniami jawności procesu tworzenia planów urządzania lasu dla nadleśnictw czyli bez udziału lokalnego społeczeństwa, samorządów, organizacji - gdzie to właśnie podczas trwania NTG jest możliwość wypowiedzenia się zainteresowanych stron, a nie poza nim. Należy zauważyć, że liczna obecność mieszkańców gminy, przedstawicieli różnych grup społecznych oraz samorządu na spotkaniu świadczyła o zainteresowaniu sprawą. Przyszła działalność Nadleśnictw na terenie Gminy Lutowiska to kluczowy czynnik w zapewnieniu bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkańców gminy. Wniosek dotyczy obu Nadleśnictw.

5. Rada Gminy Lutowiska wnioskuję o zapewnienie pozyskania drewna na poziomie zabezpieczającym potrzeby mieszkańców i lokalnych przedsiębiorstw. Na terenie Gminy Lutowiska funkcjonują tartaki w Smolniku, Zatwarnicy i Procisnym. Ograniczenie podaży surowca i mały wybór sortymentów może doprowadzić do zachwiania opłacalności funkcjonowania firm prywatnych. Zmniejszona podaż pozyskiwanego drewna może wpłynąć na odcięcie lokalnej społeczności od przeważającego w naszym regionie źródła ciepła jakim jest drewno opałowe. Ograniczenie podaży drewna opałowego może wymusić zastosowanie na mieszkańcach alternatywnego źródła ciepła co związane jest z wysokimi nakładami na modernizację instalacji ale również bieżącej eksploatacji. Wniosek dotyczy obu Nadleśnictw.

6. Podczas spotkania w dniu 08.11.2024 poruszono temat drewna martwego pozostawionego w lesie. Obecnie na 1 ha drzewostanu przypada ponad 30 m³ drewna martwego. Jest to prawie 1,5 razy więcej niż ilość wymagana przepisami. Uważamy, że jest to marnotrawienie surowca drzewnego, przy częstym braku na rynku dostępu dla klienta indywidualnego surowca opałowego. Wniosek dotyczy N. Stuposiany.

Spostrzeżenia ze spotkania.

1. Trzeba podkreślić, że wyniki kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Nadleśnictwach Lutowiska oraz Stuposiany wykazały wysoki standard w zarządzaniu lasami i ochronie przyrody, co świadczy o tym, że gospodarka leśna prowadzona jest we właściwy sposób.

2. Należy zauważyć, że działalność Nadleśnictwa Stuposiany skupiła się w ostatnich latach na rozwoju infrastruktury turystycznej. Przebudowa starego hotelu na Centrum Promocji Leśnictwa i budowa pawilonu wystawowego flory i fauny Bieszczad to inwestycje, które mocno rozreklamowały region i przyciągnęły turystów. Zagroda Pokazowa Żubrów w Mucznem to jedna z najczęściej odwiedzanych atrakcji turystycznych w Bieszczadach. Przejęcie przez Lasy Państwowe strategicznej drogi relacji Stuposiany – Tarnawa oraz wykonanie jej remontu oraz bieżące utrzymanie, to również znaczne polepszenie komfortu życia mieszkańców Mucznego i Tarnawy. Utrzymanie i doposażenie ścieżek edukacyjnych, budowa wieży widokowej, parkingów i utrzymanie miejsc postojowych, budowa toalety, remonty lokalnych dróg i mostów, to niektóre z działań na korzyść dla mieszkańców. Szeroka oferta ścieżek przyrodniczo - edukacyjnych w N. Stuposiany, rozległa sieć szlaków konnych i rowerowych w N. Lutowiska oraz zadbana infrastruktura przyczynia się do zdywersyfikowania ruchu turystycznego w Bieszczadach, zmniejszając tym samym presję turystyczną w BdPN.

3. Rada Gminy optuje za wybraniem optymalnego, rekomendowanego przez Wykonawcę PUL wariantu dla Nadleśnictw Lutowiska oraz Stuposiany. NTG nie wyczerpuje dyskusji o PUL. Po przedstawieniu ostatecznych wersji planu Rada zajmie stanowisko.

Podpisy:

Maryla Janek
Zdzisław Orzech
Beata Tuleja
Dorota Miosian
Pawłuszki Marek
Edmund Smiepodłus
Grzegorz Kozłowski
Helenka Tysiecki
Marek Barta

6. Wnioski i uwagi Polskiego Stowarzyszenia Taksatorów Leśnych.

Przemyśl, dnia 21 listopada 2024 r.

Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Leśnych
37-700 Przemyśl, Wysockiego 46A
KRS 0000367004, Regon 180632832

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
W Krośnie
Ul. Bieszczadzka 2
38-420 Krosno

Wnioski do projektu PUL na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Stuposiany i Lutowiska

- 1) W planie powinny być ujęte działania i wielkości zadań wynikające z przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych, przeprowadzonych analiz i prognoz, czyli wskazany podstawowy wariant przedstawiony przez wykonawcę projektu PUL. Mając na uwadze dużą powierzchnię drzewostanów w klasie odnowienia oraz wysoki przeciętny wiek należy użytkować drzewostany nawet powyżej przyrostu bieżącego, z uwzględnieniem dokumentów służących ochronie form ochrony przyrody oraz rozporządzenia w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej i wytycznych służących wzmocnieniu wielofunkcyjnego modelu działania. Należy kontynuować przebudowy drzewostanów porolnych, w kierunku drzewostanów zbliżonych do naturalnych.
- 2) Istotnym elementem realizacji działań gospodarczych i ochronnych jest dbałość na etapie wykonywania prac związanych z użytkowaniem przed niekontrolowanym wpływem powierzchniowym i zabezpieczenie odpowiednich właściwości retencyjnych.
- 3) Zaprojektowane zadania związane z użytkowaniem powinny być wykonywane zgodnie z potrzebami hodowlanymi lasu, ze szczególnym uwzględnieniem niedopuszczenia do zachwaszczania pokrywy gleby oraz zbyt wczesnego doprowadzania do odnowień/przemiany pokoleń w drzewostanach dojrzewających (trzebieżowych). Zbyt intensywne cięcia (trzebieże, drzewostany jodłowe) zaburzają osiągnięcie złożonej struktury drzewostanu/lasów.
- 4) Powinna być prowadzona ochrona czynna (cięcia pielęgnacyjno-ochronne), która zachowuje bioróżnorodność, stabilność drzewostanów o złożonej strukturze wiekowej i gatunkowej oraz możliwością utrzymania właściwego siedliska i jak też właściwego dla przedmiotów ochrony.
- 5) Prowadzenie działań (użytkowania) zgodnie z wytycznymi zasad hodowli lasu, zrównoważonej gospodarki leśnej, dobrych praktyk, pozwoli zachować dziedzictwo przyrodnicze tego terenu, utrzymać odpowiednią zdolność retencyjną oraz poziom drewna martwego.
- 6) Działania gospodarcze powinny być odpowiednio wkomponowane do pełnienia funkcji krajobrazowych i rekreacyjnych lasów. Zasadnym jest odpowiednie i wyważone udostępnianie turystyczne lasu, które przyczyni się do odciążania niezwykle cennego przyrodniczo obszaru Bieszczadzkiego Parku Narodowego, przed gwałtownie wzrastającą antropopresją.

Przez PSTL
Piotr Młodziej
**POLSKIE STOWARZYSZENIE
TAKSATORÓW LEŚNYCH**
37-700 Przemyśl, ul. Wysockiego 46 a
NIP: 795-251-08-70

Uzgodnienie projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034 z Dyrektorem Bieszczadzkiego Parku Narodowego (pismo z dnia 20.12.2024 r.).

Bieszczadzki
Park Narodowy

TAM, GDZIE POŁONINY

zn. spr. DN.64. 24.2024
Ustrzyki Górne, 20.12.2024

Ustrzyki Górne 19, 38-713 Lutowiska | tel./fax: 13 461 0610, 13 461 0650 | bdpn.gov.pl | e-mail: dyrekcja@bdpn.pl

Postanowienie

Działając zgodnie z art. 106 § 1 i § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2024 poz. 572 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) po rozpatrzeniu wniosku Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyslu z dnia 3 grudnia 2024 r., znak sprawy TU-420-95-2024-911 (uzupełnionego o materiały w formie map cyfrowych przestanych drogą mailową w dniu 9 grudnia 2024 r.) w przedmiocie uzgodnienia projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska sporządzonego na lata 2025 -2034, w części dotyczącej otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego -

Uzgodniam

projekt Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 -2034 w części otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego w zakresie ustaleń, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody parku narodowego z uwagami w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Nadleśnictwo Lutowiska zarządza terenem o powierzchni 20631,94ha (w tym 19317,75 ha gruntów leśnych) położonym w części (68,92% - 13081,03 ha) na terenie otuliny Bieszczadzkiego Parku Narodowego wyznaczonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 listopada 1996 r. w sprawie Bieszczadzkiego Parku Narodowego (Dz. U. z 1996 r. Nr 144, poz. 664) i rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Bieszczadzkiego Parku Narodowego (Dz.U. 1999 nr 93 poz. 1068).

W projekcie Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 -2034 w części „Plan urządzenia lasu ogólny opis lasów Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 – 2034 na str. 250 w rozdziale „Modyfikacje postępowania na rzecz wzmocnienia działań ochronnych w lasach Nadleśnictwa” uwzględniono potrzebę większej ochrony lasów w obrębie otuliny bezpośrednio przy granicy BdPN poprzez zapis:

*Należy pozostawić pas szerokości około 50 m od granicy Bieszczadzkiego Parku Narodowego bez użytkowania za wyjątkiem oczyszczania przy szlakach turystycznych ze względu na zachowanie bezpieczeństwa publicznego. Zdaniem Bieszczadzkiego Parku Narodowego pozostawienie bez użytkowania pasa o takiej szerokości wpisuje się w propozycję Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych ogłoszoną dnia 27 listopada 2024 roku pod nazwą „Wzmocnienie ochrony leśnych zasobów przyrodniczych” (<https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy?t=0&ll=22.720683,49.123719&scale=288895&map=13.1.0&layers=9.10.11.12.13.16.2.22.0.21.1.18.20&basemap=1&extwms=&hist=>) gdzie przy granicy BdPN wyznaczono pas oddziałów leśnych bez działań gospodarki leśnej i o zmodyfikowanych działaniach gospodarczych. **Wskazane byłoby więc pełne uzgodnienie Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa z ostateczną wersją wskazanego dokumentu.** Wnioskujemy o przypisanie powyższej wskazówki gospodarczej do poszczególnych właściwych wydziałów leśnych w opisach taksacyjnych.*

W projekcie Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 -2034 w części „Plan urządzenia lasu ogólny opis lasów Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 – 2034 na str. 250 w rozdziale „Modyfikacje postępowania na rzecz wzmocnienia działań ochronnych w lasach Nadleśnictwa” uwzględniono potrzebę starannej troski o elementy krajobrazu: naturalne ciek, źródła, wqwozy, dolinki, skały; elementy kulturowe, polany śródleśne itp., pozostawianie tych elementów nienaruszonych. **Wnioskujemy, aby uzupełnić ten zapis o szczególną dbałość o gleby leśne podczas prac związanych z wykonaniem, użytkowaniem i utrzymaniem szlaków technologicznych i niedopuszczanie do powstawania bruzd erozji liniowej na stokach górskich.**

W odniesieniu do projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa wnioskujemy, aby w przypadku

Polskie
Parki
Narodowe

„uzupełniania pokarmu, w warunkach jego niedostatku lub niedostępności, karmą o dobrej jakości oraz mikroelementami” o którym mowa w rozdziale 3.2.4.2. Gospodarka łowiecka tomu Ogólny opis lasów, brać pod uwagę zagrożenia związane z potencjalną synantropizacją osobników niedźwiedzia brunatnego zgodnie zapisami Planu Ochrony Bieszczadzkiego Parku Narodowego (Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 lipca 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego - Dz.U. 2022 poz. 1919) przywołanymi w „Planie urządzenia lasu część Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 – 2034”. Wskazujemy na konieczność prowadzenia dokarmiania zwierząt łownych w sposób, który nie prowadziłyby do pogłębiania tego obserwowanego w Bieszczadach procesu. W szczególności należy zwrócić uwagę na: lokalizację pańników, rodzaj i objętość karmy oraz sposób jej wykładania.

Doceniamy przywołanie w „Planie urządzenia lasu część Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 – 2034” zapisów Planu Ochrony Bieszczadzkiego Parku Narodowego (Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 lipca 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego - Dz.U. 2022 poz. 1919) w kwestii „Podejmowanie współpracy z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe na rzecz zachowania fragmentów starodrzewów w otoczeniu Parku jako jednego z warunków zachowania ostoi w szczególności niedźwiedzia brunatnego (*Ursus arctos*) i rysia (*Lynx lynx*). Wnioskujemy, aby w związku z powyższym uzupełnić „Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody” w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025 – 2034 w punkcie 6 strona 237. W kolumnie „Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)” wskazano na potrzebę zachowania drzew mogących stanowić potencjalne miejsca gawrowania niedźwiedzi oraz w rozumieniu wskazania ich wykonawcy cięć jako nie podlegających wycince; należy to uznać jako działanie właściwe – jednak nie przewidziano żadnych zadań fakultatywnych (proponowanych wskazań ochronnych); działaniem pożądanym – jako **wskazanie ochronne powinna być np. każdorazowa, ekspercka inwentaryzacja przyrodnicza** (oferujemy pomoc pracownika BdPN zajmującego się monitoringiem fauny) i weryfikacja takiego miejsca i obszaru jako potencjalne szczególnie istotnego dla populacji niedźwiedzi w celu m.in. możliwości ograniczenia tam prac leśnych. Takí wpis byłby zgodny z przywołanymi na stronie 79 zapisami Planu ochrony BdPN. W szczególności przypominamy o ważnych dla gawrowania niedźwiedzi obszarach starodrzewi wykazywanych we wcześniejszych informacjach przekazywanych do Nadleśnictwa przez BdPN w oddziałach:

- 72 i 73 w Leśnictwie Hulskie;
- 7 i 8 w Leśnictwie Dwernik;
- 26 w Leśnictwie Nasiczne;
- 140 w Leśnictwie Chmiel.

Sugerujemy uzupełnienie zagrożenia negatywnego oddziaływania na stan ochrony siedliska 91EO łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) określonego jako *Gatunki inwazyjne* (głównie *Rudbeckia laciniata*) konkurując o przestrzeń i zasoby siedliska z gatunkami rodzimymi, charakterystycznymi dla łęgów, zmieniają panujące w siedlisku warunki (str. 195. POP), o niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera* - inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii rozprzestrzeniony na szeroką skalę patrz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U.2022.2649). Inwazja tego gatunku w łęgach nad Sanem w okolicy Sękowca, może w przyszłości stanowić poważną przyczynę degradacji łęgów wzdłuż Sanu i jego dopływów. Konieczna byłaby pilna szczegółowa inwentaryzacja stanowisk i podjęcie działań zaradczych. Gatunek ten podlega urzędowemu zwalczaniu na podstawie Ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. 2023 poz. 1589) i jest obecnie zwalczany na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2024 poz. 572 z późn. zm.) – na niniejsze postanowienie stronie przysługuje w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia zażalenie do Ministra Klimatu i Środowiska, złożone za pośrednictwem Dyrektora Bieszczadzkiego Parku Narodowego z s. w Ustrzykach Górnych, 38-713 Lutowiska.

DYREKTOR
dr Ryszard Prędki

2024.12.20
17:08:31
+01'00'

Opinia Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie” do projektu Planu Nadleśnictwa Lutowiska z dnia 11.12.2024 r.

**Opinia Rady Naukowo-Społecznej
Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie”
do projektów Planów Urządzania Lasu
dla Nadleśnictwa Lutowiska i Nadleśnictwa Stuposiany
podjęta na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2024 r.**

Rada Naukowo Społeczna Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie” na posiedzeniu w dniu 11.12.2024 r., po wysłuchaniu prezentacji przedstawionej przez pana Dariusza Królaka, przedstawiciela Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Przemyśle - wykonawcy projektów PUL dla Nadleśnictwa Lutowiska i Nadleśnictwa Stuposiany oraz dogłębnej dyskusji uznaje, że należy uwzględnić w projektach PUL konsekwencje wprowadzenia polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8.01.2024 r. W przypadku Nadleśnictwa Lutowiska wyłączeniem z użytkowania w ramach powyższego polecenia objęto 287,77 ha gruntów, natomiast w Nadleśnictwie Stuposiany odpowiednio 1 725,87 ha.

Rada wskazuje, że w zakresie prawomocności wprowadzenia tego polecenia nie ma jednoznacznej interpretacji prawnej. Natomiast Dyrektor RDLP w Krośnie, realizując polecenie jednostki nadzorującej, przekazał treść polecenia do Nadleśnictw z poleceniem jego wdrożenia. Potrzeba wdrożenia zakresu moratorium do projektów PUL dla Nadleśnictw pojawiła się we wnioskach od NGO-sów zgłaszanych m.in. na NTG, która odbyła się w dniu 7.11.2024 r. dla Nadleśnictwa Lutowiska i 8.11.2024 r. dla Nadleśnictwa Stuposiany. Natomiast biegunowo odmienne były stanowiska prezentowane przez przedstawicieli lokalnych społeczności, Zakładów Usług Leśnych, przedstawicieli lokalnej branży drzewnej i turystyki. Taki rozdzźwięk społeczny nie pozwala na przyjęcie prezentowanych na NTG skrajnych wariantów postępowania na okres obowiązywania PUL.

W przypadku Nadleśnictwa Lutowiska, z racji stosunkowo niewielkiej powierzchni objętej poleceniem z dnia 8.01.2024 r., przy jednocześnie dużej powierzchni Nadleśnictwa, można przyjąć wariant ciążący w kierunku ochrony biernej, uwzględniając w całości wspomniane moratorium (pow. 287,77 ha) oraz inne cenne przyrodniczo fragmenty wykazane w ramach inwentaryzacji stanu lasu bez obawy o funkcjonowanie Nadleśnictwa.

Odmierna sytuacja jest w Nadleśnictwie Stuposiany, gdzie przyjęcie wariantu idącego w kierunku ochrony biernej, wyłączyłoby z gospodarki ponad 18% powierzchni

leśnej, co uniemożliwi samodzielne finansowanie jednostki i jednocześnie zmniejszy turystyczną dostępność terenu. Dlatego w sytuacji Nadleśnictwa Stuposiany należy przyjąć wariant zakładający wyłączenie z użytkowania powierzchnię 1 725,87 ha, który zakłada wzmocnienie funkcji ochronnych poprzez znaczną modyfikację gospodarki leśnej polegającą na obniżaniu intensywności cięć w ramach rębni stopniowej gniazdowej i stopniowej gniazdowej udoskonalonej dla buka i jodły oraz rębni przerębowej właściwej dla jodły, ale z zachowaniem trwałości lasu.

Zaprezentowane przez Wykonawcę projektów PUL warianty postępowania gospodarczego na okres ich obowiązywania uwzględniają powyższe założenia. Tym samym w ocenie Rady LKP niwelują rozdzźwięk powstały na skutek oczekiwań różnych grup społecznych, pozwalając na dalsze procedowanie projektów zmierzające do ich zatwierdzenia.

W związku z powyższym Rada Naukowo-Społeczna Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie” opiniuje pozytywnie projekty Planów Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska i Nadleśnictwa Stuposiany przedstawione przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Przemyślu.

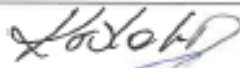
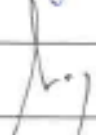
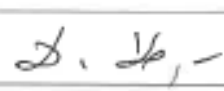
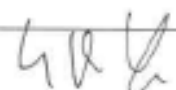
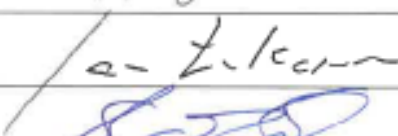
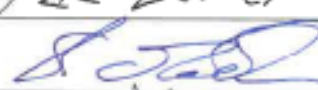
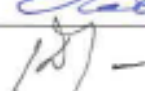
prof. dr hab. Henryk Okarma

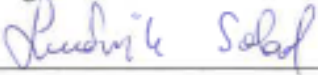
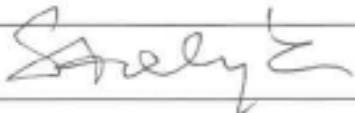

Przewodniczący Rady Naukowo-Społecznej
LKP Lasy Bieszczadzkie

Lista obecności – Członkowie Rady

**Posiedzenie Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego
„Lasy Bieszczadzkie” w dniu 11 grudnia 2024 r.**

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1.	Marek Andruch	
2.	Grzegorz Chudzik	
3.	Bogumił Dąbek / wz. Dariusz Królak	
4.	prof. dr hab. Wiesław Fałtynowicz	
5.	Wojciech Gawor	
6.	prof. dr hab. Wojciech Grodzki	
7.	Jacek Przybyła	
8.	Danuta Kornaga	
9.	Czesław Lang	
10.	Grzegorz Leśniewski	
11.	dr hab. Robert Lipelt	
12.	dr inż. Jan Łukaszewicz	
13.	prof. dr hab. inż. Stanisław Małek	
14.	Janusz Krupa	
15.	Robert Niemczuk	
16.	prof. dr hab. Henryk Okarma	
17.	prof. dr hab. Wanda Olech – Piasecka	ONLINE
18.	Stanisław Orłowski	
19.	Jan Podraza	
20.	Antoni Pomykała	
21.	Krzysztof Potaczała	

22.	dr Ryszard Prędkie	
23.	Leopold Pstrzoch	
24.	Artur Sawicki	
25.	Ludwik Sobol	
26.	prof. dr hab. inż. Jarosław Socha	
27.	Jan Stachyrak	
28.	Paweł Stańko	
29.	Robert Stępień	
30.	prof. dr hab. inż. Józef Suliński	
31.	Dariusz Wethacz	
32.	Ryszard Szukalski	
33.	Małgorzata Tkacz	

Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie do projektu Planu Nadleśnictwa Lutowiska z dnia 03.02.2025 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE**

al. Józefa Piłsudskiego 38
35-001 Rzeszów
WPN.410.4.1.2025.KW.2

Rzeszów, dnia 3 lutego 2025 r.

**Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Krośnie
ul. Bieszczadzka 2
38-400 Krosno**

Działając na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112), dalej ustawy ooŚ, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z wnioskiem z dnia 31 grudnia 2024 r. (data wpływu: 3 stycznia 2025 r.), znak: ZU.6004.2.2023, uzupełnionym pismem z dnia 17 stycznia 2025 r., w sprawie wydania opinii dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska, opracowanego na lata 2025-2034, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie określony został m.in. przez RDOŚ w Rzeszowie pismem z dnia 21 września 2022 r., znak: WPN.410.3.5.2022.KW.2.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 57 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy ooŚ, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie przedstawia opinię w przedmiotowej sprawie.

Nadleśnictwo Lutowiska usytuowane jest w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego na obszarze powiatu bieszczadzkiego, w gminach Czarna, Lutowiska i Ustrzyki Dolne. Graniczy od północy z Nadleśnictwem Ustrzyki Dolne, od wschodu z Ukrainą, od południowego wschodu z Nadleśnictwem Stuposiany, od południa z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym, od południowego zachodu z Nadleśnictwem Cisca, od zachodu z Nadleśnictwem Baligród. Administracyjnie podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

Nadleśnictwo zarządza gruntami o powierzchni 20 631,94 ha z czego ok. 94,48% tej powierzchni stanowią lasy (19 493,39 ha). Należy zaznaczyć, że lasy uznane za ochronne zajmują 18 787,83 ha tj. ok. 96,38% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Powierzchnia leśna (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania Planu bez gruntów związanych z gosp. leśną) w bieżącym okresie gospodarczym wynosi 19 317,75 ha w odniesieniu do 19 281,68 ha w poprzedniej rewizji planu (wzrost o 36,07 ha).

Zapas na początku poprzedniej, V rewizji planu wynosił 4 669 388 m³, natomiast na początku aktualnej, VI rewizji wynosi 4 435 169 m³ (str. 107 tomu Ogólny opis lasu). Oznacza to spadek zasobów drzewnych o 234 219 m³, co stanowi 5,02% całości zapasu poprzedniej rewizji. Podczas poprzedniej rewizji planu prognozowano, iż na koniec okresu gospodarczego zapas wynosić będzie 4 619 352 m³, a spadek zapasu miał wynosić

50 036 m³ (1,10% całości zapasu poprzedniej rewizji). Zatem nieprognozowany spadek zapasu wynosi 184 183 m³ (3,92% całości zapasu poprzedniej rewizji).

W piśmie z dnia 23 stycznia 2025 r. RDLP w Krośnie wskazano możliwe przyczyny spadku zapasu (np. cięcia sanitarne w drzewostanach przedplonowych, wzrost ilości martwego drewna, zmiany klimatyczne), niemniej jednak kwestia ta, zdaniem tu. Organu, wymaga analizy i wyciągnięcia wniosków na przyszłość, głównie w zakresie przyjętej metodyki prognozowania zmian zapasu. Jest to szczególnie ważne w kontekście postępujących zmian klimatycznych.

Należy zaznaczyć, że szacowaną wielkość zapasu na koniec okresu gospodarczego w projektowanym Planie wyliczono na poziomie 4 468 806 m³. Prognozuje się więc, że nastąpi wzrost o 33 637 m³, co stanowi 0,76% obecnej wartości zapasu. W ocenie tu. Organu należy konsekwentnie dążyć do realizacji założeń planu i sukcesywnego zwiększania zapasu.

Zgodnie z przedłożonym PUL etat użytkowania głównego przyjęto na poziomie 759 385 m³ grubizny netto, dla porównania etat za okres ubiegły wyniósł 864 324 m³ grubizny netto, co oznacza spadek etatu użytków głównych o 104 939 m³ netto w stosunku do wykonania w poprzednim okresie gospodarczym. Obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny wynosi 609 661 m³ grubizny netto oraz w użytkowaniu przedrębnym 149 724 m³ grubizny netto.

Średnia zasobność drzewostanów zmniejszyła się o 13 m³/ha (spadek z 245 m³/ha na 232 m³/ha). Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa Lutowiska w ostatniej rewizji wzrósł o 1 rok i wynosi obecnie 77 lat.

Zgodnie z treścią przedłożonego projektu Planu, powyższe zmiany wynikają z konieczności poprawy stanu zasobów leśnych Nadleśnictwa. Starzejące się drzewostany doprowadziły do spadku ich rzeczywistego przyrostu, istotnych zmian w strukturze wiekowej, a w konsekwencji do spadku odporności na warunki klimatyczne.

W Nadleśnictwie Lutowiska drzewostany I bonitacji stanowią blisko 40,70% powierzchni (IA bon – 1,10%, I bon – 39,60%). Duży jest udział drzewostanów II bonitacji – 43,82%. Generalnie poszczególne gatunki drzew w drzewostanach Nadleśnictwa osiągają przeciętnie wysoką bonitację, co wynika głównie z wysokiego stopnia dostosowania składów gatunkowych do warunków siedliskowych i żyzności siedlisk.

Drzewostany Nadleśnictwa Lutowiska odznaczają się znaczną powierzchnią drzewostanów w klasie odnowienia. Niedobór najmłodszych klas wieku (Ia i Ib) wynika z przyjętego sposobu gospodarowania tj. za pomocą rębni złożonych, wyłącznie IVd z długim i bardzo długim okresem odnowienia (powyżej 40 lat), gdzie po cięciu uprzętającym stary drzewostan zostaje „młodnik” w wieku 40–50 lat. Jest to zjawisko prawidłowe i nie zagrażające trwałości lasu.

W Nadleśnictwie Lutowiska przeważają drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 51,64% powierzchni oraz drzewostany w klasie odnowienia – 41,60% powierzchni. W porównaniu do V rewizji zauważalna jest poprawa struktury piętrowej, która jest konsekwencją przyjętego sposobu użytkowania za pomocą rębni złożonych, wyłącznie IVd. Rębnia ta umożliwia wykorzystanie złożonej struktury gatunkowej jak i generacyjnej przez co w lasach Nadleśnictwa Lutowiska pojawiły się drzewostany o budowie dwupiętrowej, wielopiętrowej i przerębowej.

Według rzeczywistego udziału, podobnie jak wg gatunków panujących, dominującym gatunkiem w drzewostanach Nadleśnictwa Lutowiska jest buk, który zajmuje 47,11% powierzchni i 37,32% miąższości. Na drugim miejscu w udziale powierzchniowym jest jodła, zajmując odpowiednio 26,25% powierzchni i 42,03% miąższości. Kolejne miejsce zajmuje

olsza szara z udziałem powierzchniowym 7,19% i miąższościowym 2,98%, a następnie świerk (6,95% powierzchni i 8,34% miąższości).

Swoją obecność w składzie drzewostanów zaznacza jawor (3,65% w powierzchni i 2,20% miąższości) i na podobnym poziomie grab (3,21% w powierzchni i 2,15% miąższości). Modrzew 1,82% udziału powierzchniowego oraz 1,83% miąższościowego). Ponadto ponad 1% udziału powierzchniowego wykazuje brzoza z udziałem miąższościowym 0,82%, a także sosna ponad 1% powierzchni z wkładem miąższościowym 1,44%.

Dodatkowo skład drzewostanów uzupełnia również wiąz, jesion, dąb, olcha, czereśnia, wierzba, lipa od kilku setnych procenta do mniej niż 1%.

Największy, w porównaniu do V rewizji Planu spadek udziału w składzie drzewostanów odnotowała sosna (powierzchniowo -7,35%, miąższościowo -4,26%). Z kolei największy procentowy wzrost udziału przypada na buka (powierzchniowo 7,49%, zaś miąższościowo spadek -1,96 %). Z porównania udziałów według gatunków panujących i rzeczywistego ich udziału (w ujęciu powierzchniowym) wynika, że w drzewostanach więcej jest buka (o 7,01%) oraz w mniejszym stopniu jawora (o 1,33%), niż to wynika z zestawienia wg gatunków panujących. Mniejszy jest rzeczywisty udział olszy szarej (o 6,24%) oraz świerka (2,10%), w wyniku przebudowy drzewostanów na gatunki zgodne z siedliskiem. Nieznacznie zmniejszył się udział jodły (0,51%).

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Lutowiska leżą w całości w granicach obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. W projekcie PUL uwzględniono dane zawarte w projekcie Planu Ochrony sporządzonym dla obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady zgodnie ze stanowiskiem zawartym w piśmie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 kwietnia 2022 roku, znak: DOP-WOŚ.055.141.2022.ŁŁ. Działania ochronne zostały zaimplementowane do Planu na całości obszaru Nadleśnictwa.

W planie wykonano zestawienie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Warto podkreślić, że lasy łęgowe, jak również jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach, pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Poza obszarami Natura 2000, na terenie analizowanego Nadleśnictwa znajdują się następujące formy ochrony przyrody: 3 rezerваты przyrody, 1 park krajobrazowy, 1 obszar chronionego krajobrazu, 2 użytki ekologiczne, 3 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, 151 pomników przyrody, a także strefy ochrony ptaków oraz licznych stanowisk grzybów.

Należy zaznaczyć, że w poprzednio obowiązującym Planie Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2015-2024, ujęte były dwa projektowane rezerваты przyrody, tj. „Rosolin” o powierzchni 104,4 ha oraz „Przełom Sanu pod Tolstą”, zajmujący na terenie Nadleśnictwa Lutowiska powierzchnię 161,49 ha. W poprzedniej rewizji Planu projektowane rezerваты ujęte były w gospodarstwie specjalnym i działania planowane w ich obrębie sprowadzały się do czyszczeń późnych (CP) na łącznej powierzchni ok. 41 ha.

W analizowanym projekcie Planu, projektowany rezerwat „Rosolin” objęty jest rębnią stopniową gniazdową udoskonaloną o intensywności 5% (IV d), na łącznej powierzchni 15,6 ha, zaś na kolejnych 73,85 ha zaplanowano zabieg trzebieży późnej (TP). W przypadku projektowanego rezerwat „Przełom Sanu pod Tolstą”, rębnie IVd o intensywności 5%, wskazano na 93,86 ha, zaś zabieg trzebieży późnej na kolejnych 38,09 ha.

Dwa powyżej przedstawione projekty rezerwatów ujęte zostały również na tzw. „shadow list” w wykazie proponowanych rezerwatów przekazanych przez organizację Klub Przyrodników. Ponadto na terenie Nadleśnictwa Lutowiska wskazano również projekt

rezerwatu „Matecznik niedźwiedzia” obejmujący łącznie ok. 1323 ha. Zgodnie z zapisami projektowanego Planu ok. 960 ha ww. obiektu objętych jest rębnią IVd.

Zgodnie z Wytycznymi i Rekomendacjami Ogólnopolskiej Narady o Lasach udostępnionymi na stronie Ministerstwa Klimatu i Środowiska, a zatwierdzonymi 31 grudnia 2024 r., wskazuje się wstrzymanie cięć na terenie proponowanych rezerwatów z tzw. „shadow list” do końca 2027 r. „Dalsze utrzymanie wyłączenia obszarów, których potencjał nie został zweryfikowany w tym terminie, wymaga dodatkowego uzgodnienia. Ponadto, wstrzymanie cięć dla danej powierzchni kończy się po stwierdzeniu przez RDOŚ, że dla danej powierzchni brak jest potencjału dla utworzenia rezerwatu.”

W myśl art. 33 ust 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478) zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Niedozwolone jest również pogorszenie integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W świetle przytoczonego wyżej przepisu, kluczowym jest całościowe przeanalizowanie potencjalnie negatywnego wpływu prowadzonych działań w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady.

Przypomnieć należy również, że zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy, z wykorzystaniem dostępnych materiałów.

W zawiązku z powyższym, przeanalizowano przedłożony projekt PUL wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zaś szczególną uwagę zwrócono na potencjalnie negatywny wpływ planowanej gospodarki leśnej na obszar Natura 2000 PLC180001 Bieszczady oraz gatunki rzadkie jak również objęte ochroną gatunkową, które nie zostały uznane za przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000.

W przedłożonej dokumentacji zwrócono uwagę na oddziaływanie projektowanych prac na poszczególne elementy środowiska. Ujęto m.in. wpływ projektu Planu na zachowanie różnorodności biologicznej, w którym to, w celu zachowania bioróżnorodności zwrócono uwagę na takie działania jak np. zachowanie odpowiednich stosunków wodnych, pozostawienie do naturalnego rozkładu starych drzew, ochronę lasów łęgowych i bagiennych, zwiększanie liczby starych drzew, utrzymywanie stref przejściowych (ekotonowych), utrzymywanie różnorodności biologicznej wnętrza lasu poprzez ochronę biotopów wnętrza lasu i odpowiednie zagospodarowanie stref przejściowych, kontynuowanie tzw. naturalnego kierunku hodowli lasu, czyli gospodarka leśna prowadzona w oparciu o składy gatunkowe drzewostanu odpowiadające w pełni warunkom siedliskowym, naturalne odnowienie lasu oraz stosownie złożonych rębni, przede wszystkim rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej i przerębowej. Rębnia ta, oprócz zapewnienia warunków dla naturalnego odnowienia dla gatunków cieniowytrzymałych, stwarza także możliwości odnowienia gatunków bardziej światłożądnych. Sprzyja ona także przestrzennemu zróżnicowaniu struktury drzewostanu.

W Programie Ochrony Przyrody zostały przedstawione gatunki i siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej, z uwzględnieniem orientacyjnej lokalizacji, potencjalnych zagrożeń, podstawowych wymagań dotyczących

zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony oraz zaleceń mających na celu minimalizację lub też uniknięcie negatywnego wpływu prowadzonych działań gospodarczych na poszczególne przedmioty ochrony.

Na stan zachowania kompleksów leśnych, w tym cennych siedlisk jak również niektórych gatunków bezkręgowców, ptaków czy ssaków, nieoceniony wpływ ma obecność martwego drewna. Stąd też kluczowe jest zapewnienie jego odpowiedniej ilości w ekosystemie. Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość martwego drewna wynosi 471 965 m³ brutto. Miąższość drewna martwych drzew stojących i złomów wynosi 105 948 m³, natomiast miąższość drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych wynosi 366 017 m³. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach Nadleśnictwa wynosi 27,87 m³/ha. Jest to liczba wyższa od średniej dla województwa podkarpackiego - 19,0 m³/ha, jest także wyższa od średniej w Lasach Państwowych - 8,0 m³/ha (WISL 2015-2019, BULiGL). W piątej rewizji Planu miąższość drewna martwego wynosiła 379 129 m³ brutto, co oznacza wzrost miąższości o wartość 92 836 m³.

W projekcie Planu zaproponowano również pozostawienie 5% drzewostanów rębnych do naturalnego rozpadu, oraz pozostawienie m.in. drzew biocenotycznych. Należy jednak zwrócić uwagę, w jakiej postaci martwe drewno występuje. Istotnym jest, aby były to naziemne i najgrubsze fragmenty martwych drzew, które znacznie lepiej mogą pełnić swoją ekologiczną funkcję w stosunku do dużej liczby małych fragmentów.

Przy ocenie przedłożonego projektu Planu, analizie poddano również sposób uwzględnienia ochrony gatunków rzadkich i chronionych. Na terenie Nadleśnictwa i w jego zasięgu terytorialnym wg zapisów POP stwierdzono występowanie: 24 gatunków roślin objętych ochroną ścisłą, 54 gatunki roślin objętych ochroną częściową, 22 gatunki grzybów i porostów objętych ochroną ścisłą, 10 gatunek grzybów i porostów objętych ochroną częściową, 1 gatunek ślimaka objętego ochroną ścisłą, 5 gatunków ślimaków objętych ochroną częściową, 1 gatunek małża objętego ochroną ścisłą, 1 gatunek pancerzowca objętego ochroną częściową, 13 gatunków owadów objętych ochroną ścisłą, 17 gatunków owadów objętych ochroną częściową, 8 gatunków ryb objętych ochroną częściową, 5 gatunki płazów objętych ochroną ścisłą, 7 gatunków płazów objętych ochroną częściową, 2 gatunki gadów objętych ochroną ścisłą, 5 gatunków gadów objętych ochroną częściową, 121 gatunków ptaków objętych ochroną ścisłą, 4 gatunki ptaków objętych ochroną częściową, 23 gatunki ssaków objętych ochroną ścisłą oraz 16 gatunków ssaków objętych ochroną częściową. W przedmiotowym dokumencie zamieszczono również zalecenia odnośnie działań ograniczających ewentualne negatywne wpływy na rośliny objęte ochroną gatunkową, mogące powstać podczas wykonywania zabiegów gospodarczych.

W projekcie przedmiotowego planu wskazano zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji w odniesieniu do chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów, gdzie na szczególną uwagę zasługują zapisy dotyczące nadobnicy alpejskiej *Rosalia alpina*, który to gatunek zlokalizowano na terenie Nadleśnictwa Lutowiska.

Wśród zaleceń dotyczących możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku znalazły się: ograniczanie składowania drewna bukowego, wiązowego, jesionowego oraz jaworowego w okresie rójki nadobnicy alpejskiej, tj. w okresie 1 lipca do 31 sierpnia, a jeśli zostało by w tym terminie pozyskane – wywiezienie go bez zbędnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 14 dni) oraz prowadzenie monitoringu zabezpieczonego drewna; stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia, w trakcie prowadzenia której występuje etap naświetlenia części martwych drzew, szczególnie stojących, stanowiących główne miejsce rozwoju nadobnicy alpejskiej; pozostawianie fragmentów drzewostanu do naturalnego

rozpadu (około 5% powierzchni drzewostanów osiągających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego), a także drzew biocenotycznych.

Na terenie Nadleśnictwa Lutowiska obowiązuje 8 decyzji w sprawie ustanowienia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych o łącznej powierzchni 1 415,93 ha, w tym powierzchnia strefy ochrony całorocznej obejmuje 380,07 ha, a strefa ochrony okresowej 1 035,86 ha. W strefach całorocznych żadnych zabiegów nie planowano.

W ogólnym ujęciu, można stwierdzić, że przedłożona dokumentacja uwzględnia wymagane elementy przy ocenie wpływu planowanych prac gospodarczych na środowisko. Niemniej jednak, w kolejnej części opinii zwraca się uwagę na następujące kwestie wymagające dodatkowej analizy i uzupełnienia:

1. W Tab. 29 POP omyłkowo wskazano raka rzeczno (szlachetnego) *Astacus astacus* jako gatunek małża objętego ochroną ścisłą.

2. Zgodnie z art. 52b ustawy o ochronie przyrody, zostały określone wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, w efekcie czego aktem wykonawczym takie praktyki zostały wcielone w obrót prawny (Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej). Mając to na uwadze, zasadne jest przeniesienie/uzupełnienie informacji na ten temat do zapisów POP, zwłaszcza do części, w której opisuje się działania mające służyć ochronie poszczególnych grup chronionych gatunków.

3. W odniesieniu do stref ochrony znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Lutowiska, tutejszy Organ zwraca uwagę na wskazówki gospodarcze zawarte w opisie taksacyjnym przedmiotowego Planu, gdzie wskazano, iż na terenie stref ochrony okresowych zaplanowano przeprowadzenie zabiegów gospodarczych na łącznej powierzchni około 579 ha. Wśród wskazanych zabiegów znajduje się przeprowadzenie cięć rębnych z wykorzystaniem rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej (IVD) na powierzchni ok. 308 ha, o stopniu pozyskania grubizny znajdującym się w przedziale 5-90%, rębni przerębowej (V) na powierzchni ok. 12 ha, o stopniu pozyskania grubizny znajdującym się w przedziale 15-20%, czy też inne zabiegi takie jak: czyszczenia wczesne (CP), czyszczenia późne (CP), trzebież późna (TP), specjalne zabiegi agrotechniczne, pielęgnacja gleby czy odnowienia w rębniach złożonych. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zwraca uwagę na konieczność przeprowadzenia przedmiotowych zabiegów w taki sposób, aby nie doprowadzić do zmiany siedlisk zwierząt, dla których ustalono niniejsze strefy.

4. Należy zwrócić uwagę na zagadnienie inwazyjnych gatunków obcych ujętych na listach Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U. 2022 poz. 2649), na których występowanie należy zwrócić szczególną uwagę w trakcie realizacji zapisów analizowanego Planu Urządzenia Lasu.

5. W warstwach shp stanowiących załącznik do przedmiotowej dokumentacji PUL wskazano dokładną lokalizację ww. 5% drzewostanów pozostawionych do naturalnego rozpadu. Tut. Organ zwraca uwagę, iż warto uzupełnić niniejsze dane o porównanie ich z lokalizacjami wskazanymi w poprzedniej rewizji planu, by w ramach prowadzonego

monitoringu uzyskać więcej szczegółów na temat zachodzących w tych miejscach procesów przyrodniczych.

6. Względem nadobnicy alpejskiej wskazuje się, że według aktualnej wiedzy (opinia PROP PROP-KPOP/2024-11 z dnia 22 września 2024 r.) należałoby unikać stosowania siatki jako środka ochronnego, na składowanym drewnie buka, wiązu, jesionu i jaworu w okresie rójki tego owada. Za najbardziej celowe działanie wydaje się realizacja cięć rębnych oraz składowanie drewna, zwłaszcza buka, poza potwierdzonym okresem rójki ww. gatunku, w miejscach gdzie nadobnica została stwierdzona oraz w najbliższym otoczeniu, uwzględniając ekologię gatunku.

7. W przedłożonej Prognozie należałoby zaktualizować listę podanych aktów prawnych, niektóre z nich już nie obowiązują (np. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9.09.2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz.1260)).

8. Jak wskazywano, kwestia przyczyn spadku zapasu wymaga analizy i wyciągnięcia wniosków na przyszłość, głównie w zakresie przyjętej metodyki prognozowania zmian zapasu. Należy konsekwentnie dążyć do realizacji założeń planu i sukcesywnego zwiększania zapasu. Monitoring skutków realizacji postanowień Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska przyjęto w cyklu dziesięcioletnim, według zasad kontroli Inspekcji Lasów Państwowych. Tut. Organ stoi na stanowisku, że powinno się przyjąć częstotliwość monitoringu i raportowania w cyklu pięcioletnim, z uwagi na specyfikę Nadleśnictwa oraz znaczne walory przyrodniczego tego terenu.

Podsumowując, po analizie przedłożonej dokumentacji projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska wykonanego na lata 2025-2034 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, przedstawiono opinię jak wyżej.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

**ZASTĘPCA REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE**

(-)

Agnieszka Marcela
Regionalny Konserwator Przyrody w Rzeszowie
(podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym)

Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 02 czerwca 2025 r., w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Lutowiska o powierzchni 18 787.83 ha.

Minister
Klimatu i Środowiska

DLŁ-WGL.8101.10.2025.MP
3601393.14853646.12255194
Warszawa, 02-06-2025

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2025 r. poz. 567), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 stycznia 2025 r., znak ZU.6002.5.2025, po uzyskaniu opinii Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych oraz wobec nieprzedstawienia przez Radę Gminy Czarna i Radę Gminy Lutowiska opinii w formie wydanej w ustawowym terminie uchwały:

- I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Lutowiska, określone decyzją Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2004 r., znak DL.lp-0233-13/04, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Lutowiska.
- II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 18 787,83 ha, położone w Nadleśnictwie Lutowiska, w obrębach leśnych: Lutowiska i Dwernik, jak niżej:
  - 1) w obrębie leśnym Lutowiska, o powierzchni łącznej 12 891,72 ha, w tym:
    - a) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 7 250,17 ha, w oddziałach: 1a,d; 2c-d; 3g; 4b; 5Ab; 6d; 7j,l; 8g; 9f-h; 9Ad-f,h,j; 10h; 12b,f; 14b-c; 14Aa; 15a,c-d; 15Ab; 16b; 17a,j; 19a-c; 20a-b; 21a-c; 22a,c; 23i; 24j-k; 24Ar; 24Bf; 25a,g,j; 25Aa,f; 26b; 27b-f; 28b-c,f-h; 29a,f,i; 30b,d,g-h; 31a,c-d; 31Aa-f; 32a-c; 33a; 34b-c,f-j,l; 38Byx,dy-fy; 40a-c; 41a,f,h; 42b,h,o; 42Ab,d,i; 43a,c,f-g; 43Ab; 44c; 45b-c,g; 46d; 47a; 48a,c-d; 49a; 49Aa,d; 50d,h; 50Aa,c,ax-bx; 51i-n,p-r; 52b,j; 52Bc,f,i-k,n,s,w-z,bx; 53b; 53Bc; 54Ab; 55Ad; 57c; 58a; 59a; 60a,c; 61b,d-f; 61As; 62d; 63f; 65j; 66i,t,y,dx; 67d-g; 68b,g,i; 68Aa; 69h; 69Ab; 69Bf,h,j,p,t,bx; 71b,d; 71Ac,f; 72p,x; 74a,f,j,n-o; 75b,d,p,s,w-ax,dx-ix; 75Aa-b; 75Ba-b; 75Da,m-n,fx,hx-ix,mx; 76b-c; 76Aa-b,d,g; 76Bg,m,o-t; 76Cc-f; 76Da; 77k,bx,fx-ix; 77Ac-f,h-j,m-n; 78a-c; 79a,c,f; 79Aa-d; 79Bb; 80a-b,d; 80Ab-d; 80Ba-d; 81a-c; 81Aa,c-d; 81Ba-d; 81Ca-c,f-g; 82a,c-d; 83a-b,i,k; 84a-b,d-f; 85c-g; 86a,d-f,i; 87l-m; 88a,f; 89c,j-l,n; 90c,f-g; 91d-f,j; 92a,c-d; 93a-g; 94a,c; 95c-d; 96c,f-g; 97a-b; 98c,f-g; 99a; 100b-d,i-k; 101b,d,g,k-l; 102b,g; 103a,c,f; 104a-b,d-f; 105a-c,f; 106b-d; 107a-b; 108a-g; 109a-b,d; 110a-d; 111a-g; 112a-b; 113a-b; 114a; 115a-b; 116a,c,f,h; 117b-c,f; 118b-d,g-h; 119a-c; 120a,c-d,h-i; 121a-d,h-j; 122d,i-k,n; 123b-c,g-i,m,o,r,t; 123Aa-b,g,i; 124a-b,d,s,z,bx; 125a; 126a,c,f; 127a; 128a; 129a-b; 129Aa-c,h,k; 130a-b,d-h; 131a-b,g,m,o; 132d-g,i-j,l-p,s; 133b,f-g; 134a-b,l-n; 135a,c-f,h; 136a,c,f,i,k; 137a,c-d,g,i-o,t; 138a,d-f; 139a,c,f-g; 140b-c; 141a,c-d,i,k; 142a,c-d,g-h; 143a-c; 144a,d-f,t-w; 145a,j; 145Ab-c; 147l,n-o; 148f,i; 148Aa,d; 149a-c,h,k-n; 150a-d,h-i; 150Ab,d; 151a-b,g-i; 151Aa-b,d; 152a-b,i-l; 152Aa-c; 153a,h; 154a-b,d-f,h; 154Aa-c,g-i; 155b-c,f-g; 156a-c,g; 157a,c-f,h; 158b-f; 159a,d,n-o; 160a-d,g,i-j; 161a,g,i,n-o,y,ax; 164a,c; 165a,c,i-k; 166a,f-g; 167a-c,g,i,l-m,ix,

- b) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 186,88 ha, w oddziałach: 9a; 12g; 14Ac; 16Af; 40d; 42k,m-n,p; 42Aj; 47c; 50Aj; 51Ab,g; 52c-d,l; 53Ac; 54d; 56Ad; 56Bc; 57h; 57Ak-l; 59f; 61Af,h; 63c-d; 64d,i; 64Ag; 72z; 74m; 75Dy; 79Bl; 121l; 124gx; 125b; 127d; 131f; 134c; 136g,j,l-m; 144s; 148k; 149f; 158i; 167n,ox,
  - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, drzewostany nasienne wyłączane z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 21,29 ha, w oddziale: 7f,
  - d) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 5 419,41 ha, w oddziałach: 1b-c,f; 1Aa-f; 1Ba-g; 2a-b,f-h; 3a-b,f,i-k,m-n; 4a,c; 4Aa-c; 5a-b,d-g; 5Aa,c; 6a-c,f-g; 6Ab,d-i,l; 7c,i,k,m; 8b,d-f,h; 9c-d; 9Ag,i; 10a,g,m; 11a,c; 12a,c-d,h; 14a,d; 14Ab; 15b; 15Aa,c; 16a,c-f; 16Aa-d; 17b,f,i; 18a-c,f-g; 22b; 23j-l,o; 24Al-p,s; 24Ba-d,g-i,k-l,w; 25c,i; 25Ac-d; 26a; 27a; 28d; 29b-c,g-h; 30a,c,f; 31b; 33b; 34a,k; 35a-c; 36a; 36Aa-g; 37b-c; 38a; 38Aa,c,r,z; 38Bh,xx; 39b-c,f,k-l,o-p,s; 40f; 41b-c,i-j; 42c-g; 42Ac,f; 43b,d; 43Aa,c; 44a,d-g; 45d-f,h; 45Aa-c; 46a-c,f-g; 47b; 48b,f; 49Ab-c; 50a,c,f-g; 50Ab,d-f,x,sx; 51c-d,g,o,s; 51Aa,c-d; 52a,g,i,k; 52Aa; 52Bo,ax,cx; 53a; 53Aa-b; 53Ba; 54a-c,g; 54Aa; 55a-d; 55Aa; 56a-d; 56Ab-c,f-h; 56Ba-b; 56Ca,d,h; 57a-b,d,g; 57Aa,c,f-g; 58b-c; 58Aa; 59b-c; 60b,d-g; 61a,c,g-j; 61Aa,c,g,i-j,o,r; 62a-c; 63a-b; 64a-c,g-h; 64Aa-d; 65g-i; 66a,d,h,k-l,z-cx,fx,kx,mx; 66Aa; 67a,c; 68a,c,f,h,j; 68Ab; 69a-b,d-g,i-o; 69Aa,c; 69Ba-b,d,i,m-o,r-s,w-x,z-ax; 70a,c; 71a,c,f-n; 71Aa-b,d; 72f-g,i-n,s-w,y,ax-bx; 72Aa-c; 73a-g; 74b,d,h,k-l; 75c,g-h,k,wx-xx,zx; 75Ca; 75Dg,l,p-t,z,bx,gx; 76a; 76Ac,f; 76Ba,c,lx,nx; 76Ca-b; 77j,p-t,x-y,ax,cx; 77Ag; 79b,d; 79Ba; 80c; 80Aa,f; 81l; 81Ab; 81Cd; 83j,m; 85a; 86b; 87a-d,j-k; 88d; 89g-i,o; 90a,d; 91b-c,h-i; 92b; 95b; 96a-b; 97c; 98b,d; 100a,f; 101a,c,i; 102a,f; 103b; 104c; 106a; 109c; 112c-d; 115c; 116b,d,g,i; 119d; 120b,f,g,j; 121g; 122b-c,f-h,o; 123a,d-f,n; 123Ad; 124c,h,l,n,cx; 126b,d,i; 127b-c,f; 128b; 129Af; 130c,i-j; 131c-d,h,j,l,n; 132a,h,k; 134d,h,k,o; 135g; 136b,d,h,n; 137b,f,s; 138b-c; 139b,d,h-i; 140a,d-f; 141b,j; 142b,f; 144b-c,i; 145c,f-g; 145Ad; 148b,g-h,j,l-m,p; 148Ab-c,f-j; 149d,i-j; 150Aa,c,f; 151c; 152Ad; 153b-c,i; 154Ad-f; 155a,d,h-i; 157b,i; 159b-c,f,m; 160f,h; 161b-d,h,p,z,bx; 163a,k,n; 165b,d-f,l; 166b; 167d,h,k,o-p,kx-lx,
  - e) lasy wodochronne, stanowiące drzewostany nasienne wyłączane z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 13,97 ha, w oddziale: 56Aa,
- 2) w obrębie leśnym Dwernik, o powierzchni łącznej 5 896,11 ha, w tym:
- a) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 4 061,17 ha, w oddziałach: 1b,f-g; 2b,d; 3a,c-f; 4a,j; 5a-c; 6a; 7a; 8b; 9b; 10i-k; 11c,h-j,l; 12a; 13a; 14a,c-d; 15a; 16a; 17a; 18b-d,g,j-l; 19b,f-h; 20c-d; 21b; 22d; 23c; 24a-b; 25a,d-f,i; 26a,h,j; 27c,f-g; 28a,c-d,g-i,k-l; 29a-c,f-g; 30a,c; 31a-c; 32b,d,g-h,j,l; 33a,d,g,j-k; 34a-b,d,m,o-p,s; 35a-c; 36f-g; 37c,f-g; 38a,c-d; 39a; 40a-g; 41a,c-f; 42a,f,h-i,k-l; 43c-f,m,t,x; 44d; 45h,k-l,w,y; 46a,c; 47d,i,l; 48a,d-f,i-j,l; 49a-d,i-k,n,p; 50a,c-d; 51a-c; 52a-c; 53a-d; 54a,d,g,i-o; 56a-b,d-f,i; 57b-c,f; 58a; 59b,d; 60a; 61f; 62a; 63a,c,g-i; 64b-c,f-g,i; 65a-b,f-g; 66a; 67f,m; 68a-b; 69b,d; 70a,d,g; 71b,h-k,m; 72a-b,f; 73a,c-l; 75a,c,g,m; 76a-b; 77b; 78b-f,k; 79f; 80b,k,n,t-w; 81a,c; 82a-b,d; 83a-b; 84b-c; 85a-d; 86i,n; 94j,l,z; 95a-f,h,j-k; 96k,n; 97a-b,f,h; 100a-b; 101a,c-f; 102b-c,h-i; 103a,c,f-g; 104a-b,d; 105a-c; 106a-c; 108j; 109b,j,p; 110m-o,hx,jx-lx; 111a,d; 112b,f; 113a-b,d; 114r; 115h-i,k,p-r,fx; 116a-b,d; 117c,h-k; 118b-d; 119a-c,
  - b) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 80,23 ha, w oddziałach: 19d; 20f; 24d; 25j; 42j,m; 48k; 55o; 56c; 58b; 75b,j; 84d; 90Bw,fx; 110ix,

- c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 20,14 ha, w oddziale: 63b,
- d) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 391,02 ha, w oddziałach: 1a,c-d; 2a,c,f; 3b; 4x; 6b; 8a,c; 9a; 11a,f; 12b; 15b-c; 16b; 17b; 18a,f,h-i; 19a,c; 20a-b; 21a; 22a-c; 23a-b; 24c; 25b,h; 26b,f-g; 27a-b,d,h-i; 28b,j; 29h-i; 30d; 32c,f,i; 33c,f,i; 34f,i,r; 36a-c; 37b,d; 38b; 41b; 42b-c; 43r; 44a-c,f; 45g,i-j,m; 46b; 47b,h,j-k; 48b-c,h; 49h,l,o; 50f; 53f-h; 54c,h; 55a-b,j,l-m,p-r,y; 56g,k; 57a,h; 58d; 59a,c; 61a,d; 62b-d; 63d; 64a,d,h,j; 65c; 66d; 67c-d,g,n-p,x; 69a; 70b,f; 71c-d,l; 72c-d; 73b,m; 74a-d,i,n-o,ax,xx-zx,ay-cy; 75h,k-l; 76c; 77c-d,l,x-z,fx-gx; 78i-j; 79c,k-l,s,x; 80a,d-f,j,s,bx; 82c; 83c,f; 84a; 85g-i; 86a-b,f,h,j-k,m,o; 90t-w; 90Ag; 90Ba,c,h,l,n,t,dx; 94i,k,m,p-r,ax; 95g,i; 96f-j,m,o; 97d,g,i; 98a; 99d,i-j,l,o-r; 101g; 102a,f-g; 103d,h; 104c; 107h; 109a; 110d,h,t-w,y; 112a,c-d; 113c; 114i; 115g,j,t,y,ax-cx; 116c,
- e) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 304,65 ha, w oddziałach: 87c; 88a,f-g; 89a-d; 91a-c; 92b,h; 93a,d,g-i,k,
- f) lasy glebochronne, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 0,38 ha, w oddziale: 93j,
- g) lasy wodochronne, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 38,52 ha, w oddziałach: 87a-b; 88c; 92a,c-g; 93b-c,f,l.

UZASADNIENIE

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, pismem z dnia 20 stycznia 2025 r. wystąpił do Ministra Klimatu i Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie charakteru ochronnego lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w Nadleśnictwie Lutowiska, określonych decyzją Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2004 r., znak DL.lp-0233-13/04, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Lutowiska,

- uznanie za ochronne lasów Nadleśnictwa Lutowiska, o powierzchni łącznej 18 787,83 ha, w obrębach leśnych: Lutowiska i Dwernik.

Pozytywną opinię w sprawie zmiany powierzchni lasów ochronnych wyraziła w formie uchwały Rada Miejska w Ustrzykach Dolnych.

Rada Gminy Czarna i Rada Gminy Lutowiska nie wyraziły swojej opinii w formie wydanej w ustawowym terminie uchwały.

Wójt Gminy Czarna, pismem z dnia 13 stycznia 2025 r., znak SG.0057.4.2025, poinformował o braku uwag do projektu uznania za ochronne lasów Skarbu Państwa, zarządzanych przez Nadleśnictwo Lutowiska, położonych w zasięgu administracyjnym Gminy Czarna.

Przewodnicząca Rady Gminy Lutowiska, pismem z dnia 14 listopada 2024 r., przekazany przez Wójta Gminy Lutowiska pismem z dnia 18 listopada 2024 r., znak

IPŚ.604.2.2024.JoM, poinformowała, że w związku z przekazaniem Radzie dokumentów dotyczących projektu uznania lasów za ochronne, przekazuje treść stanowiska Rady Gminy Lutowiska, sporządzonego na posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska, Turystyki i Zabytków. W treści stanowiska przekazanego przez Przewodniczącą wskazano m.in. na obawy dotyczące potencjalnych ograniczeń w prowadzeniu gospodarki leśnej, związanych z wprowadzeniem nowej kategorii lasów ochronnych tj. „lasów stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody”. Podkreślono, że kategoria ta obejmować ma znaczną część powierzchni leśnej na terenie Gminy Lutowiska, w tym tereny położone w całości, w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Zwrócono również uwagę, że dotychczasowe prowadzenie gospodarki leśnej nie przyczyniło się do pogorszenia stanu przyrody, a wprowadzenie nowych form ochrony może wiązać się z ryzykiem znacznego ograniczenia działalności gospodarczej, w szczególności w sektorze usług leśnych.

Odnosząc się do przedstawionych w powyższym stanowisku kwestii, należy zauważyć, że nadanie lasom statusu ochronnych nie skutkuje ich wyłączeniem z prowadzenia gospodarki leśnej ani zmianą zasad ich ogólnego udostępniania. Zagospodarowanie lasów ochronnych prowadzone jest przy uwzględnieniu szczególnych funkcji, dla których zostały one uznane za ochronne – w omawianym przypadku chodzi o funkcję przyrodniczą, wynikającą z zakwalifikowania tych lasów jako „stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody”, zgodnie z § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r., w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. 1992 nr 67, poz. 337).

Status lasów ochronnych wynika z przepisów ustawy o lasach i jest niezależny od systemu form ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.).

Powierzchnia lasów ochronnych według planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2015-2024 wynosiła 18 583,28 ha.

Położenie i powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie Lutowiska zostały zweryfikowane merytorycznie podczas prac urzędniowo-leśnych według aktualnych danych. Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz wyżej wymienionym rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, Minister Klimatu i Środowiska orzekł jak w rozstrzygnięciu.

W pozostałym zakresie organ odstępuje od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

POUCZENIE

1. Strona niezadowolona z treści decyzji może w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, zwrócić się do Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art.127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie z art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Przepisów tych

nie stosuje się w przypadkach, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Decyzja podlega też wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 130 § 4 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

2. Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie (art. 52 § 3, art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, z późn. zm.), zwanej dalej „p.p.s.a.”). Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa). Brak złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty jej doręczenia i złożenie skargi spowoduje, że decyzja stanie się ostateczna i wykonalna. Zgodnie z art. 61 § 1 p.p.s.a. wniesienie skargi na decyzję bowiem nie wstrzymuje wykonania decyzji i podlega ona wykonaniu jako decyzja ostateczna.

3. W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia tego wniosku wobec Ministra Klimatu i Środowiska, który wydał niniejszą decyzję. Z dniem doręczenia Ministrowi Klimatu i Środowiska oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że na decyzję nie może być wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i podlega ona wykonaniu (art. 127a w zw. z art. 127 § 3 i art. 16 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożała
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Do wiadomości:

1. Rada Gminy Czarna,
2. Rada Gminy Lutowiska,
3. Rada Miejska w Ustrzykach Dolnych

Dokonano opłaty skarbowej dnia 17.01.2025 r. na rachunek 21 1030 1508 0000 0005 5000 0070
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy - Centrum Obsługi Podatnika w wysokości 10,00 PLN

Wykaz drzewostanów położonych w strefach funkcjonalnych

Wykaz drzewostanów w I strefie – wyłączonych z użytkowania:

04-16-1

7 f; 10 a; 11 c; 12 g-h; 14 c; 18 g; 19 c; 20 b; 23 o; 24 k; 24A n-p; 24B a; 27 d-f; 28 g-h; 30 b,h; 32 c; 33 b; 34 f,j-l; 35 a; 38A r; 38Bfy,yx; 39 c,k; 41 h,j; 42 k,o-p; 42A j; 43 b,f; 44 c; 47 c; 50A j,ax-bx,sx; 51A g; 52 c,i-l; 52B i,w,y; 53 b; 53B c; 55 c-d; 55A d; 56A a,g-h; 57A c,f,k; 61 i-j; 61A f; 62 b-d; 63 d-f; 64A d; 69 n-o; 69A c; 69B b,f; 70 c; 74 a,f,m; 75 h,w,y-z,gx,ix,wx-xx,zx; 75D m,fx; 76A g; 76B c,g,m,p,t; 77 k,p,gx-hx; 77A d,g,n; 78 c; 79A b; 80 d; 80B d; 81 l; 81A a,d; 81B c-d; 81C b,d,g; 84 f; 85 c,f; 86 b; 87 c; 88 f; 89 n; 90 g; 91 d,j; 92 d; 93 f; 96 f-g; 100 i-k; 101 k-l; 102 g; 103 f; 105 f; 106 d; 107 b; 108 f-g; 109 d; 110 d; 120 h; 121 d,h,j,l; 122 h; 123 i,m-o,r,t; 123A g,i; 124 n,z,bx; 126 f; 129A c,h; 130 d,h,j; 131 n-o; 134 m,o; 135 f-g; 136 i-m; 137 d,j-l,t; 138 d-f; 139 f-g; 140 c; 141 k; 142 g-h; 143 c; 144 b,i,w; 145A a; 146 a; 146A a-c; 147 a-j,l,n; 148 a,c-d,j-k,n-o,s; 149 b,i,m-n; 150 c,f,h; 151 d,g; 151A b-c; 152 c,h,k-l; 153 g; 154 c,g; 155A b,f; 156 d,g; 157 g-h; 158 g; 159 g,k-l,o; 160 c,j; 161 c-d,i,n-o,ax-bx; 163 k,n; 164 c; 166 f; 167 a,g,i,l-m,o-p,kx-lx,ox; : **1053.57 ha**

04-16-2

2 a; 3 d-f; 4 x; 5 b-c; 11 c,l; 14 c-d; 18 g,j-l; 19 b,d-h; 20 c-d; 25 a; 26 j; 28 g-i,l; 29 f; 30 c; 32 g-h; 33 j-k; 34 m,s; 35 c; 37 f; 38 c; 40 b,f; 41 f; 42 i; 43 m; 44 f; 45 w,y; 48 j-l; 49 c,i-j,l,p; 50 d; 53 b,g; 54 c,j-o; 55 m,o-r; 56 i,k; 57 f; 58 d; 59 d; 61 d-f; 63 a-b,d,g-i; 64 c,g,i; 65 c,f; 66 d; 67 c,g,m,o-p; 68 b; 69 a,d; 70 b,d,g; 71 h-i,k-m; 72 a,f; 73 c-d,g-l; 74 a,c,n-o; 75 c,g; 76 b; 77 d,l,x-y,fx; 78 j-k; 80 n,t-w; 81 a; 82 d; 84 d; 86 b,f,i,k,o; 88 f-g; 89 b-d; 90 a,w; 90B a,c,h,l,n,w,dx; 92 c,g; 93 d-f,h,j; 94 i,k,p-r; 95 a-b,f,k; 96 a,f-g,k,m-n,p-w; 97 i; 99 a,f-h,l,o-r; 100 b; 101 a; 102 h-i; 103 f-g; 105 c; 107 a,c,h,j-k; 108 d,j; 109 b,j,p; 110 h,t-w,y; 111 d; 112 f; 114 a,f,i-j,r; 115 g,j,p,t,y,ax,fx; 116 d; 117 a,g,k-l; 118 a; fragmenty wydzieleń w ramach pasa około 50 m od granicy BdPN 18 f; 19 a; 20 a; 23 a-b; 47 k; 64 d; 65 a; 66 a; 70 a; 71 b; 73 a; 83 b; 89 a; 91 b-c; 92 b; 93 a,c,g,i,l; 95 d; 102 b, 20 f; 24 b,d; 26 h; 46 a,c; 47 d,i; 65 g; 82 c; 83 c,f; 102 g

581.22 ha

drzewostany wyłączone z użytkowania

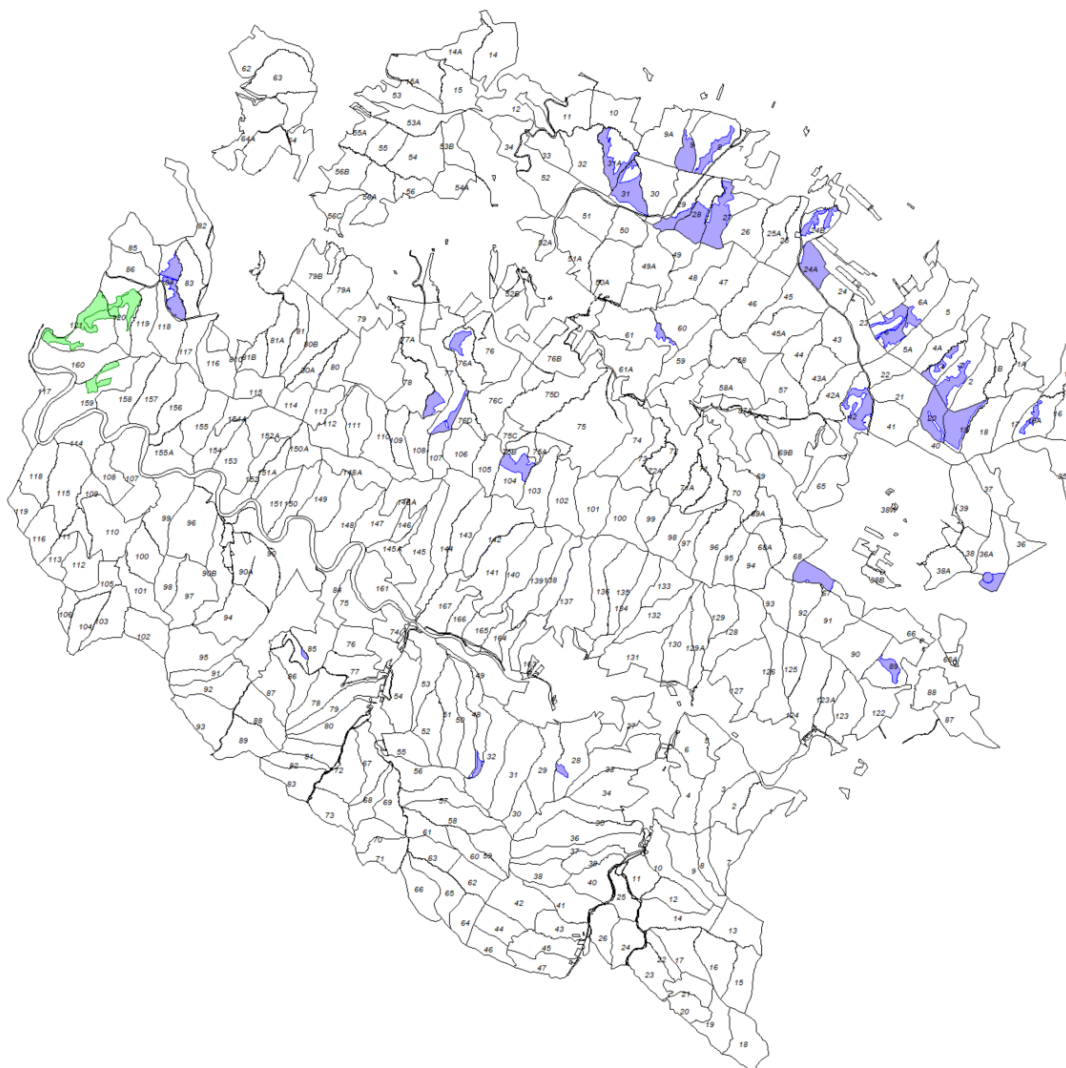
Wykaz drzewostanów w II strefie – zmodyfikowane użytkowanie:

04-16-1

3 g; 4 b; 6 a,d; 6A l; 8 g; 9 h; 16A f; 19 a; 20 a; 24A r; 24B f; 27 c; 28 f; 29 i; 31 a; 31A f; 36A d-f; 42 b; 61 b; 67 d; 76A b; 77bx; 77A j; 84 b,d; 89 j; 104 d; 120 f,i; 121 a-b,i; 159 b,d,n; **564.37 ha**

04-16-2

28 d; 48 f; 86 n; : **8.50 ha**

drzewostany z ograniczonym użytkowaniem

cięcia pielęgnacyjne

rębnia przerębowa

Wykaz drzewostanów w III strefie:

04-16-1

1 a-f; 1A a,c-f; 1B a-b,d-g; 2 a-h; 3 a-b,f,i-k,m-n; 4 a,c; 4A a-c; 5 a-b,d-g; 5A a-c; 6 b-c,f-g; 6A b,d-i; 7 c,i-m; 8 b,d-f; 9 c-g; 9A d-j; 10 g-h; 11 a; 12 a-f; 14 a-b,d; 14A a-c; 15 a-d; 15A a-b; 16 a-f; 16A a-d; 17 a-b,i-j; 18 a-c,f; 19 b; 21 a-c; 22 a,c; 23 i-l; 24 j; 24A m,s; 24B b-d,h-i,l,w; 25 a,c,g,j; 25A a,c-f; 26 a-b; 27 a-b; 28 b-c; 29 a-c,f,h; 30 a,d-g; 31 b-d; 31A a-d; 32 a-b; 33 a; 34 a-c,g-i; 35 b; 36 a; 36A a-c,g; 37 b-c; 38 a; 38A a,c; 38Bxx; 39 b,f,l,o-p,s; 40 a-f; 41 a-c,f,i; 42 d-h; 42A b-f,i; 43 a,c-d,g; 43A a-c; 44 a,d-g; 45 b-g; 45A a-c; 46 a-f; 47 a-b; 48 a-f; 49 a; 49A a,c-d; 50 a,c-h; 50A a-f,x; 51 c-d,g,i-r; 51A a-d; 52 a-b,d,g; 52A a; 52B c,f,j-k,o,s,z; 53 a; 53A a,c; 53B a; 54 a,c-d,g; 54A a-b; 55 a-b; 55A a; 56 a-d; 56A b-f; 56B a,c; 56C a; 57 a,c-d,g-h; 57A a,l; 58 a-b; 58A a; 59 a-c; 60 a-g; 61 a,c-h; 61A a,g,i-j; 62 a; 63 a-c; 64 a-d,g,i; 64A a-c,g; 65 g-j; 66 a,h,l,t,y-fx; 67 a,c,f; 68 a-c,f-g,i-j; 68A a-b; 69 a,f-m; 69A a-b; 69B a,d,i,m-n,s,x; 70 a; 71 a-d,h-k; 71A a,c-f; 72 f-g,i,l-n,p,s-t,y; 72A a-c; 73 a-g; 74 d,h,j-k; 75 b,d,g,k,s,x,dx-fx; 75A a-b; 75B a-b; 75C a; 75D a,g,l,n,gx,mx; 76 a-c; 76A a,c-f; 76B a,o,r-s,nx; 76C a-f; 76D a; 77 j,r-t,x,ax,fx,ix; 77A c,f,h-i,m; 78 a-b; 79 a-d; 79A a,c-d; 79B a-b,l; 80 a-c; 80A a-f; 80B a-c; 81 a-b; 81A c; 81B a-b; 81C a,c,f; 82 a,c-d; 83 a-b,i-k; 84 a; 85 a,d,g; 86 a,d-f,i; 87 a-b,d,k; 88 a,d; 89 c,g-i,k-l,o; 90 a,c-f; 91 b-c,f,i; 92 a-c; 93 a-d,g; 94 a,c; 95 c-d; 96 a-c; 97 a-c; 98 b-g; 99 a; 100 a-f; 101 a-g,i; 102 a-b; 103 a,c; 104 a-b,f; 105 a-c; 106 a-c; 107 a; 108 a-d; 109 a-c; 110 a-c; 111 a-g; 112 a-b,d; 113 a-b; 114 a; 115 a-c; 116 a-c,f-i; 117 b-c,f; 118 b-d,g-h; 119 a-c; 120 a-d,g,j; 121 c; 122 c-g,i-k,n-o; 123 a-h; 123A a-b,d; 124 a-d,gx; 125 a-b; 126 a,c-d,i; 127 a-f; 128 a-b; 129 a-b; 129A a-b,f,k; 130 a-c,f-g; 131 a-j,l-m; 132 a,d-p,s; 133 b,g; 134 a-d,h,k-l,n; 135 a,c-d,h; 136 a-h,n; 137 a-c,f-g,i,m-o,s; 138 a,c; 139 a-d,h-i; 140 b,d; 141 a-d,i-j; 142 a,d-f; 143 a-b; 144 a,c-f,s-t; 145 a,c,f-g,j; 145A b-d; 148 f-i,p; 148A a,d,h-j; 149 a,c-d,h,j-l; 150 a-b,d,i; 150A a-f; 151 a-c,h-i; 151A a,d; 152 a-b,i-j; 152A a-d; 153 a-c,h-i; 154 a-b,d-f,h; 154A a-i; 155 a-i; 156 a-c; 157 a-f,i; 158 b-f,i; 159 a,c,f; 160 a-b,f; 161 a-b,g-h; 163 a; 164 a; 165 a-f,j,l; 166 a-b,g; 167 b-d,h,n,ix; **11426.19 ha**

04-16-2

1 b-g; 2 b-f; 3 a-c; 4 a,j; 5 a; 6 a-b; 7 a; 8 a-c; 9 a-b; 10 i-k; 11 a,h-j; 12 a-b; 13 a; 14 a; 15 a-b; 16 a-b; 17 a-b; 18 a-f,h-i; 19 a,c; 20 a-b,f; 21 a-b; 22 a,c; 23 a-b; 24 b-d; 25 b,d,j; 26 a-b,h; 27 c-f,h-i; 28 a-c,j; 29 a-c; 30 a,d; 31 a-c; 32 b-f,i-j,l; 33 a,c-g,i; 34 a-b,d-f,i,o-r; 35 a-b; 36 a-c,f-g; 37 b-c,g; 38 a-b,d; 39 a; 40 a,c-d,g; 41 a-d; 42 a-c,j,l-m; 43 c-f,r,t,x; 44 a-d; 45 g-m; 46 a-c; 47 d,h-l; 48 a-d,h-i; 49 a-b,d,k,n-o; 50 a,c; 51 a-c; 52 a-c; 53 a,c-f,h; 54 a,d-h; 55 a-b,j,l,y; 56 a-f; 57 a-b,h; 58 a-b; 59 a-c; 60 a; 61 a; 62 a-d; 63 c; 64 a-b,d-f,j; 65 a-b,g; 66 a; 67 d-f,n; 68 a; 69 b; 70 a; 71 b-c; 72 b-d; 73 a-b,m; 74 d; 75 a-b,d-f,h,j-m; 76 a,c; 77 b-c,z; 78 b-f,i; 79 c,f,k-l,s; 80 a,j-k,s; 81 c; 82 b-c; 83 b-c,f; 84 a-c; 85 a-d,g-i; 86 a,g-h,j,m; 87 b-c; 88 a,c; 89 a; 90B l,t; 91 a-c; 92 a-b,h; 93 a,c,g,i,k-l; 94 l-m,z; 95 c-d,g-j; 96 i-j,o; 97 a-b,d-h; 98 a; 99 i-j; 100 a; 101 c-g; 102 a-c,g; 103 a,c,h; 104 a-b,d; 105 a-b; 106 a-c; 110 d, m-n, hx-kx; 111 a; 112 a-d; 113 a-c; 115 h-i, k; 116 a-c; 117 c, h-j; 118 b-d; 119 a-c; : **5347.16 ha**

drzewostany bez ograniczeń w użytkowaniu

Uwagi i wnioski dotyczące projektu Planu Urządzenia Lasu złożone przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze, Plac Wolności 13/2, 35-073 Rzeszów

Rzeszów, 05.06.2025 r.

Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze
Plac Wolności 13/2, 35-073 Rzeszów
adres do korespondencji:
ul. Słowackiego 6/10, 35-060 Rzeszów
KRS: 0000305072

**Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Krośnie
ul. Bieszczadzka 2,
38-400 Krosno**

Uwagi i wnioski dotyczące projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025- 2034

W związku z toczącym się procesem tworzenia nowego planu urządzania lasu, mając na względzie iż walory przyrodnicze lasów Nadleśnictwa są jednymi z najwyższych w naszym kraju, a także nawiązując do toczących się obecnie procesów dotyczących reformy gospodarki leśnej w Polsce, takich jak „Ogólnopolska Narada o Lasach”, „100 rezerwatów na 100 lat Lasów Państwowych”, zapisów umowy koalicyjnej o wyłączeniu 20% polskich lasów z działalności gospodarczej, projektu PGLP, tzw. „Lasów Puszczańskich”, oraz w związku z koniecznością wywiązania się naszego kraju z zapisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law), oraz potrzebie wypełniania Strategii UE na rzecz bioróżnorodności 2030, przedstawiamy poniżej następujące uwagi i wnioski:

1. Wnoskujemy o wpisanie do Programu Ochrony Przyrody informacji o projektowanych rezerwach przyrody „Przełom Sanu pod Tolstą”, „Rosolin” oraz „Matecznik niedźwiedzia”. W RDOŚ w Rzeszowie toczą się prace nad powołaniem przedmiotowych rezerwatów. Są to rezerwaty z tzw. „shadow list”. Obecnie ich teren na mocy decyzji Ministra Klimatu i Środowiska nie jest poddany pracom gospodarczym. Pominięcie tych propozycji w projekcie PUL jest błędem.
2. W ogólnych zasadach określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa w ogólnym opisie lasów, wśród najważniejszych celów gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych znajduje się „poprawa i rozbudowa infrastruktury drogowej” (pkt. 8, str. 201). Zadanie to należy zrealizować poprzez „udostępnianie niektórych kompleksów leśnych o dużym udziale drzewostanów rębnych poprzez rozbudowę dróg leśnych” (str. 202). Zapisy te trzeba uznać za szkodliwe, gdyż w dobie zmian klimatu, deszczy nawalnych i utraty bioróżnorodności, rozbudowa szlaków komunikacyjnych uchodzi za jedno z największych zagrożeń dla środowiska. Budowa dróg, w szczególności w terenach górskich powoduje erozję stoków, przyspiesza odpływ wody ze zlewni powodując przesuszenie gleby (w trakcie suszy) i powodzie błyskawiczne (w czasie opadów nawalnych). Drogi leśne pozwalają na szybsze wnikanie do lasu gatunków obcych, w tym inwazyjnych, udostępniają teren do penetracji przez ludzi, zwiększając ilość konfliktów z dzikimi zwierzętami. Drogi leśne zwiększają ryzyko kolizji z dużymi zwierzętami i zwiększają śmiertelność płazów, gadów, ptaków, owadów i wielu innych organizmów, w tym wielu chronionych. Zapis o

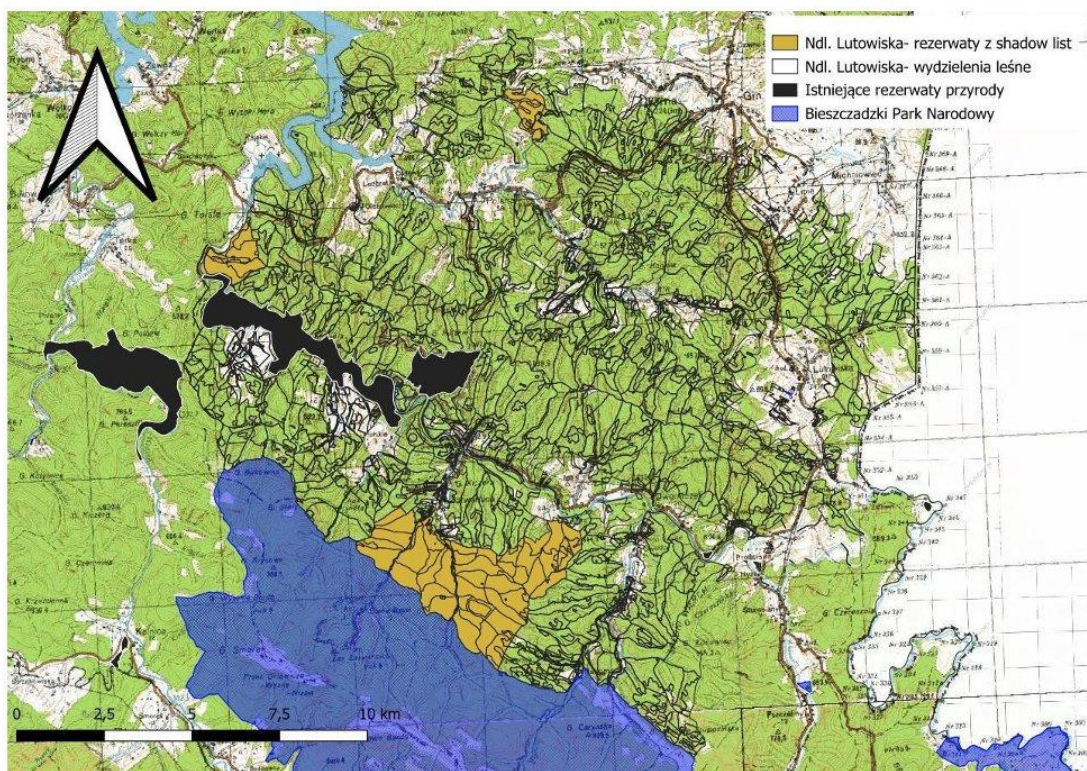
Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze
www.przyrodnicze.org
KRS 0000305072

konieczności rozbudowy dróg i udostępnianiu terenu stoi w jawnej sprzeczności z potrzebą ochrony cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a także z funkcjami wodochronnymi i glebochronnymi lasu. Wnioskujemy więc o wykreślenie tych szkodliwych zapisów z PUL.

3. Wnioskujemy, aby w PUL dla Nadleśnictwa znalazł się zapis o konieczności wykonania prac mających na celu zapewnienie wysokiej retencji wodnej lasów, zachowania zasobów wodnych, spowolnienie spływu powierzchniowego i odwrócenie zmian spowodowanych rozwojem sieci dróg zrywkowych. Powinny one polegać na zabezpieczaniu szlaków zrywkowych przed przyspieszonym spływem poprzez budowę przeszkód poprzecznych-faszyn, nasypów, kłód drewna i innych mających na celu naprawę szkód w zlewni powstałych przez zrywkę drewna w górach.
4. Dobrą informacją jest fakt, że projekt PUL podzielił lasy nadleśnictwa na strefy funkcjonalne, w których wyszczególniono strefę bez funkcji produkcyjnych o powierzchni 1634,79 ha, czyli 8,25% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa (str. 226-229). To krok w dobrą stronę, jednak mając na względzie fakt bardzo wysokich walorów przyrodniczych lasów nadleśnictwa oraz dotychczasowe ministerialne wyłączenia z funkcji produkcyjnych na poziomie 38%, należy uznać ten zapis projektu planu za niewystarczający. Wnioskujemy o uzupełnienie strefy bez funkcji produkcyjnych o kategorie drzewostanów, które podane są w następnych wnioskach.
5. Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych wydzieleni leśnych wchodzących w propozycje rezerwatów z „shadow list”, wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 1.

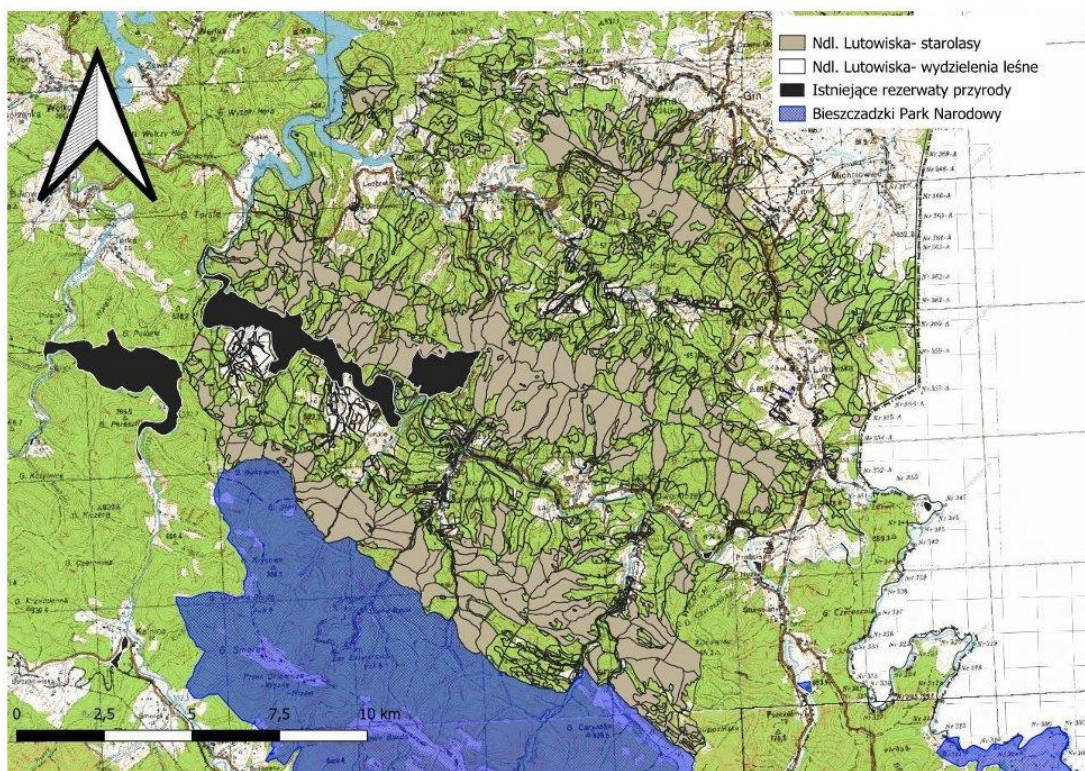
Ryc. 1. Rezerваты proponowane w ramach shadow list wnioskowane do pozostawienia bez wskazówek gospodarczych.

Z zaniepokojeniem przyjęliśmy fakt, że projektowane rezerваты przyrody nie zostały opisane w Programie Ochrony Przyrody, oraz nie zostały uwzględnione na mapach Nadleśnictwa jako strefy bez funkcji produkcyjnej. Mało tego- zostały na mapach w większości zakwalifikowane do cięć rębnych. Tego typu podejście nie daje możliwości zabezpieczenia cennych walorów przyrodniczych.

Rezerваты przyrody obok parków narodowych są najskuteczniejszą formą ochrony przyrody w Polsce. Wydzielania leśne mające w przyszłości stać się tą formą ochrony powinny być bezwzględnie zachowane bez ingerencji gospodarczej, by nie straciły walorów predysponujących je do objęcia rezerwatem przyrody. Propozycje z shadow list wpisują się w projekt „100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych”, oraz pozwolą wypełnić zobowiązania dotyczące ochrony przyrody. Wydzielania te są również najcenniejszymi ze wszystkich lasów Nadleśnictwa. Część z nich aktualnie objęte są moratorium z dnia 8 stycznia 2024.

6. Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych starolasów wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 2.

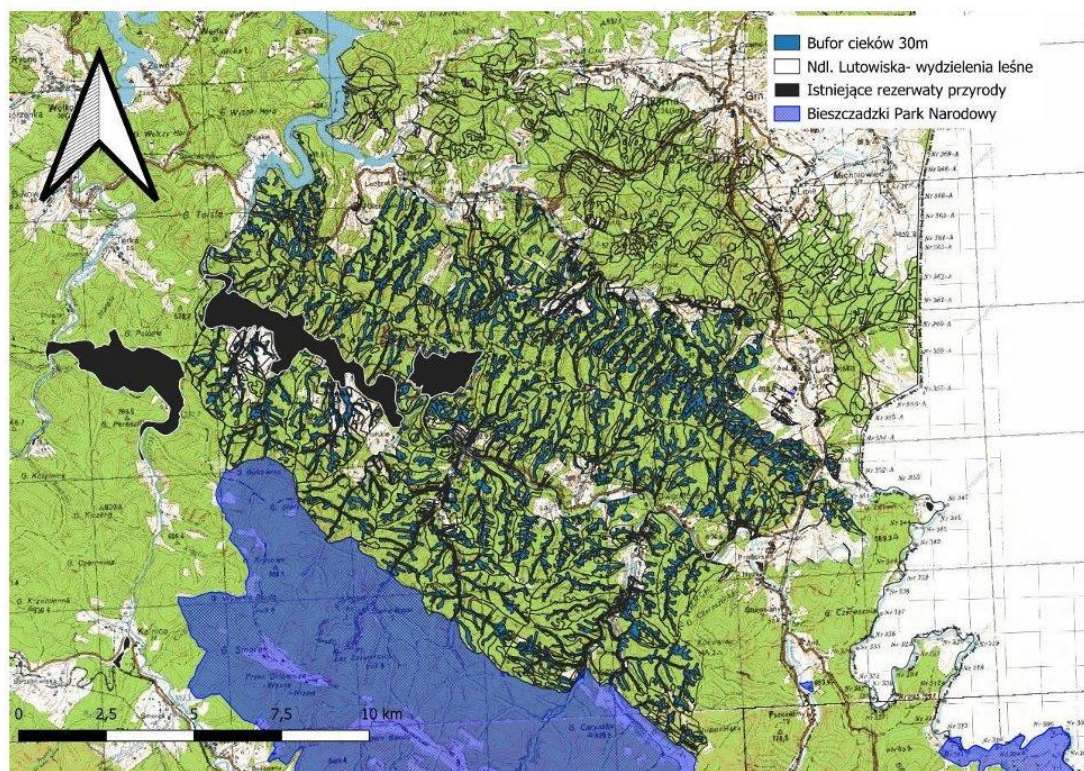

Ryc. 2. Starolasy wnioskowane do przeznaczenia na cele ochrony przyrody, pozostawione bez wskazówek gospodarczych.

Teren nadleśnictwa obfituje w starolasy. Są one domem wielu gatunków puszczańskich, rzadkich i chronionych. Zostały wybrane na podstawie kryteriów Ogólnopolskiej Narady o Lasach. Pozostawienie starolasów jest konieczne nie tylko ze względu na zamieszkujące je cenne organizmy, ale również z powodu konieczności wywiązania się z krajowych i unijnych zobowiązań dotyczących ochrony przyrody. Obecne starolasy Nadleśnictwa decyzją Ministra Klimatu i Środowiska są poza funkcją produkcyjną. Wnioskujemy więc, aby zostały one wpisane w strefę bez tej funkcji.

7. Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych buforów cieków po 30 metrów w każdą stronę wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 3.

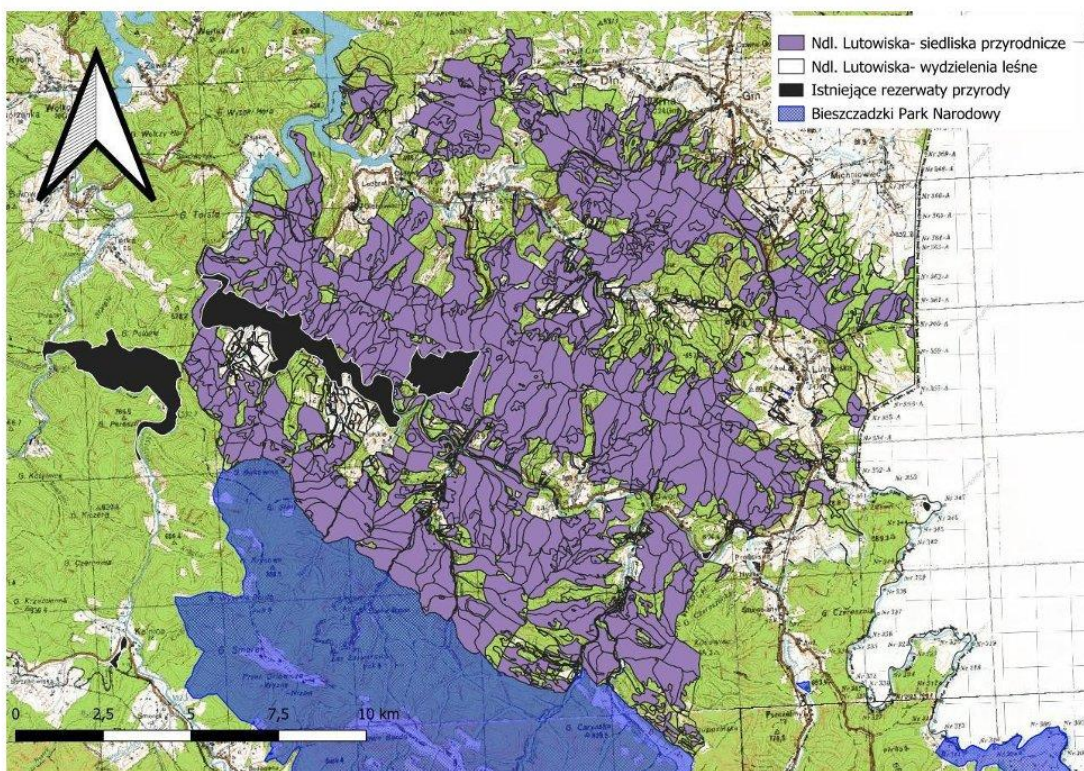

Ryc. 3. 30-metrowe bufory cieków Nadleśnictwa w zasięgu obszaru Natura 2000.

Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze przeprowadziła kompleksowe wyznaczanie wszystkich cieków wodnych na terenie nadleśnictwa metodami GIS. Leśne ciek wodne są obszarami o wysokiej koncentracji martwego drewna, wysokiej wilgotności i odpowiednim zacienieniem. Z tego względu są miejscami koncentracji najcenniejszych garunków reliktowych i puszczańskich, w tym wielu rzadkich, chronionych i ginących.

8. Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych lasów będących siedliskami przyrodniczymi wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 4.

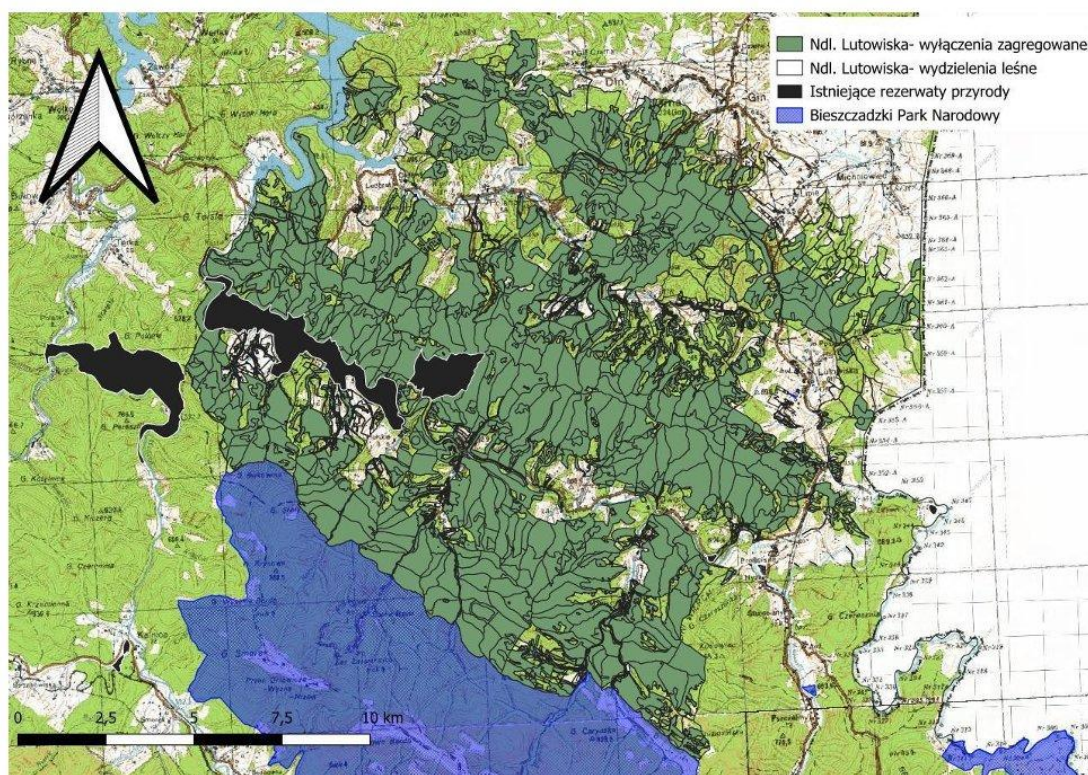

Ryc. 4. Siedliska przyrodnicze wnioskowane do przeznaczenia na cele ochrony przyrody, pozostawione bez wskazówek gospodarczych.

Teren nadleśnictwa jest miejscem koncentracji siedlisk przyrodniczych chronionych prawem Unii Europejskiej. W dużej części są one również staro lasami. One również są domem wielu gatunków puszczańskich, rzadkich i chronionych. Ich ochrona jest konieczna dla zachowania i poprawy stanu naturalnych siedlisk górskich.

9. Różne rodzaje powierzchni wnioskowanych do wyłączenia nakładają się na siebie. Poniżej znajduje się mapa (ryc. 5) zestawiająca wszystkie te powierzchnie, wskazująca zasięg wyłączeń wnioskowanych przez Fundację. Fundacja stoi na stanowisku, że taki kształt i zakres wyłączeń w tak cennym miejscu najlepiej ochroni lokalną cenną przyrodę, oraz pomoże zrealizować krajowe i unijne zobowiązania, a także będzie doskonałym, i najprawdopodobniej pierwszym przykładem realizacji idei „nadleśnictw puszczańskich”. Z tego powodu prosimy o pozytywne rozpatrzenie naszych wniosków.

Ryc. 5. Wszystkie rodzaje wyłączeń wnioskowanych przez Fundację.

Z wyrazami szacunku
Prezes Zarządu
Radosław Michalski
Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze

Uwagi i wnioski dotyczące projektu Planu Urządzenia Lasu złożone przez Klub Przyrodników, Owczary 17, 69-113 Górzycy

Klub Przyrodników

Owczary 17, 69-113 Górzycy

e-mail: klub.przyrodnikow.kp@gmail.com; <http://www.kp.org.pl>
Konto: Santander nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645; NIP: PL 927-15-06-791

Owczary, 11 czerwca 2025 r.

**Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Krośnie**

W związku z projektem planu urządzenia lasu nadleśnictwa Lutowiska, przedstawiam następujące uwagi:

1. Klub Przyrodników we współpracy z innymi organizacjami zgromadził dane o proponowanych rezerwatach przyrody. Ta baza danych została przekazana Ministerstwu Klimatu i Środowiska, GDOŚ, RDOS i Lasom Państwowym, przyjmujemy więc, że jest również w posiadaniu RDLP. Zgromadzone dane są uaktualniane w świetle dyskusji o poszczególnych obiektach, jesteśmy też gotowi aktualizować je o wyniki specjalistycznych ekspertyz RDOS w Rzeszowie. Na chwilę obecną treść tej bazy stanowi jednak najlepszą dostępną nam wiedzę ekspercką o obiektach zasługujących na ochronę rezerwatową. Czynności gospodarki leśnej, w tym zwłaszcza cięcia w starszych drzewostanach w granicach tych obiektów, zniweczyłyby ich walory przyrodnicze. Dlatego wnosimy, by drzewostany w proponowanych rezerwatach pozostawić bez wskazówek gospodarczych.
2. Nadleśnictwo Lutowiska wskazane przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jako „objęte projektem nadleśnictw puszczańskich”. Oczekujemy więc, że sporządzany dla tego nadleśnictwa plan urządzenia lasu zapewni utrzymanie i wzmocnienie puszczańskich cech lasów bieszczadzkich. W szczególności, uważamy że:
  - a) Celem gospodarowania w „nadleśnictwie objętym projektem nadleśnictw puszczańskich” powinien być wzrost średniego wieku drzewostanów do wartości > 100 lat i wzrost zasobności drzewostanów. W związku z tym, negatywnie oceniamy dotychczasową gospodarkę, która spowodowała trendy przeciwne. Wzmacnianie cech puszczańskich nie da się pogodzić z uznaniem za „pożądany stan” zrównania średniego wieku z połową „wieku rębności”;
  - b) Status „nadleśnictwa objętego projektem nadleśnictw puszczańskich” stoi na przeszkodzie przyjęciu założenia zwiększenia etatu użytkowania rębnego” wynikającego z potrzeb hodowlanych i stanu lasu (przebudowa). Nie kwestionujemy potrzeby przebudowy drzewostanów o zniekształconych składach gatunkowych, ale potrzeba wzmocnienia „puszczańskości” powinna przeważać nad typowo rozumianymi „potrzebami hodowlanymi

Biuro Klubu Przyrodników
Owczary 17, 69-113 Górzycy
e-mail: klub.przyrodnikow.kp@gmail.com
tel. 694 206 670

Stacja Terenowa Klubu Przyrodników
Owczary 17, 69-113 Górzycy
e-mail: owczary@kp.org.pl
tel. 694 206 397

drzewostanów”. Nie do przyjęcia jest dla nas stawianie za cel gospodarowania „przeciwdziałania zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych”, bo jest to sprzeczne z istotą „puszczańskości”.

- c) W „nadleśnictwie objętym projektem nadleśnictw puszczańskich” nie powinno się planować „uprzętnięcia nasienników i przestoi” – dając tym drzewom, z definicji wyróżniającym się wiekiem na tle otaczającego drzewostanu - szansę rozwoju w drzewa biocenotyczne.
- d) Podstawowy instrument planowania dla „nadleśnictwa objętego projektem nadleśnictw puszczańskich”, czyli podział na strefy funkcjonalne, w proponowanym planie został zaproponowany nieadekwatnie do stanu i wartości przyrodniczych lasów nadleśnictwa. W rozważanym nadleśnictwie oczekivalibyśmy:
  - Strefy I, czyli „wyłączonej z użytkowania zasobów”, na poziomie ok. 20% powierzchni nadleśnictwa. W szczególności, w strefie tej powinny się znaleźć zwarte obszary proponowanych rezerwatów przyrody, drzewostany z koncentracją „puszczańskich” stanowisk chrząszczy, mszaków i grzybów (w tym porostów), a także wszystkie drzewostany VI i wyższej klasy wieku w których nie rozpoczęto jeszcze procesów odnowienia, tj. którym nie nadano jeszcze struktury KDO i KO.
  - Strefy II, czyli „ograniczającej realizację funkcji produkcyjnych”, obejmującej wszystkie niezaliczone do strefy I drzewostany na siedliskach w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego, tj. poziomie ok. 22% powierzchni nadleśnictwa;
  - Ograniczenia strefy III do drzewostanów wymagających przebudowy, tj. na siedliskach w stanie zniekształconym.

Wnioskujemy o takie zmiany w strefowaniu i o konsekwentne dostosowanie do nich wskazówek gospodarczych oraz etatu.

- e) Status „nadleśnictwa objętego projektem nadleśnictw puszczańskich” i powinien zobowiązywać m.in. do postrzegania cech puszczańskich jako wartości nadleśnictwa, a nie jako zagrożeń. Język i sformułowania zastosowane w elaboracie powinny to wyrażać. Kuriozalnie brzmi wzmiankowanie w elaboracie takiego nadleśnictwa zagrożeń biotycznych - „szkod od niedźwiedzi”. Huby pniowe sprzyjają rozwojowi mikrosiedlisk nadrzewnych kluczowych dla różnorodności biologicznej, powinny więc być postrzegane jako wartość, a nie jako zagrożenie. wnosimy o weryfikację językową elaboratu pod kątem sformułowań nie licujących z przyrodniczym postrzeganiem ekosystemów leśnych.
3. Rębnia V zaprojektowana w „strefie II” ma w opisach taksacyjnych schematycznie przypisany pobór 15% masy – co wielu przypadkach znacznie przekracza przyrost bieżący w odpowiednich drzewostanach. Wnioskujemy, by pobór masy ograniczyć do – maksymalnie – poziomu bieżącego przyrostu (ewentualnie – do poziomu 10%). Spowoduje to konieczność modyfikacji etatu rębego.
  4. Zawarte w elaboracie zdanie „Wraz ze wzrostem średniego wieku (udział drzewostanów ponad 100 letnich wg gatunków panujących wynosi ok. 40%) zwiększa się też ich niekorzystne oddziaływanie na klimat poprzez coraz większy udział starych drzew, które w mniejszym stopniu pochłaniają CO₂. nie odpowiada współczesnej

wiedzy. Stare drzewostany, choć pochłaniają CO₂ wolniej niż drzewostany w kulminacji przyrostu, oddziałują na klimat pozytywnie w ten sposób, że utrzymują duże ilości węgla zakumulowanego w masie drzew, a część węgla przenoszona jest do formy węgla glebowego. Cięcia rębne w tych drzewostanach z klimatycznego punktu widzenia skutkują emisją CO₂, przynajmniej o ile pozyskane drewno nie zostanie wykorzystane w sposób zabezpieczający je przed rozkładem lub spalaniem.

5. W celu odtworzenia zasięgu siedlisk przyrodniczych, należy także poza obecnymi płatami siedlisk przyrodniczych stosować „Typy drzewostanu dla siedlisk przyrodniczych”, rezygnując w ogóle z tabeli „Typy drzewostanu poza siedliskami przyrodniczymi” – tym bardziej, że na terenie nadleśnictwa różnice są nieznaczne.

W naszej ocenie, obecny projekt planu urządzenia lasu nie zapewnia trwałej ochrony drzewostanów objętych obecnie tzw. Moratorium, nie będzie więc mógł być przesłanką do zdjęcia moratorium. Oczekiwaliśmy tymczasem dla lasów bieszczadzkich rozwiązania trwałego, a nie tylko tymczasowego.

z poważaniem

z up. Zarządu

**Paweł
Tomasz
Pawlaczyk**

Elektronicznie
podpisany przez
Paweł Tomasz
Pawlaczyk
Data: 2025.06.11
22:56:59 +02'00'

Uwagi i wnioski dotyczące projektu Planu Urządzenia Lasu złożone przez Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, ul. Jasna 17, 43-360 Bystra

Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot
43-360 Bystra
Bystra (wieś)
ul. Jasna 17

Bystra (wieś), 2025-06-11

LASY
PAŃSTWOWE
REGIONALNA
DYREKCJA
LASÓW
PAŃSTWOWYCH
W KROŚNIE
Krosno
Krosno
ul. Bieszczadzka
2

PNRWI.L.PUL.NL.25.1

Bystra, 11.06.2025 r.

Państwowych w Krośnie

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów
ul. Bieszczadzka 2
38-400 Krosno

W związku z procesem powstawania planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034 przekazujemy następujące uwagi i wnioski:

1. W Planie Urządzenia Lasu oraz w Programie Ochrony Przyrody należy uwzględnić fakt procedowania przez Regionalną Dyрекję Ochrony Środowiska w Rzeszowie wniosków o powołanie rezerwatów przyrody pod roboczymi nazwami „Przełom Sanu pod Tolstą”, „Rosolin” oraz „Matecznik niedźwiedzia”. Teren rezerwatu „Przełom Sanu pod Tolstą” został wyłączony z użytkowania gospodarczego w związku z poleceniem z dnia 8 stycznia 2024 r., pozostałe rezerваты z uwagi na polecenie zabezpieczenia wartości przyrodniczych projektowanych rezerwatów przyrody. Wskazane zabezpieczenia mają obowiązywać jako rozwiązanie tymczasowe do momentu powstania trwałej formy ochrony tych miejsc.

2. Projekt jest także niezgodny z zabezpieczeniem powództwa nałożonym w dniu 17 sierpnia 2022 r. przez Sąd Okręgowy w Krośnie I Wydział Cywilny (sygn. akt I C 563/22), polegającym na zakazaniu Nadleśnictwu Lutowiska podejmowania wszelkich prac zmierzających do wycinki drzew (pozyskiwania drzew) w oddziale 73 w leśnictwie Hulskie. W zabezpieczonym przez sąd wydzieleniu, zawierającym m.in. 126 letnie jodły i jawory oraz 156 letnie buki, w projekcie PUL zaplanowano rębnię IVd. Z uwagi

na powyższe należy wykreślić istniejące wskazówki gospodarcze (w tym przede wszystkim cięcia rębne i przedrębne) z wydzieleni obejmujących projektowane rezerваты oraz ich otuliny, z uwagi na rażącą kolizję z ministerialnymi poleceniami oraz z postanowieniem sądu.

3. Należy wykreślić zapisy związane z rozbudową sieci dróg leśnych, ewentualnie wskazać że każdorazowo decyzja o powstaniu takiej inwestycji ma zostać poprzedzona i uwzględniać wyniki analizy ekonomicznej oraz – co kluczowe z uwagi na wymogi ochrony przyrody – oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Rozbudowa dróg leśnych powoduje szereg znaczących negatywnych oddziaływań na ekosystemy leśne – fragmentację siedlisk, zwiększa śmiertelność zwierząt, zwłaszcza płazów, gadów i małych ssaków, ułatwia wnikanie obcych gatunków inwazyjnych, zwiększa zagrożenie pożarowe lasów. Rozbudowa dróg w terenach górskich powoduje także erozję stoków, przyspiesza odpływ wody ze zlewni a w okresie intensywnych opadów powoduje błyskawiczne, zjawiska coraz częstsze w dobie zmiany klimatu. Obecny zapis wskazujący na konieczność rozbudowy dróg i udostępnianie terenu nie uwzględnia konieczności zrównoważenia funkcji produkcyjnych z ochroną funkcji wodochronnych i przyrodniczych lasu.

4. Projekt Planu Urządzenia Lasu nie implementuje konieczności ochrony zasobów wodnych i zależnych od nich siedlisk. Nie wskazuje w tym zakresie na konieczność przygotowania operatu hydrologicznego i dostosowania do jego wyników wskazówek gospodarczych. W ramach ochrony zasobów wody należy wyłączyć z użytkowania gospodarczego otoczenie cieków (w buforze po 30 metrów) a także zaplanować wdrożenie nieinwazyjnych działań technicznych, których celem jest spowolnienie spływu powierzchniowego i zatrzymanie wody w zlewni.

5. Z uwagi na wysokie walory przyrodnicze terenu Nadleśnictwa i nieopłacalność prowadzenia gospodarki leśnej w terenach górskich, należy zwiększyć nacisk na ochronę lasów poprzez wyłączenie ich większej części z prac gospodarczych. Strefa ok. 1634,79 ha nadleśnictwa bez funkcji produkcyjnych jest niewystarczająca dla zapewnienia niezakłóconego przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych i ochrony siedlisk gatunków reliktowych i puszczańskich. Projekt PUL pozostawia bez wskazówek gospodarczych zaledwie ok. 8 % obszaru. Należy więc uzupełnić strefę bez funkcji produkcyjnych o wydzielenia starolasów (obowiązek wobec polecenia Ministerstwa Klimatu i Środowiska ze stycznia 2025 r.; kryteria wytypowania starolasów przedstawiono w dokumencie Wytyczne i rekomendacje z Ogólnopolskiej Narady o Lasach, 2024), projektowanych rezerwatów przyrody, buforów przy ciekach, płatów najlepiej zachowanych leśnych siedlisk przyrodniczych – w celu zabezpieczenia ich walorów przyrodniczych. Należy podkreślić, że wskazane obszary są miejscem koncentracji starych drzew o wymiarach pomnikowych oraz drzew zamierających i martwego drewna, stanowiąc siedliska gatunków reliktowych dla lasów puszczańskich, objętych ścisłą ochroną gatunkową. W obecnym stanie prawnym właściciele i zarządcy lasów zobowiązani są do zapewnienia ścisłej ochrony gatunkowej na zasadach ogólnych tj. nie mogą oni naruszać przepisów o ochronie gatunkowej lub też mogą występować o odstępstwo od ochrony gatunkowej. Z wiedzy stowarzyszenia wynika, że nadleśnictwo nie występowało dotychczas o odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych w związku z realizacją prac gospodarczych. Prowadzenie prac gospodarczych w miejscach o szczególnej koncentracji gatunków naturowych stanowi naruszenie wymogów ich ochrony. Zgodnie z ustawą o lasach, wskazanym najwyżej w hierarchii celów gospodarki leśnej jest ochrona przyrody. Obecne zapisy dopuszczające cięcia rębne w projektowanych rezerwach przyrody, starolasach i siedliskach przyrodniczych nie tylko nie dają możliwości zabezpieczenia najcenniejszych obszarów nadleśnictwa, ale wprost doprowadzą do ich zniszczenia.

Z uwagi na powyższe wnosimy o poprawę projektu Planu Urządzenia Lasu z uwagi na niedające się zaakceptować braki i błędy w dokumentacji.

Zgodnie z reprezentacją Zarządu
Radosław Ślusarczyk

Uwagi i wnioski dotyczące projektu Planu Urządzenia Lasu złożone przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków BirdLife Polska

Chroniąc ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

Warszawa, 11 czerwca 2025

Szanowny Pan Marian Pigan
Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych w Krośnie
rdlp@krosno.lasy.gov.pl

znak sprawy: OTOP/2025/202

Dotyczy: uwagi i wnioski do projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034

Szanowny Panie Dyrektorze,

Po zapoznaniu się z wyłożonym do publicznego wglądu projektem Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025–2036, a także mając na względzie wyjątkowe walory przyrodnicze lasów tego nadleśnictwa – jednych z najcenniejszych w Polsce – przedstawiamy poniżej nasze uwagi i wnioski.

Odnosimy się w nich zarówno do toczącego się obecnie procesu planistycznego, jak i do szerszych działań podejmowanych na poziomie krajowym i unijnym, w tym:

- ustaleń **Ogólnopolskiej Narady o Lasach**,
- inicjatywy „**100 rezerwatów na 100 lat Lasów Państwowych**”,
- zapisów **umowy koalicyjnej** dotyczących wyłączenia 20% polskich lasów z użytkowania gospodarczego,
- projektu PGLP – tzw. „**Lasy Puszczańskie**”,
- plan odbudowy zasobów przyrodniczych (wg. **Nature Restoration Law**) oraz Strategii UE na rzecz bioróżnorodności 2030.

W świetle powyższego, wnosimy o uwzględnienie następujących uwag i wniosków:

Ogólnopolskie Towarzystwo
Ochrony Ptaków BirdLife Polska

Adres korespondencyjny:
Szeroki Dunaj 5
00-255 Warszawa

T +48 512 232 931
E biuro@otop.org.pl

KRS 0000015808
NIP 957-05-53-373

Chroniąc ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

1. Wpisanie do Programu Ochrony Przyrody Planu Urządzenia Lasu wszystkich proponowanych nowych rezerwatów oraz pozostawienie tych obszarów bez wskazań gospodarczych w projektowanym PUL na lata 2025-2034:

Są to trzy rezerваты przyrody proponowane przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze i Klub Przyrodników:

Proponowany rezerwat "Matecznik niedźwiedzia"

Cel ochrony: Zachowanie siedliska gawrowego niedźwiedzia brunatnego

Opis: Piękny las górski z wieloma drzewami o wymiarach pomnikowych z gawrami niedźwiedzi wewnątrz

Typ: Faunistyczny, ssaków, leśny i borowy, lasów górskich i podgórskich

Położenie: gmina Lutowiska

Powierzchnia: 1323.91 ha

Rok aktualizacji: 2023

Źródło: [strona przedsięwzięcia "Rezerваты - czas na comeback!"](#)

Proponowany rezerwat "Przełom Sanu Pod Tołstą"

Cel ochrony: Zachowanie przełomu Sanu o wyjątkowych walorach krajobrazowych, z osobliwymi elementami przyrody nieożywionej (dolina meandrowa, charakterystyczna budowa koryta Sanu z progami skalnymi)

Opis: Odcinek rzeki San położony w przełomie pomiędzy masywem Tołsty a pasmem Otrytu. Zbocza doliny porośnięte są dobrze zachowanymi lasami liściastymi, wyróżniającymi się bogatymi i zróżnicowanymi zespołami organizmów ksylobiontycznych.

Typ: Biocenotyczny i fizjocenotyczny, biocenozy naturalnych i półnaturalnych

Położenie: gmina Czarna/Solina, oddziały leśne 121 leś. Paniszczew i 160 leś. Sękowiec w ndl. Lutowiska oraz oddz. 43, 44, 45, 53 leśnictwa Rajskie, ndl. Baligród.

Powierzchnia: 316.28 ha

Rok aktualizacji: 2021

Źródło: [strona przedsięwzięcia "Rezerваты - czas na comeback!"](#)

Proponowany rezerwat "Rosolin"

Cel ochrony: Przełomowy odcinek potoku Czarny wraz z otaczającymi go lasami na zboczach Moklika (675 m n.p.m.) oraz zachodniego stoku pasma Ostrego

Chroniąc ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

Opis: Lasy w większości porasta żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae*- *Fagetum typicum*, na niewielkich płatach występuje rzadkie w Bieszczadach zbiorowisko jaworzyny karpackiej

Typ: Fitocenotyczny, zbiorowisk leśnych

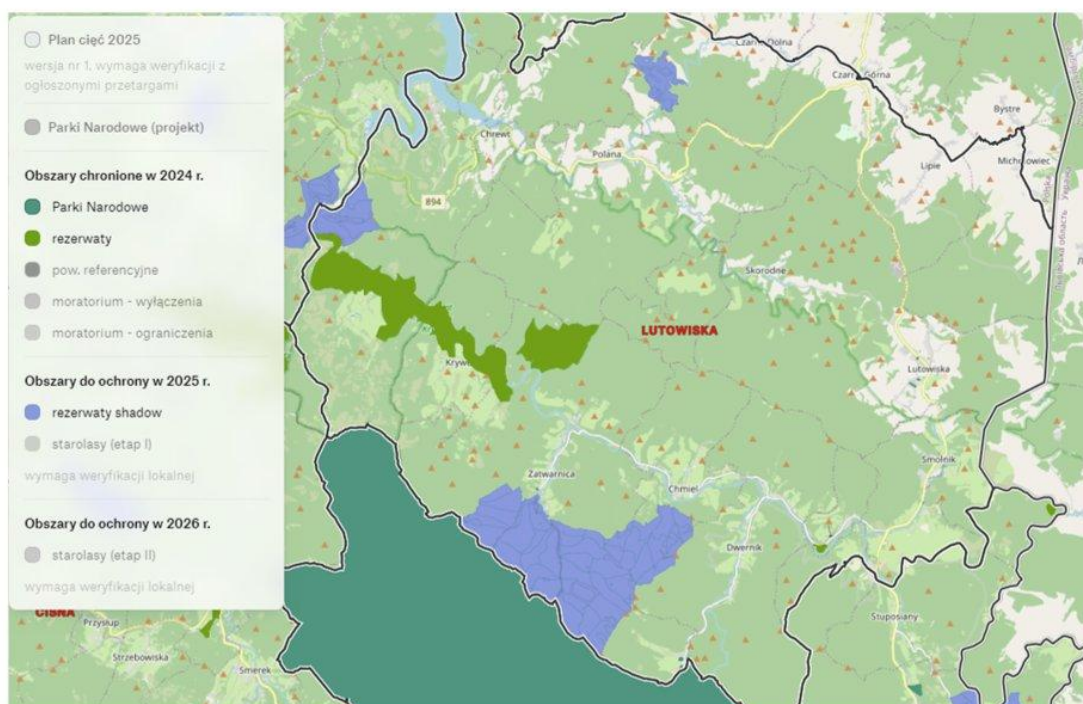
Położenie: gmina Czarna

Powierzchnia: 104.42 ha

Rok aktualizacji: 2022

Źródło: strona przedsięwzięcia "Rezerваты - czas na comeback!"

Ryc. 1. Istniejące i proponowane rezerваты w ramach shadow list w Nadleśnictwie Lutowiska (źródło: mapy.psubraty.pl/)

Uzasadnienie: Pozostawienie bez zabiegów gospodarczych proponowanych i projektowanych rezerwatów już na tym etapie przyczyni się do zwiększenia stopnia ochrony przyrody na tym terenie. Z kolei zaplanowanie zabiegów gospodarczych może przyczynić się do pogorszenia stanu lub zniszczenia przedmiotu ochrony przyszłych rezerwatów przyrody. W tym kontekście pominięcie proponowanych rezerwatów w planowanym PUL oceniamy jako niezrozumiałe i budzące poważne wątpliwości co do zgodności z celami ochrony przyrody.

2. Mając na uwadze bardzo wysokie walory przyrodnicze lasów nadleśnictwa oraz dotychczasowe decyzje Ministra Klimatu i Środowiska (moratorium 2024, Wytyczne i Rekomendacje Ogólnopolskiej

Chronić ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

Narady o Lasach, rezerваты z "listy shadow") dotyczące wyłączenia z gospodarki leśnej obszarów w skali sięgającej 38% powierzchni leśnej, należy uznać zaproponowaną w projekcie PUL powierzchnię strefy bez funkcji produkcyjnych – 1634,79 ha, co stanowi 8,25% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa (str. 226–229) – za niewystarczającą.

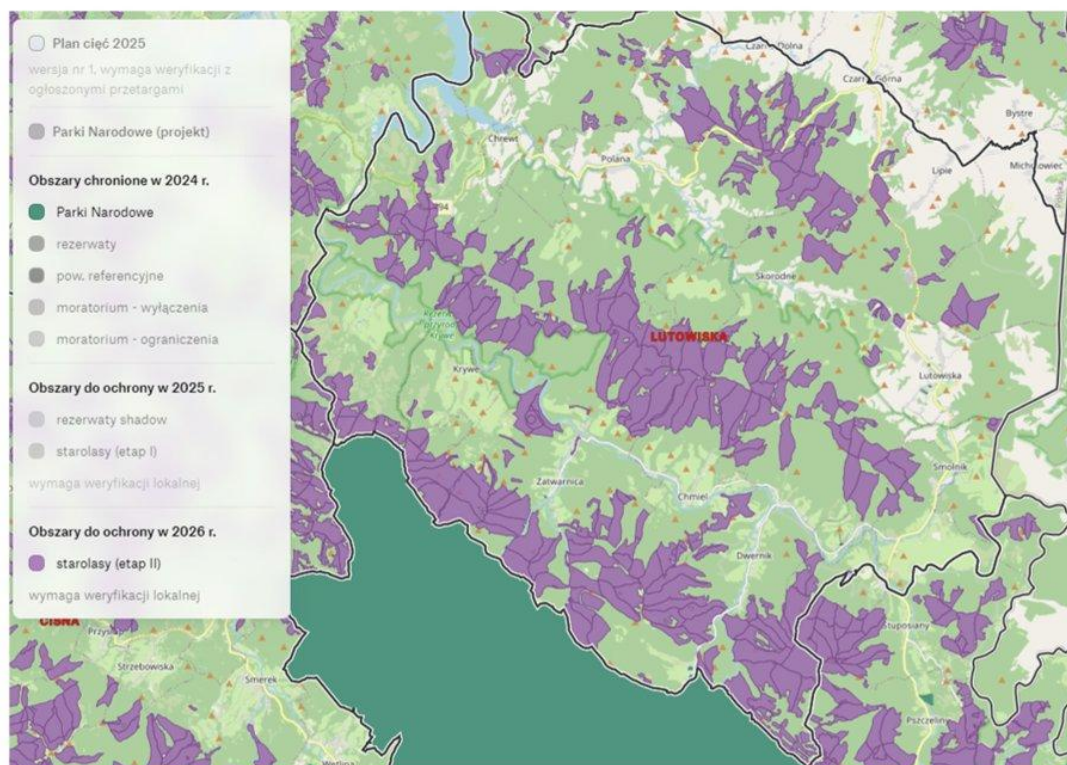
Z zadowoleniem odnotowujemy, że projekt PUL przewiduje podział lasów nadleśnictwa na strefy funkcjonalne, w tym uwzględnienie strefy bez funkcji produkcyjnych. Należy jednak ją rozszerzyć poprzez objęcie nią dodatkowych kategorii drzewostanów, wskazanych w kolejnych punktach niniejszych uwag.

3. Wyłączenie z gospodarki leśnej wszystkich "Starolasów", zgodnie z definicją i ustaleniami Ogólnopolskiej Narady o Lasach.

Drzewostany (na siedliskach naturalnych i zbliżonych do naturalnych bez gatunków obcych lub z udziałem gatunków obcych geograficznie <1) z udziałem min. 10% (od 1 w składzie gatunkowym) gatunku w określonym wieku (DB: 140; JD, MD, SO: 130; BK, ŚW:120; JS, JW, KL, LP, WZ, OL,GB: 100) - analiza według gatunków rzeczywistych.

Teren nadleśnictwa charakteryzuje się dużym udziałem starolasów, stanowiących siedlisko licznych gatunków puszczańskich, rzadkich i chronionych. Obszary te, wytypowane zgodnie z kryteriami Ogólnopolskiej Narady o Lasach, zostały już decyzją Ministra Klimatu i Środowiska wyłączone z funkcji produkcyjnej. Wnioskujemy o ich jednoznaczne ujęcie w strefie bez funkcji produkcyjnych, zgodnie z krajowymi i unijnymi zobowiązaniami w zakresie ochrony przyrody.

Ryc. 2. "Starolasy" w Nadleśnictwie Lutowiska (źródło: mapy.psubraty.pl/)

4. Wyłączenie z gospodarki leśnej wszystkich "Lasów na siedliskach bagiennych lub łągowych"

Siedliska Bb, BGb, BMb, BMGb, LMb, OL, OLJ, OLJG, OLJWYŻ, z wyjątkiem lasów o ewidentnie sztucznym składzie gatunkowym i silnie odwodnionych olsów na glebach innych niż torfowe.

5. Siedliska przyrodnicze Natura 2000

Wnioskujemy o odstąpienie, ewentualnie modyfikację lub dostosowanie ewentualnych zabiegów gospodarczych w taki sposób, aby gwarantowały one zachowanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

6. Wyłączenie z pozyskania drewna wszystkich "Lasów i wąwozów na stromych stokach" >20–30°

Lasy na stromych stokach i wąwozach chronią glebę, regulują przepływ wody i stanowią siedlisko gatunków związanych z ekstremalnymi warunkami topograficznymi.

Ryc. 3. "Stoki 20–30° i 30 m bufory wzdłuż cieków" w Nadleśnictwie Lutowiska (źródło: mapy.psubraty.pl/)

7. Wyłączenie z gospodarki leśnej na terenach spełniających podkryterium ochrony obszarów leśnych: ochrona i formowanie zasobów wodnych:

1) źródła i strefy źródłiskowe występujących na terenach leśnych wraz z ich strefami zasobowymi, zarówno takie z których są lub były ujmowane wody do celów pitnych oraz dla których istnieje taka potencjalna możliwość, obecnie w/w obiekty o strategicznym znaczeniu dla zaopatrzenia ludności w wodę pitną nie są chronione w wystarczającym stopniu,

2) lasy wzdłuż początkowych odcinków cieków wodnych, o wysokiej jakości wód (I i II klasa jakości) bez wpływów antropogenicznych z tytułu zrzutu ścieków, oddziaływań zabudowy mieszkaniowej i przemysłu, obecnie w/w obiekty o strategicznym znaczeniu dla zaopatrzenia ludności w wodę pitną nie są chronione w wystarczającym stopniu,

3) zlewnie rzek i cieków, na których znajdują się ujęcia wód do celów pitnych, poprzez bezwzględne przestrzeganie obowiązku wyznaczania strefy ochrony pośredniej, aktualnie w przypadku bardzo dużej liczby ujęć strefa ochrony pośredniej nie jest ustanowiona bądź też nie obejmuje prawidłowo wyznaczonego obszaru ochronnego lub posiada nieskuteczne z punktu widzenia celu ochronnego zakazy i nakazy,

Chroniąc ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

4) strefy buforowe lasów wodochronnych wzdłuż wszystkich cieków wodnych występujących na terenach leśnych, o szerokości 30 m obustronnie, aktualnie takie strefy występują tylko na fragmentach cieków lub mają mniejszą szerokość.

Ochrona lasów wodonośnych i wodochronnych jest szczególnie istotna na obszarach braku skał wodonośnych gdzie użytkowy poziom wodonośny nie występuje lub ma tylko szczątkowy charakter, a takie warunki występują na obszarze Nadl. Lutowiska. Kompleksy leśne na obszarach zlewni rzek i cieków występujących na obszarach deficytowych w wodę powinny być dokumentowane i bezwzględnie chronione poprzez wspólne inicjatywy samorządów lokalnych odpowiedzialnych za zaopatrzenie ludności w wodę pitną (zgodnie z zapisami Ustawy Prawo wodne) oraz odpowiednich Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych.

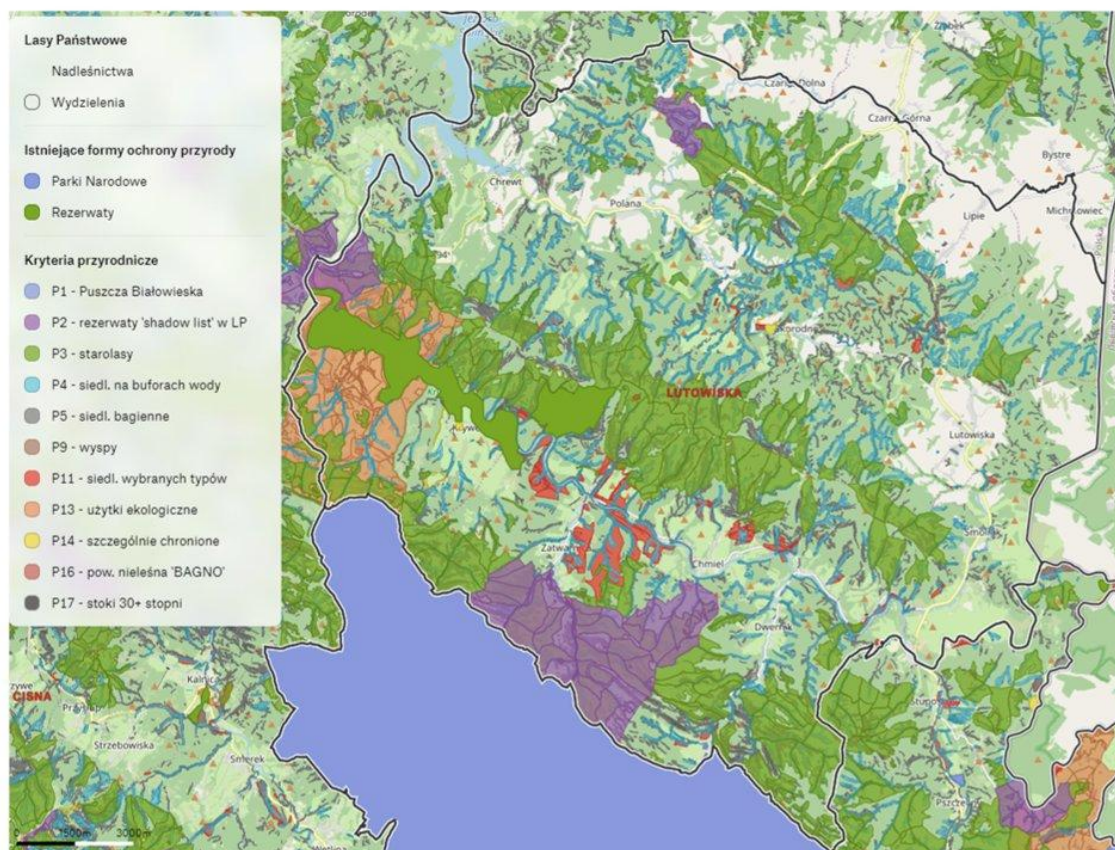
8. Wyłączenie z pozyskania drewna Stref ochrony stanowisk, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków objętych ochroną całoroczną oraz stref ochrony, stanowisk, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania niedźwiedzi.

Uzasadnienie: Strefy ochrony stanowisk, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków objętych ochroną całoroczną to wyznaczone obszary, gdzie istnieje szczególna koncentracja lub regularne występowanie gatunków chronionych przez cały rok. Strefa ochrony całorocznej pozostaje na stałe (nawet gdy zostanie opuszczona przez dany gatunek). Celem tych stref jest zapewnienie optymalnych warunków dla rozmnażania, odżywiania, odpoczynku i przeżycia chronionych gatunków, a także minimalizacja zakłóceń ich życia przez działalność ludzką.

Przedstawione uwagi pozostają w zgodzie z kryteriami wskazanymi w Wytycznych i Rekomendacjach Ogólnopolskiej Rady o Lasach z 2024 roku.

Ryc. 4. Wszystkie "Kryteria przyrodnicze ONoL" w Nadleśnictwie Lutowiska (źródło: mapy.psubraty.pl/)

9. Wprowadzenie zapisu o konieczności każdorazowego wykonywania oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku budowy oraz przebudowy dróg leśnych oraz wykreślenie zapisów dotyczących rozbudowy infrastruktury drogowej z projektu PUL.

Uzasadnienie: Budowa i przebudowa dróg leśnych to inwestycje znacząco ingerujące w środowisko – prowadzą do istotnej zmiany krajobrazu, szkodzą jego walorom przyrodniczym i krajobrazowym, a także wpływają negatywnie na funkcje wodochronne i glebochronne lasów. Szczególnie w kontekście aktualnych zagrożeń klimatycznych, takich jak nawałne deszcze, susze czy utrata bioróżnorodności, rozbudowa szlaków komunikacyjnych stanowi poważne zagrożenie ekologiczne.

W terenach górskich budowa dróg leśnych powoduje erozję stoków i zaburza retencję wodną, co sprzyja przesuszeniu gleb i powodziom błyskawicznym. Infrastruktura ta zwiększa presję na środowisko, ułatwia rozprzestrzenianie gatunków inwazyjnych, nasila konflikty z dzikimi zwierzętami oraz powoduje śmiertelność chronionych gatunków, m.in. płazów, gadów i ptaków.

W ogólnych zasadach określania zadań gospodarczych (str. 201–202) zapisano jako jeden z głównych celów „poprawę i rozbudowę infrastruktury drogowej” oraz „udostępnianie kompleksów leśnych o dużym udziale drzewostanów rębnych”. Zapisy te stoją w sprzeczności z potrzebą ochrony cennych walorów

Chroniąc ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

przyrodniczych oraz realizacją zobowiązań wynikających z polityki ochrony środowiska. Ich realizacja może prowadzić do trwałego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

W związku z powyższym postulujemy ich usunięcie z projektu PUL.

10. Nieusuwanie przestojów.

Uzasadnienie: Dla zachowania unikatowych wartości przyrodniczych regionu należy pozostawić stare drzewa do naturalnego rozpadu i mineralizacji. Pełnią one istotne funkcje biocenotyczne, będąc siedliskiem wielu organizmów, od gryzoni przez ptaki po owady, w tym rzadkich i prawnie chronionych gatunków, często zagrożonych wyginięciem. Ze względu na niską wartość techniczną oraz wysokie koszty pozyskania, zysk gospodarczy z ich wycinki jest niewspółmierny do korzyści przyrodniczych wynikających z ich pozostawienia.

11. Wprowadzenie zapisu o konieczności każdorazowego wykonywania oceny oddziaływania na środowisko w przypadku budowy obiektów hydrotechnicznych oraz robót regulacyjnych/utrzymeniowych w korytach potoków.

Uzasadnienie: Regulacja potoków, oraz budowa obiektów hydrotechnicznych są inwestycjami znacznie oddziaływującymi na środowisko i zmieniającymi zarówno warunki przyrodnicze, jak i stanowiącymi silne przekształcenie krajobrazu Nadleśnictwa. Chcąc dbać o bezsporne walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru, konieczne jest każdorazowe przeprowadzanie oś.

12. Stosowanie wyłącznie odnowienia naturalnego. Naturalne odnowienie ma bogatszą pulę genetyczną i zdolność przystosowania się do zmieniających się warunków środowiska. Znacznie mniejszą plastyczność mają drzewa wyhodowane z nasion zebranych na plantacjach nasiennych.

13. Zaleca się wykonywanie zabiegów leśnych poza okresem lęgowym ptaków, tj. od 1 kwietnia do końca lipca. Z przyrodniczego punktu widzenia najskuteczniejszym sposobem ograniczenia strat w populacjach organizmów leśnych jest zaprzestanie prac w okresie rozrodu. Szkody powstałe poza tym czasem są znacznie mniejsze. Wstrzymanie prac wiosennych rekomenduje się również ze względu na ochronę innych gatunków oraz korzystniejsze warunki prowadzenia prac pozyskaniowych, transportu i przechowywania drewna, które najlepiej realizować zimą.

14. Martwe drewno. Zaleca się pozostawienie martwego drewna w objętości 30–40 m³/ha, co zapewnia przetrwanie bogatych zespołów taksonów związanych z tym siedliskiem. Dotyczy to zasobów wielkogabarytowych drzew stojących i leżących, nie obejmując drobnej biomasy ani nekromasy pniaków i korzeni. Kluczowe dla rzadkich gatunków są duże fragmenty martwego drewna, które zapewniają zróżnicowane i stabilne mikrosiedliska o długim czasie rozkładu. Leżące drzewa charakteryzują się wyższą wilgotnością i szybszym rozkładem, co sprzyja grzybom, mchom i bezkręgowcom, natomiast stojące są ważne dla ptaków i owadów jako miejsce żerowania i zakładania dziupli. Ochrona martwego drewna wiąże się z pozostawianiem wyłączonych z użytkowania fragmentów drzewostanów.

Chronić ptaki, chronimy
znacznie więcej.

otop.org.pl

15. Zawarcie w PUL planu odbudowy zasobów przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Lutowiska.

Rozporządzenie o Odbudowie Przyrody (Nature Restoration Law, NRL) przyjęte w 2024 r. ustanawia prawnie wiążące cele dla państw członkowskich, aby odbudować 20% obszarów lądowych i 20% mórz do 2030 roku oraz wszystkie ekosystemy wymagające odbudowy do 2050 roku. Zawiera cele dla ekosystemów lądowych, przybrzeżnych i słodkowodnych, morskich, miejskich, rolniczych i leśnych, a także dla populacji zapylaczy.

Wymogi prawne art. 12 (Odbudowa ekosystemów leśnych) mówią, że Państwa członkowskie wprowadzą środki odbudowy, które są niezbędne do zwiększenia różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych poza siedliskami wymienionymi w załączniku I i które pozwolą osiągnąć tendencję wzrostową wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych oraz co najmniej sześciu z siedmiu wskaźników, którymi są: a) stojące martwe drzewa, b) leżanina, c) udział lasów o nierównomiernej strukturze wiekowej, d) zwartość kompleksów leśnych, e) zasoby węgla organicznego, f) udział lasów zdominowanych przez rodzime gatunki drzew oraz g) różnorodność gatunkowa drzew.

W przypadku uwag lub pytań związanych z tym tematem, proszę o kontakt:
malgorzata.gorska@otop.org.pl; tel. 663694027.

Z poważaniem,

Małgorzata Górską
Koordynatorka kampanii przyrodniczych

Do wiadomości:
Nadleśnictwo Lutowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Uwagi i wnioski dotyczące projektu Planu Urządzenia Lasu złożone przez Fundacja Greenpeace Polska ul. Altowa 4, 02-386 Warszawa

ul. Altowa 4
02-386 Warszawa
t. +48 22 659 84 99
f. +48 22 489 60 64
e. info.poland@greenpeace.org
www.greenpeace.org

Warszawa, 11.06.2025 r.

Fundacja Greenpeace Polska
ul. Altowa 4,
02-386 Warszawa

**Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Krośnie
ul. Bieszczadzka 2,
38-400 Krosno**

**Uwagi do projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata
2025- 2034**

Szanowny Panie Dyrektorze,

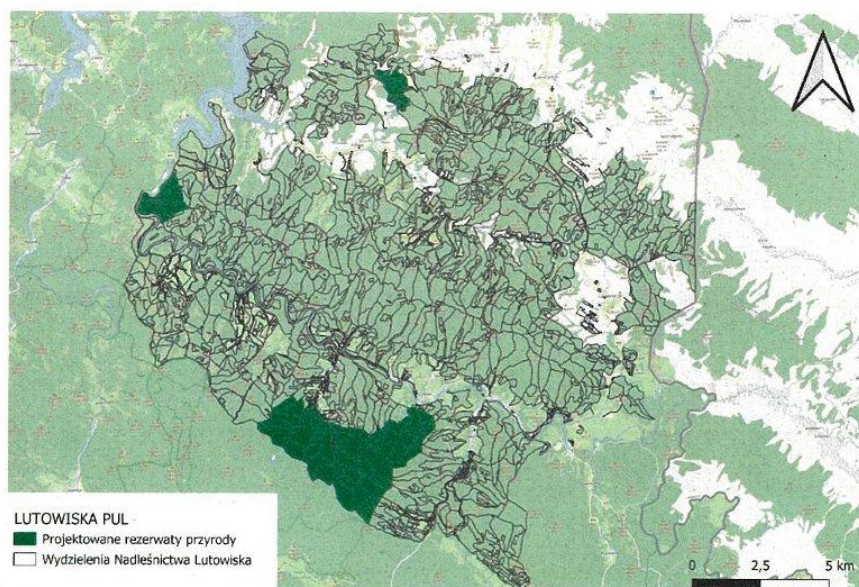
Lasy, których dotyczy trwający proces tworzenia nowego Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034 są jednymi z najcenniejszych pod względem przyrodniczym lasów w naszym kraju, ale są również unikalne w skali europejskiej. Obecnie w Polsce toczy się proces wzmacniania ochrony lasów, związany z rządowym celem wyłączenia z wycinek 20% lasów, wynikającym z Umowy Koalicyjnej. Istotną częścią tego procesu są między innymi:

- stworzenie we współpracy z Lasami Państwowymi podczas Ogólnopolskiej Narady o Lasach: Wytycznych i rekomendacji Ogólnopolskiej Narady o Lasach do wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie
- objęcie wstrzymaniem lub ograniczeniem pozyskania drewna (tak zwanym "moratorium") w wyniku polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z 8 stycznia 2024 r. części najcenniejszych lasów, w tym znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Lutowiska,
- zidentyfikowanie i zabezpieczenie starolasów na mocy polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 stycznia 2025 r.,
- zabezpieczenie terenów objętych projektowanymi rezerwatami przyrody z tak zwanej "Shadow List" Klubu Przyrodników na mocy polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 stycznia 2025 r.

Po zapoznaniu się z przedstawionym projektem Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034 stwierdzamy, że projekt ten nie wyczerpuje przedstawionych powyżej elementów strategii wzmocnienia ochrony lasów w Polsce, a także nie jest spójny z koniecznością wywiązania się naszego kraju z unijnego prawa o odbudowie przyrody (Nature Restoration Law), oraz potrzebie wypełnienia Strategii UE na rzecz bioróżnorodności 2030. W związku z tym, w ramach procesu konsultacji

społecznych przedstawiamy uwagi Fundacji Greenpeace Polska do PUL-u dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034:

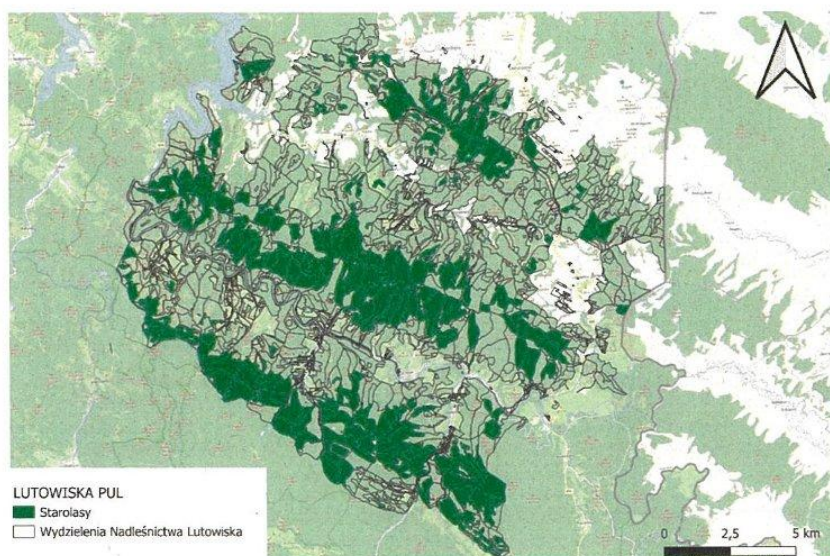
1. Należy zauważyć, że pozytywną informacją jest stworzenie w ramach projektu PUL-u Nadleśnictwa Lutowiska strefy bez funkcji produkcyjnej. Jednak niezwykle niepokojący jest fakt, że obejmuje ona zaledwie 1634,79 ha, czyli 8,25% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa (str. 226-229). Mając na uwadze walory przyrodnicze lasów w obszarze Nadleśnictwa oraz ich istotność z perspektywy wodochronnej i siedliskowej obszar bez funkcji produkcyjnej powinien być znacznie zwiększony. **Wnioskujemy o uzupełnienie strefy bez funkcji produkcyjnych o poniższe kategorie:**
  - a) W przedstawionym projekcie PUL projektowane rezerваты z "Shadow List" Klubu Przyrodników nie tylko nie zostały uwzględnione w Programie Ochrony Przyrody, ale w dużej części zostały zakwalifikowane do cięć rębnych. **Wnioskujemy o uwzględnienie w Planie Urzędnia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034 wszystkich obszarów objętych wstrzymaniem pozyskania drewna z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r. (tak zwane "moratorium") oraz wpisanie do Programu Ochrony Przyrody informacji o projektowanych rezerwach przyrody „Przełom Sanu pod Tołstą”, „Rosolin” oraz „Matecznik niedźwiedzia”. Są to rezerваты z tzw. „shadow list” Klubu Przyrodników, spójne z projektem Lasów Państwowych "100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych" i obecnie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie trwają prace nad powołaniem przedmiotowych rezerwatów. Ze względu na ich unikalne wartości przyrodnicze, a także obecność na ich terenie gatunków chronionych obszary te powinny zostać objęte wyłączeniem z pozyskania drewna w ramach PUL (obszary wyszczególnione w ryc. 1).**

Ryc. 1. Projektowane rezerваты w ramach „Shadow List” Klubu Przyrodników, wnioskowane do pozostawienia bez wskazówek gospodarczych.

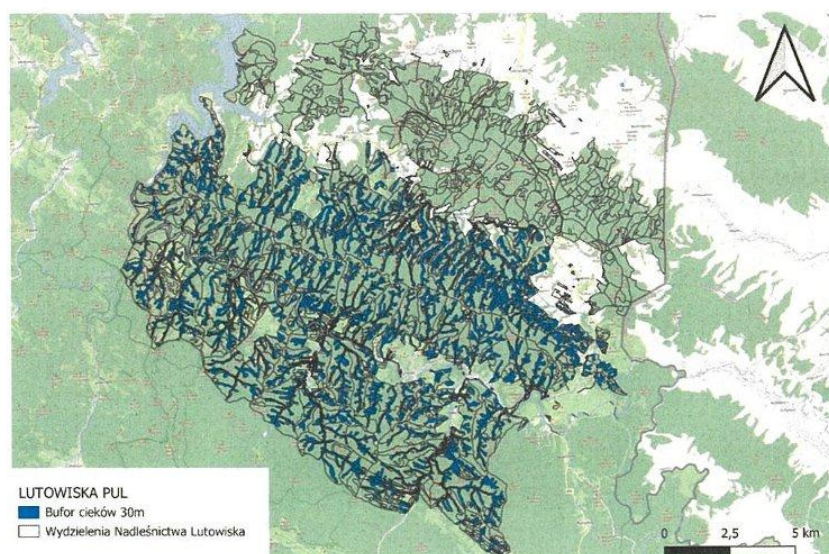

- b) W projekcie PUL nie zostały uwzględnione starolasy, które zgodnie z unijną Strategią na rzecz bioróżnorodności 2030 mają podlegać ochronie, a także powinny zostać zabezpieczone zgodnie z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 stycznia 2025 r. **Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych starolasów, wybranych na podstawie kryteriów wynikających z Ogólnopolskiej Narady o Lasach wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 2.**

Ryc. 2. Starolasy wnioskowane do przeznaczenia na cele ochrony przyrody, pozostawione bez wskazówek gospodarczych.

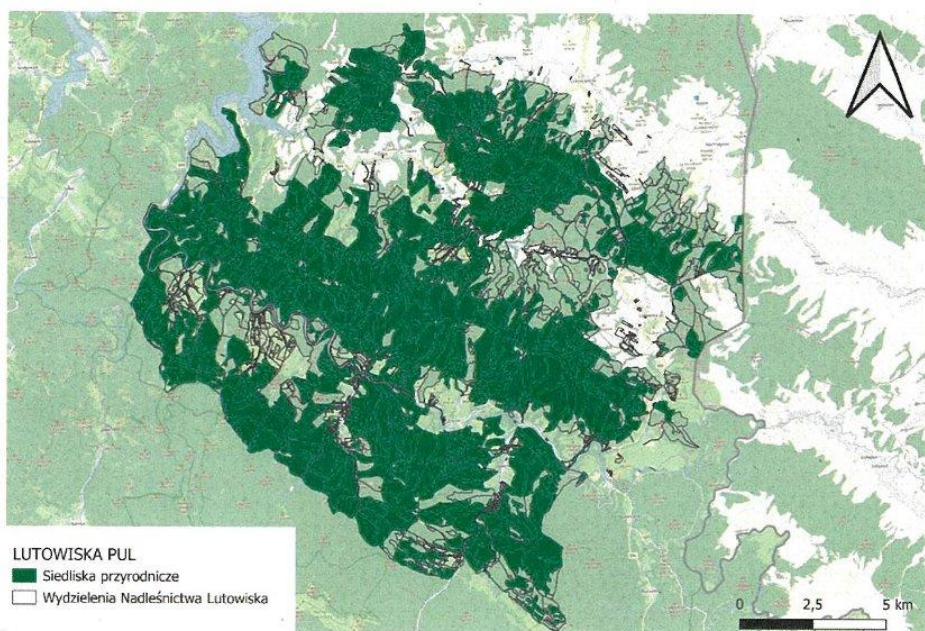
- c) **Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych buforów cieków po 30 metrów w każdą stronę wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 3, przygotowanego przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze.**

Ryc. 3. 30-metrowe buforów wszystkich cieków Nadleśnictwa.

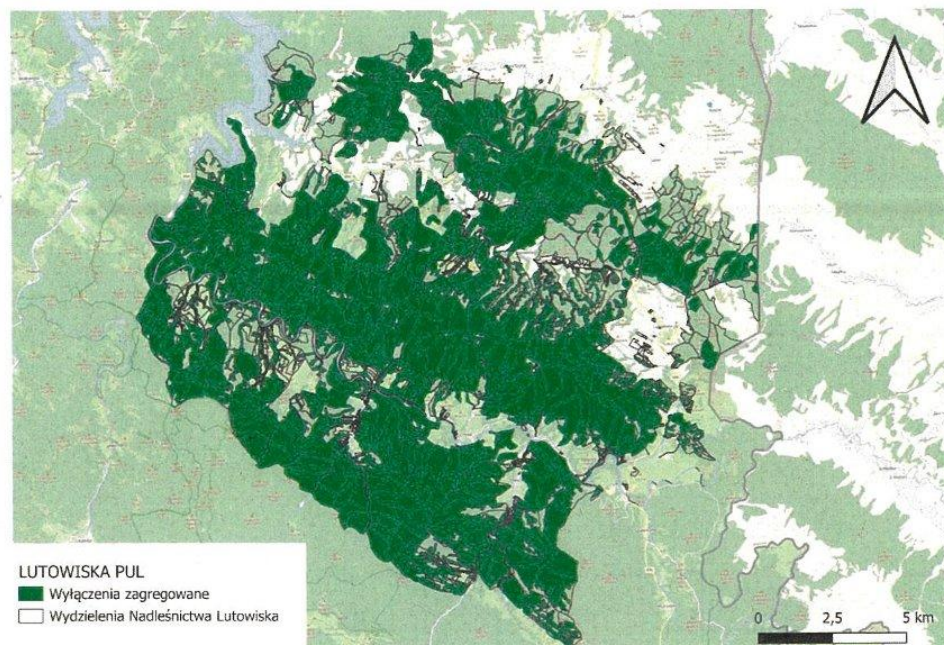

- d) **Wnioskujemy o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych lasów będących siedliskami przyrodniczymi wg. wzoru przedstawionego na rycinie nr 4.** Lasy zarządzane przez Nadleśnictwo Lutowiska charakteryzują się dużą koncentracją siedlisk przyrodniczych chronionych na mocy prawa Unii Europejskiej. Są ostoją dla wielu rzadkich i chronionych gatunków i powinny podlegać szczególnej ochronie.

Ryc. 4. Siedliska przyrodnicze wnioskowane do przeznaczenia na cele ochrony przyrody, pozostawione bez wskazówek gospodarczych.

Poniżej przedstawione są zsumowane wszystkie rodzaje powierzchni wnioskowane do wyłączenia z pozyskania drewna (ryc. 5) w Nadleśnictwie Lutowiska. Przedstawione na ryc. 5 powierzchnie są minimalną powierzchnią, która pozwoli na zachowanie unikalnych wartości przyrodniczych lasów oraz siedlisk, z tendencją wzrostową. Jest również zgodne z krajowymi i unijnymi zobowiązaniami, dążącymi do ochrony najcenniejszych lasów i odtwarzania przyrody.

Ryc. 5. Wszystkie rodzaje wyłączeń wnioskowanych przez Fundację.

2. W ogólnych zasadach określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Lutowiska wśród najważniejszych celów gospodarki leśnej znajduje się fragment, dotyczący dalszej rozbudowy dróg leśnych (pkt. 8 str. 201): „*poprawa i rozbudowa infrastruktury drogowej*” - dalej: zadanie to należy zrealizować poprzez „*udostępnianie niektórych kompleksów leśnych o dużym udziale drzewostanów rębnych poprzez rozbudowę dróg leśnych*” (str. 202). Powyższy zapis jest niezwykle szkodliwy ze względu na między innymi funkcje wodochronne lasów w Nadleśnictwie Lutowiska. W dobie zmiany klimatu, która wiąże się z coraz częstszymi i intensywniejszymi anomaliami pogodowymi, a również w związku z kryzysem bioróżnorodności, rozbudowa dróg w lasach o funkcjach wodochronnych, w szczególności lasów górskich jest jednym z największych zagrożeń zarówno dla ochrony środowiska, jak i lokalnych społeczności. Budowa dróg leśnych przyspiesza erozję gleby, a także odpływ wody ze zlewni powodując z jednej strony przesuszenie gleby w okresach suszy, a w przypadku anomalnych zjawisk pogodowych takich jak deszcze nawalne może istotnie przyczyniać się powstawania powodzi błyskawicznych. Ponadto szlaki komunikacyjne w lasach prowadzi do fragmentaryzacji siedlisk, w szczególności istotnych dla dużych gatunków ssaków, w tym wszystkich 3 dużych drapieżników, które występują w bieszczadzkich lasach - niedźwiedzia, rysia i wilka. Dodatkowo powstawanie takich szlaków może doprowadzić do większej śmiertelności zwierząt (zarówno ssaków, jak i płazów, czy gadów). Ten zapis stoi jawnie w sprzeczności z potrzebami ochrony przyrody i dzikich zwierząt, w szczególności gatunków objętych ochroną gatunkową, w związku z powyższym **wnioskujemy o jego usunięcie i wpisanie w Program Ochrony Przyrody celu, według którego Nadleśnictwo Lutowiska powinno dążyć do zmniejszenia ilości szlaków komunikacyjnych na terenie Nadleśnictwa, w szczególności w obszarach istotnych z perspektywy siedliskowej, wodochronnej i glebochronnej.**

3. **Wnioskujemy, aby w PUL dla Nadleśnictwa Lutowiska uwzględniono konieczność wykonania prac mających na celu zwiększenie funkcji wodochronnej lasów Nadleśnictwa Lutowiska oraz ograniczenie spływu wody, powodowanego przez sieć szlaków zrywkowych.** W PUL-u powinien się znaleźć zapis, według którego:

- będą wykonywane prace mające na celu zapewnienie wysokiej retencji wodnej lasów i zachowania zasobów wodnych poprzez spowolnienie spływu powierzchniowego i odwrócenie niekorzystnych z perspektywy retencji konsekwencji spowodowanych dotychczasowym rozwojem sieci dróg zrywkowych. Szlaki zrywkowe powinny zostać zabezpieczone poprzez tworzenie przeszkód poprzecznych, np, faszyn, nasypów, kłód drewna i innych mających na celu spowolnienie i ograniczenie spływu wody.

4. **Wnioskujemy o wpisanie do Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Lutowiska celu ochrony siedlisk gawrowania niedźwiedzi brunatnych oraz pozostawienie bez wskazówek gospodarczych obszarów występowania gawr niedźwiedzi brunatnych.** Bieszczady, w tym obszary zarządzane przez Nadleśnictwo Lutowiska są ważną ostoją dla niedźwiedzi brunatnych i Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa powinien przewidywać między innymi:

- a) przeprowadzenie gruntownej inwentaryzacji i mapowania istniejących i aktywnych gawr niedźwiedzi,
- b) ochronę obszaru występowania gawr niedźwiedzi, z wyłączeniem z użytkowania gospodarczego (w tym zakaz tworzenia nowych szlaków komunikacyjnych oraz prowadzenia pozyskania i zrywki drewna). W tym należy stworzyć strefy ochronne wokół gawr niedźwiedzi brunatnych, które będą bez wskazówek gospodarczych, aby chronić cały drzewostan będący ostoją niedźwiedzia brunatnego.

Przedstawione uwagi mają na celu zabezpieczenie lasów o wysokich walorach przyrodniczych znajdujących się w zarządzaniu Nadleśnictwa Lutowiska oraz są spójne z "Wytycznymi i Rekomendacjami do wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie" stworzonymi podczas Ogólnopolskiej Narady o Lasach, w których ustalaniu aktywnie brało udział Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. W związku z tym, liczymy na pozytywne rozpatrzenie naszych uwag.

Z poważaniem,

Paweł Szypulski
Pełnomocnik Zarządu
Fundacja Greenpeace Polska

Paweł Szypulski

Dyrektor i Pełnomocnik Zarządu
Fundacji Greenpeace Polska

Uwagi i wnioski dotyczące projektu Planu Urządzenia Lasu złożone przez Michał Grzywa członek grupy nieformalnej Dzikie Karpaty.

Łańcut, 11.06.2025

Michał Grzywa
członek grupy nieformalnej
Inicjatywa Dzikie Karpaty
dzikiekarpaty@gmail.com

Sz. P. Marian Pigan
Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych
w Krośnie

Wniosek w sprawie projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025-2034

W związku z ogłoszeniem konsultacji społecznych dotyczących projektu Planu Urządzenia Lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Lutowiska na lata 2025–2034, pragniemy przedłożyć niniejszy wniosek wraz z uwagami.

Mając na uwadze rosnące oczekiwania społeczne w zakresie ochrony przyrody, ustalenia Ogólnopolskiej Rady o Lasach, a także zapisy umowy koalicyjnej mówiące o potrzebie wyłączenia co najmniej 20% powierzchni leśnej Polski z użytkowania gospodarczego, składamy poniższe uwagi do projektu PUL.

1. Z zadowoleniem odnotowujemy podjęcie próby podziału nadleśnictwa na strefy funkcjonalne, w tym strefę wyłączoną z użytkowania, strefę z ograniczonym użytkowaniem oraz strefę bez ograniczeń. Jest to krok w dobrą stronę. Niemniej jednak, z niepokojem zauważamy, że udział strefy wyłączonej z użytkowania zasobów w ogólnej powierzchni nadleśnictwa jest niewystarczający. Co więcej, pominięto w niej wiele obszarów o wyjątkowej wartości przyrodniczej, takich jak planowane rezerваты, starolasy czy obszary objęte moratoryjnym zakazem pozyskania drewna wydanym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

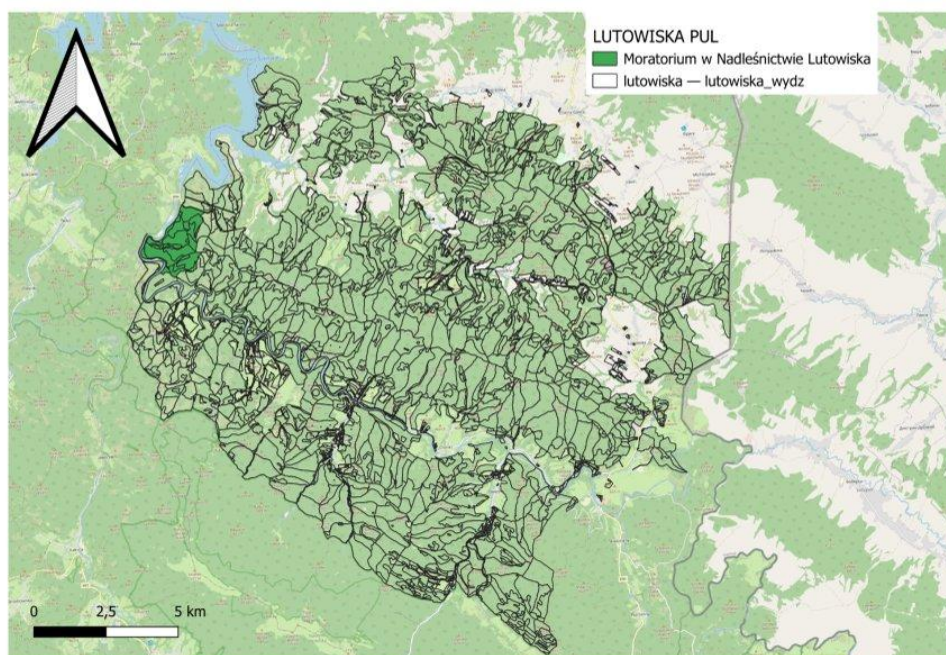
Dodatkowo, spora część obszarów zakwalifikowanych jako strefa bez cięć to już istniejące formy ochrony, jak np. strefy ochronne gatunków czy strefy referencyjne. Choć ich ujęcie w tej strefie jest zasadne, to całościowo jest to działanie niewystarczające, zważywszy na unikatową wartość przyrodniczą terenów pod zarządem Nadleśnictwa Lutowiska.

Z dużym zaniepokojeniem przyjęliśmy również informacje zawarte na mapach towarzyszących projektowi PUL. Zidentyfikowaliśmy na nich wiele powierzchni, m.in. objętych moratoryjnym zakazem pozyskania drewna, projektowanych rezerwatów czy starolasów, na których mimo to zaplanowano pozyskanie drewna w nadchodzącej dekadzie. **Takie działania są sprzeczne z deklarowaną przez Państwa wolą odpowiedzi na społeczne postulaty zwiększenia ochrony lasów i wymagają pilnej korekty.**

W związku z powyższym, wnosimy o ujęcie w strefie funkcjonalnej „wyłączonej z użytkowania” poniższych powierzchni:

A. Powierzchnie objęte zakazem pozyskania drewna na mocy polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r.

Zgodnie z powyższym poleceniem, powierzchnie te powinny pozostać wyłączone z użytkowania do momentu ich trwałego objęcia ochroną. Wnosimy o ujęcie ich w konsultowanym PUL jako stref bez wskazań gospodarczych.

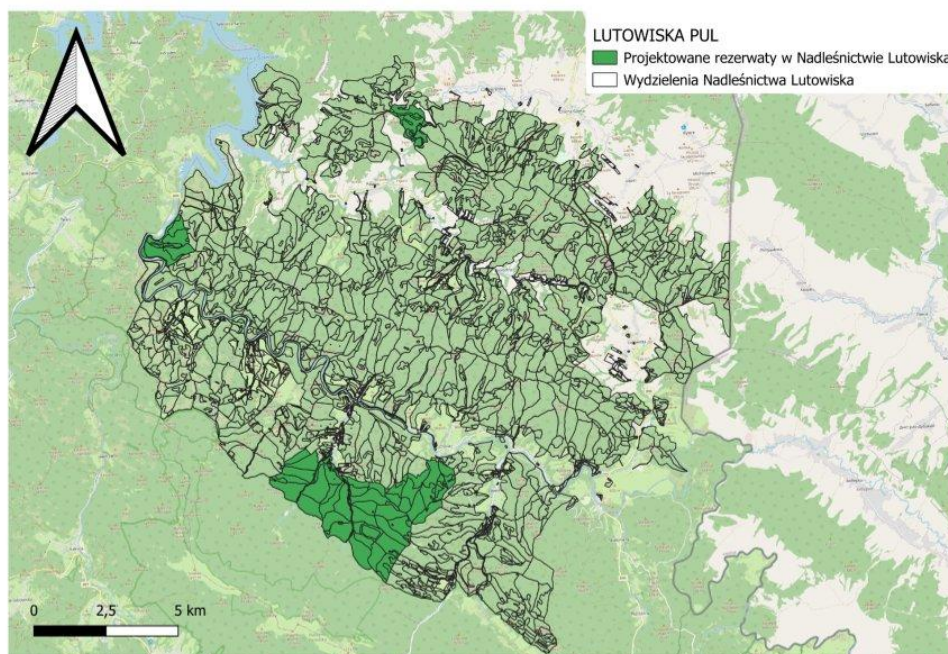

B. Projektowane rezerваты przyrody: „Przełom Sanu pod Tołstą”, „Rosolin”, „Matecznik niedźwiedzia”.

Wnosimy o całkowite wyłączenie powyższych terenów z planów cięć. Obszary te charakteryzują się wysoką wartością przyrodniczą, obecnością licznych gatunków

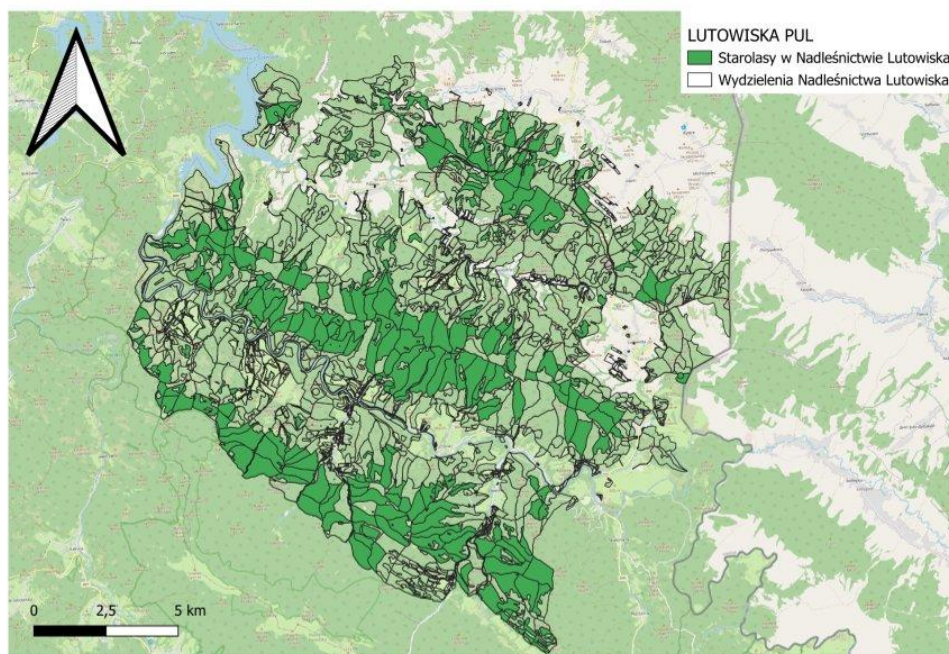
wskaźnikowych oraz często także stref ochronnych gatunków chronionych.

C. Starolasy spełniające kryteria zgodne z Wytycznymi i Rekomendacjami Ogólnopolskiej Rady o Lasach (etap 1 i 2)

Wnosimy o uwzględnienie w PUL wszystkich starolasów kwalifikujących się do objęcia wzmocnioną ochroną i wyłączenie ich z użytkowania gospodarczego. Obszary te stanowią

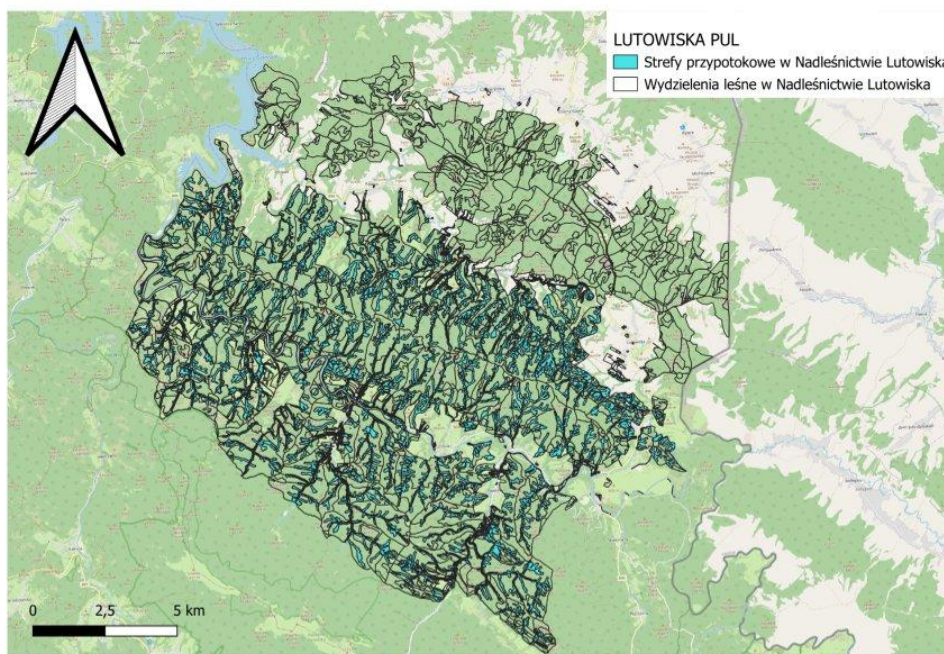
relikty Puszczy Karpackiej i nie powinny być miejscem gospodarki leśnej.

D. Strefy przypotokowe

Wnosimy o wprowadzenie do PUL strefy ochronnej o szerokości minimum 30 metrów od koryta cieku wodnego po obu jego stronach. Wnioskujemy, aby były to obszary całkowicie

wyłączone z cięć i pozbawione wskazań gospodarczych.

E. Stoki o nachyleniu co najmniej 30°

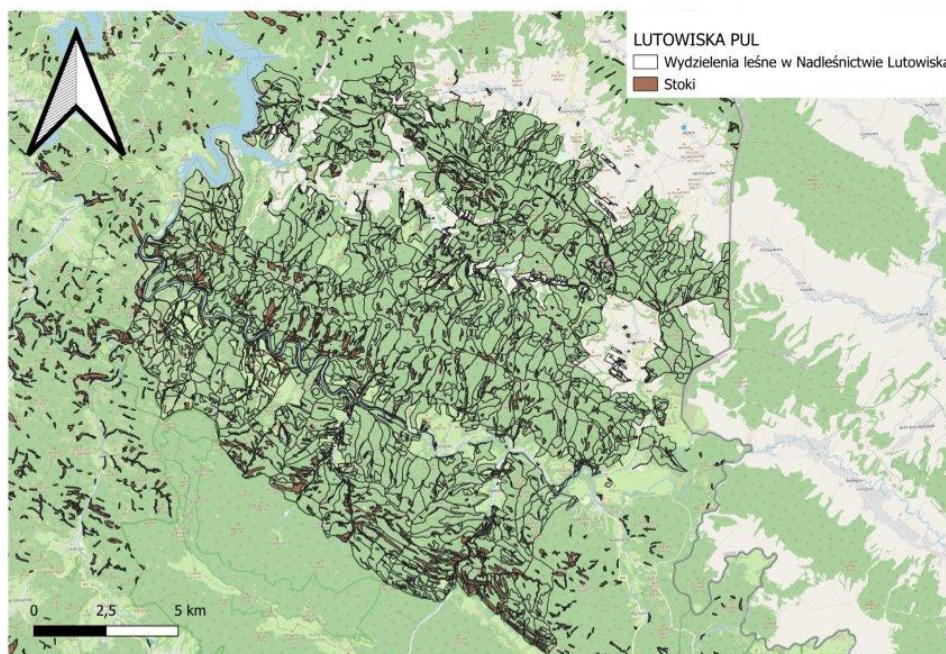
Wnosimy o wyłączenie z cięć wszystkich stoków o nachyleniu co najmniej 30°, z uwagi na zagrożenie dla stabilności gleb, ryzyko erozji, a także istotną rolę tych terenów w retencji wody i ochronie różnorodności biologicznej. Proponujemy wpisanie tych obszarów do strefy

bez

wskazań

gospodarczych.

2. Wniosek dotyczący szlaków zrywkowych i ochrony funkcji wodochronnych lasów

Wnosimy o ujęcie w projekcie Planu Urządzenia Lasu zapisów regulujących sposób użytkowania oraz planowania szlaków zrywkowych, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony funkcji wodochronnych lasów. Proponujemy, aby w PUL zawarte zostały następujące wytyczne:

- a. **Zakaz tworzenia nowych szlaków zrywkowych** na terenach szczególnie wrażliwych przyrodniczo, tj. na obszarach podmokłych, źródłiskowych oraz o dużym nachyleniu terenu.
- b. **Ograniczenie intensywnego użytkowania szlaków** w okresach wzmożonej wilgotności gleby, co pozwoli na uniknięcie degradacji struktur gleby oraz zmniejszenie negatywnego wpływu zrywki drewna na obszary o szczególnych wartościach wodochronnych.
- c. **Obowiązek stosowania rozwiązań technicznych** minimalizujących negatywny wpływ szlaków zrywkowych na stosunki wodne i erozję glebową, w tym:
  - o budowę zastawek,
  - o montaż urządzeń spowalniających odpływ wód opadowych i roztopowych,
  - o rekultywację szczególnie uszkodzonych szlaków w sposób niwelujący ich negatywne skutki dla wartości wodochronnych lasu,

Uzasadnieniem powyższego wniosku jest konieczność ochrony delikatnych struktur hydrologicznych i glebowych w górach oraz zachowania funkcji retencyjnych lasów, które w dobie zmian klimatu nabierają szczególnego znaczenia.

3. Z zaniepokojeniem przyjmujemy zapisy projektu PUL dotyczące planowanej rozbudowy oraz modernizacji infrastruktury drogowej na terenie Nadleśnictwa Lutowiska. W związku z tym, że jednym z zadań gospodarczych PUL jest rozwój sieci dróg leśnych, w tym udostępnianie kompleksów leśnych o dużym udziale drzewostanów rębnych poprzez rozbudowę dróg leśnych, pragniemy zwrócić uwagę na następujące kwestie i zgłosić poniższe postulaty:

- a. **Nieplanowanie nowych dróg leśnych** – wnioskujemy o maksymalne ograniczenie budowy nowej infrastruktury drogowej.
- b. **W przypadku budowy bądź rozbudowy dróg wprowadzenie obowiązku przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ)** dla każdej inwestycji drogowej planowanej na obszarach cennych przyrodniczo – również w przypadkach, w których formalnie nie zachodzi taki obowiązek, ale istnieją uzasadnione przesłanki do potencjalnego znaczącego oddziaływania na środowisko.
- c. **Nadanie priorytetu dla renaturyzacji i ograniczenia istniejącej nadmiernej gęstości sieci drogowej, w tym także sieci szlaków zrywkowych.**

Rozwój infrastruktury drogowej w lasach, zwłaszcza w obszarach górskich i przyrodniczo cennych, niesie za sobą szereg negatywnych konsekwencji środowiskowych, które powinny zostać wzięte pod uwagę na etapie planowania gospodarki leśnej na następną dekadę. W szczególności należy wskazać:

- A. **Fragmentację siedlisk** – budowa i modernizacja dróg prowadzi do rozcinania ciągłych kompleksów leśnych, co ma szczególnie szkodliwy wpływ na gatunki zależne od dużych, nieprzerywanych przestrzeni leśnych, w tym duże ssaki drapieżne np. ryś, wilk, niedźwiedź.
- B. **Zwiększenie presji antropogenicznej** – nowe drogi leśne często prowadzą do intensyfikacji ruchu pojazdów a w konsekwencji do wzrostu liczby odwiedzin, zaśmiecania, hałasu, zakłócania spokoju zwierząt, wypadków z udziałem zwierząt, zwiększenia śmiertelności ptaków, płazów, ssaków, owadów i gadów oraz zwiększonego ryzyka kłusownictwa czy zaprószenia ognia.
- C. **Pogorszenie funkcji wodochronnych lasów** – utwardzone drogi przyspieszają spływ wód opadowych, prowadząc do przesuszania siedlisk, erozji stoków, pogarszania jakości wód powierzchniowych oraz zaniku siedlisk wilgotnych. W górach takie zmiany mogą być trwałe i trudne do odwrócenia.
- D. **Ułatwienie dostępu do trudno dostępnych wcześniej fragmentów lasu** – co może prowadzić do wprowadzenia tam zabiegów gospodarczych, pomimo ich dotychczasowego charakteru naturalnego lub zbliżonego do naturalnego, a także zwiększa szansę na konflikt człowieka z dzikimi zwierzętami.

- E. **Nieodwracalne przekształcenie krajobrazu leśnego** – nadmierna infrastrukturalizacja terenów leśnych wpływa negatywnie na ich wartość krajobrazową i przyrodniczą, co jest szczególnie istotne w regionach takich jak Bieszczady, których wyjątkowy charakter wynika m.in. z braku intensywnej ingerencji człowieka.

4. Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Lutowiska w "Podstawowych wymaganiach dotyczących zachowania pożądanego stanu ochrony siedliska lub gatunku" za ważny cel powinien uznać ochronę siedlisk gawrowania niedźwiedzia.

Tymczasem program o tym nie wspomina. Bieszczady są szczególnie ważne w tej kwestii, ponieważ są jednym z dwóch regionów w Polsce, w których niedźwiedzie się rozmnażają. Program nie wspomina również o żadnych potencjalnych zagrożeniach negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony siedliska niedźwiedzia. Pozyskiwanie drewna (i związane z tym działania, takie jak budowa dróg) może mieć znaczący negatywny wpływ na populację niedźwiedzi, zwłaszcza jeśli ma miejsce w obszarach gawrowania, w związku z tym, że może znacznie obniżyć jakość i ilość (i tak już bardzo rzadkich) siedlisk odpowiednich do gawrowania niedźwiedzi w Bieszczadach.

Niedźwiedzie potrzebują starodrzewu, z wiekowymi drzewami zapewniającymi wystarczającą ilość pokarmu (bukiew) i schronienia (stare drzewa z dziuplami), odpowiedniego mikroklimatu i braku ingerencji człowieka. Z tego powodu, w "Zaleceniach dotyczących możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami siedliska lub gatunku", nie wystarczy uwzględnienie samego szkolenia personelu. Należałoby również przeprowadzić inwentaryzację i mapowanie istniejących gawr i drzew o potencjale do wykorzystania przez niedźwiedzie w okresie zimowania, a także znanych czynnych gawr w okresie co najmniej ostatniej dekady.

Obszar ich występowania należy objąć ochroną. Nie chodzi jednak o pozostawianie tych pojedynczych drzew, ale o wyłączenie całego obszaru, gdyż wycinka w ich sąsiedztwie zniszczy siedlisko do gawrowania i szanse na jego ponowne wykorzystanie.

Wnioskujemy o ochronę i wyłączenie z cięć większych płatów starodrzewu, m.in. tych, które są dobrze znane jako siedliska gawrowania (np. oddziały 72 i 73 na terenie Nadleśnictwa Lutowiska, Leśnictwo Hulskie).

Wiele z proponowanych obszarów do wyłączenia z cięć (punkt pierwszy uwag) w projekcie Planu Urządzenia Lasu (PUL) nakłada się na siebie, co dodatkowo podkreśla wyjątkową wartość przyrodniczą tych obszarów. Tereny zarządzane przez Nadleśnictwo Lutowiska należą do jednych z najcenniejszych kompleksów leśnych w Polsce. To właśnie tutaj zachowały się fragmenty unikalnych górskich lasów Puszczy Karpackiej – jednego z ostatnich tego typu ekosystemów w Europie.

Obecność licznych gatunków chronionych, wskaźnikowych dla lasów o wysokiej wartości przyrodniczej, uzasadniają postulaty różnych form ochrony tych terenów oraz świadczą o ich wyjątkowej wartości ekologicznej. W tym kontekście istotnym kierunkiem mogłoby być rozważenie powiększenia w przyszłości granic Bieszczadzkiego Parku Narodowego

Podczas Ogólnopolskiej Narady o Lasach, z ust Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych padła deklaracja, że brakujące 3% powierzchni leśnej, potrzebnej do osiągnięcia celu 20% lasów wyłączonych z użytkowania (wobec obecnych 17%), mogłoby

zostać uzupełnione m.in. poprzez utworzenie nowych parków narodowych lub powiększenie istniejących. Obszary Nadleśnictwa Lutowiska wydają się naturalnym kandydatem do takiego rozwiązania.

Wobec postępujących zmian klimatycznych, rosnącego stężenia CO₂ w atmosferze, wzrostu średnich temperatur oraz postępującego kryzysu bioróżnorodności, za kluczowe uważamy trwałe zabezpieczenie najcenniejszych drzewostanów znajdujących się w granicach nadleśnictwa objętego konsultacjami projektowanego PUL.

Jednocześnie chcielibyśmy wyrazić naszą niezgodę na prowadzeniem prac związanych z pozyskaniem drewna na terenie Nadleśnictwa przed zatwierdzeniem projektu Planu Urządzenia Lasu, a także organizowaniem konsultacji społecznych w czasie, gdy działania w terenie – dotyczące pozycji objętych konsultacjami – są już częściowo realizowane. Tego rodzaju praktyki budzą wątpliwości co do rzeczywistej roli konsultacji społecznych w procesie tworzenia PUL i mogą być postrzegane jako ograniczające możliwość realnego wpływu społeczeństwa na ostateczny kształt dokumentu.

Mamy jednak nadzieję, że obecnie prowadzony proces będzie przebiegał w sposób transparentny i otwarty na głos społeczeństwa, a powyższe uwagi zostaną rzetelnie przeanalizowane i uwzględnione w ostatecznej wersji projektu PUL.

W imieniu Inicjatywy Dzikie Karpaty

Michał Grzywa

Odpowiedzi Dyrektora RDLP w Krośnie do zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na złożone uwagi i wnioski.

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Krośnie**

Krosno, 02.09.2025 r.

Zn. spr.: ZU.6004.1.2023,
ZU.6004.2.2023.

**Do zamieszczenia w
Biuletynie Informacji
Publicznej Regionalnej
Dyrekcji Lasów Państwowych**

Na wstępie pragnę serdecznie podziękować za liczny udział oraz zaangażowanie w konsultacjach społecznych projektów planów urządzenia lasu na lata 2025 – 2034 dla Nadleśnictw: Lutowiska i Stuposiany. Złożone przez Państwa uwagi do upublicznionych projektów tych dokumentów, omówione dodatkowo podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 18 lipca 2025 roku, pozwalają na szersze poznanie oraz lepsze zrozumienie oczekiwań społecznych wszystkich grup interesariuszy.

Uwzględniając otrzymane uwagi i wnioski, ustalenia z Komisji Założeń Planów, Narad Techniczno – Gospodarczych dla ww. nadleśnictw, głosy zabrane podczas dodatkowego spotkania konsultacyjnego, a także obowiązujące przepisy prawa, poniżej przedstawiam, pogrupowane tematycznie, rozstrzygnięcia wniosków zgłoszonych do projektów planów urządzenia lasu dla Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany.

Przy każdej odpowiedzi na grupę tematyczną wniosków wskazano którego z Nadleśnictw wniosek i odpowiedź dotyczy. Niemniej jednak, z racji podobieństwa warunków gospodarczo-przyrodniczych obydwu Nadleśnictw, przy opracowaniu projektu PUL oraz w późniejszej jego realizacji będą brane pod uwagę i analizowane także wnioski, które danego Nadleśnictwa nie dotyczą.

W związku z powyższym przedmiotowy dokument zostanie przypisany formalnie do Nadleśnictwa Lutowiska oraz do Nadleśnictwa Stuposiany.

1. Wnioski dotyczące ujęcia w projektach planów urządzenia lasu (dalej PUL) rezerwatów proponowanych w ramach tzw. „shadow list”.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyła Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze (dalej FDP), Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (OTOP), Inicjatywa Dzikie Karpaty (dalej IDK), Greenpeace, Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot oraz Klub Przyrodników (dalej KP).

Wnioski dotyczą Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany.

Kompetencje do tworzenia rezerwatów leżą po stronie właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, który rozpatruje wartości przyrodnicze danego

terenu i potencjał do objęcia ochroną rezerwatową. Wymienione we wnioskach obszary, proponowane do utworzenia rezerwatów w ramach tzw. „shadow list” są na bieżąco weryfikowane przez ww. organ.

Plan Urządzania Lasu zawiera opis stanu lasu oraz adekwatne do opisu i potrzeb drzewostanu wskazówki gospodarcze. Wskazówki te wynikają z patrzenia na las przez pryzmat jego wielofunkcyjności – pełnienia funkcji przyrodniczej, gospodarczej i społecznej. Objęcie fragmentu lasu ochroną rezerwatową jest zmianą założeń dotyczących danego obszaru lasu, ponieważ celem rezerwatu jest ochrona wartości przyrodniczych. Z tego względu ochrona rezerwatowa jest nadrzędna wobec zapisów wynikających z Planu Urządzania Lasu a ustanowienie rezerwatu skutkuje tym, że wskazówki gospodarcze ujęte w planie dla tego terenu nie są realizowane.

Zgodnie z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska (dalej MKiŚ) z dnia 10 stycznia 2025 roku oraz otrzymanymi w późniejszym terminie wytycznymi na powyższych obszarach objętych projektowanymi w ramach „shadow list” rezerwatami cięcia zostały wstrzymane do chwili zweryfikowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska potencjału przyrodniczego proponowanych rezerwatów. Tak więc, niezależnie od widniejących w planie wskazań gospodarczych, zgodnie z decyzją ministra, do czasu weryfikacji potencjału przyrodniczego zgłoszonego terenu, zabiegi gospodarcze związane z pozyskaniem drewna zostały wstrzymane.

Z uwagi na powyższe wniosek pozostaje w bieżącej weryfikacji.

2. Wnioski dotyczące zwiększenia powierzchni drzewostanów zaliczonych do strefy bez funkcji produkcyjnych.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyła FDP, OTOP, IDK, Greenpeace, Stowarzyszenie Pracownia na rzecz wszystkich Istot oraz KP.

Wnioski dotyczą Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany.

Z uwagi na rangę zagadnienia Dyrektor RDLP w Krośnie bardzo starannie i wnikliwie rozważył możliwości rozszerzenia strefy bez funkcji produkcyjnych. Podejmując decyzję brano pod uwagę zarówno aspekty przyrodnicze jak i potrzeby gospodarcze lasów wynikające z rozpoczęcia w nich procesów hodowlanych, związanych z przemianą pokoleń. Nie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia tej sprawy jest jej kontekst społeczny i gospodarczy, wielokrotnie podkreślany zarówno we wnioskach dotyczących planów urządzania lasu jak i podczas dodatkowego spotkania konsultacyjnego.

Drzewostany Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany cechują się zarówno wysokimi walorami przyrodniczymi, jak również istotnym znaczeniem społecznym. Zaproponowany w projektach PUL podział na 3 strefy funkcjonalne ich rozmieszczenie oraz zakres powierzchniowy jest wynikiem trudnego, ale przemyślanego kompromisu, który łączy potrzeby różnych interesariuszy projektu PUL, zapewnia rozwój i byt lokalnej społeczności, wspiera rozwój wielofunkcyjnej gospodarki leśnej oraz uwzględnia potrzeby drzewostanów w zakresie konieczności realizacji rozpoczętych procesów hodowlanych.

Zważywszy na wszelkie możliwe racje i argumenty, według najlepszej wiedzy i woli do zabezpieczenia szeroko rozumianego interesu publicznego zdecydowano, że strefa bez funkcji produkcyjnych wskazana w projekcie planu pozostanie bez zmian, co nie wyklucza dalszych modyfikacji na etapie realizacji planu.

Z uwagi na powyższe wniosek nie został uwzględniony w projektach PUL.

3. Wnioski o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych wszystkich starolasów.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyła FDP, OTOP, IDK, Greenpeace oraz Stowarzyszenie Pracownia na rzecz wszystkich Istot.

Wnioski dotyczą Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany.

Zgodnie z ustaleniami Ogólnopolskiej Rady o Lasach proces wprowadzania starolasów został podzielony na dwa etapy. Etap pierwszy wyznaczania starolasów został już zrealizowany – w jego ramach wyłączono z użytkowania 208,13 ha drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Lutowiska oraz 65,62 ha w Nadleśnictwie Stuposiany.

Etap drugi, obejmujący kolejne potencjalne powierzchnie starolasów, nie został dotychczas wdrożony do realizacji.

W przypadku podjęcia przez właściwe organy decyzji o realizacji drugiego etapu wyznaczania i wyłączania starolasów, Nadleśnictwa będą zobowiązane do jego uwzględnienia zgodnie z ogólnymi wytycznymi, niezależnie od istniejących zapisów w PUL.

W związku z powyższym wniosek można uznać za częściowo uwzględniony.

4. Wnioski dotyczące pozostawienie bez wskazówek gospodarczych buforów o szerokości 30 m wzdłuż wszystkich cieków na terenie nadleśnictw.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyła FDP, OTOP, IDK, Greenpeace oraz Stowarzyszenie Pracownia na rzecz wszystkich Istot.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Ze względu na uwarunkowania terenowe: orografię oraz znaczną ilość cieków wodnych tworzenie schematycznego buforu szerokości 30 metrów wokół wszystkich cieków wodnych uniemożliwiłoby w praktyce realizację zaplanowanych działań gospodarczych.

Samo precyzyjne określenie granicy buforu na całej długości cieku wymagałoby całkowitej zmiany podziału powierzchniowego Nadleśnictwa, natomiast respektowanie tej granicy nastarczałoby wiele trudności natury organizacyjnej. Przypomnijmy, że obowiązująca IUL nakłada na wykonawcę obowiązek właściwego wyodrębniania elementów podziału powierzchniowego, tj. wydzieliń leśnych (wyłączeń taksacyjnych) wg ściśle określonych wytycznych - takich jak wiek, skład gatunkowy, siedlisko etc... IUL określa także minimalną powierzchnię wydzielenia na 0,010 ha. Wyodrębnianie elementów podziału powierzchniowego ze względu na odległość od elementu przyrodniczego na całej powierzchni Nadleśnictw stanowiłoby naruszenie tej zasady i wygenerowałoby powstanie nieadekwatnych do efektu kosztów.

Podkreślić natomiast należy, że zasady właściwego postępowania w sąsiedztwie naturalnych cieków, źródeł i zbiorników wodnych zostały opisane są m. in. w wymaganiach dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, które zostały określone Rozporządzeniem MKiŚ z dnia 27 marca 2023 roku (Dz. U. z 2023 r. poz. 672). Przedstawione do projektu PUL sporządzone są zgodnie z zapisami powyższego rozporządzenia co zapewnia należyłą ochronę cieków.

Mając na względzie szczególną glebochronną i wodochronną lasów pozostających w zarządzie tzw. „górkich” Nadleśnictw, zgodnie z zapisami Zarządzenia nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z 2 grudnia 2014 roku (ze zm.) w ramach prac urządzeniowych w Nadleśnictwie Lutowiska wydzielono 438,25 ha stref przypotokowych natomiast w Nadleśnictwie Stuposiany 82,94 ha takich stref. Powyższe strefy są utrwalone w postaci odrębnych wyłączeń taksacyjnych, powstałych na podstawie przesłanek merytorycznych w oparciu o ukształtowanie terenu. W powyższych strefach, poza sytuacjami masowego zamierania drzew i konieczności usuwania drzew zamierających i martwych w celu ratowania pozostałych, nie jest prowadzone pozyskanie drewna. Ewentualna zrywka drewna przez strefy przypotokowe odbywa się tylko po stałych szlakach zrywkowych.

W związku z powyższym wniosek można uznać za częściowo uwzględniony.

5. Wnioski dotyczące pozostawienia bez wskazówek gospodarczych lasów będących siedliskami przyrodniczymi.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyła FDP, OTOP, IDK, Greenpeace oraz Stowarzyszenie Pracownia na rzecz wszystkich Istot

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Lasy na siedliskach przyrodniczych znajdują się w obszarze ochrony siedlisk Natura 2000 PLC180001 Bieszczady. W ramach ochrony tego obszaru Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracował dokument pn. Projekt planu ochrony obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady, w którym szczegółowo opisane zostały działania ochronne, które mają zostać zrealizowane w konkretnie wskazanych lokalizacjach. Zaprojektowane w niniejszym dokumencie działania ochronne zostały poprzedzone oceną stanu ochrony siedlisk i tak zaprojektowane, aby dążyć do zachowania warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony. Przykładowo: dla siedlisk żyźnej buczyny (9130) warunkiem tym jest „utrzymanie dotychczasowego sposobu gospodarowania”, natomiast dla siedlisk łęgowych (91E0*) „pozostawienie płatów siedliska bez wskazań gospodarczych”.

Zapisy Projektu Planu Ochrony obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady znalazły odzwierciedlenie w projekcie Plan Urządzania lasu dla Nadleśnictwa Stuposiany i Lutowiska.

Biorąc pod uwagę powyższe wniosek w zakresie zgodności z obowiązującym prawem jest realizowany w praktyce na bieżąco.

6. Wniosek dotyczący o pozostawienie bez wskazówek gospodarczych drzewostanów objętych moratorium na mocy polecenia MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 roku.

Wniosek dotyczący tej tematyki złożyła IDK.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Moratorium to zawieszenie lub wstrzymanie działania oznaczające odroczenie wykonania planowanego zadania. Moratorium nałożone na poszczególne obszary leśne dotyczy wstrzymania zadań z zakresu gospodarki leśnej do czasu ustanowienia szczegółowego sposobu wzmocnienia walorów przyrodniczych terenu. Zakres ochrony oraz sposób jej realizacji ma być rozstrzygnięty w dokumentach planistycznych dotyczących terenu objętego moratorium. Takim dokumentem planistycznym, określającym m.in. zakres

ochrony, rodzaj działań czy sposób ich wykonania, mającym na celu wzmocnienie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony elementów przyrodniczych jest właśnie procedowany Plan Urządzenia Lasu.

Zgodnie z poleceniem MKiŚ z dnia 30 września 2024 roku zagwarantowanie trwałej ochrony funkcji przyrodniczej drzewostanów zostało zrealizowane m. in. poprzez podział lasów Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany na 3 strefy funkcjonalne, zgodnie z założeniami projektu nadleśnictw puszczańskich.

Pierwszą strefę stanowią obszary, w których funkcje ochronne uniemożliwiają realizację funkcji produkcyjnych. To tak zwana strefa wyłączona z użytkowania zasobów, dla której nie zaprojektowano wskazań gospodarczych. W Nadleśnictwie Lutowiska wynosi ona 1566 ha czyli 8,25 % do powierzchni ogólnej drzewostanów, a w Nadleśnictwie Stuposiany 669 ha czyli 7,48 % do powierzchni ogólnej drzewostanów.

Drugą strefę stanowią obszary z ograniczoną funkcją produkcyjną. To tak zwana strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów. Ograniczenie polega na zastosowaniu innego rodzaju zabiegów, o mniejszej intensywności: to tak zwana rębnia przerębowa w drzewostanach jodłowych, a w młodszych lasach cięcia pielęgnacyjne czyli trzebieże, również z obniżoną intensywnością. W Nadleśnictwie Lutowiska powierzchnia z zaprojektowaną rębnią przerębową wynosi 502 ha, a trzebieży o obniżonej o 50% intensywności 71 ha. Razem powierzchnia z ograniczeniem to 573 ha tj. 3 % powierzchni lasów. W Nadleśnictwie Stuposiany powierzchnia z zaprojektowaną rębnią przerębową wynosi 1588 ha, a trzebieży o obniżonej o 50% intensywności 21 ha, razem 1609 ha tj. 18% powierzchni lasów.

W trzeciej strefie, bez ograniczeń użytkowania zasobów, prowadzi się gospodarkę leśną zgodnie z przepisami i wytycznymi obowiązującymi w Lasach Państwowych.

W związku z powyższym wniosek można uznać za częściowo uwzględniony.

7. Wnioski dotyczące wykreślenia z celów gospodarki leśnej zapisu dotyczącego poprawy i rozbudowy infrastruktury drogowej Nadleśnictw.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyła FDP, OTOP, IDK, Greenpeace oraz Stowarzyszenie Pracownia na rzecz wszystkich Istot
Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

W ramach opracowania projektów PUL nie są wyznaczane ramy dla tego rodzaju przedsięwzięć, a zapisy projektu w tym zakresie mają jedynie charakter kierunkowy. Zapisy dotyczące rozwoju i utrzymania infrastruktury technicznej, w tym dróg leśnych, zapewniają realizację funkcji ochronnej (dojazdy pożarowe) oraz społecznej (udostępnianie lasu, działania ratownicze). Umożliwiają także wykonanie zaplanowanych zadań gospodarczych. Całkowita ich eliminacja mogłaby utrudnić Nadleśnictwu wykonywanie ustawowych obowiązków i naruszać zasady trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej. Należy podkreślić, że powyższy wniosek zasługuje na uwzględnienie w zakresie potrzeby opracowania i wdrożenia weryfikacji celowości oraz metod realizacji inwestycji minimalizując negatywne skutki dla środowiska.

Wniosek został częściowo uwzględniony poprzez wykreślenie punktu 8 – „poprawa i rozbudowa infrastruktury drogowej” z najważniejszych celów gospodarki leśnej na kolejne

dziesięciolecie, ponieważ nie jest to cel planowania urządzeniowego lecz realizowany na bieżąco w ramach koncepcji rozbudowy sieci drogowej.

8. Wnioski dotyczące konieczności każdorazowego wykonywania oceny oddziaływania na środowisko w przypadku budowy lub przebudowy infrastruktury drogowej oraz obiektów hydrotechnicznych.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyły OTOP, IDK, oraz Stowarzyszenie Pracownia na rzecz wszystkich Istot.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Konieczność wykonania oceny oddziaływania na środowisko w przypadku budowy lub przebudowy infrastruktury drogowej oraz obiektów hydrotechnicznych regulowana jest przez odpowiednie przepisy prawa. Decyzje w tym zakresie należą do organów do tego uprawnionych i odnosi się do konkretnych inwestycji.

Z uwagi na powyższe wniosek nie może zostać uwzględniony w projektach PUL.

9. Wnioski w zakresie umieszczenia w PUL zapisów o konieczności wykonania prac mających na celu zapobieganie erozji wodnej oraz zapewnienie wysokiej retencji wodnej lasów.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyły FDP, Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Leśnych, Osoba fizyczna.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

W projekcie planu urządzania lasu znajdują się zapisy dot. konieczności przeciwdziałania erozji wodnej. Jednakże, z uwagi na charakter tego dokumentu oraz okres jego obowiązywania zapisy te mają charakter kierunkowy, a szczegółowe działania w ramach tego zagadnienia są realizowane w bieżącej działalności Nadleśnictw. Wskazane we wnioskach sposoby zapobiegania erozji wodnej nie mogą być wdrożone obligatoryjnie dla wszystkich szlaków zrywkowych. Infrastruktura przeciwerozyjna jest projektowana w zależności od charakteru szlaku, jego usytuowania i innych specyficznych uwarunkowań.

Z uwagi na powyższe wniosek zasługuje na uznanie jako działanie kierunkowe w projektach PUL.

10. Wnioski o wyłączenie z gospodarki leśnej wszystkich drzewostanów położonych na stokach o nachyleniu powyżej 20°.

Wnioski dotyczące tej tematyki złożyły OTOP oraz IDK.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w ramach prac nad sporządzeniem projektów PUL, zaktualizowano zasięg lasów ochronnych w Nadleśnictwach Lutowiska i Stuposiany. We wniosku skierowanym do MKiŚ zaproponowano, aby do kategorii lasów glebochronnych zaliczyć drzewostany na stromych i urwistych zboczach, na których spadek występujący na co najmniej 25% wydzielenia przekracza 25° na zboczach o wystawie południowej i południowo-zachodniej i zachodniej oraz 35° na zboczach o wystawie północnej, północno-zachodniej, północno-wschodniej i wschodniej. Powyższa propozycja została zaakceptowana czego skutkiem jest wydanie przez MKiŚ nowych decyzji o uznaniu lasów w zarządzie Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany za ochronne. Lasy zaliczone do

kategorii glebochronnych zinwentaryzowano w Nadleśnictwie Lutowiska na powierzchni 267,49 ha, natomiast w Nadleśnictwie Stuposiany na 139,24 ha. Wydzielenia zakwalifikowane do tej kategorii ochronności ze względu na występujące na nich zagrożenia erozyjne oraz osuwiskowe, a także ze względu na niedostępność zostały wyłączone z planowania wskazań gospodarczych z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.

W związku z powyższym wniosek można uznać za częściowo uwzględniony.

11. Wniosek o wyłączenie z gospodarki leśnej wszystkich drzewostanów na siedliskach bagiennych lub łęgowych, z wyjątkiem lasów o ewidentnie sztucznym składzie gatunkowym i silnie odwodnionych olsów na glebach innych niż torfowe.

Wniosek złożony przez OTOP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Wniosek został uwzględniony w całości.

12. Wniosek o wyłączenie z pozyskania drewna stref ochrony stanowisk, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków objęte ochroną całoroczną.

Wniosek złożony przez OTOP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody w ustanowionych strefach (całorocznych) nie wykonuje się działań z zakresu pozyskania drewna.

W związku z powyższym wniosek należy uznać za realizowany w praktyce.

13. Wnioski w zakresie braku planowania wskázówek gospodarczych w miejscach gawrowania niedźwiedzi.

Wnioski w tym zakresie zostały złożone przez OTOP, IDK, Greenpeace oraz Stowarzyszenie Pracownia na rzecz wszystkich Istot.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska.

Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania dla gatunków podlegających ochronie strefowej, w tym niedźwiedzi, wyznaczane są przez RDOŚ w ramach obowiązujących przepisów prawa.

Dodatkowo, mając na uwadze wysoką potencjalność siedlisk Nadleśnictw Stuposiany i Lutowiska, w uzgodnieniu z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym umieszczono w Planie Urządzenia Lasu zapis, że w miejscach szczególnie ważnych dla gawrowania niedźwiedzi, przed przystąpieniem do prac przeprowadzić należy ekspercką inwentaryzację przyrodniczą pod kątem możliwości aktualnego i potencjalnego gawrowania niedźwiedzi.

Ponadto Dyrektor RDLP w Krośnie utworzył Zespół Wsparcia Terenowego do spraw zapobiegania i prewencji sytuacji konfliktowych na poziomie niedźwiedź brunatny – człowiek na terenie RDLP w Krośnie. Do zadań zespołu należy opracowanie możliwych działań w zakresie modyfikacji gospodarki leśnej w potencjalnych miejscach rozrodu i regularnego przebywania niedźwiedzi.

Z uwagi na powyższe wniosek został częściowo uwzględniony poprzez zalecenie prowadzenia bieżącej weryfikacji możliwości prowadzenia prac.

14. Wniosek dotyczący wykreślenia wskazówek gospodarczych w lokalizacji objętej postanowieniem o zabezpieczeniu roszczenia niepieniężnego z dnia 17 sierpnia 2022 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Krośnie.

Wniosek w tym zakresie został złożony przez Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska.

Niniejsze postanowienie dotyczy wstrzymania się z prowadzeniem wycinki drzew na terenie Nadleśnictwa Lutowiska w oddziale 73 Leśnictwa Hulskie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Wskazówki gospodarcze określają potrzeby drzewostanu, których realizacja uzależniona jest od rozstrzygnięcia sprawy będącej przedmiotem postępowania sądowego.

Z uwagi na powyższe wniosek pozostawia się do bieżącej realizacji.

15. Wnioski o nie planowanie usuwania nasienników i przestojów

Wnioski w tym zakresie zostały złożone przez OTOP i KP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Zarówno nasienniki jak i przestoje mają do spełnienia swoją rolę w drzewostanie, która każdorazowo jest ustalana na gruncie. W zależności od potrzeb drzewostanu, warunków siedliska, możliwości wymiany pokoleń i potrzeb młodego pokolenia lasu, a także w zależności od stanu zdrowotnego nasienników lub przestoi warstwa ta jest pozostawiona bez wskazówek gospodarczych lub zaprojektowana do częściowego usunięcia (np. drzew porażonych przez jemiolę).

Obligatoryjne pozostawianie nasienników i przestojów na gruncie, bez uwzględnienia potrzeb drzewostanu i jego stanu zdrowotnego jest zbyt schematycznym rozwiązaniem.

Z uwagi na powyższe wniosek nie może zostać uwzględniony w projektach PUL.

16. Wniosek o stosowanie wyłącznie odnowienia naturalnego.

Wniosek złożony przez OTOP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Sposób zagospodarowania drzewostanów, w języku specjalistycznym nazwany przerębowo- zrębowym, a także przerębowym przyjęty w Nadleśnictwach Lutowiska i Stuposiany służy jak najlepszemu i możliwie najpełniejszemu odnowieniu naturalnemu lasu.

Stosowanie wyłącznie odnowień naturalnych nie zawsze jest możliwe. Dzieje się tak w przypadku tzw. drzewostanów przedplonowych. Są to np. drzewostany sadzone na gruntach porolnych, złożone z takich gatunków jak świerk, sosna, olsza, w których po dojściu do odpowiedniego wieku należy zacząć proces przemiany pokoleń. W takim przypadku niezbędne jest odnowienie lasu poprzez sadzenie, wprowadzając gatunki właściwe dla danego siedliska, czyli przeważnie buka i jodłę.

W związku z powyższym wniosek należy uznać za realizowany w praktyce.

17. Wniosek o wykonywanie prac leśnych poza okresem lęgowym ptaków.*Wniosek złożony przez OTOP.**Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.*

Plan Urządzenia Lasu nie określa terminów wykonywania prac leśnych. Terminarz prac określany jest w Nadleśnictwie, w zależności od charakteru prac oraz możliwości technologicznych i organizacyjnych ich wykonania. Zgodnie z rozporządzeniem MKiŚ, w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej w celu zachowania wymogów ochrony miejsc gniazdowania ptaków w okresie lęgowym, przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się wizję terenową w wydzieleniu leśnym albo na działce roboczej, na terenie których planowane są te prace. Wizja przeprowadzana jest przed każdym przystąpieniem do działań w zakresie gospodarki leśnej, w terminie nie wcześniej niż 14 dni przed ich rozpoczęciem.

W związku z powyższym wniosek w powyższej formie nie może zostać uwzględniony w projektach PUL, natomiast jego cel będzie realizowany na bieżąco w ramach dobrych praktyk.

18. Wniosek o pozostawianie martwego drewna w ilości 30-40 m³/ha.*Wniosek złożony przez OTOP.**Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.*

Wniosek jest realizowany w praktyce. Zainwentaryzowane podczas prac terenowych, towarzyszących sporządzaniu projektów PUL, miąższości drewna martwego wyniosły odpowiednio 27,9 m³/ha dla Nadleśnictwa Lutowiska oraz 32,8 m³/ha dla Nadleśnictwa Stuposiany. Wartości te stale wzrastają: przeprowadzone w ubiegłym dziesięcioleciu inwentaryzacje drewna martwego wykazały jego średnią miąższość w Nadleśnictwie Lutowiska na poziomie 20,9 m³/ha, natomiast w Nadleśnictwie Stuposiany 28,8 m³/ha. Dla porównania wartości można dodać, że średnia krajowa miąższości drewna martwego w lasach w Polsce wynosi 8 m³/ha.

W związku z powyższym wniosek jest realizowany w praktyce.

19. Wniosek o zawarcie w PUL planu odbudowy zasobów przyrodniczych.*Wniosek złożony przez OTOP.**Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.*

Rozporządzenie o Odbudowie Przyrody (Nature Restoration Law, NRL) przyjęte w 2024 r. ustanawia ramowe cele odbudowy ekosystemów w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z jego zapisami odpowiedzialność za wdrożenie środków i instrumentów prawnych spoczywa na państwie członkowskim, które zobowiązane jest do opracowania krajowych planów odbudowy i ich implementacji do krajowego porządku prawnego. Na dzień dzisiejszy w Polsce nie zostały jeszcze przyjęte przepisy wykonawcze oraz szczegółowe wytyczne określające sposób włączenia tych wymogów do krajowych dokumentów planistycznych, w tym dotyczących gospodarki leśnej.

Plan Urządzenia Lasu sporządzany jest na podstawie obowiązujących krajowych regulacji prawnych, w szczególności ustawy o lasach oraz Instrukcji Urządzania Lasu. Wobec powyższego nie istnieje obecnie podstawa prawna do ujęcia w projekcie PUL zapisów odnoszących się wprost do wymogów Rozporządzenia o Odbudowie Przyrody.

W związku z powyższym, ze względów prawnych, wniosek nie może zostać uwzględniony w projektach PUL.

20. Wniosek o pozostawianie we wszystkich typach rębni niektórych drzew, najlepiej w formie kęp i grup, docelowo do naturalnej śmierci i rozkładu.

Wniosek złożony przez OTOP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Wniosek jest realizowany w praktyce poprzez pozostawienie do naturalnego rozpadu 5% powierzchni drzewostanów na każdym siedlisku przyrodniczym, osiągających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego. Jest to zgodne z wytycznymi określonymi w Zarządzeniu nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej z późn. zm. (dalej Zarządzenie 28/2014 ze zm.). Ponadto w ramach wszystkich stosowanych rębni pozostawiane są m. in. drzewa biocenotyczne.

Wobec powyższego można uznać, że wniosek jest realizowany w praktyce.

21. Wniosek zaniechanie intensywnego użytkowania rębego w lasach wodochronnych i glebochronnych.

Wniosek złożony przez OTOP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

W warunkach górskich nie prowadzi się intensywnego użytkowania rębego np. poprzez wykonywanie rębni zupełnych. Planowana intensywność cięć w ramach użytkowania rębego dostosowana jest do warunków drzewostanowych, a w szczególności do potrzeb młodego pokolenia, a jej zadaniem jest inicjowanie pojawienia się odnowienia naturalnego, regulowanie dostępu światła warunkującego jego rozwój. Co więcej część lasów Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany zagospodarowana jest w sposób przerębwy, w którym to cięcia są jednostkowe, zwarcie drzewostanu utrzymuje się na podobnym poziomie, a przestrzeń jest wypełniona drzewami w różnym wieku.

Wobec powyższego można uznać, że wniosek jest realizowany w praktyce.

22. Wniosek o pozostawianie fragmentów lasów gospodarczych jako powierzchnie referencyjne.

Wniosek złożony przez OTOP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Z praktyki stosowanej w leśnictwie wynika, że powierzchnie referencyjne to fragmenty jednostki gospodarowania wyznaczone w celu zachowania lub przywrócenia ekosystemu, który naturalnie występowałby w tym regionie geograficznym. Wyznaczanie powierzchni referencyjnych jest wymogiem Certyfikatu Gospodarki Leśnej FSC, zgodnie z Przejściowym Standardem Odpowiedzialnej Gospodarki Leśnej FSC dla Polski (FSC-STD-POL-02-2024). RDLP w Krośnie podjęła działania zmierzające do przygotowania do przeprowadzenia oceny zgodności gospodarki leśnej z Zasadami i Kryteriami systemu certyfikacji FSC. W ramach przygotowania do procesu certyfikacji na terenie RDLP w Krośnie powierzchnie takie będą wyznaczone.

Ponadto na terenie Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany w ramach realizacji zapisów Zarządzenia nr 28/2014 ze zm. wyznaczono drzewostany nieobjęte gospodarowaniem. Są to fragmenty drzewostanów rębnych bądź osiagających w PUL wiek rębności na siedliskach przyrodniczych, strefy przypotokowe i ostoje ksylobiontów, które spełniają zakres opisany we wniosku.

W związku z powyższym należy uznać że wniosek jest częściowo realizowany w praktyce.

23. Wniosek o weryfikację językową elaboratu pod kątem sformułowań nie licujących z przyrodniczym postrzeganiem ekosystemów leśnych.

Wniosek złożony przez KP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Po zweryfikowaniu projektów PUL pod kątem użytych w nim stwierdzeń podjęto decyzję o usunięciu lub korekcie części zapisów. Modyfikacje dotyczyły stwierdzeń będących opiniami, nie związanymi wprost z inwentaryzacją drzewostanów oraz procesem planowania urzędzeniowego.

Nie jest możliwe usunięcie z projektów PUL wszystkich stwierdzeń wskazanych przez Wnioskodawcę. Określenia stosowane w projekcie planu wyrażane są językiem technicznym, właściwym dla danej dziedziny wiedzy. Taka forma komunikacji jest właściwa dla nauk ścisłych i pozwala na precyzyjne ustalenie znaczenia. Stosowane pojęcia wynikają z obowiązujących instrukcji, norm i zasad właściwych dla leśnictwa.

Zarządzenie nr 11 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 28 stycznia 2025 roku w sprawie ustalenia kierunkowych wytycznych w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwach puszczańskich (dalej Zarządzenie nr 11/2025 DGLP) nie definiuje cech puszczańskich lasów, na które powołuje się Wnioskodawca w uzasadnieniu swoich wniosków.

Wniosek został częściowo uwzględnionych poprzez korektę lub usunięcie niektórych zapisów oraz zawarcie dodatkowych opisów wyjaśniających stosowanie odpowiedniej terminologii planistycznej.

24. Wniosek o zmniejszenie intensywności poboru masy w wydzieleniach z zaprojektowaną rębnią V do poziomu bieżącego przyrostu lub do poziomu maksymalnie 10%.

Wniosek złożony przez KP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Założony w projekcie PUL pobór masy w użytkowaniu rębnym w ramach rębni ciągłej ma na celu dążenie do uzyskania struktury przerębowej (wielogeneracyjnej), która jest właściwa dla drzewostanów jodłowych. Intensywność użytkowania w tych drzewostanach została określona na bazie modelu wypracowanego w wydzieleniach uznanych za jednostki kontrolne. W zdecydowanej większości wydzieleni prowadzonych rębnią V występuje niedobór drzew w najniższych stopniach grubości co spowodowane jest małym dostępem światła i zbyt dużym, jak na takie drzewostany zadrzewieniem. W związku z powyższym należy okresowo zwiększyć rozmiar użytkowania w celu zainicjowania procesów odnowienia i powstawania młodego pokolenia. Ponadto metoda statystyczno-matematyczna osiąga swoją dokładność dopiero w odniesieniu do obrębu leśnego oraz w okresie 10 lat. Nie należy więc posługiwać się danymi w zakresie zasobów oraz wielkości

bieżącego przyrostu rocznego w poszczególnych wydzieleniach. Powyższe dane wskazane w opisach taksacyjnych są częściami składowymi o bardzo różnym stopniu dokładności. Uwidocznienie tych danych wynika ze wzoru opisu taksacyjnego w IUL. Ponadto, intensywność użytkowania ustalana jest dla każdego wydzielienia odrębnie i wynika z wielu czynników, w tym z potrzeb pogodzenia potrzeb drzew najstarszych oraz młodego pokolenia.

W związku z powyższym wniosek w ww. formie nie może zostać uwzględniony jako obligatoryjny lecz może być realizowany na bieżąco na podstawie oceny stanu drzewostanów (bieżąca modyfikacja postępowania).

25. Wniosek o stosowanie typów drzewostanu dla siedlisk przyrodniczych również poza siedliskami przyrodniczymi w celu ich odtworzenia.

Wniosek złożony przez KP.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

PUL wskazuje docelowe typy drzewostanu zaprojektowane zarówno dla siedlisk przyrodniczych jak i poza nimi elastycznie. Przykładowo dla siedliska leśnego lasu mieszanego górskiego, lasu górskiego świeżego oraz lasu górskiego wilgotnego na siedlisku przyrodniczym 9130 – żyzna buczyna górska zaprojektowano docelowy skład bukowy, jodłowo-bukowy, bukowo-jodłowy, jodłowy lub jaworowo – bukowy. Analogicznie, na tym samych siedliskach leśnych, poza obszarem Natura 2000 zaprojektowane składki są identyczne, a dodatkowo występuje typ świerkowo-jodłowy, bukowo-grabowy. Duża elastyczność w doborze docelowych składów pozwala najbardziej optymalnie dopasować go do lokalnych warunków siedliskowych i wykorzystać pojawiające się odnowienie naturalne lasu.

W związku z powyższym wniosek częściowo może zostać uwzględniony w trakcie realizacji PUL.

26. Wniosek o zaniechanie wprowadzania dodatkowych form ochrony przyrody.

Wnioski w tej sprawie złożyły Rada Gminy Lutowiska, Wójt Gminy Lutowiska, Osoby fizyczne.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

W ramach opracowania projektów PUL nie projektowano dodatkowych form ochrony przyrody. Takie działanie nie leży w kompetencji Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, ani wykonawcy planu.

Projektowanie i uchwalanie form ochrony uregulowane jest w ustawie o ochronie przyrody.

Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany objęte są projektem nadleśnictw puszczańskich, które zakładają ochronę cennych przyrodniczo miejsc bez negatywnych skutków dla szeroko pojętej gospodarki leśnej. Projekty PUL dla tych Nadleśnictw powstały m. in. w oparciu o Zarządzenie nr 11/2025 DGLP zgodnie z którym lasy zostały podzielone na 3 strefy funkcjonalne.

Pierwszą strefę stanowią obszary, w których funkcje ochronne uniemożliwiają realizację funkcji produkcyjnych. To tak zwana strefa wyłączona z użytkowania zasobów, dla której nie zaprojektowano wskazań gospodarczych. W Nadleśnictwie Lutowiska wynosi ona 1566 ha czyli 8,25 % do powierzchni ogólnej drzewostanów, a w Nadleśnictwie Stuposiany 669 ha czyli 7,48 % do powierzchni ogólnej drzewostanów.

Drugą strefę stanowią obszary z ograniczoną funkcją produkcyjną. To tak zwana strefa z ograniczeniem użytkowania zasobów. Ograniczenie polega na zastosowaniu innego rodzaju zabiegów, o mniejszej intensywności: to tak zwana rębnia przerębowa w drzewostanach jodłowych, a w młodszych lasach cięcia pielęgnacyjne czyli trzebieże, również z obniżoną intensywnością. W Nadleśnictwie Lutowiska powierzchnia z zaprojektowaną rębnią przerębową wynosi 502 ha, a trzebieży o obniżonej o 50% intensywności 71 ha. Razem powierzchnia z ograniczeniem to 573 ha tj. 3 % powierzchni lasów. W Nadleśnictwie Stuposiany powierzchnia z zaprojektowaną rębnią przerębową wynosi 1588 ha, a trzebieży o obniżonej o 50% intensywności 21 ha, razem 1609 ha tj. 18% powierzchni lasów.

W trzeciej strefie, bez ograniczeń użytkowania zasobów, prowadzi się gospodarkę leśną zgodnie z przepisami i wytycznymi obowiązującymi w Lasach Państwowych.

Projektując podział na strefy wzięto pod uwagę unikalne aspekty przyrodnicze terenu, ale także jego funkcje gospodarcze oraz oczekiwania społeczne.

27. Wniosek o realizowanie ochrony bioróżnorodności poprzez działania całościowe dla obszaru Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany, bez wydzielania stref bytowania i stref ochronnych gatunków chronionych.

Wniosek złożony przez Wójta Gminy Lutowiska.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Nadrzędną zasadą gospodarki leśnej jest powszechna ochrona i zachowanie trwałości lasu. Zasada ta jest realizowana poprzez prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z obowiązującymi zasadami, wytycznymi i normami, zarówno w zakresie prawa krajowego jak i dyrektyw europejskich.

Ochrona bioróżnorodności na terenie Nadleśnictw realizowana jest w bardzo różnorodny sposób, w zależności od potrzeb siedlisk i gatunków. Kierunkowe wytyczne w tym względzie zawiera m.in. projekt planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001, którego zapisy znajdują odzwierciedlenie w PUL. Ponadto, samo prawodawstwo (ustawa o ochronie przyrody) nakłada obowiązek zastosowania w konkretnych przypadkach m.in. ochrony strefowej.

Stąd, tam gdzie jest to możliwe ochrona bioróżnorodności jest realizowana wielkopowierzchniowo, a tam gdzie zachodzi wymagana prawem potrzeba – strefowo.

Z uwagi na powyższe wniosek nie może zostać przyjęty.

28. Wniosek o dopuszczenie do pozyskania drzew o wymiarach spełniających kryteria wymiarowe dla pomników przyrody.

Wnioski w tej sprawie złożyły Rada Gminy Lutowiska, Wójt Gminy Lutowiska, Osoby fizyczne.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

PUL jest dokumentem planistycznym nie określającym szczegółowo wymiaru drzew planowanych do pozyskania. Zastosowane w PUL wielkości pozyskania odnoszą się do masy drzew zaplanowanych do usunięcia w ramach reagowania na potrzeby hodowlane młodego pokolenia lasu.

Postulaty dotyczące anulowania pisma z dnia 1 lutego 2024 roku, pojawiające się na naradach urzędniowych oraz w toku konsultacji społecznych projektów PUL są przedmiotem bieżących analiz RDLP.

Z uwagi na powyższe wniosek nie może zostać zrealizowany.

29. Wnioski wyrażające sprzeciw wobec moratorium wprowadzonemu poleceniem MKiŚ z dnia 8 stycznia 2024 roku.

Wnioski w tej sprawie złożyły Rada Gminy Lutowiska, Wójt Gminy Lutowiska, Osoby fizyczne.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Moratorium to zawieszenie lub wstrzymanie działania oznaczające odroczenie wykonania planowanego zadania. Moratorium nałożone na poszczególne obszary leśne dotyczy wstrzymania zadań z zakresu gospodarki leśnej. Zawieszenie to jest tymczasowe i trwa do czasu ustanowienia szczegółowego sposobu wzmocnienia walorów przyrodniczych terenu. Zakres ochrony oraz sposób jej realizacji ma być rozstrzygnięty w dokumentach planistycznych dotyczących terenu objętego moratorium. Takim dokumentem planistycznym, określającym m.in. zakres ochrony, rodzaj działań czy sposób ich wykonania, mającym na celu wzmocnienie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony elementów przyrodniczych jest właśnie procedowany Plan Urządzenia Lasu. Po zatwierdzeniu opracowywanego Planu Urządzenia Lasu moratorium na tych terenach stanie się bezprzedmiotowe.

W związku z powyższym wniosek można uznać za częściowo uwzględniony.

30. Wniosek o przyjęcie rozmiaru zadań zgodnie z wariantem proponowanym przez Wykonawcę.

Wnioski w tej sprawie złożyły Rada Gminy Lutowiska, Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Leśnych.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa projekt planu poddany jest konsultacjom społecznym. Idea partycypacji społecznej zakłada aktywne uczestnictwo społeczeństwa w procesie konstruowania planu. Dialog społeczny prowadzony wokół PUL pozwala poznać różne potrzeby i oczekiwania obywateli w tym względzie oraz ustosunkować się do nich. Wyrazem otwartej i transparentnej komunikacji w tym względzie, jak również szerzenia wiedzy dotyczącej gospodarki leśnej jest choćby odpowiedź na ten wniosek, która nie mogłaby paść, gdyby nie zasada konsultacji społecznej.

Zarówno wykonawca planu, jak i organ prowadzący dokładają wszelkich starań by konstruowany projekt odpowiadał możliwie najszerszej potrzebom w zakresie realizacji funkcji przyrodniczych, ale także gospodarczych i społecznych.

W związku z powyższym wniosek nie może zostać uwzględniony.

31. Wniosek o zapewnienie pozyskania drewna na poziomie zabezpieczającym potrzeby mieszkańców i lokalnych przedsiębiorstw.

Wniosek złożony przez Radę Gminy Lutowiska.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Przyjęty etat użytkowania głównego to poziom pozyskania drewna ustalany jako składowa potrzeb hodowlanych poszczególnych drzewostanów. Zapewnia on właściwą przemianę pokoleń gwarantującą trwałość lasu. Ilość pozyskanego drewna zabezpiecza potrzeby lokalnej społeczności i miejscowych przedsiębiorstw, choćby poprzez uwzględnienie warunku lokalności w obowiązujących systemach sprzedaży drewna.

Z uwagi na powyższe wniosek należy uznać za zrealizowany.

32. Wniosek o zmniejszenie ilości drewna pozostawianego w drzewostanach do naturalnego rozkładu.

Wnioski w tej sprawie złożyły Rada Gminy Lutowiska, Wójt Gminy Lutowiska.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Ilość martwego drewna jest przedmiotem inwentaryzacji podczas tworzenia PUL. Jest to jeden ze wskaźników służących do określania stanu ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Drewno, które pozostaje do naturalnego rozpadu nie jest surowcem technicznym leżącym w kręgu zainteresowania przemysłu drzewnego jak również lokalnej społeczności.

PUL nie określa puli surowca opałowego dostępnego na rynku, a przez to możliwego do sprzedaży. Zapewnienie dostępności drewna, oferowanego rokrocznie w puli detalicznej jest kompetencją Nadleśniczego.

Z uwagi na powyższe wniosek nie może zostać uwzględniony.

33. Wniosek o zwiększenie stawek na prace leśne w drzewostanach prowadzonych rębnią ciągłą.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Projekt PUL nie określa stawek na prace leśne, ich pracochłonności czy rozmiaru. Stawki na prace leśne są negocjowane w ramach postępowania przetargowego w poszczególnych Nadleśnictwach i wynikają z sytuacji na rynku usług leśnych.

Z uwagi na powyższe wniosek nie może zostać uwzględniony.

34. Wniosek o podjęcie starań mających na celu dopuszczenie zarządzania populacjami wilka i niedźwiedzia.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Zarządzanie populacjami zwierząt chronionych nie jest przedmiotem planowania urzędzeniowego a leży w kompetencji organów ochrony przyrody, w szczególności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, czy też Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Z uwagi na powyższe wniosek nie może zostać uwzględniony.

35. Wniosek o wyremontowanie mostu na potoku Wołosaty znajdującego się na drodze Stuposiany – Muczne.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Stuposiany.

Wniosek jest realizowany w ramach inwestycji prowadzonych przez Nadleśnictwo Stuposiany.

36. Wniosek o przeprowadzenie procedur dotyczących zatwierdzenia PUL bez konieczności wstrzymywania prac leśnych.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

W oparciu o ostatnie wytyczne MKiŚ czynności gospodarcze zaplanowane w projekcie PUL mogą zostać rozpoczęte po uzyskaniu opinii RDOŚ i na warunkach w niej wskazanych. Dla Nadleśnictw Lutowiska i Stuposiany RDOŚ wydał ww. opinię w dniu 3 lutego 2025 roku co pozwoliło na rozpoczęcie prac po tym terminie.

Z uwagi na powyższe wniosek należy uznać za częściowo zrealizowany.

37. Wnioski dotyczące zwiększania walorów turystycznych, edukacyjnych i krajobrazowych Nadleśnictw.

Wnioski w tej sprawie złożyli Wójt Gminy Lutowiska, Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Leśnych, Osoba fizyczna..

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Projekt PUL w zakresie zawartym w Programie Ochrony Przyrody opisuje istniejącą infrastrukturę turystyczną i edukacyjną oraz powstałe szlaki turystyczne, dydaktyczne i inne a także określa zakres zadań do wykonania na tych obiektach. Stopień ich ewentualnej adekwatności w stosunku do ruchu turystycznego nie zawsze jest opisany, analogicznie jak potrzeby w tym zakresie. Oznacza to, że Nadleśnictwo, we współpracy z Zespołem Lokalnej Współpracy a także okolicznymi jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi może i powinno planować działania w zakresie udostępniania turystycznego i edukacyjnego, w zależności od potrzeb w tym zakresie i swoich możliwości finansowych, w ramach swojej bieżącej działalności.

Autorów przedłożonych w tym zakresie wniosków zachęcamy do bezpośredniego kontaktu z Nadleśnictwami lub przedstawicielami Zespołów Lokalnej Współpracy, w celu omówienia potrzeb i pomysłów w tym obszarze.

Z uwagi na powyższe wniosek zasługuje na uwzględnieni w ramach bieżącej działalności nadleśnictw.

38. Wniosek o opracowania projektów PUL oraz ich realizację zgodnie z wytycznymi zawartymi w projekcie Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 dla Bieszczadów PLC180001.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Projekt PUL implementuje zapisy projektu Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001.

Z uwagi na powyższe wniosek należy uznać za realizowany w praktyce.

39. Wniosek o zaniechanie lub modyfikację gospodarki leśnej w najbliższym otoczeniu miejscowości w sezonie turystycznym.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Projekt PUL, z racji swojego kierunkowego i technicznego charakteru nie może zawierać wskazań w zakresie sposobu oraz terminu prowadzenia zabiegów gospodarczych. Sama realizacja wniosku, będąca odpowiedzią na postulaty dot. wrażliwości społecznej i unikania konfliktów na linii turystyki - gospodarka leśna odbywa się na bieżąco w Nadleśnictwach.

Dialog społeczny prowadzony Nadleśnictwa z lokalną społecznością realizuje się najpełniej w ramach Zespołów Lokalnej Współpracy, stąd zachęcamy do korzystania z tej platformy porozumienia i kontakt z przedstawicielami ZLW.

40. Wniosek o prowadzenie zabiegów gospodarczych w sposób wspierający zwiększanie bioróżnorodności.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Sposób wykonania zabiegów gospodarczych takich jak rębnie, trzebieże i inne zabiegi pielęgnacyjne jest zgodny z istniejącymi w tym względzie wytycznymi: Zasadami Hodowli Lasu, Instrukcją Ochrony Lasu czy też dobrymi praktykami w zakresie gospodarki leśnej etc. Naczelną zasadą stosowanych prac jest m.in. zwiększenie bioróżnorodności, co ma bezpośredni wpływ na stan zdrowotny lasu.

Dodatkowo na poziomie mikrosiedlisk bioróżnorodność kształtowana jest przez popieranie ich zróżnicowania i mozaikowości.

Ponadto Nadleśnictwa stosują wytyczne ujęte w Zarządzeniu 28/2014 ze zm., co skutkuje takimi działaniami jak pozostawianie w terenie, 5% powierzchni drzewostanów rębnych i osiagających wiek rębności na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu, pozostawianie drzew biocenotycznych, tworzenie stref przypotokowych czy ostoi ksylobiontów.

Z uwagi na powyższe wniosek należy uznać za realizowany w praktyce.

41. Wniosek o ochronę drzew ewenementowych.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Przedstawiona we wniosku definicja drzew ewenementowych zawiera się w zakresie pojęciowym drzew biocenotycznych. Drzewa takie pozostawiane są w lesie jako drzewa spełniające istotną rolę ekologiczną. Należą tu mogą również drzewa o istotnych walorach kulturowych, np. z zawieszonymi kapliczkami, w pobliżu starych domostw, ruin obiektów sakralnych etc. Drzewa te powinny być pozostawiane w lesie w minimalnej wielkości wyznaczonej dobrymi praktykami w zakresie gospodarki leśnej w ilości 3-5 drzew na powierzchniach gdzie odbywają się zabiegi gospodarcze.

Niezależnie od zapisów instrukcyjnych informację o drzewach istotnych ze względów kulturowych, stanowiących pozostałości alei, wyrosłych na ruinach domostw, cmentarzy etc. można zgłaszać do Zespołu Lokalnej Współpracy z prośbą o ich ochronę.

Z uwagi na powyższe wniosek został uwzględniony.

42. Wniosek o pozostawianie wyższych pniaków w przypadku konieczności usunięcia drzew biocenotycznych oraz obdartych przez niedźwiedzie.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Technologia pozyskania drzew regulowana jest przez stosowne przepisy oraz instrukcje dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac z zakresu gospodarki leśnej. Kwestia wysokości pniaków w kontekście tych przepisów jest szczegółowo unormowana i realizowana zgodnie z ww. przepisami.

Przestrzeganie tych wytycznych jest niezbędne dla ochrony zdrowia i życia pracowników wykonujących prace leśne, co jest wartością nadrzędną.

Z uwagi na powyższe wniosek nie może zostać uwzględniony.

43. Wniosek o prowadzenie wspólnie z RDOŚ przedpracowego monitoringu gawr.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Z uwagi na wysoką potencjalność siedlisk Nadleśnictw Stuposiany i Lutowiska, w uzgodnieniu z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym umieszczono w Planie Urządzenia Lasu zapis, że w miejscach szczególnie ważnych dla gawrowania niedźwiedzi, przed przystąpieniem do prac przeprowadzić należy ekspercką inwentaryzację przyrodniczą pod kątem możliwości gawrowania niedźwiedzia. W przypadku zaistnienia konieczności udziału RDOŚ, jako organu odpowiedzialnego za ochronę przyrody, takie działania będzie realizowane.

Ponadto Dyrektor RDLP w Krośnie utworzył zespół Wsparcia Terenowego do spraw zapobiegania i prewencji sytuacji konfliktowych na poziomie niedźwiedź brunatny – człowiek na terenie RDLP w Krośnie. Do zadań zespołu należy opracowanie możliwych działań w zakresie modyfikacji gospodarki leśnej w potencjalnych miejscach rozrodu i regularnego przebywania niedźwiedzi.

Z uwagi na powyższe wniosek należy uznać za częściowo uwzględniony.

44. Wniosek o aktywne zarządzanie populacją żubra i znaczne zmniejszenie ilości osobników tego gatunku w regionie.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

W ramach RDLP w Krośnie funkcjonuje Komisja Hodowlana ds. ochrony i hodowli żubrów, do której należy opracowanie propozycji działań w zakresie hodowli i ochrony żubrów w Bieszczadach. Mając na uwadze przepisy prawa zarządzanie populacjami zwierząt chronionych nie jest przedmiotem planowania urzędniowego a leży w kompetencji organów ochrony przyrody, w szczególności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, czy też Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Z uwagi na powyższe wniosek w ww. formie nie może zostać uwzględniony, natomiast działania związane z gospodarowaniem populacją żubrów wynikać będą z decyzji właściwych organów.

45. Wniosek o prowadzenie ochrony czynnej wobec jodły oraz opracowanie strategii przeciwdziałania szkodom ze strony jemioli i obiałek.

Wniosek złożony przez Osobę fizyczną.

Wniosek dotyczy Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany.

Przygotowanie strategii przeciwdziałania szkodom ze strony jemioli i obiałek wykracza poza ramy PUL. Tym niemniej, w ramach standardowych działań ujętych w PUL, mających na celu polepszenie stanu zdrowotnego i zachowanie trwałości lasu stosuje się:

- dążenie do uzyskania struktury wielopiętrowej, która jest najbardziej korzystna dla drzewostanów jodłowych.
- dbałość o rozbudowę koron jodły w młodszych klasach wieku, poprzez wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych z odpowiednią intensywnością.
- zapewnienie przemiany pokoleniowej w drzewostanach jodłowych
- odpowiedni udział domieszek gatunków liściastych, w tym lekkonasiennych.
- usuwanie drzew opanowane przez jemiolę z uwzględnieniem konieczności pozostawienia drzew uznanych za biocenotyczne.
- w razie znacznego opanowania drzew w całym wydzieleniu, w stopniu zagrażającym trwałości lasu, koniecznym mogą być intensywne zabiegi sanitarne.

Niezależnie od prowadzonych zabiegów ochrony czynnej należy mieć na uwadze, że nasilenie występowania jemioli jest złożonym i wieloaspektowym problemem związanym z okresowymi niedoborami wody, wzrostem populacji drozdowatych, przegęszczeniem i starzeniem się drzewostanów jodłowych. W obliczu ekspansji jemioli stosowane w ramach gospodarki leśnej standardowe zabiegi z zakresu ochrony czynnej mogą okazać się niewystarczające.

Z uwagi na powyższe wniosek należy uznać za częściowo realizowany w praktyce.

Z poważaniem,

Marian Pigan
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Krośnie